

NEBESKE TAJNE tom IX

sadržane u Svetom Pismu, ili Gospodovoj Reči

OTKRIVENE

u izlaganju Knjige Postanja i Izlaska

skupa sa divnim stvarima koje su viđene u Svetu Duhova i Anđeoskom Nebu

Autor **EMANUEL SVEDENBORG**

Prevod **RISTO RUNDO**

SADRŽAJ

Izlazak, Poglavlje Prvo

Doktrina Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Stanovnici drugih Zemalja

Izlazak, Poglavlje Drugo

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Duhovi sa Planete Merkur

Izlazak, Poglavlje Treće

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Nastavak o Duhovima sa planete Merkur

Izlazak, Poglavlje Četvrto

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Nastavak o Duhovima sa Planete Merkur

Izlazak, Poglavlje Peto

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Nastavak o Duhovima i Stanovnicima Zemlje Merkur

Izlazak, Poglavlje Šesto

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Stanovnici i Duhovi Planete Venere

Izlazak, Poglavlje Sedmo

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Stanovnici i Duhovi Planete Mars

Izlazak, Poglavlje Osmo

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Nastavak o Duhovima i Stanovnicima Planete Mars

Izlazak, Poglavlje Deveto

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Nastavak o Duhovima i Stanovnicima Zemlje Mars

Izlazak, Poglavlje Deseto

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Nastavak o Duhovima i Stanovnicima Zemlje Mars

Izlazak, Poglavlje Jedanaesto

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Duhovi i Stanovnici Planete Jupiter

Izlazak, Poglavlje Dvanaesto

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu

Tekst

Sadržaj

Unutrašnji Smisao

Nastavak o Duhovima i Stanovnicima Planete Jupiter

KNJIGA IZLASKA (EXODUS)

POGLAVLJE PRVO

6627. Poglavljima Knjige Izlaska treba dodati kao uvod doktrinarne stvari, kao prvo DOKTRINU O LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU, a posle i doktrinarne stvari o veri; a to sve stoga da bi ono što je rečeno tu i tamo u objašnjenjima bilo postavljeno u nizove, i da se tako Doktrina Crkve pokaže u svome redu, takva kakava treba da bude da bi se slagala s dobrom i istinom u nebu.

6628. U prethodnim objašnjenjima rečeno je više puta da je doktrina o ljubavi prema bližnjemu bila ona doktrina ljubavi prema bližnjemu koja je postojala u drevnim Crkvama, i da je ta doktrina spajala sve Crkve, i tako od mnogih pravila jednu. Jer su oni priznavali sve ljude kao pripadnike Crkve, koji su živeli u dobru ljubavi prema bližnjemu, i nazivali su ih braćom, bez obzirakoliko su se razlikovali po istinama vere. U ovima (istinama) oni su poučavali jedni druge, što je bilo jedno od njihovih dela ljubavi prema bližnjemu ; i nisu se vređali ako jedan nije pristajao uz mišljenje drugoga, znajući da svako prima istinu u onome stepenu u kojemu je u dobru.

6629. Pošto je takav bio karakter drevnih Crkava, oni su stoga bili unutrašnji ljudi; i pošto su bili unutrašnji, oni su se isticali mudročću: jer oni koji su u dobru ljubavi i u ljubavi prema bližnjemu, oni su u nebu u pogledu unutrašnjeg čoveka, a tamo su u onome anđeoskom društvu koje je u sličnom dobru. Otuda su kod njih umovi bili uzdignuti prema unutrašnjim stvarima, pa su stoga bili mudri; jer mudrost može da dođe samo od neba, to jest, kroz nebo od Gospoda; a u nebu postoji mudrost, jer oni koji su tamo, ti su u dobru.

6630. Ali se ova drevna mudrost u toku vremena smanjila; jer onako kako se čovečanstvo udaljavalo od dobra ljubavi ka Gospodu i ljubavi prema bližnjem, tako se udaljavalo i od mudrosti, jer su se u istoj meri udaljavali i od neba. Otuda je čovek od unutrašnjeg postao spoljašnji, i to sve postepeno.

6631. A kad je čovek postao spoljašnji, u isto vreme je postao svetski i telesan. A kada je takav, čovek više ne misli o nebu; i tako se od njega udalje, da više ni ne

veruje da ono postoji, jer tada svetska uživanja vladaju nad njim, a sa ovima i sva zla, koja postaju njegova uživanja, jer ih on voli; a tada, što god da čuje o životu posle smrti, i nebo i o paklu, to je kao pleva koju odnese vetar čim se ugleda.

6632. Otuda i to, da je nauk (doktrina) o ljubavi prema bližnjem, koja je tako visoko bila cenjena među drevnima, danas izgubljena; jer ko danas zna šta je u pravom smislu ljubav prema bližnjemu? I šta je, u pravome smislu, bližnji? A taj nauk je tako širok i to je takva značajna tajna, da se ne može opisati ni njen hiljaditi deo. Celo Sveto Pismo je samo nauk o ljubavi i o ljubavi ka bližnjemu, a to je ono što i Gospod uči, kada kaže, Ljubi Gospoda Boga svim srcem, i svom dušom i celom svojom mišlju. To je prva i najveća zapovest. A druga je kao i ova: ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. O ove dvije zapovijesti zavise i Zakon i Proroci (Mateja XXII. 35-38). Zakon i Proroci su Reč u svim stvarima opštim i posebnim.

6633. Pošto je Nauk (Doktrina) o ljubavi prema bližnjemu među onim stvarima koje su izgubljene, i pošto se nauk o veri jako udaljio od istine, to je dopušteno, po Gospodovoj Božanskoj milosti, izložiti ovaj nauk ispred nekoliko poglavlja Knjige Izlaska, i tako ga vratiti Crkvi.

POGLAVLJE I

1. Ovo su imena sinova Izrailjevih koji dođoše u Egipat, dođoše s Jakovom, svaki sa porodicom svojom:

2. Ruben, Šimun, Levije, i Juda,

3. Isahar, Zabulon, i Juda,

4. Dan i Neftalije, Gad i Aser.

5. A svega bijaše ih od bedara Jakovljevih sedamdeset duša s Josipom, koji bješe u Egiptu.

6. A Josip umrije i sva braća njegova i sav onaj naraštaj.

7. I sinovi Izrailjevi narodiše se i umnožiše se , i napredovaše i osiliše veoma, da ih se zemlja napuni.
8. Tada nastaje nov car u Egiptu, koji ne znadijaše za Josipa;
9. I reče narodu svojemu: gle, narod sinova Izrailjevih veći je i silniji od nas.
10. Nego hajde da mudro postupamo s njima, da se ne množe, i kad nastane rat da ne pristanu s neprijateljima našim i ne udare na nas i ne otidu iz zemlje.
11. I postaviše nad njima nastojnike da ih muče teškim poslovima; i građaše narod Izrailjev Faraonu gradove Fitom i Rameses.
12. Ali što ga više mučahu, to se on više množaše i napredovaše, da se gaožahu od sinova Izrailjevih.
13. I žestoko nagonjahu Egipćani sinove Izrailjeve na poslove.
14. I zagričivahu im život teškim poslovima, blatom i opekama i svakim radom u polju, i svakim drugim poslom, na koji ih žestoko nagonjahu.
15. I još zapovijedi car Egipatski babicama Jevrejskim, od kojih jednoj bješe ime Sefora a drugoj Fuva,
16. I reče: kad babičite Jevrejske, i u porođaju vidite da je muško, ubijte ga, a kad bude žensko, nek ostane živo.
17. Ali se babice bojahu Boga, i ne činjahu kako im reče car Egipatski, nego ostavljahu djecu u životu.
18. A car Egipatski dozva babice, i reče im: zašto to činite, te ostavljate u životu mušku djecu?
19. A babice rekoše Faraonu: Jevrejke nijesu kao žene Egipatske; jače su; dok im dođe babica, one već rode.
20. I Bog učini dobro babicama; i narod se umnoži i osili veoma;
21. I što se babice bojahu Boga, načini im kuće.

22. Tada zapovijedi Faraon svemu narodu svojemu govoreći: svakoga sina kooji se rodi, bacite u vodu, a kćeri sve ostavljajte u životu.

SADRŽAJ

6636. Stihovi 1-5.. *Ovo su imena sinova Izrailjevih koji dođoše u Egipat, dođoše s Jakovom, svaki sa porodicom svojom:Ruben, Šimun, Levije, i Juda,Isahar, Zabulon, i Juda,Dan i Neftalije, Gad i Aser.A svega bijaše ih od bedara Jakovljevih sedamdeset s Josipom koji bijaše u Egiptu.Ovo su imena sinova Izrailjevih, označava kakva je Crkva; koji dođoše u Egipat, dođoše s Jakovom, označava daje to bilo onda kada su istine bile uvedene u spoljašnja-znanja; svaki sa porodicom svojom, označava u pogledu istine i dobra; Ruben, Šimun, Levije, i Juda,Isahar, Zabulon, i Juda,Dan i Neftalije, Gad i Aser, označava napredovanje od početka do kraja; sedamdeset duša, označava ono što je potpuno; s Josipom koji bješe u Egiptu, označava da je unutrašnje Nebesko bilo u Prirodnom.*

6637. *Ovo su imena sinova Izrailjevih. Ovo označava kakva je Crkva. Ovo se pokazuje iz značenja imena, što označava kvalitet (vidi br. 144,145,3006,3421); iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju duhovne istine (vidi br. 5414,5879,5951); i iz reprezentacije Izrailja, koji označava dobro od istine, ili duhovno dobro (vidi br. 3654,5826,5833). Pošto Izrailj pretstavlja dobro od istine, ili duhovno dobro, a njegovi sinovi pretstavljaju duhovne istine u Prirodnom, stoga sinovi Izrailjevi predstavljaju Crkvu; jer Crkva je Crkva zbog duhovnog dobra, i zbog istine od toga dobra. Onaj ko nije u duhovnom dobru, to jest, u dobru ljubavi prema bližnjemu, i u duhovnim istinama, to jest, u istinama vere, taj nije u Crkvi, bez obzira na to što je rođen u Crkvi. Jer je celo nebesko carstvo Gospodovo u dobru ljubavi i vere, i ako crkva nije u sličnom dobru, ona ne može biti Crkva jer nije povezana s nebom; jer Crkva je Gospodovo carstvo na zemlji. To što je nazivamo Crkvom nije zbog toga što u njoj postoji Reč, niti da su u njoj nauci iz Reči, niti to što je u njoj Gospod poznat, niti da su u njoj sakramenti, nego je Crkva zato što ona živi u skladu sa Reči, to jest, u skladu s naukom iz Reči, to jest, zbog toga što nauk (doktrina) sačinjava njeno pravilo života. Oni koji nisu*

ovakvoga karaktera, ti ne pripadaju Crkvi, nego su izvan nje; a oni koji su u zlu pa stoga žive suprotno nauku, ti su izvan crkve više nego Neznabošci koji ništa ne znaju o Reči, o Gospodu i o sakramentima; jer ovi, zato što su im poznata dobra i istine Crkve, oni guše Crkvu u sebi, što Neznabošci ne mogu jer oni ne znaju za ova dobra i istine. Treba da se zna da je svako ko živi u dobru ljubavi prema bližnjemu i u veri, da je Crkva, i da je carstvo Gospodovo, pa se stoga naziva i hramom, i kućom Božijom. Crkva je sačinjena od onih koji su Crkve pojedinačno, bez obzirakako su udaljeni jedni od drugih. To je onda Crkva koja je označena sinovima Izrailjevim, kako ovde tako i u sledećim stihovima.

6638.*Koji dođoše u Egipat, dođoše s Jakovom.* Ovo označava da se ovo desilo onda kada su istine već bile udedene u spoljašnja-znanja (vidi br. 1164,604,6015,6125); i iz reprezentacije Jakova, koji označava istinu, a isto tako i dobro, u Prirodnom, ili Prirodno u pogledu istine i dobra (vidi br. 3305,5533,6001,5236). Da dolazak u Egipat ozačava biti uveden u spoljašnja-znanja, pokazuje se iz objašnjenja sadržaja onih poglavlja koja koji govore o tome kako sinovi Izrailjevi idu u Egipat da kupe žito, i kako posle tamo dolaze s Jakovom. (Kakav je slučaj s uvođenjem istina crkve u spoljašnja-znanja, vidi br. 6004,6071,6077). Iz ovoga se vidi da sinovi Izrailjevi koji dolaze u Egipat označavaju istine koje su uvedene u spoljašnja-znanja.

6639.*Svaki sa svojom porodicom (sa svojom kućom).* Označava u pogledu istine i dobra. Ovo se vidi iz značenja čoveka (muškarca, vir), kojim se označava istina vidi br. 3134,3459) i iz značenja porodica (kuća), što označava dobro (vidi br. 3720,4982). Pošto se u onim poglavljima Postanja gde se govori o dolasku sinova Jakovljevih, i samoga Jakova, u Egipat Josipu, govorilo o uvođenu istina Crkve u spoljašnja-znanja; i pošto se Crkva ne može ustanoviti sve dok ne dođe do ovoga uvođenja, što, u skladu s unutrašnjim smislom, govori o Crkvi koja je ustanovljena i kako je neprekidno nadana od obmana i spojašnjih-znanja. Jer ma kako dasu istine uvedene, i ma kako da je Crkva ustanovljena u čoveku, još uvek se spoljašnja-znanja i obmane podižu i napadaju ono što pripada Crkvi kod čoveka. Ovo je ono što je pretstavljeno Faraonom i Egipćanima koji muče sinove Izrailjeve, želeći da 2 ubiju njihovu malu mušku decu. Onaj ko nezna da ova spoljašnja –

znanja i obmane napadaju istine Crkve u onima koji pripadaju Crkvi, ne mogu da veruju da je ovako. Čovek Crkve koji dođe u drugi život, mora da se očisti od onih stvari koje napadaju istine i dobra, jer bez toga ne može biti uzdignut u nebo, i tamo živeti s onima koji su očišćeni od ovakvih stvari; a ako bi bio uzdignut pre toga, on bi bio kao gusto zemaljsko isparenje u čistoj atmosferi, ili kao bezoblična crna masa u blistavom svetlu. Stoga, da bi čovek Crkve, kada stigne sa sveta, bio očišćen, on se drži u stanju i kome ga mogu napadati spoljašnja-znanja koja se ne slažu s istinama, a napadaju ga i obmane, sve dokle mu više ta spoljašnja-znanja ništa ne znače, pa se onda ona uklanjaju. Ovo se retko dešava dok je čovek u životu tela, a u drugome životu dešava se s onima koji treba da se uzdignu u nebo; ali ovo sve na razne načine. Da je ovako, pokazano mi je kroz mnoga iskustva, koja bi, kad bih ih sva 3 naveo, ispunila mnoge stranice. Ovo je sve opisano, u unutrašnjem smislu, sinovima Izraljevima koje tlače Egipćani, a koji se posle oslobađaju, da bi prolazili kroz razna stanja u pustinji, i da bi na kraju bili uvedeni u zemlju Hanansku. Da je slučaj ovakav, to ne mogu verovati oni koji misle da se spasejnje sastoji u tome da se bude uveden u nebo po milosti, što se daje svakome ko misli da zbog pouzdanja, koje nazivaju verom, biva spasen, jer da je Gospod za njega patio, bez obzira kako je taj čovek živeo. Jer kad bi se spasenja sastojalo samo od uvođenja u nebo iz milosti, onda bi ceo svet bio spasen; jer Gospod, koji je sama milost, hoće da se svi spasu, i ne želi smrt ili osudu nikome.

6640. *Ruben, Šimun, Levije, i Juda; Isahar, Zebulon, i Benjamin, Dan i Naftalije, Gad i Aser;* ovi označavaju napredovanje od početka do kraja, naime, napredovanje uspostavljanja Crkve, o kojoj se govori u onome što sledi. Jer dvanaest Jakovljevih sinova, kao i dvanaest plemena imenovanih po njima, označavaju sve stvari ljubavi i vere u kompleksu (vidi br. 3858,4060,6335); ali označavaju raznovrsne stvari po redu u kome se imenuju (br. 3862,399,4603); a to znači bezbrojne stvari, a to znači sve stvari u opšte i posebno, koje pripadaju Gospodovoj Crkvi i carstvu (br. 6337). Međutim, šta one označavaju u ovome redu ili u nekom drugom, to zna samo Gospod. A ne može niko da zna, osim od Gospoda, čak niko ni u nebu, gde se inače označena dobra i istine pokazuju u svetlima, uz dodatno opažanje. Pošto su dvanaest plemena predstavljala Gospodovo carstvo i sve ono što je u njemu, stoga da bi se ova svetla kao i istine i dobra Crkve mogla pokazivati, u Aronov

oplačak bile su postavljeni dvanaest dragih kamenova, nazvanih efodom, kako bi se preko njih dobijali odgovori tako što su se videla svetla, ili živim glasom, ili unutrašnjim opažanjem. I iz ovoga se može videti da dvanaest Izrailjevih plemena označavaju sve istine i dobra Gospodovg carstva i Crkve u kompleksu, i da se njihova značenja menjaju prema redu kojim se nižu njihova imena. Da su ovdeimenovani redomkoji je različit od onoga kojim su se rađali, jasno je po tome što se Isahar i Zebulon imenuju pre Dana i Naftalija iako su ovi bili rođeni pre, a i Benjamin se imenuje preDana, Naftalija, Gada i Asera, iako je on rođen poslednji, a Gad i Aser se imenuju posle svih osalih. Slučaj je sličan i i sa drugim delovima Reči, gde su oni imenovani drugačijim redom.

6641. *A svega bješe duša od bedara Jakovljevih.* Ovo označava sve stvari od opšte istine. Ovo se vidi iz značenja duše, koja označava, u opštem smislu, čoveka, a u ovome slučaju čoveka duhovne Crkve; ali u unutrašnjem smislu duša označava istinu i dobro, od kojih je čovek čovek (vidi br. 6605,6626), i iz značenja bedara, koji označavaju bračnu ljubav (vidi br. 3021,4277,4280,5050-5062); a pošto bedra označavaju bračnu ljubav, to označavaju i svu ljubav, kako nebesku kako i duhovnu (vidi br.3021,4277,4280,4575). Otuda izaći od bedara označava istinu i dobro od nebeskoga braka, stoga označavaju istinu i dobro Crkve za ove, kada su prave,kda su rođene od nebeskoga braka, a to je brak dobra i istine. Značenje se pokazuje i iz reprezentacije Jakova, koji označava istinu kao i dobro u Prirodnom, ali uopšte, jer njegovi sinovi označavaju posebne istine i dobra u tome opštem (vidi br. 6637). Razlog da Jakovovde pretstavlja istine u opšte, je to što se ovde govori u duhovnoj Crkvi, jer ova Crkva počinje od istina u opšte, a preko njih se uvodi u njihovo dobro, jer se u duhovnoj Crkvi ne zna šta je duhovno dobro, pa stoga ono nije ni priznato osim preko istine; jer on (duhovni čovek) nema opažanja istine od dobra, ko što to ima čovek nebeske crkve.

6642. *Sedamdeset duša.* Ovo označava ono što je potpuno. ovo se vidi iz značenja sedamdeset, a to je ono što je puno (vidi br. 6508).

6643. *S Josipom, koji bješe u Egiptu.* Ovo označava da je unutrašnje Nebesko bilo u Prirodnom. Ovo se vidi iz reprezentacije Josipa, koji označava unutrašnje Nebesko (vidi br. 5869,5877,6224); i iz značenja Egipta, što označava Prirodno

(vidi br. 6147,6252). Da je unutrašnje Nebesko bilo u Prirodnom gde su spoljašnjaznanja, i da je ono tamo stvaralo red, bilo je pretstavljeno Josipom koji je postao gospodar zemlje Egipatske i starešina kuće Faraonove. Ovo je bilo pretstavljeno stoga što se u unutrašnjem smislu govori o ustanovljavanju duhovne Crkve, a i iz toga što Prirodno ne može da postane Crkva ako u njemu nema unutrašnjeg Nebeskog, i ako ono ne radi sve (vidi o ovome predmetu ono što je rečeno pre u br. 6277,6284,6587).

6644. *Stihovi 6,7. A Josip umrije i sva braća negova i sav onaj naraštaj. I sinovi Izrailjevi narodiše se i umnožiše se , i napredovaše i osiliše veoma, da ih se zemlja napuni. A Josip umrije, označava da je sada bio drugi slučaj s Unutrašnjim Crkve; i sva braća negova i sav onaj naraštaj, označava da je tako isto bilo i sa Spoljašnjim u posebnom i u opštem; I sinovi Izrailjevi narodiše se i umnožiše se , označava da su istine Crkve rasle u pogledu dobra; i napredovaše i osiliše veoma, označava da su najviše rasle u pogledu istina od dobra; da ih se zemlja napuni, označava sve dok stanje Crkve nije potpuno.*

6645. *A Josip umrije. Ovo označava da je sada slučaj bio drugačiji s Unutrašnjim Crkve. Ovo se vidi iz značenja umiranja, što je kraj prethodnog stanja, i početak novoga, pa je stoga slučaj sada drugačiji sa stanjem Crkve; i iz reprezentacije Josipa, koji označava Unutrašnje (vidi br. 6177,6224). Da umrijeti označava prestati kao takav, vidio br. 494,6587,6593; tako isto označava kraj prethodne reprezentacije, vidi br. 3253,3276,6302. Stanje Crkve, kakvo je sada, opisuje se u sledećim stihovima, u unutrašnjem smislu; kao i stanje Spoljašnjeg, koje je označeno njegovom braćom i svim naraštajima koji su umrli. Ovo se dešava sa čovekom Crkve: on ulazi u novo stanje, jer onoliko koliko se čovek ojača u istini i dobru ljubavi ka bližnjemu, toliko se uvodi u nova stanja; prethodno stanje služi kao podloga sledećem stanju, i tako bez prestanka. Na ovaj bačin čovek, koji je Crkva, i koji se nanovo rađa, vodi se prema novim stvarima, i to na unutrašnji način, u nebo. Ovo se dešava zato što Gospod, iz ljubavi, koja je beskonačna jer je Božanska, želi da privuče čoveka k Sebi, da bi ga blagslovio slavom i srećom, a što se jasno vidi iz Gospodovih reči kod Jovana: Molim se da svi budu jedno, i da svijet vjeruje da si me Ti poslao: I slavu koju si mi dao, ja dadoh njima, da budu jedno*

kao mi što smo jedno. Ja u njima i ti u meni: da budu sa svijem u jedno. Oče, hoću da i oni koje si mi dao budu sa mnom gdje sam ja; da vide slavu moju koju si mi dao, jer si imao ljubav ka meni prije postanja svijeta. I pokazah im imetvoje, i pokazaću: da ljubav kojom si mene ljubio u njimabude, i ja u njima (XVII. 20-26); da su ovo reči Božanske ljubavi prema svima koji primaju, jasno je. Ovo se dalje može pokazati i iz toga što se Gospod pokazuje u drugom životu kao sunce, i da tako ispunjava celokupno nebo, i da je ta svetlost Sveto ljubavi, što je Božanska istina. Iz ovoga se vidi koliko je velika Gospodova ljubav. To je ondarazlog da se oni koji pripadaju Crkvi vode stalno u nova stanja, i tako sve dublje prema nebu, a to znači bliže Gospodu.

6646. *I sva njegova braća i sav onaj naraštaj.* Ovo označava i Spoljašnje u posebnom i u opštem. Ovo se vidi iz reprezentacije Jakova, koji je ovde braća, a koja označavaju istine Crkve u Prirodnom (vidi br. 5403,5419,5512), stoga i njegovo Spoljašnje; i iz značenja naraštaja, što označava Spoljašnje Crkve u opštem; jer naraštaj znači isto što i Josipova braća, ali relativno u opštem smislu.

6647. *I sinovi Izrailjevi narodiše se i namnožiše se.* Ovo označava da su se istine Crkve umnožile u pogledu dobra. Ovo se vidi iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju duhovne istine (vidi br. 5414,5879); a koji označavaju Crkvu (br 6637); iz iznačenja namnožiti se (biti plodan), što označava naroditi se ili porasti u dobru (vidi br. 43,552847,3146); i iz značenja namnožiti se, što znači dalje grananje: kada se Crkva ustanovi u čoveku, tada se dobro namnožava i grana, kako u Unutrašnjem tako i prema Spoljašnjem, i u njemu. Da kod onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi, da se dobro umnožava kroz istine, bilo je pokazano na prethodnim stranicama; jer čovek duhovne Crkve ne poseduje opažanje, kao čovek nebeske Crkve, pa stoga ne zna šta je dobro Crkve, ili duhovno dobro, osim preko istina; stoga dok se duhovni čovek nanovo rađa, Gospod preko anđela koji su kod čovek, budi (pokreće) istine, preko kojih ga vodi u dobro. Ali kada se taj čovek preporodi, tada se pokreću i istina i dobro u isto vreme, pa se čovek vodi na taj način. Međutim, kod čoveka duhovne Crkve, dobro je takvoga karaktera kao i istina, pa i savest ima takav karakter, koji je njemu opažanje prema kojemu živi.

6648. *I napredovaše i osiliše veoma.* Ovo označava da su se namnožili najviše u pogledu istina od dobra. Ovo se vidi iz značenja namnožiti se, što označava rasti i povećavati se u istinama (br. 43,55,913,983,2846,2847), i iz značenja biti brojani (osiliti) što označava dalje grananje, a to je porast istine neprekidno. Razlog da označava porast istine od dobra je to što se sada govori o Crkvi koja je već ustanovljena. Jer ovako stoji sa crkvom kod čoveka: dok se Crkva ustanovljava, čovek je u istinama, pa stoga dobro kod njega raste kroz njih, ali kad se već Crkva kod čoveka ustanovi, ona je tada u dobru, a iz dobra u istinama, koje se tada neprekidno umnožavaju. Dok je živi u svetu, porast je mali, jer se čovek brine za hranu i za odeću, i druge stvari, ali u drugom životu je taj porast ogroman, i tako raste kroz večnost; jer mudrost, koja dolazi od Božanskog, nema kraja. Na taj način su sve savršeniji oni koji postaju anđeli kada uđu u drugi život; jer sve što pripada mudrosti, širi se u beskonačnost, pa su stoga stvari mudrosti bezbrojne. Otuda se može razumeti da mudrost raste kroz večnost, ali i pored toga ne može da pređe prvi stepen. Razlog da je tako je to što je Božansko beskonačno, a beskonačno je takvoga karaktera.

6649. *I zemlja ih se napuni.* Ovo označava da je Crkva rasla sve do potpunog stanja, što znači da je ispunjena; i iz značenja zemlje, što je Crkva (vidi br. 82,662,1066,4535,5577). Zemljom Gesenskom, gde su sada bili sinovi Izrailjevi, označena je Crkva. Da je Crkva bila tamo pre nego li su sinovi Izrailjevi došli u zemlju Hanansku, vidi se iz onoga što sledi – naime, da je bila pošteđena pomora koji je pokosio druge delove Egipta, kao i to da je tamo bilo svetlo kada je drugde bio mrak (Izlazak X. 21-23); i po tome što je ta zemlja bila potpuno odvojena od zemlje Egipatske; a dalje i po tome što zemlja Gesenska označava ono što je posred ili najdublje u Prirodnom (vidi br. 5910,6028,6031,6068), stoga označava Crkvu, jer je duhovna Crkva u nadubljenom Prirodnom.

6650. *Stihovi 8-14. Tada nastala nova car u Egiptu, koji ne znadijaše za Josipa; 9. I reče narodu svojem: gle, narod sinova Izrailjevih veći je i silniji od nas. 10. Nego hajde da mudro postupamo s njima, da se ne množe, i kad nastane rat da ne pristanu s neprijateljima našim i ne udare na nas i ne otidu iz zemlje. 11. I postaviše nad njima nastojnike da ih muče teškim poslovima; i građaše narod Izrailjev Faraonu*

gradove Fitom i Rameses.12. Ali što ga više mučahu, to se on više množaše i napredovaše, da se grožahu od sinova Izrailjevih.13. I žestoko nagonjahu Egipćani sinove Izraljeve na poslove.14. I zagrčivahu im život teškim poslovima, blatom i opekama i svakim radom u polju, i svakim drugim poslom, na koji ih žestoko nagonjahu. Tada nastaje nov car u Egiptu, označava odvojena spoljašnja-znanja koja su suprotna istinama Crkve; koji ne znadijaše za Josipa, označava da su bila sasvim otuđena od Unutrašnjeg; ;I reče narodu svojem, označava potčinjenim spoljašnjim-znanjima; gle, narod sinova Izrailjevih veći je i silniji od nas, označava da su istine Crkve brojnije od otuđenih spoljašnjih-znanja. Nego hajde da mudro postupamo s njima, označava lukavstvo; da se ne množe, i kad nastane rat, označava nadmoć ako narastu; da ne pristanu s neprijateljima našim i ne udare na nas, označava da će tako njihovi saveznici (drugovi), koji će nanositi zlo, biti ojačani; i ne otidu iz zemlje, označava da će se tako ustanoviti Crkva. I postaviše nad njima nastojnike, označava obmane koje će ih prinuditi da služe; da ih muče teškim poslovima, označava povećanu muku zbog teških poslova; i građaše narod Izrailjev Faraonu, označava doktrine iz krivotvorenih istina u Prirodnom; gradove Fitom i Rameses, označava njihov kvalitet. Ali što ga više mučahu, to se on više množaše, označava da su se istine umnožavale kako su nameti rasli; i napredovaše, da se grožahu od sinova Izrailjevih, označava veću odbojnost. I žestoko nagonjahu Egipćani sinove Izraljeve na poslove, označava pokušaj potčinjavanja. I zagrčivahu im život teškim poslovima, označava u tom stepenu, da je pokušaj potčinjavanja postao vrlo nasilan; blatom i opekama, označava da je to bilo stoga što su izmišljali zla; i svakim radom u polju, označava pokušaj da se potčine i onestvari koje pripadaju crkvi, i svakim drugim poslom, na koji ih žestoko nagonjahu, označava pokušaj potčinjavanja metodima iz nemilosrđa.

6651. *Tada nastaje nov car u Egiptu.* Ovo označava odvojena spoljašnja-znanja koja su suprotna istinama Crkve. Ovo se vidi iz reprezentacije Faraona, koji je ovde car, što označava Spoljašnja-znanja u opšte (vidi br. 6015). On se naziva carem, jer car u pravom smislu označava istinu (vidi br. 1672,5044,6148), a u obrnutom smislu obmanu; a to je onda kada se Faraonom označava lažno Spoljašnje-znanje, to jest, Spoljašnje-znanje koje se suprotstavlja istinama Crkve. Otuda se kaže i novi car, jer onaj koji je bio car u Josipovo vreme, taj je pretstavljao Spoljašnje-

znanje koje se slaže s istinama crkve. Da Egipat označava Spoljašnje-znanje, u ovom slučaju u posebnom, vidi gore br. 6638.

6652.*Koji ne znadijaše za Josipa.* Ovo označava one koji su bili potpuno otuđeni od Unutrašnjeg. Ovo se vidi iz značenja ne znati, što označava biti otuđen, jer onaj ko ne zna istinu, i koji ne će da je zna, taj je otuđen od istine Crkve. Da je ovde označeno otuđenje, vidi se iz onoga što sledi, jer je Faraon žestoko i okrutno mučio sinove Izrailjeve, kojima je pretstavljena Crkva (br. 6637). Ovo značenje se vidi i iz reprezentacije Josipa, koji označava Unutrašnje (vidi br. 6177,6224). Spoljašnja-znanja koja su otuđena od Unutrašnjeg, su spoljašnja-znanja koja se protive Crkvi; jer dobro i istine, koji sačinjavaju Crkvu, ulivaju se preko Unutrašnjeg, i ako ih Prirodno ne primi, Unutrašnje se zatvara, i tako se čovek otuđuje od dobra i istine, i tada, i od spoljašnjih-znanja koja su u Prirodnom, a priznaju se samo ona koja su lažna kao da su istinita spoljašnja-znanja. Ove se obmane tada umnožavaju, dok se istine izgone napolje.

6653.*I reče narodu svojemu.* Ovo označava potčinjena spoljašnja-znanja. Ovo se vidi iz značenja naroda, što označava istine, a u obrnutom smislu obmane (vidi br. 1250,1260, 3295,3581); u ovom slučaju spoljašnja-znanja odvojena od istine, jer je to Egipatski narod, a Egiptom se označava Spoljašnje-znanje (vidi br. 6638); razlog što su označena spoljašnja-znanja koja su potčinjena, je to, što se kaže da car reče svome narodu. Razlog zašto su istne označene narodom je to što se u Reči oni nazivaju narodom koji su pod carem, a car značava istinu (br. 6651). Narodom se označavaju istine, ali su označeni oni koji su u istinama. Razlog da se govori o istinama apstraktno je to što duhovi i anđeli govore na ovaj način; jer tako oni shvataju predmet na sveopšti način, a u isto vreme shvataju i sve pojedinosti koje pripadaju tome predmetu, a da pri tome ne upravljaju svoju misao nijednom pojedinačnom narodu, koji je u istinama, jer bito odvratilo um od sveopšte ideje, a to znači od širokoga pogleda, to jest, od mudrosti; jer upravljanje misli jednom pojedinačnom narodu ili osobi, ograničava i sputava ideje, i okreće um od opažanja predmeta u njegovoj širini. Kao i s izrazom narod, tako i s drugim izrazima, naime, da oni u unutrašnjem smislu označavaju stvari koje su neograničene; tako, na primer, nacija označava dobro, a car istinu, a knez glavnu istinu, sveštenik

dobro, a tako isto i sin, i kćer, pa zet i snaha, brat, sestra, otac, majka, i mnogi drugi (izrazi).

6654. *I reče: gle, narod sinova Izrailjevih su veći i silniji od nas.* Ovo označava da su istine Crkve jače od otuđenih spoljašnjih-znanja. To se vidi iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju istine i dobra crkve (vidi br. 6647); iz značenja biti mnogi i biti brojan, što znači biti jači (da se umnožavati se, ili postati brojan odnosi na istinu, vidi br. 6648), i iz reprezentacije cara Egipatskog i njegovžoga naroda, koji je ovde označen sa od nas, što označava otuđena spoljašnja-znanja (vidi gore, br. 6652). Otuda je očito da se sa Gle, narod sinova Izrailjevih je silniji i veći od nas označava da su istine jače od otuđenih spoljašnjih-znanja.

6655. *Nego hajde mudro (lukavo) da postupamo s njima.* Ovo označava lukavo. Ovo se vidi iz značenja mudrosti, kada ovaj izraz koriste zli, koji su otuđeni od dobra, što označava lukavost; jer ono što zli rade iz lukavosti, to je isto i prevara koju oni nazivaju mudročću. O lukavosti, koja je ovde označena mudročću, treba ovde nešto pomenuti: svi oni koji su su u zlu, lukavost nazivaju mudročću, jer su za njih inteligencija i mudrost samo u tome. Oni koji su takvoga karaktera u ovome svetu, postaju gori u drugom životu; oni tamo deluju neprekidno protivu dobara i istina; a među njima oni koji se priznaju kao inteligentni i mudri, to su oni za koje oni misle da su sposobni da svaku vredost oduzmu istini i je razbiju uz pomoć obmana, i svih prevara i zlobe koje pri tome koriste. Iz ovoga se vidi da kada ljudi, koji su u crkvi, od lukavosti prave mudrost, oni su takvoga karaktera da imaju komunikaciju s paklovima. Oni koji su istinski ljudi crkve, tako su daleko od lukavosti, da se oni nje užasavaju; a oni koji su kao anđeli, oni žele da se, ako je moguće, umovi ovakvih otvore i da se pokaže svakome šta oni misle. jer oni koji su kao anđeli, smeraju samo dobro bližnjemu, a ako vide neko zlo, oni ga izvinjavaju. Drugačije je s onima koji su u zlu; oni se plaše da se ne sazna šta oni misle i smerajum jer bližnjemu misle samo zlo; a ako misledobro, to je radi sebe samih; i ako čine dobro, to je samo u spoljašnjoj formi, kako bi izgledali dobri radi sticanja bogatstva i počasti; jer oni zhnaju šta je dobro i isinito, pravedno i pošteno, kao i šta je časno , i imaju jaku sakrivenu moć da privuku umove (animi) čak i onih koji su zli.

6656.*Da se ne namnože pa kad nastane rat.* Ovo označava prevladavanje ako se namnože. Ovo se vidi iz značenja namnožavanja, što označava umnožavanje istina (vidi br. 43,55,2846,2847); i iz značenja ratova, što su borbe istina i obmana, ili duhovne borbe (vidi br. 1664,2686); a pošto iza toga sledi, da ne pristanu s neprijateljima našim, to je ovde označeno prevladavanje u ovim borbama.

6657.*Da ne pristanu s neprijateljima našim, i ne udare na nas.* Ovo označava da će takonjihovi neprijatelji, koji nanose zlo, biti ojačani. Ovo se vidi iz značenja pristati (prići), što označava pojačavanje, jer se neprijatelji ojačaju kada im priđe mnoštvo; iz značenja neprijatelja, što označava borbe vojnike; i iz značenja udariti na nas, što označava nanositi zlo, jer kada se bori protivu nekoga, njemu se nanosi zlo, ako ovaj ne može da se odupre. Tu je slučaj ovakav: oko svakoga čoveka, kao i oko svakoga dobrog duha, postoji opšta sfera napora od pakla, kao i opšta sfera napora od neba: sfera koja je od pakla, je sfera napora da se učini zlo i da se razori; a ona koja je od neba, to je sfera napora da se čini dobro i da se spasi (vidi br. 6477). Ovo su opšte sfere. A postoje i posebne sfere oko svakoga čoveka, jer kod njega postoje duhovi iz pakla, i anđeli iz neba (vidi br. 5846-5866, 5976-5993). Otuda je čovek u ravnoteži, pa tako ima 2 slobodu da misli i hoće zlo, i slobodu da misli i čini dobro. Stoga kada čovek Crkve uđe u iskušenje, a to se dešava kada je u svome zlu, tada oko njega dolazi do borbe između duhova iz pakla i anđela iz neba (br. 3927,4249,5036), koja borba traje sve dok je čovek u svome sopstvenom zlu. U ovoj borbi ponekad se čini duhovima iz pakla da pobeđuju, i tada se se uzdižu; ponekad da su pobeđeni, i tada se povlače; kada su u ovakvom stanju, oni se plaše da se više anđela iz neba ne udruži protivu njih i da će biti bačeni u pakao, iz kojega neće više nikada izići, a što i jeste slučaj ako budu pobeđeni. To je ono na šta se misli kada se kaže da će doći do prevladavanja ako se oni namnože, i ako njihovi neprijatelji, koji nanose zlo, ojačaju. Duhovi iz pakla, kada se bore protivu anđela, nalaze se u svetu duhova gde su slobodni (br. 5852). Iz ovoga se može videti šta je označeno u unutrašnjem smislu da Egipćani nanose zlo i tlače sinove 3 Izrailjeve, i time što se ovi namnožavaju u meri u kojoj su tlačeni; i šta je označeno time što se Jehova, to jest, Gospod bori za njih, i šta je označeno Egipćanima koji stradaju od pomora, i na kraju se tope u Moru Sufu (Crvenime Moru).

6658. *I ne otidu iz zemlje.* Ovo označava da će Crkva biti ustanovljena. Ovo se vidi iz značenja otići (ići gore), što znači biti uzdignut, naime, prema unutrašnjim stvarima koje pripadaju Crkvi (vidi br. 3084,4539,5817,6007); i iz značenja zemlje, u ovom slučaju zemlje Gesenske, koja označava Crkvu (vidi br. 6649). Biti uzdignut prema unutrašnjim stvarima, što je označeno odlaženjem iz zemlje, i dolaženjem u zemlju Hanansku, označava se da će Crkva biti ustanovljena. Crkva se doista ustanovljava kod čoveka onda kada on čini dobro iz osećanja; ipak, one nije sasvim ustanovljena sve dok čovek ne prođe kroz borbu protivu zala i obmana, a to znači dok ne podnese iskušenja ; posle ovoga on istinski postaje Crkva; i tada se uvodi u nebo, što je predstavljeno ulaskom sinova Izrailjevih u zemlju Hanansku.

6659. *I postaviše nad njima nastojnike.* Ovo označava obmane koje će ih prinuditi da služe. Ovo se vidi iz značenja nastojnika, što označava glavne istine (vidi br. 1482,2089,5044); u ovome slučaju, u obrnutom smislu, glavne obmane; i iz značenja nameta na koje su ih prinudili oni nastojnici koji su nad njima postavljeni, a što označava namete (vidi br. 6394).

6660. *Da ih muče teškim poslovima.* Ovo označava povećanu tegobu zbog mučenja teškim poslovima. Ovo se vidi iz značenja teških poslova, što označava mučenje; i iz značenja mučenja, što znači namete.

6661. *I građaše Faraonu gradove spremišta Fiton i Rames.* Ovo značava doktrine iz krivotvorenih istina u Prirodnom, gde se nalaze otuđena Spoljašnja-znanja. Ovo se vidi iz značenja gradova, što su doktrine u oba smisla (vidi br. 402,2449,2943,4493); iz značenja spremišta, što označava krivotvorene istine kao što će se objasniti niže; i iz reprezentacije Faraona, koji označava Prirodno (vidi br. 5160,5799,6015); da su tamo otuđena spoljašnja-znanja, vidi br. 6651,6652). Razlog da gradovi spremišta, koje je narod Izrailjev gradio Faraonu, označavaju doktrine sačinjene od izokrenutih istina, je to što oni koji su u spoljašnjim-znanjima otuđeni od istine, koji su ovde označeni Faraonm i Egipćanima, oni izokreću i falsifikuju sve istine Crkve i sebi stvaraju doktrine iz istina koje su izokrenute i falsifikovane. Izraz kojim se u izvornom jeziku označava spremišta je arsenal, kao i blaga koja, u unutrašnjem smislu, imaju skoro isto značenje. Spremišta su mesta gde se skupljaju zalihe, a zalihe označavaju istine (vidi br.

5276,5280, 5402); a u obrnutom smislu, obmane; a arsenali su tamo gde su ratna oružja spremljena, čime su označene stvari koje pripadaju istini koja se bori protivu obmana, a u obrnutom smislu, stvari koje pripadaju obmana koje se bore protivu istina (br. 1788,2686); blaga (ostave) su tamo gde se čuva bogatstvo, a bogatstvo i blaga označavaju poznavanja dobra i istine (br. 4508), a u obrnutom smislu, poznavanja zla i obmane. Stoga se gradovima spremištima označavaju u opšte doktrine sačinjene od krivotvorenih istina.

6662.*Fiton i Rames.* Ovo označava njihov kvalitet, naime, kvalitet doktrina od krivotvorenih istina. To se vidi po imenima u Reči, koja označavaju kvalitet i stanje stvari o kojoj se govori.

6663.*A što ga više mučahu to se on više množaše.* Ovo označava da su se istine umnožavale onoliko koli su ih mučili; i iz značenja umnožavati, što označava umnožavanje istina (vidi br. 6656). Pošto se danas ovo ne može znati bez iskustva u stvarima koje se dešavaju u drugom životu to se o ovome predmetu mora nešto reći. Većina duhova koja dolaze sa sveta a koji su živeli po Gospodovim zapovestima, pre nego li se mogu uzdignuti u nebo, i tamo se pridružiti nekome društvu, bivaju mučeni zlima i obmanama koje su u njima, kako bi se ovi uklonili (vidi br. 6639), jer su to nečistoće koje su usvojili u životu tela a koje se nikako ne slažu s nebom. Do ovih mučenja dolazi tako što se oni uvode u svoja vlastita zla i obmane, kada su prisutni duhovi koji su u sličnim zlima i obmanama, a koji se trude da ove /duhove/odstrane od dobra i istine; međutim, oni se nikad ne uvode tako duboko u vlastita zla i obmanane a da influks od Gospod ne može da prevlada. To se dešava s tačnošću kao na vag. Cilj ovoga je to da onaj koji je mučen, zna da je slobodan, i da se sam od sebe bori protivu zala i obmana, a pri tom priznaje, ako ne u to vreme a ono kasnije, da sva moć opiranja dolazi od Gospoda (vidi br. 1937,1947,5660). Kada je slučaj ovakav, ne samoda se istine i dobra ranije usađena sada potvrđuju, nego se uvode nova; svaki duhovni sukob u 2 kpm borac pobeđuje, popraćen je ovakvim ishodom. Da je tako, poznato je iz običnoga iskustva, jer onaj ko brani svoje mišljenje protivu drugoga, potvrđuje se u tome (mišljenju) još više, i tada nalazi mnoge druge dokaze tome u prilog, koje ranije nije primećivao, kao i druge protudokaze za suprotno mišljenje; i tako se on jača

u svome mišljenju, i ilustruje ga novim argumentima. Ovo je još više istina o duhovnim borbama, jer se borbe odigravaju u duhu, i radi se o dobrima i istinama; a to se još više zato što je Gospod prisutan i preko anđela vodi /iskušenika/ prema večnom životu koji zavisi od ovih takmičenja. U ovim borbama, opšta je stvar to da Gospod okreće u dobro sva zla koja smeraju paklovi; stoga nije dopušteno da se izvede više zala nego što se može okrenuti u dobro, a što odgovara onome koji je u borbi. Razlog da se ovo dešava na ovaj način je u tome što je Gospodovo carstvo carstvo službi, pa se stoga ništa ne može dogoditi što ne vodi dobru. Iz ovih se razmatranja može videti kako treba razumeti da se istine umnožavaju onoliko koliko se povećavaju tegobe, što je označeno rečima, A što ga više mučahu to se više množaše.

6664. *I napredovaše.* Ovo označava da su istine bile ojačane. Ovo se vidi iz značenja ojačati (augeri), kada se odnosi na istine koje se umnožavaju; jer nijedna druga istina ne ostaje osim ona koja se jača, a sve koje ojačaju, one se onda i umnožavaju. Da istine jačaju kroz tegobe, vidi upravo gore, br. 6663.

6665. *Da se grožahu od sinova Izrailjevih.* Ovo označava odbojnost. Ovo se vidi iz značenja groziti se, što označava odbojnost, a u ovome slučaju veću odbojnost, jer su se još više umnožavali i napredovali kroz mučenja.

6666. *I žestoko nagonjahu Egipćani sinove Izrailjeve na poslove.* Ovo se vidi iz značenja nagoniti, što znači potčinjavanje, a u ovom slučaju pokušaj potčinjavanja, jer se /zli duhovi/neprekidno naprežu da potčine, ali ne mogu da nadjačaju dobro; iz značenja Egipćana, a to su odvajenaspoljašnjih-znanja koja su suprotna istinama Crkve (vidi br. 6651); i iz značenja sinova Izrailjevih, koji su Crkva (vidi br. 6637). Iz ovoga je očito da se Egipćanima koji nagone sinove Izrailjeve na teške poslove, označava pokušaj potčinjavanja od strane onih koji su u odvojenim spoljašnjim-znanjima koja su 2 suprotna istinama Crkve. U pogledu pokušaja potčinjavanja, dato mi je da saznam karakter toga napora kod zlih (duhova) koji su iz pakla. Karakter njihovog napora da potčine one koji su u dobru i istinju je takav da se ne može opisati. Jer se oni koriste svakom zlobom, lukavstvo i prevarom, obmanom i okrutnošću koji su tako veliki i takvoga karaktera da kada bi se samo jedan deo togao opisao, malo bi ko to verovao: oni su tako puni zlobe i

lukavstva, a ujedno su odvratni; jednom rečju, takvi su da im se ne može odupreti nijedan čovek, pa ni anđeo, nego samo Gospod. Razloga da kod njih postoji takav napor i nastojanje, je to što je to najveće uživanje njihovog života, koje je u činjenju zla; ništa drugo ne zaokuplja njihove misli, i oni nemaju drugih namera. Oni nisu u stanju da čine dobro, jer je ono njima odvratno: ako i čine dobro /izvanjski/, to je radi sebe samih, to jest, sebi samima. Ovih dana paklovi su jako narasli zbog osoba ovakvoga karaktera, i što je za čuđenje, to je zbog onih koji su unutar Crkve, zbog toga što tamo ima u obilju ljukavstva, mržnje, osvete, preljube, više nego drugde, jer se sada unutar Crkve lukavstvo smatra pameću, a preljuba nečim časnim, a oni koji misle drugačije, oni su izloženi potsmehu. Zato što je stanje stvari takvo unutar Crkve u naše dasne, to je znak da se poslednje vreme približilo, i da se oni dani ne skrate niko ne bi ostao, prema Gospodovim rečima kod Mateje (XXIV.22). Jer je svako zlo zarazno kao što nečistota (foex) zarazi testo; pa na kraju zarazi sve. (prim. prev. Ovo je pisano par godina pre Poslednjeg Suda koji se odigrao u duhovnom svetu, prema autoru, 1752, što je bilo vreme pohođenja, to jest, sređivanje duhovne situacije, i kako bi se otvorila vrata jedne Nove univerzalne Hrišćanske Crkve koja je najavljena u Jovanovom Otkrovenju).

6667. *Žestoko. Označava nemilostivost.* Ovo se vidi i bez objašnjavanja; jer oni o kojima se govori, ti nemaju milosti, jer nemaju ljubavi prema bližnjemu, nego samo ljubavi prema sebi; ljubav prema bližnjemu, koju imaju samo po izgledu, samo je ljubav prema sebi; jer koliko im neko čini usluge, to jest, onoliko koliko je njihov, toliko ga vole; a onoliko koliko im ne čini usluge, to jest, koliko ih odbacuje, a posebno ako je ranije bio prijatelj, njega sada mrze tim više. Takvo zlo leži u ljubavi prema sebi; ali se ovo ne pokazuje u svetu, nego u drugom životu, gde se /zla/ ispoljavaju, zato što su im uzete spoljašnje stvari, pa se pokazuje kakav je zaista njihov karakter.

6668. *I zagrčavahu im život teškim poslovima.* Označava da je pokušaj potčinjavanja postao nasilan i neprijateljski: Ovo se vidi iz zagorčavanja života, što znači biti nasilan i neprijateljski, kao i iz značenja teških poslova, što je potčinjavanje, a u ovome slučaju pokušaj potčinjavanja, kao gore, br. 6666.

6669. *Blatom i opekama.* Ovo označava da je to bilo zbog zala koja su izmislili, i obmana koje su smislili. Ovo se vidi iz značenja blata (gline) (lutum), koja označava dobro, a u obrnutom smislu zlo, o kojemu niže; i iz značenja opeka (cigala) koje označavaju obmane koje su smišljali (vidi br. 1296). O zlima i obmanama koje izmišljaju pakleni duhovi, vidi gore, br. 6666. Da blato 2 označava zlo od kojega nastaje obmana, vidi se iz sledećih odlomaka u Reči; kod Isaije, A bezbožnici su kao more uskolebano, koje se ne može umiriti i voda njegova izmeće nečistoću i blato (LVII.20); nečistoća stoji za obmanu od zla. a blato stoji za zlo od kojega je obmana. Kod Jeremije, Noge ti se uvališe u blato (glib), i oni se povukoše natrag (XXXVIII.22); noge se uvališe u blato označava da je Prirodno utonulo u zlo. Kod Nahuma, Nahvataj sebi vode za opsadu, utvrdi ograde svoje; uđi u glib i ugazi u blato, opravi peć za opeke. Ondje će te 3 proždrijeti oganj, mač će te isjeći (III.14,15). Ugaziti u blato stoji za misliti obmanu od zla. Kod Avakuma, Reći će: teško onome koji umnožava ono što nije njegovo! dokle će? i koji trpa na se gusto blato. Ne će li na jedan put ustati oni koji će ga gristi? (II.6,7). Trpati na se blato stoji za zlo. Kod Davida, Izvadi me iz jame, koja buči, i iz gliba (blata), i postavi na kamen noge moje (Psalam XL.2). Ponovo, Izadi me iz gliba (blata) da ne propadnem; da se izbavim od nenavidnika i iz duboke vode. Da me ne uzme voda na maticu da me ne proždrije pučina (LXIX.2,14,15); glib stoji za zlo od obmane. Kod Isaije, Podigoh 4 jednoga sa sjevera, i doći će; od istoka sunčanoga prizvaće moje ime, stupaće po glavarima kao po kalu i kao što lončar gazi blato (XLI.25). Međutim, u sledećim odlomcima blato (kal) označava dobro; kod Isaije, O Jehova, ti si Otac naš; mi smo kal (blato) a Ti si lončar, mi smo djelo ruku Tvojih (LXIV.7); kal 5 (blato) stoji za čoveka Crkve koji se obnavlja, stoga stoji za dobro vere pomoću kojega se čovek obnavlja, to jest, reformiše. Tako i kod Jeremije, Ustani, i idi u kuću lončarevu i tamo ćeš čuti Moju riječ. Tako otidoh u kuću lončarevu, i gle radijaše posao svoj na svom kolu. I pokvari se u ruci lončarevoj sud koji građaše od kala (blata) pa načini iz nova od njega drugi sud, kako bijaše volja lončareva da načini. Ne mogu li učiniti od vas kao ovaj lončar, dome Izrailjev? govori Jehova: gle, kao što je kao u ruci lončarevoj, tako ste vi u mojoj ruci, dome Izrailjev (XVIII.1-6). Dom Izrailjev označava Crkvu koja treba da se oblikuje, a pošto se ona oblikuje kroz dobro ljubavi ka bližnjemu i istinu vere, a ovo je označeno

kalom (blatom) i lončarevom kućom, stoga je proroku naloženo da ode u lončarevu kuću, što se ne bi radilo da kal i čončarev sud nemaju takva značenja. I u drugim odlomcima Jehova, ili Gospod, naziva se Lončarem, a 6 čovek koji se reformiše, naziva se kalom (blatom): naime, kod Isaije XXIX.15,16; XLV.9; Jova X.9; XXXIII.6. Gospod, koji je načinio kal od pljuvanke, i pomazao oči čoveka koji je bio rođen slep, i koji mu je naložio da se umije u izvoru Siloamskom, koji je čovek tada progledao (Jovan IX.6,7,11), što se dogodilo jer to pretstavlja čovekovu reformaciju, čoveka koji je rođen u neznanju istine; i da se reformacija izvodi preko dobra vere, koja je kal (blato).

6670. *I svakim radom u polju.* Ovo označava pokušaj potčinjavanja usmeren protivu onih stvari koje pripadaju Crkvi. Ovo se vidi iz značenja svakoga rada, što označava pokušaj da se potčini (vidi br. 6666); i iz značenja polja, što označava Crkvu (vidi br. 2971,37669.)

6671. *I svakim drugim poslom, na koji ih žestoko nagonjahu.* Ovo označava nastojanje da se potčine mnogim metodima, bez samilosti. Ovo se vidi iz značenja posla (rada), što označava pokušaj potčinjavanja (kao gore, br. 6668,6670), i pošto se kaže svakim drugim poslom, to označava mnogim metodima i iz značenja žestoko, što je nemilosrdno (vidi br. 6689).

6672. *Stihovi 15-21. I još zapovijedi car Egipatski babicama Jevrejskim, od kojih jednoj bješe ime Sefora a drugoj Fuva, i reče: kad babičite Jevrejske, i u porođaju vidite da je muško, ubijte ga, a kad bude žensko, nek ostane živo. Ali se babice bojahu Boga, i ne činjahu kako im reče car Egipatski, nego ostavljahu djecu u životu. A car Egipatski dozva babice, i reče im: zašto to činite, te ostavljate u životu mušku djecu? A babice rekoše Faraonu: Jevrejke nijesu kao žene Egipatske; jače su; dok im dođe babica, one već rode. I Bog učini dobro babicama; i narod se umnoži i osili veoma; i što se babice bojahu Boga, načini im kuće. I još zapovijedi car Egipatski babicama Jevrejskim, označava influks od odvojenih spoljašnjih znanja u Prirodno; od kojih jednoj bješe ime Sefora a drugoj Fuva, označava kakvo je bilo stanje Prirodnog u kome su bila spoljašnja-znanja. I reče: kad babičite Jevrejske, i u porođaju, označava opažanje istine i dobra koje se uliva od Unutrašnjeg; vidite da je muško, ubijte ga, označava ako bude istina, treba da je*

razore na bilo koji način; a kad bude žensko, nek ostane živo, označava ako bude dobro, da ga ne razore; Ali se babice bojahu Boga, označava da su istine spoljašnja-znanja bile zaštićene; i ne činjahu kako im reče car Egipatski, označava da se nije uradilo ono što su smerali oni koji su bili u obmanama; nego ostavljahu djecu u životu, označava da su istine bile sačuvane, jer su poticale od dobra; A car Egipatski dozva babice, označava da su oni koji su bili u obmanama smerali protivu onih koji su bili u spoljašnjim istinama u Prirodnom; i reče im: zašto to činite, te ostavljate u životu mušku djecu? označava ljutnju što istine nisu bile razorene; A babice rekoše Faraonu, označava opažanje o onim spoljašnjim istinama u Prirodnom; Jevrejke nijesu kao žene Egipatske, označava da spoljašnja-znanja Crkve nisu istoga karaktera kao spoljašnja-znanja koja su protivu ovih; jače su, označava da u njima ima duhovnog života; dok im dođe babica, one već rode, označava da Prirodno ne zna pre nego li one steknu život. I Bog učini dobro babicama; označava da je Božansko blagoslovilo Prirodno; i narod se umnoži i osili veoma, označava da su se stalno stvarale nove istine, i da su rasle; I što se babice bojahu Boga, označava da je Božansko čuvalo spoljašnje istine; načini im kuće, označava da su ove /istine/ bile poredane po nebeskom obliku.

6673. *I još zapovijedi car Egipatski babicama Jevrejskim.* Ovo označava influks od odvojenih spoljašnjih znanja u Prirodno, gde se nalaze spoljašnje istine koje pripadaju Crkvi. Ovo se vidi iz značenja reči, što označava influks (vidi br. 5743,6291); iz značenja cara Egipatskog, koji označava odvojena spoljašnja-znanja koja se protive istinama Crkve (vidi br. 6651); iz značenja babica (primalja), što označava prirodno (vidi br. 4588,4921); i iz značenja Jevrejskih žena, koje označavaju stvari koje pripadaju Crkvi. Razlog da babice označavaju Prirodno je to što Prirodno prima ono što utiče od Unutrašnjeg, i na taj način, takoreći, obavlja službu babica.

6674. *Od kojih jednoj ime bješe Sefora a drugoj Fuva.* Ovo označava stanje Prirodnog u komesu spoljašnja-znanja. Ovo se vidi iz značenja imena, što znči kvalitet (vidi br. 144,145, 2009); a isto tako i iz značenja stanja (br. 1946,2643, 4298); sva imena u Reči označavaju stvari, i obuhvataju skupno stvari koje pripadaju predmetu o kome se govori, pa stoga opisuju njegovo stanje. Ovde,

stoga, imena Sefora u Fuva ozničavaju kvalitet istna Prirodnog, gde se nalaze spoljašnje istine, jer je ovo predmet o kome se govori, što je očito iz prethodnog broja 6673. Onaj ko ne zna da ime označava kvalitet, i stanje stvari o kojoj se govori, na primer, kada se govori o Gospodu, govori se o Njegovom imenu, to ne znači samo ime, nego označava kvalitet bogoštovanja, naime, svega što pripada veri i ljubavi prema bližnjemu preko kojih se izvdi bogoštovanje. Tako kod Mateje, 2 Tamo gdje su dva ili tri skupljeni u Moje ime, i ja sam posred njih (XVIII.20); gde se ne misli na ime nego na bogoštovanje od vere i ljubavi ka bližnjemu. Kod Jovana, A koji ga primiše, dade im vlast da budu sinovi Božiji koji vjeruju u Ime Njegovo. (I.12); i ovde ime označava veru i ljubav prema bližnjemu, kroz koje se klanja Gospodu. Ponovo, I ovo je pisano da biste povjerovali da je Isus Hristos, Sin Božiji i da oni koji u Njega veruju, imaju život u ime Njegovo (XX.31) ; gde je slično značenje. Opet: Ako bilo šta tražite u Moje ime, učiniću vam (XIV.13,14); i opet, Što god zatražite u Moje ime, On će vam učiniti (XV.16;XVI.2324); u ovome se odlomku ne kaže da oni treba da traže u Oca u ime Gospodovo, nego da treba da traže od Gospoda samoga, jer nema prilaza Božanskom Dobru, koje je Otac (br. 3704), osim kroza Gospodovo Božansko Ljudsko, kao što je poznato u Crkvama; dok tražiti od samoga Gospoda znači tražiti u skladu s istinama vere; ako nešto traži u skladu s ovima, biće dato kao što On Samuči u već navedenom odlomku kod Jovana, Ako tražite bilo šta u Moje ime, učiniću vam to (XIV.14). Ovo se dalje vid iz toga da je Gospod ime 3 Jehovino o čemu je ovako napisano kod Mojsija: Šaljem Anđela ped licem tvojim, da te vodi na putu. Poštujte ga i poslušajte Ga. ne srdite ga. Moje ime je u Njemu (Izlazak XXIII.2021). Kod Jovana, Oče , proslavi ime Svoje. I dođe glas iz neba: Proslavio sam i proslaviću (XII.28). Opet, Javijah ime Tvoje ljudima koje si mi dao od svijeta; tvoji bijahu pa si ih meni dao, i tvoju riječ održaše. Oni nisu od svijeta kao ni ja što nijesam od svijeta. I pokazah im ime Tvoje, i pokazaću. Da ljubav kojom si mene ljubio, u njima bude, i ja u njima (XVII.6,26). Iz ovih stranica se vidi da je Gospod, kao Božansko Ljudsko, ime Jehovino, ili kakav je On. Otuda svo Bogoštovanje dolazi od Božanskog Ljudskog, i Božanskom Ljudskom se treba klanjati, jer se tako klanja Samom Božanskom, kojega se inače misao ne može dotaći; a ako nema misli, nema ni povezivanja. Da Gospodovo ime označava sve što pripada veri i ljubavi, preko čega se Gospod

obožava, dalje se vidi iz sledećih odlomaka; kao kod Mateje, I svi će mrzeti na vas imena Mojega radi (X.22). Opet, Ko primi jednoga od ovih malenih, prima Mene (XVIII.5). Opet, I svaki koji ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili mater, ili ženu, ilidjecu, imena Mojega radi, primiće sto puta onoliko, i dobiće život vječni /XIX.29). Opet, Oni vikaše govoreći: Hosana sinu Davidovu; blagosloven koji ide u ime Gospodnje (XXI. 9). Kod Luke, Zaista vam kažem: ne ćete Mene vidjeti dok ne dođe da rečete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje (XIII.35). Kod Marka, jer ko vas napoji čašom vode u ime Moje, za to što ste Hristovi, zaista vam kažem: ne će mu propasti plata (IX.41). Kod Luke, Vratit će se dakle sedamdesetorica s radosti, govoreći: Gospode! i đavoli nam se pokoravaju u ime Tvoje. Ali se tome ne radujete što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujete što su vaša imena zapisana na nebesima (X.17,20). Imena zapisana na nebesima ne označavaju njihova imena, nego kvalitet njihove vere i ljubavi prema bližnjemu: isto kao i imena zapisana u Knjizi Života, koja se pominje u Otkrovenju, Ali imaš malo imena u Sardu koji ne opoganiše haljina svojih, i hodiće sa Mn om i bijelima, jer su dostojni. Koji pobijedi on će se obući u haljine bijele i neće izbrisati imena njegova iz Knjige Života, i priznaću ime njegovo pred Ocem svojim i pred anđelima njegovijem (III.4,5). Tako i kod Jovana, Onaj ko ulazi na vrata tora, pastir je stadu; I On zove ovce svoje po imenu (X.2). U Knjizi Izlaska, 4 Johova reče Mojsiju: znam te po imenu (XXXIII.12,17). Kod Jovana, Mnogi vjerovali su u ime Njegovo kad vidješe znakove Njegove, koje učini (II.23). Opet, Koji Njega vjeruje, ne sudi mu se, a koji ne vjeruje već je osuđen, jer ne vjerova u ime jedinorodnoga sina Božijega (III.18). Kod Isaije, Bojaće se imena Jehovinog sa zapada (LIX.19). Kod Miheja, Jer će svi narodi hoditi u ime boga svojega; a mi ćemo hoditi u ime Gospoda Boga svojega u vijeke i do vijeka (IV.5). Kod Mojsija: nego ga tražite u mjestu koje 5 izbere Gospod Bog vaš između svih plemena vaših sebi za stan da ondje namjesti ime svoje, i onamo idite (Zak. Ponovljeni XII.5,11,14). Tako i kod Isaije XVIII.7; XLI.25; XLIII,7; XLIX.1; L.19; KII.2; Jer. XXIII.27; XXVI.16; Je. XX.14,44; XXXVI.21-23; Miheja I.11; Zak. Pon. X.8; Otkr. II.17; III.12; XIII.8); XIV,11, XV.2;XVII.8; XIX.2,13,16; XXII.3,4). Da ime Jehovino obuhvata sve kroza štamu se 6 klanja pa tako,u najvišem smislu, sve što proizlazi od Gospoda, a što se vidi iz blagoslova, Da te blagoslovi Gospod, i da te čuva! da te obasja Gospod licem svojik i bude ti milostiv. Da Gospod obrati lice

Svoje k tebi i dade ti mir! (Brojevi VI.23-26). Iz ovih razmatranja. Sada se vidi šta je označeno Zapovešću u Desetorečju, Ne uzimaj uzalud imena Gospod /Jehove/ Boga tvoga ; jer ne 7 će pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud (Izlazak XX.7).ž; kao i ono što je označeno u Molitvi Gospodnjoj, Neka se sveti Ime Tvoje (Mateja VI.9).

6675. *I reče: kad babičite (vidite) Jevrejke i u porođaju.* Ovo označava opažanje istine i dobra koji se ulivaju od Unutrašnjeg u spoljašnja-znanja Crkve. Ovo se vidi iz značenja babčenja u porođaju, što je primanje dobra i istine koji utiču od Unutrašnjeg u Prirodno, jer babica je Prirodno, ukoliko prima influks (vidi br. 4588,6673); iz značenja Jevrejki, što označava stvari koje pripadaju Crkvi (vidi br. 5136,5236); iz značenja babičenja (gledanja) što je opažanje (vidi br. 2150,3764,5400); i iz značenja porođaja, što označava stvari u Prirodnom koje primaju dobra i istine koje se ulivaju od Unutrašnjeg, pa stoga označavaju spoljašnja -znanja jer ova primaju. Otuda je očito da se rečima, Kada babičite žene Jevrejke, i kad su u porođaju, da to označava opažanje istine i dobra koji se ulivaju iz Unutrašnjeg u spoljašnja-znanja Crkve, koja znanja su u Prirodnom.

6676. *I kad vidite da je muško (sin), ubijte ga.* Ovo označava, ako je istina, treba da je unište na bilo koji način u njihovoj moći. Ovo se vidi iz značenja sina (muško), što označava istinu (vidi br. 489,491,533,1147,2623,3373); i iz značenja ubijanja, što se kaže za istinu; a trebalo je da je unište najbolje što mogu, jer zli ne mogu da unište istine koje su sa dobrom.

6677. *A kad bude žensko (kćer), neka ostane živo.* Ovo označava da ako bude dobro, da ga ne unište. Ovo se vidi iz značenja kćeri, što označava dobro (vidi br. 489,490,2362); i iz značenja da ostane živo, što znači ne uništiti. Razlog što je car Egipatski rekao da sin (muško) treba da se ubije, a ne kćer (žensko), vidi se iz unutrašnjeg smisla, a to je da treba da pokušaju da unište istinu, ali ne dobro; jer kada paklenski duhovi napadaju, dopušeno im je da napadaju istine, ali ne dobra; razlog je to su istne podložne napadu, ali ne i dobra jer Gospod ova štiti; i kada paklenski duhovi pokušaju da napadnu dobra, oni sebacaju duboko u pakao jer ne mogu da izdže prisutnost dobra, jer je Gospod prisutan u svakom dobru. Otuda to da anđeli, koji su u dobru, imaju takvu moć nad paklenim duhovima, da jedan

jedini anđeo može da savlada hiljade /paklenskih duhova/. Treba da se zna da u dobru postoji život, jer dobro dolazi od ljubavi, a ljubav je čovekov život. Ako zlo, koje pripada ljubavi prema sebi i svetu, a koje izgleda kao dobro onima koji su u ovim ljubavima, ako se bori protivu života dobra, a život od dobra nebeske ljubavi je od Božanskog, stoga život koji potiče od ljubavi ka sebi i svetu, kada se sukobi sa životom dobra, tada se život zla počinje da se gasi, jer se guši, pa paklenski duhovi osećaju muke kao oni kojisu u smrtnoj agoniji; stoga se bacaju glavačke u pakao, gde ono ponovo ožive (vidi br.3938,5057,5058). I to je razlog da zli geniji i duhovi nemogu danapadnu dobre, a o znači da se ne usuđuju da pokušaju da unište dobro. Drugi slučaj je s istinom; ova nema u sebi života, nego da dobija od dobra, to jest, preko dobra od Gospoda.

6678. *Ali se babice bojahu Boga.* Ovo označava da su spoljašnje istine bile čuvane, jer dolaze od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja bojati se Boga, što znači držati se onoga što je Bog zapovedio, jer oni koji se boje Boga, ti drže Njegove zapovesti; a pošto sav sveti strah, a otuda i poslušnost i držanje zapovesti dolaze od Božanskog, a ništa od čoveka, stoga se time što se ne boje Boga označava da je njih čivalo Božansko; i iz značenja babica, što označava Prirodno gde su spoljašnje istine (vidi br. 4588,6673,6675).

6679. *I ne činjahu kako im car Egipatski reče.* Ovo označava da nije učinjeno onako kako su to smerali oni kojisu bili u obmanama. Ovo se vidi iz značenja toga što one nisu radile kako im je bilo rečeno, a što znači da nije učinjeno prema njihovoj nameri; naime, oni nisu mogli da unište istine, koje su označene sinovima, ali da su nameravali da ih unište na svaki način koji je bio u njihovoj moći (vidi br. 6676), i iz značenja cara Egipatskog, koji označava odvojena Spoljašnja-znanja, koja su suprotna istini Crkve (vidi br. 6651), stoga /označava/ obmanu, jer Spoljašnje-znanje je obmana.

6680. *Nego ostavljahu djecu (dečake) u životu.* Ovo označava da su istine bile sačuvane jer su dolazile od dobra. Ovo se vidi iz značenja ostavljati u životu, što znači sačuvati; i iz značenja sinova (djece), koji se nazivaju dečacima, što označava istine (kao gore, br. 6676). Sinovi se ovde nazivaju dečacima (decom), jer se

dečakom označava dobro nevinosti (vidi br. 430,2782,5236); stoga ovde dečaci označavaju istine koje su od dobra.

6681. *A car Egipatski dozva babice.* Ovo označava da su oni koji su bili u obmanama napravili plan protivu onih koji su bili u spoljašnjim istinama u Prirodnom. Ovo se vidi iz značenja dozvati, što ovde znači napraviti plan, jer cilj dozivanja bio je uništavanje istina; ali se plan nije ostvario, jer je Božansko čuvalo istine, što je označeno time što su se babice bojale Boga (vidi br. 6678); a činjenica je, da zli koji u drugom životu napadaju dobre, prave među sobom plan, što mi je dato da znam kroz mnoga iskustva; - iz značenja cara Egipatskoga, koji označava one koji su u obmanama (vidi br. 6679); i iz značenja babica, koje označavaju Prirodno gde suspoljašnje istine (vidi br. 4588,6675,6678). Otuda je očito da car Egipatski dozva babice označava da su oni koji su bili u obmanama, napravili plan protivu onih koji su bili u spoljašnjim istinama u Prirodnom.

6682. *I reče im: za što to činite, te ostavljate u životu mušku djecu?* Ovo označava ljutnju (iracundia) da istine nisu uništene. Ovo se vidi iz značenja, Za što to činite? što su reči prekora, stoga i ljutnje; i iz značenja ostavljati u životu, što je ne uništavati (kao gore, br. 6677,6680); i iz značenja mučke djece (dečaka), koji označavaju istine koje su od dobra (vidi br. 6680).

6683. *A babice rekoše Faraonu.* Ovo označava opažanje o onim spoljašnjim istinama u Prirodnom. Ovo se vidi iz značenja reći u istorjskim delovima Reči, što označava opažanje, a što se često pominje; iz značenja babica, koje označavaju spoljašnje istine u Prirodnom (vidi br. 6681); i iz reprezentacije Faraona, koji označava spoljašnja-znanja u opšte (vidi br. 6679,6681).

6684. *Jevrejke žene nisu kao Egipćanke; jače su.* Ovo označava da spoljašnja-znanja Crkve nisu istoga karaktera kao spoljašnja-znanja koja su njima suprotna. Ovo se vidi iz značenja žena Jevrejki, koje označavaju stvari koje pripadaju Crkvi (vidi br. 5136,5236,6675); i iz značenja žena Egipćanki, koje označavaju stvari koje su suprotne spoljašnjim-znanjima Crkve; da su ovo spoljašnja-znanja, vidi se iz onoga što se ranije dešava, kao i iz značenja Egipta, koji označava spoljašnja-

znanja (br. 6638), u ovom slučaju spoljašnja-znanja koja su suprotna spoljašnjim-znanjima Crkve. Da žene označavaju istine koje pripadaju Crkvi, vidi br. 252,253.

6685.*One su jače.* Ovo označava da u njima ima duhovnog života. Ovo se vidi iz značenja jače su, što označava duhovni život (vidi br. 5890), u ovom slučaju duhovni život u stvarima koje pripadaju Crkvi, koji je označen ženama Jevrejkama. Šta je duhovni život, bilo je već rečeno nekoliko puta, ali u naše dane malo ko zna šta je duhovno, pa stoga se ukratko može reći šta je to. Duhovno, po svome poreklu, je Božanska Istina koja proističe od Gospodovog Božanskog Ljudskog, a koja Istina ima u sebi Božansko Dobro, jer Božanska Istina proizlazi od Gospodovog Božanskog Ljudskog, koje je Božansko Dobro. Ova Božanska Istina, u kojoj je Božansko Dobro, je Duhovno samo po svome poreklu, i ono je sami život koji ispunjava nebo, i štaviše, ispunjava svemir; i gde god postoji neki subjekat, u njega utiče (prim. prev. subjekat je živa duša); a kod subjekata se razlikuje po njihovoj formi; kod subjekata koji se slažu s dobrom, stvaraju duhovni život; ali kod subjekata koji se neslažu s dobrom, stvaraju život koji je suprotan duhovnom životu, i koji se u Reči naziva smrću. Otuda se vidi šta je duhovni život, naime, da se on sastoji u tome da se bude u istinama od dobra koje proističe od Gospoda.

6686.*Dok im dođe babica one već rode.* Ovo označava da prirodno ne zna sve dok spoljašnje istine Crkve ne ožive. Ovo se vidi iz značenja babice, koja označava Prirodno gde su spoljašnje istine koje pripadaju Crkvi (vidi br. 6681); i iz značenja roditi, što označava stvari koje pripadaju veri i ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 3860,3905,3915), stoga stvari koje pripadaju duhovnom životu. Da Prirodno *ne zna*, označeno je rečima *pre nego im dođe babica*. U pogledu toga da Prirodno ne zna pre nego spoljašnje istine ožive, ovakav je slučaj: sav život koji spoljašnje istine imaju u Prirodnom je od dobra koje se uliva preko Unutrašnjeg. Prirodno ne zna kada se dobro uliva (utiče), jer je ono relativno u tami. Razlog da je Prirodno u tami je zato što je ono u svetlosti sveta i stoga u isto vreme u svetskim stvarima, pa kada se svetlost neba uliva u te stvari, opažanje postaje tamno; a drugi je razlog to što u Prirodnom im stvari koje nisu stanju da opažaju pojedine stvari, jer što je neka stvar opštija, to ona manje opaža pojedinačne stvari; pa stoga manje opaža slučajne stvari koje postoje u njoj; a pored toga, u Prirodnom nema samih

dobara i istina, nego samo njihovih pretstava. Otuda to da Prirodno ne zna kada se spoljašnje stvari rađaju, pa stoga ne zna ni kada se ono (Prirodno) preporađa, niti kako se preporađa; prema Gospodovim rečima kod Jovana, *Duh diše gdje hoće, i glas njegov čuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide: tako je svaki čovjek koji je rođen od Duha (III.8)*. Prirodnim se označava spoljašnji čovek, koji se tako isto naziva i prirodnim čovekom.

6687. *I Bog učini dobro babicama.* Ovo označava da je Božansko blagoslovilo Prirodno. Ovo se vidi iz značenja učiniti dobro, kada se kaže za Boga, kada označava blagoslov, i iz značenja babica, koje su Prirodno, gde su spoljašnje istine (vidi br. 4588,6675,6678).

6688. *I narod se umnoži i osili veoma.* Ovo označava da su se istine stalno množile, i rasle. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno (br. 6648), gde se nalaze iste reči. Da se narod odnosi na istine, vidi br. 1259,1260,3295,3581.

6689. *I što se babice bojahu Boga.* Ovo označava da je Božansko štitilo spoljanje-istine. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno (br. 6678), gde se nalaze iste reči.

6690. *Načini im kuće.* Ovo označava da su spoljašnja-znanjabilia postavljena u nebesku formu. Ovo se vidi iz značenja kuće, koja je prirodni um (vidi br. 4973,5023), stoga stvari koje pripadaju tome umu, koji je u ovom slučaju, jer se govori o babicama, isto što i spoljašnje istine u Prirodnom (br. 6687); stoga načiniti kuće za njih označava postaviti ih u red; a one su postavljene u red onda kada su sređene po nebeskoj formi. Da su ove stvari označene pravljjenjem kuća, ne može se lako razumeti, osim ako se zna kakav je slučaj sa spoljašnjim istinama koje pripadaju prirodnome umu; stoga će ovo biti ukratko rečeno. Spoljašnja-znanja u Prirodnom su u neprekidnim nizovima /serijama/ gde se jedan slaže s drugim, tako da se svi nizovi slažu sa svima, u skladu sa raznim privlačnostima i odnosima; a sređuju se slično porodicama i njihovim pokolenjima, jer jedan se niz rađa iz drugoga, tako da se nastavljaju. Stoga su drevni nazivali stvari koje pripadaju um, kao što su istine i dobra, kućama; dobro koje je u njima vladalo, nazivali su ocem, a istinu koja mu je bila pridružena, majkom; a ono što je od njih ishodilo, sinovima, kćerima, zetovima, snahama, i tako dalje. Ali raspored

spoljašnjih istina u Prirodnom razlikuje se od jednog do drugog čoveka; jer vladajuća ljubav nameće svoj red. Ova ljubav je u središtu, i ona postavlja u red svaku najmanju stvar oko sebe. Na najbliže mesto postavlja one stvari koje se s njom slažu, a ostale prema tome koliko se slažu. Na taj način spoljašnja-znanja dobijaju svoj oblik. Ako prevladava nebeska ljubav, tada Gospod sve postavlja u nebesku formu, koja je kao nebo, a to je forma dobra ljubavi same. U ovu se formu postavljaju istine, pa kada su tako sređene, one deluju u jedinstvu sa dobrom; pa kada Gospod pokrene jedne, pokreću se i druge, to će reći, da kada se stvari vere pokrenu, tada se i stvari ljubavi prema bližnjemu pokrenu istotako, i obrnuto. Takav je raspored označen *Bogom koji napravi kuće babicama*.

6691. Stih 22. *I tada zapovijedi Faraon svemu narodu, i reče: svakoga sina koji se rodi bacite u vodu, a kćeri sve ostavljajte u životu. Faraon zapovijedi svemu narodu, označava opšti influks u spoljašnja-znanja koja su suprotna istinama Crkve: govoreći, svakoga sina koji se rodi, bacite u vodu, označava da istine koje se pojave, treba utopiti u obmane; a kćeri sve ostavljajte u životu, označava da netreba da napadaju dobro.*

6692. *I Faraon zapovijedi svemu narodu. Ovo označava opšti influks u spoljašnja-znanja suprotna istinama Crkve. Ovo se vidi iz značenja zapovijediti, što označava influks (vidi br. 5486,5732), u ovome slučaju, opšti influks, zato što to dolazi od Faraona kojim je pretstavljeno Spoljašnje-znanje u opšte (br. 6015); i iz značenja njegovog naroda, što označava spoljašnja-znanja koja su suprotna istinama Crkve (da se Egipćanima, koji su ovde narod, označavaju spoljašnja-znanja, bilo je često pokazano, vidi br. 6638.) Razlog da Egipćani označavaju spoljašnje-znanje koje je suprotno istinama Crkve, je u tome što su pretstave i značenja Drevne Crkve, koja je Crkva bila među njima, da su bili izokrenuti u magiju, jer je pomoću pretstava i značenja Crkve postojala tada komunikacija s nebom. Ova je komunikacija postojala kod onih koj su živeli u dobru ljubavi prema bližnjemu, pa je ona kod mnogih od njih bila otvorena; ali i oni koji nisu živeli u dobru ljubavi ka bližnjemu, ponekad su imali otvorenu komunikaciju sa zlim duhovima, koji su izokretali sve istine Crkve, i preko njih su razarali njena dobra; otuda je došlo do upotrebe magije. Ovo se može videti i po Egipaskim hieroglifima, a koje su koristili u svetim*

stvarima, jer su pomoću njih označavali duhovne stvari, i tako izokretali Božanski Red. Magija nije ništa drugo nego izokretanje reda, a osobito zloupotreba korespondencija. Red je onda poštovan kada čovek prima dobra i istine koje proističu od Gospoda. Kada je ovo slučaj, tadapostoji red u svemu što čovek namerava i misli. Ali kada čovek ne prima ova dobra i istineu skladu s redom koji dolazi od Gospoda, nego misli da su sve slepi tokovi (procesi), pa i ako vidi da nešto ide nekom cilju, on smatra da je to zahvaljujući njegovoj pameti, on tada izokreće red, jer tada stvari koje pripadaju redu on **2** pripisuje sebi, tako da misli samo o svome interesu, a ne o interesu bližnjega, osim ako se bližnji s njim prijateljio. Otuda ono što je za divljenje, a to je da svi oni koji se ubede da se sve događa zahvaljujući njihovoj pameti a ništa Božanskom Providenu, u drugom životu naginju magiji, pa se njoj i odaju koliko to mogu; a to čine osobito oni koji se oslanjaju na same sebe i na svoju pamet; oni smišljaju mnoge veštine i lukavstva kako bi se uzdigli iznad ostgatih. Ovi, posle suda kroz koji prolaze u drugom životu, bacaju se u paklove magova, koji su ispod nožnih stopala, na desno, malo prema prednjoj strani, prostirući se na daljinu; u najdubljen od ovih paklova su Egipćani. Otuda to da se Faraonom i Egipćanima označavaju spoljašnjaznanja koja su suprotna istinama Crkve. Stoga kako se pretstave i značenja Crkve ne bi više okretala u magiju, Izrailjski narod je bio izabran da bi se pretstave i značenja Crkve obnovili među njima. Da je ovaj narod bio takvoga karaktera da nisu mogli da isfabrikuju **ništa 3**magijsko iz onih pretstava i značenja jer su bili samo u spokljašnjim stvarima, i nisu verovali u postojanje bilo čega unutrašnjeg a još manje duhovnog. Kod naroda ovakvoga karakgtera ništa magijsko ne može da postoji na način kako je to bilo kod Egipćana.

6693.*I reče: Svakoga sina koji se rodi, bacite u vodu. Ovo označava da svaku istinu koja se pojavi, da je utope u obmanu. Ovo se vidi iz značenja sina, koji označava istinu (vidi br. 489,533,3373); i iz značenja vode (potoka), što označava stvari inteligencije (vidi br. 108,109,5031), a ovde u obrnutom smislu, stvari koje su suprotne, stoga obmnane; ajasno je da baciti znači utopiti. Da potok (flumen) Egipaski označava ono što je suprotno inteligenciji, a to je ono što je lažno, vidi se i kod Isaije: *I nestaće vod, opašće i presahnuti potoci Egipatski, trska i sita posušiće se. Trava kraj potoka, na ušću potoka, i svi usjevi kraj potoka osahnuće i nestaće ih**

i propašće. I tužiće ribari i sjetovaće svi koji bacaju udicu, i koji razapinju mrežu po vodama zabrinuće se (XIX.6-8). Jasno je da se u ovome odlomku pokom ne označava potok, niti ribarima ribari nego druge stvari koje se ne pokazuju ako se ne zna šta je označeno Ergiptom, šta potokom, a šta ribarima; ako se to zna, onda se pokazuje smisao: da se Egipatskim potokom označava obmana, vidi se iz pojedinosti koje su navedene. Kod Jeremije: *Ko je to što se diže kao potok i vode mu se kolebaju kao rijeka? Egiat se diže kao potok i njegove se vode kolebaju kao rijeka, i veli: idem, i pokriću zemlju, i zatrću grad i one koji žive u njemu (XLVI.7,8).* I u ovome odlomku potok Egipatski označava obmane; dizati se i pokriti zemlju znači Crkvu; zatrti grad znači doktrine Crkve; a one koji u njemu žive stoji za dobra koja su otuda. Da zemlja označava Crkvu, vidi br. 6649; a da grad označava doktrinu Crkve, vidi br. 402,2449,4493; i da stanovnici označavaju dobra tamo, br. 2266,2712. Kod Jezikilja: *Evo me na te, Faraone, care Egipatski, zmaju veliki što ležiš usred rijeka svojih, koji reče: moja je rijeka; ja sam je načinio sebi. Za to ću ti metnuti u čeljusti udicu, i učiniću da se ribe u rijekama tvojim nahvataju na krljušti tvoje, i iz rijeka tvojih nahvatane za krljušti tvoje. I osatviću u pustinji tebe i sve ribe iz tvojih rijeka. i pašćeš na zemlju i ne ćeš se pokupiti ni sabrati; zvijeroma zemaljskim i pticama nebeskim daću te da te jedu. I zemlja će se Egipatska opustošiti i biti pusta, i poznaće se da sam ja Jehova, jer reče: moja je rijeka, ja sam je načinio. Za to evo me na tebe i na rijeke tvoje, obratiću zemlju Egipatsku upustoš i samu pustinju od kule Sijenske do međe Egipatske (XXIX. 3-5,9,10).* Šta ovestvari označavaju, nemoguće je znati bez unutrašnjeg smisla; da ovde nije označen Egipat, to je jasno; tako niko ne može da razume ovaj odlomak ako ne zna šta je označeno Faraonom, potokom, ribom, i krljuštima. Da Faraon označava Prirodno gde su Spoljašnja-znanja, vidi br. 5160,5799,6015; da ribe označavaju opšte stvari u spoljašnjim-znanjima koja su u Prirodnom, vidi br. 42; da riba označava spoljašnje-znanje u opšte, vidi br. 40.991; krljušti označavaju stvari koje su sasvim spoljašnje, pa stoga čulne, kojima se pridružuju spoljašnja-znanja koja su lažna. Kada se ovo zna, jasno je šta je označeno u ovome odlomku Egipatskim potokom, naime, obmana. Opet, *U koji dan Faraon siđe u grob učinih žalost, pokrih bezdanu njega radi, i ustavih rijeke njezine, i velika voda stade, i rascijelih za njim Liban, i sva drveta poljakska povenuše za njim (XXXI.15).* Kod Amosa, *ne će*

*li se zemlja potresti od toga, i protužiti svaki koji živi na njoj? i ne će li se sva razliti kao rijeka? i ne će li se odnijeti i potopiti kao od rijeke Egipatske? I u onaj dan, veli Jehova, učiniću da sunce zađe u po dne, i pomračiću zemlju u po bijela dana. Jer kad se Gospod Jehova dotakne zemlje, ona se rastapa i tuže svi koji žive na njoj, i razlijeva se sva kao rijeka i potapa se kao od rijeke Egipatske (VIII.8,9;IX.5). Zemlja koja će se pokrenuti označava Crkvu (vidi br. 6649) potopiti se u potoku Egipatskom, znači nestati zbog obmana; i pošto su označene obmane, to se kaže da će sunce zaći u po dne, i da će na zemlji biti mrak po danu. Zalaženjem sunca u po dne, označeno je da će dobro nebeske ljubavi nestati, da se zemljom koja će biti u mraku u po dana, označava da će obmane zavladati nad Crkvom. Da sunce označava dobro nebeske ljubavi, vidi br. 1529,4060,4696; da mrak označava obmane, br. 1839,4060,4696; da zemlja označava Crkvu, br. 82,662,2118 na kraju, 5577. Evako može da vidi da su označene druge stavri a ne one koje se pokazuju u slovu; kao, da će se zemlja pokrenuti, da će svak tužiti; da će sunce zaći u po dne, da će po danu biti mrak. Ako se ne misli na crkvu kad se pomene zemlja, a na obmanu kada se pomenu potoci, a nebeska ljubav kad se govori o zalasku sunca, ne može se naći razumljivo značenje u ovome odlomku. Zato što potok Egipaski označava obmanu, stoga je Mojsiju bilo zapovedeno da *palicom udari po vodi potoka, i da se ona pretvirila u krv, i da je sva riba u potoku uginula, i da je potok utonuo (Izlaak VII.17,18,20,21);* A Aronu je bilo zapovedeno da ispruži ruku s palicom iznad reke, iznad potoka što je učinilo da se pojave žabe na zemlji Egipatskoj (Izakaz VIII.1,2, /5/). Da voda u obrnutom smislu označava obmane, vidi br. 790; a pošto voda pripada potoku, to potok relativno označava obmanu u opšte.*

6694. *A kćeri sve ostavljajte u životu.* Ovo označava da ne treba da napadaju dobro, vidi se i z onoga što je gore rečeno (br. 6677), gde se nalaze slične reči.

STANOVNICI DRUGIH ZEMALJA

6695. *Otkako je, po Gospodovoj Božanskoj Milosti, unutrašnje mOga duha otvoreno pa mogu da govorim s onima koji su u drugom životu, ne samo s onima*

koji su s ove Zemlje, nego s onima koji su s drugih zemalja, stoga, pošto mi je bila želja da o njima nešto saznam i pošto su stvari koje sam saznao vredne da budu iznesene da se iznesu, dopušteno mi je da ih iznesem na kraju sledećih poglavlja. Nisam razgovarao sa stanovnicima zemalja, nego s duhovima i anđelima koji su bili ranije tamo stanovnici, ne samo da sam govorio s njima jedan da ili sedmicu, nego kroz mnogo meseci, s otorenou poukom iz neba /kako bih znao / odakle su. Da ima mnogo zemalja i ljudskih bića na njima, i duhova i anđela koji potiču od njih, vrlo dobro je poznato u drugom životu, jer je svakom, ko želi, dato da s njim razgovara (prim. prev. autor je, posle objavljivanja Nebeskih Tajni, objavio i kratko delo o stanovnicima pet planeta, koje delo je prevedeno i nalazi se na istome site-u na kome i delo Nebeske Tajne)

6696. *Ima duhova koji se u Velikom Čoveku odnose na memoriju; oni su sa planete Merkur. Njima je dopušteno da idu okolo da stiči znanja o stvarima u svemiru, i njima je dopušteno da pređu iz ovoga sunčanoga sistema u druge sisteme. Oni kažu da postoje zemlje s ljudskim bićima na njima, nesamo u ovome sistemu, nego i u svemiru, u ogromnom broju. (prim. prev. Pošto se zna da nema života na Merkur, prema dosadašnjim istraživanjima, to se smatra da je ovde autor pogrešio u toliko što je jednu od planeta koja pripada, astrološki govoreći, oblasti Merkura u Velikom Čoveku, shvatio kao planetu Merkur koja se vidi s naše planete. Vidi više o ovome u Predgovoru maloga dela Zemlje u svemiru).*

6697. *Ponekad razgovaram s duhovima o ovome: rekli su da čovek koji misli inteligentno može da znada ima stanovnika i na drugim zemljama kad samo pomisli da ima mnogo zemalja, i stanovnika na njima: jer se može zaključiti po Razumu da tako velike mase kao što su planete, neke od kojih su veće od ove zemlje, da nisu prazne masa stvorene samo da bi se okretale oko sunca, i sijale samo za jednu zemlju, nego da mora da imaju plemenitiju namenu. Onaj ko veruje, što svako treba da veruje, da je Božansko stvorilo svemir sa ciljem da u njemu postoji ljudska rasa, a od nje nebo – jer ljudska rasa je semenište (rasadnik) neba – mora da veruje da gde god ima neka zemlja, ima i ljudskih bića. Da su planete koje se vide našim očima jer su u granicama našega sunčanga sistema, da su zemlje, jasno se može znati iz ovih razmatranja. One su tela od zemaljske*

materije, jer odbijaju sunčanu svetlost (lumen). Kao i naša Zemlja, i one se kreću oko sunca, i tako čine godine, i doba godine, naime, proleće, leto, jesen, i zimu, sa izmenama prema klimama. Kao i naša Zemlja, i one se okreću oko svoje ose, pa tako čine dane, i vremena dana, naime, jutro, podne, večer, i noć. Osim toga, neke od njih imaju mesece, koji se nazivaju sateliti, i koji se kreću oko njihovih globusa, u pravilnim periodima, kao što to čini mesec oko naše; a planeta Saturn, jer je tako udaljena od sunca, ima i veliki mesečev pojas, koji daje mnogo svetla toj zemlji, iako je to odbijena (reflektovana) svetlost. Kako može neko ko je upoznat s ovim činjenicama, i koji misli po razumu, da kaže da ova tela nemaju stanovnika?

6698. *Osim toga, kada govorim s duhovima /rečeno je/ da ljudi mogu lako da poveruju da ima više nego jedna zemlja u svemiru, iz činjenice da je vidljivi svemir, u kome sijaju bezbrojne zvezde, da je tako ogroman, i da je on samo sredstvo poslednjeg cilja stvaranja, koji je cilj nebesko carstvo, u kome Božansko može da stoluje (da obitava): jer vidljivi svemir je sredstvo preko kojega postoje zemlje, i ljudi na njima, od kojih potiče nebesko carstvo. Ko može da pomisli da jedno tako ogromno sredstvo služi samo tako malom i ograničenom cilju, što bi bio slučaj kada bi samo jedna zemlja bila nastanjena, i kada bi nebo postojalo samo od jedno zemlje? Šta bi to bilo za Božansko, koje je beskonačno, za koje bi hiljade, i mirijade zemalja, ispunjenih stanovnicima, bilo samo malenkost, skoro ništa? Osim toga, anđeosko nebo je tako ogromno da korespondira sa svakom pojedinačnom stvari kod čoveka; a mirijada korespondiraju svakom udu, organu, i utrobi; i dato mi je da znam da nebo, sa svim što mu korespondira, ne bi moglo postojati da nema stanovnika na velikom broju zemalja.*

6699. *Ponekada vidim nešto kao neprekidan protok (potok), na znatnom rastojanju na desno, na visini nožnog stopala; anđeli su mi rekli da tako dolaze oni iz drugih svetova, i da izgledaju kao protok zato što ih je tako mnogo. Po veličini i snazi toga protoka sudim da tuda prolaze nekoliko mirijada ljudskih bića svakoga dana. Iz ovoga sam mogao da znam da je broj zemalja velik.*

6700. *Što se tiče Božanske službe stanovnika drugih zemalja, svi koji nisu idolopolonicima, priznaju Gospodakao jedinoga Boga. Istina, oni ne znaju, osim u nekim slučajevima, da je Gospod uzeo na Sebe Ljudsko on ovoj Zemlji, i učinio Ga*

Božanskim; ali oni se ne klanjaju Božanskom kao Božanskom koje se savim neshvatljivo, nego kao Božanskom shvatljivom preko ljudske forme; jer kada se Božansko njima pokaže, Ono se pokazuje u toj formi, kao što se nekad pokazivalo Abrahamu i drugima na ovoj Zemlji. Pa pošto obožavaju Božansko u ljudskoj formi, to obožavaju Gospoda. A znaju da se niko ne može povezati sa Božanskim u veri i ljubavi osim onda kada je Božansko u ljudskoj formi, koju oni mogu da obuhvate nekom idejom. Kada On ne bi imao neku formu, ideja si se rasula, kao što se pogled gubi u svemiru. Kada imduhovi snašezemljekažu da je Gospod uzeo ljudsku formu na ovoj Zemlji, oni se malo zamisle, a onda odmah kažu da je to bilo radi spasenja ljudske rase, i dodaju da obožavaju Božansko koje sija kao sunce u nebu, i da kada se pokaže, da se vidi u ljudskoj formi. Da se Gospod pokazuje u drugom životu kao sunce, i da je to izvor svetlosti neba, vidi br. 1053, 1521, 5097). Ali o ovome predmetu biće izneseno više pojedinosti na sledećim stranicama.

6701. *Duhovi i anđeli sa drugih zemalja, svi su odvojeni jedni o drugih već prema zemljama, i ne pokazuju se svi zajedno na jednome mestu; razlog je to, što su stanovnici jedne zemlja sasvim drugačijega genija od stanovnika druge zemlje; niti su udruženi u nebima, osim u najdubljem ili trćem nebu. Oni koje dolaze tamo, zajedno su, bilo iz koje zemlje da dolaze, i čine to nebo usko povezani.*

6702. *A kraju sledećega poglavlja biće nešto rečeno o duhovima sa Merkura.*

IZLAZAK (EXODUS ILI KNJIGA IZLASKA).

POGLAVLJE DRUGO.

NAUK (DOKTRINA) O LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU.

6703. Pošto je predloženo da se prikaže Nauk o Ljubavi prema Bližnjemu ispred poglavlja Knjige Izlaska, nužno je pre svega rećina šta se misli pod bližnjim jer je on taj na koga se nauk o bližnjem primenjuje. Jer ako se ne zna ko je bližnji, ljubav prema bližnjemu bi se primenjivala jednako i bez razlike prema zlima kao i prema

dobrima; otuda ljubav ka bližnjemu prestaje da bude ljubav ka bližnjemu; jer zli, od dobročinstava koje primaju, čine zlo bližnjemu; dok dobri čine dobro.

6704. Danas prevladava mišljenje da je svak podjednako bližnji, i da dobro treba činiti svakome kome treba pomoć i ko je u nuždi; međutim, Hrišćanska mudrost nalaže da se dobro ispita karakter čovekovog života, i da se ljubav prema bližnjemu upažnjava s tim u skladu. Čovek unutrašnje Crkve to čini sa razlikama, to jest s razumevanjem ali čovek spoljašnje Crkve, koji nema istu moć razaznavanja, to čini bez pravljanja razlika.

6705. Drevni su svrstavali bližnjega na klase, pa su imenovali svaku klasu u skladu s imenima onih koji su po izgledu u svetu bili u najvećoj potrebi za pomoći; takođe su učili kako treba činiti dela ljubavi prema bližnjemu onimakoji pripadaju jednoj klasia kako onima koji pripadaju drugoj klasi; na taj način, oni su nauk dovodili u red, i podešavali život prema nauku. Otuda to da je nauk (doktrina) njihove Crkve sadržala zakone života; otuda su videli karakter ovog ili onog čoveka Crkve, kojega su nazivali bratom, ali s razlikom unutrašnjem smislu, sve prema tome kako su primenjivali nauk Crkve, ili onako kako je sama osoba menjala nauk prema sebi; jer svako, u želji da izgleda besprekoran, brani svoj život, pa stoga ili objašnjava ili menja nauk u svoju korist.

6706. Razlikovanja među bližnjima, koja su apsolutno nužna čoveku Crkve kako bi znao prirodu ljubavi prema bližnjemu, u skladu su s dobrom koje je u svakom /bližnjem/; a pošto svo dobro proističe od Gospoda, u najvišem smislu i u najvišem stepenu, Gospod je Bližnji u kome je njihovo poreklo /poreklo dobra kod svakog čoveka/. Otuda to da u onoj meri u kojoj neko ima Gospoda u sebi, u toj meri je bližnji; a pošto niko ne opaža Gospoda, to jest, dobro koje proističe od Njega, na isti način kao drugi, stoga ni jedan pojedini čovek nije bližnji na isti način kao drugi; jer svi koji su u nebima kao i svi koji su na zemlji, razlikuju se u dobru. Dobro koje je jedno i sasvim isto, nikad ne postoji kod dve osobe; mora da se razlikuje, kako bi svako dobro postojalo za sebe. Ali sve varijacije pa stoga i sve razlike među bližnjima, koje su u skladu sa primanjem Gospoda, to jest, u skladu s primanjem dobra koje proizlazi od Njega, sve ne mogu biti poznate ni jednom

čovjeku, pa ni anđelu, osim u opštim crtama, to jest, prema vrstama i podvrstama. Ali Gospod ne traži od čovjeka Crkve više nego da živi u skladu s onim što zna.

6707. Iz ovih razmatranja sada je jasno da karakter Hrišćanskog dobra određuje u kome je stepenu neko bližnji; jer Gospod je prisutan u dobru, jer ono Njemu pripada, a On je pristan u skladu sa kvalitetom toga dobra /kod čovjeka ili anđela/; a pošto je poreklo bližnjega u Gospodu, stoga su razlike među bližnjima u skladu sa prisustvom Gospoda u dobru, to jest, prema tome kakvo je dobro.

6708. Da je neko bližnji u skladu s tim kakvo je dobro /u njemu/, vidi se iz Gospodove parabole o čovjeku koji je upao među lupeže, pored kojega je, pola mrtvog, prošao sveštenik pa ona Levita; ali Samaritan je, pošto je zavio njegove rane i zalio ih vinom i uljem, stavio ga na svoje kljuse, i odneo ga u gostionicu, i pobrinuo se za njega;; ovaj Samarićanin, zato što je učinio delo ljubavi prema bližnjemu, nazvan je bližnjima (Luka X.29-37). Otuda se može znatida su bližnji oni koji su u dobru; ali su bližnji i oni koji su uzlo, ali u drugom pogledu; i pošto je slučaj ovakav, stoga dobro treba da im se čini na različit način. Ali o ovome će, po Gospodovoj Božanskoj milosti, biti više rečeno na sledećim stranicama.

6709. Pošto kvalitet dobra određuje u kojem je pogledu svako bližnji, ljubav je ta koja to čini; jer nema toga dobra koje ne dolazi od ljubavi; otuda dolazi svako dobro, i otuda je kvalitet dobra.

6710. Da je ljubav ta koja čini nekoga da je bližnji, i da je svako bližnji u skladu s tim kakva je ljubav, jasno se pokazuje na onima koji su u ljubavi prema sebi. Ovi priznaju za bližnje one koji ih najviše vole, to jest, onoliko koliko su njihovi, to jest, koliko su u njima; ove oni grli, ove ljube, ovima čine dobro i ove nazivaju braćom; i šta više, pošto su zli, oni kažu da su ovi bližnji više od ostalih; ostale smatraju bližnjima u stepenu u kojem ih ovi vole, a to znači prema tome kakva i kolika je ta ljubav. Ovakve osobe vide poreklo bližnjega u samima sebi, jer tako određuje njihova ljubav.

6711. Oni koji ne vole sebe same iznad svega, kao što je slučaj s onima koji u su Gospodovom carstvu, oni izvode poreklo bližnjega od Onoga kojega treba voleti

iznad svega, stoga od Gospoda; i oni će smatrati svakoga bližnjim, prema tome kakva je njegova ljubav prema Njemu. Oni, dakle, koji vole druge kao same sebe, a osobito oni koji, kao anđeli, vole druge više nego same sebe, oni izvode poreklo bližnjega od Gospoda; jer je Sam Gospod u dobru, jer ono proizlazi od Njega. Iz ovoga se jasno pokazuje da kakva je ljubav, to određuje ko je bližnji. Da je Gospod u dobru, On Sam uči kod Mateje, jer kaže onima koji su u dobru, *da su Ga nahranili, da su Ga napojili, da su Ga odenuli, posetili, i došli k Njemu kada je bio u tamnici, a posle dakoliko su to učinili jednom od Njegove najmanje braće, da su to Njemu učinili (XXV. 34-40).*

6712. Iz ovih razmatranja sada se pokazuje gde treba da čovek Crkve traži poreklo bližnjega; to jest, da je svaki čovek bližnji u stepenu u kome je blizu Gospoda; i, pošto je Gospod u dobru ljubavi prema bližnjemu, da je neko bližnji prema tome kakvo je kod njega dobro, a to znači kakva je kod njega ljubav prema bližnjemu.

POGLAVLJE II.

- 1. A neko od plemena Levijeva otide i oženi se kćerju Levijevom.*
- 2. I ona zatrudnje i rodi sina i vidjevši ga lijepa krijaše ga tri mjeseca.*
- 3. A kad ga više ne može kriti, uze kovčežić od site i obli ga smolom i paklinom, imetnu dijete u nj i odnese ga u trsku kraj rijeke.*
- 4. A sestra njegova stade podalje da vidi šta će biti od njega.*
- 5. A kći Faraonova dođe da se kupa u rijeci, i djevojke njezine hodahu kraj rijeke; i ona ugleda kovčežić u trsci, i posla dvorkinju svoju da ga izvadi.*
- 6. A kad otvori, vidje dijete, i gle, dijete plakaše; i sažali joj se, i reče: to je Jevrejsko dijete.*
- 7. Tada reče sestra njegova kćeri Faraonovoj: hoćeš li da idem da ti dozovem dojkinju Jevrejku, da ti doji dijete?*

8. *A kći Faraonova reče joj: idi, i otide djevojčica, i dozva mater djetinju.*
9. *I kći Faraonova reče joj: uzmi ovo dijete, i odoj mi ga, a ja ću ti platiti. I uze žena dijete i odoji ga.*
10. *A kad dijete odraste, odvede ka kćeri Faraonovoj, i ona ga posini i nadjede mu ime Mojsije govoreći: jer ga iz vode izvadih.*
11. *I kad Mojsije bijaše velik, izide k braći svojoj, i gledaše nevolju njihovu. I vidje kako nekakav Egipćanin bije čovjeka Jevrejina između braće njegove.*
12. *I obazrev se tamo i amo, kad vidje da nema nikoga, ubi Egipćanina, i zakopa ga u pijesak.*
13. *I sjutradan izide opet, a to se dva Jevrejina svađahu, i reče onom koji činjaše krivo: za što biješ bližnjega svojega?*
14. *A on reče: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? hoćeš li da me ubiješ kao što si ubio Egipćanina? Tada se Mojsije uplaši i reče: zaista se doznalo.*
15. *I Faraon čuv za to tražaše da pogubi Mojsija. Ali Mojsije pobježe od Faraona, i dođe u zemlju Madijansku, i sjede kod jednoga studenca.*
16. *A svećenik Madijanski imaše sedam kćeri; i one dođoše i stadoše zahvatati vodu i naljevati u pojila da napoje stado ovaca oca svojega.*
17. *A dođoše pastiri i otjeraše ih, a Mojsije usta i od brani ih, i napoji imstado.*
18. *I one se vratiše k ocu svojemu Raguelu; a on reče: šta se danas tako brzo vratiste?*
19. *A one rekoše: jedan Egipćanin odbrani nas od pastira, i nali nam i napoji stado.*
20. *A on reče kćerima svojim: pa gdje je? zašto ostaviste toga čovjeka? zovite ga da jede.*

21. *I Mojsije se skloni da živi kod onoga čovjeka, i on dade Mojsiju svoju kćer Seforu.*

22. *I ona rodi sina, i on mu nadjede ime Gersam, jer sam, reče, došljak u zemlji tuđoj.*

23. *A poslije mnogo vremena umrije car Egipatski; i uzdisahu od nevolje (tereta) sinovi Izrailjevi i vikahu; i vika njihova radi nevolje dođe do Boga.*

24. *I Bog ču uzdisanje njihovo, i opomenu s Bog zavjeta s Abramom, s Isakom, i s Jakovom.*

25. *I pogleda Bog na sinove Izrailjeve, i vidje ih.*

SADRŽAJ.

6713. Predmet o kome se ovde govori u unutrašnjem smislu, je istina Božanska , njen početak i uzastopna stanja kod čoveka Crkve.

6714. A u najvišem smislu govori se o Gospodu, kako je Njegovo Ljudsko postalo Božanski Zakon. Mojsije pretstavlja Gospoda kao Božanski Zakon, koji je Reč a u relativbnom smislu, pretstavblja istinu Božansku kod čivbeka crkve.

UNUTRAŠNJI SMISAO.

6715. Stihovi 1-4. *A neko od plemena Levijeva otide i oženi se kćerju Levijevom.*

I ona zatrudnje i rodi sina i vidjevši ga lijepa krijaše ga tri mjeseca. A kad ga više ne može kriti, uze kovčežić od site i obli ga smolom i paklinom, i metnu dijete u nj i odnese ga u trsku kraj rijeke. A sestra njegova stade podalje da vidi šta će biti od njega. A neko od plemena Levijeva, označava poreklo istine od dobra; otide i oženi se kćerju Levijevom, označava povezivanje s dobrom; I ona zatrudnje, označava prvo u začecu; i rodi sina, označava Božanski Zakon u svome poreklu; i vidjevši ga lijepa, označava opažanje da je to bilo kroz nebo; krijaše ga tri mjeseca, označava

puninu vremena, u kome se nije pokazao /Božanski Zakon/. *A kad ga više ne može kriti*, označava stanje kada treba da se pokaže; *uze kovčežić od site (rogozovine)*, označava ono što je obično ili jeftino pa se bilo okolo, ali je ipak poticalo od istine; *i obli ga smolom i paklinom*, označava dobro pomešano sa zlima i s obmanama; *i metnu dijete u nj i odnese ga u trsku kraj rijeke (potoka)*, označava da je u početku bilo među spoljašnjim-znanjima; *A sestra njegova stade podalje da vidi šta će biti od njega*, označava istinu Crkve daleko odatle i pažnju.

6716. *A neko (neki čovek) od plemena (kuće) Levijeva*, označava poreklo istine od dobra. Ovo se vidi iz značenja čoveka (muškarca, vir), koji označava istinu (vidi br. 3134), iz značenja od plemena (kuće), što znači poreklo, i iz reprezentacije Levija, što je dobro jer Levi, u najvišem smislu, označava Božansku Ljubav (vidi br. 3875); a u unutrašnjem smislu duhovnu ljubav (br. 3875,4503); i pošto on pretstavlja ljubav, on pretstavlja dobro, jer svo dobro dolazi od ljubavi. U pogledu porekla istine od dobra, što je ovde označeno čovekom iz kuće Levijeve, treba znati da je u onome što sledi u najvišem smislu, predmet o kome se govori Gospod, to jest, kako je Njegovo Ljudsko postalo Božanski Zakon, to jest, istina sama. Poznato je da je Gospod rođen kao i drugi čovek, i da kada je bio malo dete, da je naučio da govori kao i druga deca, i da je rastao u znanju, kao i u inteligenciji i **2** mudrosti. Otuda se vidi da Njegovo Ljudsko nije bilo Božansko od rođenja, nego daga je On učinio Božanskim svojom vlastitom moći. Razlog da je to postigao svojom moći je u tome što je On bio začat od Jehove, tako da je ono najdublje Njegovog života bio Jehova Sam. Jer ono najdublje u životu svakoga čoveka, koje se naziva dušom, je od oca, a ono u šta se najdublje oblači, to se naziva telom, i to je od majke. Da se ono najdublje, koje je od oca, neprestano uliva i deluje na spoljašnje koje je od majke, nastojeći da ga učini sebi sličnim, čak i u materici, može se videti po tome što su deca rođena sa prirodnom naravi od oca, a u nekim slučajevima i unuci i praunuci: razlog je ovome to što duša, koja je od oca, neprestano **3** želi da spoljašnje, koje je od majke, učini sebi sličnim, to jest, svojom slikom. Pošto je takav slučaj sa čovekom, onda se može videti kako je to bilo osobito i u slučaju sa Gospodom. Njegovo najdublje je bilo Božansko samo, jer je bilo Jehova Sam, jer On je bio jedinorođeni Sin. A pošto je najdublje Gospodovo bilo Božansko Samo, nije li ono moglo više od ijednog drugog čoveka, da učini svoje spoljašnje slikom

samoga sebe, to jest sličnim sebi, i tako ga učini Božanskim, koje je bilo spoljašnje, i od majke, da ga učini Božanskim? i sve to Svojom vlasitom moći, jer Božansko, koje je bilo ono najdublje, od kojega je delovao na Ljudsko, bilo je Njegovo vlastito, kao duša čovekova, koja je najdublje u čoveku. A pošto je Gospod napredovao po Božanskm redu, On je učinio Svoje Ljudsko Božanskom Istinom dok je bio u svetu; ali posle, kada se sasvim proslavio, On je učinio Svoje Ljudsko Božanskim Dobrom, i tako postao jedno sa Jehovom. **4** Kako je ovo izvedeno, opisuje se u ovome poglavlju u najvišem smislu. Ovde se govori o počecima i uzastopnim stanjima istine Božanske kod čoveka Crkve, to jest, kod čoveka koji se nanovo rađa (vidi br. 6713,6714). Razlog da su ovestvari sadržane u unutrašnjem smislu, je to što je čovekov preporod slika glorifikacije GospodovogLjudskog (vidi br. 3138,3245,3246).

6717. *I oženi se kćerju Levijevom*, označava povezivanje sa dobrom. Ovo se vidi iz značenja oženiti se kćerju, što označava povezanost; i iz repreentacije Levija, koji označava dobro (vidi prethodno poglavlje, br. 6716). Potrebno je reći kako treba razumeti to da se istina, kojoj je ooreklo u dobru, povezuje sa dobrom. Istina koju uliva Gospod u čoveka koji se nanovo rađa, potiče od dobra. U početku se dobro ne pokazuje, zato što je u spoljašnjem; ali je zato ono u unutrašnjem čoveku; a pošto Untrašnje deluje na Spoljašnje, a ne obrnuto (br. 6322), to znači da dobro deluje na istinu i čini je svojom, jer samo dobro priznaje i prima istinu. Ovo se vidi po osećanju istine (po tome kako čovek oseća istinu) koja je kod čoveka koji se nanovo rađa. Samo osećanje je od dobra, jer je nemoguće osećanju, koje pripada ljubavi, da dolazi iz nekog drugog izvora; samo što istina koja se prima u ovom prvom periodu, to jest, pre preporoda, nije prava istina od dobra, nego je istina nauka (doktrine); jer u to vreme čovek ne ispituje da li je istina ili nije, nego je priznaje zato što je to nauk Crkve; sve dok je on ne ispita da li je istina, i ne prizna je kao posledicu ovog ispitivanja, ona nije njegova, pa i nepostaje deo njega . Ovo je prvo stanje čoveka koji se nanovo rađa. Ali kada se nanovo rodi, tada se dobro pokazuje, osobito tako što sada čovek voli da živi u skladu s istinom koju je sadd priznao da je istina. U ovome slučaju, pošto hoće istinu koju priznaje, i pošto postupa prema njoj, onapostajenjegova, jer nije više, kao pre. samo u razumu, nego i u volji; a ono što je u volji, to se i usvaja. I pošto tada razum čini jedno s

voljom, - jer što razum priznaje, to volja izvršava – dolazi do povezanosti o ovih, to jest, istine i dobra. A kada dođe do ovoga povezivanja, tada se kao iz braka, rađa potomstvo, a to su istine i dobra, koja se neprestano rađaju, sa njihovim blaženstvom i uživanjima. Ovosu dva stanjakojasu označena poreklomistine od dobra, i njihovimpovezivanjem. Ali istina koja je povezana s dobrom, koja je ovde označena čovekom iz kuće Levijeve koji se ženi kćerju Levijevom, nije onakva istina kakva je ona koju čovek prima u prvom periodu, jer je to istina nauka Crkve u kojoj je čovek rođen; nego je to istina sama; jer u najvišem smislu govori se o Gospodu, kako je postao Božanski Zakon u pogledu Ljudskog:tu je oznanena istina ovoga Zakona. Razlog da je njeno poreklou dobru, je to što je nju stvorilo Gospodovo najdublje i Esse Njegovog života u Njegovom Ljudskom. Na taj način je došlo do povezanosti te istine sa dobrom, jer Božansko je dobro samo.

6718. *I ona (žena) zatrudnje*, označava prvi period u poreklu, naime, Božanskog Zakona u Gospodovom Ljudskom. Ovo se vidi iz značenja začeca,što je prvo u poreklu; ženom seovdeoznačava isto onošto je označeno gore kćerju Levijevom koju je oženio čovek iz kuće Levijeve,naime,označava istinu povezanu s dobrom.

6719. *I rodi sina.* Ovo označava Božanski Zakon u njegovomporeklu. Ovo se vidi iz značenja roditi, što označava postojanje (vidi br. 2621,2629), stoga poreklo ; i iz značenjasina,što je istina (vidi br. 489,491,533,3373), ovde Božanski Zakon, jer se pod sinom misli na Mojsija. Da Mojsije pretstavlja Gospoda kao Božanski Zakon, ili kao Reč,biće pokazano u onome što sledi.

6720. *I vidjeći ga lijepa*, označava opažanje da je to bilo kroz nebo. Ovo se vidi iz značenja videti, što označava opažanje (vidi br. 2150, 4723,5400) ;i iz značenja lijepa (dobra), što ovde označava kroz nebo, jer se to odnosi na Božanski Zakon u Gospodu. Ali da lijep ovde označava kroz nebo , je tajna koja se ne može saznati ako se ne otkrije. Gospod, kada je učinio Svoje Ljudsko Božanskim, učinio je to preko trasfluksa kroz nebo: ne da je tome nebo nešto doprinelo,nego da bi Božansko samo moglo da utiče u Ljudsko,ono je moralo da protičekroz nebo. Ovaj transfluks je bio Božansko Ljudsko pre Gospodovog Dolaska i bilo je Jehova Sam u nebima, ili Gospod. Božansko, koje je proticalo kroz nebo, bilo je Božanska Istina, ili Božanski zakon, koji je bio pretstavljen Mojsijem, i Božansko koje se uliva preko

neba, je dobro. Otuda je očito, davideći ga lijepog, naime, sina, označava opažanje da je to bilo kroz nebo.

6721. *Krijaše ga tri mjeseca*, označava puninu vremena u kome se nije pokazalo. Ovo se vidi iz značenja biti sakriven, što znači ne pokazivati se, i iz značenja tri meseca, što je punina vremea i punina stanja. Da tri označavaono što je puno, ili ceo period od početka do kraja, vidi br. 2788,4495; da mesec, kao i dan i godina, označava novo stanje, vidi br. 2788; otuda posle tri meseca označava novo stanje.

6722. *A kad ga ne mogaše više kriti*, označava vreme kada treba da se pokaže. Ovo se vidi iz značenja biti sakriven, što znači ne pokazivati se (vidi prethodni broj, 6721); otuda ne biti više sakriven označava pokazati se; razlog zašto označava vreme kada treba da se pokaže je to da se sa tri meseca, kada je bilo sakriveno, tomi označena punina vremena od početka do kraja (vidi br. 6721).

6723. *Uze kovčežić od site (rogozovine)*, označava ono što je obično ili jeftino, a čega je bilo okolo; ali je ipak poticalo od istine. Ovo se vidi iz značenja kovčežića (capsa) ili maloga kovčega, a što označava ono čega ima okolo ili ono u čemu je nešto zatvoreno, a o čemu ć se govoriti niže; iz značenja site (rogozovine)koja označava ono št je obično ii jeftino ali što potiče od istine. Da sita (rogozovina) označava ono što je obično ili jeftino, očito je; ono ipak označava nešto što potiče od istin, jer sita ima to značenje što je jasno iz Isaije, *Teško zemlji koja sjen čini krilma s onestrane rijeka Etiopskih. Koja šalje poslanike preko mora, u lađama od site k narodu razmjerenu i pogaženu, kojemu zemlju raznese rijeka (XVIII.1,2); zemlja koja sjen čini krilima* stoji za Crkvu, koja se pomračila zbog spoljašnjih-znanja; preko potoka (rijeka)Kuša (Etionskih), olznačava, preko spoznaja, pomoću kojih oni potvrđuju lažna načela (vidi br. 1164); slanje poslanika preko mora označava konsultivanje (traženja saveta) spoljašnjih-znanja (vr. 28); u lađama od site preko vode označava najobičnije prijemnike istine. U obrnutom smislu, kod istiga proroka, *I suho će mjesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori vodeni, u stanu zmajevskom, po ložama njihovijem, biće trava, trska i sita (XXXV.7); trava umesto trske i site* označavada treba da bude spoljašnje istine a ne stvari koje ne sadrže istinu; da trava označava spoljašnju istinu, vidi se iz odlomaka u Reči gde se pominje. Pošto je bilo provideno da će Mojskije pretstavljati Gospoda kao

Božanski Zakon ili Reč, posebno u isorijskoj Reči, stoga se dogodilo da je, kao malo dete, bio stavljen u kovčežić, ili mali kovčeg, ali u običan, jer je to bilo prvo poreklo, i pošto je to bila samo pretstava onoga što je bilo tamo; ali da je posle sami Božanski Zakon, kada je zasijao sa brda Sinajskoga, bio stavljen u kovčeg koji je nazvan svedočanstvom. Da je Božanski Zakon bio stavljen u kovčeg, vidi Izlazak XL.20; 1 o Carevima VIII. 9; isto tako i Knjige Mojsijeve su stavljene u njega, vidi Zak. Ponovljeni XXXI.24-26. Otuda je kovčeg bio presvet, zato što je predstavljao Gospodovo Božansko Ljudsko u pogledu Božanskog Zakona; jer od Gospodovog Božanskog Ljudskog proističe Božanski Zakon, ili Božanska Istina, koja je isto što i Reč kod Jovana, *U početku bješe Riječ, Riječ bješe u Boga, i Bog bješe Riječ. I Riječ postade tijelo i useli se u nas puno blagodati i istine; i vidjesmo slavu njegovu, slavu, kao jednorodnoga od oca (I.1,14)*. A pošto je kovčeg predstavljao ono što je najsvetije, sedište-milosti sa heruvimima postavljeno je iznad kovčega; a pored zavesa od kovčega, svetnjak sa svetiljkama, i zlatan stol sa hlebom, gde obe ove stvari označavaju Božansku Ljubav. Ovo je stoga razlog da je Mojsije, kao odojče i kad je predstavljao Božanski Zakon, bio stavljen u mali kovčeg.

6724. *I obli ga smolom i paklinom.* Ovo se vidi iz značenja smole, što je zlo pomešano s dobrom; i iz značenja pakline, što je dobro pomešano s obmanama. Smola i paklina imaju ovo značenje u Reči zato što su po sebi vatreni (zapaljivi), a ono što je vatreno, to u Reči znači dobro, a u obrnutom smislu zlo; ali zato što su sumporasti i crni, to označavaju zlo i obmanu, kao kod Isaia, *Jer će to biti dan osвете Jehovin, godina plaćanja, i potoci će se njezini pretvoriti u smolu, i prah njezin u sumpor, i zemlja će njihova postati smola razgorjela (XXXIV.8,9)*; smola i sumpor označavaju obmane i zla. Otuda *obli ga smolom i paklinom* označava dobro pomešano sa zlima i obmanama. Što se tiče okolnosti da je oko Božanske istine bilo dobro pomešano sa zlima i obmanama, to niko nemože da razume osim ako zna kako stoji slučaj sa čovekovom obnovom (reformacijom). Dok se čovek obnavlja, Gospod ga drži u dobru i istini u čovekovom Unutrašnjem, ali što se tiče Spoljašnjeg, on je u svojim vlastitim zlima i obmanama, stoga među paklenim duhovima. Ovi oko njega kruže i nastoje da ga unište na svaki način, ali ga dobro i istina koji se ulivaju preko Unutrašnjeg, čuvaju tako da mu pakleni ne mogu nauditi, jer ono što deluje iznutra mnogo je jače od onoga što deluje spolja,

jer ono što je unutrašnje, to je čistije, i deluje na sve u spoljašnjem, pa na taj način rasplaže sa spoljašnjim po volji; ali u ovom slučaju dobro i istina mora da budu i u Spoljašnjem, u kome Unutrašnje treba da se učvrsti. Dobro, dakle, treba da bude među zlima i obmanama, a pri tome mora da bude sigurno. Na taj se način zla i obmane uklanjaju se, a dobra i istine se usađuju na njihovo mesto. Ako se ne zna ova tajna, nikako se ne može razumeti zašto se oko Božanske istine kod čoveka nalaze dobra pomešana sa zlima i obmanama, koja su označena smolom i paklinom, kojim je mali kovčeg s dočjetom bio oblepljen. A treba znati i to da dobro može da se pomeša sa zlima i obmanama a da se pri tome ne poveže s njima, jer jedno izbegava drugo, jer se ovi odvajaju po zakonu reda, jer dobro pripada nebu a zlo i obmana paklu, stoga kao što su nebo i pakao odvojeni, stoga i sve stvari koje dolaze od njih, isti tako se odvajaju jedne od drugih.

6725. *I metnu dijete u nj*, označava da je u najvećoj dubini toga bio Božanski Zakon u svom poreklu. Ovo se vidi iz značenja metnuti u, jer /bio metnut/u mali kovčeg; a isto se vidi i iz rerezentacije Mojsija, koji označava Božanski Zakon o kome se govori u onome što sledi, ovde Božanski Zakon po svome poreklu, zato što je tu on dete.

6726. *I odnese ga u trsku kraj rijeke*, označava da je prvo bio među lažnim spoljašnjim-znanjima. Ovo se vidi iz značenja trske, koja označava spoljašnja-znanja, a o čemu će biti govora u onome što sledi, i iz značenja reke Egipatske, koja označava obmanu (vidi br. 6693). Kakav je slučaj s tom okolnošću da se oni koji se uvode u istinu Božansku, prvo nađu među obmanama, vidi gore, br. 6724. Razlog da trska označava Spoljašnja –znanja, je to što u Reči svaka trava označava neku vrstu Spoljašnjeg-znanja; trska koja raste na obali reka, označava obično ili niže spoljašnje-znanje. Tako kod Isaije, *I rijeke će oteći, presahnuće potoci Egipatski, trska i sita posahnuće (XIX. 6)*; potoci iznačavaju stvari inteligencije (vidi br. 270,3951); reke Egipatske koje će se posušiti, su stvari znanja; trstika i perunika označavaju najniža spoljašnja-znanja, koja su čulna spoljašnja-znanja. Trska stoji za lažno spoljašnje-znanje kd Jone, *Optekoeš mevode do duše, bezdana me opkoli, sita (tska) omota mi se oko glave (II.6)*; u ovom proroštvu opisuje se stanje iskušenja; vode koje ga opkoliše do duše, označavaju obmane (da poplave

označavaju iskušenja i pustošenja, vidi br. 705,790,5735); bedzdana koja ga opkoli, označava zlo od obmane; trska koja se omotala oko njegovlje glave, označava lažna Spoljašnja-znanja koja su opkolila istinu i dobro. Tako izgledaju pustošenja.

6727. *A sestra njegova stade podaljeda vidi šta će biti od njega*, označava istinu Crkve koja je daleko, ali koja pažljivo promatra. Ovo se vidi iz značenja sestre, koja označava racionalnu istinu (vidi br. 1495,2508,3386), stoga istinu Crkve, jer je ovo racionalna istina; i iz značenja izraza *da vidi šta će biti od njega*, što označava posmatranje.

6728. Stihovi 5-9. *A kći Faraonova dođe da se kupa u rijeci, i djevojke njezine hodahu kraj rijeke; i ona ugleda kovčežić u trsci, i posla dvorkinju svoju da ga izvadi. A kad otvori, vidje dijete, i gle, dijete plakaše; i sažali joj se, i reče: to je Jevrejsko dijete. Tada reče sestra njegova kćeri Faraonovoj: hoćeš li da idem da ti dozovem dojkinju Jevrejku, da ti doji dijete? A kći Faraonova reče joj: idi, i otide djevojčica, i dozva mater djetinju. I kći Faraonova reče joj: uzmi ovo dijete, i odoj mi ga, a ja ću ti platiti. I uze žena dijete i odoji ga. A kći Faraonova dođe*, označava religionizam; *da se kupa u rijeci*, označava bogoštovanje od obmane; *i djevojke njezine hodahu kraj rijeke*, označava službe toga religionizma koji potiče od obmane; *i ona ugleda kovčežić u trsci*, označava opažanje istine koja je bila obična ili jeftina među lažnim Spoljašnjim-znanjima; *i posla dvorkinju*, označava službu; *svoju da ga izvadi*, označava radoznalost; *A kad otvori, vidje dijete*, označava ispitivanje kakvo je, i ocena daje to istina od Božanskog; *i gle, dijete plakaše*, označava žalost; *i sažali joj se*, označava podstrek od Božanskog; *i reče: to je Jevrejsko dijete*, označava da je to bilo od same Crkve; *Tada reče sestra njegova kćeri Faraonovoj*, označava istinu Crkve koja je blizu toga religionizma; *hoćeš li da idem da ti dozovem dojkinju Jevrejku, da ti doji dijete*, označava opažanje da dobro od Crkve treba da se u to uvede; *A kći Faraonova reče joj, idi*, označava pristajanje toga religionizma; *i otide djevojčica, i dozva mater djetinju*, označava da je istina dobra od Crkve pridružena stvarima koje pripadaju Crkvi; *I kći Faraonova reče joj*, označava pristajanje religionizma; *uzmi ovo dijete*, označava da to treba pridružiti sebi; *i odoj mi ga*, označava da treba da usadi u njega istinu koja odgovara

religionizmu; *a ja ću ti platiti*, označava nagrađivanje; *I uze žena dijete i odoji ga*, označava da je dobro od Crkve bilo usađeno u to.

6729. *I kći Faraonova dođe*. Označava religionizam. Ovo se vidi iz značenja kćeri, što označava osećanje istine i dobra, pa stoga i Crkvu (vidi br. 2362,3963), a u obrnutom smislu, osećanje obmane i zla, pa stoga i religionizam koji dolazi od lažnih spoljašnjih-znanja (vidi br 6651,6683,6692). Da se kćerima u Reči označavaju Crkve, može se videti iz mnogih odlomaka gde se Crkva naziva *kćerju Sionsklom, i kćerju Jerusalimskom*; tako isto da se kćerju označava religionizama mnogih naroda ,koji su lažni, vidi se iz onih odlomaka gde se /ti religionizmi/ nazivaju *kćerju Tira (Psalam XLV.12), kćerju Edoma (Plač IV.22); kćerju Haldejskm i Babilonskom (Isaija XLVII.1,5; Jer. L.41,42; LI.33; Zah. II.7; Psalam CXXXVII.8); kćerju Filistejskom (Jerekilj XVI.27,57),kćerju Taršiškom (Isa. XXIII,10), kćerju Egipatskom kod Jeremije, Izidi u Galad i uzmi balsama, djevojko kćeri Egipatska, zaludu su to mnogi lijekovi; Spremi se, treba da se seliš, kćeri Egipatska; Posrami se kćeri Egipatska jer će Nof opustjeti (XLVI.11,19,24); kći Egipatska* označava umovanje od spoljašnjih-znanja, u negativnom duhu, o istinama vere, da li su takve; stoga označavaju religionizme koji se tu pojavljuju, a koji su takvi da se u njima veruje samo u ono što je lažo.

6730. *Da se kupa u rijeci*, označava bogoštovanje od obmane. Ovo se vidi iz značenja kupati se (oprati se), što označava čišćenje od nečistote, duhovno shvaćeno (vidi br. 3147), pa stoga označava bogoštovanje, jer bogoštovanje je radi čišćenja; i iz značenja rijeke, ovde rijeke Egipatske, koja označava obmanu (vidi br. 6693).

6731. *I djevojke njezine hodahu kraj rijeke*, označava službe u tome religionizmu od obmane. Ovo se vidi iz značenja djevojaka, koje označavaju službe; jer kada kći Faraonova označava religionizam, njene devojke označavaju službe toga religionizma; i iz značenja rijeke, koja označava obmanu (kao i u pethodnom broju, 6730). Tako su to ovde službe religionizma koje su od obmane, a koje su označene djeojkama koje su hodale pokraj rijeke.

6732. *I ona ugleda kovčežić u trsci*, označava opažanje istine koja je bila obična ili jeftina među lažnim Spoljašnjim-znanjima. Ovo se vidi iz značenja ugledati, što označava opažanje (vidi br. 2150,3764,5400); i iz značenja kovčežića u trsci, što označava ono što je obično i jeftino; i iz značenja trske, što označava lažna Spoljašnja-znanja (vidi br. 6726). Šta znače ove stvari, već je bilo objašnjeno.

6733. *Pa posla djevojku svoju*, označava službu. Ovo se vidi bez objašnjavanja.

6734. *Te ga izvadi*, označava znatiželju. Ovo se vidi iz značenja izvaditi ga, naime, kovčeg, kada je opazila da je to bila neka istina koja je obična ili jeftina među Spoljašnjim-znanjima (br. 6732), što označava znatiželju, naime, da se sazna kakva je to istina.

6735. *A kad otvori, vidje dijete*, označava ispitivanje kakva je /istina/, i ocena da je to bila istina od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja otvoriti, što označava ispitivanje kvaliteta, jer onaj ko otvara da vidi nešto, to jest, kakvoga je kvaliteta, taj ispituje; iz značenja videti, što je opažanje (vidi gore br. 6732); i iz reprezentacije Mojsija, koji je ovde dijete, što označava Božanski Zakon, ili istinu Božansku, o kojoj će se govoriti u onome što sledi; stoga /označava/ istinu od Božanskog.

6736. *I gle, dijete plakaše*, da ovo označava tugu, vidi se bez objašnjavanja.

6737. *I sažali joj se*, označava potstrek od Božanskog. Ovo se vidi iz značenjasožaliti se, što označava influks ljubavi prema bližnjem od Gospoda. Jer kad neko iz ljubavi prema bližnjem vidi drugoga u nevolji, kao u ovom slučaju što je Faraonova kćer vidjela dijete u trski gdje plače, to izaziva sažaljenje, a pošto je ovo od Gospoda, to označava potstrek; oni koji su u opažanju, to znaju, kada osećaju sažaljenje, da ih tada Gospod potstrekava da pruže pomoć.

6738. *I reče: ovo je Jevrejsko dijete*. Ovo označava je to bila Crkva sama. Ovo se vidi iz značenja Jevreja (Hebreja), što označava stvari koje pripadaju Crkvi (vidi br. 6675,6684); tako Jevrejska deca označavaju stvari koje pripadaju Crkvi. Razlog da Jevreji označavaju stvari koje pripadaju Crkvi je to što kada je Drevna Crkva nestala, Jevrejska (Hebrejska) Crkva je počela, koja je bila druga Drevna Crkva; ova

je Crkva zadržala mnoge pretstave i značenja Drevne Crkve, a pored toga, ona je priznavala Jehovu: otuda se Jevrejima (Hebrejima) označava Crkva. O Hebrejskoj Crkvi, vidi br. 238,4874,5136.

6739. *Tada reče sestra njegova kćeri Faraonovoj*, označava istinu Crkve koja je bliska religionizmu. Ovo se vidi iz značenja sestre, što označava istinu Crkve (vidi br. 6727), i iz značenja Faraonove kćeri, koja označava religionizam tamo (vidi br. 6729); *bliskost* je označena time što je bila pri ruci kada je Faraonova kćer otvorila kovčeg.

6740. *Hoćeš li da idem da ti dovedem dojkinju Hebrejku?* označava opažanje da dobro od Crkve treba da se usadi u to. Ovo se vidi iz značenja *dojkinje Hebrejke*, koja označava ulivanje dobra (vidi br. 456); jer se mlekom, koje uliva dojkinja, označava dobro od istine, ili, što je isto, Nebesko Duhovno (br. 218); i iz značenja Hebrejki, što označava stvari koje pripadaju Crkvi (vidi br. 6675,6684). Da je bilo opažanje da dobro treba da se tu ulije utuda, označeno je rečima *ona reče, hoćeš li da odem da ti dozovem*; jeru unutrašnjem smislu, ovde je označena istina od dobra koja ima opažanje; ali u smislu slova tu se govori o djevojci, koja ima opažanje. Da dojkinja označava ulivanje dobra, očito je i iz Isaije, *I donijeću sinove tvoje u naručju i kćeri tvoje na ramenima će se nositi. I carevi će biti hranitelji tvoji, i carice njihove tvoje dadilje (XLIX. 22,23)*; carevi će biti hranitelji tvoji označava ulivanje istine, što pripada inteligenciji, a carice će njihove biti tvoje dadilje, označava ulivanje dobra, što pripada mudrosti. Ponovo, *Podigni oči svoje unaokolo, i vidi: svi se skupljaju i idu k tebi, sinovi tvoji iz daleka doći će, i kćeri tvoje nosićese u naručju (LX. 4)*. Sinovi koji dolaze iz daleka označavaju istine koje su kod Neznabožaca, koji pošto su daleko odistina Crkve, za njih se kaže da dolaze iz daleka; kćeri koje će dadilje nositi u naručju, označavaju dobra koja se neprestano ulivaju, jer kćeri označavaju dobra a dadilje (dojkinje) označavaju one koji ulivaju.

6741. *A kći Faraonova reče joj: idi*, označava pristanak tog religionizma. Ovo se vidi iz repreentacije Faraonove kćeri, koja označava religionizam (vidi br. 6729); da je označen pristanak, vidi se bez objašnjavanja.

6742. *I otide djevojčica, i dovede mater djetinju*, označava da su se istine od dobra Crkve pridružile stvarima koje pripadaju Crkvi. Ovo se vidi iz značenja djevojčice, što označava istinu od dobra Crkve, kao što će biti objašnjeno niže; iz značenja dovesti, jer je cilj devojčinog pozivanja bio pridruživanje; i iz značenja matere, koja označava Crkvu (vidi br. 289,2691,5581), stoga i stvari koje pripadaju Crkvi. U Reči koristi se izraz devica, kao i devojčica; ali ovaj poslednji izraz retko u izvornom jeziku. Devica označava dobro koje pripada nebeskoj Crkvi, a devojčica istinu od dobra koja pripada duhovnoj Crkvi; kao kod Davida, *Vidješe kako ideš, Bože, kako sveto ide Bog moj, car noj. Naprijed idahu pjevači, za njima svirači sred djevojaka s bubnjima (LXVIII.24,25)*. Izrazi kojise nalaze u ovome stihu opisuju istine od dobra koje pripadaju duhovnoj Crkvi. Da se ovde koristi izraz Bog gde se govori o istini, vidi br. 2769,4402, da car označava istinu, br. 1672,4581,6148; da se pjevači odnose na istine koje pripadaju duhovnoj Crkvi, vidi br. 418-420, a svirači na bubnjima na duhovno dobro, vidi br. 4138; otuda se može znati da djevojčica označava istine od dobra koje pripadaju duhovnoj Crkvi.

6743. *A kći Faraonova reče joj*, označava pristajanje religionizna na to. Ovo je očito, jer je dala dete da ga majka doji. Pristajanje te religioznosti (religionizma) označeno je ovde, br. 6741, gde se nalaze iste reči.

6744. *Uzmi ovo dijete sebi*, označava da ona treba da ga pridruži sebi, što se vidi iz značenja uzeti, što je sebi pridružiti; iz značenja majke, koja je ovde označena sa *sebi*, što označava Crkvu (vidi upravo gore, br. 6742); i iz reprezentacije Mojsija, koji je ovde dijete, koje označava Božanski Zakon u svom poreklu, koje je u najvišem smislu Gospod kad je Svoje Ljudsko učinio Božanskim Zakonom; u unutrašnjem (odnosnom) smislu, /označava Božanski Zakon/ kodčoveka koji se nanovo rađa, a kada se uvodi u istinu Božansku (vidi b r. 6716).

6745. *I odoj mi ga*, označava da treba da ulije u njega dobro koje odgovara religionizmu. (*prim. prev. Ovaj izraz označava religije koje su lažne i idolopoloničke*). Ovo se vidi iz značenja dojenja, što znači ulivati dobro, o čemu će se govoriti niže; i iz reprezentacije Faraonove kćeri, koja označava religionizam (vidi br. 6729); a pošto kaže, *odoj mi ga*, to označava da treba da u njega ulije dobro koje odgovara tome religionizmu. Da dojenje označava ulivanje dobra, vidi

se iz značenja dojkinje, ili one koja daje mleko, što označava ulivanje dobra, ka što je gore pokazano (br. 6740). Osim iz odlomaka koji su već navedeni, to je očito i iz sledećih: - Kod Mojsija: *Narode će sazvati na goru, ondje će prinijeti žrtve pravedne; jer će obilje morsko sisati i sakriveno blago u pijesku (Zak. Ponovljeni XXXIII.19)*; gde Mojsije proročki govori o Zebulonu i Isaharu, pozivajući narodena gore, da tamo prinesu žrtve pravedne, što označava bogoštovanje od ljubavi; sisati obilje morsko, označava da treba da upiju spoljašnju istinu obilno, ili da treba da se ona u njih ulije; a treba znati i to, da je dojiti u izvornom jeziku ista reč kao i sisati, kao i u sledećim odlomcima. Kod Isaije, *Što si bio ostavljen i mrzak, mjesto toga ću ti učiniti vječnu slavu, i veselje od koljena do koljena. Jer ćeš mlijeko naroda sati (sisati), i sise carske dojićeš, i poznaćeš da sam ja Jehova Spasitelj (LX. 15,16)*, govoreći o Sionu i Jerusalimu, koji su nebeska Crkva, Sion njeno Unutrašnje, a Jerusalim njeno Spoljašnje; sisanje mlijeka naroda stoji za ulivanje nebeskog dobra; sisati grudi carske stoji za ulivanje nebeske istine. Svako može da vidi da u ovim rečima leži smisao koji se ne pokazuje u slovu, i da je sveto ono što je sakriveno u ovome stihu, jer je to Božanska Reč; jer inače šta bi to moglo da znači sisati mleko naroda, i sisati carske grudi? Ovaj skriveni a sveti smisao se ne pokazuje osim onda kada se zna šta je označeno dojenjem, šta mlekom, šta narodima, šta grudima, i šta carevima. Da mleko označava Duhovno od Nebeskog, ili istinu od dobra, vidi br. 2184; da narodi označavaju dobra u bogoštovanju, br. 1259,1849,6005; da grudi označavaju osećanja dobra i istine, br. 6432; da carevi označavaju istine, br. 1620,5068,6148); i da dojenje označava ulivanje dobra. Iz ovih objašnjenja može se saznati smisao ovih reči ako se one primene na Crkvu, koja je Sion i Jerusalim. Kada se pomenu Sion i Jerusalim zajedno, oni označavaju nebesku Crkvu, Sion njeno Unutrašnje, a Jerusalim Spoljašnje, kao što je već rečeno, a kada se pomene Jerusalim bez Siona, tada najčešće označava duhovnu Crkvu. Kod istoga proroka, *jer ćete sati sise od utjehe njegove, i nasitićete se, saćete i naslađivatgi se u svjetlosti slave njegove. Jer ovako veli Jehova: gle, ja ću kao rijeku dovesti k njemu mir i slavu naroda kao potok bujan, pa ćete sati; bićete nošeni na rukama i milovani na koljenima (LXVI.11,12)*. Ovde sisanje stoji za ulivanje dobra. Kod Jeremije, *I zvijeri ističu sise svoje i doje mlad svoju, a kći naroda mojegaposta nemilovana kao noj u pustinji. Jezik djetetu*

koje sisa prionu za grlo od žeđi; djeca ištu hljeba, a nema nikoga da im lomi (Pláč IV.3,4); kći naroda mojega stoji za duhovnu Crkvu u ovome slučaju, jer se ta crkvapustoši; jer se kaže da ne doji svoju mlad, što znači da nema ulivanja istine; jezik djetetu prionu za grlo (nepce) od žeđi, označava nedotatak istine, to jest, da nestaje sva nevinost. Odojče označava nevinost A žeđ označava nedostatak istine.

6748. *A ja ću ti platiti, označava nagradu. Ovo se vidi bez objašnjavanja.*

6749. *A kad dijete odraste, označava da je dobr poraslo. Ovo se vdi iz naćenja odrasti razloga da olznačava polrast dobra j to što je odrastao sisajući. a odojče (sisanče) Jevrejkinu označava ulivanje dobra Crkve (br. 6745).*

6750. *Odvede ga ka kćeri Faraonovoj, označava osećanje spoljašnjih-znanja. Ovo se vidi iz reprezentacije Faraonove kćeri,koja označava religionizam o kome se govorilo u br. 6729; ali u ovome slučaju se označavaju osećanja spoljašnjih-znanja, jer se ovde opisuje treće stanje u ovome stihu, a u ovome slihu kći Faraonova označava osećanje(br. 2362,3963), a Faraon, Spoljašnjeznanje u opšte (br. 6015); tako Faraonova kći označava osećanje spoljašnjih-znanja. Ovo se vidi i iz nizova stvari u unutrašnjem smislu; jer Mojsije, pošto on pretstavlja Gospoda kao Božanski Zakon, nije se migao odneti Faraonovj kćeri, i biti joj kao sin, pošto ona sada kao i pre pripada religionizmu. Osim toga, oni koji se nanovo rađaju, moraju da nauče prvo spoljašnja-znanja, jer na su ona kao podloga za razum; a razum je prijemnik istine vere (br. 6125), a istina vere je prijemnik dobra ljubavi prema bližnjemju. Iz ovoga se može razumeti da je Spoljašnje-znanje prva podloga onda kada se čovek nanovi rađa. Spoljašnje-znanje bilo je prva podloga Gospodu kada je Svoje Ljudsko činio Božanskom Istinom ili Božanskim Zakonom, a što je iznačeno Gospodom kada je kao dete odveden u Egipat (Mateja II.13); tako, po proroštvu Osijinom, *Iz Egipta pozvah sina svoga* (XI.1; Mateja II.15); da se Egiptom značavaju spoljašnja-znanja, često je pokazano, ali se time ne misli na filofska spoljašnja- znanja, nego na spoljašnja-znanja Crkve o kojima vidi br. 4749,6004; ali to su spoljašnja-znanja koja su , u pravom smislu, ozačena Egiptom. A da se pomoću njih stvara prva podloga (prvi plan), vidi br. 5901.*

6751. *A ona ga posini*, označava da su otuda bile prve istine. Ovo se vidi iz reprezentacije Faraonove kćeri, koja je ovdeoznačena sa *ona*, što označava osećanje spoljašnjih-znanja (vidi gore br. 6750);i iz značenja sina, što označava istinu (vidi br.489,491,3373), u ovom slučaju prvu istinu, jer biti joj kao sin, označava biti u prvim istinama kroz spoljašnja-znanja, pošto se prve istine rađaju iz spoljašnjih-znanja, kao sinovi od majke, koja je osećanje spoljašnjih-znanja i podloga (plan) za istine koje pripadaju razumu i veri,vidi br. 6750. Čovek napreduje u stvarima vere dok se preporađa, skoro isto kao što raste u istinama koje ne pripadaju veri dok ne dođe do zrelosti. Dok raste, čulne istine su prva podloga (plan), sledeća je spoljašnja-znanja, a na ovim podlogama rastu njegova rasuđivanja, kod jedne osobe više, a kod druge manje. Dok se čovek preporađa, opšte stvari vere, ili koreni nauka (doktrine) Crkve su na prvome planu; onda dolaze pojedinosti nauka i vere; a iza toga, uzastopne stvari koje su dublje. Upravo se ovi planovi (podloge) pokazuju u svetlosti neba: otuda dolazi Intlektualno, i Opažajno vere i dobraljubavi prema bližnjemu.

6752.*I nadjede mu ime Mojsije*, označava kakvo je stanje u to vreme. Ovo se vidi iz značenja imena, što označava kvalitet (vidi br. 144, 3421,6674), ovde kvalitet stanja, jer kad god se nekome da ime, samo ime označava stanje(br. 1946,3422,4298). Kvalitet stanja koje je označeno, je kvalitet stanja Božanskog Zakona u početku kod Gospoda i kvalitet stanja istine Božanske u početku kod čoveka koji se nanovo rađa. Dva su /imena/ koja posebno predstavljaju Gospoda kao Reč, naime, Mosije i Ilija: Mojsije predstavlja Gospoda u pogledu istorijskih knjiga, dok Ilija u pogledu proročkih knjiga. Pored ovih, Elisije, i na kraju, Jovan Krstitelj; stoga je poslednji onaj koji se naziva *Ilijom koji treba da dođe* (Mateja XVII.10-13; Luka 1.17). Ali pre nego se pokaže da Mojsije predstavlja Božanski Zakon, treba reći šta je Božanski Zakon. U širokom smislu, Božanski Zakon označava celu Reč; u nešto užem smislu, istorijsku Reč; u još užem smislu, ono što je napisano preko Mojsija; a u najužem smislu, deset zapovesti upisanih na kamenim tablicama na Brdu Sinajskom. Mojsije predstavlja Zakon u nešto užem smislu, kao i u uskom smislu, a tako isto u najužem smislu. *Da je Zakon u širokom smislu cela Reč*, kako istorijska tako i proročka, vidi se kod Jovana, *Čuli ste iz Zakona, da Hristos (Mesija) ostaje zauvijek (XII. 34)*: da se pod Zakonomovde misli

i na proročku Reč, očito je, jer je to napisano kod Isaije (IX.6,7); kod Davida (Psalam CX.4); i kod Danila (VII.13,14). Kod istoig Jevanđeliste, *Da bi se Reč napisano u Zakonu ispunila, oni su me mrzeli ni zašta* (XV.25): gde je smisao isti, jer je to napisano kod Davida (Psalam XXXV.19). Kod Mateje, *Zaista vam kažem, nebo i zemlja će proći, ali ni jedna jota iz Riječi ne će proći a da se sve ne ispuni* (V.18); gde Zakon u širokom smislu stoji za celu Reč *Da je Zakon u nešto užem smislu istorijska Reč*, vidi se kod Mateje, *Sve dakle što hoćete da vama čine ljudi, činite i vi njima; jer je to zakoni proroci* (VII.12). Ovde se Reč deli na Zakon i Proroke; pa pošto se ovde razlikuje u Reč istorijsku i proročku, to sledi da se pod Zakonom misli na istorijsku Reč, a pod Prorocima na proročku Reč. Slično kod istoga Jevanđeliste, *Od ove dvije zapovijesti zavise ZakoniProroci* (XXII.40). Kod Luke, *jer su svi Zakon i Proroci proricali do Jovana* (XVI.16; Mateja XI.13). *Da je Zakon u uskom smislu Reč koja je napisano preko Mojsija*, vidi se kod Mojsija, *I kad napisa Mojsije riječi ovoga Zakona u knjigu, sve do kraja, zapovijedi Mojsije Levitima, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodovog, govoreći: Uzmite ovu knjigu Zakona, i metnite je pokraj kovčega zavjeta Gospoda Boga svojega, da bude ondje svjedok za vas* (Zak. Ponovljeni XXXI.24-26): knjiga Zakona stoji zaknjige Mojsijeve. *Ponovo, Ako ne uzdržiš ne ustvoriš sve riječi ovoga zakona, koje su napisane u ovoj knjizi, ne bojeći se slavnog i strašnog imena Jehove Bogasvojega, sve bolesti i sva zla koja nijesu zapisana u knjizi ovoga zakona, pustiće Jehova na tebe, dokle se neistrijebiš* (Zak. Ponovljeni XXVIII. 58,61); gde je isti smisao. Kod Davida, *nego mu je omilio Zakon Gospodnji i o Zakonu njegovu misli dan i noć* (Psalam I.2). Zakon Gospodnji (Jehovin) označava knjige Mojsijeve, jer proročke knjige još tada nisu bile napisane a ni istorijske, osim knjiga *Jošue i Sudija*: pored toga, /to je značenje/ u odlomcima gde se pominje Zakon Mojsijev, što može da se vidi odmah u onome što sledi. *Da Zakon, u najužem smislu, označava deset zapovesti upisanih na kamenim tablicama na Brdu Sinajskom*, to je poznato (vidi Jošua VIII.32); ali ovaj se Zakon naziva i Svedočanstvom (Izlazak XXV.16,21). *Da Mojsije pretstavlja Zakon u nešto užem smislu, ili istorijsku Reč, kao i u najužem smislu*, jasno je iz onih odlomaka gde se, umesto Zakona, pominje Mojsije, i gde se Zakon naziva Mojsijev Zakon, kao kod Luke, *Abraham mu reče: imaju Mojsija i proroke, neka njih slušaju. Ako ne slušaju Mojsija i proroke, neće povjerovati ni da neko ustane iz mrtvih*

(XVI.29,31): Mojsije i proroci ovde označavaju isto što i Zakon i proroci, naime, istorijsku i proročku Reč. Ovde se vidi da je Mojsije Zakon, ili istorijska Reč. Kod istog Jevanđeliste, *I počevši od Mojsija i od sviju proroka, kazivaše im što je za njega u svemu pismu (XXIV.27)*. Ponovo, *Sve treba da se svrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima (XXIV.44)*. Kod Jovana, *Filip reče: našosmo Isusa o kome Mojsije i Zakon pisahu (I.46)*. Ponovo, *Mojsije u zakonu zapovijedi nam (VIII.5)*. Kod Danila, *I sav Izrailj prestupi Zakon tvoj i odstupi da ne sluša glasa tvojega; za to se izli na nas prokletstvo i zakletva napisana u zakonu Mojsija sluge Božijega, jer mu zgriješismo. Kako je napisano u zakonu Mojsijevu, sve to zlo dođe na nas, i opet se ne molismo Jehovi Bogu svojemu da bismo se vratili od bezakonja svojega i pazili na istinu tvoju (IX.11,13)*. Kod Jošue, *I Jošua napisa na kamenu žrtvenika Zakon Mojsijev (VIII.32)*. Naziva se Mojsijev Zakon, jer Mojsije pretstavlja Gospoda kao Zakon, to jest, kao Reč, a u nešto užem smislu, i istorijsku Reč. Otuda se Mojsiju pripisuje ono što je Gospodovo, kao kod Jovana, *Mojsije vam dade Zakon. Od Mojsija je obrezanje. A u subotu obrezujete čovjeka i time se ne pokvari zakon Mojsijev (19,22,23)*. Kod Marka, *Mojsije reče: poštuj oca i mater (VII.10)*. Ponovo, *Odgovarajući Isus im reče: Šta vam je Mojsije zapovijedio? A oni rekoše: Mojsije nam je dopustio da napišemu knjigu raspusnu i da je otpustimo (X.3,4)*. Aradi reprezentacije, Mojsiju se pripisuje ono što je Gospodovo, pa se pominje i Zakon Mojsijev i Zakon Gospodov, kao kod Luke, *I kad dođe vrijeme da idu na molitvu po zakonu Mojsijevu, doniješe ga u Jerusalem da ga metnu pred Gospoda (kao što je napisano u zakonu Gospodovom: da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu posveti Gospodu. I da prinesu prilog, kao što je rečeno u zakonu Gospodovu, dvije grlice, ili dva golubića. I kad svršiše sve po zakonu Gospodovu, vratiše se u Galileju u grad svoj Nazaret (II.22-24,39)*. Stoga što Mojsije pretstavlja Zakon, njemu je bilo dopušteno da se uspne ka Gospodu na Brdo Sinajsko, i da tu primi Tablice Zakona kao i da čuje naredbe i sudove Zakona, i da ih preda narodu; pa se stoga reklo da treba da veruju Mojsiju zauvek, *Jehova reče Mojsiju, Evo, ja ću doći k tebi u gustom oblaku, da narod čuje kad ti stanem govoriti i da ti vjeruje do vijeka (Izlazak XIX.9)*. Kaže se, u oblaku, jer se oblakom misli na Reč u slovu, pa se stoga kaže da kada je *Mojsije govorio s Gospodom, da je ušao u oblak (Izlazak XX.18; XXIV.2,18; XXXIV.2-5)*. Da oblak

označava doslovni smisao Reči, vidi predgovor Postanju XVIII, i br. 4060,4391,6343 kraj. I pošto je Mojsije predstavljao Zakon, ili Reč, stoga kada je silazio sa Brda Sinajskoga, koža na licu mu je sijala dok je govorio; a da je stavio veo preko lica (*Izlazak XXXIV.29 do kraja*); sjaj na licu je označavao Unutrašnje Zakona, jer ovo je u svetlosti neba, i zbog toga se naziva slavom (br. 592); a veo je označavao Spoljašnje Zakona. Razlog što je velom pokrio lice dok je govorio s narodom, bio je to što je Unutrašnje za njih bilo pokriveno, to jest, narodu je bilo zatamnjeno, jer tu svetlost nisu mogli podneti. Da lice označava Unutrašnje, vidi br.

1999,2434,5102,5695. Pošto je Mojsijem pretstaljen Gospod kao istorijska Reč, a Ilijom Gospod kao proročka Reč, stoga kada se Gospod preobrazio, vidjeli su *Mojsija i Iliju kako s Njim razovaraju (Mateja XVII.3)*; drugi nisu mogli govoriti s Gospodom kada se Njegovo Božansko pokazivalo u svetu, osim oni koji su predstavljali Reč, jer govor sa Gospodom se odvija kroz Reč: da je Ilija predstavljao Gospoda kao Reč, vidi br. 2762,5247 kraj. I da su Mojsije i Ilija zajedno predstavljali celu Reč, stoga se pominju oba kod Malahije, kada se kaže da za Iliju da treba da bude poslat pred Gospodom, *Pamtite zakon Mojsija sluge mojega, kojemu zapovijedih na Horebu za svega Izrailja uredbe i zakone. Evo, ja ću vam poslati Iliju proroka prijenega dođe veliki i strašni dan Jehovin (IV.4,5). Ove reče sadrže nalog da treba unapred najaviti dolazak /Gospodov/ u skladu sa Reči.*

6753. *Govoreći: jer ga iz vode izvadih*, označava oslobađanje od obmana. Ovo se vidi iz značenja vode, ovde vode rijeke Egipatske, koja označava obmane (vidi br. 6693); i iz značenja izvaditi, što je oslobađanje. Ove reči pokazuju kakvo je stanje označeno Mojsijevim imenom, koje u najvišem smislu označava Gospoda, koji treba da postane Božanski Zakon u pogledu Ljudskog, oslobođen svih obmana koje su bile pridružene Njegovom Ljudskom od majke, i to sve dok nije postao Božanski Zakon, to jest, Božanska Istina sama, a posle, kada se proslavio, i Božansko Dobro, koje je Esse Božanske Istine, ili Jehova.

6754. Stihovi 11-14. *I kad Mojsije bijaše velik, izide k braći svojoj, i gledaše nevolju njihovu. I vidje kako nekakav Egipćanin bije čovjeka Jevrejina između braće njegove. I obazrev se tamo i amo, kad vidje da nema nikoga, ubi Egipćanina, i zakopa ga u pijesak. I sutradan izide opet, a to se dva Jevrejina svađahu, i reče*

onom koji činjaše krivo: za što biješ bližnjega svojega? A on reče: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? hoćeš li da me ubiješ kao što si ubio Egipćanina? Tada se Mojsije uplaši i reče: zaista se doznalo. I kad Mojsije bijaše velik, označava dok su ta stanja trajala došlo je do porasta u spoljašnjim istinama; izide k braći svojoj, označava povezivanje s istinama Crkve; i gledaše nevolju njihovu, označava opažanje da su ih obmane bile opsele; I vidje kako nekakav Egipćanin bije čovjeka Jevrejina, označava otuđeno spoljašnje-znanje koje pokušava da uništi istinu Crkve; između braće njegove, označava s kojima je bio povezan; I obazrev se tamo i amo, kad vidje da nema nikoga, označava providanje da bi se videlo da li je siguran; ubi Egipćanina, označava da je unuštio otuđeno spoljašnje-znanje; i zakopa ga u pijesak, označava da ga je izagnao među obmane; I sjutradan izide opet, označava povezivanje po drugi put sa Crkvom; a to se dva Jevrejina svađahu, označava opažanje da su se u Crkvi borili jedan protivu drugoga; i reče onom koji činjaše krivo: za što biješ bližnjega svojega? označava grdnju (opominjanje) što jedan hoće da uniši veru drugome. A on reče: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? označava da on još nije tako napredovao u istinama Crkve da bi mogao da rešava neslaganja unutar Crkve; hoćeš li da me ubiješ, označava da li ideš za tim da uništiš moju veru? kao što si ubio Egipćanina? označava kao što si uništio obmanu; Tada se Mojsije uplaši i reče: zaista se doznalo, označava je on bio među otuđenim spoljašnjim-znanjima, i još ne u istinama da bi bio siguran.

6756. *Izide k braći svojoj, označava povezivanje s istinama Crkve. Ovo se vidi iz značenja braće, što označava istine Crkve, kao što će biti objašnjeno niže; i iz značenja ići k njima, što znači biti s njima povezan. Što se tiče braće, oni ponekad označavaju dobra, a ponekad istine Crkve. Kada se govori o nebeskoj Crkvi, oni označavaju dobra, a kada se govori o duhovnoj Crkvi, oni označavaju istine; razlog je to što je nebeska Crkva u dobru, a duhovna Crkva je u istini, a u drevna vremena svi koji su pripadali Crkvi, jedan drugoga su zvali braćom. Oni koji su pripadali duhovnoj Crkvi, i oni su nazivali jedan drugoga bratom od dobra, ali su to ljudi unutrašnje Crkve radili drugačije, u skladu sa tim kakvo je bilo dobro, a to znači u skladu s istinama, jer dobro je onakvo kakva je njegova istina. Kasnije, kada se Crkva odvojila od dobra pa tako i od istine, nisu se više nazivali braćom*

zbog duhovne srodnosti i privlačnosti, koje pripadaju ljubavi prema bližnjemju i veri, nego zbog prirodne srodnosti i privlačnosti, kao i zbog prijateljstva; a na kraju bi uzimali za zlo ako bi ih neko nižega ranga nazvao bratom ; a razlog je bio to što su imali malo ili nimalo poštovanja za odnose zasnovane na duhovnom poreklu, a više poštovanja za prirodno i građansko poreklo, što im je postalo najvažnije. Da se istine Crkve nazivaju braćom, vidi se iz toga što su Jakovljevi sinovi predstavljali istine Crkve u jednom kompleksu (vidi br. 5403,5512). Razlozi da su u drevna vremena jedan drugoga nazivali bratom zbog duhovnog srodstva i privlačnosti bili su u tome što je ponovno rađanje činilo srodnosti i privlačnosti u većem stepenu nego li prirodno rođenje; jer ono prvo vuče svoje poreklo od jednoga Oca, to jest, od Gospoda. Otuda to, da kada ljudi koji dođu posle smrti u nebo, više ne priznaju kao brata ili kao majku ili oca nikoga osim preko dobra i istine: u skladu s ovima, oni ulaze u nova bratstva. Ovo je razlog da su se oni koji su pripadali Crkvi, nazivali među sobom braćom. Da su sinovi Izrailjevi nazivali sve one braćom koji su bili od Jakova, a ostale prijateljima, vidi se iz sledećih odlomaka – Kod Isaije, *I razdražiću Egipćane jedne na druge, te će vojevati brat na brata, i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo (XIX.2)*. Ponovo, *Jedan drugom pomagaše, i bratu svojemu govoraše: budi hrabar (XL.6)*. Kod Jeremije: *Čuvajte se svaki prijatelja svojega, i ni jednom bratu ne vjerujte; je svaki brat radi da potkine drugoga, svaki prijatelj ide da te opada (IX.4)*. Da su se svi koji su bili od Jakova, nazivali braćom, očito je iz Isaije, *I svu će braću vašu iz svijeh naroda dovesti Gospod na dar na konjima i na kolima i na nosilima i na mazgama i na kamilama ka svetoj gori mojoj u Jerusalimu, veli Jehova (LXVI.20)*. Kod Mojsija: *Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izbere Jehova Bog tvoj; između braće svoje postavi cara sebi; a nemoj postaviti nad sobom čovjeka tuđina, koji nije brat tvoj (Zak. Ponovljen XVII.15)*. Isto tako Isavove sinovesu nazivali braćom, jer su bili rođeni od Jakova; kod Mojsija, *I prođosmo braću svoju, sinove Isavove (Ezavove), koji žive u Seiru (Zak. Ponovljeni II.8)*. Razlog da su se u drevna vremena oni koji su pripadali istoj Crkvi međusobno nazivali braćom je bio, kao što je rečeno, da su priznavali Gospoda za jedinoga Oca, i da od Njega imaju novu dušu, i novi život; stoga Gospod kaže, *Nikoga ne zovite Učitelu, jer je samo jedan Učitelj, Hristos, a vi svi ste braća (Mateja XXIII.8)*. Pošto je duhovno bratstvo od ljubavi, a to će reći, da jedan pripada

drugome; a pošto su oni koji su u dobru u Gospodu, i Gospod u njima (Jovan XIV.20), stoga ih Gospod naziva braćom, kod Mateje, *Isus pruži rukuprema Svojim učenicima, i reče: Gle, moja Majka i Moja braća! Jer ko god čini volju Oca Moga koji je u nebesima, taj je Moj brat, sestra i majka* (XII.49,50). Ponovo, *Što god da ste učinili jednome od ove Moje braće učinili ste Meni* (XXV.40). Isto tako, nazvao je učenike braćom (Mateja XXVIII.10; Jovan XX.17). Učenicima se u reprezentativnom smislu označavaju svi oni koji su u istinama vere i u dobrima ljubavi prema bližnjemu.

6757. *I gledaše nevolju (terete) njihovu, označava opažanje da su obuzeti obmanama. Ovo se vidi iz značenja gledati, što označava opažanje (vidi br. 6732), i iz značenja nevolje (tereta) koji označavaju biti obuzet obmanama; jer nevolje (tereti) koje je Faraon nametnuo sinovima Izrailjevim imju samo to duhovno značenje; Faraon označava lažno Spoljašnje-znanje (br. 6651,6679,6683); a obuzetost obmanama su tereti (nevolje) onima koji su u istinama. Kakav je slučaj s obuzetošću obmanama, koje su tereti onima koji su u istinama, to ne može da zna čovek dok živi u svetu, jer tada nije tako obuzet; jer tada ne može da bude toliko obuzetijima, pošto ih njegov um ne prima sasvim, ili ih se otrese, tako da ga one nikada ne obuzmu sasvim. Dok u drugom životu, kada one koji su u istinama obuzmu obmane, njih tada drže u obmanama zli duhovi tako da su kao vezani njima (obmanama), osim što Gospod njegovo unutrašnje drži u istinama pomoću kojih na kraju odbaci obmane. Ovde se u unutrašnjem smislu označava stanje obuzetosti obmanama kakve postoje u drugom životu; jer je Reč napisana ne samo za čoveka, nego i za duhove i anđele.*

6758. *I vidje gdje nekakav (čovjek) Egipćanin udara čovjeka Jevrejina, označava otuđeno Spoljašnje-znanje koje pokušava da uništi istinu Crkve. Ovo se vidi iz značenja čovjeka Egipćanina (vir), koji označava otuđeno Spoljašnje-znanje od istine (vidi br. 6692); iz značenja udarati, što označava razaranje, ovde, nastojanje da se razori, jer obmane ne mogu da razore istine; i iz značenja čovjeka Jevrejina, koji označava istinu Crkve, jer čovjek (vir) označava istinu br. 3134); a Jevrejina /označava/ Crkvu (br. 6675,6684).*

6759. *Između braće njegove*, označava s kojima je bio povezan. Ovo se vidi iz značenja braće, koja označavaju istine Crkve (vidi br. 6756). Pošto je on bio u ovim istinama Crkve, s kojima je bio povezan, to se ovde misli na povezanost u unutrašnjem smislu, zbog povezanosti s ovim stvarima.

6760. *I obazrev se tamo i amo, kad vidje da nema nikoga*, da ovo označava providanje da li je bio u sigurnosti, vidi se i bez objašnjavanja.

6761. *Ubi Egipćanina*, označava da je on razbio otuđeno Spoljašnje-znanje. Ovo se vidi iz značenja ubiti što znači razbiti (vidi gore br. 6758); i iz značenja Egipćanina koji označava otuđeno od istine Spoljašnje-znanje (vid br. 6692).

6762. *I zakopa (sakri) ga u pijesak*, označava da ga je izagnao među obmane. Ovo se vidi iz značenja zakopati (sakriti), što je izagnati, i iz značenja peska, što označava spoljašnju istinu, a u obrnutom smislu obmanu; razlog da pesak označava ovo je to, što kamen, od kojega je pesak, označava i jedno i drugo (vidi br. 1298,3720,3771,6426): istina je označena peskom kod Mojsija, *Za Zebulona reče: veseli se Zebulone izlaskom svojim i Isahare šatorima svojim. Narode će sazvati na gore, ondje će prinijeti žrtve pravedne; jer će obilje morsko sisati i skriveno blago u pijesku (Zak. Ponovljeni XXXIII.18,19)*; sazvati narode na gore stoji za istine koje postaju dobra ili vera i ljubav prema bližnjem, jer narod označava istine vere, a brdo označava dobro ljubavi prema bližnjem; prinostiti žrtve pravedne označava bogoštovanje od ljubavi prema bližnjemu; sisati obilje morsko označava spoljašnje istine; a skriveno blago u pijesku označava tajne spoljašnjih istina. A pošto pesak označava spoljašnju istinu, to isto tako u obrnutom smislu označava spoljašnju obmanu; jer većina stvari u Reči imaju i obrnuo značenje; karakter ovogaobrnutoga smisla se određuje preko pravoga smisla. U pogledu toga što ju je on izagnao među obmane, što je označeno sa *on ga sakri u pijesku*, ovakav je slučaj. Pakleni duhovi, koji su u obmanama, kada su u svetu duhova, i tamo se trude da razbiju istine kod onih koji su u iskušenju, oni posle bivaju isterani u paklove, iz kojih više ne mogu da izađu. Ovo sam saznao preko mnogo iskustva. Takav je slučaj sa biti izagnan među obmane.

6763. *I sjutradan izide opet, označava povezivanje po drugi put sa Crkvom. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno (br. 6756), gde se nalaze iste reči.*

6764. *A to se dva Jevrejina svađahu, označava opažanje da su se u Crkvi jedni borili protivu drugih. Ovo se vidi iz značenja *a to (gle)*, ili vidi, što označava opažanje (vidi br. 250, 3764,5400); iz značenja dva Jevrejina, što označava one koji pripadaju Crkvi (vidi br. 6758 na kraju); i iz značenja svađati se, što označava boriti se.*

6765. *I reče onome koji činjaše krivo: zašto biješ bližnjegasvojega?*

označava prekorevanje, jer je hteo da uništi veru drugoga. Ovo se vidi iz značenja onoga koji činjaše krivo, koji označava one koji nisu u istini vere, ali su još uvek unutar Crkve. Jer u Crkvi ima onih koji su u istini vere, a ima i onih koji nisu u istini, što se vidi po raznim jeresima (krivoverjima). Oni koji su u jeresi, ili koji nisu u istini vere, ovde su označeni onim koji činjaše krivo. A to se vidi i iz značenja udarati, što znači rušiti (vidi br. 6758); i iz značenja prijatelja, koji označava onoga koji je u istini vere; jer kada se onim koji čini krivo označava onaj koji nije u istini vere, onda se prijateljem označava onaj koji je u istini vere. Naziva se prijateljem a ne bratom, iako su oba Jevrejina, jer su bili neprijatelji. Da je označen prekora, to je jasno. Ovde je slučaj ovakav: Kada se čovek preporađa, on se uvodi u borbe protivu obmana, i tada ga Gospod drži u istini, ali u onoj istini u koju je ubeđen da je istina; iz ove istine vodi se borba protivu obmane. Borba semože voditi i od istine koja nije prava pod uslovom da je takva da se može povezati s dobrom, a povezuje se s dobrom kroz nevinost, jer je nevinost sredstvo za povezivanje. Otuda to da se oni koji su unutar Crkve mogu preporoditi u kojoj bilo da su doktrini, a posebno oni koji su u pravim istinama.

6766. *A on reče: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? označava da on još uvek nije napredovao u istinama Crkve da bi rešavao nesporazume unutar Crkve. Ovo se vidi iz značenja reči, što označava opažanje, kao što je gore često rečeno; i iz značenja čovjeka, kneza, što označava onoga koji je u najvažnijim istinama, a to je onaj ko je više prosvetljen od drugih u nauku vere. Takav je označen knezom u reprezentativnoj Crkvi. Otuda se rečima, *Ko je tebe postavio čovekom, knezom,* označava da on još nije bio napredovao u istinama Crkve. Da*

knez označava onoga ko je u glavnim (najvažnijim) istinama, vidi br. 5044. To se vidi i iz značenja sudije, što označava onoga koji rešava rasprave ili neslaganja, u ovom slučaju nesporazume unutar Crkve. jer je između dva Jevrejina, kojima su označeni oni koji pripadaju Crkvi. Predmet o kome se do sada govorilo bio je Božanski Zakon u Gospodovom Ljudskom; predmet o kome se sada govori, je napredak toga Zakona. Međutim, u unutrašnjem smislu, predmet o kome se govori je Božanska Istina kod čoveka koji se preporađa. Napredovanje je takvo da čovek prvo postane sposoban da razlikuje između onoga što je lažno i onoga što je istinito, jer od istine u kojoj je, on može da vidi obmane, jer je ovo poslednje suprotno. Ali u tom prvom periodu on ne može da rešava nesporazume između istina vere unutar Crkve; da bi stekao ovu sposobnost, on mora dalje da napreduje jer čovek prima prosvetljenje postupno. Ovo se može jasno videti po onima koji su u dobu mladosti i rane muževnosti, po tome što veruju u doktrine svoje vlastite Crkve da su prave istine i kroz njih vide obmane, ali još uvek nisu u stanju da rešavaju nesporazume koje su stvari vere unutar Crkve. Ova sposobnost dolazi postupno; stoga čovek kome se može dati ova sposobnost mora da bude u zrelijem dobu i treba da bude čovek kod kojega je unutrašnje razuma prosvetljeno.

6767. *Hoćeš li da me ubiješ?* označava da li nameravaš da uništiš moju veru? Ovo se vidi iz značenja ubiti, što je uništiti, a o čemu će se govoriti niže; i iz značenja čovjeka, Jevrejina koji je ovde označen sa *mene*, a što označava onoga koji pripada Crkvi, a tako i veri, jer vera pripada Crkvi: ove dve stvari /vera i Crkva/ su ujedinjene tako da ko ruši veru u nekome, ruši i Crkvu u njemu; jer i ovo znači ubiti ga, jer onaj ko oduzima veru, oduzima i duhovni život, život koji ostaje pošto je to život koji se naziva smrću. Iz ovoga se vidi da se rečima, *Hoćeš li da me ubiješ?* označava, da li hoćeš da razoriš moju veru? Da ubijanje označava oduzimanje duhovnog života, vidi se iz mnogih odlomaka u Reči, kao kod Jeremije, *Ali Gospode, ti me poznaješ, razgledaš me i okušao si srce moje kako je prema tebi; odvuci ih kao ovce na klanje, i pripremi ih za dan kada će se ubiti. Dokle će tužiti zemlja, i trava svega polja sahnuti za zloće onijeh koji žive u njoj? nesta sve stoke i ptica, jer govore: ne vide kraja našega (XII.3,4); dan ubijanja označava pustošenje Crkve, kada više nema nikakve vere, jer nema ljubavi prema bližnjem; zemlja koja*

će tužiti označava Crkvu; zvijeri i ptice koje ginu, označavaju dobra i istine. Da zemljaoznačava Crkvu, vidi br. 566, 4447,5577; da trava označava istinito spoljašnje znanje, vidi se iz onih mesta u Reči gde se trava pominje; a da polje označava ono što pripada Crkvi, br. 2971,3766; da zvijeri označavaju osećanja dobra, stoga dobra, br. 45,46,5198; da ptice označavaju osedćanje istine, br. 5149. Iz ovoga se može videti smisao ovih reči, i da postoji duhovni smisao u svakoj od njih. Svako može da vidi da bez unutrašnjeg smisla, ne bi se moglo razumeti šta je označeo danom ubijanja, šta zemljom koja tuži, i travom koja se suši, zbog zloće onih koji u njemu žive, a šta zverima i pticama koje ginu. Kod Zaharije, *Ovako veli Jehova moj Bog: pasi ovce klanice. Koje ubijaju oni koji ih drže (XI.4,5)*; ovce za klanje (klanice) označavaju one čiju veru uništavaju oni koji vladaju /nad njima/. Kod Jezikilja, *I skrvnite me kod naroda mojega, za grst ječma i za zalogaj hljeba ubijajući duše koje ne bi trebalo da umru, a čuvajući u životu duše koje ne treba da žive (XIII.19)*; ovde ubijanje stoji za rušenje duhovnog života, to jest, vere i ljubavi prema bližnjemu. Kod Isaije, *A što ćete činiti u dan pohođenja i pogibli koja će doći iz daleka?. a se ne bi unizila među roblje i među pobijene pala? (X.3,4)*; ovde ubijanje stoji za one koji su u paklu, ato su oni koji su u zlima i obmanama. Ponovo, *A ti se izbaci iz groba svojega, kao gadna grana, kao haljina pobijenijeh, koji silaze u jamu kamenu, kao pogažen strv. Ne ćeš se združiti s njima pogrebom, jer si zemlju svoju zatro, narod si svoj ubio (XIV.19,20)*; ubijeni su oni koji su bili lišeni duhovnoga života; oni koji ubijaju svoj narod označavaju one koji su uništili istine i dobra vere. Kod Jovana, *Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; ja dođoh da imaju život i izobilje (X.10)*; ubijanje stoji za unštavanje života vere; stoga se kaže, *Ja dođoh da imaju život*. Kod Marka, *A predaće brat brata na smrt i otac sina, i ustaće djeca na roditelje i pobiće ih (XIII.12)*; govoreći o poslednjem vremenu Crkve, kad više neće biti nimalo ljubavi prema bližnjemu i vere; brat, deca, i roditelji, u unutrašnjem smislu, označavaju dobra i istine Crkve, a ubijanje označava njihovo razaranje. Pošto je ubijeni označavao onoga ko je lišen duhovnog života, a poljem Crkva, stoga je bile uredba u reprezentativnoj Crkvi da *ako se ko god dotakne u polju posječenoga mačem ili umrloga ili kosti čovjeka iligroba, nečist da je sedam dana (Brojevi XIX.16)* ; onaj ko je proboden mačem označava istinu koju je zatrla (ugasila) obmana (vidi br. 4503),

jer mač označava obmanu koja zatire istinu (vidi br. 2799,4499,6353). Isto tako, postojala je uredba da *ako se nađe ubijen čovjeku zemlji koju ti daje Gospod da je naslijediš, gdje leži u polju, a ne zna se ko ga je ubio, tada neka iziđu starješine tvoje i sudije tvoje, i neka izmjere od ubijenoga do gradova koji su oko njega. Pa koji grad bude najbliže ubijenoga, starješine onoga grada neka uzmu junicu iz goveda, na kojoj se još nije radilo, koja nije vukla u jarmu, i neka zakolju junicu ondje u dolini, pored ostalih pojedinosti (Zak. Ponovljeni XXI. 1-10).*

6768. *Kao što si ubio Egipćanina, označava kao što si zatro istinu. Ovo se vidi iz značenja ubiti što znači zatrti (vidi gore br.6767); i iz značenja Egipćanina, kojim se označava Spoljašnje-znanje koje se otuđilo od istine, stoga je postalo obmana (vidi br. 6692,6758,6761).*

6769. *Tada se Mojsije uplaši i reče: doista se doznalo, označava da je i on bio među otuđenim spoljašnjim-znanjima, a ne u istinama, kako bi bio siguran. Ovo se vidi iz značenja uplašiti se, što znači ne biti u sigurnosti, jer u takvom slučaju javlja se strah. Razlog da nije u sigurnostije to što nije u istini; jer oni koji su u istinama, ti su sigurni ma gde da idu, čak i da su posred paklova. Razlog da oni nisu u sigurnost koji nisu u istinama, je to što stvari koje nisu istinite komuniciraju sa zlim duhovima. Ovo je označeno rečima, *Mojsije se uplaši i reče: doista se doznalo*, to jest, doznali su Egipćani među kojima je bio, kao što se vidi iz onoga što neposredno sledi da *Faraon čuv za to tražaše da ubije Mojsija*.*

6770. *Stihovi 15-19. I Faraon čuv za to tražaše da pogubi Mojsija. Ali Mojsije pobježe od Faraona, i dođe u zemlju Madijansku, i sjede kod jednoga studenca. 16. A svećenik Madijanski imaše sedam kćeri; i one dođoše i stadoše zahvatati vodu i naljevati u pojila da napoje stado ovaca oca svojega.17. A dođoše pastiri i otjeraše ih, a Mojsije usta i od brani ih, i napoji im stado.18. I one se vratiše k ocu svojemu Raguolu; a on reče: šta se danas tako brzo vratiste? 19. A one rekoše: jedan Egipćanin odbrani nas od pastira, i nali nam i napoji stado. I Faraon čuv za to tražaše da pogubi Mojsija, označava da je lažno Spoljašnje-znanja ovo opazilo, i htelo da zatire istinu koja pripada Zakonu od Božanskog; Ali Mojsije pobježe od Faraona, označava da se odvojio od obmana; i dođe u zemlju Madijansku, označava život u Crkvi s onima koji su u prostom (jednostavnom) dobru; i sjede*

kod jednoga studenca, označava da je tu proučavao Reč; A svećenik Madijanski imaše sedam kćeri, označava svete stvari te Crkve; i one dođoše i stadoše zahvatati vodu, označava da su bile poučene u istinama Reči; i naljevati u pojila da napoje stado ovaca oca svojega, označava da bi oni koji su u dobru mogli biti poučeni; A dođoše pastiri i otjeraše ih, označava da su se učitelji, koji su bili u zlima, tome oduprli; a Mojsije usta i od brani ih, označava pomoć od istina koje pripadaju Zakonu od Božanskog; i napoji im stado, označava da su bili poučeni oni koji su bili u dobru; I one se vratiše k ocu svojemu Raguolu, označava povezivanje s dobrom samim te Crkve; a on reče: šta se danas tako brzo vratiste? označava opažanje da je sada povezivanje sigurno; A one rekoše: jedan Egipćanin odbrani nas od pastira, označava da je to bilo zbog toga što je spoljašnja istina povezana sa Crkvom, bila jača od doktrine zasnovana na obamni od zla; i nali nam i napoji stado, označava one koji su tamo pripadali Crkvi.

6771. *A Faraon čuv za to, tražашe da pogubi Mojsija, označava da kada je lažno Spoljašnje-znanje ovo opazilo, htelo je da zatre istinu koja je bila u Zakonu od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja čuti, što označava opažati (vidi br. 5017), iz reprezentacije Faraona koji označava Spoljašnje-znanje koje se opire istinama Crkve, pa stoga je lažno (vidi i br 6651,6679,6683), iz značenja pogubiti, što označava zatrti (vidi br. 6767), na taj načn, tražiti da ga pogubi označava zatrti, i iz reprezentacije Mojsija koji označava Božanski Zakon, i istinu Božansku (vidi br. 6752), a to znači istinu koja pripada Božanskom Zakonu; kaže se istinu koja pripada Božanskom Zakonu, a ne koja je Božanski zakon, jer se još uvek govori o napredovanju (rastu)Božanskog Zakona u Gospodovom Ljudskom. Iz ovih razmatranja jasno je da Faraonovim slušanjem ove reči i i željom da pogubi Mojsija, da je označeno time da je lažno Spoljašnje-znanje opažalo pa stoga i htelo da zatre istinu koja pripada Božanskom Zakonu.*

6772. *Ali Mojsije pobježe od Faraona, označava da se on odvojio od obmana. Ovo se vidi iz značenja pobjeći, što je razdvojiti se; i iz reprezentacije Mojsija, što označava od istine koja je iz Zakona od Božanskog (vidi odmah gore, br. 6771). Ovde sada počinje peto stanje (faza) napredovanja (razvoja) Božanskog Zakona u Gospodovom Ljudskom, a u respektivnom smislu, napredovanja istine Božanske*

kod čoveka koji se nanovo rađa, a što je ovde odvajanje od obmana, i povezivanje s istinama od prostoga dobra. Sledeće je šesto stanje (faza), što je povezivanje s dobrom.

6773. *I dođe u zemlju Madijansku, označava život u Crkvi s onima koji su u prostom dobru. Ovo se vidi iz značenja doći u , što označava život (vidi br. 1293,3384,6051); i iz značenja Madijanaca što označava one koji su u istinama od prostoga dobra (vidi br. 3242,4788). Kaže se u zemlju, jer je time označena Crkva u kojoj su ti /ljudi/; a da zemlja označava Crkvu, vidi br. 6767.*

6774. *I sjede kod(blizu) jednog studenca, označava razmatranje (proučavanje) Reči. Ovo se vidi iz značenja sjediti, što označava život (vidi upravo gore, br. 6773), u ovom slučaju, razmatranje (proučavanje) života, i iz značenja studenca, što označava Reč (vidi br. 2702,3424). Reč se ponekad naziva studencem a ponekad izvorom. Kad se naziva studencem, misli se na Reč u doslovnom smislu, a kad se naziva izvorom, tada se misli na unutrašnji smisao (br. 3765). Za njega se kaže da je seo blizu studenca, jer je označena Reč u doslovnom smislu, jer je to prvi smisao koji upoznaju oni koji se nanovo rađaju i koji napreduju istini Božanskoj, a o kojima se ovde govori u unutrašnjem smislu. Oni koji su u istinama od prostoga dobra, a koji su ovde označeni Madijancima, obraćaju pažnju samo na doslovni smisao.*

6775. *A svećenik Madijanski imaše sedam kćeri, označava svete stvari te Crkve. Ovo se vidi iz značenja kćeri sveštenika, koje označavaju stvari koje pripadaju Crkvi; da kćer označava Crkvu, vidi br. 2362,3963,6729, a da sveštenik označava ljubav, br. 1728,3670,6148; stoga kćeri sveštenika označavaju Crkvu u pogledu dobra; iz značenje Madijanaca, što označava one koji su u istinama od prostog dobra (vidi upravo gore, br. 6773); i iz značenja sedam, što označava ono što je sveto (vidi br. 395,433,5265,5268). Na taj način, sveštenikom koji ima sedam kćeri označavaju se svete stvari Crkve onih koji su u istinama od prostog dobra. Za one se kaže da su u prostom dobru koji su u spoljašnjem Crkve, i koji veruju u doslovni smisao Reči u svoj prostoti toga smisla, svaki prema tome kakvaje ta istina. Unutrašnje Crkve se u njih uliva pomoću dobra, ali pošto nisu u unutrašnjim istinama, dobro koje se uliva, postaje opšte pa je stoga zatamnjeno; jer tada*

duhovna svetlost ne može da se uliva u pojedinosti, pa se tako stvari ne vide razgovetno. Oni koji su ovakvoga karaktera, u drugom životu u nebu su, svaki prema tome kakvo je dobro od njihovih istina. Takvi su oni koji su označeni Madijancima; ali u užem smislu, Madijanci označavaju onekoji su izvan Crkve, a žive u dobru u skladu sa svojim religionizmom.

6776. *I one dođoše i stadoše zahvatati vodu*, označava da su bile poučene u istinama iz Reči. Ovo se vidi iz značenja zahvatati, što znači biti poučavan u istinama vere i biti prosvetljen (vidi br. 3058,3071); da je to bilo iz Reči, označeno je studencem iz kojega su zahvatali /vodu/. Da sudenac iznačava Reč, vidi br. 6776.

6777. *I nalijevati u pojila*, označava da su iz ovoga izvora obogatile nauk o ljubavi prema bližnjemu. Ovo se vidi iz značenja nalijevati iz studenca, što znači obogatiti iz toga izvora, to jest, iz Reči; i iz značenja pojila, što označava nauk ljubavi prema bližnjem. Razlog da pojilo ili posuda za vodu (krčag) označava nauk o ljubavi prema bližnjemu, zasniva se na tome što se u drveno pojilo naliva voda iz studenca, da bi se stado napojilo; jer ono što je od drveta, označava, u unutrašnjem smislu, dobro ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 3720); nalijevati znači biti poučavan (br. 3058,3071); voda koja se naleva označava istinu vere (br. 2702,3058,5668); studenac iz kojega se zahvata, označava Reč (br. 2702,3424,6774); napojiti stado, označava poučavati dobru iz Reči (br. 3772). Iz ovih razmatranja, može se videti da pojilo označava nauk o ljubavi prema bližnjemu.

6778. *Da napoje stado oca svojega*, označava /da se ovo radilo/ kako bi oni koji su u dobru bili poučeni. Ovo se vidi iz značenja napojiti, što znači poučiti (vidi br. 3772); iz značenja stada, a to su oni koji uče i koji se vode ka dobru ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 343,3772,5913,6048); i iz reprezentacije Raguela, koji je ovde otac, a koji je sveštenik, što označava dobro te Crkve, gde su oni koji su u istini od prostog dobra (vidi br. 6773,6775).

6779. *A dođoše pastiri, i otjeraše ih*, označava da su se učitelji, koji su bili u zlima, usprotivili. Ovo se vidi iz značenja pastira, koji označavaju one koji uče /druge/

dobru ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 343,3795,6044) u ovom slučaju označavajući one koji uče, ali, pošto su u zlima, ne vode ka dobroj ljubavi prema bližnjem, o kojem će značenju biti govora niže; iz značenja otjerati što znači usprotiviti se; i iz značenja kćeri, a to su one koje su oni oterali, što označava stvari kojepripadaju Crkvi (vidi br. 6775). Pastirima se ovde označavaju oni koji doista uče, ali ne vode ka dobroj ljubavi prema bližnjem, jer su u zlima; jer oni koji su u zlima, ti ne priznaju da ljubav prema bližnjem i njena dela doprinose spasenju, jer ne mogu da priznaju ono što je suprotno njihovom životu, jer bi to bilo protivu samih njih; i pošto su u zlima, oni ne znaju šta je ljubav prema bližnjemu, pa ni šta su dela ljubavi prema bližnjemu: oni uče veru, da se njome /čovjek/ opravdava, i kroz nju oni obećavaju nebo. Ovo su oni koji se protive nauku ljubavi prema bližnjemu, koja je iz Reči, stoga se protive i onimakoji su u prostom dobru, a koji su označeni kćerima Madijanskog sveštenika, koje su pastiri oterali od studenca, pošto su odagnali i nisu im dali da naliju vodu u pojila da napoje stado.

6780. *A Mojsje usta i odbraniih*, označava pomoć od istina koje pripadaju Zakonu od Božanskog, Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji označava istinu koja pripada Zakonu od Božanskog (vidi gore, br. 6771); i iz značenja odbraniti, što znači pružiti pomoć.

6781. *I napoji im stado*, označava da su oni koji su bili u dobru, bili poučeni iz ovoga izvora. Ovo se vidi iz značenja napojiti, ili dati piti, što označava poučavanje (vidi br. 3069,3092,3772); i iz značenja stada, a to su oni koji uče koji se vodeka dobroj ljubavi prema bližnjem (vidi br. 343,3772,6948), tako označava one koji u u dobru.

6782. *I one se vratiše ocu svojem Raguolu*, označava povezivanje sa dobrom samim te Crkve, Ovo se vidi iz značenja vratiti se nekome, što označava biti povezan; i iz reprezentacije Raguola, što je dobro, jer je on bio sveštenik; da sveštenik označava dobro ljubavi, vidi br. 178,3670,6148. Povezivanje koje je ovde označeno, je između istina Crkve u njenog dobra.

6783. *A on reče: što se danas tako brzo vratiste?* označava opažanje da je povezivanje sada sigurno. Ovo se vidi iz značenja reći, u istorijskim delovima Reči,

što označava opažanje, kao što je gore često objašnjeno, i iz značenja brzo se vratiti, što označava sgurno povezivanje; da požuriti se označava ono što je sigurno, vidi br. 5284; i iz doći što označava povezivanje, br.

6782. Ovde se misli na sigurno povezivanje, ne preko kćeri koje se žure da se vrate svome ocu, nego preko istine koja pripada Zakonu od Božanskog, što je predstavljeno Mojsijem: to je ono što je opaženo.

6784. *A one rekoše: jedan Egipćanin odbrani nas od pastira*, označavada je to bilo stoga što je spoljašnja istina, koja je združena sa Crkvom, nadjačala moć nauka obmane od zla. Ovo se vidi iz značenja čovjeka (vir) Egipćanina, koji označava spoljašnju istinu; jer čovek (vir) označava istinu (br. 3134), a Egipćanin Spoljašnjeg znanje (br. 1164,1165,1186,5700,6692). Razlog da je ovde Mojsije nazvan Egipćaninom, je to što Mojsije ovde predstavlja istinu takvoga karaktera koju imaju oni koji su u prostom dobru, što je označeno kćerima Madijanskog sveštenika. Oni su u ovakvim istinama jer su ljudi (homines) spoljašnje Crkve (br.6775); stoga se i kaže *spoljašnje istine koje su pridružene Crkvi*. To se vidi i iz značenja odbraniti iz ruku pastira, što znači da nije nadjačao nauku obmane od zla, jer odbraniti od ruku označava nadvladati jer onaj koji odbrani, taj i nadvlada; Da ruka označava silu, vidi br. 878,5328,5544, a da pastiri označavaju učitelje, u ovom slučaju učitelje obmane od zla, vidi br. 6779; i pošto označavaju učitelje, oni označavaju i ono što se uči (ili nauka); razlog što je spoljašnja istina bila jača od nauka obmane od zla, je to što je Božansko u svakoj istini od dobra; dok u obmani od zla posoji samo ono što je suprotno, a ono što je suprotno nema nikakve vredosti pred Božanskim; stoga u drugom životu hiljadu onih koji su u zlu ne mogu da nadjačaju jednoga /duha/ koji je u istini od dobra, jer hiljadu beže od prisustva jednog; ako ne pobegnu, oni osećau muke. Kaže se obmana od zla, jer ovaje obmana zaista obmana; dok obmana koja nije od zla, nego iz neznanja istine, nije takvoga karaktera. Zlo je ono što se protivi nebu, a ne obmana iz neznanja; štaviše, ako ima i malo nevinosti u neznanju, tu obmanu Gospod prima kao da je istina.

6785. *I nali nam, i napoji stado*, označava da je on poučavao iz Reči. Ovo se vidi iz značenja naliti, što označava poučavati u istinama vere i biti prosvetljen (vidi br.

3058,3071); da je to bilo iz Reči, označeno je studencem iz kojega su nalivali. Da studenac označava Reč, vidi br. 6774.

6786. *I napoji stado*, označava one koji su tamo pripadali Crkvi. Ovo se vidi iz značenjastada, a to su oni koji su u dobru, i dopuštaju da ih se podučava (vidi br. 343,3772,6048), u ovome slučaju one koji tamo pripadaju Crkvi koji su, kao što je gore pokazano, oni koji su u istini prostoga obam koji su označeni Madijancima. Stado označava i dobro i crkvu, to jest, one koji su u dobru i koji pripada Crkvi, jer su oni tako povezani (Crkva i prosto dobro), da se jžedno ne može odvojiti od drugoga, jer onaj ko je u dobru vere, taj je Crkva, a onaj koji je Crkva, taj je u dobru vere.

6787. Stihovi 20-22. *A on reče kćerima svojim: pa gdje je? zašto ostaviste toga čovjeka? zovite ga da jede (hljeba). I Mojsije se skloni da živi kod onoga čovjeka, i on dade Mojsiju svoju kćer Seforu. I ona rodi sina, i on mu nadjede ime Gersam, jer sam, reče, došljak u zemlji tuđoj. A on reče kćerima svojim*, označava misao o svetim stvarima Crkve; *pa gdje je? zašto ostaviste toga čovjeka?* označava pitanje kako su se, bez te istine, mogle povezati s dobrom Crkve; *zovite ga*, označava da povezivanje treba da se ostvari; *da jede*, označava potvrđivanje u dobru; *I Mojsije se skloni da živi kod onoga čovjeka*, označava da su se oni slagali; *i on dade Mojsiju svoju kćer Seforu*, označava da je njemu pridružio dobro svoje Crkve; *I ona rodi sina*, označava istine otuda; *i on mu nadjede ime Gersam*, označava njihov kvalitet; *jer sam, reče, došljak u zemlji tuđoj*, označava da je bio poučen u istinama u jednoj Crkvi koja nije bila njegova.

6788. *I on reče kćerima svojim*, označava misao o svetim stvarima Crkve. Ovo se vidi iz značenja reči, što označava misao (vidi br. 3395); i iz značenja kćeri, koje označavaju svete stvari Crkve (vidi br. 6775). Svete stvari Crkve, koje su ovde označene kćerima, su istine; one se u Reči nazivaju svetima, jer istine koje kod čoveka postaju /istine/ vere, potiču od dobra; a i stoga što je ono što proističe od Gospodovog Božanskog Ljudskog Božanska Istina od Božanskog Dobra. Otuda to da je Sveti Duh Sveto koje proističe od Gospoda; sam Duh ne proističe, nego Sveto koje Duh govori; ovo može da razume svako ko razmisli. Da se Sveti Duh, koji se naziva i Parakletom, odnosi na Božansku Istinu, jasno se vidi iz Gospodovih reči

kod Jovana, *Umoliću Oca, da vam pošalje drugoga Utješitelja (Parakleta) da bude s vama u vijek; Duha istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; jer u vama stoji i u vama će biti. A Utješitelj Duh Sveti, kojega će Otac poslati u ime Moje, on će vas naučiti svemu i napomenuće vam sve što sam vam rekao (XIV.6,17,26).* Ponovo, *A kad dođe on, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu; jer ne će od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje, i javiće vam što će biti u napredak. On će me proslaviti, jer će od mogega uzeti, i javiti vam (XVI. 13-15).* Iz ovih odlomaka upoređenim s ostalima, može se shvatiti da je Sveti Duh Sveto koje proističe od Gospodovog Božanskog Ljudskog, jer Gospod kaže, *Kojega će Otac poslati u Moje ime, a isto tako, Kojega ću vam ja poslati od Oca, isto tako, On će uzeti od Moga i vama javiti.* Očito je da se Sveto odnosi na istinu (verum), jer se Paraklet (tješitelj) naziva Duhom istine (veritas).

6789. *Pa gdje je? za što ostaviste toga čovjeka?* označava kako će se, bez te istine, povezati s dobrom Crkve? Ovo se vidi iz značenja čovjeka Egipćanina, koji je ovde čovek kojega su bile ostavile, a koji označava spoljašnju istinu (vidi br. 6784); i iz značenja reči, *za što ostaviste toga čovjeka?* što označava kako će, bez te istine, doći do povezivanja s dobrom; jer ovde ostavljanje čoveka pokazuje nesposobnost da se povežu. Potrebo je reći kakav je slučaj sa spoljašnjom istinom koja je ovde pretstavljena Mojsijem, koji se . pripada Zakonu od Božanskog, koji je isto tako pretstavljen Mojsijem (br. 6771,6780), a istina koja pripada Zakonu od Božanskog, je istina unutrašnje Crkve, Spoljašnja istina, ako ne potiče od unutrašnje istine, ne može se povezati s dobrom. Ilustracije radi uzmite Reč; ako se Unutrašnje Reči ne uliva kod onih koji čitaju Reč i ako ne ostaju u doslovnom smislu, nema povezivanja istine iz Reči sa dobrom; Unutrašnje Reči se uliva i povezuje s dobrom, kada čovek Reč smatra svetom; a on je smatra svetom kada je on u dobru. Sveta večera može da posluži kao druga ilustracija. Malo ko zna da hleb označava Gospodovu ljubav prema celoj ljudskoj rasi, i uzajamnu ljubav čovekovu; i da se vinom označava ljubav prema bližnjemu; a preko ovih, oni koji je primaju na svet način, oni se povezuju s nebom i sa Gospodom preko ovih, s dobrom ljubavi i ljubavi prema bližnjemu koje se ulivaju se premo anđela, kj tada ne misle o hlebu i vinu, neg o ljubavi i ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 3464, 5915). Iz ovog

se može videti da kada je čovek u dobru, dolazi do povezivanja spoljašnje i unuztrašnje istine bez njegovog znanja

6790. *Zovite ga*, označavada treba da dođe do povezivanja. Ovo se vidi iz značenja pozvati, što označava biti povezan (vidi br. 6047).

6791. *Da jede (hljeba)*, označava potvrđivanje u dobru. Ovo se vidi iz značenja hljeba, što označava dobro ljubavi (vidi br. 2165,4735). Razlog da jedenje hleba označava potvrđivanje u dobru je, da se jedenjem ovde misli na banket, koje se u Reči naziva i gozbom. Banketi, ili gozbe, održavali su se među Drevnima unutar Crkve, radi povezivanja, i utvrđivanja u dobru (vidi br. 3596,3832,5161).

6792. *I Mojsije se skloni da boravi (živi) kod onoga čovjeka*, označava su se složili. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji ovde označava spoljašnju istinu (vidi br 6784); iz značenja skloniti se, što znači živeti (vidi br. 1293,3384,3613), i boravljenja s nekim, što označava živeti zajedno (vidi br. 4451), stoga slagati se; i iz značenja čoveka (vir), koji označava istinu, vidi br. 3134.

6793. *I on dade Mojsiju kćer svoju Seforu*, označavada mu je pridružio dobro svoje Crkve. Ovo se vidi iz značenja dati, to jest, za ženu, što znači pridruživanje; iz značenja kćeri, što označava dobro (vidi br. 489-491), a isto tako i Crkvu (br. 2362,3963.6729); Sefora označava kakvo je dobro te Crkve; i iz reprezentacije Mojsija, koji označava spoljašnju istinu (vidi br. 6784).

6794. *I ona rodi sina*, označava istine otuda. Ovo se vidi iz značenja roditi, što se odnosi na stvari koje pripadaju Crkvi, koje su vera i ljubav prema bližnjem; ovim rođenjima poreklo je u nebeskim brakovima, a to je /brak/ dobra i istine, koji je pretstavljen brakovima na zemlji; i iz značenja sina, što označava istinu (vidi br. 489,491,3373).

6795. *I on mu nadjede ime Gersam*, označava kakve su ove istine. Ovo se vidi iz značenja imena, i nadjenuti ime, što označava kvalitet (vidi br. 144,145,6674); Gersam obuhvata kvalitet tih istina, koji je, da su to one u kojimaje bio poučen u Crkvi koja nije bila njegova vlastita, kao što sada sledi.

6796. *Jer sam, reče, došljak u zemlji tuđoj*, označava da je bio poučavan u istinama u jednoj Crkvi koja nije bila njegova vlastita. Ovo se vidi iz značenja biti došljak, a što znači biti poučavan u stvarima koje pripadaju Crkvi; i iz značenja zemlje, što označava Crkvu (vidi br. 662,1967,4543,5557). Otuda zemlja tuđa označava Crkvu koja nije vlastita.

6797. Stihovi 23-25. *A poslije mnogo vremena umrije car Egipatski; i uzdisahu od nevolje (tereta) sinovi Izrailjevi i vikahu; i vika njihova radi nevolje dođe do Boga. I Bog ču uzdisanje njihovo, i opomenu s Bog zavjeta s Abramom, s Isakom, i s Jakovom. I pogleda Bog na sinove Izrailjeve, i vidje ih. A poslije mnogo vremena (dana), posle mnogo promena stanja; umrije car Egipatski*, označava kraj prethodne obmane; *i uzdisahu od nevolje (tereta) sinovi Izrailjevi*, označava tugovanje stoga što postoji nastojanje da se potčini istina Crkve; *i vikahu*, označava molenje; *i vika njihova radi nevolje dođe do Boga*, označava da ih je čuo; *I Bog ču uzdisanje njihovo*, označava pomoć; *i opomenu se Bog zavjeta s Abramom, s Isakom, i s Jakovom*, označava radi povezanosti sa Crkvom preko Gospodovog Božanskog Ljudskog. *I pogleda Bog na sinove Izrailjeve*, označava da je Crkvu obdario verom; *i vidje ih*, označava da je ju je obdario i ljubavlju prema bližnjem.

6798. *A poslije mnogo vremena (dana)*, označava posle mnogo promena stanja. Ovo se vidi iz značenja dana što su stanja (vidi br. 23,487,3785,4850); stoga, *poslije mnogo vremena dana*, označava posle mnogo stanja ili posle mnogo promena stanja.

6799. *Umrije car Egipatski*, označava kraj prethodne obmane. Ovo se vidi iz značenja umreti, što označava prestati biti (vidi br. 494,6587,6593), stoga znači kraj; i iz reprezentacije Faraona, ili cara Egipatskog, koji označava Spoljašnje-znanje (vidi br. 6651,6692).

6800. *I uzdisahu od nevolje (tereta) sinovi Izrailjevi*, označava tugovanje zbog nastojanja da se potčini istina Crkve. Ovo se vidi iz značenja uzdisati, što označava tugovanje, iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju istine Crkve (vidi br.

5414,5879,5951); i iz značenja nevolje (tereta), što označava nastojanje (napor) da se potčini (vidi br. 6666,6670,6671).

6801. *I vikahu*, označava molenje. Ovo se vidi i bez objašnjavanja.

6802. *I vika njihova radi nevolje dođe do Boga*, označava da ih je čuo. Ovo se može videti i bez objašnjavanja, jer sledi, da je Bog čuo njihovu viku, i setio se Svog zaveta s Abramom, s Isakom, i s Jakovom.

6803. *I Bog ču uzdisanje njihovo*, označava pomoć. Ovo se vidi iz značenja čuti, što označava poslušati (vidi br. 2542,5017); ali kada se to kaže o Gospodu, označava pribaviti i pružiti pomoć, jer koga Gospod čuje, tome On pomaže; i iz značenja uzdsanja, što označava tugovanje zbog nastojanja obmana da potčine /istinu Crkve/.

6804. *I opomenu se Bog zavjeta Svojega s Abramom, s Isakom, i s Jakovom*, označava zbog povezanosti sa Crkvom kroz Gospodovo Božansko Ljudsko. Ovo se vidi iz značenja zaveta, što označava povezanost, kao što će biti objašnjeno niže; i iz reprezentacije Abrahama, Isaka, i Jakova, s kojima se učinjen zavet, koji označava Gospoda u pogledu Božanskog Ljudskog. Da Abraham pretstavlja Gospoda kao Božansko Samo, Isak, kao Božansko Racionalno, a Jakov, kao Božansko Prirodno, vidi br. 1893,6276,6425. Da Abraham, Isak, i Jakov, kada se pomenu u Reči, nisu oni koji se pominju u duhovnom smislu, može se jasno videti iz toga što imena nikad ne dopiru u nebo, nego same stvari i kvalitet stvari, kao i stanje stvari koje pripadaju Crkvi, Gospodovom carstvu, i Gospodu Samom. Štaviše, sami anđeli u nebu nikad ne upravljaju svoju misao na pojedinačne osobe, jer bi to bilo postavljanje granica mislima, i njihovo udaljavanje od sveopšteg opažanja stvari od čega se izvodi anđeoski govor. Otuda dolazi to da je govor anđela u nebu neizreciv, i mnogo iznad ljudske misli koja se ne širi na sveopšte nego je sužena na pojedinačno. Stoga se kaže, *Mnogi će doći od istoka i zapada i sješće za trpezu s Abrahamom i Isakom i Jakovom, u carstvu nebeskom (Mateja VIII.11)*; anđeli opažaju Gospodovo prisustvo kada usvajaju istinu i dobro koje proističe od Njegovog Božanskog Ljudskog. Ponovo, kada čitamo, da je Lazar *uznesen u naručje Abramovo*, (Luka XVI.22), anđeli su opazili kako je bio uznesen u

nebo, gde je Gospod prisutan. Otuda se vidi jasno da se pod zavetom s Abramom, Isakom, i Jakovom ovde misli, u unutrašnjem smislu, na povezivanje kroz Gospodovo Božansko Ljudsko. Da je Božansko Ljudsko zavet, to jest, povezanost, može se videti iz mnogih odlomaka u Reči. Tako kod Isaije, *Ja Gospod dozvah te u pravdi i držaću te za ruku i čuvaću te i učiniću da budeš zavjet narodu, vidjelo narodima (XLII.6)*. Ponovo, *Ovako veli Gospod: u vrijeme milosno usliših te, i u dan spasenja pomogoh ti; i čuvaću te da budeš zavjet narodu, da utvrdiš zemlju i naslijediš opustjelo našljedstvo (XLIX.8)*. Ponovo, *Prignite uho svoje i hodite k meni, i živa će biti duša vaša; i učiniću s vama zavjet vječan, milosti Davidove istinite. Evo, dadoh ga za svjedoka narodima, za vođu i zapovjednika narodima (LV.3,4)*. Kod Malahije, *Evo, ja ću poslati anđela svojega. koji će pripremiti put preda mnom, i iz nenada će doći u crkvu svoju (III.1)*. U Drugoj knjizi Samuilovoj, *Ako i nije tako dom moj pred Bogom, ipak je učinio zavjet vječan sa mnom, u svemu dobro uređen i utvrđen (XIII.5)*. Ovi odlomci govore jasno o Gospodu i o povezivanju ljudske rase sa Gospodovim Božanskim Samim preko Njegovog Božanskog Ljudskog. Da je Gospod kao Božansko Ljudsko Posrednik, i da niko ne može doći Božanskom Samom koje je u Gospodu i koje se naziva Ocem osim preko Sina, to jest, preko Božanskog Ljudskog, poznato je u Crkvi. Tako je Gospod, kao Božansko Ljudsko, veza; Ko može mišlju da obuhvati Božansko Samo? i ko ga ne može obuhvatiti mišlju, kako se može s njim povezati kroz ljubav? Dok svako može shvatiti Božansko Ljudsko u misli, i svako može s njim da se poveže kroz ljubav. Da zavet označava povezanost, može se videti po zavetima (ugovorima) među carstvima, jer se ova povezuju preko njih; i po tome što postoje obećanja s obe strane, koja se moraju držati, kako bi se zavet (sporazum) održao; ove obaveze (obećanja) ili sporazumi nazivaju se zavetima. Obećanja ili obaveze koje se u Reči nazivaju zavetom, na strani čoveka su, u užem smislu, Deset Zapovesti ili Dekalog, a u širem smislu, statuti i uredbe, zapovesti, zakoni, svedočanstva i odredbe, koje je Gospod naredio s Brda Sinajskoga kroz Mojsija, a u još širem smislu, i Mojsijevim Knjigama, čiji sadržaj treba da poštuju sinovi Izrailjevi. A na strani Gospoda, /obaveze su / milost i spasenje. Da su Deset Zapovesti ili Dekalog zavet, jasno je iz sledećih odlomaka: kod Mojsija, *Jehova vam objavi zavjet svoj, koji vam zapovijedi da držite, deset riječi, koje napisa na dvije ploče kamene. Pazite da ne*

zaboravite zavjeta Gospoda Boga Svojega koji učini s vama (Zak. Ponovljeni IV.13,23); i jer su dve kamene tablice, na kojima su bile napisane deset zapovesti, bile položene u kovčeg (Izlazak XXV.16,21,22; XXXI.18;XXXII,15,16,19;XL.20), stoga se kovčeg i nazvao kovčegom zaveta (Zak. Ponovljeni XXXI.9,24-26), Jošua III.3,4,14; IV.7,9;Sudije XX.27M 2 Sam. XV.24;i o Carevima VIII.21); u kome poslednjem odlomku Salomonkaže ovako, I odredih mjesto ovdje kovčegu u kome je zavjet Gospodov što je učinio s ocima našim kad ih je izveo iz zemlje Egipatske (1 o Carevima VIII.21). Kod Jovana, I otvori se crkva Božija na nebu, i pokaza se čivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj (Otkr. XI.19).Da se naziv Zaveta daje svim sudovima i statutima, koje je zapovedio Gospod Izrailjskom narodu preko Mojsija, kao i u samim Mojsijevim Knjigama, vidi se iz sledećih odlomaka: kod Mojsija, I reče Jehova Mojsiju: napiši sebi te riječ; jer po tijem riječima učinih zavjet s tobom i s Izrailjem. Kad siđe s gore Sinajske, držaše u rucidvije ploče svedočanstva (XXXIV.21,27). Stvari koje se u ovom odlomku nazivaju zavetom, bile su mnoge stvari koje su se odnosile na žrtve, gozbe, pogače bez kvasca. Ponovo, Mojsije uze Knjigu zaveta, i pročita je uuši naroda, koji reče, Sve što je Jehova rekao, činićemo i slušati (Izlazak XXIV.7,8). U Drugoj Knjizi o Careima, Josija car Judin, pročita im sve riječi knjige zavjetne, koja se nađe u domu Jehovinom. I car stojeći kod stupa učini zavjet pred Jehovom da će oni ići za Jehovom i držati zapovijesti Njegove i svjedočanstva Njegova i uredbe Njegove svijem srcem i svom dušom, vršeći riječi toga zavjeta. Tada zapovjedi car narodu govoreći: praznujte vazam Gospodu Bogu svojemu, kao što piše u knjizi zavjetnoj (XXIII.2,3,21) Kod Davida, Ako sinovi tvoji uščuvaju zavjet moj i otkrivenja moja, koma ću ih naučiti, onda će i sinovi njihovi do vijeka sjedjeti na prijestolu svom (Psalam CXXXII.12). Da zavet označava povezivanje preko ljubavi i vere, vidi se jasno iz Jeremije: Evo, idu dani, govori Jehova, kada ću učiniti s domom Izrailjevim i s domom Judinim nov zavjet. Ne kao onaj zavjet, koji učinih s ocima njihovim, kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Egipatske, jer onaj zavjet moj oni pokvariše, i ja im bijah muž, govori Jehova; nego ovo je zavet što ću učiniti s domom Izrailjevim poslije svih dana, govori Jehova; metnuću zavjet svoj u njih, i na srcu njihovom napisaću ga, i biću im Bog, i oni će mi biti narod (XXXI.31-33).metnuću zavjet svoj u njih, i napisati ga na njihovim srcima, označava darivati verom i ljubavlju prema bližnjemu; a preko

vere i ljubavi prema bližnjemu ostvaruje se povezanost opisana rečima, *Ja ću im biti Bog, i oni će mi biti narod. Ponovo, I učiniću s njima zavjet vječan da se ne ću odvratiti od njih čineći im dobro, i daću im strah svoj u srce da ne odstupe od mene (XXXII.40).* Povezivanje preko ljubavi, koje je označeno zavjetom, označeno je rečima, *daću im strah svoj u srce da ne odstupe od mene.* Kod Jezikilja, *I učiniću s njima zavjet mirni, biće vječan zavjet s njima i utvrdiću ih i umnožiću ih, i namjestiću svetinju svoju u sred njih za vijek. I šator će moj biti kod njih, i ja ću im biti Bog, i oni će mi biti narod (XXXVII.26,27).* U ovome odlomku se povezivanje preko ljubavi i vere, koje su zavet, opisuje svetinjom posred njih, kao i time što će s njima biti, rečima, *ja ću im biti Bog, a oni će mi bitinarod.* Ponovo, *I idući mimo tebe, pogledah te, i gle, godine ti bijahu godine za ljubav; i raširih skut svoj na te, i pokrih golotinju tvoju, i zakleh ti se i učinih vjeru s tobom, govori Jehova Bog, i ti posta moja (XVI.8);* govoreći o Jerusalamu, čime je označena Drevna Crkva; *učiniti vjeru (stupiti u ugovor) kako bi postala Moja,* jasno je da ovo označava brak ili duhovno povezivanje. Pošto zavet (vera) označava povezivanje sa ženom (suprugom), to se taj zavet naziva i ženom zaveta (vere) (*Malahija II.14*), a povezivanje među braćom naziva se bratski zavet (bratska vera) (*Amos I.9*); Na zavet se misli i kod Davida, *Učinih zavjet s Izabranim Mojim; zahleh se Davidu slugi Svome (Psalam LXXXIX. 3). Da je obaveza iz zaveta na strani Gospoda milost i spasenje,* vidi se kod Davida, *Svi su potovi Gospodovi milost i istina onima koji drže zavjet njegov i i otkrivenje njegovo (XXV.10).* Kod Isaije, *Ako će se i gore pomaknuti, i humovi se pokolebati, opet milost moja ne će se odmaknuti od tebe, i zavjet mira mojega ne će se pokolebati, veli Jehova, koji ti je milostiv (LIV.10).* Kod Mojsija, *I tako znaj da je Gospod Bog tvOj, Bog vjeran, koji drži zavjet svoj i milost svoju do tisuća koljena onima koji ga ljube i drže zapovjesti njegove. I ako ove zakone uzaslušate, i uzdržite i ustvorite, i Gospod će Bog tvoj držati tebi zavjet i milost, za koju se zakle ocima tvojim (Zak. Ponovljeni VII.9,12).* Ponovo, *A sada ako dobro uzaslušate glas molj i uščuvate zavjet moj, bićete moje blago mimosve narode, premda je moja sva zemlja (Izlazak XIX.5).* Ponovo, *I obratiću se k vama, i učiniću vam da rastete, i umnožiću vas, i utvrdiću zavjet svoj s vama (Levitska XXVI.9);* *Obratiću se k vama, to priada milosti, učiniti da rastu i da se namnože, onačava primiti kao dar veru i ljubav prema bližnjemu; a oni koji dobijaju dar, to su*

oni koji su izabrani; ovi svi izrazi se odnose na biti izabran (među spasenima), kao što se vidi iz ovih reči, bićete moje blago mimo sve narode. Postojali su znakovi zaveta i u rerezentativnoj Crkvi, a to su biti znakovi koji potsećaju na zavet.

Obreazanje je bilo takav jedan znak (*Postanje XVII.11*), jer je obreazanje označavalo očišćenje od nečistih ljubavi, i uklanjanje onoga što sprečava da se usadi nebeska ljubav preko koje dolazi do povezivanja. Sabat (dan Mira) tako isto je večni zavet (*Izlazak XXXI.16*). Hleb spomena kaže se, *treba da bude /znak/ za sinove Izrailjeve, za zavjetvečni (Levitska XXIV.8,9)*. Krv je bila takav poseban znak kao što se vidi iz Mojsija, *Mojsije uze knjigu zavetnu i pročita je u uši naroda, koji reče; Sve što je Jehova govorio, činićemo i slušati*. Tada Mojsije uze krv (prinosmirni), i pokropi po narodu, i reče; *Gle, krv zavjeta koji Jehova čini s vama ovim riječima (Izlazak XXIV.7,8)*. I kod Zaharije, *A ti za krv zavjeta tvojega pustih sužnje tvoje iz jame, gdje nema vode (IX.11)*, Krv je bila zavet, ili znak zaveta, jer je označavala povezivanje preko duhovne ljubavi, to jest, preko ljubavi prema bližnjem; zbog čega, kada je Gospod ustanovio Svetu Večeru, nazvao je Svoju krv krvlju novoga zaveta (*Mateja XXVI.28*). Iz ovih se razmatranja sada može videti na šta se misli u unutrašnjem smislu Reči pod zavetom.

6805. *I Bog pogleda na sinove Izrailjeve, označava da je Crkvi dao veru kao dar. Ovo se vidi iz značenja pogledati, što znači imati veru (vidi br. 897,2325,5400); otuda Bog pogleda označava obdariti verom, jer vera je od Boga; i iz značenja sinova Izrailjevih, koji označavaju Crkvu (vidi br. 6637).*

6806. *I Bog vidje /znade/, označava da je dao ljubav prema bližnjemu kao dar. Ovo se vidi iz značenja vidjeti (znati), kada se odnosi na Boga, to jest, Gospoda, što označava obdariti ljubavlju prema bližnjemu; jer se Gospod povezuje sa čovekom preko ljubavi i ljubavi prema bližnjemu, i to čini da je Gospod prisutan kod njega, stoga da ga zna (vidi). Gospod doista zna (vidi) sve u svemiru, ali ne kao otac što zna svoju decu, osim one koji su u dobru ljubavi i u ljubavi prema bližnjem. Stoga Gospod kaže onima koji su u dobru, a koje naziva ovcama, *Ja sam pastir dobri, i ja znam svoje, i one znaju mene. Ovce moje čuju glas Moj, i ja ih poznajem, i one idu za mnom (Jovan X.14,27)*. Ali za one koji su u zlima, kaže, da ih *On ne poznaje*, kao kod Mateje, *Mnogi će mi doći u onaj dan govoreći, Gospode, Gospode, nijesmo li**

prorokovali u Tvoje ime? i Imenom tvojim đavole istjerali?i Tvojim imenom čuda tvorili? Ali tada ću im reći, Ne poznajem vas, odlazite od mene svi koji činite nepravdu (VII.22,23).Ponovo, A poslije dođoše i one druge djevojke govoreći: gospodaru! otvori nam. A on odgovarajući rečeim; zaista vam kažem: ne poznajem vas (XXV.11,12). Kod Luke, Kad ustane domaćini zatvori vrata, i stanete na polju stajati i kucati u vrata govoreći: Gospode, Gospode, otvori nam; i odgovarajući reći će vam: ne poznajem vas otkuda ste; tada ćete stati govoriti: mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem učio si. A on će reći: kažem vam: ne poznajem vas otkuda ste; odstupite od mene svi koji nepravdu činite (XIII.25-27). Iz ovoga se vidi da biti poznat, kad se kaže za Gospoda, označava biti u dobru ljubavi prema bližnjem, to jest, biti nadarem dobrom, jer svako dobro ljubavi prema bližnjemdolazi od Gospoda; a ne biti poznat, označava biti u zlu. Poznavati je biti povezan; i za čoveka se kaže da je toliko poznat Gospodu koliko je s Njim povezan. Isto tako, Gospod poznaje one koji nisu povezani, to jest,najmanje pojedinosti u svakom (Jovan II.24,25), ali pošto su ovi u zlu, kod njih postoji druga vrsta prisustva, a ta je kao otsustvo. Međutim, nije Gospod otsutan, nego je čovek ili duh koji je u zlu taj koji je otsutan, u kojem se slučaju kaže da ga Gospod ne poznaje. Slika ovih stvari pokazuje se među anđelima i duhovima: oni koji su slični po stanjima života, pokazuju se jedan blizu drugoga, tako da se oni uzajamno poznaju; ali oni koji su u različitim stanjima života, pokazuju se udaljeni jedan od drugoga, a u skladu s tim, ne poznaju jedan drugoga; jednom rečju, u drugom životusličnost stanje čini da se anđeli i duhovi pokazuju kao prisutni, a različitost stanja čini da izgledaju odsutni, i nepoznati.

DUHOVI SA PLANETE MERKUR.

6807.*Da celo nebo sliči čoveku, koji se naziva Velikim Čovekom, i da sve stvari kod čoveka, kako u opštem tako i u pojedinačnom, korespondiraju tome Čoveku ili nebu, bilo je pokazivano na kraju nekoliko poglavlja. Ali Gospod se stara da čim se negde pokaže nedostatak u kvalitetu ili kvantitetu korespondencije, u istom trenu dovešće se s neke druge zemlje oni koji će ispuniti /taj nedostatak/, tako da se sačuva proporcija, i da nebo održi svoju čvrstinu.*

6808. *Kakav odnos duhovi sa planete Merkur imaju sa Velikim Čovekom, bilo mi je pokazano iz neba,naime, da se oni odnose na memoriju, ali na memoriju odvojeno (apstraktno) od zemaljskih i čisto materijalnih stvari. A bilo mi je dato da s njima razgovaram i to kroz nekilko sedmica, da čujem kakvoga su karaktera, i da saznam kako žive stanovnici te zemlje, pa želim da navedem neka od tih iskustava. (prim.prev. Opšte je verovanje da ni danas ni kada je Swedenborg pisao ove redove, nije bilo ljudskog života na Merkur. Iz toga se zaključuje da ili je Swed. komunicirao sažiteljima neke druge planete-zemlje u svemiru,za koju je pretpostavio da je Merkur , ili je mislio na oblast u Velikm Čoveku koja bi se astrološki mogla nazvati Merkurom).*

6809. *Jednom su k meni došli, i pretraživali po stvarima u kojoj memoriji. Duhovi ovo mogu da rade s velikom veštinom; jer kada priđu čoveku, oni vide svaku pojedinu stvar s kojom je onupoznat. Stoga, kada su duhovi sa Merkura tražili raznestvari, i među ostalima gradove i mesta u kojima sam nekad bio, primetio sam da nisu hteli ništa da znaju o hramovima, palatama, ili ulicama, nego samo ono što sam ja čuo da se radi u njima, kao i o stvarima koje se odnose na tamošnju upravu, kao i na genije i običaje stanovnika, sa pojedinostima slične prirode; jer ovakve stvari su usko povezane sa mestima u čovekovojoj memoriji, tako kada se setimo mesta, ove se stvari kao sugerišu. Sam sam bio iznenađen da su takvoga karaktera, pa sam ih stoga pitao zašto mimoilaze tako veličanstvene predmeta na tim mestima, i žele samo da znaju činjenice i poslove koji su vezani za ta mesta. Rekoše da ne nalaze zadovoljstvo u materijalnim, telesnim, i zemaljskim stvarima, nego samo u stvarnim (realnim) stvarima. Otuda se mogao napraviti zaključak da se duhovi sa te planete odnose na memoriju stvari odvojeno od materijanih i zemaljskih pojava.*

6810. *Rečeno mi je da je život na njihovoj planeti takav, da oni ne obraćaju pažnju na zemaljske i telesne stvari, nego na uredbe, zakone, i uprave nad tamošnjim narodima; kao i nastvari koje se odnose nanebo, koje su bezrojne. Dalje sam saznao da ljudi (homines) sa te planete razgovaraju s duhovima i da otuda poznaju duhovne stvari,i stanje života posle smrti i da stoga preziru telesne i zemaljske stvari. Jer oni koji znaju zasigurno da postoji život posle smrti, brinu se*

za nebeske stvari koje se večne i koje ih ispunjavaju srećom, a ne brinu se za svetske stvari, osim onoliko koliko je nužno za život.

6811. *Oni žudno traže i upijaju takva znanja koja pripadaju memoriji onoga što je iznad čulnih stvaritela; to se pokazalo tako da kada su gledali u stvari koje ja znam o nebeskim pojavama, oni su kroz sve to prošli, i rekli kakva je priroda svake od tih pojava. Jer kada duhovi dođu čoveku, oni ulaze u celu njegovu memoriju i iz nje vade ono što im odgovara; štaviše, kao što sam često primetio, čitaju /memoriju/ kao iz neke knjige. Duhovi sa Merkura su to radili vrlo vešto i brzo, jer se ne zadržavaju na onome što je sporo, nego obrzavaju unutrašnji vid, što slučaj sa svim zemaljskim i prirodnim stvarima kada seposmatraju kao ciljevi, a to je kada se vole /ti ciljevi/. Naime, oni obraćaju pažnju na same stvar, jer stvari za koje se ne vezuju ono što je zemljsko, one uzdižu um (animus) na gore, kao na široko polje, dok same materijalne stvari vuku um na dole, a to znači na niže polje. Njihovo nastojanje da steknu znanje videlo se i po ovome: kada sam jednom pisao o stvarima koje će se desiti, oni su bili na rastojanju sa kojega su mogli gledati u moju memoriju; a pošto nisam bio voljan da to pročitam u njihovom prisustvu, bili su vrlo ljuti, što je bilo protivno njihovoj naravi, pa su bili spremni da me grde, govorećida sam ja najgori čovek, i slično; i da bi pokazali svoje nezadovoljstvo, učinili su da osetim neko stezanje popraćeno bolovima na desnoj strani glave, sve do uha; ali ovo me nije povredilo. Međutim, pošto su zlo postupili, udaljili su se na veće otstojanje, ali i dalje želeći da znaju šta pišem o budućnosti. Takvo je njihovo nastojanje da stiču znanja.*

6812. *Duhovi sa Merkura, više nego drugi duhovi, poseduju znanje o stvarima kako onima u našem sunčanm sistemu, tako i o onima koji su dalje u zvezdanom svodu (nebu);i sve što jednom steknu, to sačuvaju, i toga se sete kada se slične stvari dese. Iz ovoga se može videti da je memorija duhova savršenija odčovekove, i da duhovi pamte sve što čuju, vide, i opažaju, a osobito one stvari koje im prijaju kao što je slučaj s ovimduhovima; jer stvari koje su prijatne i koje se vole, one se ulivaju kao same od sebe, i ostaju; druge se ne ulivaju, negi samo dotaknu površinu, i prođu.*

6813. *Kada duhovi sa Merkura dođu u druga društva, oni pokušavaju da otkriju šta ovi znaju, a kada to utvrde, oni odlaze. A postoji i takva komunikacija među duhovima da, kada su u jednom društvu, ako su prihvaćeni i voljeni, oni komuniciraju (prenesu) sve što znaju, i to ne govorom, nego influksom. Zbog svojih znanja, duhovi sa Merkura su sujetniji od drugih; stoga im je rečeno da iako oni znaju bezbroj stvari, ipak ima beskrano mnogo stvari koje oni ne znaju; i kad bi njihovo znanje raslo u večnosti, oni bi pored toga mogli da znaju samo opšte stvari. Rečeno im je i to, da su sujetni i uobraženi, i da to nije lep karakter; a oni odgovoriše da to nije sujete nego samo ponos zbog sposobnosti njihove memorije. Tako da imaju i veštinu da nađu izvinjenje za svoje greške.*

6814. *Oni osećaju odbojnost prema verbalnom govoru; stoga sam mogao s njima da razgovaram samo nekom vrstom delujuće misli. Njihova memorija, stoga što je to memorija stvari, ne čisto materijalnih slika, dopušta njihovoj misli veći pristup predmetima; jer misao, koja je iznad mašte, traži kao svoje predmete stvari koje su izvedene iz materijalnih stvari. Pa iako je slučaj ovakav, duhovi sa Merkura se ne odlikuju sposobnošću donošenja sudova, niti nalaze u tome neko zadovoljstvo, to jest, u izvođenju zaključaka iz znanja; jer njihova se misao sastoji iz golih znanja.*

6815. *Bilo im je sugerisano /pitanje/da li žele da na neki način iskoriste svoja znanja; jer danije dovoljno samo uživati u znanjima, jer se ova odnose na neku svrhu, pa svrhe treba da budu njihovi ciljevi; ida znanja sama njima ne donose nikakve rezultate, ali da drugima mogu doneti koristi ako su voljni da ih prenesu; i da nije pametno da čovek, koji želi da postae mudar, da ostaje samo u svojim znanjima, jer su ona samo instrumenti koji služe kako bi se ostvare svrhe, jertreba da imaju neki odnos sa životom. Ali na to su odgovorili da uživaju u samim znanjima, ida su njima znanja svrhe.*

6816. *Duhovi sa Merkura sasvim se razlikuju od duhova s naše Zemlje, jer se duhovi s naše Zemlje ne bave toliko znanjima, nego onim što je materijalno, svetsko, telesno, i zemaljsko. Iz toga razloga duhovi s Merkura ne mogu da budu zajedno s duhovima s naše Zemlje, pa stoga gde god da ih sretnu, ni beže od njih; jer su duhovne sfere, koje iz njih izbijaju, skoro suprotne. Duhovi s Merkura imaju*

izreku da oni vole ono što se izvuče iz materijalnih stvari, i da ne vole da gledaju na korice, nego na ono što se vidi kada se uklone korice /mača?/, to jest, na unutrašnje stvari.

6817. *Nastavak o duhovma s planete Merkur naći će se na kraju sledećeg poglavlja.*

IZLAZAK (KNJIGA IZLASKA).

POGLAVLJE TRIDESETO.

NAUK O LJUBAVI PREMA BLIŽNJEM.

6818. *Potrebno je još ostati na predmetu o Bližnjem, jer bez poznavanja Bližnjega, ne može se znati kako treba da se primenjuje nauk o ljubavi prema bližnjemu. Ispred prethodnog poglavlja, bilo je rečeno, da je svaki pojedinačni čovek bližnji, ali ni jedan na isti način kao drugi; i da je onaj koji je u dobru, da je bližnji u većem stepenu; stoga, da treba voleti dobro koje je u čoveku, jer kad se voli dobro, voli se Gospod, od kojega dolazi dobro, koji je u dobru i koji je Dobro samo.*

6819. *Ali čovek je bližnji, ne samo pojedinačno, nego i kolektivno; jer manje ili veće društvo, svoja zemlja, Crkva, Gospodovo carstvo, a iznad svega, Gospod Sam - svi ovi su bližnji kojima treba činiti dobro iz ljubavi prema bližnjemu. Isto tako, ovo su uzlazni stepeni bližnjega; jer društvo nekoliko /osoba/ je bližnji u većem stepenu nego pojedinačni čovek; svoja zemlja je /bližnji/ u većem stepenu nego društvo; Crkva je u još većem stepenu; Gospodovo carstvo je u još većem stepenu; a Gospod je u najvišem stepenu. Ovi uzlazeći stepeni su kao stepenici na lestvici na čijem je vrhu Gospod.*

6820. *Društvo je više bližnji nego pojedini čovek, jer se sastoji od više /pojedinaca/. Ljubav prema njemu (prema društvu) treba da se vrši na isti način kao prema pojedinačnm čoveku, a to će reći, prema tome kakvo je dobro koje mu pripada (koje je u tome društvu); stoga na savim drugačiji način prema društvu koje se sastoji od pravednih osoba nego prema društvu nepravednih.*

6821. *Svoja zemlja je više bližnji nego neko društvo, jer je ona kao roditelj; jer to je mesto čovekovog rođenja; ona ga hrani, i štiti ga od povreda. Dobro treba činiti svojoj zemlji u skladu sa potrebama, koje se obično odnose na ishranu, njen građanski život i njen duhovni život. Onaj ko voli svoju zemlju, iz dobre volje čini joj dobro, u drugom životu voli Gospodovo carstvo, jer je Gospodovo carstvo tamo njegova zemlja; a onaj ko voli Gospodovo carstvo, voli Gospoda, jer je Gospod sve u svemu Svoga carstva; ono što se naziva Gospodovim carstvom, to je dobro i istina koji su od Gospoda kod onih koji su tamo.*

6822. *Crkva je više bližnji nego svoja zemlja, jer onaj ko se brine za Crkvu, brine se za duše i večni život ljudskih bića koja su u njegovoj zemlji; a za Crkvu se neko stara kad se čovek /Crkve/ vodi ka dobru i kada čini dobro iz ljubavi prema bližnjemu, jer želi i hoće nebo i sreću nekome kroz večnost. Svako može da uvede u dobro druge ljude na zemlji, ali u istne može da uvodi samo učitelj sveštenik; ako drugi uče istinama, pojavljuju se krivoverja, zbog čega dolazi do nemira u Crkvi, i do njenoga komadanja. Ljubav prema bližnjemu se uvodi u život onda kada se pomoću istina, koje pripadaju Crkvi, bližnji vodi ka dobru; Ako se nešto u Crkvi naziva istinom a odvaja od dobra, toga se ne treba držati, jer to nije istina. Svak treba da sebi da nađe istinu, prvo iz nauka Crkve, a posle iz Reči Gospodove; to treba da bude istina njegove vere.*

6823. *Gospodovo carstvo je bližnji još u višem stepenu nego Crkva u kojoj je neko rođen, jer je Gospodovo carstvo sastavljeno od onih koji su u dobru kako nazemlji ako i u nebima; nataj način, Gospodovo carstvo je dobro sa svim svojim kvalitetima u jednom kompleksu. Kada se voli ovo dobro, voli se se i pojedinac koji je u dobru. Na taj način celina, koja je svo dobro u kompleksu, je bližnji u prvom stepenu; ta celina je Veliki Čovek o kome je bilo reči na kraju nekoliko poglavlja; a koji je Čovek reprezentativna slika Gospoda Samog. Ovaj se Čovek, odnosno Gospodovo carstvo, voli kada se iz najdubljeg osećava čini dobro onima koji u čovek /ljudi/ kroz toga Čoveka od Gospoda, to jest, u kome je Gospodovo carstvo.*

6824. *Postoje tri stepena bližnjega, i ljubav prema bližnjem treba da se uzdiže prema ovim stepenima. Ali ovi su stepeni stepeni u uzastopnom redu (sukcesivnom redu) gde se priorni ili viši stepen uvek više voli od posteriornog ili nižeg stepena; a*

pošto je Gosod u najvišem, pa Ga treba smatrali u svalom stepenu ciljem, stoga je On iznad svih, i treba da se voli iznad svega.

POGLAVLJE III.

1. A Mojsije pasijaše stado Jetru, tastu svojemu, svećeniku Madijanskom, i odvede stado preko pustinje, i dođe na Goru Božiju Horeb.

2. I javi mu se anđeo Gospodov u plamenu ognjenom iz kupine. I pogleda, a to kupina ognjem gori a ne sagrijeva.

3. I Mojsije reče: idem da vidim tu utvaru veliku, za što ne sagorijeva kupina.s4. A Gospod, kada ga vidje gdje ide da vidi, viknu ga Gospod iz kupine, i reče: Mojsije!A on odgovori: Evo me.

5. A Bog reče: ne idi ovamo. Izuj obuću svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja.

6. Još reče: ja sam Bog oca tvojega, Bog Avramov, Bog Isakov, i Bog Jakovljevi; a Mojsije zakloni lice svoje, jer ga strah bijaše gledati Boga.

7. I reče Gospod: dobro vidjeh nevolju /terete/ naroda svojega u Egiptu, i čuh viku njegovu od zlakoje mu čine nastojnici, jer poznah muku njegovu.

8. I siđoh da ga izbavim iz ruku Egipatskih, ida ga izvedem iz one zemlje u zemlju dobru i prostranu, zemlju gdje mlijeko i med teče; na mjesto gdje su Hananeji i Heteji i Amoreji i Ferezeji i Heveji i Jabuzeji.

9. A sada evo vika sinova Izrailjevih dođe preda me, i vidjeh muku, kojom ih muče Egipćani.

10. Sada hajde da te pošljem k Faraonu, da izvedeš narod svoj, sinove Izrailjeve, iz Egipta.

11. A Mojsije reče Bogu: ko sam ja da idem k Faraonu i da izvedem sinove Izraljeve iz Egipta?

12. A Bog mu reče: ja ću biti s tobom, i ovo neka ti bude znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Egipta, služićeš Bogu na ovoj gori.

13. A Mojsje reče Bogu: evo, kad otidem k sinovima Izrailjevim, pa im rečem: Bog otaca vaših me posla k vama. Ako mi reku: kako mu je ime? šta ću im kazati?

14. A Gospod reče Mojsiju: ja sam onaj što jeste. I reče: tako ćeš kazati sinovima Izrailjevim: koji jeste, onaj me posla k vama.

15. I opet reče Bog Mojsiju: ovako kaži sinovima Izrailjevim: Gospod Bog otaca vaših, Bog Avramov, Bog Isakov, i Bog Jakovljevi posla me k vama; to je ime moje do vijeka, i to je spomen moj od koljena do koljena.

16. Idi, i skupi starješine Izrailjske, pa im reci: Gospod Bog otaca vaših javi mi se, Bog Avramov, Isakov, i Jakovljevi, govoreći: doista obidoh vas, i vidjeh kako vam je u Egiptu.

17. Parekoh: izvešću vas iz nevolje Egipatske u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Ferezejsku i Hevejsku i Jabuzejsku, u zemlju gdje teče mlijeko i med.

18. I oni će poslušati glas tvoj; pa ćeš ti i starješine Izrailjske otići k caru Egipatskom, i reći ćete mu: Gospod Bog Jevrejski srete nas, pa ti se molimo da iziđemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu.

19. A ja znam da vam ne će dopustiti car Egipatski da izidete bez ruke krjepke.

20. Ali ću pružiti ruku svoju, i udariću Egipat svijem čudesima svojim, koja ću učiniti u njemu, i poslije će vas pustiti.

21. I učiniću da narod nađe ljubav u Egipćana, pa kad pođete, ne ćete poći prazni;

22. Nego će svaka žena zaiskati u susjede svoje i u domaćice svoje nakita srebrnoga i nakita zlatnoga i haljina; i metnuće na sinove svoje i kćeri svoje, i oplijeniće Egipat.

SADRŽAJ.

6825. Predmet o kome se govorilo u prvom poglavlju, u unutrašnjem smislu, bio je mučenje onih koji pripadaju Crkvi zbog obmana i zala; u drugom poglavlju, /govorilo se/ o počecima i uzastopni stanjima istine Božanske kod njih. Ovo poglavlje, u unutrašnjem smislu, govori o njihovom oslobođenju; kada su prvo poučeni o tome ko je Bog koji ih je oslobodio, naime, da je to Gospod, i da ih On uvodi u nebo, kada prime kao darove mnogostuku istinu i dobro.

UNUTRAŠNJI SMISAO.

6826. Stihovi 1-3. A Mojsije pasijaše stado Jetru, tastu svojemu, svećeniku Madijanskom, i odvede stado preko pustinje, i dođe na Goru Božiju Horeb. I javi mu se anđeo Gospodov u plamenu ognjenom iz kupine. I pogleda, a to kupina ognjem gori a ne sagrijeva. I Mojsije reče: idem da vidim tu utvaru veliku, za što ne sagorijeva kupina. A Mojsije pasijaše stado Jetru, tastu svojemu, svećeniku Madijanskom, označava da je Zakon od Božanskog poučio one koji su bili u istini od prostoga dobra; sveštenik označava dobro Crkve u koju ovi idu; i odvede stado preko pustinje, označava kad su već prošli iskušenja; i dođe na Goru Božiju Horeb, označava kavlitet; I javi mu se anđeo Gospodov, označava Gospoda kao Božansko Ljudsko; u plamenu ognjenom iz kupine, označava Božansku ljubav u spoljašnjoj istini; I pogleda, a to kupina ognjem gori a ne sagrijeva, označava Božansku Istinu sjedinjenu sa Božanskim Dobrom u Prirodnom; I Mojsije reče, označava opažanje od Zakona od Božanskog; idem da vidim tu utvaru veliku, označava razmišljanje o ovome otkrivenju; za što ne sagorijeva kupina, označava da postoji takvo jedinstvo.

6827. I Mojsije pasijaše stado Jetru tastu svojem, svećeniku Madijanskom, označava da je Zakon od Božanskog poučavao istini od prostoga dobra, a sveštenik Madijanski označava dobro Crkve gde su ovi. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao Božanski Zakon (vidi br. 6752), ali u početku taj Zakon od Božanskog (Božanskog porekla). Tako se /Božanski Zakon/ naziva prema stepenima njegovog razvoja u Gospodu, pre nego li je Gospod postao, u pogledu Ljudskog, sami Božanski Zakon. Cela Reč, u svom

najdubljem ili najvišem smislu, govori samo o Gospodu, i o glorifikaciji Njegovog Ljudskog; ali stoga što najdublji ili najviši stepen prevazilazi ljudsko razumevanje, za to se Reč /njačešće/ objašnjava u njenom unutrašnjem smislu, koji govori o Gospodovom carstvu, o Crkvi, i o njenom osnivanju, kao i o tome kako Gospod preporuča čoveka Crkve. Razlog da se o ovome govori u unutrašnjem smislu je to, što je ljudski preporod reprezentativna slika Gospodove glorifikacije (vidi br. 3138,4402,5688). Objašnjenje se vidi i iz značenja napasati, što označava poučavati (vidi br. 3795,5201); iz značenja stada, koje označava one koji uče i koji su vođeni istinom ka dobru ljubavi prema bližnjem (vidi br. 343); tako stado, u opštem smislu, označava Crkvu (br. 3767,3768); u ovome slučaju, Crkvu gde su oni koji su u istini od prostog dobra, a koji su označeni Madijancima (vidi br. 3242,4756); iz značenja tasta, koji označava dobro od kojega, kao od oca, postoji ono dobro koje je povezano s istinom, u ovom slučaju, s istinom koja pripada Zakonu od Božanskog, koji je pretstavljen Mojsijem (vidi br. 6793); kvalitet toga dobrije Jetro; i iz značenja Madijanskog sveštenika, koji označava dobro Crkve gde su oni koji su u istini od prostoga dobra (vidi br. 6775). Iz ovih razmatranja je očito da se Mojsijem koji pasijaše stado Jetra svoga tasta, sveštenika Madijanskog, označava da je Zakon od Božanskog poučavao u istini od prostoga dobra, i da Madijanski sveštenik označava dobro Crkve gde su ovi.

6828. *I odvede stado preko pustinje, označava /da je to bilo/ posle toga što su oni, koji su u istini od prostoga dobra, prošli kroz skušenja. Ovo se vidi iz značenja stada, što označava Crkvu gde su oni koji su u istini od prostog dobra, vidi upravo gore, br. 6827; i iz značenja pustinje koja označava stanje iskušenja. Jer pustinja označava nešto gde se ne živi i ne obrađuje /zemlja/, kao i ono što je potpuno nenastanjeno i neobrađeno, stoga, u duhovnom smislu, čoveka opustošenog u pogledu dobra, i osiromašenog u pogledu istine, pa stoga čoveka koji je u iskušenju; jer onaj ko je u iskušenju, taj se pustoši i taj je osiromašen, zato što obmane od zlakod njega pomrače i skoro oduzmu influks istine i dobra od Gospoda; a dobro koje se u njega uliva, njemu izgleda kao da nema života koji bi rasterao obmane i zla. U ovakvo vreme, prisutni su i zli duhovi koji zadaju bol i unose očaj u poglede spasenja. Da pustinja označava ovakvo stanje, vidi se iz mnogih dlomaka u Reči (vidi br. 2708); a pošto pustinja označava stanje*

iskušenja, a broj četrdeset /označava/ trajanje bilo čega (br. 730,2272,2273), stoga su sinovi Izrailjevi bili u pustinji četrdeset godina; i stoga je Gospod bio u pustinji četrdeset dana kada je bio iskušavan (Mateja IV.1,2; Marko 1.13).

6829. *I dođe na goru Božiju Horeb, označava da se dobro Božanske ljubavi kasnije pokazalo. Ovo se vidi iz značenja gore Božije, koja označava dobro Božanske ljubavi. Da gora označava dobro ljubavi, vidi br. 795,4210,6435; da se ovo dobro pojavilo posle izdžanih iskušenja, označeno je time što je došao do te gore preko pustinje. A taj je slučaj ovakav. Kad je čovek u iskušenju, opkoljavaju ga sa svih strana obmane i zla, koji sprečavaju influks svetlosti od Božanskog, to jest, influks istine i dobra; čoveku se tada čini da je u mraku. Mrak u drugom životu nije ništa drugo nego opsada ili obsednutost obmanama, jer oveduzimaju svetlost, pa tako uklanjaju i opažanje utehe koja dolazi od istina kod onoga ko je u iskušenju. Ali kada čovek izađe iz iskušenja, tada se pokaže svetlost s duhovnom toplinom, to jest, istina s dobrom; tako, posle straha dolazi uživanje. Ovo je jutro koje dolazi posle noći, u drugom životu. Razlog da se tada opaža dobro i pokazuje istina je to, što posle iskušenja, istina i dobro prodiru dublje (u čoveka), i tamo se ukorenjuju. Jer kada je čovek u iskušenju, on je kao čovek gladan dobra i žedan istine, pa kada izađe iz iskušenja, on je kao nagozbi dobra, te se oseća kao gladan čovek na gozbi gde se nahrani; a prima istinu kao kada žedan čovek pije /vodu/. Osim toga, kada se Zakon od Božanskog pokaže, pravi se prolaz za istinu i dobro koji dopiru dublje. Ovo su razlozi da se posle iskušenja pokazuje dobro ljubavi sa svetlom od Gospoda. Dase posle tame i straha u iskušenjima, pojavljuje blistava svetlost (lucidum) i radost, poznato je svima u drugom životu, jer je to tamo obična stvar.*

6830. *Na goru Horebu, označava kvalitet, naime, dobra Božanske ljubavi, koja se pokazala. Ovo se vidi iz toga što imena, kada se dodaju, označavaju kvalitet stvari o kojoj se govori. Kvalitet stvari koja je označena Horebom vidi se po onome što se tamo videlo, to jest, po plamenu u grmukupine; to pokazuje da se time označava Božansko Dobro ljubavi koje sija preko istine koja doazi od Božanskog Zakona.*

6831. *I javi mu se anđeo Gospodnji (Jehovin), označava Gospoda kao Božansko Ljudsko. Ovo se vidi iz značenja anđela Jehovinog, koji označava Gospodovo Božansko Ljudsko (vidi br. 6280). Razlog da se Božansko Ljudsko naziva anđelom*

Jehovinom je to što se Gospod, pre nego je došao, kada je prolazio kroz nebo, pokazivao u ljudskom obliku kao anđeo; jer celo anđeosko nebo odnosi se na jednog čoveka koji se naziva Velikim Čovekom, o kome je bilo govora na kraju nekoliko poglavlja; stoga kada Božansko samo prolazi kroz anđeosko nebo, On se pokazuje u ljudskom obliku kao anđeo pred onima s kojima govori. To je bilo Božansko Ljudsko Jehovino pre Gospodovog dolaska; Gospodovo Ljudsko, kada je postalo Božansko, je ista stvar, jer Gospod je Jehova Sam u Božanskom Ljudskom. Da se Gospod kao Božansko Ljudsko naziva anđelom, vidi br. 6280, i to se vidi iz mnogih odlomaka u Novm Zavetu, gde se Gospod naziva Poslan od Oca, a poslan označava onoga koji proizlazi, jer poslan u Hebrejskom jeziku znači anđeo. Da se Gospod naziva Poslan, vidi Mateja x.40;XV.24;34; V.23,24,36-28;VI.29; VII.16,18,29;John XVII.3-818,21-23,25).

6832. *U plamenu ognjenom od kupine, označava Božansku Ljubav u spoljašnjoj istini. Ovo se vidi iz značenja plamena ognjenog, što označava Božansku Ljubav, o čemu ćemo uskoro govoriti; i iz značenja kupine, koja označava spoljašnju istinu. Razlog da kupina označava spoljašnju istinu je to što sva manjadrveta svih vrsta označavaju spoljašnja znanja, zasadi (plantaže) šireg drveća označavaju spoznaje i opažanja, a kupina, pošto daje cveće i bobice, označava spoljašnju istinu. Spoljašnja istina Crkve nije ništa drugo u Reči nego doslovni smisao, kao i svaka pretstava i značenje Crkve, koji su postojali među Jakovljevim potomcima; sve se stvari u njihovomspoljašnjem obliku nazivaju spoljašnjim istinama; ali u unutrašnjoj formi, t se stvari nazivaju spoljašnjim istinama. Međutim, pošto se istine u unutrašnjem obliku, ili u duhovnom obliku, nisu mogle pokazati Jakovljevom potomstvu, jersu bili samo u spoljašnjem, i pošto nisu bili voljni da znaju bilo šta o unutrašnjem, stoga se Gospod pokazao u grmu odkupini, jer kada se Gospod pokaže, Onto čini u skladu sa čovekim kvalitetom, jer čovek prima Božansko samo prema onoma kakav je. I to je razlog da se Gospod pokazao na gori Sinajskoj narodu u ognju koji je goreo do samoga neba, i kao tama, oblak i mrkla tama (Zak. Ponovljeni IV.11; V.22-25 i Izlazak XI.18). On bi se bio pokazao drugačije da narod koji je gledao ispod brda, nije bio takvoga karaktera ; i pošto je narod bio samo u spoljašnjim /stvarima/, stoga kada je Mojsije prilazio Gospodu na brdu Sinajskom, kaže se da kao da je bio ušao u oblak (Izlazak*

XX.18;XXIV.2,18;XXXV.2-5). Da oblak označava spoljašnje u Reči, vidi Predgovor Postanju XVIII, i br. 4060,4391,6343 kraj, pa stoga označava i reprezentativ Crkve u njenoj spoljašnjoj formi. Da se Gospod pokazuje svakome u skladu s onim kakv je taj čovek, može se videti i iz toga što se On u najdubljem ili trećem nebu pokazuje kao sunce iz kojega proističe neopisva svetlost, zato što su oni u tome nebu u dobru ljubavi prema Gospod; i da se pokazuje onima u srednjem ili drugom nebu kao mesec, iz razloga što su oni koji su tamo, udaljeniji i u zatamnjenju u pogledu ljubavi prema Gospodu; ali u poslednjem ili prvom nebu, Gospod se ne pokazuje ni kao sunce ni kao mesec nego samo kao svetlost koja je mnogo jača od svetlosti sveta. I pošto se Gospod pokazuje svakome prema tome kakav je /taj čovek ili duh/, stoga se On ne može pokazivati onima koji su u paklu osim kao tamni oblak i mrkli mrak ; jer čim svetlost neba, koja je od Gospoda, dođe do nekoga pakla, tu se pretžvara u tamu i tmušu. Iz ovoga se vidi da se Gospod svakom pokazuje prema tome kakav je, a to znači prema tome kako Ga se prima; a pošto je Jakovljevo potomstvo bilo samo u spoljanjem, stoga se Gospod pokazao Mojsiju u grmu od kupine i u oblaku onda kada je bio na Brdu Sinajskom. Razlog da oganj pretstavlja Božansku Ljubav je to što je ljubav u svom poreklu šđoganj i plamen od Gosčpoda kao sunca; taj oganj i plamen ovoga sunca je esse (biće) života svakome čoveku; i to je sama vitalna vatra, koja ispnjava unutra unugtrašnje svakoga čoveka toplinom, što se pokazje u ljubavi, jer kako ljubav raste kod čoveka, tako se on zagreva, a onoliko koliko se ljubav smanjuje, toliko se on hladi. Otuda kada se Gospod pokazao u viđenju, pokazao se kao oganj i plamen; kao kod Jezikilja, I naoči bijahu te životinje kao živo ugljevlje, gorahu na oči kao svijeće; taj oganj prolažaše između životinja, i svjetljaše se, i iz ognja izlažaše munja. ozgo na nebu što im bijaše nad glavama, bijaše kao prijesto, po viđenju kao kamen safir, na prijetolju bješe kao čovjek. I vidjeh kao jaku svjetlost, i u njoj unutra kao oganj naokolo, a od bedara dolje vidjeh kao oganj i svjetlost oko njega. Kao duga u oblaku kad je kiša, taka na oči bijaše svjetlost naikolo. To bijaše viđenje slave Božije na očima; i čuh glas nekoga koji govoraše (I.13,26-28); da su ovo načjenja i pretstave, niko ne može da ospori. Ali ako se ne zna šta je označeno hruvimima, gorućim ugljenom, u skladu s izgledom sveća, prestola, po izgledu čoveka na njemu, po bedrima iz kojih je izbijala vatra nagore i nadole, iz blistavila ognja, ne

može se znati što je ovde sadržano. Da heruvimi označavaju Gospodovo
proviđanje, vidi br. 308; da presto označava nebo, zapravo Božansku Istinu koja
proističe od Gospoda, koja istina oblikuje nebo, vidi br. 5313; da izgled čoveka na
prestolu iznad označava Gospoda kao Božansko Ljudsko, to je jasno; da bedra
označavaju bračnu ljubav, a stoga i svu nebesku ljubav, vidi br. 3021, 4277, 5050-
5062, koja je ljubav pretstavljena izgledom gorućeg ugljena kao i ognjem okolo,
koji se izlivalaše kao svetlost. Kod Danila, Gledah dokle se postaviše prijestoli, i
tada sjede onaj na kome bješe odijelo bijelo kao snijeg, i kosa na glavi kao vuna,
prijesto mu bješe kao plamen ognjeni, a točkovi kao oganj razgorio. Rijeka
ognjena izlažaše i tecijaše ispred njega, tisuće tisuća služaše mu, deset tisuća na
deset tisuća stajahu pred njm; sud sjede, knjige se otvoriše (VII.9,10). Božansko
DobroGospodove Božanske Ljubavi i ovde je viđeno kao plamen ognjeni. Kod
Jovana, Onaj što koji sjeđaše imaše oči kao plamen ognjeni (Otkr. XIX.12); da je
Onaj koji je sjedeo na belom konju Gospod kao Reč, potvrđeno je u istom poglavlju
(stihovi 13,16); tako, plamen ognjeni označava Božansku Istinu koja je u Reči, a
koja je iz Gospodovog Božanskog Dobra. Ponovo, I usred sedam svijetnjaka
/vidjeh/ kao sina čovječijega, obučena u dugačku haljinu, i opasana po prsima
pojasom zlatnijem. A glava njegova i kosa bijaše bijela kao bijela vuna, kao snijeg; i
oči njegove kao plamen ognjeni (Otkr. I.13,14); i ovde oči kao plamen ognjeni
označavaju Božansku Istinu koja proizilazi od Gospodovog Božanskog Dobra. Da je
plamen ognjeni Božanska istina koja proizilazi od Gospoda, vidi se i kod Davida,
Glas Gospodov sipa plamen ognjeni (Psalam XXIX.7): glas Jehovin označava
Božansku Istinu. Da bi Božanska Istina, koja proističe od Gospodovog Božanskog
Dobra bila pretstavljena, bilo je naloženo da se načini svetnjakod čistoga zlata sa
sedam svetiljki, i da on treba da bude postavljen u šator od sastanka na sto gde su
bili kolači /presni hleb/ i da svetiljke treba da gore neprestano pred Jehovom
(Izlazak XXV.31 do kraja; XXXVII.17-24; XL.24,25; Levitska XXIV.4; Brojevi VIII.2,
Zah. IV.2); svetnjak sa sedam svetiljki pretstavlja Božansku Istinu koja proizilazi od
Gospodovog Božanskog Dobra. Da bi se pretstavilo samoBožansko Dobro,
naloženo je da bude neprekidna vatra na oltaru. Vatra da gori na oltaru i da se ne
gasi; sveštenik će zapalitgi drvo svakoga jutra. Vatra će uvek goreti na oltaru, i ne
će se gasiti (Levitska VI.12,13). Da je vatra bila pretstava Božanske Ljubavi, bilo je

vrlo poznato Drevnima, što se može videti po tome što se ova pretstava proširila iz Drevne Crkve do udaljenih nacija, koje su bile idolopoklončke, ali su te nacije ustanovile trajnu svetu vatru i odredile device nazvane vestalkama, daje održavaju. Ta vatra i plamen, u obrnutom smislu, označavaju prljave ljubavi, kao što je ljubav za osvetom, okrutnošću, mržnjom, preljubom, i u opšte ljubav prema požudama koje se ulivaju iz ljubavi prema sebi i svetu, što se vidi iz mnogih odlomaka u Reči, od kojih ćemo navesti samo sledeće: kod Isaije, Gle, postadoše kao pljeva, oganj će ih spaliti, ni sami se ne će izbaviti iz plamena (XLVII.14). Kod Jezikilja, Gle upaliću oganj u tebi koji će proždrijeti svako zeleno drvo u tebi, isvakio suho drvo; i žestoki se oganj ne će gasitim i sve će od juga do sjevera uzgoreti (XX.47); koji /oganj/izbriše (ugasi) dobro i istinu Crkve; otuda je pustošenje Crkve. Kod Luke, A bogataš reče Abrahamu, Oče Abrahame, smiluj sena me, i pošalji Lazara da umoči prst u vodu, i da mi ohladi jezik; jer se mučim u ognju (XXIV.26). Oni koji neznaju da vitalna vatra kod čoveka ima drugo poreklo od elementalne vatre, on mora da misli da se paklenom vatrom označava onakva vatra koja postoji u svetu, dok se u Reči ne misli natakvu vatru, nego navatru ljubavi, a koja je vatra čovekovog života, koja proizlazi od Gospoda kao sunca, koja vatra kada uđe kod onih koji su suprotnim načelima, pretvara se u vatru požuda, a to su, kao što je gore rečeno, požuda oвете, mržnje, i okrutnosti koje izbijaju iz ljubavi prema sebi i svetu. To je ona vatra koja muči one koji su u paklovima, jer kada se da sloboda njihovim požudama, oni jurnu jedni protiv drugih i muče jedni druge na užasne načine, jer svaki želi da bude najveći, i to postižu tajnim i otvorenim veštinama, kako bi oduzeli nešto od drugoga. Kada postoji takva požuda kod svih, to izaziva duboku mržnju, i vodi u varvaske postupke, osobito magijskim veštinama i fantazijama: ove su veštine bezbrojne i sasvim nepoznate na svetu. Oni koji ne veruju u duhovne stvari, osobito oni koji obožavaju prirodu, ne mogu se nikad dovesti do toga da veruju drugo nešto nego da je toplina u živim /ljudima/ iz istoga izvora iz kojega je toplina u ovom svetu /materijalnom svetu/, jer oni nemogu da poveruju, a još manje da potvrde u sebi da postoji nebeska vatra koja proizilazi od Gospoda kao sunca, i daje ta vatra čista ljubav. Sledstveno tome, oni ne mogu da znaju ni bezbroj stvari kojese u Reči, gde je označena samo takva

vatra /ljubavi/, niti mogu da znaju bezbrojne stvari u čoveku koji je organ prijemnik te vatre.

6833. *I pogleda, a to kupina ognjem gori, označava opažanje da je spoljašnja istina ispunjena dobrom Božanske Ljubavi. Ovo se vidi iz značenja pogledati, što znači opažati (vidi br. 150,4567,5400); iz značenja kupine koja označava spoljašnju istinu (vidi upravo gore, br. 6832); i iz značenja ognja, koji označava Božansku Ljubav (vidi br. 934 kraj, 6314,6832). Otuda goreti ognjem označava biti pun dobra Božanske Ljubavi.*

6834. *A ne sagorijeva, označava Božansku Istinu sjedinjenu sa Božanskim Dobrom u Prirodnom. Ovo se vidi iz značenja kupine koja označava spoljašnju istinu (vidi br. 6832,833), u ovom slučaju, zato što se govori o Gospodu, tu se označava Božanska Istina u Prirodnom; označeno je Prirodno, zato što je ovde istina pomenuta u smislu spoljašnjeg znanja; a što se vidi i iz značenja nesagorevati ognjem, što označava da se ona ne rasipa u dobru Božanske Ljubavi (da oganj označava dobro Božanske Ljubavi, vidi gore, br. 6832), stoga označava da se Božanska Istina sjedinila sa Božanskim Dobrom u Prirodnom. Ovo je značenje ovih reči u najvišem smislu, u kome se govori o Gospodu. A tu je ovakav sličaj: Božansko Dobro Božanske Ljubavi je sama sunčana vatra u drugom životu; ova je vatra tako jaka da kada bi pala na bilo koga, a da pre toga nije merena, pa bio to i anđeo najdubljeg neba, ona bi onoga na koga padne lišila svakog čula, i uništila bi ga; takva je jačina Gospodove Božanske Ljubavi. Ali Gospod kada je bio u svetu, sjedinio je Svoju Ljudsku Suštinu sa Božanskom Suštinom, pa je primio vatru ove ljubavi u Svoje Ljudsko i sjedinio ga s istinom kada je Svoje Ljudsko učinio Božanskim Zakonom. To je ono što je označeno Božanskom Istinom sjedinjenom sa Božanskim Dobrom u Prirodnom.*

6835. *I Mojsije reče, označava opažanje od Zakona od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja reči u istorijskim delovima Reči, što označava opažanje, kao što je često gore rečeno; i iz reprezentacije Mojsija, koji pznačava Zakon od Božanskog (vidi br. 6827).*

6836. *Idem sada (okrenuću se) da vidim tu utvaru veliku, označava razmišljanje o ovomotkrivenju. Ovo se vidi iz značenja okrenuti se (ići da vidim), što označava razmišljanje, jer okrenuti se u duhovnom smislu znači okrenuti se od misli koju se trenutno ima, i opažati neku drugu: ove (misli) zajedno označavaju razmišljanje; isto tako iz značenja utvare, što označava otkrivenje (vidi br. 6000); kaže se utvaru veliku, jer u najvišem smislu plamenom u grmu označena je Božanska istina sjedinjena sa Božanskim Dobrom u Gospodovom Ljudskom (br. 6834).*

6837. *Zašto ne sagorijeva kupina, označava da je postojalo takvo jedinstvo. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno, br. 6834.*

6838. *Stihovi 4-6. A Gospod, kada ga vidje gdje ide da vidi, viknu ga Gospod iz kupine, i reče: Mojsije! A on odgovori: Evo me. A Bog reče: ne idi ovamo. Izuj obuću svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja. Još reče: ja sam Bog oca tvojega, Bog Avramov, Bog Isakov, i Bog Jakovljev; a Mojsije zakloni lice svoje, jer ga strah bijaše gledati Boga. A Gospod, kada ga vidje gdje ide da vidi, označava razmišljanje od Jehove; viknu ga Gospod, označava influks od Božanskog; iz kupine, označava iz spoljašnje istine; i reče: Mojsije! Mojsije! A on odgovori: Evo me, označava unutrašnje ohrabrivanje i slušanje; A Bog reče: ne idi ovamo, označava da još ne treba da misli o Božanskom od (iz) čulnih stvari; Izuj obuću svoju s nogu svojih, označava da čulne stvari, koje pripadaju spoljašnjem Prirodnom, treba da se odstrane; jer mjesto gdje stojiš je sveta zemlja, označava da inače Božansko ne može da uđe; Još reče: ja sam Bog oca tvojega, označava Božansko koje je bilo u Drevnoj Crkvi; Bog Avramov, Bog Isakov, i Bog Jakovljev, označava Božansko samo i Božansko Ljudsko, stoga označava Gospoda; a Mojsije zakloni lice svoje, označava da je unutrašnje bilo zaštićeno; jer ga strah bijaše gledati Boga, kako one /unutrašnje stvari/ ne bi bile povređene prisustvom Božanskog samog.*

6839. *A Gospod (Jehova) kad ga vidje da ide da vidi (kad vidje da se okrenuo da vidi), označava razmišljanje od Gospoda. Ovo se vidi iz značenja okrenuti se da vidi, što označava razmišljanje (vidi br. 6836). Da je Jehova Gospod, vidi br. 1343, 3035,56636303. Karakter doslovnog smisla Reči i ovde se vidi. Kaže se da je Jehova video kako se on okrenuo da vidi, kao da On već nije znao i kao da ga On nije*

potstakao i primorao da se okrene na stranu da bi video; pa i pored toga, tako je rečeno, jer je tako prema izgledu. Ali unutrašnji smisao uči kako to treba da se razume, naime, da je Gospod uticao u njegovu misao, kako bi ovaj o tome razmišljao. Iz ovoga se može jasno videti kako se doslovni smisao Reči odnosi prema unutrašnjem smislu, i da su stvari u smislu slova takve da su prilagođene shvatanju prostih, koji veruju samo u izgled. Ono što nema neki izgled, u to oni ne veruju, jer oni ne mogu da uđu u unutrašnje stvari; stoga, da Reč nije bila takva u slovu, na ne bi bila primljena. Onajko je u čulnim stvarima, i ko je zaokupljen svetskim brigama, ne shvata unutrašnje stvari; on hoće da vidi ono u šta će verovati; ono što ne vidi, njemu je strano, i on to odbacuje među stvari koje osporava ili u koje sumnja kada o njima misli sam od sebe.

6840. I Bog ga viknu, označava influks od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja viknuti, što označava influks; jer u unutrašnjem smislu to nije pozvati govorom, kao što je to u istorijskom smislu, nego je to poziv volji preko influksa, što je unutrašnje pozivanje, jer Jehova ili Gospod utiču u volju, i prisiljavaju ga da radi ono što je Njemu drago. Kada ovo unutrašnje upadne u ono što je istorijsko, u čemu su samo spoljašnje stvari, uzima formu ili zapovesti ili poziva ili nagovaranja ili nekog sličnog izraza.

6841. Iz kupine, označava iz spoljašnjih istina. Ovo se vidi iz značenja kupine, što označava spoljašnju istinu (vidi br. 6832, 6833).

6842. I reče: Mojsije! Mojsije! A on reče: Evo me, označava unutrašnje ohrabivanje (podstrekivanje) i slušanje. Ovo se vidi iz značenja bili pozvan od Boga, u istorijskim delovima Reči, što označava influks od Božanskog (vidi br. 6840). Sam poziv je u rečima, i Jehova reče; Mojsije! Mojsije!, koje buhvataju sve one stvari koje slede, a prva je to da se ne približava, nego neka skine obuću s nogu, što označava ohrabivanje (podstrekivanje); dok Mojsijev odgovor: Evo me, označava slušanje.

6843. I reče: Ne idi ovamo (ne približavaj se još), označava da još ne treba da misli o Božanskom od čulnih stvari. Ovo se vidi iz značenja približiti se Jehovi, što znači misliti o Božanskom. Razlog da približiti se, kada se radi o čoveku prema Gospodu,

označava misao o Božanskom je to, što se čovek ne može približiti Božanskom telom kao jedan čovek drugome, nego samo umom, stoga, u misli i u volji. Nema drugog načina da se približi Božanskom, jer Božansko je iznad mesta i vremena, pošto je ono u čoveku u onome što se naziva stanjima, naime, stanjima ljubavi i vere, stoga stanjima obe umne sposobnosti, naime, volje i razuma. Otuda to da se ovde izrazom, Ne približavaj se još, označava da ne treba da misli o Božanskom, naime, od spoljašnjih čulnih stvari, koje su označene obućom, koju je kao prvo trebalo da skine. Rečeno je ne još, jer spoljašnje čulne stvari se poslednje preporučaju i tako primaju influks od Božanskog poslednje, a stanje o kome se ovde govori još nijebilo takvo da su čulne stvari mogle da prime influks. O čulnim stvarima vidi ono što sledi.

6844. *Izuj obuću svoju s nogu svojih, označava spoljašnje čulne stvari, koje pripadaju spoljašnjem Prirodnom (vidi br. 1748), a to se vidi iz značenja obuće, što označava Prirodno (vidi br. 2126,3147,4938-4952). Da skidanje znači uklanjanje, vidi se iz onoga što je rečeno o čulnim stvarima; jer izrazi treba da se primene na pojedine predmete o kojima se govori; na taj način, skinuti odnosi se na obuću; a ukloniti, na čulne stvari. Treba reći kako izgleda ovaj slučaj. Svako može da vidi da obuća ovde pretstavlja nešto što se ne slaže sa svetim Božanskim, tako da se skidanjem obuće pretstavljalo uklanjanje takvih stvari; inače šta bi se to ticalo Božanskog da li se čovek približava u obući ili golim stopalima, pod uslovom da je iznutra takvoga karaktera da može da se približi Božanskom u veri i ljubavi. Stoga se obućom označavaju čulne stvari; a čulne stvari, koje su spoljašnje Prirodnog, su takve da one ne mogu da budu prisutne onda kada se misli o svetom Božanskom; stoga, pošto su se u to vreme reprezentativi morali poštovati, Mojsiju nije bilo dopušteno da se približi u obući. Razlog zašto su čulne stvari, koje su spoljašnje Prirodnog, takve da ne mogu da primaju Božansko je da su oneu svetskim, telesnim, i zemaljskim stvarima, jer one primaju samo preko posredovanja. Iz ovoga sledi da stvari koje su u memoriji od čulnih stvari, stiču osobine od svetlosti i topline sveta, a samo malo od vetlosti i topline neba; stoga su one poslednje koje se preporučaju, to jest, poslednje primaju svetlost neba; iz ovoga sledi, da kada je čovek u tim čulnim stvarima, i misli od njih, on misli o Božanskom upravo onako kako misli o zemaljskim stvarima; pa ako je u zlu, on od toga misli protivu*

Božanskog. Stoga, kada čovek misli o takvim stvarima koa što je vera i ljubav prema Bogu, pa ako je u dobru, on se uzdiže iznad čulnih stvari koje su spoljašnje Prirodnog, prema unutrašnjim stvarima, stoga od zemaljskih i svetskih stvari bliži se nebeskim i duhovnim stvarima. O ovome čovek ne zna ništa, jer ne zna da s u njemu spoljašnje stvari odvojene od unutrašnjih, dok misao od unutrašnje postaje još više unutrašnja, a od spoljašnje još više spoljašnja; I pošto nije upoznat s ovim stvarima, on ne može ni da razmišlja o njima. Ali pogledaj ono što je već rečeno o mikšsli /koja potiče/ od čulnih stvari, naime, da oni koji misle od čulnih stvari imaju samo malo mudrosti (br. 5989,6614,6624). Da se čovek uzdiže od čulnih stvari, on se uzdiže u blaže svetlo (lumen); i da je ovo osobito slučaj s onima koji se preporučuju, vbkidi br. 6183,6313,6315. Iz ovih razmatranja sada je jasno šta se označava skidanjem obuće s nogu. Prirodno u čoveku je spoljašnje, srednje, i unutrašnje (vidi br. 4570,5497,5649); unutrašnje Prirodno je označeno nogama, srednje Prirodno stopalima na nogama, a unutrašnje Prirodno stopalima na nogama, dok je spoljašnje Prirodno označeno obućom.

6845. *Jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja, označava da inače Božansko ne može ući. Ovo se vidi iz značenja mesta, koje označava stanje (vidi br. 2625,4882,5605) otuda mesto gde stojis označava stanje u kome je još uvek; i iz značenja svete zemlje, a to je Sveto koje proizlazi od Gospodovog Božanskog Ljudskog, koje je označeno gornjim rečima. Da inače Božansko ne može ući, to sledi iz onoga što je ranije rečeno, naime, da ako se čovek neodstrani od čulnih stvari, koje su spoljašnje Prirodnog, go jest, ako se neuzdigne od ovih ka unutrašnjim stvarima, Božansko ne može da utiče (da se uliva). Razlog da Božansko ne može da utiče sve dok je u onim čulnim stvarima, je to zato što influks od Božanskogdoista doseže i to tih poslednjih stvari u redu, to jest, i do čulnih stvari koje su spoljašnje Prirodnog kod čoveka; ali ako su tamo samo telesne i zemaljske stvari, Božanske stvari, koje se ulivaju, tamo serazaspu, jer se ne slažu. Stoga, kad dođe vreme da čovek prima Božansko, to jest, stvari koje pripadaju veri i ljubavi, on biva uzdignut iznad čulnih stvari; a kada se uzdigne iznad njih, Božansko se više ne uliva u njih, naime, u spoljašnje Čulno, nego na unutrašnju podlogu (plan) na koju je čovek bio uzdignut. Da je slučaj ovakav, bilo mi je dato da ovo saznam kroz mnogo iskustva.*

6846. *I reče, Ja sam Bog oca tvojega, označava Božansko koje je pripadalo Drevnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja oca, što je Drevna Crkva (vidi br. 6075). Razlog da se Drevna Crkva naziva ocem je to, što su od nje rođene Crkve koje su onda sledile, naime, Hebrejska Crkva, a posle i Crkva među Jakovljevim potomcima; jer obredi i uredbe, koje su naređene Jakovljevom potomstvu kroz Mojsija, nisu bile nove, nego su postojale ranije u Drevnj Crkvi, i bile ponovouspostavljene među Jakovljevim sinovima. Bile su ponovo usposavljene jer su kod drugih naroda bile postale idolopokloničke, a u Egiptu i Vavilonu pretvorene su u magijske veštine. Da su iste stvari postojale u Drevnim Crkvama, može se lako videti iz mnogih odlomaka u Reči. Otuda to da se Drevna Crkva označava ocem, i da se naziva ocem u Reči gde se govori o Crkvi. Bog kome se klanjalo u Drevnoj Crkvi bio je Gospod u Božanskom Ljudskom, i njima je bilo poznato da je Gospod bio pretstavljen u u svim obredima njihove Crkve; a mnogi među njima su znali da Gospod dolazi na svet, da bi Svoje Ljudsko učinio Božanskim; i samo se na njega mislilo pod Jehovom u toj Crkvi; jer se Onnjima pojavljivao kao Božanski Čovek, i nazivan je Jehovom (br. 1343, 5663); a kasnije /se pokazao/ Abrahamu (Postanje XVIII.2); Jošui (Jošua V.13-15); Gideonu (Sudije VI.11); Manoj i njegovoj ženi (Sudije XIII.3); i On je priznavan kao Bog svemira, i kao jedini Kome treba da se klanjaju (da obožavaju). Otuda to da se sa Bog oca tvojega označava, u unutrašnjem smislu, Božansko, koje je pripadalo Drevnoj Crkvi, to jest, Gospodu; ali u spoljašnjem istorijskom smislu, označeni su Abraham, Isak, i Jakov.*

6847. *Bog Abramov, Bog Isakov, i Bog Jakovljev, označava Božansko Samo i Božansko Ljudsko, stoga Gospoda. Ovo se vidi iz reprezentacije Abrahama, Isaka, i Jakova, koji označavaju Božansko Samo, i Božansko Ljudsko Gospodovo. Da Abraham pretstavlja Gospodakao Božansko Samo, Isak kao Božansko Racionalno, a Jakov kao Božansko Prirodno, vidi br. 1893, 6276, 6425, 6804. Bog označava Božansko, a njihova imena označavaju ono što je reprezentativ; otuda su ovestvari u Gospodu one koje su označene sa Bog Abrahamov, Bog Isakov, i Bog Jakovljev.*

6848. *I Mojsije zakloni (pokri) lice svoje, označava da je unutrašnje bilo zaštićeno. Ovo se vidi iz značenja lica, koje označava nutrašnje (vidi br. 1999, 4797, 5102). Da*

zaklanjanje (pokrivanje) označava zaštitu, sledi iz nizova u unutrašnjem smislu, jer se kaže da je zaklonio svoje lice jer se bojao da pogleda na Boga, a ovime se onačava, da ne bi unutrašnje bilo povređeno prisustvom Božanskog Samog. Kakav je ovo slučaj, bićerečeno u onome što sledi.

6849. *Jer ga strah bijaše gledati u Boga, označava kako ne bi bio povređen prisustvom Božanskog Samog. Ovo se vidi iz začjenja strašiti se, što oznčava strah da se unutrašnje ne povredi, jer ovo je bio uzrok straha; i iz značenja gledati u Boga, što znači prisustvo Božanskog Samog, jer se Gospod pokazuje čoveku unutrašnjim pogledom na Njega, a što se postiže verom koja potiče od ljubavi prema bližnjemu; ako se Gospod pokaže nekome u spoljašnjoj formi, to je još uvek tako što deluje na unutrašnje, jer Božansko seže do najdubljega. A što se tiče toga da unutrašnje ne sme da bude povređeni prisustvom Božanskog Samog, i da su zbog toga bili zaštićeni, stvar stoji ovako: Božansko Samo je čista ljubav, a čista ljubav je vatra, vrelija od vatre sunca u ovme svetu; stoga ako bi Božanska ljubav u svojoj čistoti uticala u anđela, duha, ili čoveka, on bi odmah nestao. Otuda se u Reči Jehova ili Gospod često naziva vatraom koja sagoreva. Stoga kako anđeli u nebu ne bi bilo povređeni influksom topline od Gospoda kao sunca, oni su pojedinačno obavijeni tankim i pogodnim oblakom, preko čega se ublažava toplina koja je uliva od toga sunca. Da bi bi svako nestao zbog prisustva Gospodovog bez takve zaštite, bilo je poznato drevnima, pa su se stoga plašili na pogledaju na Boga, kao što se vidi u Knjizi Sudija, A Gedeon, videći da to bješe anđeo Jehovin, reče: ah, Jehova Bože! za to li vidjeh anđela Jehovinog licem u lice? A Jehova mu reče; budi miran, neboj se, ne ćeš umrijeti (VI.22.23). Ponovo, Manoj reče ženi svojoj; doista ćemo umrijeti, jer vidjesmo Boga (XIII.22). U Knjizi Izlaska, Jehova reče Mojsiju: ali ne ćeš moći vidjeti lica mojega, jer ne može čovjek mene vidjeti i ostati živ (XXXIII.20). Stoga kad je Mojsiju bilo dato da vidi Boga, bio je stavljen u rasjelinu kamenu (Izlazak III. stih 22), što je pretstavljalo zatamnjenost vere, i blačnost koja ga je pokrivala i štitila. U koliko je opasnosti anđeo kada ga gleda Božansko bez oblaka kao pokrivala, može se videti iz toga da kada anđeo pogleda na duha koji je u zlu, ovaj se tada pretvori u nešto što liči peživotnom predmetu, a što sam ja često opazio; razlog je to što preko anđelovog pogleda svetlo i toplina neba pada na njega, i zbog toga istina vere i dobro ljubavi kada*

dopru do njega, zao duh kao da je lišen života. Ako se ovo dešava kada anđeo pogleda, šta li je tek kada Gospod pogleda? To je razlog da su paklovi sasvim odvojeni od neba, i zašto oni koji su tamo (u paklovima) hoće da budu udaljeni (od neba), jer inače osećaju veliku muku. Iz ovoga se vidi šta je označeno rečima, I govoraše gorama i kamenju: padnite na nas, i sakrijte nas od lica ovoga što sjedi na prijestolu i od gnjeva jagnjetova (Otkr. VI.16; Luka XXIII.30; Osija X.8). Iz toga da je prisustvo Božanskog samog takvo da ga ne može izdržati ni jedan anđeo bez zaštite oblakom koji umerava i smanjuje zrake i tolinu od sunca, to se jasno pokazuje kakvo je Gospodovo Ljudsko Božansko; jer da nije bilo Božansko, ne bi se bilo ujedinilo sa Božanskim Samim, koje se naziva Ocem, kako bi bili jedno, prema Gospodovim rečima kod Jovana XIV.10, i na drugim mestima; jer ono što prima Božansko natakav način, mora i samo da bude Božansko. Ono što nije Božansko, bilo bi uništeno ovakvim sjedinjavanjem. Da upotrebimo jedno upoređenje: Šta može da se baci u sunčanu vatra a da ne nestane, ako i samo nije kao sunčani element? Na sličan način, ko može da uđe u vrelinu beskrajne ljubavi osim onaj ko je i sam u žestini slične ljubavi, stoga, samo Gospod? Da je Otac u Njemu, i da se Otac pokazuje samo u Njegovom Božanskom Ljudskom, vidi se iz Gospodovih reči kod Jovana, Boga niko nije vidio nikad: jedinorodni sin koji je u naručju očinom, on ga javi (I.18); i ponovo kod istoga Jevanđeliste, Ni glas njegov kad čuste ni lica vidjeste (V.37).

6850. Stihovi 7 i 8. I reče Gospod: dobro vidjeh nevolju /terete/ naroda svojega u Egiptu, i čuh viku njegovu od zla koje mu čine nastojnici, jer poznah muku njegovu. I siđoh da ga izbavim iz ruku Egipatskih, i da ga izvedem iz one zemlje u zemlju dobru i prostranu, u zemlju gdje mlijeko i med teče, na mjesto gdje su Hananeji i Heteji i Amoreji i Ferezeji i Heveji i Jabuzeji. I reče Gospod: dobro vidjeh nevolju /terete/ naroda svojega u Egiptu, označava milost prema onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi posle napada obmana; i čuh viku njegovu od zla koje mu čine nastojnici, označava milost kao pomoć protivu onih koji ih prisiljavaju da služe; jer poznah muku njegovu, označava providanje kako su mnogo bili obuzeti obmanama; I siđoh da ga izbavim iz ruku Egipatskih, označava da će se spustiti kako bi ih osobodio sile lažnih spoljašnjih znanja, koja pokušavaju da razore istine Crkve; i da ga izvedem iz one zemlje, označava da trežba da se uzdignu; u zemlju

dobru i prostranu, označava /da se uzdignu/ u nebo; u zemlju gdje mlijeko i med teče, označava i u prijatnosti i uživanja tamo; na mjesto gdje su Hananeji i Heteji, označava oblast koju zauzimaju zla od obmana; i Amoreji i Ferezeji, označava /da je oblast zaposednuta/ zlima i obmanama; i Heveji i Jabuzeji, označava /da su obuzeti/ idolopoklonstvom u kome ima i nešto dobra.

6851. *I Jehova reče: Dobro vidjeh /gledajući gledah/ nevolju naroda svojega u Egiptu, označava milost prema onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi posle napada od strane obmana. Ovo se vidi iz značenja reči u istorijskim delovima Reči, što označava opažanje, kao što je gore često rečeno; ali kada se to kaže za Jehovu ili Gospoda, tada ne označava opažanje, nego sveznanje, jer Gospod opaža i zna svestvari u opšte i posebno od večnosti; iz značenja dobro vidjeti (gledajući gledati), kada se kaže za Jehovu ili Gospoda, što označava milost; jer kad god Gospod vidi nekoga u nevolji, On pokazuje milost; Gospod zaista vidi sve, i ima milosti za svakoga, ali se ne kaže da ima milost za svakoga osim za one koji ne primaju Njegovu milost, to jest, za one koji su u dobru; iz značenja nevolje, što označava napade (br. 6663), u ovom slučaju, od obmana, jer se odnosi na Egipćane, koji označavaju lažna spoljašnja znanja (br. 6651, 6679, 6683); i iz značenja naroda, što označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 2928). Oni koji pripadaju nebeskoj Crkvi, u Reči se nazivaju nacijom.*

6852. *I čuh viku njihovu od zla koje mu čine nastojnici, označava pomoć u milosti protivu onih koji su ih prisiljavali da služe. Ovo se vidi iz značenja vike, što označava molbu (vidi br. 6801); iz značenja čuti, što označava poslušati i opažati (vidi br. 5017), ali kad se kaže o Jehovi ili Gospodu, tada označava pružanje pomoći u milosti onome koji moli. Slučaj sa gledanjem je kao što je gore rečeno (br. 6851); sa slušanjem je ovako: Gospod čuje sve (svakoga), pomaže svakome, ali prema potrebama (nuždama); one koji Ga mole za sebe same, a protivu drugih, što zli često rade, ove Gospod čuje, ali njima ne pruža pomoć; a kada ne pruži pomoć, kaže se da ne čuje – i iz značenja nastojnika, a to su oni koji prisiljavaju druge da služe. Da je nastojnik onaj koji prisiljava/druge/ da služe, vidi se iz Isaije, Jer će ih uzeti narodi i odvesti na mjesto njihovo, i naslijediće iz Izailjci u zemlji Jehovinoj da im budu sluge i sluškinje, i zarobiće one koji ih bjehu zarobili, I kad se*

smiri Jehova od truda i muke i ljutoga ropstva u kom si robovao, tada će izvoditi ovu priču o caru Vavilonskom, i reći ćeš: kako nesta nastojnika, nesta dank! (XIV.2-4). I kod Zaharije, I postaviću oko kod doma svojega suprot vojsci, nasuprot onima koji dolaze i odlaze, i nastojnik ne će više prolaziti kroz njih (IX.8). Oni koji uteruju danak, nazivaju se nastojnici (2 o Carevima XXIII.35); Zak. Ponovljeni XV.3), a tako se nazivaju i oni koji prisiljavaju da se radi u skladu s određenim dankom (nametom, porezom); i ovi senazivaju nastojnicima u prvom poglavlju Knjige Izlaska (stih 11); ovi prisiljavaju druge da služe, vidi br. 6659.

6853. *I vidjeh (saznah) muku njihovu, označava providanje o tome koliko su bili utonuli u obmane. Ovo se vidi iz značenja vidjeti (znati) kada se kaže za Gospoda, i tada označava providanje; poznati (vidjeti) znači providati; znanje znači providanje, jer Gospod zna sve stvari u opšte i posebno od večnosti; i iz značenja muke, što označava biti utonuou obmane; jer oni koji su u dobru, kada utonu u obmane, osećaju muku i strah, i muče se, jer vole istine i osećaju odbojnost prema obmanama, i neprekidno misle o spasenju i o nesreći koja bi usledila ako obamne vladajunadnjima. Ali oni koji nisu u dobru, ne brinu se o tome da li su u obmanama ili u istinama, jer ni nemisle o spasenju niti o nesreći, jer ne veruju u ove stvari; uživanja ljubavi prema sebi i svetu oduzimaju im veru u život posle smrti. Ovi su neprekidno utonuli u obmanama. Utopljenost u obmanama pokazuje su u drugom životu kao neko ko je upao u valove koji se , već prema obilju obmana, podižu više sve dok ne pokriju glavu; valovi izgledaju prozirniji ili gušći već prema tome kakve su obmane. Utonulost kroz koju prolaze zli, izgleda kao maglai kao oblaci manjeili više mračni, i oni ih okružavaju i sasvim odvajaju od mira koji potiče od svetlosti neba.*

6854. *Kojom ih muče Egipćani (silazim da ih osobodim od ruke Egipćana), označava da se spustio da bi ih oslobodio moći lažnog spoljašnjeg znanja, koje nastoji da uništi istine Crkve. Ovo se vidi iz značenja sići, što označava spustiti se dole, o čemu će biti govora niže; iz značenja osloboditi, što označava odvojiti, jer onaj ko odvaja od obmana, taj oslobađa; iz značenja ruke, koja označava moć (vidi br. 878,5544); i iz značenja Egipćana, što su lažna spoljašnja znanja, koja su suprotna istinama Crkve (vidi br. 6651,6683), stoga koja nastoje da ih unište. Što*

se tiče okolnosti da Gospod silazi, to je ovakav slučaj: za Gospoda se kaže da silazi, ili spušta, kada dolazi da sudi (br. 1311); a isto tako kada se spušta u niže stvari, ovde, u one koje pripadaju duhovnoj Crkvi, a koje su označeni sinovima Izrailjevim, jer unutrašnji smisao govori o tome kako su ih obmane mučile, i kako su kasnije bili oslobođeni, i tako uvedeni u nebo. Ali u sadržaju ovoga i sledećih stihova postoji, u unutrašnjem smislu, još veća misterija, koja još nijepoznata u Crkvi, pa će zbog toga biti otkrivena. Oni koji senazivaju duhovnima, a to su oni koji ne moguda se preporode u voljnom delu, nego samo u intelektualnom delu, a u koji intelektualni deo Gospod usađuje novu volju, koja se slaže sa doktrinom njihove Crkve; - ovi, naime, duhovni, bili su spaseni Gospodovim dolaskom u svet. Razlog je u tome, što Božansko, koje je prolazilo kroz nebo a koje je bilo Božansko Ljudsko pre Gospodovog dolaska, nije moglo da dopre do njih, zato što učenja (doktrine) njihove Crkve većim delom nisu bile istinite pa stoga ni dobro, koje uglavnom pripada volji, nije bilo dobro (br. 6427). Pošto su ovi mogli biti spaseni samo Gospodovim dolaskom, stoga nisu mogli ni biti uzdignuti u nebo pre toga; stoga, u međuvremenu, bili su držani u nižoj zemlji na mestima koje se u Reči nazivaju jamama. Ova zemlja bila je opkoljena paklovima u kojim se bile obmane, koje su ove mučile (prim. prev. ove u tz nižoj zemlji, koji su pretstavljeni sinovima Izrailjevim kao robovima u Egiptu); ali Gospod ih je štitio. Ali kada je Gospod došao u svet, On je oslobodio te koji su bili u jamama, i podigao ih u nebo (prim. prev. U Hrišćanskoj doktrini, Gospod je posle smrti makrstu a pre Uskrsnuća, posetio i utešio one koji se ovde opisuju kao sužnji u nižoj emlji ili u jamama, to isjest u hadesu ili adu, što je prehrišćanski naziv za podzemni svet); osim toga, od njih je formirao duhovno nebo, koje je drugo nebo. To je ono na šta se misli pod Gospodovim silaskom onima koji su bili ispod, i oslobađanjem onih koji su bili u stegama. Ovo je misterija koja se u unutrašnjem smislu, opisuje u ovom i sledećim stihovima. Vidi što je pokazano o duhovnima, naime, da su duhovni u zatamnjenju u pogledu istine i dobra vere, br. 2708,2715,6289; da Gospodovo Božansko Ljudsko unosi svetlost u njihovu tamu, br. 2716,4402; dapošto su u tami, njih jako muče oni iz paklova, ali da ih Gospod uvek štiti, br. 6419; da se duhovni ne mogu preporoditi u voljnm delu, nego samo u intelektualnom delu, i da Gospod oblikuje novu volju u njima, br. 863,875,895,5113; da su duhovni spaseni Gospodovim

dolaskom u svet, br. 2833,2834,3969. U proročkoj Reči, pominju se sužnji (u svezama i u jami), i da ih Gospod oslobađa; pod kojima se misli upravo na ove o kojima je reč. Kao kod Isaije, Ja Jehova dozvah te u pravdi i držaću te za ruku, i čuvaću te, i učiniću da budeš zavjetnarodu, vidjelo narodima; da otvoriš oči slijepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sjede u tami (XLII.6,7). Ponovo, I čuvaću te i daću da budeš zavjet narodu da utvrdiš zemlju i naslijediš opustjelo našljedstvo; da kažeš sužnjima: izidite; onima koji su u mraku: pokažite se. Oni će pokraj putova pasti, i paša će im biti po svijem visokim mjestima (XLIX. 8,9); govoreći o onima koji su držani u nižoj zemlji do Gospodovog dolaska, a koji su tada bili uzdignuti u nebo; i u opšte, svi oni koji su u dobru, a nad kojima vladaju obmane, od kojih oni žele da se oslobode. Kod Zaharije, A ti, za krv zavjeta tvojega pustih sužnje tvoje iz jame, gdje nema vode (IX.11). Kod Isaije, I skupiće se kao što se skupljaju sužnji u jamu, i biće zatvoreni u tamnicu, i poslije mnogo vremena biće pogođeni (XXIV.22). Ovde sužnji u jami imaju isto značenje. Ponovo, Jer me Jehova pomaza da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem rane u srcu, da oglasim sužnjima slobodu i zarobljenima da će im se otvoriti tamnica; da oglasim godinu milosti i dan osvege Boga našega, da utješim sve žalosne (LXI.1,2). Ponovo, Narod koji hodi u tami vidjeće vidjelo veliko, i onima koji sjede u zemlji gdje je samrtni sjen zasvijetleće vidjelo (IX.2).

6855. I da ih izvedem iz one zemlje, označava da treba da budu uzdignuti, naime, sa mesta i stanja gde gdeih muče obmane. Ovo se vidi iz značenja izvesti iz , što označava biti izdignut; i iz značenja zemlje, u ovom slučaju zemlje Egipatske, što označava mesto i stanje gde su oni koji su mučeni obmanama. Da Egipat označava lažno Spoljašnje znanje koje muči /one nad kojima vlada/, bilo je pokazano: zemlja Egipatska ima slično značenje.

6856. U zemlju dobru i prostranu, označava/da će biti uzdignuti/u nebo, gde je dobro ljubavi prema bližnjem i istina vere. Ovo se vidi iz značenja zemlje, ovde zemlje Hananske, što označava Gospodovo carstvo, to jest, nebo (vidi br. 1607,3705,4447); iz značenja zemlje dobre, što označava dobro ljubavi prema bližnjem; i iz značenja zemlje prostrane, što označava istinu vere. Da široko označava istinu koja pripada veri, vidi br. 3433,3434,4482.

6857. U zemlju gdje milijeko i med teče, označava priyatnost i uživanje otuda. Ovo se vidi iz značenja mleka, što označava Nebesko-duhovno, ili istinu od dobra (vidi br. 2184); pa zato što označava istinu od dobra, isto tako označava priyatnost, jer je to povezano; i iz značenja meda, što označava uživanje (vidi br. 5620). Iz onoga što je gore pokazano br. 6864), jasno se vidi šta je označeno sa ići u zemlju dobru i prostranu, zemlju gde teku mleko i med, naime, da oni koji su bili držani u nižoj zemlji, tamo u jamama, do Gospodovog dolaska, da će tada biti podignuti u nebo, gde je dobro ljubavi prema bližnjem i istina vere, kao i u priyatnost i uživanje koje iz ovih potiče. Ove su stvari posebno označene onim rečima; ali u opšte, one označavaju one koji pripadaju duhovnoj Crkvi koji su u iskušenju, a koji se oslobađaju.

6858. Na mjesto gdje su Hananeji i Heteji, označava oblast koju zauzimaju zla i obmane. Ovo se vidi iz reprezentacije Hananeja, što označava zla od obmana od zla (vidi br. 4818); i iz reprezentacije Heteja, što označava obmane od kojih potiču zla (vidi br. 2913). Pod nacijama u zemlju Hananeja, koje se nabrajaju ovde i na drugim mestima (kao Postanje V.19.21 Izlazak III.10,23,28; XXXIII.2;XXXIV.11; Zak. Ponovljeni VII.1;Jošua III.10;XXIV.11) označavaju se sve vrste zla i obmane. Na šta se misli pod oblašću koju zauzimaju zla i obmane, i druge vrste zala i obmana, biće pokazano. Pre Gospodovog dolaska u svet, oblast u nebu, u koju su kasnije uzdignuti duhovni, bila je ispunjena zlim genijima i duhovima; Jer su pre Gospodovog dolaska veliki deo ovakvih bića lutali je okolo i napadali dobre, osobito duhovne koji su bili u nižoj zemlji; ali posle Gospodovog dolaska, svi su ovakvi bačeni u svoje paklove, pa je ta oblast oslobođena, i data u nasledstvo onima koji su pripadali duhovnoj Crkvi. Često je primećeno da kad god dobri duhovi ostave jedno mesto, njega zauzmu zli duhovi, pa kada se odatle odagnaju ovi zli, ta oblast opet pripadne onima koji su u dobru; razlog je to, što paklenski duhovi neprekindo gore željom da unište ono što pripada nebu, osobito ono što je njima suprotno; stoga kada se neko mesto napusti, pošto nije zaštićeno, njega istoga trenutka zauzmu zli /duhovi/. Kao što je rečeno, ovo je označeno oblašću koju zaposedaju zla i obmane, a što je označeno mestom gde su bile nacije koje su bile izagnane. Skupa s onim što je gore rečeno (br. 6854), ovo je velika misterija koja se ne može znati bez otkrivenja.

6859. *I Amoreji i Ferezeji, označava zla i obamne odatle. Ovo se vidi iz reprezentacije Amoreja, što označava zla (vidi br. 1857,6306); i iz reprezentacije Ferezeja, što označava obmane (vidi br. 1573,1574). Zlo ima dva porekla, a isto takoobmana ima dva porekla. Jedno poreklo zla je od obmane nauka ili religionizma; drugo je od požuda ljubavi prema sebi i svetu. Obmanaod prvog porekla je , kao što je rečeno, od obmana nauka ili religionizma; a obmana od drugog porekla je od zala požuda od rečenih ljubavi. To su zla koja su označena Hananejima i Amorejima, dok su obmane označene Hetejimai Ferezejima.*

6860. *I Heveji i Jabuzeji, označava /da je oblast bila ispunjena/ idolopoklonstvom u kome je bilo nešto dobra i istine. Ovo se vidi iz reprezentacije Heveja, koji označavaju idolopoklonstvo u kojem je bilo nešto dobro;i iz reprezentacije Jabuzeja,što označava idolopoklonstvo u kome je bilo malo istine. Da su ovakve stvari označene onim nacijama, vidi se iz toga što je bilo dozvoljeno Jošui i starešinama da učine veru (sklope zavet ili savez) sa Gabeonićanima (Jošua IX.3), i da su ovi postali drvoseče i nosači vode za dom Gospodov (IX.23.27). Da suGabeonićani bili Heveji, vidi Jošua IX.7; XI.19. Da je Jabuzejima bilo pretstavljeno idolopoklonstvo u kojem ne bilo nešto istine, vidi se po tome što im je za dugo vremena bilo dopušteno da ostanu u Jerusalimu, i da ne budu izagnani (Jošua XV.63; XVIII.16,28; 2 Samuilova V.6-10).*

6861. *Stihovi 9-12. A sada evo vika sinova Izrailjevih dođe preda me, i vidjeh muku, kojom ih muče Egipćani.Sada hajde da te pošljem k Faraonu, da izvedeš narod svoj, sinove Izrailjeve, iz Egipta.A Mojsije reče Bogu: ko sam ja da idem k Faraonu i da izvedem sinove Izraljeve iz Egipta?A Bog mu reče: ja ću biti s tobom, i ovo neka ti bude znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Egipta, služićeš Bogu na ovoj gori.A sada evo vika sinova Izrailjevih dođe preda me,označava sažaljenje prema onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi; i vidjeh muku, kojom ih muče Egipćani, označava razlog zašto postoji napor da potčine na strani onih koji su u obmanama; Sada hajde da te pošljem k Faraonu, označava Sveto proizlazeće od Gospodovog Ljudskog, pomoću kojega će obmane koje muče, biti raspršene; da izvedeš narod svoj, sinove Izrailjeve, iz Egipta, označava oslobađanje onih koji su bili od duhovne Crkve od obmana koje ih muče; A Mojsije reče Bogu, označava*

opažanje od Božanskog i poniznost; ko sam ja da idem k Faraonu, označava da on još nije bio u takvom stanju da bi mogao da ide da ukloni obmane koje muče; i da izvedem sinove Izraljeve iz Egipta, označava , nisam sposoban da oslobodim one koji pripadaju duhovnoj Crkvi; A Bog mu reče: ja ću biti s tobom, označava da će Božansko biti u Ljudskom; i ovo neka ti bude znak da sam te ja poslao, označava saznanje da je Božansko proizilazi od Njega; kad izvedeš narod iz Egipta, označava kada duhovni budu oslobođeni od mučenja koja im uzrokuju obmane; služićeš Bogu na ovoj gori, označava opažanje tada, i priznavanje Božanskog iz ljubavi.

6862.*I evo sada vika sinova Izrailjevih dođe pred Mene, označava sažaljenje prema onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja vike, što označava molenje za pomoć (vidi br. 6801); otuda, kada se kaže da je vika došla do Jehove ili Gospoda, to je isto što i čuti (da čuti oznava pružiti pomoć iz milosti ili sažaljenja, vidi br. 6852); to se vidi i iz značenja sinova Izrailjevih, koji označavaju one kolji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 6637).*

6863.*I vidjeh (znam) muku (tlačenje), kojom ih muče Egipćani, označava da je razlog bio to što je postojao napor onih koji su u obmanama da potčine /one koji su duhovni/. Ovo se vidi iz značenja muke (tlačenja), što je napor da se potčini. Razlog da označava napor da se potčini a ne samo potčinjavanje je to, što oni koji su od Gospodove duhovne Crkve, ne mogu se potčiniti onima koji su u obmanama, jer ih Gospod štiti. A to se vidi iz značenja Egipćana, koji označavaju obmane (vidi br. 6692).*

6864.*A sada hajde da te pošaljem Faraonu, označava Sveto proizlazeće od Gospodovog Ljudskog, pomoću kojega će obmane koje muče, biti raspršene. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji je trebao da ide i koji je bio poslan, što označava Gospoda kao Božanski Zakon (vidi br. 6723,6771,6827), to jest, kao Ljudsko; jer kada je Gospod bio u svetu, prvo je Svoje Ljudsko učinio Božanskom Istinom, što je isti što i Božanski Zakon; posle je sasvim proslavio Svoje Ljudsko, i učinio ga Božanskim Dobrom; između Božanske Istine i Božanskog Dobra postoji razlika kao između sunčane svetlosti i sunčane vatre;ato se vidi i iz značenja biti poslan,što označava proizlaženje (vidi br. 2397,4710,6831), što ovde značava*

svetu istinu (da se svetost odnosi na istinu, vidi br. 6788); i iz reprezentacije Faraona, koji označava obmanu (vidi br. 6651,6692). Dodaje se da će obmane koje muče, biti razasute, naime, od Svetog prizlažećeg od Gospodovog Ljudskog, jer se u onome što sledi govori o oslobođenju sinova Izrailjevih, to jest, o oslobađanju onih koji pripadaju Gospodovoj duhovnoj Crkvi, od obmana, od koji se ne mogu osloboditi osim preko Svetog koje proizilazi od Gospoda. Jer Sveto proizlažeće od Gospod ne samo da razgoni obmane koje muče, nego i dovodi sve u Božanski red, kako ono što je u nebima tako i ono što je u paklovima, i čini da se neba razlikuju prema dlobrima i istinama, a isto tako čini da se paklovi razlikuju prema zlima i obmanama; tako isto čini da zla stoje nasuprot dobrima, a obmane nasuprot istinama, kako bi postojala duhovna ravnoteža, i da nema ničega što nije u slobodnom stanju (prim. prev. zli duhovi sami od sebe idu sa zlim duhovima i oblikuju paklove, a dobri sa dobrima da bi oblikovali jedno nebesko društvo).

6865. *Da izvedeš narod Moj, sinove Izrailjeve, iz Egipta, označava oslobođenje onih koji su pripadali duhovnoj Crkvi, od obmana koje su ih mučile. Ovo se vidi iz značenja izvesti, što znači osloboditi; iz značenja sinova Izrailjevih, a to su oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 6637); i iz značenja Egipta, što označava lažno spoljašnje znanje koje je suprotno istinama Crkve, tako označavajući obmane koje muče (vidi br. 6692). Lažno spoljašnje znanje muči one koji pripadaju duhovnoj Crkvi; razlog je tome to, što oni /koji pripadaju duhovnoj Crkvi) nemaju opažanje istine od dobra, nego imaju samo poznavanje istine iz doktrine /nauka Crkve/. Ovakvi mnogo trpe od spoljašnjih znanja; jer su spoljašnja znanja opšti prijemnici, pa ta znanja ponekad izgledaju suprotna istinama, dok istine ne uđu u njim i ne učine ih prozirnim. A pored toga, spoljašnja znanja su puna čulnih zabluda kojih se ne mogu otresti oni koji su samo u znanjima iz doktrine. A nemaju opažanja istine od dobra, uglavnom stoga što kod njih prevladava svetlost sveta koja svetlost izgleda blistava sve dok se ne pojavi svetlost neba, a kada svetlo neba stigne, tama se javlja umesto svetlosti. Otuda to da su oni prosvetljeni i pametni u svetskim stvarima, ali su u tami i tupi su u nebeskim stvarima. Ovi za sebe veruju da su prosvetljeni, kada u sebi potvrde doktrine Crkve, ali je to čulni lumen, koji potiče od lumena (svetlosti) sveta, koja svetlost ih vara. Jer se sve doktrinarnе stvari mogu potvrditi, kao one kod Jevreja, Entuziasta, Socinijanaca, i jeretika svake*

vrste, koje /doktrine/potvrđuju oni koji ih ispovedaju; a kada ih potvrde, oni ih vide u čulnm lumenu kao stvarne istine. Ali oni koji su u svetlosti neba, oni su prosvetljeni od Gospodai pre nego li ih potvrde, gledajući u spoljašnja znanja koja su ispod, i koja su tamo sređena; oni opažaju dali je istina takva da se može potvrditi, ili nije. Iz ovoga se vidi jasno da ovi poslednji imaju unutrašnji vid koji je iznad spoljašnjih znanja, i da je odvojen /od onih prvih/ ; dok oni prethodni imaju slabiji vid koji je ograničen spoljašnjim znanjima, pa je stoga zbrkan i zamršen (vidi br. 2831).

6866. *A Mojsije reče Bogu, označava opažanje od Božanskog, i poniznost. Ovo se vidi iz značenja reći, što označava opažanje, kao što je često gore rečeno; i iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao Božanski Zakon (vidi br. 6723,6771,6827); Božansko je označeno Bogom. Da ove reči podrazumevaju poniznost, vidi se iz onoga što sledi, jer on kaže, Kosamja, da idem k Faraonu, i da izvedem sinove Izrailjeve? Pošto Mojsije pretstavlja Gospoda, pominje se poniznost, stoga nešto treba reći o Gospodovom stanju poniznosti kad je bio u svetu. Sve dok je Gospod bio u Ljudskom koje još nije bilo postalo Božansko, sve dotle On je bio u poniznosti; ali onoliko koliko je bio u Ljudskom koje je postalo Božansko, toliko nijemogao biti u poniznosti, toliko je bio Bog i Jehova. Razlog da je bio u poniznosti kad je bio u Ljudskom koje još nije bilo postalo Božansko, bio je tome što je Ljudsko koje je dobio preko majke, bilo opterećeno naslednim zlom, pa nije mogao da se približi Božanskom osim u poniznosti. Jer kod prave poniznosti, čovek se liši svake moći da misli i čini nešto od sebe, i potpuno se predaje Božanskom. Božasko je doista bilo u Gospodu, jer jebio začet od Jehove, ali ovo je izgledalo kao nešto udaljeno u odnosu na Njegovo Ljudsko u kome je bilo materinskog nasleđa. Jer u duhovnim i nebeskim stvarima, različitost (nesličnost) stanja je ono što uzrokuje udaljenost i otsustvo, asličnost je ono što uzrokuje približavanje i prisutnost; a sličnost i nesličnost potiču od ljubavi. Iz ovih se razmatranja može videti otkuda je bilo stanje poniznosti kod Gospoda, kada je bio u svetu. Međutim, posle, kada je odložio sve Ljudsko koje je bio primio od majke, tako da više nije bio njen sin, i kada se obukao u Božansko, tada je prestalo stanje poniznosti, jer je tada bio jedno sa Jehovom.*

6867. *Ko sam ja, da idem k Faraonu? označava da on nije još uvek takav da može da ukloni obmane koje muče /duhovne/. Ovo se vidi iz značenja, Ko sam ja? što označava da on misli da on još nije u takvom stanju; i iz značenja ići k Faraonu, što znači ići k obmanama koje muče /duhovne/, jer Faraon pretstavlja obmanu koja muči (vidi br. 6651,6683). Razlog da to označava uklanjanje je to što Sveto proističuće od Gospodovog Ljudskog (vidi br. 6864) uklanja obmane i zla, jer ove ne mogu da izdrže prisutnost toga Svetog. Pošto su ove reči izgovorene iz poniznosti, zato se kaže da on još sebi nije izgledao sposoban da to uradi.*

6868. *I da izvedem sinove Izrailjeve iz Egipta? označava, i da time oslobodim one koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja izvesti, što označava osloboditi (vidi br. 6865); i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 6637,6862,6865).*

6869. *A On (Bog) mu reče: ja ću biti s tobom, označava da bi Božansko bilo u Ljudskom. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao Božanski Zakon (vidi br. 6723,6752,6771,6827), to jest, kao Ljudsko; jer, kao što je gore pokazano, dok je bio u svetu, Gospod je učinio Svoje Ljudsko Božanskim Zakonom, to jest, Božanskom Istinom: i iz značenja ja ću biti s tobom, što označava Božansko, jer u ovom slučaju Jehova govori.*

6870. *A ovo neka bude znak da sam te ja poslao, označava spoznaju da Božansko proističe od Ljudskog. Ovo se vidi iz značenja znaka, što označava potvrđivanje istine (veritas), a otuda saznanje da je tako; kao i iz značenja biti poslan, što znači proizlaženje (vidi br. 2397,4710,6831); tako, biti poslan od Boga označava proizlaziti od Njega, jer onaj koji proizlazi od Božanskog taj prima Božansko, i širi ga dalje.*

6871. *Kad izvedeš narod iz Egipta, označava /vreme ili stanje/ kada duhovni budu oslobođeni obmana koje ih muče. Ovo se vidi iz značenja izvesti, što je osloboditi (vidi br.6865,6868); iz značenja sinova Izrailjevih, koji su ovde narod, što označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 6637,6862,665); i iz značenja Egipta, a to je lažno Spoljašnje znanje koje muči /duhovne/ (vidi br. 6692).*

6872. *Služićeš Bogublizu (na) ove gore, označava opažanje tada, i priznavanje Božanskog iz ljubavi. Ovo se vidi iz značenja služiti Bogu, što znači obožavanje Božanskog, ali kadase kaže za Gospoda, to označava opažanje i priznavanje Božanskog u Ljudskom; i iz značenja gore, koja označava do bobro Božanske Ljubavi (vidi br. 795,796,4210,6829). Iz ovoga je jasno da se sa služićeš Bogu blizu(na) ove gore, kada se kaže za Gospoda, označava opažanje i priznavanje Božanskog iz ljubavi. Nužno je reći na šta se misli pod opažanjem i priznavanjem Božanskog iz ljubavi. Kakav je čovek, poznaje se po njegovoj ljubavi (po tome šta voli); jer je ljubav esse svačijeg života, i život sam postoji samo zbog ljubavi. Stoga je čovek onakav kakva je njegova ljubav: Ako je to ljubav prema sebi i svetu, pa stoga osveta, mržnje, okrutnost, preljuba, i slično, čovek je đavo u pogledu svoga duha, ili u pogledu njegovog unutrašnjeg čoveka, koji živi posle smrti, bez obzira kakav izgleda u vanjskom obliku. Ali ako u njemu ima ljubavi ka Bogu i ka bližnjemu,pa stoga, i ljubavi prema dobru i istini, kao i prema onome što je pravedno i pošteno, on je, u pogledu duha koji živi posle smrti, anđeo, bez obzirakako izgleda po spoljašnjem obliku. Aonaj kod kojega je ljubav Božanska, kao što je bilo samo kod Gospoda, taj je Bog. Na taj način, Njegovo Ljudsko je postalo Božansko, kada je u svoje Ljudsko primio ljubav Svoga Oca, koji se bio esse Njegovog života. Iz ovih razmatranja može se jasno videti šta je opažanje i priznavanje Božanskog iz ljubavi. Da je čovek sasvim onakav kakva je njegova ljubav, istina je koja se pokazuje na anđelima u drugom životu, koji se, kada se vide, pokazuju kao forme ljubavi same, koja ne samo da sija /iz njih/, nego kao da diše iz njih, tako da bi se reklo da su oni sama ljubav. Razlog je tometo što jeunutrašnje anđela, a tako isto i čoveka, samo prijemni oblik života; a pošto su prijemne forme života, to su i prijemne forme ljubavi, jer ljubavi sačinjavaju čovekov život. Stoga, pošto se ljubav, koja se uliva, i prijemna forma slažu, to sledi da su i anđeo i čovek takvoga karaktera kao što je i njihova ljubav; i to ne samo u pogledu njegovog organskog početka, koji je u mozgu, nego i u celom telu, jer je telo samo organ koji potiče od svojih početaka. Iz ovih se razmatranja vidi da čovek postaje sasvim nov kada se preporodi, jer se tada sve stvari u njemu u opšte i pojedinačno srede da bi primale nebeske ljubavi. Pa ipak, prethodne se forme kod čoveka ne razaraju, nego se samo uklanjaju. Međutim, kod Gospoda*

prethodne forme, koje su bile materinske /prirode/, bile su sasvim uništene i iskorenjene, te se primljene Božanske forme na njihovo mesto; jer se Božansko slaže samo Božanskom formom; sve druge forme On izbacuje napolje: otuda se može reći da kada se Gospod proslavio, On više nije bio Marijin sin.

6873. *Stihovi 13-15. A Mojsje reče Bogu: evo, kad otidem k sinovima Izrailjevim, pa im rečem: Bog otaca vaših me posla k vama. Ako mi reku: kako mu je ime? šta ću im kazati? A Gospod reče Mojsiju: ja sam onaj što jeste. I reče: tako ćeš kazati sinovima Izrailjevim: koji jeste, onaj me posla k vama. I opet reče Bog Mojsiju: ovako kaži sinovima Izrailjevim: Gospod Bog otaca vaših, Bog Avramov, Bog Isakov, i Bog Jakovljevi posla me k vama; to je ime moje do vijeka, i to je spomen moj od koljena do koljena. A Mojsje reče Bogu, označava opažanje od Božanskog; evo, kad otidem k sinovima Izrailjevim, označava o onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi; pa im rečem: Bog otaca vaših me posla k vama, označava da će Božansko Drevne Crkve biti s onima koji su od duhovne Crkve; . Ako mi reku: kako mu je ime? označava kakav je On? šta ću im kazati? označava kakav odgovor /da im da/; A Gospod reče Mojsiju, označava prvu pouku; JA SAM ONAJ KOJI JESTE , označava Esse i Existere svih stvari koje postoje u svemiru; I reče: tako ćeš kazati sinovima Izrailjevim, označava drugu pouku; koji jeste, onaj me posla k vama, označava da će Božansko Existere biti u toj Crkvi; I opet reče Bog Mojsiju: ovako kaži sinovima Izrailjevim, označava treću pouku; Gospod Bog otaca vaših, označava Božansko Drevne Crkve; Bog Avramov, Bog Isakov, i Bog Jakovljevi, označava Božansko Samo, Božansko Ljudsko, pa stoga Gospoda; posla me k vama, označava da će to biti u njihovoj Crkvi; to je ime moje do vijeka, označava da je Božansko Samo onakvo kakvo je Božansko Ljudsko; i to je spomen moj od koljena do koljena, označava da Mu treba služiti neprekidno.*

6874. *I Mojsije reče Bogu, označava opažanje od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja govoriti u istorijskim delovima Reči, što označava opažanje; da Bog označava Božansko, to je očito. Kaže de, opažanje od Božanskog, jer svo je opažanje iz toga izvora.*

6875. *Eto, kada otidem k sinovima Izrailjevim, označava o onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz reprezentacije sinova Izrailjevih, a to su oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 6637,6862,6865).*

6876. *I kada rečem: Bog otaca vaših posla me k vama, označava da bi Božansko Drevne Crkve bilo s onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja Boga otaca njihovih, što oznčava Božansko Drevne Crkve (da očevi označavaju one koji su bili u Drevnoj Crkvi, vidi br. 6050,6075,6846); iz reprezentacijesinova Izrailjevih, koji su ovde označeni sa k vama, što označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi upravo gore, br. 6875); i iz značenja biti poslan, što označava proizlaženje (vidi br. 2397,4710,6831); u ovom slučaju, da će On bitis njima, jer se to kaže za Božansko Drevne Crkve, da On (to Božansko) treba da bude u duhovnoj Crkvi, koja je pretstavljena sinovimalzrailjevim. Božansko koje je bilo u Drevnoj Crkvi, to je bio Gospod kao Božansko Ljudsko. Drevna Crkva je ovo imala od Pradrevne, kao i iz toga što su oni videli Jehovu u ljudskomobliku. Iz ovoga razloga, kada su mislili o Jehovi, nisu o Njemu mislili kao o univerzalnom biću o kome nebi imali nikakvu ideju (pretstavu), nego su mislili o Ljudskom Božanskm, na kome su mogli da učvrste svoju misao; jer su na takav način mogli da misle na Jehovu i da se povežu s Njim preko ljubavi. Oni koji su pripadali Drevnoj Crkvi, a naročito oni koji su pripadali Pradrevnoj, bili su mnogo mudriji nego li ljudi našega vremena, pa ipak mogli su da misle o Jehovi jedino kao o Čoveku čije je Ljudsko bilo Božansko; i u to vreme nije se ništa nepristojno ulivalo u njihovu misao od prirodng čoveka i njegovih slabosti i zla; pa je sve što se od Njega ulivalo, bilo je sveto. Anđeli koji su u mudrosti iznad ljudi,mogu da misle o Gospodu samo kao o Božanskom, jer oni vide Gospoda u Božanskom Ljudskom; oni znaju da jedan anđeo, kod kojeg su sve stvari konačne, nemože da ima bilo kakvu ideju o Beskonačnom,osim prema onomešto je konačno. Dasu u drevna vremena ljudi obožavali Jehovu pod Ljudsko Božanskom /formom/, vidi se jasno iz toga što su Ga Abraham a kasnije i Lot kao i Jošua, Gedeon, i Manoa videli kao anđela u ljudskoj formi, kojega su nazivali Jehovom i kojega su obožavali kao Boga svemira. Ako bi se danas Jehova pokazao u Crkvi kao Čovek,ljudi bi to smatrali skandalom (kamenom spoticanja), i mislili bi daje nemoguće da to bude Tvorac i Gospod svemira, zato što je viđen kao Čovek; pored toga, veruju da su mudriji od drevnih, a nisu svesni dasu se sasvim udaljili od*

mudrosti; jer kada se ideja misli razaspe na sasvim neshvatljiv svemir, ideja pada na ništa, i potpuno se izgubi; i tada nanjeno mesto dođe ideja prirode kojoj se sve u opšte i posebno pripisuje. Otuda je danas tako rašireno obožavanje prirode, osobito u Hrišćanskom svetu.

6877. *I oni će mi reći: Kako mu je ime? označava kakav je On? Ovo se vidi iz značenja imena, što označava kvalitet. Ovo Mojsijevo pitanje pokazuje kakvo je bilo Jakovljevo potomstvo, naime, da su ne samo bili zaboravili ime Jehovino, nego su priznavali nekoliko bogova, od kojih jedan bio veći od drugoga; otuda to da su hteli da znaju njegovo ime. Osim toga, verovali su da bi se Bog priznao, da je dovoljno znati njegovo ime. Razlog da je Jakovljevo potomstvo bilo takvoga karaktera je to, što su bili u spoljašnjem, a ne u unutrašnjem; oni koji su bez unutrašnjeg, ti nisu u stanju da oblikuju neku drugu ideju o Bogu zato što ne mogu da primaju svetlost iz neba. Stoga kako bi priznali Jehovu, trebalo im je reći da je to bio Bog njihovih otaca, Bog Amrahamov, Bog Isakov, i Bog Jakovljev, da je taj Bog bio viđen i da ga On šalje; tako su bili ubeđeni da priznaju Jehovu zbog slepog divljenja svojim očevima, a ne zbog unutrašnjeg opažanja. Za taj narod bilo je dovoljno da se služi Jehovi samo preko imena, jersu bili u stanju da primaju samo Spoljašnje Crkve, a to je samo ono što predstavlja Unutrašnje. Isto tako, Spoljašnje je bilo ustanovljeno među njima, kako bi ono što oni predstalljaju, bilo pokazano u nebu u unutrašnjoj formi, i kako bi /preko toga/ postajala neka povezanost neba sa čovekom.*

6878. *Šta ću im kazati? označava koji odgovor /da dam/? Ovo se vidi bez objašnjavanja.*

6879. *I Bog reče Mojsiju, označava prvu pouku. Ovo se vidi iz značenja Bog reče, u ovome slučaju Mojsiju, koji predstavlja Gospoda kao Božansku Istinu, i Mojsijem /koji gorori / narodu; stoga to znači da Božanska Istina, koja proističe iz Gospodovog Božanskoh Ljudskog, /daje prvu pouku/ onima koji priadaju duhovnoj Crkvi, zato što se govori o Bogu Samom kome treba služiti. Per prva stvar /pouka/ Crkve je da postoji Bog, i da Njemu treba služiti; Njegov prvi karakter /osobina/ koji treba da se zna je to, daje On stvorio svemir, i da stvoreni svemir postoji od Njega.*

6880. JA JESAM KOJI JESAM, označava *Esse* i *Existere* (*Esenciju* i *Egzistenciju*, *Biti* i *Postojati*). Ovo se vidi iz toga što **JA JESAM** označava *Esse* (*Biće*), i pošto je *On* jedini *Esse*, to se ovo izražava u *nominativu* (*prvom padežu*). Razlog da se dva puta kaže **JA JESAM**, naime, kaže se, **JA JESAM KOJI JESAM** je to, što jedan označava *Esse* a drugi *Existere*, tako jedan označava *Božansko samo*, koje se naziva *Ocem*, a drugo *Božansko Ljudsko*, koje se naziva *Sinom*, jer *Božansko Ljudsko* postoji od *Božanskog samog*. Ali kad je *Gospod* postao *Božansko Esse*, ili *Jehova*, i u pogledu *Ljudskog*, tada je *Božanska Istina* koja proizlazi od *Gospodovog Božanskog Ljudskog*, *Božansko Existere* od *Božanskog Esse*. Iz ovoga se može videti da *Božansko Esse* ne može da komunicira sebe ni s kim osim preko *Božanskog Existere*, to jest, *Božansko samo* ne može da komunicira sebe osim kroz *Božansko Ljudsko*, a *Božansko Ljudsko* ne može da komunicira sebe osim kroz *Istinu*, koja je *Sveti Duh*. To je označeno rečima kod *Jovana (1.3)*, da je sve stvoreno kroz *Reč*. Čoveku se čini kao da *Božanska Istina* nije takva da bilo šta može kroz nju da postane, jer se veruje da je to kao *glas*, koji kada se izgovori ustima, nestane. Ali slučaj je sasvim drugačiji. *Božanska Istina* koja proističe od *Gospoda*, je najistinitija stvarnost, i ona je takva, da od nje sve stvari postaju i opstaju; jer sve što proističe od *Gospoda*, je najistinitija stvarnost u svemiru. Takva je *Božanska Istina*, koja se naziva *Reč*, kroz koju je sve postalo.

6881. *I On reče: tako ćeš kazati sinovima Izrailjevim, označava drugu pouku. Ovo se vidi iz značenja Bog reče, kada se ponovi, što označava novo /stanje/ opažanja, koje označava drugu pouku. I iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji su od duhovne Crkve, kojoj je ova pouka namenjena.*

6882. KOJI JESTE *On me posla k vama, označava da bi Božansko Existere bilo u tome, naime, u Crkvi. Ovo se vidi iz značenja JA JESAM, što označava Božansko samo i Božansko Ljudsko (vidi upravo gore, br. 6880); i iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao Božanski Zakon, to jest, kao Božansku Istinu (da je Božanska Istina ta koja postoji od Božanskog Ljudskog, jer proističe od Njega, vidi gore, br. 6880). Ovo je druga pouka. Prva je bila, da treba priznavati Boga, od koga sve potiče. Druga je da Božanska Istina, koja je od Njega, treba da se prima.*

6883. *I opet reče Bog Mojsiju: ovako kaži sinovima Izrailjevim, označava treću pouku. Ovo se vidi iz onoga što je maločas objašnjeno (br. 6881).*

6884. *Bog otaca vaših, označava Božansko Drevne Crkve. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno (br. 876), gde se nalaze slične reči. U spoljašnjem istorijskom smislu, Bogom njihovih otaca označava se Bog Abrahamov, Isakov, i Jakovljevi, ali u nutrašnjem smislu označava se Božansko Drevne Crkve. Da je samo to označeno inutrašnjim smislom, vidi se po tome što istorijski smisao Reče ne može da uđe u nebo, jer je istorijski smisao Reči prirodan i svetski, a oni koji su u nebu su samo u duhovnim idejama; stoga oni to razumeju duhovno, jer se svetski smisao na prvom pragu neba pretvara u duhovni smisao. Da je slučaj ovakav, može se donekle znati i po tome što i čovek ponekad pretvara ono što se govori u one stvari u kojima je njegova cela misao. Tako, onaj ko je u nečistim mislima, pretvara (okreće) ono što se govori u nečiste ideje, a onaj ko je u čistim mislima, okreće sve u čiste ideje. Otuda to, da oni koji su u nebu, ne opažaju Boga Abrahamovog, Isakovog, i Jakovljevog, nego Gospoda, kojega oni predstavljaju. Stoga je ovim rečima označeno Božansko Drevne Crkve.*

6885. *Bog Abrahamov, Bog Isakov, i Bog Jakovljevi, označava Božansko samo i Božansko Ljudsko, stoga Gospoda. Ovo se vidi iz onoga što je gore pokazano (br. 6847), gde se javljaju slične reči.*

6886. *On me posla k vama, označava da će ono /Božansko Drevne Crkve/ biti u njihovoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja biti poslan k vama, što znači da će biti u duhovnoj Crkvi (vidi gore, br. 6876, 6882).*

6887. *To je ime moje do vijeka, označava da je Božansko Ljudsko onakvo kakvo je i Božanski samo. Ovo se vidi iz značenja imena Božijeg, koje označava sve u kompleksu preko čega se služi Bogu, stoga znači kvalitet (br. 2724, 3006, 6674). I pošto se ne može služiti Božanskom samom, jer mu se ne može prići ni verom ni ljubavlju, jer ono je iznad svake ideje, a prema Gospodovim rečima kod Jovana, Niko nikad Boga nije vidio, samo ga je jedinorodni Sin, koji je u naručju Očevom, pokazao (I.18); i ponovo, Niti ste čuli glas njegov ni vidjeli oblik njegov (V.37); stoga se misli na Božansko Ljudsko, jertakvo je Božansko samo kojemu semože*

služiti i klanjati. Da je Božansko Ljudsko ime Jehovino, očito je kod Jovana, Isus reče: Oče, proslavi ime Svoje. Tada dođe glas iz neba, Proslavio sam ga i opet ću ga proslaviti (XII.28): u ovome odlomku Gospod kao Božansko Ljudsko naziva Sebe imenom Oca. Kod Isaije, Ja Jehova dozvah te u pravdi i držaću te za ruku, i čuvaću te, i učiniću da budeš zavjet narodu, vidjelo narodima; da otvoriš oči slijepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sjede u tami. Ja sam Jehova to je moje ime, i slave svoje neću dati drugome ni hvale svoje likovima rezanijem (XLII.6-8). U ovom kao i u prethodnim stihovima posebno govori u Gospodu; da se na Njega misli pod imenom Jehovinom, vidi se po onome što je rečeno, Svoje slave neću dati drugome, pošto se govori o Gospodu, to označava Njega, jer oni su jedno. Kod Mojsija, Evo šaljem anđela svoga pred tobom da te čuva na putu, i da te odvede na mjesto koje sam ti pripremio. Čuvaj ga se, i slušaj ga, nemoj da ga rasrdiš, jer nam neće oprostiti grijeha, jer je moje ime u njemu (Izlazak XXIII.20,21); Da se pod anđelom Jehovinom misli na Gospoda kao Božansko Ljudsko, vidi br. 6831; a pošto je Božansko Ljudsko kvalitet (ime) Božanskog samog, to se kaže, da je ime Jehovino u Njemu. U Gospodnjoj Molitvi, isto tako, pod Ocem našim koji je u nebima, neka je sveto Ime Tvoje, misli se na Gospoda kao na Božansko Ljudsko; i na sve u kompleksu preko čega se Njemu služi.

6888. I to je spomen moj od koljena do koljena, označava da Mu treba služiti neprekidno. Ovo se vidi iz značenja spomena, što označava nešto što se mora zapamtiti, a kada se odnosi na Božansko, označava kakva treba da bude služba; i iz značenja koljena (pokolenja), što znači neprekidno. U Reči, izrazi u večnost i od koljena do koljena, nalaze se ponekad u jednom stihu; razlog je to što se večnost odnosi na Božansko Dobro, a od koljena do koljena na Božansku Istinu. Sličan je slučaj i sa značenjem spomena i imena. Spomen se odnosi na kvalitet službe Božanskom u pogledu istine, dok se ime odnosi na kvalitet službe Božanskom u pogledu i dobra i istine, ali osobito dobra. Da spomen označava kvalitet službe Božanskom, vidi se iz Osije (Ozeja), Jehova Bog nad vojskama, Jehova mu je spomen. Ti dakle obrati se k Bogu svojemu čuvaj milost i pravdu, i uzdaj se vazda u Boga svojega (XII.5,6); ovde se govori o kvalitetu Božanske službe u pogledu istine, stoga se kaže Jehova mu je spomen. Kod Davida, Pjevajte Jehovi, o svi sveti Njegovi, ispovijedajte spomen svetosti Njegove (Psalam XXX.4; XCVII.12). Da

se svetost odnosi na istinu, vidi br. 6788; služba iz toga (iz svetosti) označena je sa spomenom svetosti Njegove.

6889. *Stihovi 16-20. Idi, i skupi starješine Izrailjske, pa im reci: Gospod Bog otaca vaših javi mi se, Bog Avramov, Isakov, i Jakovljevi, govoreći: doista obidoh vas, i vidjeh kako vam je u Egiptu. Pa rekoh: izvešću vas iz nevolje Egipatske u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Ferezejsku i Hevejsku i Jabuzejsku, u zemlju gdje teče mlijeko i med. I oni će poslušati glas tvoj; pa ćeš ti i starješine Izrailjske otići k caru Egipatskom, i reći ćete mu: Gospod Bog Jevrejski srete nas, pa ti se molimo da iziđemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu. A ja znam da vam ne će dopustiti car Egipatski da izidete bez ruke krjepke. Ali ću pružiti ruku svoju, i udariću Egipat svijem čudesima svojim, koja ću učiniti u njemu, i poslije će vas pustiti. Idi, i skupi starješine Izrailjske, označava inteligentne u duhovnoj Crkvi; pa im reci, označava pouku; Gospod Bog otaca vaših, označava Božansko Drevne Crkve; javi mi se, označava Njegovu prisutnost; Bog Avramov, Isakov, i Jakovljevi, označava Božansko samo i Božansko Ljudsko Gospodovo; govoreći: doista obidoh vas, i vidjeh, označava Njegov dolazak onima koji pripadaju Crkvi; kako vam je u Egiptu, označava napor da se potčini; Pa rekoh: izvešću vas iz nevolje Egipatske, označava uzdizanje i oslobađanje od lažnih spoljašnjih znanja kojim i muče (tlače); u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Ferezejsku i Hevejsku i Jabuzejsku, označava oblast u nebu koju zauzimaju oni koji su u zlima i obmanama; u zemlju gdje teče mlijeko i med, označava tamo gdje je zadovoljstvo i uživanje; I oni će poslušati glas tvoj, označava poslušnost; pa ćeš ti i starješine Izrailjske otići k caru Egipatskom, označava komunikaciju s onima koji su u obmanama i zlima koji muče /duhovne/; i reći ćete mu, označava influks; Gospod Bog Jevrejski srete nas, označava Božansko Gospodovo i Njegovu zapovest; pa ti se molimo da iziđemo tri dana hoda u pustinju, označava život istine u stanju koje je sasvim udaljeno od obmana, iako u zatamnjenju; da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, označava služenje Gospodu; A ja znam, označava providanje; da vam ne će dopustiti car Egipatski da izidete, označava da će se obmana tome usprotiviti; bez ruke krjepke, označava da ih moć onih koji su u duhovnoj Crkvi, ne će savladati; Ali ću pružiti ruku svoju, označava moć od Božanskog; i udariću Egipat svijem čudesima svojim,*

označava ono čime se služi kao sredstvom Božansko protivu obmana; koja ću učiniti u njemu, koja će ih dotaći neposredno; i poslije će vas pustiti, označava izgonjenje onih koji su u obmanama, i oslobađanje /onih u istinama/.

6890. *Idi, i skupi starješine Izrailjske, označava inteligentne u duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja starešina, što označava glavne stvari mudrosti i inteligencije (vidi br. 6524,6525), stoga označava inteligentne; i iz reprezentacije Izrailja, što označava duhovnu Crkvu (vidi br. 4286,6426).*

6891. *Pa im reci, označava poučavanje. Ovo se vidi iz značenja reči im, kada je Mojsije, koji predstavlja Zakon od Božanskog, onaj koji govori, što označava poučavanje (vidi re, br. 6879,6881,6883).*

6892. *Jehova Bog otaca vaših, označava Božansko Drevne Crkve. Ovo se vidi iz onoga što je objašnjeno gore (br. 6884), gde se javljaju iste reči.*

6893. *Javi mi se, označava prisutnost. Ovo se vidi iz značenja javiti se nekome, što je prisustvo; jer pojavljivanjem ili sa biti viđen, u unutrašnjem smislu, ne označava se pojaviti se očima, nego u misli. Sama misao je uzrok prisutnosti, jer se osoba o kojoj se misli, pokazuje se unutrašnjem vidu kao da je prisutna. U drugom životu, ovo se zaista i dešava, jer kada se o nekome misli intenzivno, on se pojavljuje kao prisutan. Otuda to da se u drugom životu prijatelji nalaze, kao i neprijatelji, od kojih trpe neprijatnosti.*

6894. *Bog Abrahamov, Isakov, i Jakovljevi, označava Božansko samo i Božansko Ljudsko. Ovo se vidi iz onoga što je pokazano gore (br. 6847).*

6895. *Govoreći, Obilazeći obidoh vas, i vidjeh kako vam je u Egiptu, označava Njegov dolazak onima koji su u duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja posetiti, što označava dolazak Gospodov, što prethodi poslednjem vremenu Crkve, koje se vreme, u Reči, naziva poslednji sud; da je to označeno posetom, vidi br. 242,6588. Da se to nazina dolaskom Gospodovim, vidi se iz značenja reči kod Meteje, A učenici rekoše: kaži nam kad će to biti? i kakav je znak tvojega dolaska i pošljedka vijeka? (XXIV.3). U ovoj prilici Gospod je poučavao učenike o poslednjem vremenu Crkve, kao što se može videti iz onoga št je bilo objašnjen u br. 3353-3356,4422-*

4424); pa je rekao da kada dođe to vreme, da će se pokazati znak sina čovječijega na nebu; i da će tada proplakati sva plemena na zemlji i ugledaće sina čovječijega gdje ide na oblacima nebeskim sa silom i slavom velikom (stih 30). Da se Gospodovim dolaskom ne označava Njegov dolazak s anđelima na oblacima, nego je Njegov dolazak u priznavanju Njega u srcima iz ljubavi i vere, vidi br. 3353,3800; isto tako pokazivanjem Njegovim iz Reči, u najdubljem ili najvišem smislu koji govori samo o Gospodu (br.4060). Ovaj se dolazak ostvaruje onda kada se stara Crkva odbacuje, i Gospod uspostavlja jednu novu Crkvu. I pošto se sada nešto novo trebalo ustanoviti među Jakovljevim potomstvom, to se kaže, Oblazeći obidoh vas; a i kao što je Josip rekao kadaje umirao, Reče Josip braći svojoj: ja ću skoro umrijeti; ali će vas za cijelo Bog pohoditi, i izvešće vas iz ove zemlje u zemlju za koju se zakleo Abram, Isaku, i Jakovu (Postanje L.24), U smislu slova, obilazeći obidoh vas, označava oslobađanje od ropstva u Egiptu, i uvođenje u zemlju Hanansku. Ali ovo nije duhovno značenje koje je sadržano u Reči, nego prirodno. Duhovno /značenje/ koje je sadržano u Reči, govori o Gospodu, Njegovom carstvu i Crkvi, o ljubavi i veri; stoga se dolaskom u duhovnom smislu misli na oslobađanje od obmana i uvođenje u ono što pripada Gospodovoj Crkvi i carstvu, to jest, označava Gospodov dolazak u ljubavi i veri kod onih koji će pripadati novoj Crkvi.

6896. I kako vam je u Egiptu, označava napor da se potčini /sebi/. Ovo sledi iz onoga što prethodi o nevoljama i tlačenju sinova Izrailjevih, to jest, onih koji su u duhovnoj Crkvi. To je ono što je označeno rečima, kako vam je u Egiptu. Da nevolje i tlačenja označavaju napade i napore da se otčini, vidi br. 6663,6852,6863.

6897. Pa rekoh: izvešću vas iz nevolje Egipatske, označava uzdizanje i oslobađanje od nevolja koje potiču od lažnih spoljašnjih znanja. Ovo se vidi iz značenja izvesti, što označava uzdizanje prema unutrašnjim stvarima (vidi br. 3084,4539,6007). Uzdizanje prema unutrašnjim stvarima je uzdizanje od nevolja koje potiču od obmana a prema istinama i dobrima vere. To se isto vidi i iz značenja nevolje, što označava tlačenje (vidi br. 6663,6851); i iz značenja Egipta, koji označava lažno Spoljašnje znanje (vidi br. 6651,6679,6683).

6898. *U zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Ferezejsku i Jabuzejsku, oblast neba koju zauzumaju oni koji su u zlima i obmanama. Ovo se vidi iz onoga što je gore pokazano (br. 6854,6858): Da su Hananejsi i Heteji oni koji su u zlima od obmana, vidi br. 6858; da su Amorejski i Ferezeji oni koji su u zlima i u obmanama otuda (od zala), vidi br. 6859; a da su Heteji i Jabuzeji oni koji su u idolopoklonstvu u kome ima nešto dobra i istine, vidi br. 6860.*

6899. *U zemlju gdje teče mlijeko i med, označava /tamo/ gde je zadovoljstvo i uživanje. Ovo se vidi iz značenja mleka i meda, što označava zadovoljstvo i uživanje (vidi gore, br. 6857)-*

6900. *I oni će poslušati glas tvoj, označava poslušnost. Ovo se vidi iz značenja slušanja, što označava poslušnost (vidi br. 2542,4652-4660).*

6901. *Pa ćeš ti i starješine Izrailjske otići caru Egipatskom, označava komunikaciju s onima koji su u obmanama i koji tlače. Ovo se vidi iz značenja otići ka, što označava komunikaciju svoje misli drugome; iz reprezentacije Mojsija, koji označava Zakon od Božanskog (br. 6822227); iz značenja starešina koje označavaju inteligentne (br. 6523,6890); i iz reprezenacije Faraona, ili cara Egipatskog, što označava obmanu koja napada istine Crkve (br.6651,6699,6683). Iz ovih razmatranja jasno je da ti i starješine Izrailjske otići ćete caru Egipatskom, označava komunikaciju ovih stvari, koje se odnose na Zakon od Božanskog i na inteligenciju koja je otuda, onima koji su u obmanama koje ih tlače.*

6902. *I reći ćete mu, označava influks. Ovo se vidi iz značenja reći, što označava influks (vidi br. 5743,6152,6291). Reći ovde označava influks, zato što se komunikacija ovakvih stvari, koje su iz Zakona od Božanskog, i intelegencije otuda, izvode kroz influks.*

6903. *Jehova Bog Hebrejski srete nas, označava Božansko Gospodovo u Crkvi, i Njegovu zapovest. Ovo se vidi iz značenja Hebreja, koji iznačavaju Crkvu (vidi br. 5136,6675,6684); Jehova Bog označava Gospodovo Božansko, jer se u Reči Jehovom označava samo Gospod (vidi br. 1736,2921,6303); i iz značenja sresti, što označava zapovest; jer se ovde pod susretom misli na to što je On govorio s njima i*

da je dao zapovesti. Da je ovo povezano sa sretanjem, vidi se iz toga što odmah posle On reče neposredno sledi da On zapovedi.

6904. *Pa ti se molimo da iziđemo tri dana hoda u pustinju, označava život prema istini u stanju koje je sasvim udaljeno od obmana, iako u relativnoj tami. Ovo se vidi iz značenja ići, što označava život (vidi br. 3335,4882,5605); iz značenja hoda (puta), što označava istinu (vidi br.627,2333); iz značenja tri dana, što označava puno stanje (vidi br. 2788,4496); pa stoga kada se govori o udaljavanju od obmana, označava stanje kada su obmane sasvim odvojene (da tri dana hoda ili puta označava potpuno, vidi br. 4010); i iz značenja pustinje, koja označava ono što je nenastanjeno i neobrađeno (vidi br. 2708,3900), što je u duhovnom smislu zatamnjenost vere. Jer se ovde govori o ustanovljenju duhovne Crkve, koja je označena sinovima Izrailjevim; oni koji pripadaju toj Crkvi, relativno su u tami u pogledu dobra i istine vere (vidi br.2708,2715,6500, 6865). Život istine je život zasnovan na istini, a to je život koji imaju oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi; jer istina koju znaju iz Reči ili iz nauka svoje Crkve, kada se pretvori u život, naziva se dobrom, a to je u stvari istina u delu.*

6905. *Da prinesemo žrtvu Jehovi Bogu svojemu, označava bogoštovanje Gospoda. Ovo se vidi iz značenja žrtve, koja označava bogoštovanje u opšte (vidi br. 923). Jer u Hebrejskoj Crkvi, a posle i među potomstvom Jakovljevim, svako bogoštovanje bilo je povezano sa žrtvama, što se može videti iz toga što su one prinošene svakoga dana, a mnoge na svakoj svetkovini; ; i pri inauguracijama i pri čišćenjima; za greh i za krivicu; zatim zbog zaveta, kao i od slobodne volje. Otuda to da žrtve označavaju bogoštovanje u opšte. Da se govori o bogoštovanju Gospoda kada se govori o žrtvovanju Jehovi Bogu, vidi se po tome što su žrtve predstavljale samo Gospoda, kao i nebeske i duhovne stvari koje su od Njega (br. 1823,2830,3519); I da se pod Jehovom Bogom misli samo na Gospoda u Reči, (br. 6903), i to Jehovom na Njegovo Božansko Esse, a Bogom na Božansko Existere otuda; tako /se označava/ Jehovom Božansko Dobro Njegove Božanske Ljubavi, a Bogom Božanska Istina koja proističe od Njegovog Božanskog Dobra.*

6906. *A ja znam, označava providanje. Ovo se vidi iz značenja znati, kada se odnosi na Jehovu ili na Gospoda, što označava providanje (vidi br. 6853).*

6907. /Ja znam/ da vam ne će dopustiti car Egipatski, označava da će se obmane usprotiviti. Ovo se vidi iz značenja ne dopustiti, što znači usprotiviti se, jer onaj koji ne dopušta, taj se protivi, jer onaj koji ne da kada mu je zapovedeno od Božanskog, i koji ne dopušta da neko ode da bi služio Božanskom, taj se postavlja nasuprot, kao što čine svi oni koji su se potvrdili u obmane u sebi; iz reprezentacije Faraona ili cara Egipatskog, što označava obmanu (vidi br. 6651,6679,6683); i iz značenja otići, naime, tri dana hoda (puta) u pustinju da žrtvuju Jehovi Bogu, što označava živeti u skladu s istinom u stanju koje je odaljeno od obmana, i tako služiti Gospodu (vidi br. 6904). Potrebno je reći kakav je slučaj s onima koji su u obmanama, a koji su pretstavljeni carem Egipatskim, u tome što se oni suprotstavljaju onima koji su u istinama. U svetu, oni koji su u obmanama ne protive se otvoreno onima koji su u istini; jer ih zadržavaju spoljašnje stege, kao što je strah da ne izgleda da su protivni zakonima carstva i Crkve, pa bi mogli da izgledaju kao loši građani. Jer u svetu, svak hoće da izgleda pravedan i istinit u spoljašnjoj formi, a oni koji su manje naklonjeni /veri/ više /to hoće/ nego oni koji su više naklonjeni, kako bi tako zagospodarili umovima /animi) drugih, i da bi obmanuli sve radi dobitka i počasti. Ali onu se protive iznutra, jer kad god čuju da neko ispoveda istine Crkve, ne po zvaničnoj dužnosti nego iz revnosti, oni se tome u sebi rugaju, i to bi ispevedali i javno, da ih ne zadržavaju spoljašnje stege. Osobe koje odgovaraju ovome opisu, kada dođu u drugi život, ne osećaju više spoljašnje stege, jer se ove tada od njih uklanjaju, kako bi se svako pokazao kakav je po svom karakteru; i tada se otvoreno protive onima koji su u istinama i napadaju ih na svaki mogući način. To je onda uživanje njihovog života; i kad ih se moli dane rade takve stvar pošto ako ne prestanu, na kraju će biti odstranjeni, i bačeni u pakao, oni se na ovo ne osvrću njo nastavljaju da napadaju kao i pre, jer u tome stepenu uživaju u životu koji je zasnovan na obmani; ovo ih /uživanje/ drži da ne prihavataju ništa što je razumno (inteligentno). Ovo su stvari koje su označene carem Egipaskim koji ne će dopusiti da odete, a to je označeno Faraonovom ponovljenim protivljenjem. Uklanjanje ovakvih duhova i njihovo bacanje u pakao, označno je propašću Faraona i i Egipćana u Moru Suf (Crvenm Moru). Oni koji su u zlu života, a otuda u obmani, oni su u svetlosti sveta; jer to je svetlost u kojoj se vide intelektualni (misleni, zamišljeni) predmeti. Kod onih koji su u obmani od zla,

ova svetlost je crvena, i što su više u obmani od zla, to je tamnije crvenilo. Svetska slava, koja dolazi od ljubavi prema sebi, potpaljuje ovu svetlost, i uzrok je ovog tamnog crvenila. Pošto je ovakav slučaj, to njima istine izgledaju sasvim kao obmane, a obmane kao istine; razlog je to, što nebeska svetlost ne može da se ulije u ovu svetlost nego postaje tama u njenom prisutvu. Otuda se takve osobe, koje su jako ubeđene u uvakve obmane, protive istini, jer ih one vikde u toj svetlosti. Ali kod onih koji su u istinama od dobra, svetska svetlost nije tamno crvena, nego samo zasenčena, dok je svetlost neba je njima blistava; i pošto je blistava, istine su u njoj kao istine, a obmane kao obmane; kada ova svetlost padne na obmane, koje izgledaju kao istine u svetskoj svetlosti odvojenoj od nebeske svetlosti, ona /nebeska svetlost/ ne samo da ih zatamni nego ih i ugasi. Kod onih koji su u istinama od dobra, svetlost neba postaje postepeno sve blistavija i blitavija, i na kraju je takva, da se ne može uporediti sa svetlosti sveta. Iz ovih razmatranja se može sagledati razlog zašto se oni koji su u obmanama od zla suprtstavljaju, s jakom ubeđenjem, onima koji su u istinama; o kojem protivljenju je bilo reči.

6908. *Bez ruke krjepke (Čak ni uz pomoć ruke krjepke),*

6909. *I pružiću ruku svoju, označava da moć onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi ne će pevagnuti nad njima /nad onima koji se protive/. Ovo se vidi iz značenja ruke, koja označava moć (vidi br. 878,3387,4931-4937); otuda, ni uz pomoć ruke krjepke, označava moć koja ne će nadjačati: da se ovde misli na moć onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi, vidi se iz reči koje odmah slede, ali ću pružiti ruku svoju, i udariću Egipat svijem čudesima svojim, što označava da njih treba savladati silom od Božanskog, i preko te moći.*

6910. *I udariću Egipat svim čudesima svojim, označava sredstva Božanske moćiprotivu obmana. Ovo se vidi iz značenja Egipta, koji označava obmanu, kao što je često gore pokazano; kao i iz značenja čudesa, što označava sredstvako kojima se služi Božanska moć, pomoću koje se potčinjavaju oni koji su u obmanama i koji muče /druge/. Da čudesa označavaju sredstva Božanske moći, preko koje se pokoravaju oni koji su u obmanama, vidise iz čudesa ili čuda koja su učinjena u*

Egiptu, kojima se na kraju prisiljavaju da puste sinove Izrailjeve da odu. Svaki od ovih čudesa ili čuda označava jedno sredstvo Božanske moći.

6911. *Koja ću učiniti u njemu, označava (koja čudesa) će ih se dotaknuti neposredno. Ovo se vidi iz značenja u njemu (posred njega), što označava unutra (vidi br. 1074,2940,2973); stoga ono što dira neposredno; jer kada nešto dirne neosrednu, to je iznutra, a ono što ne dira neposredno, to je izvana, jer to udara sa strane, i promašuje.*

6912. *A poslije će vas pustiti, označava izgonjenje onih koji su u obmanama i oslobađanje onih koji su u istinama. Ovo se vidi iz značenja poslati ili otpustiti, jer oni koji su u obmanama oni nikad ne otpuštaju; stoga se sa otpustiti, u unutrašnjem smislu, ovde označava oterati, čemu je posledica oslobađanje.*

6913. *Stihovi 21, 22. I učiniću da narod nađe ljubav u Egipćana, pa kad pođete, ne ćete poći prazni; Nego će svaka žena zaiskati u susjede svoje i u domaćice svoje nakita srebrnoga i nakita zlatnoga i haljina; i metnuće na sinove svoje i kćeri svoje, i oplijeniće Egipat. I učiniću da narod nađe ljubav u Egipćana, označava bojazan onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi, u kojoj oni koji imaju iskustva, zbog pomora, to su oni kojisu u obmanama; pa kad pođete, ne ćete poći prazni, oznavača život kome više ne manjkaju stvari koje pripadaju prirodnome umu; Nego će svaka žena zaiskati u susjede svoje i u domaćice svoje, označava da će svačije dobro biti obogaćeno onim stvarima koje su pogodne; nakita srebrnoga i nakita zlatnoga i haljina, označava niže vrste spoljašnjih znanja koja korespondiraju onima; ; i metnuće na sinove svoje, označava njihovu primenu na njihove istine; i kćeri svoje, ozanačav primenu dobra; i oplijeniće Egipat, označava da takve stvari treba da se oduznu od onih koji su u obmanama i zlima /koja seledu iz oih obmna/*

6914. *I učiniću da narod nađe ljubav (milost) kod Egipćana, označava strah onih koji su u duhovnoj Crkvi, koji se oseća zbog pomora onih koji su u obmanama. Ovo se vidi iz značenja naći milost, što označava strah od pomora, o čemu će biti reči niže; iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji su ovde narod, što označava one koji su u duhovnoj Crkvi (vidi br. 6637); i iz reprezentacije Egipćana, koji označavaju one koji su u obmanama, kao što je gore bilo pokazano. Da naći milost kod*

Egipćana označava strah od pomora, koji trpe oni koji su u obmanama, vidi se iz značenja u unutrašnjem smislu. Jer oni koji su u obmanama, akoji su označeni Egipćanima, oni su predmet o kome se ovde govori, s obzirom na to što će istine i dobra biti od njih uzeta, i data onimakoji su u duhovnoj Crkvi. A pošto se ovde govori o onima koji su u obmanama, ovde milost ne znači milost; jer oni koji su u obmanama i u zlima, ti ne osećaju milost ni za koga, a ako čine dobro, ili ako ne čine zlo, to je iz straha od pomora; njihova milost ili dobro delo ima ovu osnovu. Na ovu se milost ovde misli u unutrašnjem smislu. Unutrašnji smisao pokazuje stvari onakve kakve jesu, a ne onakve kakve se pokazuju u slovu, i povezuje svaku pojedinost sa njenim pravim predmetom. Da je slučaj ovakav, vidi se iz onoga što sledi, a to je da Egipćani nisu pustili sinove Izraljeve iz neke milosti, nego iz straha od još više pomora (Izlazak XI.L; XII.33). Pošto se u ova dva stiha govori o tome kako su Izrailjske žene uzele prevarnim pozajmljivanjem srebro, zlato i haljine; a pošto se ovo ne može znati /objasnii/ ni na koji drugi način osim preko onoga što se dešava u drugom životu – jer je unutrašnji smisao povezan s onim što se dešava među anđelima i duhovima – stoga će se taj slučaj tako i objasniti. Da je pre Gospodovog dolaska, niži deo neba bio zaposednut zlim genijima i duhovima, i da su oni posle bili izagnani odatle, i da je ta oblast data onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi, bilo je pokazano u br. 6858. Sve dok su zli geniji i duhovi bili tamo, bili su neprestano pod nadzorom anđela višeg neba; na taj način su se uzdržavali da ne čine zla otvoreno. Čak i danas neki koji su veštiji u obmanjivanju, jer varaju simulirajući nevinost i ljubav prema bližnjemu, pod nadzorom su nebeskih anđela. i svedok su pod tim nadzorom, oni su uzdržavaju od zlih dela. Oni su upravo iznad glave, a nebeski anđeli, pod čijim su pogledom, su još više. Iz ovoga mi je bilo dato da saznam kakvoga karaktera su bili zli geniji i duhovi pre Gospodovog dolaska, naime, da su bili zaposeli nižu oblast neba, i da su ih anđeli viših nega sprečavali da ne čine zlo, bilo mi je pokazano. Oni su držani pod spoljašnjim stegama, to jest, u strahu da ne izgube čast i ugled, i u strahu da ne budu lišeni svog imanja u toj oblast neba i da ne budu bačeni u pakao; a tada su im pridruženi prosti dobri duhovi. Ovo se dešava i s ljudima u svetu: ovi, iako unutra đavoli, oni se ovim pretnjama drže u stanju u kome simuliraju ono što je časno i pravedno, i čine dobro; i kako bi ostali u tojestanju, njima su pridruženi prosti dobri. Takav je bio

slučaj sa zloma koji su bili u nižoj oblasti neba pre Gospodovog dolaska. U to vreme oni su bili tako prisiljeni da govore ono što je istinito i da čine dobro iz ljubavi prema sebi (*per proprios amores*), po čemu su bili kao što su zli sveštenici koji su, i to najgori, iznutra đavoli, koji besede iz nauka svoje Crkve s takvim žarom i simuliranom revnošću, da diraju srca slušatelja, koji su pobožni, dok su oni sami u ljubavi prema sebi i svetu; jer misao o počastima i dobitku nad njima potpuno vlada, i to je oganj koji ih nagoni da besede na takav način. Zli duhovi su kod njih, i oni su u sličnoj ljubavi (vole sebe i svet), pa stoga i u sličnoj misli, koja ih vodi; i njima se pridružuju prosti dobri duhovi. Iz ovoga se može zaključiti kakvoga je karaktera bilo nebo pre Gospodovog dolaska. Posle Njegovog dolaska, stanja u nebi i u paklu sasvim su promenjena. Jer su tada zli geniji, koji su zauzimali nižu oblast neba, bili bačeni dole, a na njihovo mesto bili su uzdignuti oni koji su pripadali duhovnoj Crkvi. Zli koji su bačeni dole, bili su lišeni spoljašnjih stega koje su bile, kao što je gore rečeno, strah da ne izgube čast i ugled, i imanje u toj oblasti; i na taj način ostavljeni su s onim što su imali u sebi a što je sve bilo đavosko i pakleno, pa su stoga izagnani u paklove. Lišavanje spoljašnjih stega se izvodi u drugom životu odvajanjem od njih dobrih duhova, koji su im bili pridodati. A kada se ovi odvoje, tada zli nemogu više da oponašaju (*simuliraju*) ono što je dobro, pravedno, i časno, nego su onakvi kakvi su iznutra dok su u svetu, to jest, onakvi kakvi su bili u misli i volji, koje su, u prisustvu drugih, prikrivali: i tada žele samo da čine zlo. Ovi prosti dobri duhovi, koji su bili odvojeni, bili su pridruženi onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi, kojoj je data ta oblast u posed; na ovaj način su se ovi poslednji ojačali (*obogatili*) istinama i dobrima, koji su prethodno bili u posedu zlih genija i duhova; jer u drugom životu, neko se bogati istinama i dobrima na taj način, što mu se pridruže duhovi koji su u istini i dobru, jerse komunikacija odvija preko ovakvih duhova. To su one stvari koje su ozačeno naredbom da sinovi Izrailjevi ne treba da odu iz Egipta praznih ruku, nego da žene treba da posude od svojih susedki i od svojih domaćih gostiju srebrno i zlatno posuđe i haljine, i da tako oplene Egipćane. Svako može da vidi da kad ove stvari ne bi bile urađene radi reprezentacije, Božansko ne bi nikad bilo zapovedilo sinovima Izrailjevim dase koriste ovakvim lukavstvom da oplene Egipćane, jer je ovako nešto doista daleko od Božanskog. Ali pošto je Jevrejski narod služio kao pretstava, njima je bilo

dopušteno od Božanskog da to učine, jerse to dešava sa zlima u drugom životu. Treba isto tako primetiti da su mnoge stvari, za kje se kaže da ih je Jehova ili Gospod zapovedio, bile, prema unutrašnjem smislu, samo dopuštene. (prim. prev. Sve što autor navodi o stanju niže oblasti neba (ili niže zemlje) u vreme pred Gospodov dolazak, autor tu situaciju nalazi u njemu savremenom Hrišćanstvu pred Drugi dolazak Gospodov, koji je autor najavljivao u ovome delu, a za koji je kasnije pisao da mu je bio svedok i koji je opisao u kratkom delu Doslednji Sud. Ponekad te oblasti neba zaposednute nečistim duhovima, on naziva i zamišljenim nebima, koji sprečavaju influks kroz pravo nebo, i koja se moraju ukloniti, što se dešava u Posedmnih sudovima na kraju svake velike duhovne dispencacije. Ona kojoj je on prisustvao, najavljena je u unutrašnjem smislu Jovanovog Otkrovenja, očemu je Swdenborg objavio dve knjige objašnjenja).

6915. *Pa kad pođete, ne ćete poći prazni, označava život u kome neće nedostajati ono što pripada prirodnome umu. Ovo se vidi iz značenja poći, što je život (vidi br. 3335,4882,5493,6904); i iz značenja ne ćete poći prazni, što označava da neće više životu manjkati /ono što je u prirodnom umu/. Praznina označava ono gde nema istine, vidi br. 4744, stoga gde je duhovna potreba (nedostatak). Da ovo označava nedostatak onoga što je u prirodnome umu, vidi se iz onoga što prethodi, naime, da su oni u duhovnoj Crkvi, koji su pretstavljeni sinovima Izrailjevim, bili mučeni od onih koji su u lažnim spoljašnjim znanjima, koji su označeni Egipćanima; a to su oni koji su u stvarima prirodnoga uma a koje se stvari nazivaju spoljašnjim znanjima. Ove stvari osobito muče duhovne, jer je misao /ovakvih /samo u spoljašnjim znanjima, i malo iznad (vidi br. 6865).*

6916. *Nego će svaka ženska (svaka žena) zaiskati u susjede svoje i u domačice svoje (od ženske svoje gošće), označava da će dobro svakoga biti obogaćeno onim što mu odgovara. Ovo se vidi iz značenja žene (ženske osobe, mulier), što označava osećanje za dobro ljubavi prema bližnjem (vidi br. 6014); iz značenja žene susetke, što označava osećanje istine, koje pripada onima koji su u spoljašnjim znanjima; i iz značenja ženske gošće, što označava osećanje dobra koje im pripada. Pošto treba da traži od svoje susetke kao i od ženske gosta, a što su istine i dobra koja su najbliža, to znači da treba da traži ona koja odovaraju.*

Kakav je ovo slučaj, vidi se upravo iz onoga što je gore navedeno (br. 6914). Razlog da je trebalo tražiti od žene, je u tome što žena (mulier) označava dobro ljubavi prema bližnjem, i to dobro treba da se obogati (dopuni); jer dobro, da bi zaista bilo dobro, mora da ima istine koje mu daju kvalitet: razlog je to da kada neko živi prema istinama, same istine postaju dobra; stoga, kakva je istina, takvo i dobro postaje. Ovo dobro sebi usvaja i dodaje samo one istne koje mu odgovaraju, to jest, one koje su u susetstvu i u kući.

6917. *Nakita srebrnoga (srebrnih posuda), označava spoljašnje znanje o istini, a nakit zlatni (posude zlatne) spoljašnje znanje o dobru. Ovo se vidi iz značenja posuda, koje označavaju spoljašnja znanja (vidi br. 3068,3079); spoljašnja znanja se nazivaju posudama, jer su ona opšte stvari, i mogu da sadrže bezbroj istina i mnoga dobra; iz značenja srebra, što označava istinu; i zlata, što označava dobro (vidi br. 1551,1552,5658). Da Egipatsko srebro označava istinito i prilagodljivo spoljašnje znanje, vidi br. 6112. Što se tiče toga da srebrne posude i zlatne posude, koje su pripadale Egipćanima, označavaju spoljašnja znanja istine i dobra, a s druge strane Egipćanima se i ovde i u drugim odlomcima označavaju lažna spoljašnja znanja, treba primetiti da po sebi spoljašnja znanja nisu ni istinita ni lažna; nego postaju istinita kod onih koji su u istinama, a lažna kod onih koji su u obmanama, što je posledica njihove primene i upotrebe. Spoljašnja znanja koja pripadaju jednom čoveku, su kao njegovo bogatstvo i imanje: bogatstvo i imanje koje pripada onome ko je u zlu, su štetna jer se koriste za zle svrhe; dok su bogatstvo i imanje koje pripada onima koji su u dobru, korisna, jer se koriste u dobre svrhe; stoga ako se bogatstvo i imanje onih koji su u zlu prenese onima koji su u dobru, oni postaju dobri. Isto je istinito i o spoljašnjim znanjima. Uzmimo jedan primer. Kod Egipćana ostao je bilo mnogo toga od pretstava Drevne Crkve, što se vidi po njihovim hieroglifima; ali pošto su ih koristili u magijske svrhe, a to znači da su ih koristili za zlo, njima ona nisu bila istinita spoljašnja znanja, nego lažna spoljašnja znanja, dok su iste stvari u Drevnoj Crkvi bile istinita spoljašnja znanja, jer su se koristili u pravoj Božanskoj službi. Uzmimo oltar i žrtve kao drugi primer. Kod Hebrejske nacije, a posle kod Jevrejske i Izraelitske nacije, ovi su bili istiniti obredi, jer su se koristili kod bogoštovanja Jehovi; ali među nacijama u zemlji Hananskoj, bili su to lažni obredi, jer su se koristili u bogoštovanju idola;*

stoga je bilo zapovješeno da se njihovi oltari svugde ruše. Isto je i svim drugim stvarima. To je razlog da oni koji su u zlu, mogu da steknu mnogo spoljašnjih znanja koja se mogu koristiti u dobre svrhe i tako postati dobra /znanja/. Takva /spoljašnja znanja/ bila su označena i otimanjem dobara u zemlji Hananskoj, stada, male stoke, kuća, i vinograda, koje su sinovi Izrailjev prisvojili kao plen. Ovo se dalje vidi i iz toga, što se zlato i srebro oteto od naroda koristilo u svetu svrhu, kao što se vidi iz Druge Knjige Samuilove, I donese Joram zaklada (posuda) zlatnijeh, srebrnijeh i mjedenijeh. Pa i to car David posveti Jehovi sa srebrom i zlatom što bješe posvetio od svijeh naroda koje pokori. Od Siraca i od Moabaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Ameleka i od plijena Adar-Ereza sina Rohobova cara Sopskoga. (VIII.10-12). I kod Isaije, Ali će trgovina njegova i zasluga njegova biti posvećena Jehovi, ne će se ostaviti ni čuvati nego će trgovina njegova biti onima koji nastavaju pred Jehovom da jedu do sitosti i imaju odijelo dobro (XXIII.18). Ove stvari koje su žene sinova Izrailjevih posudile od Egipćana, i uzele kao plen, bile su kasnije iskorištene da se napravi kovčeg, i u mnoge druge svrhe povezane sa svetomslužbom.

6918. *I haljine, označava niža spoljašnja znanja koja tome korespondiraju. Ovo se vidi iz značenja haljina, koje označavaju niža spoljašnja znanja (vidi br. 2576,5248). Haljine imaju ovo značenje, jer oblače (pokrivaju) unutrašnje stvari.*

6919. *I metnuće na sinove svoje, označava primenu na njihove istine, i na kćeri svoje, označava primenu na njihova dobra. Ovo se vidi iz značenja sinova, koji označavaju istine (vidi br. 489,491, 533,3373); iz značenja kćeri, koje označavaju dobra (vidi br. 489,2363); i iz značenja metnuti na njih, što je primeniti, jer ono što se metne/stavi) na nekoga, to se primenjuje na njemu.*

6920. *I oplijeniće Egipćane, označava da takve stvari treba da se uzmu od onih koji su u obmanama a otuda i u zlima. Ovo se vidi iz značenja opleniti, što znači oduzeti; i iz značenja Egipćana, koji označavaju one koji su u obmanama, kao što je gore pokazano. Kakav je ovaj slučaj, pokazano je u onome što je navedeno gore (br. 6914,6917).*

NASTAVAK O DUHOVIMA SA PLANETE MERKUR.

6921. Na kraju prethodnog poglavlja bilo je pokazano da duhovi sa planete Merkur sačinjavaju , u Velikom Čoveku, memoriju nematerijalnih stvari. I pošto zbog toga vole da znaju stvari odvojene od materijalnih stvari, oni su spremniji i brži od drugih duhova u razabiranjima, mišljenjima, i govoru; jer su materijalne stvari kao tegovi, koje čine stvar sporom i koja kasni, jer ovi vuku um na dole, i utapaju ga u zemaljske stvari, i tako ih odvajaju od duhovnog sveta, odakle dolazi sva bistrina pogleda. Kako su brzi ovi duhovi, može se videti iz ovih okolnosti.

6922. Pokazao se plamen vrlo svetao, goreći veselo, što je trajalo neko vreme. Ovaj je plamen označavao da je dolazak duhova sa Merkura brži od dolaska drugih. Čim su stigli, prošli su kroza sve u mojoj memoriji (svi su duhovi sposobni da to rade, a oni koji su kod čoveka, ti su u posedu svih stvari njegove memorije , vidi br. 5853,5857,5860); ali zbog njihove brzine, ja nisam opazio šta su videli. Odmah zatim, čuo sam ih gde kažu stvar je takva i takva. U pogledu stvari koje sam bio video u nebima i u svetu duhova, rekoše da su to znali i pre. Primetio sam mnoštvo duhova koji su s njima bili udruženi, da je bilo iza, malo na levo, na visini stražnjeg dela glave.

6923. Drugi put sam video mnoštvo ovakvih duhova, ali na malom rastojanju od sebe, napred malo na desno, i otamo su sa mnom govorili, ali preko posrednih duhova, jer je njihov govor brz kao i misao, koji ne ulazi u ljudski govor osim preko posrednih duhova; i što me iznenadilo, govorili su u (iz) telu, ali ipak spremno i brzo koliko je god to moguće. Njihov se govor primećivao kao talasanje, jer je to bio /govor/ mnogih zajedno; i što je bilo značajno, kao da je klizalo prema mome levom oku, iako su oni bila na desnoj strani. Razlog je bio to, što levo oko korespondira stvarima koje su odvojene od materijalnih stvari, stoga stvarima koje pripadaju inteligenciji; dok desno oko /korespondira/ onome što pripada mudrosti. Isto tako opazali su i stvarali sudove o stvarima koje čuju s istom spremnošću s kojom su govorili, rekavši da jednu stvar daje tako, a za drugu da je onako; njihov sud je bio trenutačan.

6924. Bio je jedan duh s neke druge zemlje, koji je bio takav da je mogao s njima da govori, pošto je bio spreman i brz govornik. U istom su trenu prosudili o čemu on govori, rekavši za jedno da je odviše elegantno, za drugo da je izraženo na učen način; jedinočemu su obraćali pažnju, je to da čuju nešto što već nisu znali, odbacujući sve što može da zamrači predmet, a to su osobito izvođenja (afektacije) elegancije u izražavanju i učenosti, jer ovo prižkriva samu stvar, mesto koje dolaze izrazi koji su materijalne formestvari.

6925. Duhovi sa planete Merkur ne ostaju na istome mestu ili u sferi duhova jednog sistema, nego lutaju kroz svemir; razlog je to, što se oni odnose na memoriju stvari u Velikom Čoveku, što iziskuje da se stalno bogate /znanjima iz memorije/; stoga im je dato da lutaju, i da svuda stiču znanja. Ako, dok putuju, sretnu duhove koji vole materijalne, to jest, telesne i zemaljske stvari, oni iz izbegavaju, i idu tamo gde ne čuju takve stvari. Iz ovoga se može zaključiti da je njihov um uzdignut iznad materijalnih stvari, i da su oni u unutrašnjoj svetlosti (lumen). To mi je bilo dato da opazim dok su bili blizu mene, i dok su govorili sa mnom. Primetio sam da sam i sam /za to vreme/bio udaljen od materijalnih stvari u tom stepenu, daje svetlo u mojih očiju (lumen) postajalo zamagljeno. (prim. prev. lumen je svetlo koje daje razum čoveku dok je u ovome svetu.)

6926. Duhovi sa te zemlje idu okolo u društvima i falangama, a kada se saberu, oblikuju nešto kao globus (zemaljsku loptu). Ovako ih udružuje Gospod kako bi delovali kao jedan, i kako bi se znanja svakoga od njih prenosila na ostale, i znanje svih svakom pojedinom. Da ovi duhovi lutaju svemirom u potrazi za znanjima o stvarima, pokazano mi je i na ovaj način, što su se jednom pokazali na većoj udaljenosti i otuda sa mnom govorili, kada su rekli da su se skupili i da će ići dalje od sfere ovoga sistema u zvezdano nebo, gde da znaju da ima takvih koji ne obraćaju pažnju na zemaljske i telesne stvari, nego samo na ono što je odvojeno (apstraktno) od toga, sa kojima da žele da budu. Rečeno je da oni sami neznaju gde idu, ali da su pod Božanskom brigom, koja će ih povestio tamo gde će biti poučeni o onome sa čim sada nisu upoznati, a što se slaže s onim što već znaju. Tako isto je rečeno da oni ne znaju kako oni upoznaju drugove s kojima se udružuju, i da se Božansko stara i za ovo.

6927. Pošto putuju na ovaj način kroz svemir, oni su u stanju dasaznaju više od drugih o sistemima i zemljama dalje od našeg sunčanog sistema, to sam sa njima o tome razgovarao. Rekoše da u svemiru ima mnogo zemalja, i ljudskih bića na njima, i da se čude da neki misle, a koje oni nazivaju ljudima sa slabim rasuđivanjem, da je nebo svemogućeg Boga sastavljeno samo od duhova i anđela sa jedne zemlje, kojih je malo, tako da s obzirom na svemoć Božiju, bilo bi to skoro ništa; i da bi tako isto bilo i da ima mirijada sisteme i mirijade zemalja. Dalje rekoše, da znaju da u svemiru postoji više od stotine hiljada (prim prev. stotine hiljada zemalja ili sunčanih sistem?); međutim, šta je to za Božansko, Koje je beskonačno?

6928. Duhovi sa Merkura razlikuju se od duhova sa naše Zemlje; jer duhovi s naše Zemlje, osobito kada stignu u drugi život, vole telesne i svetske, to jest, materijalne stvari, i žele da znaju ovakve stvari u drugom životu. To je razlog, da bi bili s duhovima koji se ne brinu za takve stvari, oni se drže na mestima koja su ispod nožnih stopala, a koja se u Reči nazivaju nižom zemljom, i /tamo se drže/ sve dok ne steknu gađenje na telesne i zemaljske stvari, i dok ih ne odlože. Kada se to desi, oni se uzdižu u nebo, gde se uvode u unutrašnje stvari, postaju anđeli.

6929. Duhovi sa Merkura, koji su bili sa mnom dok sam ovo pisao, i objašnjavao Reč u njemom unutrašnjem smislu, opazali su ono što sam pisao, pa su rekli da ono što sam pisao, da je vrlo grubo, i da skoro svi izrazi izgledau materijalni. Ali bilo mi je dato da odgovorim, da ljudi naše Zemlje gledaju na ovo što pišem kao na nešto oštroumno (suptilno) i uzvišeno, i da mnoge stvari ne razumeju. Dodao sam da mnogi ljudi na ovoj Zemlji ne znaju da unutrašnji čovek deluje na spoljašnjeg, i čini da ovaj živi; ida ih čulne obmane navode da veruju da telo živi od sebe, stoga da ceo čovek umire kada umre telo; i da gaje sumnje među sobom o životu posle smrti tela; i da oni ono što živi posle smrti nazivaju ne duhom nego dušom; i da se raspravljaju o tome šta je duša i gde ona prebiva, i da veruju da će se opet spojiti s materijanim telom, kako bi čovek mogao da živi; pored mnogih drugih stvari ovakve vrste. Kad su duhovi sa Merkura ovo čuli, pitali su da li ovakvi ljudi mogu postati anđeli. Na ovo dat je odgovor, da oni koji žive u dobru vere i ljubavi prema bližnjemu postaju anđeli, i da onda nisu više u spoljašnjim i materijalnim stvarima,

nego u unutrašnjim i duhovnim; i da kada dođu u to stanje, da su u većoj svetlosti nego što su duhovi sa Merkura. Kako bi znali da je tako, jednom anđelu koji je došao u nebo sa naše Zemlje, i koji je bio takav dok je živio u svetu, bilo je dopušteno da govori s njima; o čemu ćemo dati pojedinosti na sledećim stranicama (prim. prev. vidi n. 7077).

6930. *Posle mi je od duhova sa Merkura poslat jedan dugački papir nepravilnog oblika, koji se sastojao od nekoliko papira povezanih, koji je izgledao kao štampan znakovima kakvi postoje na ovoj Zemlji. Zapitao sam ih da li i oni imaju takve /znakove/ kod njih; ali rekoše da nemaju, ali da znaju da se ovakvi papiri štampaju na našoj Zemlji. Nisu bili voljni da kažu ništa više; ali mi je bilo dato da opazim da misle da su znanja stvari nanašoj Zemlji takvoga karaktera, to jest, da su odvojena od samog čoveka, osim kad su držana po okom, kako bi se time privezao njihovo um, pomoću ovakvih papira. Na ovaj su se način rugali ljudima s ove Zemlje, kao da ovi ne znaju ništa osim /ono što znaju/iz onih papira. Ali bili su poučeni kako zaista stoji ta stvar. Posle nekog vremena, vratili su se, kada su mi poslali drugi papir, koji je bio štampan kao i onaj prvi, ali ne kao onaj neuredno povezan, nego simetričan i uredan; rekoše da su bili dalje obavješteni da na ovoj Zemlji ima ovakvih papira, i da su od njih sačinjene knjige.*

6931. *Iz onoga što je do sada rečeno o duhovima s Merkura, jasno se vidi da oni zadrže (zapamte) ono što vide i čuju u drugom životu, ali da su isto tako u stanju da prime pouku kao kada su bili ljudi, a to znači o stvarima vere, i da tako postaju savršeniji. Što su duhovi i anđeli čistiji, to spremnije i potpunije upijaju (usvajaju), i savršenije zadržavaju /stvari/ u memoriji ono što čuju; i pošto /ova sposobnost raste/ kroz večnost, to je očito da oni rastu neprestano u mudrosti. Ali duhovi sa Merkura neprekidno rastu u nauci o stvarima, ali ne i u mudrosti, jer oni vole znanja, koja su sredstva, ali nisu svrhe i ciljevi; u skladu s onim što je izneseno o njima u br. 6814,6815.*

6932. *Nastavak o duhovima sa planete Merkur, naći će se na kraju sledećeg poglavlja.*

IZLAZAK (EXODUS) ILI KNJIGA IZLASKA (DRUGA KNJIGA MOJSIJEVA).

POGLAVLJE ČETVRTO.

NAUK (DOKTRINA) LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU.

6933. *Obično se kaže da je svaki čovek sam sebi bližnji, to jest, da svak treba da se brine za sebe na prvome mestu. Nauk o ljubavi prema bližnjemu uči kakav je ovo slučaj. Svak je sebi bližnji, ali ne na prvome mestu nego na poslednjem. Drugi koji su u višem dobru, oni su bližnji u višem stepenu; društvo mnogih je još u višem stepenu; još je u većem svoja zemlja, a u još višem je Crkva; a u još višem stepenu je Gospodovo carstvo; a iznad svih osoba i svih stvari je Gospod.*

6934. *Stoga, kada se kaže da je svako svoj bližnji, i da se mora za sebe brinuti na prvome mestu, to treba da se razume na ovaj način. Svak treba pre svega da pribavi ono što mu je nužno za život, to jest, hranu, odeću, stan, životu, gde takav postoji; a ovo, ne samo za sebe, nego i za svoju porodicu i one koji od njega zavise; i ne samo u sadašnjem vremenu, nego i u buduće. Ako se ne pobrine prvo za svoje potrebe, on nije u stanju da čini dela ljubavi prema bližnjem, jer i njemu sveto nedostaje.*

6935. *Cilj pokazuje kako svak treba da bude sebi bližnji, i kako treba da se brine za sebe na prvome mestu. Ako je cilj to da postaje bogatiji od drugih radi samoga bogatstva, ili radi uživanja, ili radi ugleda u društvu, i slično, on je tada ima zao cilj; stoga onaj koji, s ovakvim ciljem, veruje da je sebi bližnji, taj sebi nanosi štetu za večnost. Dok ako mu je cilj da pribavi sebi bogatstvo radi nužnosti života, za sebe i za one koji od njega zavise, kako bi mogao da bude u stanju da čini dobro u skladu s odredbama nauka o ljubavi prema bližnjemu, on se brine za sebe za večnost. Sam cilj čini čoveka; jer cilj je njegva ljubav (ono što voli), jer svak ima za cilj ono što voli.*

6936. *Kakav je to slučaj, može se videti iz sledećeg sličnog primera. Svak treba da pribavi hranu i odelo za svoje telo. To treba da uradi prvo; ali sa ciljem da bude zdrav telom i duhom. Svak treba da pribavi hranu za svoj um (duh), to jest, takve stvari koje pripadaju inteligenciji i mudrosti, kako bi njegov um bio u stanju da*

služi Gospodu. Onaj koji ovo čini, taj se brine za svoju sreću kroz večnost. Ali onaj koji se brine za svoje telo samo radi tela, a ne misli o zdravlju uma; i koji se brine za um ne mareći za ono što pripada inteligenciji i mudrosti, nego za ono što je suprotno, on priprema svoju propast kroz večnost. Iz ovoga se vidi kako svak treba da bude sebi bližnji, naime, ne na prvom nego na poslednjem mestu; jer cilj ne sme da bude radi sebe, nego radi drugih; a tamo gde je cilj, tamo je ono što je prvo. (prim prev. ovde se radi o dva reda: jedan je spoljašnji i po vremenu, a drugi je unutrašnji, po moralnom i duhovnom značaju).

6937. *Ovaj je slučaj kao kad čovek gradi kuću. On prvo postavi temelj; ali temelj mora da bude radi kuće, a kuća radi stanovanja. Na taj način svako mora da se postara za sebe, ali ne radi sebe, nego da bi bio u stanju da služi bližnjemu, to jest, svojoj zemlji, Crkvi, a nada sve Gospodu. Onaj koji veruje da je on svoj bližnji na prvome mestu, je kao onaj koji misli da je temelj cilj, a ne kuća i stanovanje, dok je stanovanje prvi i poslednji cilj, a kuća sa temeljem je sredstvo koje vodi cilju.*

6938. *Kao što je sa bogatstvom, tako je i sa počastima u svetu. Svako može da ide za ovakvim stvarima za sebe, ali ne radi sebe samoga, nego radi bližnjega. Onaj ko ide za tim sebe radi, priprema svoju propast; dok onajko to radi radi bližnjega, priprema svoju sreću (dobrobit): jer onaj koji okreće ciljeve ka sebi, okreće se prema paklu; dok onaj ko okreće ciljeve od sebe prema bližnjemu, okreće se prema nebu.*

POGLAVLJE IV.

1. A Mojsije odgovori i reče: ali ne će mi vjerovati ni poslušati glasa mojega; jer će reći: nije ti se Jehova javio.

2. A Jehova mu reče: šta ti je to u ruci? A on odgovori: štap.

3. A Bog mu reče: baci ga na zemlju. I baci ga na zemlju, a on posta zmija. I Mojsije pobježe od nje.

4. *A Jehova reče Mojsiju: pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep. I pruži ruku svoju i uhvati je, i opet posta štap u ruci njegovoj.*
5. *To učini, reče Bog, da vjeruju da ti se javio Jehova Bog otaca njihovijeh, Bog Abramov, Bog Isakov, i Bog Jakovljevi.*
6. *I opet mu reče Jehova: turi sada ruku svoju u njedra svoja. I on turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi i njedara, a to ruka mu gubava, bijela kao snijeg.*
7. *A Bog mu reče: turi opet ruku svoju u njedra svoja. I opet turi ruku u njedra svoja. a kad je izvadi iz njedara, a to opet postala kao i ostalo tijelo njegovo.*
8. *Tako, reče Bog, ako ti ne uzvjeruju i ne poslušaju glasa tvojega za prvi znak, poslušaće za drugi znak.*
9. *Ako li ne povjeruju ni za dva znaka, i ne poslušaju glasa tvojega, a ti zahvati vode iz rijeke, i prolj na zemlju, i pretvoriće se voda koju zahvatiš iz rijeke, i provrći će se u krv na zemlji.*
10. *A Mojsije reče Jehovi: molim ti se, o Jehova, nijesam rječit čovjek niti sam prije bio niti sam od kako si progovorio sa slugom svojim, nego sam sporijeh usta i spora jezika.*
11. *A Jehova mu reče: ko je dao usta čovjeku? ili ko može stvoriti nijema ili gluha ili okata ili slijepa? zar ne ja, Jehova?*
12. *Idi, dakle, ja ću biti s ustima tvojim, i učiću te šta ćeš govoriti.*
13. *A Mojsije reče: molim te, o Jehova, pošlji onoga koga treba da pošlješ.*
14. *I razgnjevi se Jehova na Mojsija, i reče mu: nije li ti brat Aron Levit? znam da je on rječit; i evo on će te sresti, i kad te vidi obradovaće se u srcu svome.*
15. *Njemu ćeš kazati i metnućeš ove riječi u usta njegova; i ja ću bitis tvojim ustima i s njegovijem ustima, i učiću vas šta ćete činiti.*
16. *I on će mjesto tebe govoriti narodu, i on će biti tebi mjesto usta, a ti ćeš biti njemu mjesto Boga.*

17. *A taj štap uzmi u ruku svoju, njim ćeš činiti čudesa.*
18. *I otide Mojsije, i vrati se Jetru tastu svojemu, i reče mu: pusti me da idem da se vratim k braći svojoj u Egiptu, da vidim jesu li jošte u životu, I reče Jetri Mojsiju: idi s mirom.*
19. *I reče Jehova Mojsiju u zemlji Madijanskoj; idi, vrati se u Egipat, jer su pomrli koji su tražili dušu tvoju.*
20. *I uze Mojsije ženu svoju i sinove svoje, i posadi ih na magarca, i pođe natrag u zemlju Egipatsku. I uze Mojsije štap Božiji u ruku svoju.*
21. *I reče Jehova Mojsiju: kad otideš i vratiš se u Egipat, gledaj da učiniš pred Faraonom sva čudesa koja ti metnuh u ruku; a ja ću učiniti da mu otvrdne srce i ne pusti naroda.*
22. *A ti ćeš reći Faraonu: ovako kaže Jehova: Izrailj je sin moj, prvenac moj.*
23. *I kazah ti: pusti sina mojega da posluži. A ti ga ne htje pustiti; evo ja ću ubiti sina tvojega, prvenca tvojega.*
24. *I kad bijaše na putu u gostionici, dođe k njemu Jehova i šćaše da ga ubije.*
25. *A Sefora uze oštar nož i obreza sina svojega, i okrajak baci k nogama njegovijem govoreći: ti si mi krvav zaručnik.*
26. *Tada ga ostavi Jehova; a ona radi obrezanja reče: krvav zaručnik.*
27. *A Jehova reče Aronu: iziđi u pustinju na susret Mojsiju, I otide i srete ga na na gori Božijoj, i poljubi ga.*
28. *I Mojsije kaza Aronu sve riječi Jehovine, za koje ga posla, i sve znake koje mu zapovijedi.*
29. *I otidoše Mojsije i Aron, i skupiše sve starješinesinova Izrailjevih.*
30. *I Aron kaza sve riječi, koje bješe rekao Jehova Mojsiju, a Mojsije učini znake pred narodom.*

31. I narod vjerova; i razumješe da je Jehova pohodio sinove Izrailjeve i vidio nevolju njihovu; i savivši se pokloniše se.

SADRŽAJ.

6939. *Ovo poglavlje, u unutrašnjem smislu, nastavlja da govori o oslobađanju onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Prvo se opisuje njihovo stanje, da nisu imali nadu i veru, oni bi bili uvučeni u obmane i zla, i u profane stvari. Ovo je označeno sa tri znaka.*

6940. *Posle govori o Božanskom Zakonu, da je istina spojena sa svojim dobro, i da je na taj način dobro imalo moć da oslobađa, i da nadahne nadom i verom. Mojsije pretstavlja Božanski Zakon u pogledu dobra, a Aron u pogledu istine.*

6941. *Na kraju, govori o narodu, da su oni samo pretstavljali Crkvu, da se Crkvanije mogla kod njih ustanoviti, jer su u spoljašnjem bez unutrašnjeg. Ovo je predstavljeno Seforinim obrezivanjem svoga sina i krvlju kojom je bila obojena njegova noga.*

UNUTRAŠNJI SMISAO.

6942. *Stihovi 1-4. A Mojsije odgovori i reče: ali ne će mi vjerovati ni poslušati glasa mojega; jer će reći: nije ti se Jehova javio. A Jehova mu reče: šta ti je to u ruci? A on odgovori: štap. A Bog mu reče: baci ga na zemlju. I baci ga na zemlju, a on posta zmija. I Mojsije pobježe od nje. A Jehova reče Mojsiju: pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep. I pruži ruku svoju i uhvati je, i opet posta štap u ruci njegovoj. A Mojsije odgovori i reče, označava misao od Božanskog Zakona; ali ne će mi vjerovati ni poslušati glasa mojega, označava da oni od duhovne Crkve neće imati vere, i da zbog toga ne će primiti; ; jer će reći: nije ti se Jehova javio, označava Božansko Gospodovo u Njegovom Ljudskom; A Jehova mu reče, označava providanje kakvi bi oni bili da nemaju vere; šta ti je to u ruci? A on odgovori: štap, označava moć Božanskog Ljudskog; A Bog mu reče: baci ga na zemlju, označava*

influks moći Gospodovog Božanskog Prirodnog u Čulno. I baci ga na zemlju, a on posta zmija, označav da se otuda čulni i telesni čovek odvojio od unutrašnjeg; I Mojsije pobježe od nje, označava užasavanje od odvojenig Čulnog. A Jehova reče Mojsiju, označava providanje od Božanskog; pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep, označava moć da se uzdigne od poslednjeg Čulnog; I pruži ruku svoju i uhvati je, označava uzdizanje prema unutrašnjem; i opet posta štap u ruci njegovoj, označava da je tada Božansko dalo (komuniciralo) moć.

6943. *A Mojsije odgovori i reče, označava misao od Božanskog Zakona. Ovo se vidi iz značenja odgovoriti i reći, što označava misao: jer ono što je u istorijskom smislu slova izraženo kroz spoljašnje stvari, to je u unutrašnjem smislu izraženo kroz unutrašnje stvari. Zato što se duhovne stvari, koje pripadaju nebu, ne mogu drugačije izraziti ljudima, jer čovek ne shvata gole duhovne stvari, niti se one mogu izraziti ljudskim govorom; stoga se duhovne stvari izražavaju odgovarajućim prirodnim stvarima, i kao takve se daju čoveku. Na taj nači Reč služi čoveku u prirodnom svetu, a tako isto mu služi i u duhovnom svetu; a kroz to postoji komunikacija i povezanost neba sa čovekom. A to se vidi i iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao Božanski Zakon (vidi br. 6752). Iz toga se vidi da se sa Mojsije odgovori i reče, označava misao od Božanskog Zakona. Misao od Božanskog Zakona je ostina od Božanskog, a u ovom slučaju se označava misao da sinovi Izrailjevi ne će verovati ako ne vidi znakove i čuda.*

6944. *Ali ne će mi vjerovati ni poslušati glasa mojega, označava da oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi ne će imati vere, i ne će primiti /poruku/. Ovo se vidi iz reprezentacije sinova Izrailjevih, o kojima se ovo kaže, a što označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 6426,6637), iz značenja ne verovanja, što označava ne imati vere, i iz značenja ne poslušati glas, što označava ne primiti (vidi br. 5471,5475).*

6945. *Jer će reći: nije ti se Jehova javio, označava Božansko koje je u Gospodovom Ljudskom. Ovo se vidi iz značenja reći, što označava opažanje, kao što je često gore rečeno, u ovom slučaju, opažanje onih koji su u duhovnoj Crkvi; iz značenja Jehova se javio, što označava Gospodovo Božansko u Njegovom Ljudskom. Da javiti se (biti viđen) označava pokazivanje, očito je, i da Jehova označava Gospoda*

kao Božansko samo i kao Božansko Ljudsko, vidi br. 1736,2004,6281,6905. Da to što je Jehova viđen ili što se javio, označava javljanje Gospodovog Božanskog Ljudskog, da se dalje se vidi iz toga da se Gospodovo Božansko ne može javiti nijednom čoveku osim kroz Božansko Ljudsko; niti Božansko Ljudsko osim kroz Božansku Istinu koja proističe od Njega. Unutrašnji smisao ovde govori o oslobađanju onih koji su u duhovnoj Crkvi: da je ove Gospod oslobodio kad j došao u svet, vidi br. 2661,6854,6914; i da su spaseni kroz Gospodovo Božansko Ljudsko, vidi br. 2716,2833,2834. U pogledu tvrdnje da oni u toj Crkvi ne će imati vere i da neće primiti ono što Božanski Zakon, koji je pretstavljen Mojsijem, i šta Reč kaže ako ne vide znakove, slučaj je ovakav: pošto su deo duhovne Crkve, oni nemaju, kao nebeski, opažanje istine od dobra, nego imaju znanje kao istinu o svakoj stvari iz doktrine svoje Crkve, koju su u sebi potvrdili; stoga su oni rrelativno u tami (vidi br. 2718,6500,6865). A to se jasno vidi i iz toga što ne shvataju ni kako Gospodovo Ljudsko može biti Božansko; niti to da Božanska ljubav u Ljudskom može da to učini; jer oni upravljaju svoju misao prema Ljudskom kao što je ono kod čoveka, od čega ne otstupaju ni kada misle o Gospodu; u takvoj su oni zbrci /misli/. Ovo se vidi i iz toga što ne mogu da shvate da čovek živi posle smrti i da tada ima čula, kao što je vid, sluh, dodir, i miris, i da ima ljudski oblik. Da je čovek takav kada odbaci telo i njegova čula i udove, izgleda mu da nije istina; tako su se zamrsili u čulnim stvarima, kao i u spoljašnjim znanjima i obmanama koje potiču otuda. Stoga, ako ne bi poverovali da će se telo opet spojiti sa dušom, oni ne bi verovali u bilo koje uskrnuće. Iz ovih razmatranja postaje dovoljno jasno u kakvoj su oni tami u pogledu neba. Otuda to da je nemoguće da se vera u njih usadi, ako se ne odvoje od obmana kroz veliku silu Gospodovu. A pošto nije bilo takve sile pre Gospodovog dolaska, kada je On učinio Ljudsko u Sebi Božanskim, stoga ih se nije moglo osloboditi iz niže zemlje, gde su ih mučile obmane, da bi bili uzdignuti u nebo, svedo Gospodovog uskrnuća (br. 6914). Iz toga razloga se kaže da ne će verovati, niti primiti no što Božanski Zakon, to jest, Božanska istina kaže, osm da vide da je tako; znači osim da vide znakove, a što je predmet o kome je govori u onome što sledi.

6946. *A Jehova mu reče, označava proviđanje kakvi bi oni bili ako ne bi imali vere. Ovo se vidi iz značenja reči, kada se kaže za Jehovu, ili Gospoda, što označava*

proviđanje (vidi br. 5361). Da ovo označava proviđanje kakvi će biti ako ne budu imali vere, vidi se iz tri znakao kojima se posle govori; jer ti znakovi, u unutrašnjem smislu, predstavljaju njihovo stanje ako nemaju vere.

6947. Šta ti je to u ruci? A on reče: štap, označava moć Gospodovog Božanskog Ljudskog,. Ovo se vidi iz značenja ruke, što označava moć (vidi br. 878.5328,5544); i iz značenja štapa, koji označava moć (br. 4013,4876,49369).Razlog da označava moć Gospodovog Božanskog Ljudskog, je to što Mojsije predstavlja Gospoda kao Božanski Zakon, ili Reč, koja je Božanska Istina koja proizlazi od Gospodovog Božanskog Ljudskog (br. 6752). Moć koja je označena rukom, jeste moć koja proizlazi od Gospodovog Božanskog Racionalnog, dok je moć koja je predstavljena štapom, moć koja proizlazi od Gospodovog Božanskog Prirodnog. Razlog zbog kojega štap predstavlja moć koja potiče od Gospodovog Božanskog Prirodnog, je to što štap kao i noga podupire telo, a noga označava Prirodno (vidi br. 2162,4938-4952). Da podignuti ruku označava moć u Duhovnom, a da podići nogu označava moć u Prirodnom, vidi br. 5327,5328. A pošto je tako, u skladu s uzdizanjem stvari u unutrašnjem smislu, to je ponekad Mojsiju rečeno, kada je trebalo da učini neko čudo, da podigne svoju ruku, a ponekad da podigne svoj štap.

6948. I on reče: baci ga na zemlju, označava influks moći Gospodovg Božanskog Prirodnog u Čulno. Ovo se vidi iz značenja štapa što označava moć u Prirodnom, a kada se to kaže za Gospoda, onda to označava moć koja potiče od Njegovog Božanskog Prirodnog (vidi odmah gore, br. 6947), iz značenja baciti dole ili poslati, što označava proizlaziti, stga influks; i iz značenja zemlje, koja označava čovekovo Spoljašnje (vidi br. 82,913,1411,1733), ovde njegovo Čulno i Telesno, koji su na krajevima (ekstremi), jer štap postaje zmija, a zmija označava čulnog i telesng čoveka. Pod Gospodovom Božasnkom moći se ovde misli na Božansku Istinu koja proističe od Gospoda, jer Božanska Istina ima moć u sebi, jer je ona moć sama (br. 3091,4931,6344,6423). Božanska Istina koja proističe od Gospoda, utiče (uliva se) u svakoga čoveka, preko njegovog unutrašnjeg u njegovo spoljašnje, čak i u spoljašnje Čulno i Telesno, i svuda izaziva sve stvari koje korespondiraju (koje odgovaraju, koje se slažu) u njenom redu /u redu Božanske istine/; u Čulnom

izaziva korespondirajuće stvari, kao što su one koje se pojavljuju u svetu i na zemlji. Ali pošto stvari u svetu i na zemlji izgledaju drugačije nego što su zaista, to su one pune obmana; otuda to, da Čulno, kada je samo u zlima, misli protivu dobara i istina vere, jer misli od obmana, pa kad Božanska Istina utiče, to se ona /Božanska istina/ okreće u obmanu. Da čovek, koji nije uzdignut iznad Čulnog, nego ostaje u njemu, i misli od njega, da on misli od obmana, može se ilustrovati primerima. Kao ova obmana o životu čoveka, da on pripada telu, dok on pripada duhu u telu; obmana da vid pripada oku, sluh uhu, a govor jeziku i ustima, dok u stvari duh je taj koji vidi, čuje, i govori, pomoću telesnih organa; obmana da je život nešto što ostaje u čoveku, dok se on neprestano uliva; obmana da duša ne može imati ljudski oblik, ljudska čula i ljudska osećanja; obmana o nebu i paklu, da je prvo iznad čoveka a drugo ispod njega, kad su oni unutar čoveka; obmana da predmeti utiču u unutrašnje, dok spoljašnje ne utiče na unutrašnje, nego unutrašnje na spoljašnje; obmana da ne može da postoji živor posle smrti, osim skupa sa /materijalnim /telom; pored obmana o prirodnim stvarima što izaziva veliki broj pretpostavki koje se jedna drugoj protive. Da zabludei obmane vladaju nad istinama, ko to ne vidi, da samo pomenemo dugu raspravu o cirkulaciji krvim koja, iako poduprta mnogim dokazima, još uvek traje; iz rasprave o suncu, i ne samo o suncu nego i o mesecu, svim planetama, i celom zvezdanom nebu, da se oni svakog dana okreću oko ove Zemlje; i po raspravi o duši, koja još traje, i o tome gde je njeno mesto /u telu/. Kad čulne obamene imaju prevagu u ovakvim stvarima, čija je priroda poznata po tolikim pojavama i efektima, koliko one više nose prevagu o takvim stvarima kao što su one u nebu, koje, pošto su duhovne, mogu da se prikažu samo preko korespondencija. Iz obvh razmatranja sada može da bude jasno kakvo je čovekovo Čulno u samom sebi, i ostavljeno sebi, naime da su to same zablude, a otuda i obmane, stoga su suprotne istinama i dobrima vere. Otuda to, da kada je čovek u Čulnom i njegovom lumenu /svetlu/, on je u mrklome mraku u pogledu stvari koje se vide samo u svetlosti koja dolazi od Božanskog; a otuda i to, da se čulni lumen (svetlo) pretvarau gustu tamu kada na njega padne svetlost neba; razlog je to što istine, koje dolaze od Božanske svetlosti, ne mogu da budu skupa sa zabludama i obmanama, nego ih gase i tako unose mrkli mrak.

6949. *A on posta zmija, označava čulnog i telesnog čoveka odvojenog od unutrašnjeg. Ovo se vidi iz značenja zmije, koja označava čoveka koji razmišlja od čulnih stvari (vidi br, 195-197, 6399), stoga označava Čulno čovekovo; i pošto zmija označava Čulno, to označava i Telesno, jer Čulno je /sastavljeno/ od telesnih čula; a pošto je Čulnoonakvo kakvo je opisano gore (br. 6948), to zmija, koja označava Čulno, označava i svo zlo u opšte (vidi br. 251,257). Da u ovome odlomku zmija označava čulnog i telesnog čoveka odvojenog od unutrašnjeg ili racionalnog, vidi se iz toga što je Mojsije pobegao od nje, što označava osećaj užasa u odnosu na to (na zlo); kao i iz toga što ovaj znak opisuje one u duhovnoj Crkvi, kakvi bi bili, kada ne bi imali veru, jer u takvom slučaju bi njihovo Unutrašnje bilo zatvoreno, i svetlost neba u njega ne bi se ulivala, a koja čini da može da misli, i da govori, od odvojenog Čulnog. Svi oni misle od odvojeng Čulnog koji brane obmane od istina, i zla od dobara, jednom rečju, svi koji su u zlu života, pa zbog toga nemaju vere, jer onaj ko je u zlu života, ne veruje ni u šta. Oni koji su takvi, ti se ističu veštinom umovanja, kao i veštinom ubeđivanja, osobito prostih; razlog je to, što govore od obmana čula, i od izgleda u svetu. Isto tako, oni znaju kako da ugase ili prekriju koprenom istine pomoću obmana; zbog čega zmije označavaju i lukavstvo i podmuklost. Ali kada je Čulno povezano s Unutrašnjim, i potčinjeno Racionalnom, tada zmija označava mudrost i opreznost (br. 197,4211,6398).*

6950. *I Mojsije pobježe od nje, označava užasavanje od odvojenog Čulnog. Ovo se vidi iz značenja pobeći, jer onaj ko oseća užas, taj beži od njega, i iz značenja zmije, jer je to bilo ono od čega je pobegao, a što označava odvojeno Čulno (vidi br. 6949).*

6951. *I Jehova reče Mojsiju, označava providanje od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja reći, što se odnosi na Jehovu ili Gospoda, što označi providanje (vidi gore, br. 6946); i pošto označava providanje, to označava i providenje, jer su oni povezani, jer Gospod provida za ono što predviđa. On predviđa zlo i provida dobro; u ovome odlomku, stoga, Jehova reče, označava da provida, jer se sada zmije pretvorila u štap, to jest, zlo u dobro. A to se vidi i iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao istinu Božansku. Na taj način se providenje od Božanskog odnosi na Gospodovo Ljudsko, kada je bio u svetu.*

6952. Pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep, označava moć da se uzdigne od poslednjeg u Čulnom. Ovo se vidi iz značenja ruke, koja označava moć (br. 6947); i iz značenja zmijinog repa, što označava poslednje u Čulnom; da zmije označava Čulno (vidi br. 6949), stoga ono što je poslednje ili najniže u tome, jer se to označava repom. Uzdizanje je označeno pružanjem ruke i držanjem nečega što puzi po zemlji, i podizanjem toga. Pošto zmija označava odvojeno Čulno, a otuda /označava/ i umovanje od obmana čula o istinama vere, to zmijin rep označava obmanu samu, jer je to ono poslednje ili najniže, koje gleda nadole i nazvan, to jest, u svet i u zemlju, a ne nagore i unutra, to jest, u nebo i u Gospoda. Da su ovakve stvari označeno zmijinjim repom, vidi se kod Jovana, I imahu repove kao skorpijinje, i žalci bijahu na repovima njihovijem; i dana im bješe oblast da ude ljudima pet mjeseci (Otkr. IX.10); ovde se na sličan način kao repovima na zmijama označava umovanje od obmana, kojima se nanosi povreda; a osobito zato što se kaže da su takvi bili repovi konja, i da su imali glave, jer se konjima označava Intelktualno, kao i glavom; otuda se repovima u ovome odlomku označavaju veštija umovanja od obmana, kao i obmane protivu istina, koja su umovanja najniža, jer što je veštije umovanje protivu istina, to je ono niže. Ponovo, I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskih, i baci ih na zemlju (Otkr. XII.4); Ovde rep aždajin na sličan način označava umovanje od obmana; zvezde nebeske označavaju poznavanja dobra i istine; njihovim bacanjem na zemlju se označava razaranje; da je aždaja (zmaj) zmija, koja zavodi pomoću umovanja od obmana, i koja je zavela majku svega živoga ili Evu, u raj u drveta poznanja, to jest, spoljašnjim znanjima koja potiču od Čulnog, a to je od obmana, jasno je i kod Jovana, gde se kaže, I zbačena bi velika aždaha, stara zmija, koja se zove đavo i sotona, koja vara sav vasioni svijeti zbačena bi na zemlju, i anđeli njegovi biše zbačeni sa njom (Otkr. XII.9). Da rep u opšte označava odvojeno Čulno, koje ne gleda nagore nego nadole, znači ne u nebo nego u zemlju, stoga, da značava obmanu, vidi se kod Isaije, Za to će Jehova odrezati Izrailju i glavu i rep, granu i situ u jedan dan; starješina i ugledan čovjek to je glava, a prorok koji uči laž to je rep (IX.14,15), U ovome odlomku rep aždajin jasno označava obmanu, koja se u Reči naziva laž. Ponovo, I neće biti djela u Egiptu što bi učinila glava ili rep, grana ili sita (XIX.15); ovde sita (rogozovina) označava ono što je najniže. Kod Mojsija, I

učiniće te Jehova Bog tvoj da si glava a ne rep, bićeš samo gore a ne ćeš biti dolje, ako uzaslušaš zapovijesti Jehove Boga svojega (Zak. Ponovljeni XXVIII.13); ovde rep označava ono što je najniže, što gleda nadole i naizvan, to jest, prema svetu i prema zemlji, a ne prema nebu i Gospodu; jer Gospod uzdiže čovekovo unutrašnje, kada je čovek u dobru vere i ljubavi prema bližnjemu; ali kada je u zlu i obmani, njegovo unutrašnje gleda nadole, stoga na stvari koje su u svetu, a posledica toga je da odlaže ljudsku prirodu, i oblači se u prirodu zveri, jer zveri gledaju nadole, to jest, samo na ono što je na zemlji. Onaj ko gleda nadole, taj hoće samo ono što je zlo i misli samo ono što je obmana, dok onaj koga Gospod uzdiže, hoće samo ono što je dobro i misli ono što je istinito. Gospod uzdiže /čoveka/ i na taj način ga udaljava od zla i obmane: anđeli ovo opažaju i svojim čulima. Težnja je kao da se ide prema središtu gravitacije. Središte je tamo gde je Gospod u Svome suncu. Onamo se podižu glave anđela, a ovamo noge paklenih /duhova/; tako oni prvi gledaju nagore, a ovi drugi nadole (vidi br. 3641,3643). Kod Mojsija, Stranac koji je kod tebe, popeće se nada te visoko, a ti ćeš sići dolje veoma nisko. On će ti davati u zajam, a ti ne ćeš njemu davati u zajam, on će postati glava, a ti rep (Zak. Ponovljeni XXVIII.43,44); ovde je isti smisao. Kod Isaije, I reci mu: čuvaj se i budi miran, ne boj se i srce tvoje neka se ne plaši od dva repa (raja) ovijeh glavanja (usijanih glava) što je puše, od raspaljenoga gnjeva Razinova i Sirskog, i sina Romelijina (VII.4); Razin, car Sirski, označava poznavanja zla. Da Sirija označava poznavanja (cognitiones) dobra, vidi br. 1232,1234,3680; stoga, u obrnutom smislu, poznavanja zla. Sin Romelijin, car Samarijski, označava poznavanja obmane; oba se nazivaju repovima (krajevima) zato što označavaju najniže stvari, glavanje (usijane glave) označavaju jarost.

6953. *I pruži svoju ruku, i uhvati je. Ovo se vidi iz značenja pružiti ruku i uhvatiti, kada se kaže za ono što je ispod, što označava biti uzdizan prema višim stvarima ili što je isto, prema unutrašnjim (kao gore, br. 6952); iz značenja ruke, koja označava unutrašnju moć (vidi ponovo, br. 6952); i iz značenja zmije koju je držao, što označava Čulno, kao i umovanje iz toga (vidi gore, br. 6949). Da kada se Čulno uzdigne prema unutrašnjem, moć dolazi od Božanskog, videće se u onome što sledi.*

6954. *I opet posta štap u ruci njegovoj (na dlanu ruke), označava da je moć dolazila od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja zmije koja je postala štap, što označava Čulno (vidi gore, br. 6949); iz značenja štapa, što označava moć u Prirodnom; i iz značenjaruke /dlana ruke), što označava unutrašnju moć; u oba slučaja moć od Božanskog (br. 6952). Ovde je slučaj ovakav: Po sebi samom, čovek gleda nadole, to jest, prema svetu i prema zemlji, jer po sebi on je zlo i obmana. A kada gleda ovamo, Čulno vlada, a unutrašnje se protivi, jer sledi silu toka, i njoj popušta. No i ipak čovek, ne od sebe, nego do Gospoda, gleda nagore, to jest, prema nebu i Gospodu, što to je uzdizanje. A kada je unutrašnje uzdignuto, onda je i Čulno uzdignuto; ali je i pored toga tada lumen (svetlo) zatamnjen, iako svetlost neba preovladava. Kada je ovo slučaj, dobro i istina se ulivaju od Gospoda, i primaju se. Na ovo se misli pod moći koja dolazi od Božanskog. Ali ovako se mogu uzdignuti samo oni koji žive u dobru vere i ljubavi prema bližnjem. Da uzdizanje u stvari znači kretanje prema unutrašnjem, bilo mi je dato da saznam kroz živo iskustvo, jer sam to opazio hiljadu puta.*

6955. *Stihovi 5-7. To učini, reče Bog, da vjeruju da ti se javio Jehova Bog otaca njihovijeh, Bog Abramov, Bog Isakov, i Bog Jakovljevi. I opet mu reče Jehova: turi sada ruku svoju u njedra svoja. I on turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi i njedara, a to ruka mu gubava, bijela kao snijeg. A Bog mu reče: turi opet ruku svoju u njedra svoja. I opet turi ruku u njedra svoja. a kad je izvadi iz njedara, a to opet postala kao i ostalo tijelo njegovo. To učini, reče Bog, da vjeruju da ti se javio Jehova, označava da bi imali veru u Gospodovo Božansko Ljudsko; Bog otaca njihovijeh, označava da je to bilo Božansko Drevne Crkve; Bog Abramov, Bog Isakov, i Bog Jakovljevi, označava Gospoda kao Božansko samo i kao Božansko Ljudsko. I opet mu reče Jehova, označava predviđanje kakav bi bio karakter onih koji bi bili u duhovnoj Crkvi ako ne bi imali veru; turi sada ruku svoju u njedra svoja, označava usvajanje istine; I on turi ruku svoju u njedra svoja, označava ostvarivanje (aktualizaciju); a kad je izvadi i njedara, označava da je to bilo otuda; a to ruka mu gubava, bijela kao snijeg, označava profanaciju istine; A Bog mu reče, označava proviđanje kakav bi bio karakter onih u duhovnoj Crkvi kad bi imali veru; turi opet ruku svoju u njedra svoja, označava usvajanje istine; I opet turi ruku u njedra svoja, označava ostvarivanje (aktualizaciju); a kad je izvadi iz*

njedara, označava da je bilo otuda; a to opet postala kao i ostalo tijelo njegovo, označava da je postalo dobro /od istine/.

6956. *To učini, reče Bog, da vjeruju da ti se javio Jehova, označava da bi imali veru u Gospodovo Božansko Ljudsko. Ovo se vidi iz značenja verovati, što znači imati veru, ali ne veru da je Jehova ili Gospod viđen očima, nego da, u duhovnom smislu, imaju veru u Gospoda; i iz značenja Jehova se javio, što označava da se Gospod pokazao u Svom Božanskom Ljudskom (vidi br. 6945). Stoga da vjeruju da ti se javio Jehova, označava da bi imali veru u Gospodovo Božansko Ljudsko.*

6957. *Bog otaca njihovih, označava da je ovo bilo Božansko Drevne Crkve. Ovo se vidi iz značenja Boga otaca, što označava Božansko Drevne Crkve (vidi br. 6876, 6884): da je ovo bio Gospod kao Božansko Ljudsko, vidi iste brojeve.*

6958. *Bog Abramov, Bog Isakov, i Bog Jakovljevi, označava Gospoda kao Božansko samo, i kao Božansko Ljudsko. Ovo se vidi iz onoga što je gore pokazano (br. 6847), gde se javljaju iste reči.*

6959. *I opet mu reče Jehova, označava predviđanje kakav bi bio karakter onih u duhovnoj Crkvi kada ne bi imali veru. Ovo se vidi iz značenja Jehova reče, što označava predviđanje (kao gore, br. 6946). Razlog da to označava kakav bi bio karakter onih u duhovnoj Crkvi ako ne bi imali veru, je to što se sada govori o tome kakav će dalje biti karakter onih u duhovnoj Crkvi, koji su pretstavljeni sinovima Izrailjevim, kada ne bi imali veru, naime, da bi profanirali istinu (oskrvnuli). Jer kada je u prvom čudu štap postao zmija, to označava njihovo stanje, da bi postali sasvim čulni i telesni; ovo čudo, kada se ruka ogubavi, označava profanaciju, jer do profanacije dolazi jer Crkva i dalje ostaje u neverici. Oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi, u detinjstvu, i u ranoj mladosti, imaju veru u doktrinarne stvari svoje Crkve, ali to je vera koja potiče od njihovih roditelja i učitelja, a ne od njih samih; stoga ako kasnije ostave veru, oni profaniraju istinu ali ne mnogo; i ova se profanacija može ukloniti Božanskim sredstvima, i tako se čovek može osloboditi krivice. Ali ako čovek ima veru u doktrinu Crkve i u Reč od sebe, i ako to potvrdi u sebi; pa ako to kasnije ostavi i u sebi porekne ono što je pre verovao, posebno ako živi suprotno istini koju je bio potvrdio u sebi, ili ako jetumači sebi u korist, ili ako je potpuno*

odbaci, on profaniše istinu, jer u sebi meša i povezuje istinu s obmanom. Ovakve osobe, pošto im nestane skoro sva istina i dobro, postaju u drugom životu na kraju kao kosturi (skeleti), pa imaju onoliko života koliko ga imaju kosti u upoređenju s organskim životom tela. Međutim, teža je sudbina onih koji praofanišu dobro nego onih koji profanišu istinu. Oni koji pripadaju Gospodovoj duhovnoj Crkvi, mogu profanisati istinu, ali ne u toj meri i dobro. Pošto guba (lepra) predstavlja profanaciju istine i o tome se govori u onome što sada sledi, vidi prvo ono što je već rečeno i pokazano o profanaciji, naime, da oni koji su unutar Crkve, mogu profanisati svete stvari, ali ne i oni koji su izvan (vidi br.2051,3399); da svete stvari mogu profanisati samo oni koji su ih prethodno znali (br. 1008,1010,1059,3398,4289) ; da je profanacija isto tako priznavati i verovati, a živeti protivno tome (br. 4601): da se čovek drži u stanju koliko je god to moguće, da ne bi profanisao, (br. 301-303, 1327,1328,3398,34029, a da je sudbina onih koji profanišu gorža od sudbine svih ostalih u drugom životu (br. 6348).

6960. *Turi opet ruku svoju u njedra svoja, označava usvajanje istine. Ovo se vidi iz značenja ruke, što označava moć (vidi br. 6947), i iz značenja nedara što označava ljubav, jer delovi koji pripadaju grudima korespondiraju ljubavi, pošto sadrže srce, koje korespondira nebeskoj ljubavi, i pluća, koja korespondiraju duhovnoj ljubavi (vidi br. 3635,3883-3896,4133). I pošto nedra iz ovog razloga korespondiraju ljubavi, ona isto tako označavaju proprium, jer čovekovom proprium pripada ono što pripada čovekovoј ljubavi. Ovde stoga staviti ruku u nedra (na grudi) označava usvajanja, to jest, označava usvajanje istine, što se vidi iz onoga što sledi, kao i iz toga što duhovna moć počiva u istini (vidi br. 6948). Da nedra (grudi) označavaju ono što je zaista čovekovo, stoga označava proprium, a otuda i usvajanje i povezivanje kroz ljubav, pokazuje se u sledećim odlomcima: kod Miheja, Ne vjerujte prijatelju, ne oslanjajte se na vođu: od one koja ti leži na krilu /nedrima/, čuvaj vrata usta svojih (VII.5); ona koja leži na nedrima (na grudima) označava onu koja je povezana s drugim preko ljubavi, stoga se žena naziva ženom nedara njenoga muža (milom ženom)(Zak. Ponovljeni XXVIII.54; 2 Samuilov a XII.8); a muž se naziva mužem grudi njegove žene (prim. pev. doslovan prevod sa Hebrejskog) (Zak. Ponovljeni XXVIII.56): a to je zato što jedno pripada drugome. Kod Davida, Molitva se moja vraćaše u grudima (prsima) mojim (Psalam XXXV.13),*

označavajući da se k meni vraća. Ponovo, Opomeni se, o Jehova, prijekora sluga svojih, koji nosim u njedrima svojim od svijeh silnijeh naroda (Psalam LXXXIX.50); označavajući ono što pripada njemu, kao što je proprium. Kod Isaije, Kao pastir pašće stado svoje; u naručje svoje sabraće jaganjce, i u njedrima će ih nositi, i dojllice će voditi polako (Psalam XL.11); gde je isto značenje. Kod Luke, Dajte i daće vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i prepunu daće vam u naručje (njedra) vaše (VI.38); biti dat u naručje (njedra) znači dati svome propriumu. Ponovo, I kad umrije Lazar (siromah), odnesoše ga u naručje Abramovo (XVI.22); biti odnešen u naručje Abramovo označava Gospodu, koji je označen Abrahamom, preko povezivanja kroz ljubav. Kod Jovana, Boga niko nije vidio nikad: jedinorodni sin koji je u naručju (nedrima) Očinom, on ga javi (I.18). U naručju Očinom stoji za biti jedno. U sledećim odlomcima nedra označavaju ono što je čovekovo sopstveno, i usvajanje ne kroz ljubav: - kod Isaije, Ne ću mučati, nego ću platiti, platiću im u njedra, Izmjeriću im u njedra platu za djela koja čine od početka (LXV.6,7). Kod Jeremije, Činiš milost na tisućama, i vraćaš za bezakonje otačko u njedra sinovima njihovijem nakon njih (XXXII.18). A kod Davida, Sedminom vrati u njedra susjedima našim ruženje, kojim te ružiše, o Jehova! (Psalam LXXIX.12): vratiti u njedra označava sebi.

6961. I on turi ruku u njedra svoja, označava ostvarivanje (činjenje, aktualizaciju), to jest usvajanje istine. Ovo se vidi iz onoga što je već gore rečeno.

6962. I kad je izvadi, označava da je to bilo otuda. Ovo se vidi iz značenja izvaditi ruku iz nedarai pogledati, što označava opažati njen kavlitet, to jest, da je bilo otuda.

6963. A to mu ruka gubava kao snijeg, označava profanaciju istine. Ovo se vidi iz značenja ruke, što označava moć (kao gore, br. 6947), i što označava istinu, jer duhovna moć leži u istini (vidi br. 6948,6960); i iz značenja gube (lepre), koja označava profanaciju, osobito profanaciju istine, o čemu će sada biti govora. U istorijskim delovima Reči, o gubi se mogo govori, kao i o drugim pojavama na koži i kako se sudi o njenom karakteru po ovim pojavama. I o gubavcu se mnogo govori, da li da se zatvori ili da se izbacii iz zajednice, ili da se oslobodi. Guba na haljinama, na posudama, i u samim kućama, često su predmet o kome se govori.

Razlog da se tako puno govori o gubi nije to što je to bolest, nego zato što označava profanaciju istine, a to znači zbog duhovnog smisla; i zato što su Jevreji i Izraelićani bili skloni da profanišu istinu više od ostalih naroda. Jer da su oni znali unutrašnje stvari Reči, i istine same koje su bile pretstavljene u obredima Crkve među njima, i da su njih (istine) verovali, a da su živeli prema svojim prirodnim naklonostima, to jest u ljubavi prema sebi i svetu, u mržnji i osveti među sobom, i u okrutnosti prema narodima, oni bi bili profanisali istine u kojese nekada verovali; pošto verovati istine, a živeti nasuprot njima, to je profanacija /istina/. Zbog toga im nije bilo dato, koliko je to bilo moguće, da znaju unutrašnje istine (br. 3398,3489), pa nisu znali ni da će živeti posle smrti; a nisu znali ni da Mesija treba da dođe da spasi njihove duše za večnost, nego su verovali da će uzići tu naciju iznad svih ostalih u svemiru. I pošto je ta nacija bila takvoga karaktera, a pošto je takvoga karaktera u sadašnje vreme, stoga im se ne daje da imaju verum iako žive posred Hrišanskog sveta. Otuda sada to da se guba opisuje s obzirom na njen karakter. Da guba označava profanaciju istine, vidi se iz odredaba o gubi (lepri), u Levitikusu XIII.1 do kraja. U tome opisu sadržan je u unutrašnjem smislu opis kvaliteta profanacije istine, kao na primer, kakva je profanacija ako je skorašnja, kakva ako je stara, kakva kada je unutar čoveka a kakva kada je izvana, kakva kada je izlečiva, i kako se leči kao i druge pojedinosti, koje se ne mogu sveupoznati osim preko unutrašnjeg smisla Reči. Ali pošto su stvari koje se opisuju gubom tako profane, to nije dopušteno opisivati ih u sitnice. Nebo se užasava kada se samo pomene nešto što je profano. Možemo da navedemo samo ovaj odlomak: Ako li se guba izaspe po koži i pokrije svu kožu čovjeku od glave do pete, gdje bi god svećenik očima pogledao, kad svećenik vidi da je pokrila svu kožu na njemu, proglašiće da je čovjek čist, jer je sve pobijeljel, pa je čist. Ali ako se pokaže na njemu divlje meso, biće nečist. Pa kad svećenik vidi divlje meso, proglašiće ga da je nečist; ono je divlje meso nečisto, guba je. A kad bi se divlje meso promijenilo i pobijeljelo, neka dođe k svećeniku (Levitska XIII.12-14). Kad se ne bi znalo iz unutrašnjeg smisla kao to da je onaj koji je gubav od glave do pete, da je čist, ovo bi izgledalo kao paradox. Ali onim koji je gubav od glave do pete označava se onaj koji zna unutrašnje istine, ali ih ne priznaje i ne veruje u njih. Takav nije iznutra u profanaciji, nego izvana, što se uklanja; zbg toga je on čist. Ali ako on zna istine

vere, i veruje ih, a živi suprotno njima, on je iznutra u profanaciji, kao i onaj koji je jednom verovao, a sada poriče; stoga se kaže, Ako se na njemu pokaže divlje meso, biće nečist. Divljim mesom se označava priznavanje i vera: vidi šta je gore navedeno (br. 6959).

6964. *I on reče, označava providanje kakav bi bio karakter onih u duhovnoj Crkvi kad ne bi imali veru. Ovo se vidi iz značenja Jehova reče, što označava providanje (kao gore, br. 6951). Da to označava /pitanje/ kakav bi bio njihov karakter kad ne bi imali veru, jasno je iz onoga što sledi, jer se rukom koja se vraća u nedra označava da oni tada imaju duhovno dobro; obrnuto od toga je, da se rukom koja se stavlja na nedra i postane gubava, označava da bi oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi bili u profanaciji istine, kada ne bi imali veru (vidi gore, br. 6959,6963).*

6965. *Turi opet ruku svoju u nedra svoja, označava prisvajanje istine. Ovo se vidi iz značenja vraćanja ruke u nedra, što označava usvajanje istine (vidi br. 6960).*

6966. *I on opet turi ruku svoju u njedra svoja, označava ostvarivanje (aktualizaciju) (vidi gore, br. 6961).*

6967. *A kad je izvadi iz svojih njedara, označava da je to bilo otuda (vidi kao i gore, br, 6962).*

6968. *A to posta kao i ostalo tijelo njegovo, označava da je tada bilo dobro od istine. Ovo se vidi iz značenja tela, što označava čovekov voljni proprium, koji je oživeo zahvaljujući Gospodovom Božanskom Ljudskom, ili nebeski proprium (vidi br. 3813); a pošto je ovo označeno telom, tako isto je telom označano i dobro Gospodove ljubavi prema bližnjem. Ali kod onih koji su u duhovnoj Crkvi, označava dobro od istine, jer dobro kod njih je od istine, i ono je u skladu s istinom doktrine njihove Crkve. Ova istina, kada se primeni u život, naziva se dobrom.*

6969. *Stihovi 8,9. Tako, reče Bog, ako ti ne uzvjeruju i ne poslušaju glasa tvojega za prvi znak, poslušaće za drugi znak. Ako li ne povjeruju ni za dva znaka, i ne poslušaju glasa tvojega, a ti zahvati vode iz rijeke, i prolj na zemlju, i pretvoriće se voda koju zahvatiš iz rijeke, i provrći će se u krv na zemlji. Tako, reče Bog, ako ti ne uzvjeruju, označava ako nemaju vere; i ne poslušaju glasa tvojega za prvi*

znak, označava da ako se ne pokore onome što kaže Reč, umesto da postanu duhovni i racionalni ljudi od Reči, oni će postati neduhovni i neracionalni; poslušaće za drugi znak, označava da ako apsolutno nemaju vere, da će se takve stvari dogoditi; Ako li ne povjeruju ni za dva znaka, i ne poslušaju glasa tvojega, označava ako se ne pokore; a ti zahvati vode iz rijeke, označava lažnaspoljašnja znanja; i prolj na zemlju, označava utapanje u Prirodno; i pretvoriće se voda koju zahvatiš iz rijeke, označava izokretanje (inverziju) stanja; i provrci će se u krv na zemlji, označava pretvaranje sve istine u laž, pa stoga lišavanje Prirodnog istine.

6970. *Tako, ako ti ne uzvjeruju, označava ako ne budu imali veru. Ovo se vidi iz značenja uzverovati, a što znači ne imati veru (kao gore, br. 6956). U ovom slučaju, imati veru ne znači imati veru zbog znakova, da će biti oslobođeni iz Egipta, jer se ova vera odnosi na svetske stvari, dok vera da ako ne nastave da budu u istinama, oni će postati samo čulni i telesni, i na kraju će profanirati istinu; jer ovo su stvari koje su označene sa dva znaka. Unutrašnji smisao ne govori o svetskim stvarima, kao što to čini spoljašnji istorijski smisao, nego govori o duhovnim stvarima. Vera u svetske stvari je nešto sasvim drugo nego vera u duhovne stvari; kao na primer: verovati da ljudi ne rade ovo što govore; da je čovek istinit ili nije; da bi čovek uspeo, da treba da radi to ili ono; da ono što je napisano, da treba ili ne treba imati poverenja u to; pored mnogo drugih primera. To su primeri vere u svetske stvari, kao i u ovom slučaju, da će se sinovi Izrailjevi osloboditi ropstva u Egiptu. A verovati da postoji nebo i pakao; da će ljudi živeti posle smrti, dobri u sreći za uvek, a zli u nesreći; da svačiji život ostaje; da vera i ljubav prema bližnjemu čine duhovni život, i da je to onaj život koji imaju anđeli u nebu; da Gospod ima svu moć u nebu i na zemlji, kao što On sam kaže (Mateja XXVIII.18); da od Njega mi živimo; da je Reč nauk o nebeskoj i Božanskoj istini, i slično. Ovakvi su primeri vere u duhovne stvari, a koje su ovde označene verovanjem.*

6971. *I ne poslušaju glasa tvojega za prvi znak, označava da ako ne poslušaju ono što je objavljeno u Reči, umesto da budu duhovni i racionalni ljudi, oni bi postali neduhovni i neracionalni ljudi. Ovo se vidi iz značenja poslušati, što znači pokoriti se (vidi br. 2542, 3869, 5017); iz značenja glasa, što označava ono što je objavljeno*

u Reči, o čemu ubrzo; i iz značenja prvoga znaka, što označava da umesto da postanu duhovni i racionalni, oni će postati neduhovni i neracionalni. Da je slučaj ovakav, vidi se iz značenja zmije koja je postala od Mojsijevog štapa, što označava čulnog i telesnog čoveka (br. 6849), stoga neduhovnog i iracionalnog čoveka. Jer čovek koji je čulan i telesan, nije racionalan, pa stoga nije ni duhovan, jer on misli obmane, i hoće zla. Onaj koji hoće ovo, taj nije racionalan, a još manje duhovan, jer priznavanje i vera u istinu i u dobar život je ono što je najbitnije duhovno u Racionalnom, jer su ove stvari od Božanskog; ali priznavanje i vera u obmanu, i zao život, to je suprotno. Da su čisto čulni i telesni ljudi takvoga /duhovnog/ karaktera, vidi br. 6844,6845,6949. Oni koji postanu sasvim čulni i telesni ljudi, koji su bili upoznati sa stvarima koje se odnose na duhovni svet, a koji su to posle odbacili i usvojili lažna načela suprotna istinama, a u životu starali sesamo za svetske, telesne, i zemaljske stvari, i koji su verovali da život treba da bude ispunjen uživanjima, govoreći, Šta ima čovek dok živi? kad umremo, umremo, a ko se ikad vratio iz drugog života i rekao nam da taj postoji? mi ne znamo kakav ćemo život voditi kada se sadašnji život završi. Ako neko racionalnim argumentom navede ljude ovakvoga karaktera da misle o večnom životu, oni misle da se ništa gore ne može njima desiti nego drugima, i odmah se vraćaju svom prethodnom načinu života. Kod ovih ljudi prolaz svetlosti neba i njegovog influksa je zatvoren, a svetlost neba u njihovom Prirodnom postaje mrkli mrak, dok svetlost sveta postaje blistavilo (br. 6907), a ovo blistavilo postaje to jače što svetlost neba postaje tamnija; otuda to da takvi ljudi vide zla svoga života kao da su dobra, a obmane kao istine. Zbog toga čovek postaje čulan i telesan. Jednom rečju, kada je prolaz za influks svetlosti neba jednom bio otvoren, a kasnije zatvoren, čovek je primoran da gleda nadole, a ne nagore; a to je u skladu sa Božanskim redom kako istine koje je jednom priznavao a koje ostaju u njegovom untrašnjem čoveku, kako ne bi bile zaražene obmanama pa stoga i profanisane. Sličan je slučaj s neznabošcima koji napuste svoj religionizam, čija je sudbina bolja od sudbine onih koji su unutar Crkve, jer oni nisu u posedu istine iz Reči, i tako nemaju pravih istina, nego imaju istine povezane s mnogo zabluda koje ne mogu da se profanišu. U pogledu značenja glasa, što označava ono što Reč najavljuje, treba znati da se reč glas često nalazi, i da je pridružena reči koja nema veze sa glasom, ko što je u ovom

slučaju, gde je povezana sa reči znak. Ako ne uzaslušaju glas prvoga znaka, verovaće glas drugoga glasa; kao i kod Nahuma, Glas bičeva, točkovi prašte, i konji topoću, i kola skaču (III.2), I kod Davida, Glas rijeke, Gospode, podižu rijeke glas svoj, od glasa vode mnoge i silne (Psalam XCIII.3,4). Da glas označava najavljanje od Reči, koji se glas naziva glasom Jehovinim, vidi se kod Davida, Glas je Jehovin silan, glas je Jehovin slavan. Glas Jehovin lomi cedre. Glas Jehovin sipa plamen ognjeni: Glas Jehovin oprašta košute bremenai sa šuma skida odijelo (XXIX.4-4,8-10.). Ponovo, Glasite slavu Božiju, veličanstvo njegovo nad Izrailjem i sila njegova nad oblacima (LXVIII.34). gdje glas stoji za Božansku istinu, stoga za Reč, kao i najavu od Reči. Šta glas dalje označava, vidi br. 219, i da se glas odnosi na istinu, br. 3563.

6972. Poslušaće za drugi znak, označava da bi oni imali veru u ono što je pretodno najavljeno od Reči, da bi bili postali i koji profanišu istinu. Ovo se vidi iz značenja glasa, a to znači što je najavljeno, kao i ono što je ranije najavljeno, i iz značenja gube (lepre), što je ovde drugi znak koji označava profanaciju istine (vidi br. 696). Štaje profanacija, vidi br. 6959, i odlomke tamo navedene.

6973. A ako li ne uzvjeruju ni za ta dva znaka, označava ako zaista ne budu uzverovali da će se takve stvari dogoditi. Ovo se vidi iz značenja uzverovati, što znači imati veru, naime, u duhovnom smislu (vidi gore br. 6970); i iz značenja znakova, što znači da bi postali čulni i telesni, a posle i oni koji profanišu istine, koji /znakovi/ su to što se zmija stvorila kada je Mojsije bacio svoj štap na zemlji (br. 6971), i kada je ruka, koja je stavljena u nedra, postala gubava (br. 6963). Tako, to što nisu poverovali zbog dva znaka, označava da nisu imali vere da će se takve stvari dogoditi.

6974. I ne poslušaju glasa tvojega, označava ako ne popuste i ne poslušaju. Ovo se vidi iz značenja poslušati (vidi br. 2542,3869,5017); iz značenja glasa, što označava ono što je objavljeno i što je pre objavljeno (vidi br. 6971,6972); i iz reprezentacije Mojsija, čiji su glas trebali da poslušaju, što označava Gospoda kao Božanski Zakon, to jest, kao Božansku Istinu, odnosn kao Reč, jer u Reči je Božanska Istina. Otuda se jasno vidi da se rečima, ako ne poslušaju glasa tvojega, označava ako ne popuste i ne poslušaju. U ovom odlomku, kao i u stihovima 1 i 8, kaže se, ako ne

uzveruju, i ako ne poslušaju, što izgleda slično, jer onaj ko ne veruje, taj ne sluša; ali ipak ima razlike, jer verovanje, koje se odnosi na veru, kaže se za istinu koja pripada veri, pa se odnosi na Intelektualno; ali poslušati, što označava pokoravanje, kaže se za dobro koje pripada ljubavi prema bližnjemu pa stoga se odnosi na Voljno; jer u Reči, osobito u proročkoj, gde se istina izražava pravim terminima, i dobro se izražava svojim posebnim terminima, zbog nebeskoga braka u svakoj pojedinosti Reči, koja je brak dobra i istine (vidi br. 683,793,801,2173,2516,6343).

6975. *A ti zahvati vode iz rijeke, označava lažna spoljašnja znanja. Ovo se vidi iz značenja vode iz reke, naime, iz Egipta, ili Nila, što označava lažna spoljašnja znanja. Da voda označava istine, vidi br. 2702,3424,4976, a u obrnutom smislu obmane, br. 790; a da reka u Egiptu označava lažna spoljašnja znanja, vidi br. 6693.*

6976. *I proij na zemlju, označava ulivanje u Prirodno. Ovo se vidi iz značenja proliti, što je ulivanje (ubrizgavanje); i iz značenja (suve) zemlje, što označava Prirodno. Suho se koristi da se opiše suho mesto, a i zemlja; a zemljom Egipatskom označava se prirodni um koji je u obmani, stoga /označava/ Prirodno (vidi br. 5276,5288,5301); a to je još više označeno suhom zemljom.*

6977. *Pretvoriće se voda koju zahvatiš iz rijeke, označava inverziju (izokretanje) stanja. Ovo se vidi iz onoga što odmah sledi, jer se kaže da će /voda/ postati krv na suhoj zemlji, čime se označava pretvaranje istine u obmanu, i lišavanje Prirodnog /istine/ kada se ovo desi, i kada se stanje potpuno izokreće; stoga se kaže da ove reči, jer se to dešava, da one označavaju izokretanje stanja. Dolazi i do potpunog izokretanja stanja kod Prirodnog, kada ga obmane obuzmu; samo ovo se retko dešava čoveku dok živi u svetu, ali u drugom životu to se dešava svima onima koji su bačeni u pakao. Razlog da se to retko dešava čoveku dok živi u svetu je to, što se on neprestano održava u stanju u kome može da se popravi, ako se slobodno uzdržava od zala. Ali poslesmrti, njegov ga život prati, i to onakav život kakav je stekao za sebe tokom celog svog života u svetu. Onaj ko je u zlu, više se ne može popraviti; i kako nebi imao nikavu komunikaciju s nekim društvom u nebu, sva istina i dobro mu se oduzimaju; a posledica je to da ostaje u zlu i u obmani, što se*

povećava u skladu sa sposobnošću da ih prima, a koju je stekao u svetu; ali mu nije dozvoljeno da pređe stečene granice. Na to izokretanje stanja se ovde misli; i to je /stanje/ takvo, da se ne može više popraviti u pogledu njegovog unutrašnjeg, nego samo u pogledu spoljašnjeg, to jest, zbog straha od kazni koje, ako su česte, primoravaju ga da se uzdrži od zla, ne slobodno, nego pod prisilom iako požuda da čini zlo ostaje, ali to je požuda koja se ograničava, kao što je rečeno, strahom, što je spoljašnje sredstvo kojim se neko popravlja. To je stanje zlih u drugom životu.

6978. I povrći će se (pretvoriti) u krv na suhoj zemlji, označava falsifikovanje sve istine, a otuda i lišavanje Prirodnog istine. Ovo se vidi iz značenja krvi, što označava svetu istinu koja proističe od Gospoda, a u obrnutom smislu, istinu pretvorenu u obmanu i profanisanu (vidi br. 4735: ovaj je slučaj onakav kakav se pokazuje u onome što prethodi); i iz značenja suhe zemlje, koja označava Prirodno (vidi upravo gore, br. 6976); da krv označava falsifikaciju i profanaciju istine, posebno se vidi kod Nahuma, Teško gradu krvničkom, vas je pun laži i otimanja, grabež ne izbiva iz njega. Pucaju bičevi, točkovi prašte, i kola skaču. Konjanici poskakuju, mačevi se sjaju, i koplja sijevaju, i mnoštvo je pobijenijeh, i sila mrtviheh tjelesa nema broj mrtvijema; i pada se preko mrtvaca. Za mnoštvo kurvarstva ljupke kurve, vješte bajačice, koja prodaje narode svojim kurvanjem i plemena vraćanjem svojim (III.1-4). Da krvnički grad označava lažnu doktrinu, tako da krv označava falsifikovanu i profanisanu istinu, vidi se iz svih reči njegovog opisa u unutrašnjem smislu, i ne samo iz ovih stihova koji su navedeni, nego i iz sledećih. Jer grad označava doktrinu; biti pun laži i otimanja označava obmanu i zlo od obmane, glas biča i glas točkova označavaju odbranu laži pomoću obmana, njištanje konja i poskakivanje kola označavaju izokrenuto Intelektualno i sličnu tome doktrinu; konjanici koji mašu mačem, sevanje koplja, označavaju borbu protivu istine; mnoštvo pobijenijeh označava da je otuda došlo bezbroj obmana, a označava i one koji su u obmanama; i sila (hrpa) pobijenih tjelesa da im nema broja, označava bezbrojna zla kao i one koji su u zlima; kurvarstva kurve označavaju sama falsifikovanja, a tako isto i vraćanja.

6979. Stihovi 10-12. A Mojsije reče Jehovi: molim ti se, o Jehova, nijesam rječit čovjek niti sam prije bio niti sam od kako si progovorio sa slugom svojim, nego sam sporijeh usta i spora jezika. A Jehova mu reče: ko je dao usta čovjeku? ili ko može stvoriti nijema ili gluha ili okata ili slijepa? zar ne ja, Jehova? Idi, dakle, ja ću biti s ustima tvojim, i učiću te šta ćeš govoriti. A Mojsije reče Jehovi, označava opažanje od Božanskog; molim ti se, o Jehova, označava ono što je izvesno; nijesam rječit čovjek, označava da nema dar govora /da nije rečit/; niti sam prije bio (do juče), označava ne od večnosti; niti sam od kako si progovorio sa slugom svojim, označava ni u večnosti, kada Božansko bude u Ljudskom; nego sam sporijeh usta i spora jezika, označava da se glas i govor Božanskog niti čuje niti opaža. A Jehova mu reče, označava Božanski influks; ko je dao usta čovjeku? označava izgovaranje; ili ko može stvoriti nijema, označava ne izgovaranje; ili gluha, označava bez opažanja; ili okata ili slijepa? označava veru kroz spoznaje, i bez vere zbog manjka spoznaja; zar ne ja, Jehova? označava da sve te stvari postoje zahvaljujući influksu života od Božanskog; Idi, dakle, ja ću biti s ustima tvojim, i učiću te šta ćeš govoriti, označava Božansko u svim stvarima u opšte i posebno koje proističu od Božanskog Ljudskog.

6980. I Mojsije reče Jehovi, označava opažanje od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja reči u istorijskim delovima Reči, gde označava opažanje, često kao i gore; i iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao Božanski Zakon u Ljudskom kada je bio u svetu (vidi br. 6723,6827); Božanski od Kojega /su sve stvari/, označen je Jehovom: Otuda je očito da Mojsije reče Jehovi, označava da je Gospodovo Ljudsko imalo opažanje od Svog Božanskog.

6981. Molim ti se, o Jehova, označava ono što je izvesno. Ovo se vidi iz toga, što je Molim ti se, forma potvrđivanja da je nešto tako, stoga da je izvesno.

6982. Nijesam rječit čovjek, označava da on nije rečit. Ovo se vidi iz značenja rječit čovjek, što označava da nije sposoban govornik, a to je da nema govorne veštine. Potrebno je reći kakav je ovo slučaj. U najvišem smislu, ovde se govori o Gospodu, jer Mojsije pretstavlja Gospoda kao Božanski Zakon, a to znači u pogledu Božanske Istine. Istina koja proizilazi neposredno od Božanskog, nju niko ne može čuti, čak ni anđeo; jer da bi se čula, Božansko mora da postane ljudsko a postaje ljudsko kada

prolazi kroz neba. A kada prolazi kroz neba, pokazuje se u ljudskoj formi, i postaje govor, koji govor izgovaraju duhovi koji se, kada su u tome stanju, nazivaju Svetim Duhom, a za Sveti Duh se kaže da proizilazi od Božanskog, jer Sveto duha, ili sveta istina koju tada taj duh govori, proističe od Gospoda. Iz ovih se razmatranja može videti da se istina, koja neporedno proizilazi od Gospoda, ne može pokazati nikome kao govor ili razgovor, osim preko Svetoga Duha. Ovo je označeno u najvišem smislu Mojsijem, koji pretstavlja Gospoda ko istinu Božansku, rekavši, da on nije rečit čovek, i da će mu se pridružiti njegov brat Aron, koji će njemu biti usta, a on će Aronu biti Bog.

6983. *Niti sam prije bio (od juče i prekjuče), označava /da nije rečit/ od večnosti /oduvek/ to jeste, da nema govorničke veštine od večnosti. Ovo se vidi iz značenja niti sam prije (od juče i od prekjuče), jer dan pre jučerašnjeg označava večnost. Razlog da od juče ili od prekjuče označava od večnosti ješto to što to označava vreme, i to prošlo vreme; a vreme, kada se kaže za Gospoda, ili za Božansko, ne označava vreme, nego večnost. Postoje dve stvari koje ne postoje u nebu, a još manje u Božanskom, naime, prostor i vreme. Da ovi ne postoje u nebu, a da umesto njih postoje stanja, umesto prostora je esse, a umesto vremena je existere (biće i bitisanje), vidi br. 2625,3938; da su u nebu prostori i vremena stanja, vidi br. 1274,5605,6110. Ali u Božanskom, koje je iznad neba, još manje ima prostora i vremena, ali umesto prostora postoji beskonačnost, a umesto vremena večnost. Ovo sudve stvari kojima u svetu korespondiraju prostor i vreme; isto tako /njima koresondiraju/ esse i existere u nebima. Da se sa juče i prekjuče, u Reči, ne označava juče i prekjuče, nego u opšte prošlo vreme, vidi se iz odlomaka gde se pominju, kao kdo Jošue, Odmah se povrati voda u Jordanu na mjesto svoje i poteče kao juče i prekjuče (kao prije) povrh svijeh bregova svojih, (prim prev, ovo je doslovni prevod Hebrejskog teksta, dok u Daničićevm prevodu stoji: voda poteče kao i prije)(IV-18). U Prvj knjizi Samuilovoj, I kada ga vidješe od juče i prekjuče (pređe) gdje prorokuje s prorocima, rekoše jedan drugome: šta to bi od sina Cisova? eda li je u Saul među prorocima? (X.11). U Drugoj knjigi Samuilovoj, Plemena Izrailjeva rekoše Davidu: I juče i prekjuče (i prije), dok Saul bješe car, ti si odvodio i dovodio Izrailja (V.2).U ovim odlomcima i u drugim, juče i prekjuče označava preili prošlo vreme. Sada, pošto se sa juče i prekjuče označava prošlo*

vreme, a predmet o kome se govori u najvišem smislu je Gospod, koji je kao Božanski Zakon ili kao Božanska Istina pretstavljen Mojsijem, to je očito da se sa juče i prekjuče označava od večnosti. Večnost koja je označena sa juče, ovako se obeležava kod Davida, Tisuća godina u očima Tvojim je samo juče (kao dan jučerašnji) kad mine (Psalam XC.4).

6984. *Niti sam otkako si progovorio sa slugom Svojim, tako označava /da nije rečit/do u večnost, ni kada se Božansko bude ulivalo u Ljudsko. Ovo se vidi iz značenja od sada ili od danas, što označava večnost (vidi br. 2838, 3998,4304,6165), stoga do u večnost, jer se odnosi i na vreme koje sledi; iz značenja progovoriti, što označava influks (vidi br. 2951,5481,5743,5797); da označava influks od Božanskog, označeno je sa otkako si progovorio, to jest, Jehova; i iz značenja sluge, što označava Gospodovo Ljudsko, kad još nije bilo postalo Božansko (vidi br. 2159); ali kad je postalo Božansko, jer je bilo jedno sa Jehovom, bio je Gospod.*

6985. *Nego sam sporijeh usana i sporoga jezika, označava da se glas i govor od Božanskog niti čuje niti opaža. Ovo se vidi iz značenja usta, što označava glas; i iz značenja jezika, što označava govor. Usta označavaju glas zato što je to organ glasa, a jezik označava govor, zato što je to organ za govor. Razlika između glasa i govora je očita svakome, a tako isto da se čuti odnosi na uho, a opažati se odnosi na govor. U istorijskom doslovnom smislu, gde se govori o Mojsiju, koji je bio čovek, i koji je mogao govoriti iako s teškoćom, to se moglo izraziti samo sa bio je sporih usana i sporoga jezika. Kad ovo pređe u unutrašnji smisao, anđeli opažaju da se ovo odnosi na predmet o kome se govori; i kada se kaže za Božansko, tada označava da se glas koji od Njega potiče, ne može čuti, niti govor opažati neposredno, nego samo preko duhova, u skladu s nim što je rečeno (br. 6982).*

6986. *A Jehova mu reče, označava Božanski influks. Ovo se vidi iz značenja reči, što označava influks (vidi br. 5743,6291); to je od Božanskog, jer Jehova reče.*

6987. *Ko je dao usta čovjeku? označava iskazivanje (govor, izjavljivanje). Ovo se vidi iz značenja usta, što označava glas (vidi gore, br. 6985); i pošto označava glas, to označava i iskaz. Šta posebno usta označavaju, može se videti samo iz*

korespondencije. Usta sa usnama korespondiraju unutrašnjem govoru, koji pripada misli. Čovekova misao je aktivna i pasivna. Čovekova je misao aktivna kada govori, i može se nazvati govorećom misli (mišlju koja govori), ali misao koju ima kada ne govori, je pasivna. Karakter razlike između ovih se pokazuje onome ko razmišlja. Čovekova usta označavaju aktivnu ili govoreću misao, to jest, iskaz. U pogledu aktivne misli, a što je označeno ustima, treba primetiti da je ova misao na svoj način govor, i da se govorom utiče i na organa tela koji mu korespondiraju. Izgleda kao da su izrazi u govoru u misli; ali ovo je zabluda; tamo je samo čulo govora. Čovek skoro ne zna za ovo čulo, jer je to govor njegovoga duha, kao što je govor duhova u drugom životu. Ovaj govor, kada se uliva u odgovarajuće organe tela, proizvodi govor reči, koji se mnogo razlikuje od misli koja ga proizvodi. Da se mnogo razlikuje, vidi se po tome što čovek može da misli u jednom minutu mnogo više toga nego što može da kaže ili napiše; drugačije bi bilo kada bi misao bila sastavljena od reči, kao što je to u govoru usta. Zbog postojanja korespondencije govora misli sa govorom usta, čovek, kada posle smrti dođe među duhove, zna da govori univerzalni jezik sa duhovima, bez obzira koji je njihov bio jezik u svetu; isto tako, da mu se čini da govori kao i u svetu, iako reči koje koristi kao duh nisu iste kao reči koje koristi u telu, nego je to (govor) ideja koje pripadaju njegovoj misli, a u jednoj ideji imamo mnogo pojedinosti; otudato, da jedan duh može više toga da izrazi u trenutku nego što čovek može za pola sata; pored toga, ima mnogo toga u istoj ideji, što ne može da se izrazi telesnim govorom. Međutim, anđeli koji su u nebu, govore drugačije od duhova; anđeli koji su u nebu, imaju govor koji dolazi od intelektualnih ideja, koje filosofi nazivaju nematerijalnim idejama; dok duhovi imaju govor od ideja imaginacije (mašte), koji se sastoji od materijalnih ideja. Otuda to, da se u jednoj misli nalazi vrlo mnogo stvari, koje duhovi nemogu da izgovore celim nizovima svojih ideja, pored mnogih stvari koje oni nikako ne mogu da izraze. (prim. prev. u svom Dnevniku, autor je naveo nekoliko reči iz govora duhova, od kojih je jedna, ako dobro pamtim, eskapulejo). Ali kada jedan duh postane anđeo, on je onda u anđeoskom govoru, isto kao kada čovek posle smrti postane duh, i kada je u govoreu duhova (kada govori kao duhovi), iz sličnog razloga. Iz ovih razmatranja može da se jasno vidi šta je aktivna misao, naime, da je to govor čovekovog duha.

6988. Ili ko može stvoriti nijema, označava ne iskazivanje (ne izražavanje, ne govor). Ovo se vidi iz značenja nem, što označava da nema iskazivanja govora), jer je to obrnuto od označavanja usta koja znače iskazivanje (izražavanje) (vidi upravo gore, br. 6987). Iskazivanje ovde ne znači iskazivanje glasom ili govorom, jer je to iskazivanje prirodno; nego se iskazivanjem označava ispovedanje Gospoda i iskazivanje (izjava) vere u Njega, jer ovo iskazivanje je duhovno. Otuda se vidi šta je označeno u unutrašnjem smislu nemim, naime, da su to oni koji nisu u stanju da ispovedaju Gospoda i stoga ni da izjave veru u Njega, zbog neznanja, u kojem su stanju narodi izvan Crkve, kao i prosti u Crkvi. Da su ovi označeni nemikma, vidi se kod Isaije, Tada će hromac skakati kao jelen, i jezik nijemoga pjevaće, jer će u pustinji provreti vode i potoci u zemlji sasušenoj (XXXV.6). Jezik nijemoga pjevaće, označava da će ispovedati Gospoda i ono što pripada veri u Njega; vode će provreti u pustinji i potoci u zemlji sasušenoj, označava da će poznavati istinu i dobro; pustinja označava stanje u kome nema poznavanja vere zbog neznanja. Nemim kojega je Gospod izlečio, označavaju se narodi koji su se preko Njegovog dolaska oslobodili obmana i zala; kao nemim kod Mateje, Gle, dovedoše k Njemu čovjeka nijema i bijesna. I pošto izagna đavola, progovori nijemi, i divljaše se narod (IX.32,33). Ponovo, Tada dovedoše k Njemu bijesna koji bješe nijem i slijep; i iscijeli ga da nijemi i slijepi stade govoriti i gledati (XII.22). Na sličan način, nemi i opsednuti demonom, kod Marka IX.17-29). Treba da se zna ka su sva čuda koja je Gospod izveo, označavala stanje Crkve i ljudske rase koju je On spasio Svojim dolaskom u svet, naime, da su oni koji su primili veru od ljubavi prema bližnjemu, bili oslobođeni pakla. Gospodova čuda su se odnosila na ove stvari. U opšte, sva čuda zabeležena u Starom Zavetu, označavaju stanje Gospodove Crkve i carstva; po ovome se Božanska čuda razlikuju od dijaboličnih i magijskih čuda, iako u vanjskoj formi izgledaju slični, od takvih čuda magova Egiptu.

6989. Ili gluha, označava neopažanje istine, pa stoga ne poslušnost. Ovo se vidi iz značenja gluhoga, što označava one koji ne opažaju šta je istinito. pa stoga i nokoracvaju se, to jest, apstraktno, nemanje opažanje istine, pa otuda i neposlušnost. Gluhi ima ovo značenja zato što sluh korespondira i opažanju i poslušnosti; opažanju, jer se stvari koje se čuju, opažaju iznutra, a poslušnosti, jer se iz toga zna šta treba da se radi. Da je ovo ono što korespondira sluhu, ako i uhu,

vidi br. 3869,5017. Otuda se vidi jasno šta je označeno gluhim. U Reči, gluhima su označeni i narodi koji ne znaju iostine vere, jer nemaju Reč, pa stoga ni ne mogu živeti prema tih istinama, ali koji, kada su poučeni, primaju ih, i žive u skladu s njima. Na ove se misli kod Isaije, Tada će se otvoriti oči slijepijema, i uši gluhijema će se otvoriti (XXXV.5). Ponovo, Počujte, vi gluhi, i pogledajte, vi slijepi, da biste progledali (XLII.18-20). Ponovo, U taj će dan gluhi čuti riješ u knjizi. i iz tame i mraka vidjeće oči slijepijeh (XXIX.18). Ponovo, Izvedi narod slijepi koji ima oči, i gluhi koji ima uši (XLIII. 8,9). Ovdje se od gluvim misli na one koji će, zbog Gospodovig dolaska, biti u stanju da prime istine vere, to jest, da ih opažaju i da im se pokoravaju. Isto je označeni gluhim kojega je Gospod izlečio (vidi Marko VII.31 do kraja; IX.25). Zbog ovakvolg značenja gluhoga, bilo je zabranjeno u reprezentativnoj Crkvi, psovati gluhoga, i staviti pred slijepoga kamen da se spotakne (Levitska XIX.14).

6990. *Ili okata, ili slijepa, označava veru kroz spoznanja, i ne veru zbog nemanja spoznanja. Ovo se vidi iz značenja videti, što označava razumeti i imati veru (vidi br. 897,2325,4403-4421), stoga označava veru od spoznanja, jer u izvornom jeziku to je izraz kojim se označava onaj ko je otvoren što se tiče očiju, to jest, onaj ko vidi zbog spoznanja, jer spoznaje otvaraju /vid/; - i iz značenja slepoga, što označava onoga ko nema veru zbog toga što nema spoznanja, jer je slep onaj koji ne vidi. Da se slepima u Reči nazivaju nacije koje žive u neznanju istine koja pripada veri, jer su izvan Crkve, ali koji kada su poučeni, primaju veru, vidi br. 2383; isto je označeno i sa slepim kojega je Gospod izlečio (vidi Mateja IX.27-31; XII.22; XX.30 do kraja; XXI.14; Marko VIII.22-26; X. 46 do kraja, Luka XVIII.35 do kraja, Jovan IX. 1 do kraja).*

6991. *Zar ne ja, Jehova? označava da su sve ove stvari posledica influksa života od Božanskog. Ovo se može videti ako se uzme u obzir to što ovakve stvari koje su označene nemim, gluhim, i slepim, kao i ustima, kao i onim koji vidi, posoje u čoveku zbog influksa života od Jehove ili Gospoda; jer otuda postoje sve stvari, i dobre i zle kod svakoga, ali zle od čoveka dok dobre od Gospoda. Razlog da zle postoje od čoveka je što što se život koji se uliva od Gospoda, to jest, dobro i istina, izokreću zbog čoveka u zlo i obmanu, stoga u ono što je suprotno životu, a*

što se naziva duhovnom smrću; to je slučaj kao i sa svetlosšću sunca, koja rađa boje u skladu s onima kako je predmeti primaju; kod nekih su žive i svetle, kod drugih su mrtve i tamne. Ali pošto izgleda kao da Gospod, jer On daje život, tako isto unosi i zlo /u život/, stoga se u skladu s izgledom, zlo pripisuje u Reči Jehovi ili Gospodu, kao što se vidi iz mnogih odlomaka; tako u ovome odlomku se kaže On pravi nemoga, gluhoga, i slepoga pa, pošto ovo nastaje zbog influksa života od Božanskog, stoga se kaže da ih Jehova čini takvima. A unutrašnji smisao pokazuje i uči činjenicu onakvu kakva je, a ne kako izgleda.

6992. *Idi dakle (A sada idi), označava život od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja ići (vadere seu ire), što označava život (vidi br. 3335 5493,5605). To je od Božanskog, jer Mojsije predstavlja Gospoda.*

6993. *I ja ću biti s ustima tvojim, i učiću te šta ćeš govoriti, označava Božansko u svim stvarima u opšte i posebno, koje proističu od Božanskog Ljudskog. Ovo se vidi iz značenja biti s ustima, kada se kaže za Jehovu, što znači biti s onim /stvarima / koje se izražavaju /izgovaraju/ (da se ustima označava izkazivanje, vidi gore, br. 6987,6988); a pošto se ove stvari kažu za Mojsija, koji predstavlja Gospoda kao Božanski Zakon u Božanskom Ljudskom, to se sa Ja ću biti s ustima tvojim, označava Božansko u stvarima koje proističu od Božanskog Ljudskog; - i iz značenja učiti šta govoriti, što označava proisticanje, jer se učenjem i govorom označava uticanje (ulivanje), a kada se odnosi na Božansko Gospodovo, označava proisticanje; jer od Gospodovog Božanskog Ljudskog samog proističe Božanska Istina, koja se naziva Svetim Duhom. I pošto je Gospod, dok je bio u svetu, bio Sam Božanska Istina, On Sam učio je ono što se odnosi naljubav i veru, ali ne u to vreme preko Svetoga Duha, kao što On Sam uči kod Jovana, Još ne bješe Duha Svetoga, jer Isus se još ne proslavi (VII.39). Ali onda kada je Gospod i po Ljudskom postao Jehova, to jest, Božansko Dobro, što je bilo posle uskrsnuća, tada više nije bio Božanska Istina, nego ono što proizlazi od Njegovog Božanskog Dobra. Da je Sveti Duh Božanska Istina koja proističe od Njegovog Božanskog Ljudskog, a ne neki duh ili neki duhovi od večnosti, vidi se jasno iz Gospodovih reči u odlomku maločas navedenom, da Svetoga Duha još ne bješe; ali Sveto od duha, to jest, Sveto koje proizlazi od Gospoda. i koje je duh, ono govori (izgovara) (vidi i br. 6788). Iz ovih*

razmatranja sada sledi da je u Gospodu celo Trojstvo, to znači, Otac, Sin, i Sveti Duh, savršeno, tako da ima samo jedan Bog, a ne tri, koji, različit po osobama, čini Božansko Biće. Otac, Sin, i Sveti Duh, dobili su imena u Reči, sa ciljem da ljudi mogu da priznaju Gospoda kao i Božansko u Njemu. Jer je čovek bio u mrklom mraku, kao što je i danas, tako dane bi prepoznavao nikakvo Božansko u Gospodovom Ljudskom, jer ovo bi mu, pošto je sasvim neshvaljivo, bilo iznad svake vere. A pored toga, istina je da postoji Trjnost, ali u Jednom, naime, u Gospodu. I u Hrišćanskim Crkvama se otvoreno uči da Trojstvo počiva savršeno u Njemu. I Gospod je otvoreno učio da je On Sam jedno s Ocem (Jovan XIV.9-12), da Sveto, koje Svet Duh govori, nije Njegovo, nego od Oca, naime Paraklet, Duh Istine ne će govoriti od Sebe, nego će govoriti što čuje. On će Me proslaviti; jer će od Moga uzeti, i javiće vama (Jovan XIV. 13,14); da je Paraklet Sveti Duh, kaže se kod Jovana (XIV.26).

6994. Stihovi 13-17. A Mojsije reče: molim te, o Jehova, pošlji onoga koga treba da pošlješ. I razgnjevi se Jehova na Mojsija, i reče mu: nije li ti brat Aron Levit? znam da je on rječit; i evo on će te sresti, i kad te vidi obradovaće se u srcu svome. Njemu ćeš kazati i metnućeš ove riječi u usta njegova; i ja ću biti s tvojim ustima i s njegovijem ustima, i učiću vas šta ćete činiti. I on će mjesto tebe govoriti narodu, i on će biti tebi mjesto usta, a ti ćeš biti njemu mjesto Boga. A taj štap uzmi u ruku svoju, njim ćeš činiti čudesa. A Mojsije reče: molim te, o Jehova, označava uveravanje; pošlji onoga koga treba da pošlješ, označava da se Božanska Istina koja proizilazi od Božanskog Ljudskog mora izražavati posredno. I razgnjevi se Jehova na Mojsija, označava pomilovanje; i reče mu: nije li ti brat Aron Levit? označava doktrinu o dobru i istini; znam da je on rječit, označava izjavu; i evo on će te sresti, označava primanje; i kad te vidi obradovaće se u srcu svome, označava osećanje ljubavi. Njemu ćeš kazati, označava influks; i metnućeš ove riječi u usta njegova, označava da ono što on izgovori, mora da proistekne od Božanskog Ljudskog; i ja ću biti s tvojim ustima, označava sa stvarima koje su odatle; i s njegovijem ustima, označava sa stvarima koje su otuda; i učiću vas šta ćete činiti, označava Božansko u svim stvarima u opšte i posebno koje će biti učinjene; I on će mjesto tebe govoriti narodu, označava da će on biti doktrina (nauk) duhovnoj Crkvi; i on će biti tebi mjesto usta, označava istinu Božansku koja

posredno proističe od Gospoda; a ti ćeš biti njemu mjesto Boga, označava Božansku Istinu koja proističe neposredno od Gospoda; A taj štap uzmi u ruku svoju, označava Božansku moć u ovim /istinama/; njim ćeš činiti čudesa, označava ilustraciju i potvrđivanje istina.

6995. *A on (Mojsije) reče: (za sebe) molim Ti se, o Jehova, označava uveravanje. Ovo se vidi iz značenja, za sebe(molim Ti se), što je forma uveravanja da je nešto tako (vidi gore, br. 6981).*

6996. *Pošlji onoga koga (rukom) treba da pošlješ, označava da Božansko Ljudsko mora da se izražava posredno. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji govori ove stvari, što označava Gospoda kao Reč, to jest, kao Božansku Istinu (vidi br. 6752); iz značenja poslati, kada se kaže za Gospoda što označava proizlaženje (vidi br. 2397, 4710); i iz značenja poslati rukom ,a što znači preko drugoga kome će biti data moć, naime, moć izgovaranja Božanske Istine koja proizilazi od Gospodovog Božanskog Ljudskog, a pošto označava preko nekoga kome će se daje moć, to znači posredno. Gore je bilo pokazano (br. 6982,6985), Božanska Istina koja proističe neposredno od Gospodovog Božanskog Ljudskog ne može se čuti ni opaziti ni od koga, pa ni od anđela; stoga, kako bi se mogla čuti i opažiti, mora da postoji posredovanje, koje se ostvaruje preko neba, a onda preko anđela i duhova kod čoveka. Ovo se može jasno videti to tome što čovek ne može da čujećak ni duhove koji su kod njega kada govore jedan s drugim; a ako bi čuo,ne bi mogao opažati zato što govor anđena nema ljudskih izraza, zato što je to univerzalni jezik svih jezika. Osim toga,duhovi ne mogu da čuju anđele.a ako bi i čuli, ne bi opažali (razumeli), zato što je anđeoski govor još više univerzalan; dalje, ne može se čuti anđele najdubljeg neba niti ihopažati, jernihov govor nije sačinjen od ideja,nego od osećanja koja pripadaju nebeskoj ljubavi. A kako su ove razne vrste govora tako udaljene od čoveka da se nemogu ni čuti ni opaziti, kakav mora da je Božanski govor (da bi koristio izraze),koji jebeskonačno iznad govorau nebima; naziva se Božanski govor, ali se time misli na Božansku Istinu koja proizlazi od Gospodovg Božanskog Ljudskog. Poštoje slučaj ovakav, to postaje jasno da bi se Božanska Istina koja proizlazi od Gospoda, mogla čuti i opaziti, mora da prođe kroz posrednike;poslednji poserednik je duh koji je kod čoveka, koji utiče preko*

misli ili živim glasom. Da se Božanska Istina koja proističe od Gospoda, ne može ni čuti ni opaziti, vidi se i po korespondencijama i reprezentativima, naime, da ono što čovek govori, to se pokazuje sasvim drugačije među duhovima, a ono što duhovi govore, pokazuje se sasvim drugačije među anđelima, što se vidi iz duhovng smisla Reči i njeng doslovnng smisla, u tome što je doslovni smisao, koji je prilagođen čoveku, takav da označava i pretstakja stvari koje su u duhovnom smislu. Pošto je ovaj smisao a još manje anđeoski smisao neprimetljiv čoveku, osim kada se pokaže i objasni pomoću takvih stvari koje su u svetu i u prirodi; kako li mora da je sa Božanskom Istinom koja neposredno proizlazi od Gospodovog Božanskog koje je beskrajno iznad anđelskog intelekta, i koji se ne opaža u nebu, osim onoliko koliko prođe kroz nebo, i tada primi oblik koji odgovara opažanju onih koji su tamo; a što se izvodi prekodivnog influksa, koji ne može niko da shvati. Ovo je sve rečeno kako bi se znalo da se Božanska Istina koja proizilazi od Golspoda, ne može ni čuti ni opaziti ni od koga, osim preko posredovanja.

6997.*I razgnjevi se Jehova na Mojsija, označava pomilovanje. Ovo se vidi iz značenja gneva Jehovinog, koji ne iznačava gnev, nego ono što je suprotno gnevu, to jest, milost, a u ovom slučaju pomilovanje. Da kod Jehove nema gneva, vidi se po tome što je On sama ljubav, dobro samo, i milost sama, a gnev je nešto suprotno, kao i slabost koja se nemože naći kod Boga. Stoga kada se Jehovi pripisuje gnev, anđeli ne opažaju gnev nego ili milost, ili uklanjanje zla iz neba, a u ovom slučaju je to pomilovanje, jer se kaže Mojsiju, kojim se pretstavlja Gospod kada je bio u svetu, u pogledu Božanske Istine. Razlog da se Jehovi ili Gospodu, u Reči, pripisuje gnev, je to što je sveopšta istina, da sve stvari dolaze od Boga, stoga i zlei dobre stvari. Ali ova najopštija istina, koja je nužna za decu, omladinu, i prosti svet, mora se kasnije rasvetliti, naime, /poučavanjem/ da su zla od čoveka, ali da izgleda kao da su od Boga, i da se tako kaže da bi ih se naučilo da se boje Boga da ne bi nestali zbog zala koja sami čine; i kako bi kasnije bili u stanju da vole Boga, jer strah dolazi pre ljubavi, kako bi u ljubavi bilo svetoga straha; jer kada se strah unese u ljubav, to postaje sveto od Svetog /elementa/ ljubavi, pa onda nije više strah da će se Bog gneviti i da će kazniti, nego stoga da ne bi postupali protivu dobra samog, jer bi ovo mučilo savest. Pored toga, Izraelićani i Jevreji su morali poštovati uredbe i zapovesti u spoljašnjoj formi pomoću kazni, pa su stoga verovali*

da je Jehova gnevan i da kažnjava, dok u stvarito su oni svojim idolopoklonstvom sami sebi pričinjavali, i odvajali se o neba, odakle dolazie kazne, kao što se kaže kod Isaije, Nego bezakonja vaša rastaviše vas s Bogm vašim, i grijesi vaši zakloniše lice njegovo od vas, da ne čuje (LIX.2); a pošto su Izraelićani i Jevreji bili samo u spoljašnjim stvarima bez Unutrašnjeg, oni su držati u tome mišljenju da se Jehova gnevi i da kažnjava; jer oni koji su u spoljašnjem bez Unutrašnjeg, ti čine sve iz straha, i ništa iz ljubavi. Iz ovih razmatranja sada se može videti na šta se misli u Reči pod gnevom i ljutnjom Jehove, naime, misli se na kažnjavanje; kao kod Isaije, Gle, evo Jehova ide iz daleka, gnjev njegov gori i vrlo je težak; usne su mu pune ljutine a jezik mu je kao oganj koji sažiže (XXX.27); gnev označava prekor i opemenu da ne bi propali zbog zala. Ponovo, U malom gnevu sakrih za čas lice svoje od tebe, ali ću te vječnom milošću pomilovati, veli izbavitelj Jehova (LIV.8); poplava gneva označava iskušenje, u kome su zla uzrok straha i nevolje. Kod Jeremije, I ja ću vojevati na nas rukm podignutom i mišicom krjepkom i gnjevom i jarošću i žestinom velikom. Kome se otima, izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh, da ne izađe kao oganj gnjev moj i razori sve da ga niko ne može ugasiti (XXI.5,12). Ponovo, Ali će ih napuniti mrtvijem i tjelesima ljudi koje ću pobiti u gnjevu svom i u jarosti svojoj odvratih lice svoje (XXXIII.5). Kod Sofonije, Jerje moj sud da saberem narode i pokupim carstva, da izlijem na njih gnjev svoj, svu težinu jarosti svoje (III.8). Kod Davida, Posla na njih ognjeni gnjev svoj, srdnju i mržnju, četu zlijeh anđela (LXXVIII.49). Pored mnogih drugih odlomaka u kojima , kao i gore, gnjev, jarost, žestina, i oganj su kazne i osude, u koje se čovek sam baca kada upadneu zla, jerje to prema Božanskom redu da dobra prate nagrade, a otuda to da su zla praćena kaznama, tako da su ove stvari povezane. Kazne i osude se označavaju i danom gneva Jehovinog (Isa. XIII.9,13; Plač II.1; Sofonija II.3; Otkr. VI.17; XI.18); kao i vinom gneva Božijega, , kao i čašom gnjeva Božijeg (Jer. XXV.15,28; Otkr. XIV.10; XVI.19), kao i kacom gnjeva Božijeg (Otkr. XIV.19;XIX.1). Da se kažnjavanje i osude označavaju gnevom vidi se i kod Mateje, Porode aspidin, ko vama kaza da bježite od gnjeva koji ide? (III.7). Kod Jocana, Ko vjeruje Sinaima život vječni; a ko ne vjeruje sina, ne će vidjeti života, nego gnjev Božiji ostaje na njemu (III.36). Kod Luke, Teško trudnicama i dojilicama u te dane!Q jer će bkiti velika nevolja na zemlji i gnjev na ovom narodu (XXI.23). Iz ovih se odlomaka jasno vidi da se

Jehovinim gnevom označavaju kazne i osude; razlog da se gnevom označava pomilovanje i milost, je u tome što sva kažnjavanja za zlo postoje iz Gospodove Milosti prema dobrima, da zli ne bi ove povredili. Međutim, Gospod ne izvršava kazne nanjima, nego oni na sebi, jer zala i kazne su povezane u drugom životu. Posebno zli sebe kažnjavaju onda kada Gospod pokazuje milost dobrima, jer se tada njihovo zlo pojačava (zlo zlih), pa s tim i kazne. Zbog ovoga umesto gneva Jehovinog, kojim se označavaju kazne za zlo anđeli razmeju milost. Iz ovih razmatranja jasno se pokazuje kakva je Reč u smislu slova, a isto tako kakva je istina Božanska u svojoj najopštijoj formi, naime, da je ona u skladu s izgledima. Razlog je to, što je čovek takav, da samo što vidi i razume od svog Ćulnog, on veruje a ono što ne vidi i što ne shvati od svog Ćulnog, to on ne veruje, stoga i ne prima. Otuda to, da je Reč u slovu pisma u skladu s onim stvarima koje izgledaju, ali ona čuva u svojim nedrima prave istine, u najdubljim nedrima istinu Božansku samu, koja proizilazi od Gospoda, a to znači od Božanskog Dobra, to jest, od Gospoda Samog.

6998. *Nije li ti brat Aron Levit? označava doktrinu dobra i istine. Ovo se vidi iz reprezentacije Arona, koji označava Gospoda kao Božansko Dobro ili kao sveštenstvo: ovde, međutim, pre nego li je bio uveden u sveštenstvo, on označava doktrinu (nauku) dobra i istine. To je i razlog da se kaže da treba da bude Mojsiju umesto usta, a Mojsije njemu umesto boga, jer se Mojsijem pretstavlja Gospod kao Božanska Istina koja proizilazi neposredno od Gospoda; otuda se Aronom /pretstavlja/ Božanska Istina koja proizilazi posredno od Gospoda, koja je istina doktrina dobra i istine. Istina koju Mojsije ovde pretstavlja, je istina koju čovek ne može ni čuti ni opažati (br. 6982), dok je istina koju pretstavlja Aron takva, da je čovek može i čuti i opažati: stoga se Aron naziva ustima, a Mojsijen njegovim bogom, pa se stoga Aron naziva Levitom, jer se Levitom označava doktrina dobra i istine Crkve, koja /doktrina/ služi sveštenstvu.*

6999. *Znam da je on rječit (Znam da može da govori), označava deklaraciju (proglašavanje). Ovo se vidi iz značenja govoriti (biti rečit), kada se kaže za doktrinu, koja je pretstavljena Aronom, što označava proglašavanje, jer se to*

odnosi na doktrinu, to jest, na onoga ko pretstavlja doktrinu, i koji se naziva ustima, što označava iskazivanje (br. 6987).

7000. *I evo on će te sresti, označava primanje. Ovo se vidi iz značenja sresti, što označava biti spreman za primanje, naime, Božanske Istine koja je pretstavljena Mojsijem, tako označavajući primanje. Za anđele i duhove koji primaju Božansku Istinu od Gospoda, i koji je dalje šire, kaže se da da idu u susret, kada ih Gospod pripremi da primaju /Božansku Istinu/.*

7001. *I kada te vidi (ugleda), označava opažanje. Ovo se vidi iz značenja videti, što označava razumevanje i opažanje (vidi br. 2150,4567,4723).*

7002. *Obradovaće se u srcu svome, označava osećanje ljubavi. Ovo se vidi iz značenja obradovati se u srcu, što označava prijatnost i uživanje koje izvire iz osećanja ljubavi, jer iz osećanja ljubavi proističe svaka prijatnost. Razlog da se osećanje ljubavi odnosi na doktrinu dobra i istine, a ne na one koji su u doktrini, dolazi od anđeoskog govora. Jer anđeli tako govore, jer oni ne ćeda govore o osobama, jer bi govor o osobama odvrćao od ideja koje su vezano za univerzalni pogled na stvari, to jest, /odvrćao bi/ od shvatanja bezbrojnih stvari skupa. Iz toga razloga oni pripisuju doktrini ono što je prijatno i u čemu se uživa, kao i osećanje i slično. A ove su stvari u doktrini kada je čovek primenjuje na sebi, jer je u doktrini istina Božanska koja proističe od Gospoda, a u doktrini koja potiče od Gospoda, postoji ljubav, stoga i ono što je prijatno i u čemu se uživa.*

7003. *Njemu ćeš kazati, označava influks. Ovo se vidi iz značenja kazati, što označava influks (vidi br. 2951,5743,5797).*

7004. *I metnućeš ove riječi u usta njegova, označava da stvari koje on izjavi (izgovori, izusti) mora da dolaze od Božanskog Ljudskog. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija koji je trebao da stavi reči u Aronova usta, što označava Gospoda kao Božansku Istinu koja proističe od Njegovog Božanskog Ljudskog (vidi gore); i iz značenja usta koja označavaju glas i iskazivanje (vidi br. 6987). Stoga, stavljanje reči u usta, označava dati mu da izkazuje, ali kada se kaže za Gospoda, onda označava proisticanje, jer reč koju izjavi (izgovori) duh ili anđeo utiče i proističe od Gospodovog Božanskog Ljudskog, zato što Aron pretstavlja doktrinu*

dobra i istine, koja se izgovara (izjavljuje). Tu je slučaj ovakav: Od Gospoda istine proističu i neposredno i posredno. Ono što proističe neposredno, to je iznad svakog razumevanja anđela, ali ono što proističe posredno, prilagođeno je anđelima u nebima kao i ljudima, jer prolazi kroz nebo, pa tako stiže i anđeoski i ljudski kvalitet. U ovu istinu Gospod vodi i anđele i ljude, i posredno i neposredno (vidi br. 6058); jer sve su stvari u opšte i posebno od prvoga esse, a red je tako ustanovljen da prvo esse može da bude prisutno u onome što proističe i posredno i neposredno, a to znači da je slično u posednjem reda i u prvom reda. Jer je Božanska Istina jedno jedino Supstancijalno, a ono što proizilazi samo su forme koja iz toga rezultiraju; otuda se vidi da Božansko tako isto utiče neposredno u sve pojedinačne stvari jer je Božanska istina stvorila sve stvari, , pošto je Božanska Istina jedno jedino Esencijalno (br. 6880), stoga je izvor svih stvari. Božanska se Istina naziva Reč kod Jovana, U početku bješe Riječ, i Riječ bješe u Boga, i Bog bješe Riječ; i sve je stvoreno kroz nju i bez nje ništa nije stvoreno što je stvoreno (I.1,3). Jer tako gde postoji posredni, postoji i neposredni influks od Gospoda. Ovakvim influksom Gospod vodi čoveka ne samo preko providenja, nego i u svakoj pojedinosti, i svakoj sitnici u pojedinosti. To je razlog da se kaže da sve što se izgovori (izjavi) mora da proizlazi od Božanskog Ljudskog. Da tamo gde postoji posredni postaji i neposredni influks od Gospoda, a to znači kako u posednjem reda tako i u prvoj /stvari/ reda, rečeno mi je iz neba, i bilo mi je dato živo opažanje toga; kao što mi je rečeno i to, da ono što se izvodu kroz posredni influks, da je relativno malo; i dalje, da Gospod preko posredng influksa vodi nebo i drži sve stvari u opšte i posebno koje su tamo, u njihovoj povezanosti i redu.

7005. *I ja ću biti s tvojim ustima*

7006. *I s njegovim ustima, , označava da istina Božanska mora da proističe preko Božanskog Ljudskog od Božanskog Samog. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao istinu Božansku (vidi gore); i iz značenja biti s ustima, što označava biti u istini Božanskoj koja proističe od Božanskog Ljudskog. Božansko samo, koje se naziva Ocem, označava se sa Ja, ili Jehova. Otuda je očito da reči, ja ću biti s tvojim ustima, označavaju da istina Božanska, što je isto što i od*

Duha, proističe od Sina, a Sin od Oca, u skladu sa doktrinom Crkve; koje treba tako razumeti, da je ovo trojstvo u Gospodu, i da je jedno u Njemu.

7007. *I ućiću vas šta ćete činiti, označava Božansko u svim stvarima u opštei posebno, koje će se činiti. Ovo se vidi iz značenja učiti, što označava uticati, a kad se odnosi na Božansko, kao ovde, tada označava proizlaženje (kao gore, br. 6993); i iz značenja šta ćete činiti, što označava stvari koje će se činiti. Razlog da označava sve stvari u opšte i posebno je to, što se to kaže o Božanskom. Što se tiče toga, da je Božansko u svim stvarima u opšte i posebno koje se dešavaju kod čoveka, ovde se mora nešto reći. Ovo čoveku izgleda sasvim drugačije, zato što on misli da kada bi Božansko bilo u svim stvarima i u opštei posebno koje se dešavaju, zla se ne bi činila, niti bi ijedan čovek bio osuđen, i pravednastvar bi uvek pobeđivala, da bi pravedni uvek bio srećniji u svetu nego zločesti, uz mnogo drugim sličnih stvari sličneprirode; pa videći da se dešava suprotno, oni ne veruju da je Božansko u svim stvarima u opšte i posebno. Otuda to da pripisuju neke stvari sebi i svojoj pameti, a opštu upravu Božanskom, i dasve drugo nazivaju srećom i slučajem, a što su za njih slepe prirodne sile. Ali čovek misli ovako zato što nije upoznat s nebeskim tajnama, od kojih je jedna da Gospod ostavlja svakoga slobodnim, jer ako čovek nije slobodan, on se ne može popraviti. Prinuda ne popravlja, jer ona ne dopušta da nešto pusti koren, Prinuda nije čovekova volja (velle), dok sloboa jeste njegova volja; a dobro i istina, da bi postali nešto njegovo vlastito, mora da pusti koren u njegovoj volji (voluntas), jer ono što je izvan volje, to ne pripada čoveku. I pošto je zbig ovoga svako ostavljen da bude slobodan, to je zbog ovoga da je čoveku dopšteno da smišlja zlo i da ga čini, koliko ga u tome spoljašnji strah ne obuzdava; otuda to da se zao čovek raduje i slavi u svetu naizgled više nego pravedan čovek. Ali slava i radost zlog čoveka su spoljašnji i telesni, a što se u drugom životu pretvara u paklenu neseću, dok je slavai radost pravednog čoveka unutrašnja i pripada njegovome duhu, koji ostaju i postaju nebeska sreća. Pored toga, u društvenom položaju i bogatstvu postoji svetska a ne večna sreća, jer su ove deo i zlih i pravednih, a ako i nije deo pravednika, ove stvari služe tome da se kroz njih neće okrenuti od dobra. I pošto čovek smatra da je Božanski blagoslov i svetskim dobrima i srećama, kada vidi da je obrnuto, on pada u zabludu u pogledu Božanskog Proviđenja. Isto tako, on izvlači zaključkeiz*

stvari koje vidi, zaboravljajući da Božansko Proviđenje gleda ono što je večno, brinući se osobito oko toga da sve stvari budu u redu u nebu, kao i u paklu, tako da nebo može i dalje da liči jednom Čoveku, i da pakao ostaje na suprotnoj strani, odakle potiče ravnoteža (ekvilibrium); a do ovoga ne može da dođe osim kroz Božansko Proviđenje u svim pojedinostima, to jest, osim ako Božansko neprestano vlada i savija čovekovu slobodu. U pogledu drugih slučajeva, vidi šta je rečeno i pokazano Božanskom Proviđenju: naime, da Gospodovo Proviđenje ne može biti unuverzhalno ako nije i u samim pojedinostima, br. 1919 na kraju, 4329, 5122 kraj, 5894 kraj, 6481-6486, 6491; da se zla proviđaju (predviđaju) a dobra se proviđaju, br. 5155, 5195, 6489; da Gospod okreće zlo, koje On predviđa, u dobro, br. 6574; da mogućnosti pripadaju Proviđenju, br. 5508, 6493, 6494); da je čovekova pamet kao zrnice prašine u atmosferi, br. 6485; da se zbog mnogih zabluda poriče Božansko proviđenje u pojedinostima, br. 6481.

7008. *I on će mjesto tebe govoriti narodu, označava da će on biti doktrina duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz reprezentacije Arona, za koga se kaže da će umesto Mojsija govoriti narodu, što označava doktrinu dobra i istine (vidi br. 6998); iz značenja govoriti, što označava ispovedanje i izjavu (vidi br. 6999); i iz reprezentacije sinova Izrailjevih koji su ovde narod što označava duhovnu Crkvu (vidi br. 6426).*

7009. *A on će tebi biti mjesto usta, označava istinu doktrine, koja isto tako proističe posredno od Gospoda. Ovo se vidi iz reprezentacije Arona, koji treba da bude Mojsiju umesto usta, što označava doktrinu (vidi br. 6998); i iz značenja biti Mojsiju umesto usta, što označava njegovo iskazivanje i izjavu (vidi br. 6987). Razlog da se kaže istina doktrine koja proističe posredno od Gospoda je to, što je doktrina istine koja je predstavljena Aronom, takva da je i anđeli i ljudi čuju i opažaju, a to je ona istina koja proističe posredno od Gospoda; dok je istina koja je predstavljena Mojsijem, ta koja proističe neposredno od Gospoda, a koju ljudi i anđeli ne čuju i ne opažaju (vidi br. 6982, 6985, 7004).*

7010. *A ti ćeš njemu biti mjesto Boga, označava Božansku Istinu koja proističe neposredno od Gospoda. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao Božansku Istinu (vidi br. 6752). Da predstavlja Božansku Istinu koja*

proističe neposredno do Gospoda, označeno se ja biti Aronu umesto boga; jer u Reči se pod Bogom označava Božanska Istina, a Jehovom Gospod kao Božansko Dobro. Da se Gospod u Reči naziva Bogom tamo gde se govori o Božanskoj Istini, a Jehovom onda kada se govori o Božanskom Dobru, vidi br. 2586, 2769, 2822, 3921 na kraju, 4402; da se anđeli nazivaju bogovima zbog istina u kojima su od Gospoda, br. 4402; a da u obrnutom značenju bogovi nacija označavaju obmane, br. 4402 na kraju, 4544.

7011. *A taj štap uzmi u ruku svoju, označava Božansku moć u ovim /istinama/. Ovo se vidi iz značenja štapa, što označava moć (vidi br. 4013, 4015, 4876, 4936), i to kada je u ruci; jer ruka označava duhovnu moć, a štap prirodnu moć. Jer u Prirodnom nema moći osim ako dolazi od Duhovnog, kao što nema moći ni u štapu ako nije u ruci. Da ruka, kada se odnosi na Gospoda, označava moć koja proističe iz Njegovog Božanskog Racionalnog, a štap, moć koja prističe od Njegovog Božanskog Prirodnog, vidi br. 6947. Kaže se Božanska moć u njima, naime, u istinama o kojima se gore govori, jer moć pripada istini (br. 3091, 6423, 6948).*

7012. *Njime ćeš činjeti čudesa (znakove), označava prosvetljavanje i potvrđivanje istina. Ovo se vidi iz značenja znaka (čudesa), što označava potvrđivanje istina (br. 6870). Razlog da se označava i prosvetljavanje (ilustracija) je stoga što se potvrđivanje izvodi pomoću prosvetljenja od Gospoda, kada čovek proučava Reč sa ciljem da sazna istine. U pogledu prosvetljavanja (ilustracije) i potvrđivanja istina, treba znati da oni koji su u spoljašnjim stvarima bez unutrašnjih, kao što su bili Jevreji i Izraelićani, da kod njih ne dolazi do prosvetljavanja ni do potvrđivanja u istinama; dok oni koji su u spoljašnjim a u isto vreme i u unutrašnjim stvarima, oni primaju prosvetljenje kada čitaju Reč, i u stanju prosvetljenja (ilustracije) oni vide istine, u kojima se kasnije sve više i više potvrđuju. I što je značajno, svako prima prosvetljenje prema tome kakvo je njegovo osećanje istine, a osećanje istine je onakvo kakvo je dobro života. Otuda to, da oni koji nemaju osećanja istine radi same istine, nego radi dobiti, oni ne primaju prosvetljenje kada čitaju Reč, nego se samo potvrđuju u doktrinarnim stvarima, ma kakvoga da su karaktera, bilo da su lažne, ili jeretične, ili sasvim suprotne istinama, ao što su one kod Jevreja, jer oni ne*

traže Gospodovo carstvo nego svet, ne veru nego slavu, stoga ne nebesko blago nego samo zemaljsko: i ako nekim slučajem požele da znaju istine iz Reči, pokažu se obmane umesto istina, te na kraju i odriču sve istine. Ovo se sve kaže da bi se znalošta je prosvetljenje i potvrđivanje istina.

7013. Stihovi 18-20. I otide Mojsije, i vrati se Jetru tastu svojemu, i reče mu: pusti me da idem da se vratim k braći svojoj u Egiptu, da vidim jesu li jošte u životu, I reče Jetri Mojsiju: idi s mirom. I reče Jehova Mojsiju u zemlji Madijanskoj; idi, vrati se u Egipat, jer su pomrli koji su tražili dušu tvoju. I uze Mojsije ženu svoju i sinove svoje, i posadi ih na magarca, i pođe natrag u zemlju Egipatsku. I uze Mojsije štap Božiji u ruku svoju. I otide Mojsije, i vrati se, označava nastavljanje pređašnjeg života; Jetru tastu svojemu, označava /vraća se/ prostom životu; i reče mu: pusti me da idem da se vratim k braći svojoj u Egiptu, označava uzdizanje u unutrašnje i u duhovniji život u Prirodnom; da vidim jesu li jošte u životu, označava opažanje toga života; I reče Jetri Mojsiju: idi s mirom, označava pristanak i dobru volju. I reče Jehova Mojsiju u zemlji Madijanskoj, označava ilustraciju i konfirmaciju od Božanskog u tome stanju; idi, vrati se u Egipat, označava duhovni život u Prirodnom; jer su pomrli koji su tražili dušu tvoju, označava uklanjanje obmana koje nastoje da razore život istine i dobra. I uze Mojsije ženu svoju, označava pridruženo dobro; i sinove svoje, označava istine otuda; i posadi ih na magarca, označava one stvari koje mogu da posluže u novom razumevanju (novoj inteligenciji); i pođe natrag u zemlju Egipatsku, označava u prirodni um; I uze Mojsije štap Božiji u ruku svoju, označava da su te stvari bile od Božanske moći.

7014. I otide Mojsije, i vrati se, označava nastavljanje (continuum) pređašnjeg života. Ovo se vidi iz značenja otići, što označava život (br. 4882,5493,5605); iz značenja vratiti se ili povratka, što označava živeti tamo gde se živelo pre; i iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao Zakonili kao istinu od Božanskog (br. 6771,6827). Kad je Mojsije bio na gori Horebu sa Jehovom koji se pojavio u plamenu, on je predstavljao Gospoda kao Božansku Istinu; ali sada sa Jetrom svojim tastom, koji označava dobro Crkve koja je u istini od prostoga dobra, on predstavlja Gospoda kao istinu od Božanskog. U ovom kao i u drugim odlomcima u Reči, u unutrašnjem smislu, opisana su sva stanja Gospodovog

života u svetu, kako je tada učinio Svoje Ljudsko Božanskim. Da su ova stanja bila sukcesivna, može se videti iz toga što je Gospod, kadaje bio dete, bio je dete, i onda je rastao u inteligenciji i mudrosti, u koje je unosio Božansku Ljubav, sve dok i u Ljudskom nije postao Božanska Ljubav, to jest, Božansko Esse ili Jehova. I pošto se Gospod sukcesivno oblačio u Božansko, stoga je prvo učinio Sebe istinom od Božanskog, a potom Božanskom Istinom, i na kraju Božanskim Dobrom. Ovo su bili stepeni Gospodove glorifikacije, koji su opisani u ovome i u drugim odlomcima u unutrašnjem smislu Reči.

7015. *K Jetru svome tastu, označava /život/ u prostom dobru, naime, nastavljanje (continuum) života. Ovo se vidi iz reprezentacije Jetro-a koji, a pošto je bio sveštenik Madijanski, označava dobro Crkve koja je u istini od prostoga dobra (br. 6827), gde je ovo dobro nazvano prostim dobrom; i iz reprezentacije tasta, što označava ono što pospešuje povezvanje dobra i istine (br. 6827).*

7016. *Pusti me da se vratim k braći svojoj u Egiptu, označava uzdizanje u unutrašnji i duhovniji život u Prirodnom. Ovo se vidi iz značenja otići i vratiti se, što označava sukcesiju (successivum) života, a sukcesija života je u ovom slučaju uzdizanje ka unutrašnjem i duhovnijem životu, a to znači bliže Božanskog; jer kada se otići i vratiti kaže za Gospoda, koji je pretstavljen Mojsijem, to označava uzdizanje ka Božanskom Esse ili Jehovi, koji je u Njemu, i od koga je On. To se vidi iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji su ovde braća, što označava Gospodovo duhovno carstvo, i duhovnu Crkvu (br. 6426,6637); i iz značenja Egipta, koji označava Prirodno (br. 6147,6252). Otuda je očito da se rečima, Pusti me da idem i da se vratim k braći svojoj u Egiptu, označava uzdizanje ka unutrašnjem i duhovnijem životu u Prirodnom; jer boravak Mojsija kod Medianaca označava život s onima koji su u istini od prostoga dobra, to jest, one koji su u prostom dobru (br. 7015), a to znači boravakom u ovom slučaju sa sinovima Izrailjevim, koji označava život s onima koji su u istini i dobru duhovne Crkve, koji život je više unutrašnji i duhovniji od prethodnog. Da su dobro i istina te Crkve u Prirodnom, vidi br. 4286,4402.*

7017. *Da vidim jesu li jošte u životu, označava opažanje toga života. Ovo se vidi iz značenja videti, što označava razumevati i opažati (br. 2325,2807,5400); i iz*

značenja u životu (živeti), što označava duhovni život (br. 5407). Opažanjem toga života se obeležava opažanje koje prethodi, jer kada neko predlaže nešto sebi, on to opaža kao sadašnje, jer stavlja svoj um u to, odakle dolaze želje, a otuda uživanje kao da je stvar prisutna: tako se srednji ciljevi povezuju s posljednjim ciljem, i kao da čine jedan cilj.

7018. *I Jetro reče Mojsiju, idi u miru, označava uspon i dobru volju (votivum). Ovo se vidi iz značenja Jetro reče Mojsiju, što označava odgovor; da označava uspon a tako isto i dobru volju, označeno je sa Idi u miru.*

7019. *I reče Jehova Mojsiju u zemlji Madijanskoj, označava ilustraciju i konfirmaciju od Božanskog u tome stanju. Ovo se vidi iz toga što Jehova kaže Mojsiju da treba da se vrati u Egipat, a to je prethodno bio zapovedio Jehova Mojsiju (poglavlje III.10; IV.12), i kadse Mojsije, i sledeći zapovest, već se bio pripremio za put; iz ovoga se jasno vidi da se ovom zapovesti označava ilustracija i konfirmacija od Božanskog. Dasu ilustracija i konfirmacija bili u ovome stanju, naime, u stanju istine od prostoga dolbra, označeno je time što Jehova kaže Mojsiju u zemlji Madianskoj. Da Madijanci označavaju istinu od prostoga dobra, vidi br. 3242,4756,6773.*

7020. *Idi, vrati se u Egipat, označava duhovni život u Prirodnom. Ovo se vidi iz značenja otići i vratiti se, što označava unutrašnji i duhovniji život (br. 7016); i iz značenja Egipta, koji označava Prirodno (br. 6147, 6252).*

7021. *Jer su pomrli svi koji su tražili dušu tvoju, označava odstranjivanje obmana koje nastoje da razruše život dobra i istine. Ovo se vidi iz značenja pomrli, što znači da su odstranjeni, jer oni koji su umrli, ti su i odstranjeni; iz značenja Egipćana koji su ovde svi oni (ljudi), što označava one koji su u obmanama (br. 6692); i iz značenja onih koji traže dušu, što označava one koji se trude da razruše život; a pošto je duhovni život život istine koja pripada veri, i život dobra koji pripada ljubavi prema bližnjemu, stoga se kaže život istine i dobra. Otudase jasno vidi da se sa pomrli su svi koji tražiše dušu tvoju, označava uklanjanje obmana koje su nastojale da razruše život istine i dobra (život zasnovan na istini i dobru). U Reči, pod dušom se misli na svaku živu stvar; ona se pripisuje i životinjama, ali u pravom*

smislu, ona se odnosi na čoveka, i pošto je tako, ona ima više značenja (smislova). Sam čovek naziva se dušom, jer se njegov život u opšte tako naziva; isto tako /naziva se dušom/ njegov intelektualni život, ili razum, a isto tako i njegov voljni život ili volja. Ali u duhovnom smislu, pod dušom se misli na život istine koja pripada veri, i dobra koji pripada ljubavi prema bližnjemu, i uopšte čovek sam u pogledu njegovog duha, koji živi posle smrti; u kojem se smislu koristi kod Mateje, Ne plaši se onoga ko može da ti ubije tijelo nego onoga ko može da tgi ubije dušu (X.28). I opet, jer kakva je korist čovjeku ako sav svijet dobije a duši svojoj naudi? ili kakav će otkup dati čovjek za svoju dušu? (XVI.26). Kod Luke, Sin čovjekčiji nije došao da ogbi duše ljudske, nego da ih spase (IX. 56). Kod Jezikilja, Skrvnite (profanište) me kod moga naroda za grst ječma i zalogaj hljeba ubijajući duše koje ne bi trebalo da mru, i čuvajući u životu duše koje ne treba da žive, lažući narodu mojemu (XIII.19). U ovim odlomcima duša označava čovekov duhovni život, koji je život njegovog duha posle smrti; ubiti dušu, izgubiti dušu, pogubiti dušu, označava duhovno umiranje ili biti osuđen.

7022. *I Mojsije uze ženu svoju, označava pridruživanje. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao Zakon, ili Istinu od Božanskog (vidi gore), i iz značenja žene, koja označava pridruženo dobro (vidi br.4510,4823). Razlog da u unutrašnjem smislu kao i u najvišem smislu koji govori o Gospodu, žena Mojsijeva označava dobro povezano s istinom je to što u svakoj pojedinoj stvari koja je u duhovnom svetu, i koje su u prirodnom svetu, postoji sličnost sa brakom. Postoji sličnost sa brakom tamo gde postoji aktivno i pasivno; jer mora da postoji jedno aktivno i jedno pasivno, da bi nešto nastalo, jer bez njihovog povezivanja je nemoguće da se nešto stvori. Razlog da u svemu postoji sličnost sa brakom, je to što sve se odnosi na dobro i istinu, pa stoga i na nebeski brak koji je između dobra i istine; a nebeski brak je sličan Božanskom braku, koji je između Božanskog Dobra i Božanske Istine. I pošto, kao što je rečeno, ništa ne može postojati ili biti stvoreno ako nema u tome nešto aktivno i nešto pasivno, to jest, nešto slično braku, to se stoga jasno vidi da istina koja pripada veri bez dobre koje pripada ljubavi prema bližnjem, ne može ništa da se stvori, pa tako ni dobro ljubavi prema bližnjemu bez istine vere, nego mora da postoji povezanost ovih da bi davali plodove, da bi delovali na život neba u čoveku. Da u svemu u opšte i*

posebno postoji sličnost braku, vidi br. 1432,2173,2176,5194, da postoji brak dobra i istine u svemu u Reči, vidi br. 683,793,801,2516,,4138 na kraju,5138,6343, stoga da je nebo u svakoj stvari u Reči, da je Gospod u svakoj stvari u Reči, jer Gospod je Sve u Svemu što pripada nebu. Iz ovih se razmatranja jasno vidi zbog čega Mojsijeva žena pretstavlja dobro povezano s istinom, čak i u najvišem smislu u kome se govori o Gospodu, na sličan način kao Sara žena Abrahamova (vidi br. 2063,065,2175,2173,2198), i Rebeka žena Isakova (br. 3012,3013,3077).

7023. *I sinove svoje, označava istine iz toga. Ovo se vidi iz značenja sinova, koji označavaju istine (vidi br. 489,491,533,1147,2623,3373); kaže se iz toga, jer je iz braka o kome se maločas govorilo.*

7024. *I posadi ih na magarca, označava one stvari koje mogu biti od usluge novoj inteligenciji (novom razumevanju). Ovo se vidi iz značenja posaditi (jahati) što označava ono što se odnosi na intelekt, a u ovom slučaju, novi intelekt, odnosno ono što se odnosi na novu inteligenciju, koja će pripadati životu onih koji su u duhovnoj Crkvi (br. 7016); posaditi /jahati) ima ovo značenje zato što konj označava Intelektualno (br. 2761,2762, 5321,6534), - i iz značenja magarca, što označava istinu koja služi, u ovom slučaju, služi novoj inteligenciji (br. 2781,5741); a isto tako označava i Spoljašnje znanje (br. 5492).*

7025. *I vrati se u zemlju Egipatsku, označava u prirodnom umu. Ovo se vidi iz značenja zemlje Egipatske, što označava prirodni um (br. 5276,5288,5301),*

7026. *I uze Mojsije štap Božiji u ruku svoju, označava da su te stvari bile od Božanske moći. Ovo se vidi iz značenja štapa, što označava moć (br. 4013 4015,4876,4936), stoga štap Božiji označava Božansku moć. Da štap označava prirodnu moć, i da Prirodno ima moć od Duhovnog, stoga da štap označava moć kada je u ruci, vidi gore, br. 7011. Da štap ima značenje moći, potiče od reprezentacije u drugom životu, jer u tom životu, oni koji izvode magijske veštine, pokazuju se sa štapovima, koji im služe kao sile (moći); otuda to da su Egipatski magičari imali štapove pomoću koji su izvodili stvari koje su izgledale kao čuda; stoga su Drevni uvek pripisivali štapove magovima. Iz ovoga se vidi da je štap pretstava moći, i da je to stvarna korespondencija za moć, koja se koristila*

pomoću štapova; ali ovo je kod magova bila zloupotreba korespondencija, pa nema vrednosti osim u paklovima, gde vladaju iluzije i fantazije. A postoji i stvarna korespondencija štapa sa moći, pa je stoga zapovedeno Mojsiju da uzme šta u svoju ruku i da pomoću njega čini čudesa (znakove); iz istog razloga i carevi imaju žezla (skeptre) koja su kratki štapovi, koji označavaju carsku moć. Korespondencija štapa sa moći je zasnovana na tome što štap podržava ruku, a u isto vreme i telo, pa stoga ruka i štap korespondiraju moći u Velikom Čoveku (vidi br. 878,6947,7011).

7027. *Stihovi 21-23. I reče Jehova Mojsiju: kad otideš i vratiš se u Egipat, gledaj da učiniš pred Faraonom sva čudesa koja ti metnuh u ruku; a ja ću učiniti da mu otvrdne srce i ne pusti naroda. A ti ćeš reći Faraonu: ovako kaže Jehova: Izrailj je sin moj, prvenac moj. I kazah ti: pusti sina mojega da posluži. A ti ga ne htje pustiti; evo ja ću ubiti sina tvojega, prvenca tvojega. I reče Jehova Mojsiju, označava opažanje od Božanskog; kad otideš i vratiš se u Egipat, označava duhovni život u Prirodnom; gledaj da učiniš pred Faraonom sva čudesa koja ti metnuh u ruku, označava da posredstvom moći od Duhovnog; a ja ću učiniti da mu otvrdne srce i ne pusti naroda, označava upornost, pa stoga nije bilo oslobađanja: A ti ćeš reći Faraonu, znači protivu obmana koje uzrokuju nevolje; ovako kaže Jehova, označava od Božanskog; Izrailj je sin moj, prvenac moj, označava da su usvojeni oni koji su u duhovnoj istini i dobru; I kazah ti, označava zapovest; označava da oni treba da se uzdrže od napadaja na istine Crkve; pusti sina mojega da posluži, označava uzdizanje prema nebu da bi tamo služili; A ti ga ne htje pustiti, označava upornost do kraja; evo ja ću ubiti sina tvojega, prvenca tvojega, označava gašenje vere bez ljubavi prema bližnjemu, a stoga i pustošenje istine kod njih.*

7028. *I Jehova reče Mojsiju, označava opažanje od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja reči u istorijskim delovima Reči, gde označava opažanje, kao što je često bilo objašnjeno gore; a da je od Božanskog, označeno je izrazima, Jehova reče; razlog da se ovde ponovo kaže, Jehova reče Mojsiju je, da je ovde označeno novo opažanje (vidi br. 2061,2238,2552).*

7029. *Kad otideš i vratiš se u Egipat, označava duhovni život u Prirodnom. Ovo se vidi iz značenja otići i vratiti se, što označava uzdizanje prema unutrašnjem i duhovnijem životu; i iz značenja Egipta, što označava Prirodno (vidi gore, br. 7016).*

7030. *Gledaj da učiniš sva čudesa koja ti metnuh u ruku, označava moć kao sredstvo za Duhovno. Ovo se vidi iz značenja čudesa ili znakova, koji označavaju sredstva kojima se služi Božanska moć (vidi br. 6910); i iz značenja ruke, što označava moć (vidi br. 701). Otuda je očito, da se rečima, Gledaj da učiniš sva čudesa koja ti metnuh u ruku, označavaju sredstva ili medija moći od Duhovnog.*

7031. *Da ih učiniš pred Faraonom, označava protivu obmana koje stvaraju nevolje. Ovo se vidi iz reprezentacije Faraona kojim se označava obmana koja napada istine Crkve (vidi br. 6651,6679,6692). Činjenjem čudesa pred Faraonom označava se protivljenje onim obmanama koje sledi iz nizova stvarikoje prethode, jer reči tamo, Gledaj da učiniš sva čudesa koja ti metnuh u ruke, označavaju sredstva moći od Duhovnog, stoga, protivu obmana koje stvaraju nevolje; jer u unutrašnjem stvari slede u nizovima na koje se primenjuju reči doslovnog smisla.*

7032. *A ja ću učinii da mu srce otvrdne, i da ne pusti naroda, označava upornost, pa stoga i još ne oslobađanje. Ovo se vidi iz znašenje učiniti upornim, što znači upornost; i iz značenja srca, kojew označava volju (vidi br. 2930,3888); te reči stoga oznbačavaju upornost zbg (od) v olje, stgoga iz uživanja da se čini zlo, jer ono što je od volje, u tome se uživa, a oni u čemu se užije je od ljubavi (zbog ljubavi); iso tako, vidi se iz značenja ne pustiti narod da ode, što označava upornost u tome da se ne da sloboda, stoga još ne oslobođenje. U ovome kao i u sledećim stihovima, kaže se da se da je Jehova otvrdnuo srce Faraonovo, da ovaj ostane uporan. Tako se kaže u skladu s izgledom i sa opštom idejom da Božansko utiče na sve stvari; ali ovo bi bilo sto kao kad bi se zlo, gnev, bes, pustošenje i mnoge druge stvari pripissivale Jehovi ili Gospodu (vidi br. 2447,6071,6991,6997). U pogledu upornosti onih koji su u obmanama, oni su takve da se ne mogu opisati, jer oni nikad ne odustaju osim zbog strogog kažnjavanja i straha od ovih, jer na njih ne deluju opomene i pretnje; razlog je to, što je uživanje njihovog života u činjenju zla; oni se naviknu na ovo užianje dok žive u svetu, osobito zbog toga što*

su voleli samo sebe, a ne bližnjega, pa stoga nisu bili u Hrišćanskoj ljubavi prema bližnjemu. Osobe ovakvoga karaktera, jer ne dopuštaju da ih Gospod vodi, nego postupaju po svojoj volji, koja je zla po naseđu, kao i zbog takvog života; a oni koji postupaju samo po svojoj volji, čine zlo zbog ljubavi, jer ono što dolazi od volje, dolhazi od ljubavi; otuda oni uživaju u činjenju zla, pa onoliko koliko uživaju u činjenju zla, toliko su i uporni (tvrdochorni). Da je slučaj ovakav, ne pokazuje se u svetu, a to je zato što se u svetu uzdržavaju zbog ljubavi prema sebi i svetu, jer se plaše gubljenja ugleda, a otuda i dobitka i počasti, ako bi činili zlo otvoreno; tako isto i zakoni, kao i strah za ih svoj životm deluju kao uzde. Ali da nema ovih /uzda/, oni bi jurnuli da unište one koji im ne povlađuju, zgrabili bi imanje svih, i pogubili sve bez razlike. Takav je čovez iznutra, to jest, takav je u pogledu svoga duha, iako se ovaj njegov karaktger ne opaža u svetu. Ovo se vrlo jasno vidi po ovim osobama u drugom životu; spoljašnje se oduzima onima koji su u svetu bili takvoga karaktera, pa su ostavljeni svojoj volji, to jest, svojim ljubavima. A kada su ostavljeni ovima, tada im je najveće uživanje činjenje zla; a što i čine s tako velikom upornošću da ne osustaju osim, kao što je rečeno, zbog kazni, a posle i tako što potonu u pakao. Iz ovoga se vidi kakav je karakter čoveka koji nije u ljubavi prema bližnjemu; a vidi se i to, da svačiji život ostaje posle smrti, ne građanski život koji je bio spoljašnji i koji je bio samo izgled na svetu, nego /ostaje/ duhovni život koji je bio unutrašnji, a koji se nije pokazivao u svetu.

7033. *A ti ćeš reći Faraonu, označava ohrabivanje. Ovo se vidi iz značenja reći, kada je to po Božanskoj zapožvestti, a što je ohrabrovanje; iz reprezentacije Faraona, koji označava obmanu koja napada istine Crkve, stoga označava one koji su u obmani i koji napadaju (vidi br. 6651, 6679, 6692).*

7034. *Ovako kaže Jehova, označava od Božanskog, to jest, ohrabivanje. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno, kao i iz onoga što sledi.*

7035. *Izrailj je sin Moj, prvenac Moj, označava da su usvojeni oni koji su u duhovnoj istini i dobru. Ovo se vidi iz značenja sina, kada to kaže Jehova ili Gospod o onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi, što znači da su usvojeni, o čemu ubrzo; iz značenja prvenca, što označava veru koja potiče od ljubavi prema bližnjemu, a koja pripada duhovnoj Crkvi (vidi br. 367, 2435, 3325, 4925, 4930), i iz reprezentacije*

Izrailja, koji označava duhovnu Crkvu (vidi br. 6637). Razlog da su Moj sin i Moj prvenac, ili oni koji su u duhovnoj istini i dobru, to jest, oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi, usvojeni, stoga priznati za sinove, je to što ih je Gospod spasio Svojim dolaskom u svet (vidi br. 6854,6914); otuda isto tako, zbog vere u Gospoda, oni se nazivaju sinovima i prvencima. Na ove misli Gospod kod Jovana, I druge ovce imam koje nijesu od ovoga tora, i one mi valja dovesti; i biće jedno stado i jedan pastir (X.16).

7036. *I kazah ti, označava zapovest. Ovo se vidi iz značenja reći. kada dolazi od Jehove, a što označava zapovest.*

7037. *Pusti sina mojega, označava da oni treba da odustanu od napadaja na istine Crkve. Ovo se vidi iz reprezentacije Faraona, koji označava obmanu koja napada istine Crkve (vidi br. 6651,6679,6683,6692), iz značenja pustiti, što označava zapovest da odustanu; i iz značenja sina, što označava one koji su u duhovnoj istini i dobru, i koji su usvojeni (vidi upravo gore, br. 7035). Otuda se vidi da se sa Pusti sina Mojega da ode označava da treba da odustanu od napadanja na one koji su u istinama Crkve.*

7038. *Da Mi sin moj posluži, označava uzdizanje u nebo da bi se služilo odatle. Ovo se vidi iz značenja služiti Jehovi ili Gospodu, što označava vršiti službe (biti koristan); i pošto se ovde govori o onima koji su u duhovnoj Crkve koji su spaseni Gospodovim dolaskom, i o onima koji su pre Gospodovog dolaska bili u nižoj zemlji a koji su posle bili uzdiznuti u nebo (br. 6854,6913), i tako mogli da budu korisni, stoga se sa da Mi posluže označava uzdizanje u nebo, da bi se otamo vršile službe (bilo od koristi). Razlog da služenje Gospodu označava svršiti službe, je to da se istinsko bogoštovanje sastoji u vršenju službi, to jest, i činjenju dobra iz ljubavi prema bližnjemu. Onaj ko veruje da je služiti Gospodu samo u tome da se posećuju hramovi, da se slušaju besede, i moli, taj se mnogo vara. Prava služba Gosodu sastoji se u vršenju službi; a službe, dok čovek živi u svetu, su u tome da svako obavlja pravedno svoj posao na svom položaju, a to znači /da bude pravedan/u služenju svojj zemlji, bližnjemu od srca, i da postupa s iskrenošću sa poslovnim saradnicima, i da izvršava svoje dužnosti mudro u skladu sa svačijim karakterom. Ove su služve glavni deo onoga u čemu se sastoji vršenje dela ljubavi prema*

bližnjemu, a čime se najviše služi Gospodu. Ali nužno je i posećivati hramove, slušati besede, i moliti se; al bez onih službi, ovo nema vrednosti, jer ovo ne pripada životu, nego se tu uči kakav život treba da bude. U nebu anđeli imaju svu svoju sreću od službi i u skladu sa službama toliko, da su njima službe nebo. Da je to po Božanskom redu, da je sreća u skladu sa službama, može se jasno videti po onim stvarima koje kod čoveka korespondiraju onome što je u Velikom Čoveku; kao na primer, po spoljašnjim čulima, naime, po vidu, sluhu, ukusu, mirisu i dodiru, koji su, kao što je bilo pokazano na kraju nekoliko poglavlja, korespondencije. Preko ovih čula, uživa se u skladu sa službama koja čula vrše. Najveće čulno uživanje je u bračnoj ljubavi, upravo zbog njene službe (svrhe), jer se kroz nju širi judski rod, a od ljudskog roda je nebo. Sledi uživanje u ukusu, u kojem se toliko uživa, jer služi za ishranu pa stoga i za zdravlje tela, od kojega zavisi zdravlje uma. Uživanje u mirisu je manje uživanje, jer služi samo za razonodu, a stoga i za zdravlje. Uživanje u sluhu i u vidu su na poslednjem mestu, zato što se preko njih primaju onr stvari koje služe u budućnosti i služe intelektualnom delu /uma/, i ne toliko voljnom delu. Iz ovih i drugih razmatranja se vidi da Gospod daje sreću u nebu u skladu sa službama, i da se Gospodu služi preko službi. Otuda je bilo to, da se Jovan naslonio na grudi Gospodove kod stola, i da ga je Gospod voleo više od svih ostalih, ali neradi njega samoga, nego zato što je predstavljao vršenje delaljubavi prema bližnjemu, to jest, vršenje službi. Da je Jovan predstavljao te stvari, vidi predgovor Postanju XVIII. i XXII. i br. 3934.

7039. Evo ja ću ubiti sina tvojega prvenca, označava gašenje vere bez ljubavi prema bližnjemu, a otuda i pustošenje istine u njima. Ovo se vidi iz značenja ubiti, što označava gašenje; i iz načenja prvorodenog sina, naime, Faraonovog i Egipćana, što označava veru bez ljubavi prema bližnjem (vidi br. 3325). Jer Faraon i Egipćani predstavljaju spoljašnja znanja koja pripadaju Crkvi (vidi br. 4749,4964,4966,6004), stoga spoljašnja znanja Crkve; ali pošto su oni okretali ta znanja u magiju (br. 6692), i pošto su zbg toga njihova dela bila zla i bez imalo ljubavi prema bližnjem, stoga njihovi prvorodenci označavaju stvari koje pripadaju znanju vere, stoga veri bez ljubavi prema bližnjemu. Da su te stvari označene prvorodenima Egipatskim, vidi se iz značenja prvorodenih Izrailja, koji označavaju veru od ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 7035): Kaže se vera bez

ljubavi prema bližnjemju,, ali se pod verom ovde misli na znanja onoga što se odnosi na veru, jer nema vere tamo gde nema ljubavi prema bližnjemu. Stvari koje pripadaju veri bez onih koje pripadaju ljubavi prema bližnjemu, su samo stvari memorije, a u memoriji one su svrstane kao i svako drugo spoljašnje znanje; a tamo nema ni Spoljašnjeg znanja istine koja pripada veri, jer je ukaljano idejama koje su lažne i koje služe da se njima podupiru obmane. Pošto je ovakav slučaj sa verom bez ljubavi prema bližnjemu, to se ona kod ovakvih gasi u drugom životu, a oni se pustoše u pogledu istine; razlog je to da im nebi istine služile da čine zlo, i da ne bi pakao vladao kod njih u onim stvarima koje pripadaju nebu, i da zbog toga ne bi visili između neba i pakla. Ovo gašenje i pustošenje istine je ono što je označeno ubijanjem prvorodjenih u Egiptu. A Egipćanima koji su kasnije nestali u Moru Sufskom, predstavljeno je stanje osude i duhovne smrti takvih kasnije, zato što su bili lišeni vere ili istine, koje su im bile nešto kao krila koja podižu, pa su stoga pali kao tegovi u pakao.

7040. *Stihovi 24-26. I kad bijaše na putu u gostionici, dođe k njemu Jehova i šćaše da ga ubije. A Sefora uze oštar nož i obreza sina svojega, i okrajak baci k nogama njegovijem govoreći: ti si mi krvav zaručnik. Tada ga ostavi Jehova; a ona radi obrezanja reče: krvav zaručnik. I kad bijaše na putu u gostionici, označava da je potomstvo Jakovljevo bilo u spoljašnjim /stvarima/ bez unutrašnjih; dođe k njemu Jehova, označava protivljenje; i šćaše da ga ubije, označava da se među tim potomstvom ne može ustanoviti reprezentativna Crkva. A Sefora uze oštar nož (sečivo, kamen), označava kakva je reprezentativna Crkva kroz istinu; i obreza sina svojega, označava uklanjanje prljavih ljubavi; i tako otkrivanje Unutrašnjeg; i okrajak baci k nogama njegovijem, označava kakvo je tada bilo Prirodno; govoreći: ti si mi krvav zaručnik, a ona zbog obrezanja reče; ti si mi krvavi zaručnik, označava da je /Prirodno/ puno nasilja i neprijateljstva prema istini i dobru zato je obrezanje primljeno kao reprezentativni znak očišćenja od prljavih ljubavi.*

7041. *I kad bijaše na putu u gostionici, označava da je Jakovljevo potomstvo bilo u spoljašnjim bez Unutrašnjeg. Ovo se može videti iz reprezentacije Mojsija u ovome odlomku. U onome što prethodi i što sledi, govori se u unutrašnjem smislu o duhovnoj Crkvi, koja je označena sinovima Izrailjevim. Međutim, ova tri stiha*

govore o toj Crkvi koja je trebala da se ustanovi među Jakvljevim potomcima, ali se nije mogla ustanoviti među njima, zato što su bili u spoljašnjim bez Unutrašnjeg. Zbog toga ovde Mojsije predstavljane Zakon ili Gospoda, nego tu naciju ili Jakvljevo potomstvo, čiji je bio vođa ili sudija, kao i car, pa stoga predstavlja bogoštovanje te nacije, jer u celoj Reči, vođa ili sudija, kao i car, predstavlja naciju i narod čiji je vođa, sudija, ili car, jer je glava /te nacije/ (vidi br. 4789). Stoga se ovde Mojsije ne imenuje, ali se podrazumeva, time što se kaže, da je bio na putu u gostionici, i da se pojavio Jehova i hteo da ga ubije, a prethodno mu je bilo zapveđeno da se vrati u Egipat. Biti na putu označava biti ustanovljen, a gostionica označava spoljašnje Prirodno ili Čulno (vidi br. 5495). I pošto se, kao što je rečeno, ovde govori o Crkvi koja treba da se ustanovi među tim potomcima, da je takva, to jest da je Spoljašnja bez Unutrašnjeg, to je u njoj spoljašnje Prirodno i Čulno odvojeno od Unutrašnjeg. Da je Čulno odvojeno od unutrašnjeg puno zabluda i obmana, i da je suprotno istinama i dobrima vere (vidi br. 6948, 6949. Pre nego se ovome da objašnjenje u onome što sledi, vidi šta je rečeno o tome potomstvu, naime, da je među njima postojao reprezentativ Crkve, ali ne i Crkva, br. 4281, 4288, 6304; da je Božanska služba kod njih bila u spoljašnjem odvojenom od unutrašnjeg, i da su u tom bogštovanju bili vođeni spoljašnjim sredstvima, br. 4281, 4899, 4903: da nisu bili izabrani, nego da su tvrdoglavo hteli da budu Crkva, br. 4281, 4293; ali bili su takvi da su mogli da predstavljaju svete stvari iako su bili u telesnim i svetskim ljubavima, br. 4293, 4307; vidi i mnogo drugih pojedinsti pokazanih o toj na naciji, br. 4444, 4459 na kraju 4503, 4715, 4818, 5057, 6877.

7042. Dođe k njemu Jehova (srete ga), označava protivljenje. Ovo se vidi iz značenja doći k nekome (sresti nekoga), što označava protivljenje, naime, ustanovljavanju neke Crkve u toj naciji. Da je to protivljenje Božanskom, označeno je sa Jehova ga sreće (dođe k njemu). U doslovnom smislu izgleda da se Jehova ili Božansko protivi Samome sebi, jer se kaže da ga je Jehova sreo (došao mu); ali u unutrašnjem smislu, označava se da je to bilo protivljenje Božanskom; jer Božansko nikada ne ide protivu Sebe i nikada se ne opire nikome, nego je to čovek ili nacija koji se opiru Božanskom, jer ne mogu da podnesu Božansko, pa se opiru sebi, jer ne mogu da podnesu Božansko, pa njima izgleda kao da im se Božansko

protivi. Kakav je taj slučaj, može se videti po onima koji dolaze u drugi život i žele da uđu u nebo, ali nisu takvoga karaktera da bi mogli tamo da budu. A kada im se udovolji želji, i dok su na putu tamo ili na ulazu u nebo, osete muku i teskobu, jer ne mogu da podnesu dobro i istinu koji su tamo: a oniveruju da se im se Bnožansko protivi, dok u stvari oni sebi to sami čine, jer se protive. Otuda se jasno vidi da se Božansko nikome ne protivi, nego da je čovek taj koji se protivi Božanskom.

7043. *I šćaše da ga ubije, označava da reprezentativna Crkva nije mogla da se ustanovi kod toga /potomstva/. Ovo se vidi iz značenja hteti ubiti, što označava ne primati (vidi br. 3387,3395); u ovom slučaju, stoga ne primiti ili izabrati tu naciju, da se među njima ustanovi jedna reprezentativna Crkva. U ova tri stiha ta nacija je stalno pretstavljena Mojsijem, koji je trebao da postane njen vođa i glava (vidi br. 7041). Da ta nacija nije bila izabrana, nego da je tvrdoglavo htela da bude izabrana da bude Crkva, vidi br. 4290,4293; i da se nije mogla ustanoviti nijedna Crkva, nego samo reprezentativ Crkve, vidi br. 4281,4288,6304; i da sve stvari koje pripadaju Crkvi i koje su svete, mogu da budu pretstavljene i zlim /osobama/, jer reprezentativ se ne odnosi na osobu, nego na stvar /koja je pretstavljena/, br. 3670,4208,4281. Slično ovome je u unutanjem smislu i žJehovina želja da sasvim uništi tu naciju i da umesto nje podigne drugu naciju za Mojsija (Brojevi XIV.12); kao i to što se kaže da se Jhova pokajao da je hteo i da je uveo tu naciju u zemlju Hanansku.*

7044. *A Sefora uze nož (kremen, sečivo kameno), ovo pokazuje kakva je reprezentativna Crkva kroz istinu. Ovo se vidi iz reprezentacije Sefore u ovome odlomku, gde ona pretstavlja reprezentativnu Crkvu; i iz značenja kamena (kremena, sečiva kamenog), koji označava istinu vere. (prim. prev. U paleolitu, i sada među nekim urođencima, za sečenje koristio se zaošten kamen, pa tako i za obredno obrezanje). Obrezanje koje se obavljalo noževima napravljenim od kamena (kremena), označavalo je čišćenje od prljavih ljubavi pomoću istina vere (br. 2039,2046,2799). Razlog zašto se čišćenje izvodilo uz pomoć istina vere je u tome što ove uče šta je dobro, kao i šta je zlo, pa tako i što treba da se radi i šta ne treba da se radi; pa kada čovek zna oveistine i kada je voljan da po njima živi, tada*

ga Gospod vodi, i čisti Svojim Božanskim sredstvima. Pošto istine vere uče šta je zlo a šta dobro, to je jasno da Seforauze kamen (sečivo kameno) označava kvalitet /te Crkve/ kroz istinu. Da Sefora predstavlja reprezentativnu Crkvu, vidi se iz stihova koji slede.

7045. *I obreza sina svojega, označava uklanjanje prljavih ljubavi, i na taj način pokazivanje nagog Unutrašnjeg. Ovo se vidi iz načenja obrezati, što znači otkinuti, a što znači odstraniti; iz značenja okrajka (obreska), koji označava zemaljsku i telesnu ljubav, koja prlja duhovnu i nebesku ljubav (vidi br. 3412,4462); i iz značenja sina, koji označava istinu reprezentativne Crkve. Da sin označava istinu, vidi br. 489,2623,3373. Razlog da on predstavlja istinu Crkve je to, što Sefora predstavlja tu Crkvu, pa ga naziva svojim sinom, i preko njega se pokazuje kakva je ta nacija, pa stoga i kakvo je njeno bogoštovanje. Razlog da obrezak (okrajak) označava prljave ljubavi je to, što bedra skupa s genitalijama korespondiraju bračnoj ljubavi (br. 5050-5062); i pošto korespondiraju bračnoj ljubavi, to korespondiraju i nebeskoj i duhovnoj ljubavi (br. 686,4277,4280,5054). Zbog toga okrajak (obrezak) korespondira najviše spoljašnjim ljubavima, koje se nazivaju zemaljskim i telesnim ljubavima. Ove su ljubavi, ako su bez unutrašnjih ljubavi koje se nazivaju nebeska i duhovna ljubavi. A one su onako prljave kao kod te nacije koja je bila u spoljašnjim stvarima bez Unutrašnjeg. Kaže se, bez Unutrašnjeg, a time se misli na ne priznavanje istine, i na ne osećanje dobra, tako da nema ni vere ni ljubavi prema bližnjem, jer ovo pripada unutrašnjem čoveku, a stoga otuda proističe izvršavanje ljubavi prema bližnjem, a što su spoljašnja dobra. Ovo Unutrašnje, koje je bez vere i ljubavi prema bližnjem, a koje je puno zala i obmana, Gospod ga naziva praznim (Mateja XII.43-45); zbog toga se kaže, Spoljašnje bez Unutrašnjeg. Sada, pošto obrezak označava najviše spoljašnje ljubavi, to kadase ove uklone, što je označeno Seforinim otkidanjem obreska (okrajka), pokazuje se kakve su te ljubavi, a to znači pokazuje se kakvo je Unutrašnje kada je nago (razgolićeno).*

7046. *I okrajak (obrezak) baci k nogama njegovijem /baci da dotakne njegove noge), označava dajebilo pokazano kakvo je tada bilo Prirodno. Ovo se vidi iz značenja učiniti da dotakne, što znači pokazati, jer se nešto pokazuje dodirrom; i iz*

značenja nogu, koje označavaju Prirodno (vidi br. 2162, 3147,4938-4952). Pokazujući kakvo je bilo Prirodno, označeno je sa tim kakva je bila ta nacija iznutra, a što se pokazuje kada se spoljašnje ukloni. Unutrašnje, koje pripada čoveku u svetu, ne može se pokazati sve dok se spoljašnje ne ukloni; jer kod zlih, spoljašnjedeluje sasvim drugačije nego što unutrašnje hoće i misli; jer čovek pretvorno pokazuje ono što je časno i pravedno, i pretvorno pokazuje Hrišćansko dobro ili ljubav prema bližnjem, kako bi ubedio druge da poveruju daje ona takav i iznutra. On tako postupa jer na to ga navodi strah da ne izgubi dobit, ugled, i čast, i iz straha od kazni po zakonu i iz straha da ne izgubi život. Ali kda se uklone ovi strahovi, i on deluje iz svog unutrašnjeg, tada, kao bezumni, robi tuđa dobra, odiše mržnjom i želi da prolije krv i svojih sugrađana, što se i dešava u unutrašnjim ratovima. Da je unutanje (čovekovo) takvo, jasnije se pokazuje na zlima u drugom životu, jer im se tada oduzima spoljašnje, a ono paklensko se pokazuje nago (vidi br. 7049); i tada se otkriva da mnogi koji su u svetu izgledali kao anđeli, dasu đavoli. Ovo veliko neslaganje između unutrašnjeg i spoljašnjeg, dokaz je da je stanje čoveka sasvim izokrenuto. Kod onoga koji je iskren, pravedan, i dobar, ne postoji takvo neslaganje; on govori kao što misli, i misli kao što govori; sasvim je drugačije kod onih koji nisu ni iskreni ni pravedni, ni dobri; kod njih se unutrašnje razlikuje od spoljašnjeg. Da je Jevrejska nacija bila takvoga karaktera, opisuje se ovim Gospodovim rečima kod Mateje, Teško vama književnici i farisejeji, licemleri; što čistite spolja čašu i zdjelu a unutra su pune grabeža i nepravde. Fariseju slijepi! očisti najprije iznutra čašu i zdjelu, da budu i spolja čiste. Teško vama, književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao okrečeni grobovi, koji se spolja vide lijepo a unutra su puni kostiju mrtvačkih i svake nečistote. Tako i vi pokazujete se ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemerja i bezakonja (XXIII.25-28).

7047. I reče: ti si mi krvavi zaručnik, označava da je /Prirodno/ ispunjeno nasiljem i neprijateljstvom prema istinii dobru. Ovo se vidi iz značenja zaručnika, koji ovde označava reprezentativ Crkve ili njeno Spoljašnje, kad je sama reprezentativna Crkva zaručnica. Da Mojsije, u ova tri stiha, pretstavlja tu naciju, kao i reprezentativ Crkve među njima, vidi gore, br. 7041, i da Sefora pretstavlja reprezentativnu Crkvu, br. 7044. Pošto Sefora njega ne naziva svojim mužem, niti svojim čovekom (vir), nego zaručnikom, jer zaručnica može da pretstavlja ono što

je suprotno od onoga što je pretstavljeno zaručnikom, ali ne i onda kada su čovek ili muž (vir) i žena, jer njih Bračno čini jednim. A to se vidi i iz značenja krvi, što označava nasilje protivu ljubavi prema bližnjem (vidi br. 374,1005); označava i falsifikovanu i profanisanu istinu (br. 4735,6978), pa stoga označava neprijateljstvo prema istini i dobru.

7048. *I tada ga On (Jehova) ostavi, označava da je bilo dozvoljeno da oni pretstavljaju. Ovo se vidi iz značenja ostaviti ga, naime, da ga ne ubije, što označava dozvolu da pretstavljaju /Crkvu/; Jehovinom pokušajem da ga ubije, označeno je da se u toj naciji nemože ustanoviti reprezentativna Crkva (br. 7043), dok se sada kaže da ga je ostavio /u životu/, što označava da im je dozvoljeno da pretstavljaju, to jest, da u toj naciji bude reprezentativ Crkve, ali ne i Crkva. Da je jedno pretstavljati Crkvu, a drugo i biti Crkva, vidi se po tome što i zao /čovek/ može da pretstavlja Crkvu, ali samo dobar čovek može biti Crkva, jer pretstavljati Crkvu nešto čisto spoljašnje (vidi br. 670,4208,4281).*

7049. *A ona zbog obrezanja reče mu, ti si mi krvavi zaručnik, označava da iako je Unutrašnje ispunjeno nasiljem i neprijateljstvom prema istini i dobru, ipak obrezanje je primljeno kao znak koji pretstavlja očišćenje od prljavih ljubavi. Ovo se vidi iz značenja krvavog zaručnika, što označava nešto što je puno nasilja i neprijateljstva protivu istine i dobra (vidi br. 047); i iz značenja obrezanja, što je znak koji pretstavlja očišćenje od prljavih ljubavi (vidi br. 2039,2632,3412,4498). Ovo je rekla Sefora, jer je sada bilo dopušteno toj naciji da pretstavlja Crkvu, a što je pretstavljeno time što ga je On /Jehova/ pustio da ga ne ubije (br. 7048). Razlog zašto je obrezanja uzeto da bude znak očišćenja od prljavih ljubavi, je to što se otkidanjem okrajka označavalo odstranjivanje prljavih ljubavi i tako pokazivanje golog Unutrašnjeg (br. 7045); i to sve, bez upozorenja koje bi bilo dato Unutrašnjem, kao što je bilo i sa tom nacijom, koja je bila uspoljašnjem bez Unutrašnjeg, pa je tako otkidanje okrajka ostalo znak uklanjanja prljavih ljubavi, stoga i znak očišćenja zbog čega je to moglo da posluži kao znak koji pretstavlja /Crkvu/.*

7050. *Da ova tri stiha sadrže tajne koje je nemoguće saznati bez unutrašnjeg smisla, vidi se iz pojedinosti. Jerko bi znao šta je označeno Jehovom, koji, posle*

onoga što je bio zapovedio Mojsiju da ide u Egipat, da ga posle, kadaje bio na putu, setnei da hoće da ga pogubi? Ko bi znao štajeoznačeno Seforom, kad je otkinula okrajak svome sinu, i njime dotakla njegove noge (Mojsijeve noge), rekavši, da joj je on krvavi zaručnik? i sve to zbog obrezanja? Ko nevidi da su u ovim pojedinostima pohranjene tajne,koje se ne mogu otkriti bez unutrašnjeg smisla?

7051. Oni koji ne znaju ništa o unutrašnjem smislu u Reči, mora da veruju da je Izrailjska I Jevrejska nacija izabrana iznad svake druge nacije, i da je stoga bolja od svakedruge, kao što i oni sami veruju. I što je za divno čudo, ne veruje to samata nacija, nego i Hrišćani, iako su ovi svesni da je ovanacija u prljavim ljubavima, i u prljavoj škrtosti, i ponosu, a pored toga da osećaju odvratnost prema unutrašnjim stvarima ljubavi ka bližnjem i veri u Gospoda. Razlog da i Hrišćani veruju da je ta nacija izabrana iznad svih drugih nacija je to, što veruju da se čovek bira i spasava po milosti, bez obzira kako živi, pa tako da i zli ljudi mogu biti primljeni u nebo kao i pobožni i pravedni, ne znajući da je izbor sveopšti, to jest da su izabrani svi koji žive u dobru, i da je Gospodova milost namenjena svakom čoveku koji se uzdržava od zla i koji je voljan da živi u dobru, to jest, koji dopušta da ga Gospod vodi,ida ga ponovo rodi, što se ostvaruje kroz ceo njegov život. Otuda i to da većina Hrišćanskog sveta veruje da će tanacija opet biti izabrana, i da će se vratiti u Hanansku zemlju,i to u skladu sa smislom slova,kao u sledećimodlomcima: Isa. X.20-23; XI.11,12; XXIX.22 kraj; XLIII.5,6; XLIX.6-26;LVI.8;LX.4;LXI.3-10; Jer. III. itd. sve do Amosa IX.8,9; i Miheja V.7,8.Iz ovih i iz drugih odlomaka čak i Hrišćani veruju da će ta nacija opet biti izabrana i uvedena u Hanansku zemlju, iako znaju da ta nacija očekuje Mesiju koji će ih uvesti, a znaju da je to očekivanje uzalud, i da carstvo Mesijino ili Hristovo nije u ovome svetu, i da je ta zemlja Hananska, u koju će ih Mesija uvesti, nebo. Niti ove osobe uzimaju u obzir da u Reči postoji i duhovni smisao, da u tome smislu Izrailj, Jakov, i Juda označavaju stvari kolje oni predstavljaju. Niti pak takvi uzuimaju u obzir ono što je u istoriji rečeno o toj naciji, o njihovom karakteru u pustinju, i o njihovom karakteru kasnije u Hananskoj zemlji, da su u srcu bili idolopoklonici, kao i ono što o njima kažu njihovi proroci, o njihovom duhovnom preljubočinstvu i gadostima. Taj je karakter opisani Mojsijevoj pesmi,u ovim rečima, I reče: sakriću od njih lice svoje, vidjeću kakav će

im biti pošljedak, jer su rod pokvaren, sinovi u kojima nema vjere. Rasijaću ih po svijem uglovima zemaljskim, učiniću da nestane spomen njihov između ljudi. Da mi nije do mržnje neprijateljeve, da se ne bi neprijatelji njihovi ponijeli i rekli: ruka se naša uzvisila, a nije Jehova učinio sve ovo. Jer su narod koji propada sa svojih namjera, i nema u njih razuma. Jer je čokot njihov od čokota Sodonskoga i iz polja Gomorskoga, grožđe je njihovo grožđe otrovno; puca su mu gorka. Vino je njihovo otrov zmajevski i ljudi jed aspidin. Nije li to sakriveno kod mene, zapečaćeno u riznicama mojim? Moja je osveti plata, u svoje vrijeme popuznuće noga njihova, jer je blizu dan psopasti njihove, i ide brzo što će ih zadesiti (Zak. Ponovljeni XXXII.20,26-28,32-35). A da je Jehova diktirao ovu pesmu Mojsiju, vidi poglavlje XXXI.19,21). Gosod govori o toj naciji ovako kod Jovana, Vaš je otav đavo; i slasti oca svojega hoćete činiti; on je krvnik ljudski od početka i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu; kad govori laž, svoje govori: jer je laža i otac laži (VIII.44), pored mnogih drugih odlomaka. Razlog da Hrišćani, iako znaju ove stvari, ipak veruju da će se ta nacija okrenuti Gospodu i da će tada biti uvedena u zemlju u kojoj su nekada živeli je to, kao što je već rečeno, što oni ne znaju unutrašnji smisao Reči; ko i što, što veruju da ljudski život nema efekta, i da zlo, iako ukorenjeno čestim delima, ne sprečava čoveka da preko vere čak i u zadnjem času postane duhovan, i pošto se tako nanovo rodi, biva prihvaćen od Gospoda; isto tako zato što veruju da je ulazak u nebo stvar same milosti, i da se to odnosi na jednu naciju, a ne toliko i na celi svemir /izabran/ od onih koji primaju Gospodovu Milost. Oni koji misle na ovaj način, ne znaju da je sasvim suprotno Božanskomda se neki rode da bi se spasili otišli u nebo, a neki koji nisu izabrani, da su rođeni da bi bili osuđeni na proklestvo i na pakao. Misliti ovako o Božanskom bilo bi užasno, jer bi to bila najveća nemilost, dok je u stvari Božansko sama Milost. Iz ovih razmatranja može se sada znatida Izrailjska i Jevrejska nacija nije bila izabrana, i da će još manje biti izabrana, kao i to, da među njima nije bilo ničega što pripada Crkvi, niti može da bude, nego samo reprezentativ njezin, i da je ona sačuvana i do današnjega dana radi Reči Staroga Zaveta (vidi br. 3479).

7052. Stihovi 27-31. A Jehova reče Aronu: iziđi u pustinju na susret Mojsiju, I otide i sreće ga na na gori Božijoj, i poljubi ga. I Mojsije kaza Aronu sve riječi Jehovine, za koje ga posla, i sve znake koje mu zapovijedi. I otidoše Mojsije i Aron, i skupiše sve

starješine sinova Izrailjevih. I Aron kaza sve riječi, koje bješe rekao Jehova Mojsiju, a Mojsije učini znake pred narodom. I narod vjerova; i razumješe da je Jehova pohodio sinove Izrailjeve i vidio nevolju njihovu; i savivši se pokloniše se. A Jehova reče Aronu, označava istinu doktrine, i opažanje onoga što je u njoj od Božanskog; iziđi na susret Mojsiju, označava da se treba povezati s istinom koja proizilazi neposredno od Božanskog; u pustinju, označava gde pre nije bilo isto; I otide i sreće ga na na gori Božijoj, označava povezivanje u dobru ljubavi; i poljubi ga, označava osećanje povezivanja. I Mojsije kaza Aronu sve riječi Jehovine, označava influks istine koja proizilazi od Gospodovog Božanskog u istinu koja proizilazi posredno, i poučavanje o pojedinostima u doktrini; za koje ga posla, označava ono što proizilazi; i sve znake koje mu zapovijedi, označava ilustraciju i potvrđivanje skupa. I otidoše Mojsije i Aron, označava život obojice u poveznju; i skupiše sve starješine sinova Izrailjevih, označava glavne stvari u mudrosti koje pripadaju duhovnoj Crkvi; I Aron kaza sve riječi, koje bješe rekao Jehova Mojsiju, označava doktrinu iz toga od Božanskog; a Mojsije učini znake pred narodom, označava potvrđivanje shvatanja /potvrđivanje onoga što su shvatili/; I narod vjerova; i razumješe, označava veru i nadu; da je Jehova pohodio sinove Izrailjeve, označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi, da treba da budu spaseni i oslobođeni sa Gospodovim dolaskom; i vidio nevolju njihovu, označava posle takvog velikog iskušenja; i savivši se pokloniše se, označava poniznost.

7053. *I Jehova reče Aronu, označava istinu doktrine i opažanje onog što je u njoj, od Božanskog; ovo se vidi iz značenja reči, što označava opažanje (što je često gore bilo pokazano); otuda Jehova reče označava opažanje od Božanskog; i iz reprezentacije Arona, što označava doktrinu istine i dobra (vidi br. 6998, 7009), stoga njenu istinu, jer cela doktrina pripada istini, pošto doktrina govori o istini i dobru iz istine, koja se naziva doktrina vere, i govori o dobru i istini od dobra, što se naziva doktrina o ljubavi prema bližnjemu; ali obe pripadaju istini.*

7054. *Idi i sretni Mojsija, označava da treba da se poveže s istinom koja proizilazi neposredno od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja sresti se, što označava povezivanje; i iz reprezentacije Mojsija, koji označava istinu koja proizilazi neposredno od Božanskog (vidi gore, br. 7010).*

7055. U pustinju, označava /mesto, stanje/ gde pre nije bilo povezivanja na ovaj način. Ovo se vidi iz značenja pustinje, što označava nešto gde ima malo vitalnosti (života) (vidi br. 1927), to jest, gde nema dobra i istine iz dobra (vidi br. 4736), jer otuda dolazi vitalnost; u ovom slučaju, gde nema povezanosti istine, koja potiče neposredno od Božanskog, s istinom koja potiče posredno. Da tamo treba da dođe do povezanosti, označeno je Aronom koji ide da sretne Mojsija u pustinji. U pogledu toga povezivanja, treba da se zna, da kod čoveka može da bude istina koja proizlazi posredno od Božanskog, a koja ne mora da se poveže s istinom koja proizlazi neposredno od Božanskog. Ali pošto je ovaj predmet tajna, to treba da se ilustruje primerima. Kod onih koji misle i uče u skladu sa doktrinom njihove vlastite Crkve koju su /doktrinu/ potvrdili u sebi i koji ne znaju da li su to zaista istine osim što su iz doktrine Crkve, i što ih naučavaju učeni i prosvetljeni ljudi, kod ovih mogu da postoje istine koja proizilaze posredno od Božanskog; ali ipak, ta istina nije povezana s istinom koja proizilazi neposredno od Božanskog. Jer kada bi bila povezana, oni bi imali osećanje za saznavanje istine radi same istine, a osobito radi života /radi njene primene u život/; a otuda bi im došao daropažanja koji bi im pokazao dali sudoktrine njihove Crkve istine pre nego li ih potvrde u sebi, i videli bi da li je ono što potvrđuju u slozi s istinom samom. Kao drugi primer, uzmimo slučaj proroka preko koji je Reč napisana. Oni su pisali onako kako im je Duh od Božanskog diktirao, i sve su reči, koje su napisali, izvorene u njihove uši. Kod njih je bila istina koja proizilazi posredno, to jest, preko neba, od Božanskog, ali tu nije bilo istine koja proizilazi neposredno od Božanskog, jer oni nisu opažali šta svaka pojedina reč znači u unutrašnjem smislu, jer, kao što je gore rečeno, kada se dva /smisla/ povežu, tada dolazi do opažanja. Ova povezanost retko postoji kod čoveka, ali postoji kod svih onih koji su u nebu, osobito kod onih koji su u najdubljem ili trećem nebu; a ne postoji kod čoveka osim ako je preporođen u tome stepenu da može da se uzdigne iznad Čulnoga, sve do svog Racionalnog, i tamo da nastavi /da se preporađa?/ u svetlosti neba, gde su anđeli. Kod svakoga čoveka postoji i posredni i neposredni influks (vidi br. 6063, 7004), ali nema povezivanja /ova dva influksa/ osim kod onih koji imaju opažanje istine od dobra, jer kod onih u kojima je neposredni influks povezan s posrednim, oni dozvoljavaju da ih Gospod vodi; ali oni kod koji ova dva influksa nisu povezana, oni vodi sami sebe, i oni to

vole /da rade/. Iz ovih razmatranja sada se može pokazati šta je označeno ovde, naime, da označava /mesto ili stanje/ gde nema povezivanja.

7056. *I on otide i sreće ga na gori Božijoj, označava povezivanje u dobru ljubavi tamo. Ovo se vidi iz značenja sresti ili ići u susret, što označava povezivanje (vidi upravo gore, br. 7054); i iz značenja gore Božije, koja označava dobro Božanske Ljubavi (vidi br. 6829). Ovde je slučaj sledeći: - Povezivanje istine koja proizlazi neposredno od Božanskog, s istinom koja proizlazi posredno, može da postoji samo u dobru, jer je dobro pravo tlo /dobra zemlja/. Istine su semenke koje rastu samo u dobru kao na svojoj vlastitoj zemlji: isto tako, dobro je sama duša istine; istina, da bi bila istina, mora da postoji od dobra, i od dobra ona živi. Istina koja proizlazi neposredno od Božanskog naziva se istinom, ali u sebi to je dobro, jer proističe od Božanskog Dobra; ali to je dobro s kojim se sva istina Božanska sjedinjava. Naziva se istinom, jer se u nebu pokazuje kao svetlost, ali je to stetlost kao u proleće, s kojom se sjedinjava toplina koja oživljava sve stvari na zemlji. Iz ovih se razmatranja može jasno videti da do povezivanja istine koja proizlazi neposredno od Božanskog i one koja proizlazi posredno, može doći samo u dobru; stoga, samo ako čovek oseća (voli) istinu radi istine, a osobito radi dobra, to jest, radi života; jer je čovek tada u dobru. Kakav je slučaj s ovim povezivanjem, može se više znati iz ovih stvari:- Istina koja proističe neposredno od Božanskog, ulazi u čovekovu volju, jer je to njen put; ali istina koja proističe posredno od Božanskog, ulazi u čovekov razum, a do povezanosti ne može da dođe osim kada volja i razum deluju kao jedno, a to reći, osim kad volja hoće dobro a razum potvrdi to dobro istinom. Stoga, kada dođe do povezanosti, Gospod se pokazuje kao prisutan; i njegovo se prisustvo opaža, ali kada nema povezanosti, Gospod je kao odsutan; ali se njegova odsutnost ne opaža, osim ako se to uporedi sa stanjem kada se opažalo da je bio prisutan.*

7057. *I poljubi ga, označava osećanje povezanosti. Ovo se vidi iz značenja poljubiti, što označava povezanost iz osećanja (vidi br. 3573, 3573, 4353, 5929, 6260).*

7058. *I Mojsije reče Aronu sve riječi Jehovine, označava influks istine koja proizlazi neposredno od Gospodovog Božanskog, u istinu koja proizlazi posredno, i u poučavanje o pojedinostima doktrine. Ovo se vidi iz značenja reći, što označava*

influks (vidi br. 5966); i iz reprezentacije Mojsija, koji označava istinu koja proizilazi neposredno od Gospodovog Božanskog (vidi br. 7010,7054); iz reprezentacije Arona, koji označava istinu koja proizilazi posredno od Gospodovog Božanskog (vidi br. 7009),; i iz značenja reči Jehovinih, što označava pojedinosti u doktrini. Poučavanje je označeno Mojsijem koji kaže one reči Aronu, jer se poučavanje od Božanskog izvodi pomoću influksa, koji je označen sa reči. Iz ovih se razmatranja vidi da se sa Mojsijem koji govori Aronu sve reči Jehovine označava influks istine koja proističe neposredno od Gospodovog Božanskog u istinu koja proizilazi posredno, i u poučavanje o pojedinostima doktrine. Što se tiče poučavanja u pojedinostima doktrine, ono se daje onda kada se istina koja proističe neposredno od Gospodovog Božanskog, poveže s istinom koja proističe posredno, jer tada dolazi do opažanja (vidi gore, br. 7055). Ovo povezivanje osobito postoji kod anđela koji su u trećem ili najdubljem nebu, koje se naziva nebeskim. Oni imaju izvanredno opažanje obe istine /posredne i neposredne/, a otuda i /opažanje/ Gospodovog prisustva; razlog je to, što su oni u dobru više od ostalih, jer njihovo dobro je dobro nevinosti. Zbog toga su oni najbliži Gospodu, i u blistavoj i plamenoj svetlosti, jer oni vide Gospoda kao sunce, čije su zrake takve zbog njihove bliskosti /Gospodu/. To se naziva istinom koja proističe neposredno od Gospodovog Božanskog, iako se ovde govori u unutrašnjem smislu o Gospodu kada je bio u svetu, i kada se obraćao Ocu kao nekome odvojenom od Sebe. Ali o ovome je ponekad bilo rečeno da je Božansko Samo, ili Jehova, bilo u Njemu jer On je bio začeo od Jehove, pa Ga stoga i naziva Ocem, a Sebe Njegovim sinom; ali Gospod je tada bio u onom Ljudskom koje je dobio bio od majke, pa koliko jebio u tome /Ljudskom/, toliko je bio udaljen od Jehove, ili Božanskog samog, koje je bilo u Njemu na izgled odsutno; ali onoliko koliko je Gosčpod bio u proslavljenom Ljudskom ili koliko je Sebe učinio Božanskim, toliko je Jehova, ili Božansko samo, bio prisutan i u Ljudskom samom. Otuda se sada može znati kako treba razumeti da je istina, koja je proisticala neposredno od Božanskog, bila od Gospodovog Božanskog.

7059. /Riječi/ za koje ga posla, označava iz kojih proističu pojedinosti doktrine. Ovo se vidi iz značenja biti poslat, što označava proisticanje (vidi br. 2397.4710).

7060. *I sve znakove koje mu zapovijedi, označava ilustraciju a i isto vreme i potvrđivanje. Ovo se vidi iz značenja znakova, što označava ilustraciju i potvrdu istina (vidi br. 7012).*

7061. *I otidoše Mojsije i Aron, označava obe u povezanosti, naime, istine koja proizlazi neposredno od Gospodovog Božanskog, i istine koja proizlazi posredno. Ovo se vidi iz značenja života (vidi br. 3335,3690,4882,5493); iz reprezentacije Mojsija, što označava istinu koja proizlazi neposredno od Božanskog (vidi br. 7010,7054); i iz reprezentacije Arona, koji označava istinu koja proističe posredno od Gospoda (vidi br. 7009). Otuda sada, jer su otišli zajedno, označen je život u povezanosti obe /povezanosti obe istine, neposredne i posredne/.*

7062. *I skupiše sve starješine sinova Izrailjevih, označava glavne stvari mudrosti koje pripadaju duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja starešina, koji označavaju glavne stvari mudrosti, to jest, one koji se slažu s dobrom (vidi br. 6524); i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju duhovnu Crkvu (vidi br. 6426,6637).*

7063. *I Aron kaza sve riječi, koje bješe kazao Jehova Mojsiju, označava doktrine od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja kazati, kada se odnosi na doktrinu koja je predstavljena Aronom, što označava izgovaranje i objavu (vidi br. 6987,6999); iz reprezentacije Arona, što označava istinu koja proističe posredno od Gospodovog Božanskog, to jest, doktrinu istine i dobra (vidi br. 6998,7009); i iz značenja reči koje je Mojsije bio govorio Mojsiju, što označava od Božanskog, to jest, preko istine koja proističe neposredno od Gospodovog Božanskog, koja je istina predstavljena Mojsijem (br. 7010,7054).*

7064. *A Mojsije učini znake pred očima narodu, označava potvrdu razumevanja. Ovo se vidi iz značenja znakova, što označava potvrđivanje istina, pa stoga poznavanje (vidi br. 6870), i iz značenja očiju, što označava one stvari koje pripadaju unutrašnjem vidu ili razumevanju (vidi br. 2701,3820,4403-4421, 4523-4534); stoga, pred očima, označava kroz razum ili razumevanje.*

7065. *I narod vjerova i poslušava, označava veru i nadu. Ovo se vidi iz značenja verovati, što označava verovati u duhovnom smislu, ili imati veru (vidi*

br.6956,6970); i iz značenja poslušati, što označava pokoriti se, a isto tako i opažati (vidi br. 5017), u ovom slučaju, imati nadu, jer onaj koji je u veri i u poslušnosti, kad opazi potvrdu, taj prima nadu; jer nada je iz toga /izvora/.

7066. *I razumješe da je Jehova pohodio sinove Izrailjeve, označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi, da oni treba da se spasu i da se oslobode kroz Gosodov dolazak. Ovo se vidi iz značenja posetiti, što označava oslobođenje kroz Gospodov dolazak u svet (vidi br. 6895), pa stoga i spasenje. Da su oni koji su pripadali duhovnoj Crkvi bili usvojeni i spaseni kroz Gospodov dolazak u svet, vidi br. 6854,6914,7035. A to se vidi i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju duhovnu Crkvu (vidi br. 6426,6637). Da je Jehova u Reči Gospod, vidi br. 1343,1736,6303,6905.*

7067. *I vidio nevolju njihovu, označava posle tako velikih iskušenja. Ovo se vidi iz značenja nevolja, što označava iskušenje (vidi br. 5356); i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 6426,6647). O nevoljama i mukama zbog obmana, stoga o iskušenjima onih koji su bili u duhovnoj Crkvi pre Gospodovog dolaska, vidi br. 6854, 6914,7037.*

7068. *I savivši se pokloniše se, označava poniznost. Ovo vidi iz značenja saviti se i pokloniti se, što označava efekat poniznosti (vidi br. 2153,6266); ali saviti se označava spoljašnju poniznost, i to poniznost onih koji su u istini, dok pokloniti se označava unutrašnju poniznost, a to je poniznost onih koji su u dobru, vidi br. 5682. Da je slučaj ovakav, pokazuje se na onima koji su u istini, i po onima koji su dobru. Oni koji su u istini, ti su kao kruti, i stoje uspravno kao dasu tvrdi, i kada treba da se ponize pred Božanskim, oni samo malo saviju telo. Dok oni koji su u dobru, kao da su mekani, i kada se ponizuju pred Božanskim, oni se savijaju sve do zemlje. Jer je istina bez dobra sasvim kruta, ali kada gleda na dobro kao na cilj, ta krutost počne da se smekšava. Naprotiv, dobro je po sebi meko, pa i istina koja se unese u dobro, zato što tamo postaje dobro, i ona omekša; razlog je to, što se istina ne može dovesti do nebeske forme osim preko dobra; stoga je ona po sebi tvrda, jer nebeska forma je sasvim slobodna i ne pruža otpor; otuda dobro, uz pomoć kojega se istina dovodi u red, je kao ovo, i ono je meko, kao što smo rekli.*

NASTAVAK O DUHOVIMA SA PLANETE MERKUR.

7069.Štaviše, karakter genija duhova sa planete Merkur može se još jasnije sagledati iz sledećih činjenica. Treba da se zna, da su svi duhovi jednom bili ljudi, jer je ljudska rasa semenište (rasadnik) neba; isto tako, da su sami duhovi sasvim onakvi kakvi su bili u životu u svetu, jer svakoga prati njegov život. Pošto je tako, genije ljudi svake zemlje može se znati po geniju duhova koji su sa nje.

7070.Pošto se duhovi sa Merkura u Velikom Čoveku odnose na memoriju odvojenu od materijalnih stvari (br. 6808), stoga, kad god neko govori svetske stvari, oni to nikako nisu voljni da čuju; a kada su prinuđeni da slušaju ovakve stvari, oni ih prenose drugima, i u najvećem broju slučajeva, prenose ih kao nešto obrnuto, kako bi ih izbegli.

7071. Kako bih nao sa sigurnošću da je njihov genije takav, bilo mi je dopušteno da im pretstavim poljane, zemlju na ugaru, šume, i potoke, ali su ih oni u trenu izmenili; potamnili su poljane i zemlju na ugaru, i prema reprezentaciji, ispunili ih zmijama; potoke su pocrnili, tako da voda nije više bila prozirna. Kad sam upitao zhašto to rade, odgovoiše da ne žele da misle o takvim stvarima, nego o stvarnim, a to su spoznanja stvari odojenih od zemaljskih, osobito onakvih kakve postoje u nebima.

7072. Posle sam im pretstavio ptice velike i male, kakve postoje na našoj Zemlji; jer se u drugom životu takve stvari mogu predstaviti kao da su žive, pošto je sami jezik duhova i anđela pun pretstava. Kad su videli te predstavljene ptice, prvo što su hteli bilo je da ih izmene; ali su posle uživali gledajući ih, pa su ostali mirni; razlog je bio to što ptice označavaju poznavanja stvari, pa je opažanje ove činjenice na njih uticalo; stoga su se uzdržali da ih ne menjaju, i da ne odstranjuju sećanje na njih /na ptice/. Kasnije mi je bilo dozvoljeno da pred njima pretstavim jedan vrt pun lampi i svetiljki; tada su zastali i pažljivo posmatrali, zato što lampe sa svetiljkama označavaju istine (veritas) koje sijaju od dobra. Iz ovoga je postalo jasno da se njihova pažnja može zaustaviti i kada posmatraju materijalne stvari, ako se značenje tih stvari u duhovnom smislu njima sugeriše u isto vreme; zato što

su stvari koje pripadaju duhovnom smislu odvojene od materijalnih stvari, i samo su predstavljene u materijalnim stvarima.

7073.*Osim toga, s njima sam razgovarao o ovcamai jaganjcima, ali nisu bili voljni na čuju ovakve stvari, jer su ih oni opažali kao zemaljske stvari; razlog je to, što oni nisu razumevali šta je ne nevinost, koju jaganjci označavaju; ovo se opažalo iz toga što kad sam rekaoda se u nebu jaganjci ne pojavljuju kao jaganjci, nego da se opaža nevinost kada se oni pominja umesto jaganjaca, rekoše, da ne znaju šta je nevinost, ali da je znaju preko imena; razlog to, što na njih utiču samo znanja, a ne svrhe (upotreba), koje su ciljevi znanja (br. 6815); tako da oni ne znaju po unutrašnjem opažanju, šta je nevinost, jer na njih nemaju uticaja svrheznanja.*

7074.*Neki duhovi sa planete Merkur dođoše mi, poslani od drugih, kako bi saznali što se dešava u mojoj blizini. Ovima tada reče jedan od duhova s naše Zemlje, da kažu svojim prijateljima ga govore samo ono što je istinito a ne, kao što oni to obično čine, da pretstave suprotno onima koji ih pitaju; jer kada bi to jedan duh s naše Zemlje uradio, on bi bio kažnjen. Ali društvo iz kojega su ovi duhovi bili poslani, a koje je bilo na otstojanju, odgovori, da ako ovi treba zbog toga da budu kažnjeni, onda svi treba da budu kažnjeni, jer ne mogu da rade drugačije, jer tako već dugo tako rade. Rekoše da kada govore s ljudima sa svoje zemlje, oni tako rade, ali to nije sa namerom da ih obmanu, nego da u njim potstaknu želju da saznaju; jer kada stvar pretstave obrnuto /nego što je/, i prikriju stvari na neki način, tada se probudi želja za znanjem, i tako se stvar ozbiljno ispita, i memorija se obogati.*

7075.*Drugom prilikom sam opet s njima govorio o istom predmetu, i pošto sam znao da su razgovarali s ljudima na svojoj zemlji, pitao sam kako se poučavaju njihovi stanovnici. Rekli su, da ih oni neučekakva je stvar, nego da daju neki pojam o njoj, da bi to izazvalo želju za znanjem koje se na taj način hrani i raste; jer ako bi odgovorili na sva njihova pitanja, ova želja bi iščezla. Dodali su, da oni pretstave obrnuto /nego što je stvarno/ iz istoga razloga, da bi se istina (veritas) posle bolje sagledala; jer da se sva istina pokazuje u odnosu na svoju suprotnost.*

7076. Njihov je običaj da se ne kaže drugome što znaju, ali vole da znaju od drugih šta oni znaju; međutim, u svom vlastitom društvu, oni komuniciraju sve, tako da što jedan zna, to svi znaju a što svi znaju, svaki od njih u društvu zna.

7077. I pošto su duhovi sa Merkura takvi, i pošto obiluju znanjima, oni su na neki način uobraženi (vidi br. 6813); otuda oni zamišljaju da znaju tako mnogo, da je skoro nemoguće znati više. Ali njima su duhovi s naše Zemlje rekli, da oni ne znaju mnogo, nego malo, i da je ono što oni znaju malo, i da ono što ne znaju da je relativno beskrajno, i da ono što oni ne znaju, da je to kao najveće vode okeana upoređene s vodom maloga izvora. Da bi znali da je tako, bilo je dopušteno da s njima razgovara jedan anđeoski duh, i da im on kaže šta znaju a šta ne znaju, i da postoji beskonačno mnogo stvari koje oni ne znaju, a isto tako da večnost ne bi bila dovoljna da steknu samo opšte znanje o stvarima. On je govorio preko anđeoskih ideja mnogo spremnije nego oni, pa im je otkrio šta znaju a šta ne znaju, tako da su bili zapanjeni. Posle sam video još jednog anđela koji je s njima razgovarao; on se pojavio na izvesnoj visini na desno; on je našbrojao mnogo stvari koje oni ne znaju; a posle je s njima razgovarao pomoću promena stanja, za koja su rekli da ih ne razumeju. Tada im je rekao da svaka promena stanja, i svaka najmanji deo promene stanja sadrži beskrajne stvari. Kad su ovo čuli, iako su bili ponosni na svoje znanje, počeli su da se ponašaju ponizno. Njihova se poniznost je bila pretstavljena tako, kao da njihovo čvrsto zbijeno telo (volumen) tone nadole (jer je ta grupa /duhova s Merkura/ izgledala u to vreme kao zbijeno čvrsto telo, napred na levo na otstojanju, u visini oblasti pupka); ali je sada to čvrsto zbijeno telo izgledalo kao čuplje u sredini, a uzdignuto sa strana; primećen je i pokret kojikao da je nešto menjao. Bilo im je rečeni i šta je to označavalo, to jest, šta su mislili u svojoj poniznosti, a da oni koji su izgledali uzdignuti sa strana, da su to bili oni koji još nisu u poniznosti; pa sam video kako se čvrsto zgusnuto telo odvojilo i da su oni koji nisu bili u poniznosti, bili poslani natrag na njihovu kuglu /orbus), dok su drugi ostali. Iako duhovi sa planete Merkur izbegavaju duhove s naše Zemlje, zbog toga što su ovi zaokuljenim materijalnim stvarima, i pa su se stoga pitali da li takvi mogu da postanu anđeli (br. 6929), sada su primili kao odgovor to, da je anđeo, koji je s njima govorio, bio sa naše Zemlje.

7078. *Treba znati da se duhovi s drugih zemalja ne pojavljuju unutar sfere gde su duhovi naše Zemlje, nego izvan nje, neki na većem aneki namanjem otstojanju, kao /što se pojavljuju/i na drugim stranama; jedan je razlog to što duhovi s naše naše zemljenisu sličnoga genija i života sa duhovima s druge zemlje; drugi je razlog to, što oni sačinjavaju drugu oblast u Velikom Čoveku; različitost po stanju života je razlog da se to tako pokazuje; ali u najdubljm nebu oni se ne vide odvojeni jedni od drugih. Međutim, duhovi sa Merkura ne pokazuju se na određenoj (fiksnoj) strani, niti na određenoj razdaljini, nego nekad napred, nekad na levo, ponekad malo iza; razlog je to, što im je dozvoljeno da lutaju po svemiru, kako bi sticali za sebe znanja, i tako bogatili svoju memoriju. Njihova se planeta pokazuje duhovima otraga, isto kao i zemaljsko sunce, tako da se ne vidi /pokazuje spreda/ ni njen najmanji deo; razlog da se pokazuje otraga je to što je zemaljsko sunce zatamnjeno, i što je ono mrkli mrak onima koji su u drugom žvotu; a sunce neba, koje je Gospod, pokazuje se ispred, pred desnim okom, jer oni otuda primaju svu svetlost; jer desno oko korespondira intelektualnom vidu, ne samo onoliko koliko je rasvetljeno istinom, nego i koliko je rasvetljeno dobrom (br. 4410); na taj način, Gospod gleda načoveka od dobra, a prosvetljava ga kroz dobro.*

7079. *Nastavak o duhovima sa planete Merkur, biće dat na kraju sledećeg poglavlja. (prim. prev. Sva dosadašnja istraživanja pokazuju da na Merкуру nema ljudi. Mišljanja se razlikuju zašto je Swedenborg mislio da govori s duhovima baš s te planete.....On nije nigde napisao kako je došao do toga: da li su mu to rekli da anđeoski dulovi s naše zemlje. Drugo mišljenje je da je pisac govorio s duhovima s drugih sunčanih sisteme, a mislio da su sa Merkura, jer Merkur je bio bog glasnik, i prenosnik znanja grčko-rimskoj mitologiji. Treće je mišljenje, da je pisac pobrkao oblasti na Velikom Čoveku, koje su-astrološki – poznate po imenima bogova- planeta, koji oličavaju određene mentalne energije).*

KNJIGA IZLASKA (EXODUS, ILI DRUGA KNJIGA MOJSIJEVA).

NAUK (DOKTRININA) O LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU.

7080. Na prethodnim stranicama, rečeno je šta je bližnji. A sada će biti pokazano šta je ljubav ili ljubav prema bližnjemu. Sada će se reći šta je ljubavi prema bližnjemuj ili ljubav koja treba da se pokazuje bližnjemu.

7081. Sami čovekov život je ljubav, te kakvaje njegova ljubav, takav je i ceo čovek. Ali vladajuća ili upravljajuća ljubav, to jest, ljubav prema onome što se smatra ciljem, to je ono što sačinjava čoveka. Ova ljubav ima, kao sebi potčinjene, nekoliko pojedinačnih i posebnih ljubavi, kojese njeni ogranci, i koje se pokazuju pod drugim izgledom (aspektom). Vladajuće je ljubav, međutim, u svakoj od ovih ljubavi, i ona njima upravlja, i preko njih kao srednjih ciljeva, ona gleda na i ide za svojim ciljem, koji se prvi i poslednji cilj njih svih; i to posredno i neposredno.

7082. Postoje dve stvari u prirodnom svetu koje sačinjavaju život u njemu, naime, toplina i svetlost; a postoje dve stvari u duhovnom svetu, koje sačinjavaju život u njemu, naime, ljubav i vera. Toplina u svetu korespondira ljubavi u duhovnom svetu, a svetlost u prirodnom svetu korespondira veri u duhovnom svetu: otuda to, kada se pomene duhovna toplina ili vatra, označava se ljubav; a kada se pomene duhovna svetlost, misli se na veru; a ljubav je stvarna vitalna (životna) čovekova vatra, jer je poznato da se kroz ljubav čovek zagreva; a vera je u stvari čovekova svetlost, jer je poznato da se čovek prosvetljava verom.

7083. Toplina i svetlost u prirodnom svetu postoje od svetskog sunca; dok duhovna toplina i duhovna svetlost, to jest, ljubav i vera, postoje od nebeskog sunca (sunca neba); nebesko sunce je Gospod; toplina koja dolazi od Njega kao sunca je Ljubav, a svetlost koja dolazi od Njega kao sunca je Vera. Da je Gospod svetlost, pokazano je kod Jovana, *Isus im reče, ja sam vidjelo svijetu: ko ide za Mnom ne će hoditi po tami, nego će imati vidjelo života* (VIII.12); a da je Gospod svetlost, vidi se i kod Meteje, *I preobrazi se pred njima, i zasija se lice Njegovo kao sunce a haljine Njegove postadoše bijele kao snijeg* (XVII.2).

7084. Iz ove korespondencije može se znati kakav je slučaj s verom i sljubavlju. Vera bez ljubavlju je kao svetlost bez topline, kao što je svetlost u zimi; dok je vera s ljubavlju kao svetlost sa toplinom, kao što je svetlost u proleće.

Poznato je da u proletnjoj svetlosti sve raste i cveta; kao i da u zimskoj svetlosti sve zamire i umire; tako je i s verom i ljubavlju.

7085. Pošto je ljubav izvor čovekovog života, i pošto je ceo čovek onakav kakva je njegova ljubav, i pošto je ljubav duhovna povezanost, to sledi da su svi u drugom životu udruženi prema ljubavima (prema onome što vole), jer svačiji život, to jest, ljubav ga prati posle smrti. Oni koji su u ljubavi prema bližnjemu i u ljubavi prema Bogu, u nebu su združeni, dok su oni koji su u ljubavi prema sebi i u ljubavi prema svetlu, udruženi u paklu, jer je ljubav prema sebisuprotna ljubavi prema bližnjemu.

7086. Kaže se, ljubav prema Bogu, ali tu se misli na ljubav prema Gospodu, jer je u Njemu Trojstvo i On je Gospod neba, jer *Njemu pripada sva valst u nebu i nazemlji* (Mateja XXVIII.18).

POGLAVLJE V.

- 1. A poslije izide Mojsije i Aron pred Faraona, i rekoše mu: ovako veli Jehova Bog Izrailjev: pusti narod moj da mi praznuju praznik u pustinji.*
- 2. Ali Faraon reče: ko je Jehova da poslušam glas njegov i pustim Izrailja? Ne znam Jehovu, niti ću pustiti Izrailja.*
- 3. A oni rekoše: Bog Izrailjev srete nas ; molimo ti se da otiđemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Jehovi Bogu svojem, da ne pošlje na nas pomor ili mač.*
- 4. A car Egipatski reče im: Mojsije i Arone, za što odvlačite narod od rada njegova? Idite na svoj posao.*
- 5. Još reče Faraon: eto, naroda je mnogo u zemlji; a vi još hoćete da ostavlja svoje poslove.*

6. I u isti dan zapovijedi Faraon nastojnicima nad narodima upraviteljima njegovijem, i reče:
7. Od sele nemojte davati narodu pljeve za opeke kao do slije, neka idu sami i kupe sebi pljevu.
8. A koliko su opeka doslije načinjali toliko izgonite i od sele, niti što smanjite; jer besposličite i za to viču govoreći: da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu.
9. Valja navaliti poslove na te ljude, pa će raditi i ne će slušati lažljivijeh riječi.
10. I izašavši nastojnici narodni i upravitelji rekoše narodu govoreći: tako veli Faraon; ja vam neću davati pljeve.
11. Idite sami i skupite sebi pljevu gdje nađete, a od posla vam se ne će popustiti ništa.
12. I razide se narod po svoj zemlji Egipatskoj da čupa strnjiku mjesto pljeve.
13. A nastojnici navaljivahu govoreći: svršujte poslove svoje koliko dolazi na dan, kao kad je bilo pljeve.
14. U upravitelji sinova Izrailjevih, koje postaviše nad njima nastojnici Faranovi, dopadahu boja, i govoraše im se: za što ni juče ni danas ne načiniste onoliko opeka koliko vam je određeno, kao prije?
15. I otidoše upravitelji sinova Izrailjevih, i povikaše k Faraonu govoreći: za što činiš tako slugama svojim?
16. Pljeva se ne daje slugama tvojim, pa opet kažu nam: gradite opeke. I evo biju sluge tvoje, a kriv je tvoj narod.
17. A on reče: besposličite, besposličite, i za to govorite: da idemo da prinesemo žrtvu Jehovi.
18. Nego idite, radite; pljeva vam se ne će davati, a opeke da dajete na broj.
19. A upravitelji sinova Izrailjevih vidješe da je zlo po njih što im se kaza: da ne bude opeka manje na dan.

20. I otišavši od Faraona sretoše Mojsija i Arona, koji izidoše pred njih.

21. Pa im rekoše: Jehova neka vas vidi i sudi, što nas omraziste Faraonu i slugama njegovijem, i dadoste im mač u ruke da nas pobiju.

22. I Mojsije se vrati ka Jehovi i reče: o Gospode, za što si navukao to zlo na narod? za što si me poslao?

23. Jer od kako izidoh pred Faraona i progovorih u tvoje ime, još gore postupa s narodom ovijem, a ti ne izbavi naroda svojega.

SADRŽAJ.

7087. U ovom poglavlju se, u unutrašnjem smislu, nastavlja govoriti o obmanama koje napadaju one koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Prvo se govori o onima koji napadaju, da nisu poslušali Božanske opomene; a onda, da su napadali još više, ubacujući lažne i izmišljene obmane, koje oni iz duhovne Crkve nisu mogli da razagnaju; i da su, nemogavši da od sebe udalje onekoji su ihnapadali, dasu se žalili Božanskom.

UNUTRAŠNJI SMISAO.

7088. Stihovi 1-4. *A poslije izide Mojsije i Aron pred Faraona, i rekoše mu: ovako veli Jehova Bog Izrailjev: pusti narod moj da mi praznuju praznik u pustinji. Ali Faraon reče: ko je Jehova da poslušam glas njegov i pustim Izrailja? Ne znam Jehovu, niti ću pustiti Izrailja. A oni rekoše: Bog Izrailjev srete nas ; molimo ti se da otiđemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Jehovi Bogu svojemu, da ne pošlje na nas pomor ili mač. A car Egipatski reče im: Mojsije i Arone, za što odvlačite narod od rada njegova? Idite na svoj posao. A poslije izide Mojsije i Aron, označava Božanski Zakon i doktrine iz njega; pred Faraona, i rekoše mu, označava potstrekivanje onih koji su protivu istina Crkve; ovako veli Jehova Bog Izrailjev, označava da je to bilo od Gospodovog Božanskog Ljudskog; pusti narod moj, označava da oni treba da odustanu da obmanama napadaju; da mi praznuju*

praznik u pustinji, označava kako bi se s radošću poklonili Gospodu dok je zatamnjena vera u kojoj su; *Ali Faraon reče*, označava suprotnu misao; *ko je Jehova da poslušam glas njegov*, označava /da je ovo bilo / o Gospodu, na čije opomene oni treba da obrate pažnju; *i pustim Izrailja?* označava da oni nisu odustali od napadanja; *Ne znam Jehovu*, označava da ni ne haju (mare) za Jehovu; *niti ću pustiti Izrailja*, označava da ne će ni odustati od napadanja; *A oni rekoše: Bog Izrailjev srete nas*, označava da je Bog Sam zapovedio; *molimo ti se da otiđemo tri dana hoda u pustinju*, označava da moraju da budu u stanju daleko od obmana, iako su u zatamnjenj veri; *da prinesemo žrtvu Jehovi Bogu svojemu*, označava da bise poklonili Gospodu; *da ne pošlje na nas pomor ili mač*, označava da bi izbegli prokletstvo zla i obmane; *A car Egipatski reče im*, označava odgovor onih koji su u obmanama; *Mojsije i Arone, za što odvlačite narod od rada njegova?* označava da Božanski Zakon i doktrina ne treba da ih slobode njihovog posla; *Idite na svoj posao*, označava da oni moraju da žive u borbama.

7089. *A poslije izide Mojsije i Aron*, označava Božanski Zakon i doktrine iz njega. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji označava Gospoda kao Božanski Zakon (vidi br. 6752); i iz reprezentacije Arona, koji označava doktrinu dobra i istine (vidi br. 6998). Božanski Zakon, koji je pretstavljen Mojsijem, označena je Reč, kakva je u unutrašnjem smislu, to jest, kakva je u nebima; dok se doktrinom označava Reč u njenom doslovnom smislu, kakav je na zemlji. Kako se ovi /smislovi/ razlikuju, vidi se iz onoga što je do sada izloženo o unutrašnjem smislu Reči: neka nam deset zapovesti, koje se posebno nazivaju Zakonom, posluže za ilustraciju. Njihov doslovni smisao je da se roditelji moraju poštovati, da se ne sme ubiti, vršiti preljubu, ni krasti, i tako dalje; dok je unutrašnji smisao, da se mora klanjati Gospodu, da ne treba mrzeti, da se istina ne sme obrtati u obmanu, i da ne treba privajati ono što je Gospodovo. Ove četiri zapovesti ovako se shvataju u nebu, a i ostale na sličan način; jer u nebu kao oca znaju samo Gospoda; stoga se poštovanjem roditelja označava bogoštovanje Gospoda; niti pak oni u nebu znaju šta je ubijanje, jer oni žive u večnosti, pa umesto ubijanja oni misle mržnju, kao i povredama koje se nanose nečijem duhovnom životu; niti u nebu znaju za preljubu, pa se stoga umesto preljube opaža ono što joj korespondira, a to je falsifikovanje istine; a umesto krađe, oni opažaju uzimanje nečega od Gospoda, i

prisvajanjem istoga, kao što su dobro i istina. Takav je Zakon, i takva je cela Reč u nebima, pa je takav i unutrašnji smisao, a on je još dublji, jer većina stvari o kojima se misli i govori u nebima ne mogu da uđu u reči ljudskog jezika, jer tamo je duhovni svet, a ne prirodni; a one stvari koje pripadaju duhovnom svetu, prevazilaze one koje su u prirodnom svetu, na isti način kao što nematerijalne stvari prevazilaze one koje su materijalne; međutim, pošto materijalne stvari korespondiraju nematerijalnim, ove poslednje se izlažu preko onih prvih, to jest, preko prirodnih, ali ne duhovnim govorom: jer se duhovni govor ne sastoji od materijalnih izraza, nego od duhovnih izraza, koji su ideje modifikovane u izraze u duhovnoj auri, i predstavljene varijacijama nebeske svetlosti, koja je u sebi samo Božanska Inteligencija i Mudrost koje proističu od Gospoda. Iz ovih serazmatranja jasno vidi šta se u pravom smislu označava Božanskim Zakonom koji je pretstavljen Mojsijem, a šta je označeno doktrinom koja je pretstavljena Aronom.

7090. *I rekoše Faraonu, označava potstrekivanje onih koji su protivu istina Crkve. Ovo se vidi iz značenja reči, jer su to rekli Mojsije i Aron po Božanskoj zapovesti, što označava potstrekivanje (isto kao i br. 7033); i iz reprezentacije Faraona, koji označava Spoljašnje znanje koje je protivno istinama Crkve (vidi br. 6651, 6673, 6683); stoga označava one koji su takvog karaktera. Predmet o kome se ovde govori kao i u onome što sledi, su oni u duhovnoj crkvi koji su bili spaseni kroz Gospodov dolazak u svet, a koji su pre Njegovog dolaska držani u nižoj zemlji, i tamo bili mučeni obmanama od zla. Ta zemlja je ispod nožnih stopala, a opkoljena je paklovima; ispred, onima koji falsifikuju istine i preljubochine dobra (dobra pretvaraju u zla); na desno su oni koji izokreću Božanski red, a otuda to da se trude da steknu moć za sebe; otraga su zli geniji, koji su iz ljubavi ka sebi smišljaju zlo bližnjemu; duboko ispod njih su oni koji preziru Božansko, i koji su obožavali prirodu, pa su tako uklonili iz sebe sve što je duhovno; ovakvi su okruženi oni u nižoj zemlji, gde su pre Gospodovog dolaska u svet bili oni koji su pripadali duhovnoj Crkvi, i gde su patili; ali Gospod ih je štitio, i On ih je uzneo u nebo kad je uskrsnuo. Vidi šta je o ovome rečeno u br. 6854, 6945, 7035). Niža zemlja, gde su čuvani oni koji su pripadali duhovnoj Crkvi kada je Gospod došao u svet, ponekad se pominje u Reči, kao kod Isaije, *Pjevajte, nebesa, jer Jehova učini, odvikujte, nizine zemaljske, opojevajte gore, šume i sva drveta u njma, jer izbavi**

Jehva jakova i proslav se u Izrailju (XLIV.23); govoreći o onima koji su u nižoj zemlji, a koji su bili spaseni od Gospoda; Jakov i Izrailj označavaju duhovnu Crkvu, Jakov spoljašnju Crkvu, a Izrailj unutrašnju (br. 3305, 4286,6426). Kod Jezekilja, / kad te svalim s onima koji slaze u jamu k starom narodu, i namjestimte nanajdonjimkrajevima zemlje, u pustinji staroj s onima koji slaze u jamu, da se neživi u tebi (XXVI.20). Ponovo, Da se ni jedno drvo ne uzda radi svoje veličine jer su svi predani na smrt bačeni u najdonji kraj zemlje među sinove ljudske s onima koji slaze u jamu. I utješiče se sva drveta Edenska, što jenajbolje i najljepše na Libanu (XXXI.1,1). U ovim odlomcima niža zemlja označava one koji su u duhovnoj Crkvi, a koji su svoje ideje ispunili svetskim i zemaljskim stvarima, i koji su dopustili da se ovakve stvari povežu s istinama vere, a koji su bili poslani u nižu zemlju, gde su bili u borbama sve dok se svetske i zemaljske stvari nisu odvojile od istina vere, i uvedene takve stvari koje se ne mogu tako povezati /kao one svetske i zemaljske/.Kada se to postigne, onda se oni uzdižu u nebo, jer sve dok se takve stvari ne uklone, oni ne mogu da budu s anđelima, jer su te stvari tama i nečistota koja se ne slaže sa svetlošću i čistotom neba. Te svetske i zemaljske stvari se mogu odstraniti i odvojiti samo kroz borbe protivu obmana, a koje se borbe odvijaju na sledeći način: oni koji su u nižoj zemlji bivaju napadnuti od zabluda i obmana, koje dolaze od paklenih /duhova/okolo, ali ih odbija Gospod kroz nebo, a u isto vreme se uvode istine, a istine izgledaju kao da pripadaju onima koji se bore. Otuda se duhovna Crkva može nazvati i militantnom ili borbenom Crkvom. Ali danas ona je retlo militantna u nekome, u svetu, jer čovek Crkve, dok živi u svetu, ne podnosi borbu zbog toga što je četa zlih oko njega, i zbog tela u kome je, a koje je slabo. U drugom životu čoveka drži na uzdi savest, što nije slučaj u svetu, jer ako bi u svetu bio doveden u očajanje, što je obično dešava onima koji su u borbama, on raskida te uzde istoga trenutka, i tada se predaje, a ako se preda (popusti), nema mu više spasenja. Otuda to da se ovih dana Gospod dopušta da samo malo njih u Crkvi budu uvedeni u borbe za istine a protivu obmana; te su borbe duhovna iskušenja. Vidi što je ranije pokazano o nižoj zemlji, i pustošenjima u njima u br. 4728,4940-4951,6854.

7091. *Ovako veli Jehova Bog Izrailjev, označava da je to dolazilo od Gospodovog Božanskog Ljudskog, naime, dolazio je potstrek onima koji su protivu istina Crkve.*

Ovo se vidi ako se uzme u obzir da se Jehovom Bogom Izrailjevim označava Gospod kao Božansko Ljudsko. Da je Gospod Jehova u Reči, vidi br. 1343,1736,2921,6905); On se naziva Bogom Izrailjevim, jer se Izrailjem označava Gospodovo duhovno carstvo (br. 6426,6637), a i stoga što je Gospod Svojim dolaskom u svet spasio one u tome carstvu ili u toj Crkvi (br. 6854,6914,7035). Razlog da Bog Izrailjev označava Gospoda kao Božansko Ljudsko je to, što su oni koji pripadaju toj Crkvi imaju prirodne ideje o svemu što je duhovno i nebesko, kao i o Božanskom; stoga ako ne bi mislili o Božanskom kao o prirodnom Čoveku, ne bi mogli da se povežu sa Božanskim preko osećanja; jer kad ne bi mislili o Božanskom kao o prirodnom Čoveku, ne bi imali o Njemu nikakvu ideju, ili bi o Njemu mislili kao o nekom čudovištu, a time bi uprljali Božansko. Otuda to da se pod Bogom Izrailjevim misli na Gospoda kao o Božanskom Ljudskom, a uistinu, kao o Božanskom Prirodnom. Da se pod Izrailjem i Jakovom, u najvišem smislu, misli na Gospodovo Božansko prirodno, a pod Jakovom na spoljašnje Božansko Prirodno, vidi br. 4570; i da su oni u duhovnoj Crkvi bili spaseni i spašavaju se preko Gospodovog Božanskog Ljudskog, br. 2833,2834; isto tako, da je čovek duhovne Crkve, koji je Izrailj, unutrašnji-prirodni čovek, br. 4286,4402. Iz ovih razmatranja, sada se vidi zašto se Gospod u Reči naziva Jehovom Bogom Izrailjevim, i Jehovom Svecem Izrailjevim; svako može da zna da se Božansko tako naziva zbog nečeg svetog, što se ne pokazuje u smislu slova. Da se Gospod u pogledu Božanskog Prirodnog podrazumeva pod Bogom Izrailjevim, vidi se iz mnogih odlomaka u Reči, a vrlo jasno u sledećim, - *Po tom Mojsije i Aron...vidješe Boga Izraljeva, i pod nogama njegovijem kao djelo od kamena safira i kao nebo kad je vedro* (Izlazak XXIV.9.10). Da je to bio Gospod, a ne Jehova, koji se naziva Ocem, vidi se iz Gospodovih reči kod Jovana, *Niko nikada nije vidjeo Oca (I.18); Nitgi Mu glasa čuste ni lica vidjeste (V-37)*. Kod Isaije, *I daću ti blago tajno i bogatstvo sakriveno, da poznaš da sam ja Jehova Bog Izrailjev, koji te zovem po imenu (XLV.3)*. Kod Jezikilja, *I ozgo na onom nebu što im bijaše nad glavama, bijaše kao prijesto, po viđenju kao kamen safir, i na prijestolu bijaše po obličju kao čovjek. i vidjeh kao jaku svjetlost i u njoj kao oganj naokolo, kao duga u oblaku kad je kiša (I.26-28)*. Ove se stvari nazivaju slavom Jehovinom, i Bogom Izrailjevim (poglavlje I.28; VIII.4; IX.3; X.19,20), kod istoga proroka; kao i gde segovori o Novom

Hramu kod toga proroka, poglavlje XLIII.2;XLIV.2; *pored mnogi drugih odlomaka., kao kod Isaije XVII.6;XXI.10,17; Psalam XLI.13;LIX,5;LXVII.8,35; LXXII.18, i drugde), kao i Svecem Izrailjevim (Isa. I.4; V.19;X.20;XVII.7;XXX.11,1215; XLIX.7;LX.9; Jezek. XXXIX.7). Da Bog Izrailjev i SvetacIzrailjev označavaju Gospod kaoBožansko Ljudsko, vidi se i po tome što se On naziva Otkupiteljem,Spasiteljem, i Tvorcem. OTKUPITELJEM, kod Isaije, Naš Otkupitelj, Jehova od vojske nebeske Njegovo je ime, Svetac Izrailjev (XVII.4; XLI.14;XLIII.17;LIV.5); SPASITELJEM, kod Isaije (XLIII.3); TVORCEM, kod Isaije (XLV.11). Iz ovih se odlomaka tako isto vidi da se pod Jehovom u Reči Staroga Zaveta označava Gospoda, jer se naziva Jehovom Bogom i Svecem Izrailjevim, Otkupiteljem, Spasiteljem, i Tvorcem: Jehovom Otkupiteljem i Spasiteljem kod Isaije, *I poznaće svako tijelo da sam ja Jehova Spasitelj tvoj i izbavitelj tvoj, jaki Bog Jakovljevi (XLIX.26). Ponovo, Da bi znali da sam ja Jehova Spasitelj tvoj i Otkupitelj, i Silni Izrailjev (XL.16; a isto tako XLIII.1;XLIV.6,24;LIV.6,24;LIV.8;LXIII.16;Psalam XIUX.14). Da je Gospod spasio Izrailja, to jest, one koji pripadaju duhovnoj Crkvi, vidi se kod Isaije, Pominjaću dobrotu Jehovinu hvalu Jehovinj za sve što nam je učinio Jehova, i mnoštvo dobra što je učinio domu Izrailjevu po milosti svojoj i po velikoj dobroti svojoj. Jer reče: doista su moj narod, sinovi koji ne će iznevjeriti. I bi im Spasitelj. U svakoj tuzi njihovoj on bješe tužan, i anđeo koji je pred njim, spase ih. Ljubavi svoje radi i milosti svoje radi on ih izbavi, i podiže ih i nosi ih sve vrijeme (LXIII.7-9).**

7092. *Pusti narod moj, označava da oni treba da se uzdrže i da ih ne napadaju.*

7093. *Da mi praznuju praznik u pustinji, označava da bi mogli radosnoga uma bogoštovati Gospoda u zatamnjenoj veri u kojoj su. Ovo se vidi iz značenja praznovati praznik, što označava bogoštovanje s radosnim umom, o čemu ubrzo; (da su praznovali praznik za Gospoda, koji je ovde označen sa *da mi* ili Jehovom, vidi gore, br. 7091;) i iz značenja pustinje, koja označava zatamnjenost vere (vidi br. 2708,7055). Da su oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi su u relativnom zatamnjenju, vidi br. 2708,3246,6500,6945. Razlog da praznovati praznik označava bogoštovanje s radosnim umom, je u tome što je praznik trebalo svetkovati na udaljenosti od tri dana /hoda/ od Egipta, a to znači u stanju gde ih obmane ne napadaju, to jest, u stanju slobode; jer onaj ko se oslobađa obmana i*

iz tegoba u kojima je, taj daje hvalu Bogu s radosnim umom, to jest, praznuje praznik. Praznici (gozbe) ustanovljeni su u tome narodu, od kojih su bila tri svake godine, za koje se kaže da su ustanovljeni u spomen osloboenja iz ropstva u Egiptu, to jest, u duhovnom smislu, u spomen oslobađanja od napada obmana kroz Gospodov dolazak u svet. Zbog toga je zapovedeno da u ovim prilikama budu radosni, kao što se vidi kod Mojsija, gde se govori o prazniku senica: *U prvi dan uzmite voća s lijepijeh drveta i grana palmovijeh i grana s gustijeh drveta, i vrbe s potoka, i veselite se pred Jehovom Bogom svojim sedam dana* (Levitska XXIII.40). Plod voćki plemenitih, palmove grane, i vrbe s potoka označavaju radost (veselje) od dobra i istine /koje se širi/ iz čovekovog najdubljeg u njegovo spoljašnje; dobro ljubavi, što je najdublje, označeno je plodovima plemenitog drveća, dobro vere palminim granama, a spoljašnje istine vrbom s potoka. Zaposvest da se uzmu te stvari /radi praznovanja/, imalo je uzrok u duhovnom svetu, a koji se uzrok ne može saznati bez poznavanja unutrašnjeg smisla. Da treba da se vesele (raduju) celu sedmicu, vidi se i kod Mojsija, *Tada praznuj praznik nedjelja Jehovu Bogu svojemu; što možeš prinesi dragovoljno kako te bude blagoslovio Jehova Bog tvoj. I veseli se pred Jehovom Bogom svojim ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvojai Levit koji bude u mjestu tvojemu* (Zak. Ponovljeni XVI.10,11). I ove reči, u unutrašnjem smislu, označavaju radost od dobra i istine iz najdubljeg u spoljašnje /čovekovo/. Da treba da se vesele za praznik, pa da stoga održavanje praznika označava bogoštovanje iz veselog uma, vidi se i iz sledećih odlomaka, kod Isaije, *Pjevaćete kao noću uoči praznika, i veselićete se od srca kao onaj koji ide sa sviralom na goru Jehovinu, k stijeni Izrailjevoj* (XXX.29) Kod Nahuma, *Eto, na gorama onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir. Praznuj, Judo, svoje praznike, ispunjaj zavjete svoje, jer zlikovac ne će više prolaziti po tebi; sa svijem sezatro* (I.15). Kod Zaharije, *Post sedmoga i post desetoga obratiće se domu Judinu u radost i veselje i u praznike vesele; ali ljubite mir u istinu* (VIII.19). Kod Osije, *I ukinuću svaku radost njezinu, svetkovine njezine, i subote njezine i sve praznike njezine* (II.11). Kod Amosa, *I pretvoriću praznike vaše u žalost, i sve pjesme vaše u plač, i metnuću kostrijet oko svojih bedara i učiniću da svaka glava oćelavi* (VIII.10). Da praznovati znači bogoštovati od veselog uma za to što su bili osoboeni napada obmana, i što su bili oslobođeni robovanja u Egiptu, to jest, u

duhovnom smislu, da su se oslobodili napada obmana, vidi se po prazniku pashe, koji je praznik trebalo svetkovati jednom godišnje na dan kada su izašli iz Egipta, i to zbog oslobođenja sinova Izrailjevih iz ropstva, to jest, zbog oslobađanja onih u duhovnoj Crkvi od obmana, a to znači od prokletstva; i pošto ih je Gospod oslobodio svojim dolaskom i podigao ka Sebi u nebo kadaje uskrsnuo, stoga je to trebalo da se praznuje na praznik pashe. Ovo je isto tako označeno Gospodovim rečima kod Jovana, *Sad je sud ovome svijetu: sad će biti istjeran knez ovoga svijeta na polje. I kadaja budem podignut od zemlje, sve ću privući k Sebi* (XII.31,32).

7094. *A reče Faraon*, označava obrnutu misao. Ovo se vidi iz značenja reči, što označava misliti (vidi br. 3395); da to označava obrnutu misao onih koji napadaju, a koji su pretstavljeni Faraonom, vidi se iz onoga što sada sledi, jer Faraon se nije prestao, nego je tlačio sinove Izrailjeve još više.

7095. *Ko je Jehova da poslušam glas Njegov*, označava obrnutu misao o Gospodu, čiji glas treba da poslušaju. Ovo se vidi iz značenja glasa, koji ovde označava opomenu, jer se odnosi na ono što su Mojsije i Aron rekli Faraonu (vidi br. 7090); i iz značenja poslušati, što znači pokoriti se (vidi br. 2542,5017); sledstveno, čuti glas označava pokoriti se i primiti opomenu: da je to Gospod čiju opomenu on nije bio voljan da čuje, je stoga što se Jehovom u Reči označava samo Gospod (vidi gore. br. 7091).

7096. *Da pustim narod (Izrailja)*, označava da treba da prestanu. Ovo se vidi iz značenja pustiti, što znači prestati (kao gore, br. 7092), naime, od napada na one koji su u duhovnoj Crkvi, a koji su ovde narod. Da sinovi Izrailjevi označavaju one koji pripadaju duhovnoj Crkvi, vidi br. 6426.

7097. *Ne znam Jehovu*, označava da oni ne haju za Gospoda. Ovo se vidi iz značenja ne znati, što označava ne hajati, jer onaj ko ne haje, kaže da ne zna. Jehovom se označava Gospod (vidi gore, br. 7091). U pogledu toga što Faraon kaže da ne zna Jehovu, ovakav je slučaj. Egipćani su od davnina znali za Jehovu, zato što je Drevna Crkva bila u Egiptu, što se jasno pokazuje po tome što su imali reprezentative i značenja te Crkve. Egipatski hieroglifi su upravo to; jer oni označavaju duhovne stvari; oni su znali da oni korespondiraju, ali pošto su koristili

ovakve stvari u svetom bogoštovanju, a s vremenom su ih okrenuli u magične stvari, tako se udružili sa đavolskom četom u paklu, pa su stoga sasvim razorili Drevnu Crkvu među sobom. Otuda se Egipćanima u Reči označavaju izokrenuta spoljašnja znanja Crkve, kao i obmane koje su protivne istinama Crkve. Kad je Božanska služba bila tako izokrenuta u Egiptu, tada im više nije bilo dopušteno da se klanjaju Jehovi pa kasnije nisu više znali ni to da je Jehova bio Bog Drevne Crkve, a to sve kako ne bi profanisali ime Jehovino. Da je ime Jehovino bilo poznato u to vreme, i da je to bilo pre nego li je ponovo postalo poznato potomstvu Abrahamovu preko Mojsija na gori Horebu, vidi se jasno iz toga što Balaam, koji je bio iz Sirije, ne samo da je znao za Jehovu, nego Mu se i molio, i *prinosio Mu žrtve* (Brojevi XXII,XXIII,XXIV). Iz ovih razmatranja može se znati zašto je Faraonrekao, *Ko je Jehova da poslušam glasNjegov u pustim narod da idu? Ne poznam Jehovu*. Ali se zasto što je Faraon pretstavljao One u paklovima koju su u obmanama, i koji napadaju one koji su u duhovnoj Crkvi, stoga će se reći kako sgtoji ta stvar: Oni koji su u paklovima a koji napadaju one koji su u duhovnoj Crkvi, sasavljeni su uglavnom od onih koji smatraju da sama vera spasava, ali kji su živeli životom koji je protivan veri a stoga što posle smrti tela ostaje život pa stoga i zlo koje je neko mislio,smišljao i činio kako bi branio zla u svome životu, oni ili primenjuju one stvari za koje veruju da pripadaju veri ili ih sasvim odbacuju, Ali kako ne bi zloupotrebljavali istine vere, onih se lišavaju,a kada su lišeni ovih, oni zgrabe obmane koje su direktno suprotne istinama vere, da bi kasnije pomoću obmana napadali one koji su u istinama; to je onda pravo uživanje njihovog života; mnogi od njih, kako bi stekli moć, nauče magiju; to su oni koji obmanjuju bližnjega raznim veštinama koje su stekli su stekli u svetum a su zato što su bili uspešni, oni su sve pripisivali svojoj pameti, Oni koji su ovakvga karaktra, priznaju Oca kao tvorca svemira,ali ne i Gospoda; za Gospoda kažu kao što ovde Faraon kaže za Jehovu, *Ko je jehova? Ne znam Jehovu*; i kao što je univerzalna sfera neba ispunjena priznavanjem i ljubavlju prema Gospodu, tako je i unibverzalna sfera paklova puna ispunjena odricanjem od Gospoda i mržnjiom prema Njemu; niti pak podnose da se pomene anjelovo ime. Ti pakleni duhovi su takvi, da ne odustaju kad ih se opomižnje i kad im de preti, toliko je veliko uživanje u njihovom životu da napadaju pravedne i da ih odvrćaju da ne priznaju Gospoda, i veru u Njega;

ovo njihovo veliko uživanje samo se jača opomenama da prestanu, jer misle da će onima koje napadaju brzo doći kraj. To su oni koji se posebno označavaju Faraonom i Egipćanima.

7098. *Niti ću pustiti Izrailja*, označava da ne će prestati da napadaju, kao što se vidi i onoga što je rečeno gore (br.7092,7096).

7099. *Bog Jevrejski sreće nas (Bog Hebreja sreće nas)*, označava da je Bog Sami Crkve zapovedio. Ovo se vidi iz značenja Jevreja, što označava one u Crkvi (vidi br. 6675,6684,6738); i iz značenja sresti, što označava zapovedati (vidi br. 6903).

7100. *Molimo ti se da otidemo tri dana hoda u pustinju*, označava da oni mora da budu sasvim daleko od obmane, iako u zatamnjenoj veri. Vidi br. 6904, gde se javljaju iste reči.

7101. *Da prinesemo žrtvu Jehovi Bogu svojemu*, označava kako bi bogoštovali Gospoda. Vidi br. 6905, gde se javljaju iste reči.

7102. *Da ne pošalje na nas pomor ili mač*, da bi se izbeglo prokletstvo zla i obmane. Ovo se vidi iz značenja reči, *Da ne pošalje*, što znači da bi bili prokleti; iz značenja pomora, što označava prokletstvo zla; i iz značenja mača, što označava pustošenje istine, kao i kaznu za obmanu (vidi br. 2799), sledstveno i prokletstvo, jer kazna za obmanu, kada se istina opustoši, je prokletstvo. U Reči se pominju četiri vrste pustošenja i kazni, naime, mačem, glađu, ljutim zverima, i pomorom; /kazna/ *mačem* je pustošenje istine, i obmana kao kazna; *glađu*, je pustošenje dobra i zlo kao kazna; *ljutim zverima*, kazna je zlo od obmane; *a pomor* je kazna zlom koje nije od obmane, nego od zla; a pošto je označena kazna, to je označeno i prokletstvo, jer je to kazna za one koji neodustanu od zla. O ove četiri vrste kazni ovako je napisano kod Jezikilja, *Jer ovako veli Jehova Gospod: a kamo li kad pustim četiri ljuta zla svoja, mač i glad i zle zvijeri i pomor na Jerusalem, da istrijebim u njemju ljude i stoku (XIV.21).* Ponovo, *Kad pustim na vas glad i ljute zvijeri. koje će ti djecu izjesti; i kad pomor i krv prođu kroza te; i kad pustim mač na te; Ja Jehova rekoh (V.1).* Da pomor označava kaznu za zlo, i njegovo prokletstvo, vidi se iz sledećih odlomaka: Kod Jezikilja, *Tako ja živ bio, koji su u pustolinama, pašće od mača; i koji je u polju, zvijerima ću ga dati da ga izjedu; a koji je po gradovima i po*

*pećinama, od pomora će pomrijeti (XXXIII.27). Pasti od mača u pustolinama, označava pustošenje istine a otuda i prokletstvo obmane; onim koji je u polju a koji će biti predat ljutim zverima, označava se prokletstvo onih koji su u zlu od obmane; oni koji su u gradovima i u pećinama a koji će stradati od pomora, označavaju one koji su u zlu koje se ojača uz pomoć obmane. Ponovo, *Na polju mač, a unutra pomor i glad; ko bude u polju, poginuće od mača; a ko bude u gradu, njega će glad i pomor proždrijeti (VII.15); mač označava pustošenje istine i prokletstvo obmane; glad i pomor označavaju pustošenje dobra i prokletstvo zla; za mač se kaže da će biti izvan a glad i pomor unutra, jer je pustošenje istine izvana, a pustošenje dobra je iznutra; ali kada čovek živi prema obmani, prokletstvo je označeno onim koji je u polju a koji gine od mača, a kada čovek živi u zlu koje se brani obmanom, prokletstvo je označeno glađu i pomorom koji proždiru one koji su u gradu. U Knjizi Levitskoj, *Pustiću na vas mač, koji će osvetiti moj zavjet i kad se sležete u gradove svoje, tada ću pustiti pomor među vas, i bićete predani u ruke neprijatelju. I kad vam slomim potporu u hljebu, deset će žena peći hljeb vaš u jednoj peći, i davaće vam hljeb vaš na mjeru, i ješćete a ne ćete se nasititi (XXVI.25,26). I ovde se mačem označava pustošenje istine i prokletstvo obmane; pomor označava prokletstvo zla; pustošenje dobra koje je označeno glađu, opisano je pečenjem hleba za njih; gradovima u koje se mogu skupiti, kao i gore, označavaju se obmane pomoću kojih oni brane zla. Da gradovi označavaju istine, stoga, u obrnutom smislu, obmane, vidi br. 402,2268,2712,2943,493. Kod Jezikilja, *Što si oskrvnuo svetinju moju svakojakim nečistotama svojim i svakojakim gadovima svojim, za to ću i ja tebe potrti i ne će oko moje žaliti niti će se smilovati. Trećina će tvoja pomrijeti od pomora, i od gladi će izginuti usred tebe, a druga će trećina pasti od mača oko tebe, a treću ću rasijati u sve vjetrove i izvući ću mač za njima (V.11.12). Glad označava prokletstvo zla, mač prokletstvo obmane; rasijati u sve vetrove i isukati mač za njima, označava rasuti istine, i prigrliti obmane. Kod Jeremije, *Ako će prinijeti žrtve paljenice i dar, ne ćemi to ugoditi, nego mačem i glađu i pomorom pomoriću ih (XIV.12). Ponovo, *I pobiće stanovnike toga grada, i ljude i stoku; od pomora ljutoga pomrijeće. A poslije, veli Jehova, daću Sedeciju cara Judina i sluge njegove i narod, one koji ostanu u tome gradu od pomora, i od mača, i od gladi, u ruke******

Nabuhodonosoru caru Babilonskom i u ruke neprijateljima njihnovijem i u ruke onimakoji traže dušu njihovu, te će ih pobiti mačem. Ko ostane u tome gradu, poginuće od mača ili od gladi ili od pomora; a ko izađe i preda se Haldejcima koji su vas opkolili, ostaće živ, i duša će mu biti mjesto plijena (XXI.6,7,9). Ponovo, *O poslaću na njih mač, glad, i pomor, dokle se ne istrijebe sa zemlje (XXIV.10);* i ovde mač označava pustošenje istine, glad pustošenje dobra, a pomor prokletstvo. Isto je označeno mačem, glađu, i pomorom u sledećim odlomcima, Jer. XXVII.8; XXIX.17,18;XXXII.24,36, XXXIV.17, XXXVIII.2, XLII.17,2, XLIV.13; Jezeq. XII.16. Zato što te tri stvari slede redom, stoga je te tri stvari prorok Gad pokazao Davidu, *Hoćeš li da budu sedam gladnijeh godina u zemlji tvojoj, ili da bježiš tri mjeseca od neprijatelja svojih i oni da te gone, ili da bude tri dana pomor u zemlji? (2 Samuilova XXIV.13),* gde bežanje pred neprijateljem označava mač. Kod Amosa, *Poslah u vas pomor kao u Egiptu, pobih mačem mladiće vaše, i odvedoh konje vaše, i učinih da se podizaše smrad iz okola vašega i u nozdrve vaše (IV.10);* pomor kao u Egiptu označava pustošenje dobra zbogobmana kao što je bilo u Egiptu, *Pobih mačemmladiće vaše,i odvedoh konje vaše,* označava pustošenje istine, mladićima su označene istine a konjima stvari intelektualne (br. 2761, 2762,3217,5321,6534). Kod Jezikilja, *Pomor i krv kroz tebe će proći (V.17).* Ponovo, *I poslaću im pomor i krv na ulice njihove (XXVIII.23),* gde pomor označava preljubočinstvo dobra a krv istinu pretvorenu u obmanu: da krv označava falsifikovanu istinu, vidi br. 4735,6978. Kod Davida, *ne ćeš se bojati strahote noćne, strijele koja leti danju, pomora koji ide po mraku, bolesti koja u po dne mori (XCI.5,6);*gde strahota noćna označava obmanu koja se pokazuje; pomor koji ide po mraku,označava obmanu u tajnosti; bolesti koja po danu mori, zlo koje se pokazue; da pomor označava zlo i prokletstvo zla, vidi se po tome što se pominje smrt, koja se u gornjem odlomku razlikuje od pomora samo po tome, što se kaže da je to smrt koja mori danju, od pomora koji ide noću. Ponovo, *Ravni stazu gnjevu svojemu, ne čuva duša njihovijeh od smrti, i život njihov predade pomoru (Psalam LXXVIII.50);* govoreći o Egipćanima; pomor označava svaku vrstu zla,i njegovo prokletstvo.

7103. *A car Egipatski reče im,* označava odgovor onih koji su u obmanama. Ovo se vidi iz značenja reći, kad Faraon govori Mojsiju i Aronu, što označava suprotnu

misao, kao gore (br.7094), stoga misao koja je od odgovora, i iz reprezentacije Faraona ili cara Egipatskog koji označava Spoljašnje znanje (vidi br. 6651,6683,6692), stoga one koji su u obmanama.

7104. *Za što odvlačite narod od rada njegovog?* označava da njihov Božanski Zakon i doktrina ne treba da ih oslobodi o njihovog posla. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija koji označava Gospoda kao Božanski Zakon (br. 6723,6752), iz reprezentacije Arona, koji označava Gospoda kao doktrinu /iz Božanskog Zakona/(br. 6998,7009), iz značenja odvlačenja, što označava oslobađanje (izuzimanje); i iz značenja posla, što označava tegobe, jer je posao bio tegoban kao što sledi, stoga tegobe zbog borbi, koje su označene poslovima u unutrašnjem smislu.

7105. *Idite na svoj posao,* označava da oni moraju da žive u borbama. Ovo se vidi iz značenja ići, što označava živeti (vidi br. 3335,5493,5605); i iz značenja poslova (trudova), što označava napade obmana (vidi br. 6757), stoga borbe protivu njih.

7106. Stihovi 5-9. *Još reče Faraon: eto, naroda je mnogo u zemlji; a vi još hoćete da ostavlja svoje poslove.I u isti dan zapovijedi Faraon nastojnicima nad narodom i upraviteljima njegovijem, i reče: Od sele nemojte davati narodu pljeve za opeke kao do slije, neka idu sami i kupe sebi pljevu. A koliko su opeka doslije načinjali toliko izgonite i od sele, niti što smanjite; jer besposliče i za to viču govoreći: da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu.Valja navaliti poslove na te ljude, pa će raditi i ne će slušati lažljivijeh riječi.Još reče Faraon,* označava volju onih koji napadaju istine Crkve; *eto, naroda je mnogo u zemlji,* označava mnoštvo onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi; *a vi još hoćete da ostavlja svoje poslove,* označava da nisu dovoljno napadani;*I u isti dan zapovijedi Faraon,* označava požudu za napadanjem istina Crkve dok su u tome stanju; *nastojnicima nad narodom i upraviteljima njegovijem, i reče,* označava one koji napadaju iz najveće blizine i onekoji primaju /udarce/ iz najveće blizine. *Od sele nemojte davati narodu pljeve,* označava najniža spoljašnja znanja koja su najopštija: *za opeke,* označava za izmišljene i lažne stvari; *kao do slije,* označava ne kao u prethodnom stanju; *neka idu sami i kupe/skupljaju/ sebi pljevu,* označava da oni treba da sebi pribave ona najniža spoljašnja znanja. *A koliko su opeka doslije načinjali toliko izgonite i od*

sele, označava da izmišljene i lažne stvari treba da se uvode obilno kao i pre; *niti što smanjite*, označava da nema smanjenja; *jer besposliče*, označava zato što nisu dovoljno napadani; *i za to viču govoreći: da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu*, označava da otuda to, da toliko mnogo misle o ovomebogoštovanju. *Valja navaliti poslove na te ljude*, označava da napadi treba da budu još žešći; *pa će raditi i ne će slušati lažljivijeh riječi*, označava da se ne bi okrenuli istinama.

7107. *I Faraon reče*, označava volju onih koji napadaju istine Crkve. Ovo se vidi iz značenja reći, što označava volju (o čemu ubrzo); i iz reprezentacije Faraona, koji označava one koji napadaju istine Crkve (vidi br. 6651,6679,6683), stoga koji napadaju one koji pripadaju duhovnoj Crkvi, jer se zaove kaže da su u istinama Crkve. Reći znači hteti, ili volju, jer ona se povezuje sa stvarimakoje slede, jer kad neko nešto hoće, on to proglaši. Jer izraz *on reče* obuhvata ono što sladi, pa stoga označava razne stvari, kao zapovest (br. 7036); potsticanje (br. 5912,7933, 7090); komunikaciju (br. 3060,4131, 6228); misao (br. 7094); daje opažanje (br. 1791,1815,1919,2080,5687).

7108. *Eto, naroda je mnogo u zemlji*, označava mnoštvo onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Ovo se vdi iz značenja naroda u zemlji, što označava one koji su od duhovne Crkve (vidi br. 2928); jer narod označava one koji su u istinama vere (vidi br. 1259,1260,3581) a zemlja označava Crkvu (viudi br. 662,1066,1262,45354577).

7109. *A vi još hoćete da ostavlja svoje poslove*, označava da nisu dovoljno napadani. Ovo se vidi iz značenja poslova, što označava napade, pa stoga i borbe (vidi br. 6757,7104,7105); otuda odmoriti se od poslova, označava da nisu dovoljno napadani.

7110. *I Faraon zapovijedi istoga dana*, označava požudu za napadanjem istina Crtkve dok je u tome stanju. Ovo se vidi iz značenja zapovediti (paecipere) što označava zapovest (mandatum), a pošto je to zaposve zlih osoba to je požuda za zlim delima, je pošto zapovest dolazi od njih, to se zapovešću označava požuda; iz reprezentacxije Faraona koji označava one koji napoadaju istine Crkve (vidi br.

6651,6679,6683); i iz značenja dana, što označava stanje (vidi br. 23,587,3785,4850).

7111. *Nastojnicima nad narodom i upraviteljima njihovijemgovoreći*, označava one koji napadaju iz najveće blizine i koji primaju /naloge/iz najveće blizine. Ovo se vidi iz značenja nastojnika, koji označavaju one koji prisiljavaju da se služi (vidi br. 6852); i pošto se ovo izvodi napadanjem, to nastojnici označavaju one koji napadaju iz najveće blizine (o kojima niže), i iz značenja upravitelja, koji označavaju one koji primaju iz najveće blizine : jer su upravitelji bili sinovi Izrailjevi a nastojnici su bili Egipćani, kao što je očito iz onoga što sledi; stoga, u unutrašnjem smislu, upravitelji su oni koji primaju /naloge/ iz najveće blizine, dok su nastojnici oni koji napadaju iz najveće blizine. Ko su ovi, može se znati po onima u drugom životu koji napadaju i ubacuju obmane i zla, i koji ih primaju i komuniciraju (prenose na druge). Oni koji napadaju i ubacuju obmane i zla su paklovi, ali da bi postigli svoj cilj, oni odašilju emisare (poslanike) preko kojih deluju; oni se pojavljuju blizu onih koje napadaju; ovo se radi da bi se misli i namere mnogih mogle usredsrediti, inače bi se rasule. Ovi emisari se pojavljuju na određenim mestima u svetu duhova, i po mestima gde se pokazuju, može se znati iz kojega su pakla. Neki se pokazuju iznad glave na raznim visinama, nagnuti na razne načine; neki blizu glave na desno ili levo, kao i otraga; neki ispod glave u raznim položajima u odnosu natelo, na ravnima od glave sve do stopala. Oni utiču (ulivaju se) sa stvarima koje su skovane u paklu, a duh ili čovek, u kojega utiču, misli da su te stvari u njemu, to jest, da on misli i oseća te stvari. Ovi se emirari nazivaju subjektima (podanicima), o kojima je bilo pokazano iz iskustva (br. 4403,5856,5983-5989). Ovi, zato što napadaju iz najveće blizine, označeni su nastojnicima; dok se oni koji primaju /naloge/ od njih i prenose ih, nazivaju upraviteljima, i oni su posredni duhovi /duhovi koji posreduju/; jer, kao što je rečeno, posrednici su sinoivi Izrailjevi dok su nastojnici Egipćani. U Izrailjskom i Jevrejskm narodu oni se nazivaju upraviteljima, koji kažu šta da se radi, i koji zapovedaju; zbog toga su oni sedeli na vratima /ulaznim vratima grada/sa sudijama i starešinama, i koji su izricali presude suda, kao i ono što bi vođa zapovedio; kao što se može videti iz sledećih odlomaka: - Kod Mojsija, *Sudije i upravitelje postavi sebi po svijem mjestima koja ti da Jehova Bog tvoj po plemenima tvojim, i neka sude narodu pravo* (Zak.

Ponovljeni VI.18). Ponovo, *Kad idu u rat, svećenik će govoriti narodu, i ohrabriti ih da se ne boje; posle upravitelji će kazati, da onaj ko je sazidao kuću neka se vrati, kao i onaj koji je strašljiv* (Zak. Ponovljeni XX.5,6,9, prim.prev.pisac je skratio ove stihove). Kod Jošue, *Jošua zapovedi upraviteljima da kažu narodu da se pripreme za put, pre nego pređu Jordan* (I.11 opet skraćeno). Ponovo, *A poslje tri danaprodoše upravitelji kroz oko, i zapovijediše narodu govoreći: kad vidite kovčeg zavjeta Jehove Boga svojega i svećenike Levite gdje ga nose, pođite i vi s mjesta svojega i idite z njim* (III.2,3). Da su upravljači bili oni koji su upravljali narodom, odvojeno od kneževa, vidi Zak. Ponovljeni I.15; da su bili odvojeni od starešina, vidi Zak. Ponovljeni XXXI.28, kao i od sudija, vidi Jošua VIII.33.

7112. *Od sele nemojte davati pljeve narodu*, označava najniža spoljašnja znanja, koja su najopštija. Ovo se vidi iz značenja pleve ili slame, što označava spoljašnje istine (vidi br. 3114), i doista najniža spoljašnja znanja i najopštija, jer najniža hrana u duhovnom smislu je slama ili pleva, jer je to /hrana/ za životinje. Ta se spoljašnja znanja nazivaju najnižim, jer su puna čulnih zabluda, koja zli /duhovi/ zloupotrebljavaju da bi izokretali dobra i istine, i tako podržavali zla i obmane; jer se ta spoljašnja znanja mogu okrenuti u korist lažnih načela i zlih požuda. Ovakva /spoljašnja znanja/su najopštija, i ako se ne ispune manje opštim istinama i njihovim pojedinostima, ona mogu da posluže obmanama i zlima, a onoliko koliko su ispunjena istinama, manje mogu da služe /obmanama i zlima/. Takva su /spoljašnja znanja/ poslužila onima koji su u svetu ispovedali da vera sama spasava a živeli su zlim životom, takvi napadaju dobre u drugom životu; ali pošto ih anđeli razagnaju, to se sada kaže da ne treba da daju plevu za opeke, to jest, da ne treba da dodaju te stvari izmišljotinama i obmanama koje će se ubacivati. Ovo je unutrašnji smisao ovih reči koje doista izgledaju udaljenje od slova, a treba dodati da nema ništa u prironom svetu čemu ne korespondira nešto u duhovnom svetu; anđeli kod čiveka shvatahu duhovno sve što on shvata prirodno. Oni neznaju šta je pleva, niti šta su opeke; ove su im stvari bile poznate kada su bili u svetu, ali sete stvari zaborave kada dođu u nebo, jer se tamo upoznaju sa duhovnim stvarima; otuda to, da kada anđeli opaze ideje o takvim stvarima u čoveku, oni ih okreću u korespondirajuće duhovne stvari. Da pleva ili trava označava najniža Spoljašnja znanja, i da opeke označavaju izmišljotine i obmane,

može se pokazati razmatranjem; jer razne trave, kao i slama, označavaju samo to; dok semenke, ječam, i slično, označavaju unutrašnje istine i dobra; a kamenje, koje nije napravljeno, označava istine.

7113. *Za opeke*, ozhnačava za izmišljene stvari i obmane koje će se ubacivati. Ovo se vidi iz značenja praviti opeke što znači oblikovati bmane (vidi br.1296,6669).U isgtorijskom smkslu slova, kaže se da su sinovi Izaljevi pekli opeke, a g je ka da us kovali olbmane; ali, u unutrašnjem smislu, da pakleni /duhovi/, koji su u lbmanama, njih ubacuju /obmane/; a pošt, kao što je gore rečeno, izgleda kao da to pripada onkima koji ih primaju, smisao slolva je prema izgledima, a štoše, medždutim, olbašnjava unutrašnjim smislom. Da ima vrlo mnogo ovakvih stvri u smislu slolva, vikdi br. 5094,6400,6948.

7114. *Kao doslije (kao juče i prekojuče)*, označava izmišljene stvari i obmane. Ovo se vidi iz značenja juče i prekojuče (kao doslije), a štp označava ne kao u prethodnm stanju. Ovo se vidi iz značenja juče i prekojuče, što označavaono u prošlosti (vidi br. 6983); a pošto sva vremena označavaju stanja (vdi br. 2625,4901,4916), stoga juče i prekojučeoznačava prethodno stanje.

7115. *Neka idu sami i skupe sebi pljevu*, označava da oni mogu da sebi pribave ona najniža spoljašnja znanja. Ovo se vidi iz značenja skupiti, što označava pribaviti; i iz značenja pleve, što označava najniža spoljašnja znanja (vidi gore, br. 7112).

7116. *A koliko su opeka doslije načinjali toliko izgonite iod sele*, označava izmišljene stvari i obmane treba da se ubacuju u istim obilju kao u prethodnom stanju. Ovo se vidi iz značenja koliko (mere), što označava obilje,a u ovom slučaju u istom obilju; iz značenja opeka, koje označavaju izmišljene stvari i obmane (vidi gore, br. 7113); iz značenja juče i prekjuče (do sele), što označava prethodno stanje (vidi gore, br. 7114); i iz značenja izgoniti, što znači ubacivati, jer se govori o izmišljenim stvarima i o obmanama. Iz ovih je razmatranja jasno da se sa *koliko su do sele opeka načinjali toliko izgonite odsele*, označava da izmišljene stvari i obmane treba da se ubacuju u istom obilju kao i u prethodnom stanju.

7117. *Niti što smanjite*, označava bez smanjenja. Ovo se vidi bez objašnjavanja.

7118. *Jer besposliče*, označava jer nisu dovoljno napadani. Ovo se vidi iz značenja besposlice, što označava ne biti dovoljno napadan od obmana, a to znači nedovoljno napadan. Kakav je ovo slučaj, može se videti po onima koji obmanama napadaju /druge/ u drugom životu. Oni koji napadaju, sprečavaju, koliko je moguće, dobre koje napadaju, da misle o Gospodu. Čim se kod njih pojavi neka misao o Gospodu, oni je istoga trenutka oduzimaju, a što zaju vešto da urade; ali pošto je kod onih, koji su napadani, misao o Gospodu univerzalna, pa je stoga odviše unutarnja da bi se pokazala izvana, jer se uliva preko neba, stoga, čim napadaji prestanu, onimisle o Gospodu; jer ono što se uliva od neba, to vlada univerzalno u svakom stanju slobode (u sve što je slobodno). Iz ovih serazmatranja vidi šta je označeno rečima, *Jer besposliče, zato viču govoreći, da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu*.

7119. *Zato viču govoreći, da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu*, označava da otuda oni toliko misle o takvom bogoštovanju. Ovo se vidi iz značenja vikati, što označava misao, jer reći igovoriti označava misao (br. 2271,2287,7094), stoga i vikanje /ima to značenje/; samo što vikanje označava upornu misao i sa punom namerom da se to uradi, stoga se kaže, uporna misao; i iz značenja *žrtve svome Bogu*, što označava bogoštovanje Gospoda (vidi br. 6905,701). Ali pošto je Faraon rekao da ne zna Jehovu (br. 7095,7097), i pošto su Egipćani osećali odbojnost prema žrtvama (br. 1343), i pošto je Mojsije rekao da treba da odu tri dana hoda u pustinju (br. 6904,7100), stoga se kaže *takvo bogoštovanje*.

7120. *Valja navaliti poslove na te ljude (viri)*, označava da napadi treba da učestaju. Ovo se vidi iz značenja navaliti, što označava navaljivanje; iz značenja poslova, što se kaže za one koji napadaju pomoću obmana, a što je pokušaj da se potčine (vidi br. 6666,6670,6671), stoga napad, jer su preko napada pokušavali da potčine; i iz značenja ljudi (viri), koji označavaju one u duhovnoj Crkvi. Postoje dva izraza u izvornom jeziku koja označavaju čoveka (homo); jedan je Adam a drugi je Enoh. Čovek, koji se naziva Adamom, označava čoveka nebeske Crkve; dok čovek, koji se naziva Enohom, označava čoveka duhovne Crkve, a ovde se govori o onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi.

7121. *Pa će raditi (pa neka rade),* označava da će možda uspeti (da će biti rezultata). Ovo se vidi bez objašnjavanja.

7122. *I ne će slušati lažljivijeh riječi,* označava da se ne bi okrenuli istinama. Ovo se vidi iz značenja slušati, što označava okrenuti se; i iz značenja lažljivijeh riječi, kada to kažu oni koji su u obmanama, a što stoga označava istine; jer oni koji su u obmanama, oni istine nazivaju obmanama, a obmane istinama, jer su oni na suprotnim stranama. U ovim se stihovima, u unutrašnjem smislu, opisuju napadi obmanama na dobre u drugom životu; opisuje se i način na koji ih se napada. Cilj radi kojega su ovi napadi dopušteni, je u tome da se obmane uklone a uvedu istine, što se ne može uraditi bez napadanja. Jer posle smrti, cela čovekova misao, sve njegove namere, sva njegova volja, sve što je govorio, sva njegova dela u svetu, idu za njim, i pohranjena su u njegovoj memoriji, i ništa se ne briše. Da su ove stvari utisnute u njegovu memoriju, posebno u unutarnju memoriju, koja je memorija njegovog duha, vidi br. 2469,2470,2474,2475. I pošto je slučaj ovakav, to ne može da se izbegne da nečistote i prljavštine, to jest, zla i obmane iz života u svetu ne prate čoveka, a koje čine da istine, koje je naučio i dobra kojima je bio ispunjen, da sve bude sakriveno. Jer se istine i dobra ne mogu pokazati među ovakvim stvarima; stoga, pre ne li se istine i dobra pokažu, i pre nego se čovek pridruži onima koji su u nebu, nužno je da se ova zla i obmane otkriju, da bi ih on video i upoznao, i da bi na taj način naučio što je istinito i što je dobro. Ovo se može postići samo borbama sa zlima i obmanama u sebi; koje se borbe odigravaju, kada zli duhovi potstiču obmane i zla, a anđeli ih izvinjavaju ako je cilj bio dobar, i tako unose istine. To se opaža kao da je u sebi, kao što je slučaj i sa iskušenjem koje se odigrava u čoveku, i koje se oseća kao da je u njemu, a to je u stvari borba anđela sa zlim duhovima izvan njega (o kojem predmetu vidi br. 3927,4249,6657); da je slučaj ovakav, dato mi je da saznam preko mnogog iskustva. Ove se stvari kažu kako bi se znalo zašto dolazi do napadaja obmana kod onih koji su u duhovnoj Crkvi, o kojim se napadima govorilo u tim stihovima, u unutrašnjem smislu, a govori se i u onima koji slede.

7123. Stihovi 10-13. *I izašavši nastojnici narodni i upravitelji rekoše narodu govoreći: tako veli Faraon; ja vam neću davati pljeve. Idite sami i skupite sebi*

pljevu gdje nađete, a od posla vam se ne će popustiti ništa. I razide se narod po svoj zemlji Egipatskoj da čupa strnjiku mjesto pljeve. A nastojnici navaljivahu govoreći: svršujte poslove svoje koliko dolazi na dan kao kad je bilo pljeve. I izašavši nastojnici narodni i upravitelji, označava slanje i prisustvo onih koji napadaju iz najveće blizine i onih koji primaju /naloge/; rekoše narodu govoreći, označava opažanje; tako veli Faraon, označava o napadima; ja vam neću davati pljeve, označava da im se višenisu davala ni spoljašnja opštaznanja. Idite sami i skupite sebi pljevu gdje nađete, označava da oni treba da pribave sebi spoljašnja znanja iz bilo kojeg izvora; a od posla vam se ne će popustiti ništa, označava ubacivanje obmana bez smanjenja; I razide se narod po svoj zemlji Egipatskoj, označava su prodrli prirodnim putem u svakom pravcu; da čupa strnjiku mjesto pljeve, označava da bi našli neku spoljašnju istinu; A nastojnici navaljivahu govoreći, označava da su oni koji su ih napadali iz najveće blizine, da su pojačali napade; svršujte poslove svoje koliko dolazi na dan, označava da treba da služe obmanama koje se tako nazivaju u svakom stanju; kao kad je bilo pljeve, označava kao kad su služili tako -zvanim istinama.

7124. *I izašavši nastojnici narodni i njihovi upravitelji, označava slanje, i prisutnost onih koji napadaju iz najveće blizine, i onih koji primaju /naloge/ iz najveće blizine. Ovo se vidi iz značenja izaći što označava poslati, jer oni koji su označeni nastojnicima, oni su poslani, kako bi služili kao sredstvo komunikacije onoga što je gore rečeno, br. 7111; da izaći označava i biti prisutan pred nekim u formi koja je prilagođena njemu, vidi br. 6100; stoga isto tako označava prisustvo; iz značenja nastojnika, koji označavaju one koji napadaju iz najveće blizine; i iz značenjima upravitelja, koji označavaju one koji primaju /naloge/ i prenose napade (vidi br. 7111).*

7125. *I rekoše narodu, govoreći, označava opažanje. Ovo se vidi iz značenja reći u istorijskim delovima Reči, što označava opažanje (vidi br. 1791,1815,3509,5687).*

7126. *Ovako kaže Faraon, označava o napadanjima. Ovo se vidi iz značenja Faraona, koji označava one koji napadaju one koji su u duhovnoj Crkvi, što je ponekad gore rečeno, stoga označava napadanje.*

7127. *Ja vam ne ću davati pljeve*, označava da najopštija spoljašnja znanja ne će više dolaziti otuda. Ovo se vidi iz značenja ne davati, što znači više ne snabdevati; i iz značenja pleve, koja označava najopštija spoljašnja znanja (vidi br. 7112). Kako idu ove stvari, rečeno je gore: ali se može dodati, da oni koji, u drugom životu, pribavljaju plevu, to jest, najopštija spoljašnja znanja, dobrima koje ovi napadaju, to su oni koji su većinom pripadali Crkvi, i koji su se ubedili da sama vera spasava, ali uprkos toga nisu živeli verskim životu, nego zlim životom. Ovi nastavljaju tamo, onako kakvi su bili u svetu, gde su bili vrlo vešti u potvrđivanju u korist same vere /načela/, koja kaže da se čovek spasava bez obzira kako je živio. Ali ta potvrđivanja su samo umovanja koja se slažu sa datom tvrdnjom; jer se sve, čak i najveća obmana, može potvrditi umovanjem, i može se, veštinom rečitosti i snagom argumenta, predstaviti prostima kao istinita. U tu svrhu koriste takve stvari u Reči koja su najopštije a koje, bez unutrašnjeg smisla, mogu da se navedu u korist svakoga mišljenja. Takve su stvari koje oni iznose, i pomoću kojih napadaju one koji pripadaju duhovnoj Crkvi; ali ove su stvari samo pleva ili slama za opeke; jer izostavljaju najbitnije, naime, ljubav prema bližnjem. Oni, doduše, kažu da su dela ljubavi prema bližnjemu plodovi vere, ali na njih ne računaju i ubeđuju da se čovek spasava bez obzira kakav je bio karakter njegovog života, sve do poslednjeg časa života, samom verom, a to je vera bez plodova, stoga bez života vere i ljubavi prema bližnjemu. Sve dok se ovakve stvari daju dobrima u drugom životu, oni imaju najniža opšta znanja, koja su označena plevom. Oni su se uverili da su ova umovanja obmane kada se suštinam koja je ljubav ka bližnjemu, izostavlja; tako isto, kada vide da se ne obraća pažnja na život; ove stvari oni vide, jer su sve stvari u opšte i posebno u drugom životu jasne kao dan. Na takve se, dakle, stvari misli kad se kaže da su to najopštija spoljašnja znanja, koja su označena plevom. Oni koji su se ubedili da sama vera spasava, a koji su živeli zlim životom, u paklu su, na znatnoj dubini na desno malo napred; a otuda sam ih čuo kako nadaju dobre umovanjima; ali ovi, pošto ih Gospod vodi preko anđela, odbacuju ova umovanja kao prazna, pa otkrivaju obmane koje su u potvrđivanjima i argumentima koji se izvlače iz opštih istina Reči.

7128. *Idite sami, i skupljajte pljevu gdje je nađete*, označava da oni treba dapribave one spoljašnje istine sami bilo iz kojeg izvora. Ovo se vidi iz značenja

gdje je nađete, što znači nabaviti za sebe iz bilo kojeg izvora; i iz značenja pleve, što znači najniža i najopštija spoljašnja znanja (vidi br. 7112, i gore, br. 7127).

7129. *A od posla ne će vam se popustiti ništa*, označava ubacivanje obmana bez smanjivanja (popuštanja). Ovo se vidi iz ništa vam se ne će popustiti, što označava smanjivanje; i iz značenja posla, što označava obmane koje napadaju (br. 7120), stoga /označava/ napadanja.

7130. *I razide se narod po svoj zemlji Egipatskoj*, označava da su prostrli prirodni um u svakom pravcu. Ovo se vidi iz značenja razide se, što označava prostiranje; i iz značenja zemlje Egipatske, koja označava prirodni um (vidi br. 5276,5278,5280,5301). Čovek ima dva uma, jedan je prirodni um, a drugi je racionalni um: prirodni um je um spoljašnjeg čoveka, dok je racionalni um unutrašnjeg čoveka. Stvari koje pripadaju prirodnom umu su spoljašnja znanja, dok se stvari koje pripadaju racionalnom umu nazivaju se racionalnim razlozima. Oni se razlikuju i po tome, što su stvari koje pripadaju prirodnom umu, u glavnom u svetlosti sveta, koja se svetlost naziva prirodno svetlo (lumen); dok su stvari koje pripadaju racionalnom umu u svetlosti neba, a koja svetlost je duhovna.

7131. *Da čupa strnjiku umjesto pljeve*, označava da bi našli neku spoljašnju istinu. Ovo se vidi iz značenja čupati strnjiku, što označava spoljašnju istinu; jer strnjika je istina koja je prilagođena spoljašnjoj /istini/, koja je označena plevom. Razlog da strnjika označava ovakvu istinu je to, što se tu misli na koren na čijem je vrhu seme, a semena u Reči iznačavaju istine i dobra; na taj način, seme koje je ispod njih, označava opšti prijemnik istine, stoga spoljašnju istinu. Jer spoljašnja znanja vere i ljubavi prema bližnjemu su doista istine, ali opšte istine, pa su stoga prijemnici pojedinačnih i posebnih istina; a što može svakome da bude jasno. Tako, na primer, spoljašnja je istina da je ljubav prema bližnjemu nešto suštinsko Crkve; isto tako, da nema vere ako nema ljubavi prema bližnjemu; isto tako da se istina i dobro mogu povezati, ali ne istina i zlo, niti dobro i obmana; pored mnogo sličnih stvari, koje su spoljašnje istine. Da se ove mogu obogatiti sa bezbroj pojedinih, može se videti iz toga što se tomovi mogu napisati o njima, a da se još uvek ne opišu pojedine istine, koje su unutarne istine vere, jer se one mogu videti samo u svetlosti neba, i one ne mogu da stanu u prirodne zraze. Ove istine

su slične ljubavi prema bližnjem, koja je duhovno osećanje, koje se ugavnom ne može izraziti rečima, osim u onme što jenajopštije, naime, one koje imaju prirodni karakter, i koje semogu uporediti sa stvarima u svetu. Ovo je sve rečenokako bise znalo šta na šta se misli pod opštim spoljašnjim istinama.

7132. *I nastojnici navaljivahu na njih (govoreći: izvršite svoju reč /posao, obavezu/za dan u svom danu), označava da treba da služe obmanama, koje se tako zovu u svakom stanju;ovo se vidi iz značenja navaljavati da izvrveše svoj posao za dan, a što znači da treba da služe obmanama; jer se pečenjem opeka označavaju izmišjjene stvari i obmane koje su ubacuju (vidi br. 7113); a pošto su ovo poslo i koje oni treba da urade (ispune), to označava da oni treba da im služe: kaže se, obmane koje se tako zovu, jer zli ne priznaju obmane koje govore kao takve,nego /ih nazivaju/ istinama; i iz značenja reči /obaveze/za dan u svom danu,što označava svako stanje.Da danoznačava stanje, vidi br. 23,485,3785,4850.*

7134. *Kao kad je bilo pljeve, označava kao kad služe svojim istinama koje se tako nazivaju (tako zvanim istinama). Ovo se vidi iz značenja pleve, što označava opšte spoljanje znanje, koje je prijernik istine (vidi br. 7112,7131); kaže se, istinama koje se tako nazivaju, iz razloga što zli /duhovi/ govore ove reči, a oni ne priznaju istine kao istine.*

7135. *Stihovi 14-18. U upravitelji sinova Izrailjevih, koje postaviše nad njima nastojnici Faranovi, dopadahu boja, i govoraše im se: za što ni juče ni danas ne načiniste onoliko opeka koliko vam je određeno, kao prije? I otidoše upravitelji sinova Izrailjevih, i povikaše k Faraonu govoreći: za što činiš tako slugama svojim? Pljeva se ne daje slugama tvojim, pa opet kažu nam: gradite opeke. I evo biju sluge tvoje, a kriv je tvoj narod.A on reče: besposličite, besposličite, i za to govorite: da idemo da prinesemo žrtvu Jehovi. Nego idite, radite; pljeva vam se ne će davati, a opeke da dajete na broj.U upravitelji sinova Izrailjevih dopadahu boja, označava da su oni koji su iz najveće blizine primali i prenosili napade, bili i sami povređeni obmanama koje su unosili; koje postaviše nad njima nastojnici Faranovi, označava one koji su ubačeni od strane onih koji napadaju; i govoraše im se: za što ni juče ni danas ne načiniste onoliko opeka, označava da oni ne primaju i ne prenose obmane kao što je bilo naređeno; koliko vam je određeno?*

označava kao u pretodnm stanju; *kao prije (kao juče i prekjuče)*, označava stanje koje dolazi od toga; *I otidoše upravitelji sinova Izrailjevih*, označava one koji su iz najveće blizine primali i prenosili; *i povikaše k Faraonu*, označava negodovanje pred onima koji napadaju; *govoreći: za što činiš tako slugama svojim?* označava da oni tako ne mogu da obave dužnost koja im je zadana; *Pljeva se ne daje slugama tvojim*, označava da se spoljašnja znanja koja sadrže istine, više ne pribavljaju; *pa opet kažu nam: gradite opeke*, označava da oni i pored toga moraju da podnose obmane koje se ubacuju; *I evo biju sluge tvoje*, označava da na taj način obmane nanose povrede; *a kriv je tvoj narod*, označava da su oni za to krivi, jerda su učinili zlo. *A on reče*, označava odgovor; *besposličite*, označava da nisu bili dovoljno napadani; *besposličite, i za to govorite: da idemo da prinesemo žrtvu Jehovi*, označava da su oni sami izmislili o takvom bogoštovanju. *Nego idite, radite*, označava nastavak napadanja; *pljeva vam se ne će davati*, označava bez takvih spoljašnjih istina; *a opeke da dajete na broj*, označava da obmane treba da se ubacuju izobilno.

7136. *I upravitelji sinova Izrailjevih dopadahu boja*, označava da su oni koji su iz najveće blizine primali i prenosili napade, bili i sami povređeni obmanama kojese unosili. Ovo se vidi iz značenja dopasti boja, što označava biti povređenobmanama, jersu ih tukli nastojnici, koji predstavljaju onekoji napadaju; jer dopasti boja (biti istučen) u duhovnm smislu neznači biti istučen, nego biti poveđen u pogledu istine i dobra, to jest, u odnosu na stvari koji pripadaju duhovnom životu; isto kao što umreti ne znači umreti, nego biti lišen istine i dobra, i biti u obmani i u zlu, i zbog toga biti proklet; i iz značenja upravitelja koji označavaju one koji iz najveće blizine primaju i prenose napade (vidi br. 7111); i iz reprezentacijesinova Izrailjevih, tšo označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 6426,6637), sa kojima komuniciraju oni koji su označeni upraviteljima.

7137. *Koje Faraonovi nastojnici postaviše nad njima*, označava one koje su napadači ubacili (uvalili) u to. Ovo se vidi iz značenja postaviti nad njima, što označava biti ubačen, jer je to izvedeno ubacivanjem, o čemu ubrzo; i iz značenja nastojnika, što označava one koji napadaju (br. 7111). Kakav je ovaj slučaj, ne može se znati osim kroz iskustvo o takvim stvarima u drugom životu. Gore je bilo

rečeno, da nastojnici označavaju one koji iz najveće blizine napadaju, a upravitelji /označavaju/ one koji iz najveće blizine primaju i prenose, to su prosti, dobroćudni duhovi, koji služe u tu svrhu. Ovi su ubačeni od napadača, veštinama koje su poznate samo u drugom životu, u društvo u kojem se pripremaju da komuniciraju sami za sebe, a to čine oni koji napadaju, a koji su označeni nastojnicima; tako paklovi komuniciraju sa svoje strane, a oni koji su napadani komuniciraju sa svoje. Da je slučaj ovakav, video sam i iskusio sto akone i hiljadu puta. Iz ovih se razmatranja jasno vidi da se ne može /sasvim/ saznati šta je označeno ovim rečima u untrašnjem smislu osim preko iskustva o ovakvim stvarima u drugom životu.

7138. *Govoreći: zašto ni juče ni danas ne načiniste onoliko opeka koliko vam je određeno, kao prije?* označava da nisu, kao što je bilo određeno, primali i prenosili napade obmana. Ovo se vidi iz značenja upravitelja, kojima se kažu ove stvari a što označava one koji iz najveće blizine primaju i prenose (vidi br. 7111); iz značenja načiniti (ispuniti) određenu količinu, što označava učiniti kao što je određeno; i iz značenja pravljenja opeka, što označava primanje izmišljenih stvari i obmana.

7139. *Kao prije (kao juče i kao prekjuče),* označava kao u prethodnom stanju. Ovo se vidi iz značenja juče i prekjuče, što označava prethodno stanje (vidi br. 6983,7114).

7140. *I juče i danas,* stanje od sada. Ovo se vidi iz značenja juče, što označava prethodno stanje, kao gore: i iz značenja danas, što označava ono što je trajno (vidi br. 2338,3998,6168), stoga ono što će biti večno, i ono što je bilo pre.

7141. *I otidoše upravitelji sinova Izrailjevih,* označava one koji izbliza primaju i prenose. Ovo se vidi iz značenja upravitelja sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji iz blizine primaju i prenose napade (vidi upravo gore br. 7136).

7142. *I povikaše k Faraonu,* označava negodovanje pred onim koji napada. Ovo se vidi iz značenja povikati, što je ovde izraz negodovanja, jer su bili tučeni, to jest, povređeni od obmana koje su unosili, zato što pleva nije više davana za pravljenje opeka, to jest, pošto su to bile stvari izmišljene i obmane, koje su bile primljene i

uvedene; i iz reprezentacije Faraona, koji pretstavlja one koji napadaju (vidi br. 6651,6679,7126).

7143. *Govoreći: za što činiš tako slugama svojim?* označava da oni tako nemogu da obavljaju dužnost koja im je zadata. Ovo se vidi iz značenja sluge, što označava onoga koji služi i obavlja dužnost; on, jer služi, naziva se slugom, kao u celoj Reči. Da se onaj, koji se pokorava, naziva slugom, vidi br. 1713; i da služenje znači ozbiljno nastojanje (studium), vidi br. 3824,3846. A pošto sada sledi da oni nemogu da izdržetu službu, to je očito da reči, *za što činiš tako slugama svojim?* označavaju da oni ne mogu da izvršavaju dužnost koja im je zadata.

7144. *Pljeva se ne daje slugama tvojim*, označava da se spoljašnja znanja, koja sadrže istine, više ne daju. Ovo se vidi iz značenja pleve, koja označava najopštija znanja (vidi br. 7112), koja pošto su kao prijemnici ispunjena istinama (br. 4345,4383,7131), nazivaju spoljašnjim znanjima koja sadrže istinu; iz značenja ne daje se, što znači da se ne nabavlja; i iz značenja sluga, ato su oni koji služe i vrše dužnost (vidi br. 7143).

7145. *Pa opet kažu nam: pravite opeke*, označava da moraju i dalje da podnose obmane koje ih napadaju. Ovo se vidi iz značenja praviti opeke, što je primati izmišljene stvari i obmane, koje ubacuju zli /duhovi/ (vidi br. 7113); u ovom slučaju, označava da ih treba podnositi.

7146. *A evo biju sluge tvoje*, označava da obmane škode. Ovo se vidi iz značenja biti bijen, što je biti povređen obmanama (vidi br. 7136).

7147. *A kriv je tvoj narod (tvoj narod je zgrešio)*, označava da su krivi jer su uradili zlo, i u ovom slučaju oni bi trebali da budu kažnjeni. Kazaćemo kako stoji stvar u opšte s onim što je sadržano u ovomei u prethodnim stihovima. Oni koji su u nižoj zemlji, napadani su obmanama zlima koje ubacuju paklovi koji su okolo, a cilj toga je da se zla i obmane uklone, a da se istine i dobra uvedu, kako bi se na taj način doveli u takvo stanje, da mogu da se podignu u nebo (vidi br. 7090,7122). Ali pri kraju, oni se napadaju više nego pre, jer se tada od njih oduzmu istine, pa se dozvoljava da ih obmane napadaju, i da ih dovedu do očajanja; jer je po Božanskom redu da očajanje bude poslednja faza napada i iskušenja (vidi br.

1787,2694,5279,5280). Kako bi se ovo stanje onih u duhovnoj Crkvi pretstavilo sinovima Izrailjevim, ono što se ovde iznosi, to je uradio Faraon, i to kada su napadi bili pri kraju, a to će reći, kada su sinovi Izrailjevi trebali da budu oslobođeni i uvedeni u zemlju Hanansku. Treba dodati da se napadi izvode na ovaj način: Obmane i zla se ubacuju u misli iz paklova, a isto tako se ubacuju istine i dobra iz neba, to jest, preko neba, od Gospoda; razlog je to da ni ljudi ni duhovi nemisle od samih sebe, nego od onoga što se uliva. Iako ovo izgleda sasvim čudno pa stoga i neverovatno, ipak je sasvim istinito. O ovome vidi ono što je već bilo navedeno i pokazano iz iskustva (br. 2886,4151,6598-6626). Iz ovih razmatranja može se znati kako treba razumeti to da se napadi izvode tako što se ubacuju obmane, i da se ovipovećavaju dok ne dovedu do očajanja.

7148. *I on reče*, označava odgovor. Ovo se vidi iz značenja reči, što je odgovor (vidi br. 7103).

7149. *Besposličite, besposličite*, ovo se vidi iz značenja biti besposlen, što je ne biti dovoljno napadan od obmana (vidi br. 7118).

7150. *I za to govorite: idemo da prinesemo žrtvu Jehovi*, označava da zbog toga misle o takvom bogoštovanju. Ovo se vidi iz onoga što je rečeno gore (br. 7119), gde se javljaju slične reči.

7151. *Nego idite, radite (služite)*, Ovo se vidi iz značenja služiti (raditi), što je biti napadan od obmana (vidi br. 7120,7129); otuda, *Nego idite, služite*, označava nastavak napada, jer su se žalili na poslove (službe), da treba da nastave da služe.

7152. *Pljeva vam se ne će davati*, označava /da ćete biti/ bez takvih spoljašnjih znanja. Ovo se vidi iz značenja pleve, što su najopštija spoljašnja znanja, a otuda i sadržatelji istine (vidi br. 7112 7144); da oni treba da budu bez njih, označeno je sa , *ne će vam se davati*.

7153. *A opeke da dajete na broj*, označava da obmane treba da budu ubacivane obilno. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno (br. 7116), gde se javljaju istereći. Ovo su dakle stvari koje su sdržane u ovim stihovima u unutrašnjem mislu, a koje u čovekovom vidu ne izgledaju važne, izgledaju mu kao nepovezane; iako

su svaka od njih suštinske u predmetima o kojima se govori, i koje se slažu na divotan način. Da je slučaj ovakav, to anđeli opažaju, jer onivide nizove i povezivanja stvari u svetlosti neba, ui bezbrojtajni koje se oblikuju iz unutarnjih istina, okuda je oblik stvari naj lepši i najprijatniji; ovo čovek sam nikako ne može da uradi, jer su unutarnje istine od njega sakrivene, pa ih za to ne može povezati, pa mu stoga izgledaju od malog značaja.

7154. Stihovi 19-21. *A upravitelji sinova Izrailjevih vidješe da je zlo po njih što im se kaza: da ne bude opeka manje na dan. I otišavši od Faraona sretoše Mojsija i Arona, koji izidoše pred njih. Pa im rekoše: Jehova neka vas vidi i sudi, što nas omraziste Faraonu i slugama njegovijem, i dadoste im mač u ruke da nas pobiju. A upravitelji sinova Izrailjevih vidješe da je zlo po njih, označava da je prokletstvo blizu; što im se kaza: da ne bude opeka manje, označava da nije došlo do smanjenja napada obmanama; na dan, označava u svakom stanju. I otišavši od Faraona, označava pokazivanje u to vremekada obmane nisu napadale mnogo; sretoše Mojsija i Arona, koji izidoše pred njih, označava misao o Božanskom Zakonu i doktrini iz njega; Pa im rekoše, označava opažanje; Jehova neka vas vidi i sudi, označava da Božansko o tome odlučuje; što nas omraziste Faraonu, i slugama njegovijem, označava da zbog svega toga svi oni koji su u obmanama odupiru se našoj žalbi; i dadoste im mač u ruke da nas pobiju, označava da zbog toga je kod njih takva žestina da razbiju istine Crkve pomoću obmana.*

7155. *I upravitelji sinova Izrailjevih vidješe da je zlo po njih, označava da je prokletstvo blizu. Ovo se pokazuje iz značenja videti, što stoji za opažanje (vidi br. 2150,3764,5400); iz značenja upravitelja, koji označavaju one koji primaju iz blizine i prenose napade (vidi br. 7111,7136); i iz značenja zla, što označava prokletstvo. Razlog da biti u zlu znači biti blizu prokletstva je to, da oni koji primaju iz najveće blizine prenose napade, njih vređaju nastojnici dovodeći ih do očajanja (br. 7147). Otuda, to što su videli da su u zlu, označava da su blizu prokletstva; jer oni koji su u očajanju, misle da više ne mogu da podnose napade, pa misle da moraju da se predaju; ali to je vreme kad počnu da osećaju olakšanje i kada osećaju kao da su vođeni iz mrkloga mraka prema svetlosti.*

7156. *A opeke da dajete na broj*, označava da ne će biti smanjivanja napada obmanama. Ovo se vidi iz značenja da dajete na broj (da nema smanjenja opeka) (kao gore, br. 7129); i iz značenja pravljenja opeka, što označava trpeti napade obmanama (vidi br. 7113,7145).

7157. *Na broj (na dan)*, označava u svakom stanju. Ovo se vidi iz značenja izraza *na broj, na dan*, što je svakostanje(kao gore, br. 7133).

7158. *I sretoše Mojsija i Arona*, označava misao o Božanskom Zakonu i doktrini iz njega. Ovo se vidi iz značenja sresti, što označava misao, jer se sa sresti ovde označava da su naišli nanjih i da su govoril s njima što, u unutrašnjem smislu, označava misliti o stvarima koje oni predstavljaju; dagovoriti znači misliti, vidi br. 2271,2287,2619); iz reprezentacije Mojsija, koji označava Božanski Zakon (vidi br. 6752); i iz reprezentacije Arona, koji označava doktrinu dobra i istine (vidi br. 6998,7009,7089).

7159. *I otišavši od Faraona, sretoše Mojsija i Arona koji izidoše pred njih*, označava manifestaciju (ispoljavanje) u to vreme kada napadi nisu bili tako učestali. Ovo se vidi iz značenja izidoše pred njih, kada se govori o Božanskom Zakonu i o doktrini iz njega, što označava manifestaciju (ispoljavanje); i iz značenja otići od Faraona, što označava da obmane nisu tako često napadale. Da Faraon označava obmane koje napadaju, vidi br. 7107,7117,7142.

/7159a/. *Pa im rekoše*, označava opažanje. Ovo se vidi iz značenja reći, u istorijskim delovima Reči, što označava opažanje, o čemu često gore.

7160. *Jehova neka vas vidi i sudi*, označava da Božansko raspolaže. Ovo se vidi iz značenja Johova vidi i sudi, što označava da Božansko raspolaže; jer ono što Jehova vidi i sudi, On time raspolaže; jer videti označava Božansko opažanje, naime, proviđanje. Pošto su te stvari označene u unutrašnjem smislugornjim rečima, uobičajeno je reći, kada se dogodi zlo nečijom krivicom, *Neka Jehova vidi i sudi*.

7161. *Što nas omraziste Faraonu (da zaudaramo u očima Faraona) i njegovim slugama*, označava da zbog tih stvari svi oni koji su u obmanama, protive se našem

odobravanju. Ovo se vidi iz značenja omrznuti (zaudarati nekome), što je protiviti se, o čemu će se govoriti ubrzo; i iz značenja onoga što je prijatno (vidi br. 925,1514,1517-1519,4748); a pošto miris označava opažanje onoga što je prijatno, to označava i opažanje vere i ljubavi prema bližnjem, jer ovo je prijatno (br. 1519,4748); i pošto su ovi /vera i ljubav prema bližnjemu/ prijatni, odobravanje (slaganje) je najprijatnije, to jest, spremnost da se služi, a to je samo dobro vere i ljubavi prema bližnjem; otuda to da miris označava odobravanje. Pošto miris označava sve ono što je prijatno Gospodu, stoga smrad označava protivljenje (odbojnost, averziju) i gađenje na obamnei zla. Pošto se smrad koristi da se označi odbojnost, to se koristi u Reči da se označi odbojnost, kao u 1 knjizi Samuilovoj, *I stoga Izrailj omrznu (zasmrdi) Filistejima* (XIII.4). Ponovo, *Ahis vjerovaše Davidu i govoraše: baš se omrazio (baš zaudara) s narodom svojim Izrailjem* (XXVII.12). Ponovo, *Tada sinovi Amonovi vidješe gdje se omraziše (zasmrdješe) s Davidom* (2 Samuilova X.6). Ponovo, *Ahitofel reče Apsalomu: Neka sav Izrailj čuje da si mrznuo ocu svome (da mu zaudaraš)* (2 Samuilova XVI.21). U ovim odlomcima zaudarati označava odbojnost (averziju). Kod Isaije, *I pobijeni njihovi baciće se i od mrtvaca njihovijeh dizaće se smrad i gore će se rasplnuti od krvi njihove* (XXXIV.3); smrad označava odvratno zlo; isto tako kod Amosa (IV.10), i kod Davida (Psalam XXXVIII,5,6). Da u očima Faraona i u očima njegovih sluga, označava u opažanju svih onih koji su u obmanama, vidi se iz značenja očiju, koja označavaju opažanje (br. 4339); i iz reprezentacije Faraona, što označava one koji su u obmanama (vidi br. 6651,7126,7142). Razlog da se kaže da njihov miris zaudara u njihovim očima je to, što svi oni koji su u obmanama i u zlima osećaju odvratnost prema dobrima a istine im zaudaraju. Da oni koji su u zlima a otuda i u obmanama, zaudaraju, pokazuje se u paklovima koji se nazivaju lešinarski paklovi, gde su razbojnici i oni koji su skloni osveti; kao i u paklovima koji se nazivaju izmetni paklovi (defekalni paklovi), gde su preljubočinci i oni kojima su cilj bila prljava uživanja. Kada se ti paklovi otvore, iz njih izbijaju nepodnošljivi smradovi (vidi br. 4631), ali njih mogu da oseće samo oni čije je unutrašnje duha otvoreno. Međutim, oni koji su u tim paklovima, osećaju te smradove kao nešto prijatno, pa stoga vole da živemeđu onima koji zaudaraju (vidi br. 4628); jer oni su kao one životinje koje žive na mrtvim telima i u izmetima, i tamo nalaze najveće uživanje u

životu. Kada izađu iz sfere onih koji zaudaraju, njima su odvratni i neprijatni slatki i prijatni mirisi. Iz ovih se razmatranja može videti kako treba razumeti to, da oni koji su u obmanama, da osećaju odbojnost prema onim stvarima koje pripadaju Božanskom Zakonu i doktrine iz njega, a što je predstavljeno Mojsijem i Aronom, za koje se kaže da je njihov miris zaudarao u očima Faraona i u očima njegovih slugu.

7162. *I dadoste im mač u ruku da nas pobiju*, označava da otuda imaju takavu žarku želju da razore istine Crkve pomoću obmana. Ovo se vidi iz značenja mača, što označava obmanu koja se bori i pustoši (vidi br. 2799,6353,7102); i iz značenja pobiti, što označava razušiti one stvari koje pripadaju veri i ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 6767). Stvari koje pripadaju veri i ljubavi prema bližnjemu, označene su sinovima Izrailjevim, a za koje se kaže da će biti pobijeni, jersu suštinske stvari duhovne Crkve označene sinovima Izrailjevim, a to su ljubav prema bližnjemu i vera.

7163. *22,23. I Mojsije se vrati ka Jehovi i reče: o Gospode, za što si navukao to zlo na narod? za što si me poslao? Jer od kako izidoh pred Faraona i progovorih u tvoje ime, još gore postupa s narodom ovijem, a ti ne izbavi naroda svojega. I Mojsije se vrati ka Jehovi i reče*, označava žalbu (prigovor) od Božanskog Zakona (zasnovana na Božanskom Zakonu); *o Gospode, za što si navukao to zlo na narod?* označava da obmane previše napadaju one koji su u istinama i dobrima; *za što si me poslao?* označava jer izgleda da Zakon koji proističe od Božanskog, kaže nešto drugo; *Jer od kako izidoh pred Faraona i progovorih u tvoje ime*, označava kada se zapovest Božanskog Zakona pokazala onima koji su u obmanama; *još gore postupa s narodom ovijem*, označava da su tada oni, koji su u istinama i dobrima Crkve bili još više povređeni obmanama koje se ubacuju; *a ti ne izbavi naroda svojega*, označava da nisu bili oslobođeni napadanja od strane obmana.

7164. *I Mojsije se vrati ka Jehovi i reče*, označava žalbu (prigovor) od Božanskog Zakona. Ovo se vidi iz značenja vratiti se ka Jehovi, što je predati žalbu onih koji su u istinama i dobrima, a protivu onih koji su u obmanama i zlima; da vratiti se ka Jehovi (obratiti se) označava žalbu, vidi se iz onoga što sledi; i iz reprezentacije Mojsija, koji označava Božanski Zakon (vidi br. 6723,6827,7014); otuda je žalba od istine koja je u Božanskom zakonu, da oni koji su u obmanama, imaju vlast nad

onimakoji su u istinama (prim. prev. imaju vlast koja je samo po dopuštenju i za određeno vreme kako bi se duh doveo do očaja, i onda dobio Božanskuutehu i bio uveden istine, i u nebo).

7165. *Gospode, za što si navukao ovo zlo na narod?* označava da obmane previše napadaju one koji su u istinama i dobrima. Ovo se vidi iz značenja napadati, a što znači da imjedopušteno da previše napadaju, jer to je, u duhovnom smislu, napadati, kada se kaže za one koji su u istinama i dobrima; i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji su ovde narod, što označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi, stoga one koji su u istinama Crkve i u njenim dobrima (vidi gore, br.7162).

7166. *Za što si me poslao?* označava kad izgleda da Zakon, koji proističe od Božanskoga, kaže nešto drugo. Ovo se vidi iz značenja za što je ovako, kad izgleda da je drugačije; iz reprezentacije Mojsija, koji kaže ove stvari o sebi, što označava Zakon od Božanskog (vidi upravo gore,br. 7164); i iz značenja biti poslan, što označava proisticanje (vidi br. 4710,6831); otuda se sa, *Za što sime poslao?* označava da izgleda da Zakokoji proističe od Božanskog, kaže nešto drugo. Pošto je ovorekao onaj ko se žali na napade obmanama, to izgleda kaoda Zakon odBožanskog govori drugačije, kad u stvari ne govori drugačije: jer je Zakon od Božanskog je Zakon reda, a Zakon reda o onima koji su pod napadima je da oni treba da budu napadani sve dok ne budu dovedeni u stanje očaja, jer ako ne dođu doi očaja, izostaje krajnja korist napada. Da se iskušenje povećava sve do očaja, jasno se vidi iz Gospodovog iskušenja u Getsemanskom vrtu (Mateja XXVI.38,39; Marko XIV.33.36; Luka XXII.44); a posle i na krstu (Mateja XXVII.46), tako da je /iskušenje/ dovelo do očaja; a iskušenje Golspodovo je primer iskušenja vernih; stoga Gospod kaže, *da ko god sledi Njega, treba da uzme svoj krst* (Mateja X.38;XVI.24), jer je Gospodova glorifikacija (proslavljenje) primer (model) čovekovog preporađanja (vidi br. 3138,3212,3296,4402,5688); a preporod se uglavnom izvodi preko iskušenja.

7167. *Jer od kako izidoh pred Faraona i progovorih uTvoje ime,* označava kada sepokazala zapovest, iz Božanskog Zakona, onima koji su bili u obmanama. Ovo se vidi iz značenja progovoriti, što znači doneti zapovest, koja u ovom slučaju izgleda kao da dolazi od Božanskog, ali se ona ne donosi radi onih u paklu, nego se na

ovaj način oni ohrabruju preko duhova, jer to njima izgleda kao zapovest od Božanskog; iz reprezentacije Faraona, koji označava one koji su u obmanama i koji napadaju (vidi br. 6651,6679,7124); i iz značenja imena Jehovinog, koje označava sve što pripada veri i ljubavi prema bližnjemu, preko čega se služi Gospodu (vidi br. 2724,6674), stoga sve što pripada Božanskom Zakonu, jer je Božanski zakon sve ono što pripada ljubavi ka bližnjemu i veri; jer je Božanski Zakon istina koja proističe od Gospoda , a ono što proističe od Gospoda je Božansko Dobro i Istina, a Božansko Dobro je ljubav i ljubav prema bližnjem, dok je Božanska Istina vera.

7168. *Još gore postupa s narodom ovijem, označava da tada izgleda da su oni koji su u istinama i dobrima Crkve napadani od obmana koje se unose. Ovo se pokazuje iz značenja gore postupati, što označava povrediti ubacivanjem obmana. Ovo se vidi iz značenja postupati gore , što označava bitinapadan od obmana koje se ubacuju, u ovome slučaju, gde to samo izgledaju povrede, jer oni koji su u napadani i koji su u iskušenju, njih ne mogu da povrede obmane koje se ubacuju, jer ih Gospod štiti; i iz reprezentacije Izrailja, koji je ovde narod, što označava one koji su u istinama Crkve i u njenim dobrima (kao gore, br. 7162).*

7169. *A Ti ne izbavi naroda Svojega, označava da nisu bili oslobođeni od obmana koje napadaju. Ovo se vidi iz značenja biti izbaavljen od napada obmana, jer se ovde govori u onome što prethodi, o napadima obmana, pa stoga biti izbaavljen ovde označava biti oslobođen od njih. Da Tvoj narod označava one koji su u istinama i dobrima Crkve, a koji su napadani, vidi upravo gore, br. 7165,7168.*

NASTAVAK O DUHOVIMA I STANOVNICIMA ZEMLJE MERKUR.

7170. *Neki se duhovi sa Merkura pojaviše na levoj strani kugle (globusa), a kasnije i kao čvrsto telo koje se pružalo u dužinu na onu njenu stranu koja je otkrenuta od sunca. A kada su do nje stigli, pitao sam se u kome pravcu idu, da li na Zemlju ili na neku drugu /zemlju/, a ubrzo sam primetio da su se okrenuti natrag na desno, i da su se u tome pokretu približili zemlji Veneri, na onu stranu koja je otkrenuta od sunca. Ali kada su do nje stigli, rekoše da ne će tamo ostati, jer da su stanovnici zli; stoga su se okrenuli ka drugom delu te zemlje koja gleda na sunce, i tada rekoše*

da će se tamo zadržati, jer da su stanovnici toga dela dobri. Kad se to desilo, postao sam svestan značajne promene u mozgu, i jakog pokreta (operacije) otuda. Iz ovoga mi je bilo dato da zaključim da su duhovi sa Venere, koji su bili sa te strane planete, bili u slozi sa duhovima sa planete Merkur, i da se oni odnose na memoriju materijalnih stvari, koja se slaži sa memorijom nematerijalnih stvari, koju /memoriju/ sačinjavaju duhovi sa Merkura: otuda to da se osećalo jače delovanje (operacija) od njih kada su bili tamo.

7171. *Potrebno je znati da se sunce ovoga sveta ne pojavljuje nikako nijednom duhu, niti bilo šta što je u njegovoj svetlosti; jer je njima svetlost sunca ovoga sveta mrkli mrak. Sunce /ovoga sveta/ ostaje u opažanju duhova samo zato što su jednomživali u svetu, i pokazuje se u njihovoj ideji kao nešto jako zamračeno, i postavljeno je iza na značajnom otstojanju, na visini malo iznad glave. Planete, koje su unutar ovoga sunčanogsistema, pokazuju se u skladu s utvrđenim položajima u odnosu na sunce. Merkur se pokazuje iza na malom rastojanju iza malog na desno; planeta Venera, na levo malo iza; planeta Mars, na levo ispred; planeta Jupiter, na levo napred, ali i na levo ispred, ali na većem rastojanju; planeta Saturn, direktno napred, na znatnom rastojanju; Mesec je na levo, na srednjoj visini; sateliti se pokazuju na levo u odnosu na svoje planete. Takav je položaj onih planeta u idejama duhova i anđela. Duhovi se pokazuju blizu njihove planete, ali jako odvojeno od nje.*

7172. *Jednom opazih kako se nekoliko duhova s naše Zemlje nađoše s nekim duhovima sa Merkura, pa sam ih čuo kako razgovaraju; u ovoj prilici duhovi s oveplanete su ih pitali, među ostalim stvarima, u koga veruju. Odgovoriše da veruju u Boga. Ali kada su dalje zapitkivani o Bogu u kojega veruju, nisu bili voljni da kažu da je njihov običaj da se ne odgovara neposredno. Duhovi sa zemlje Merkur zapitali su, kad je bio na njima red, duhove s naše Zemlje, u koga ovi veruju. Oni rekoše da veruju u Gospoda Boga. Tada duhovi s Merkura rekoše, da opažaju da ovine verujuni u jednoga Boga, i da imaju naviku da ustima kažu da veruju, dok u stvari ne veruju (Duhovi sa Merkura imaju istančano opažanje kao posledicu toga što neprestano istražuju, pomoću opažanja, ono što drugi znaju). Duhovi s naše Zemlje bili su oni koji u svetu bili dali isovest vere preko doktrine Crkve, ali nisu živeli*

životom po veri. Kad su čuli ove stvar, čutili su, jer su opažanjem primetili da je slučaj bio takav.

7173. *Neki su duhovi znali iz neba, da je jednom duhovima sa zemlje Merkur obećano da će videti Gospoda; stoga su ih pitali o meni, da li se sećaju toga obećanja. Rekoše da se sećaju, ali da ne znaju da li je obećanje dato tako da isključi svaku sumnju o tome. Dok su ovako razgovarali, Sunce neba im se pokazalo. (Sunce neba, koje je Gospod, vide samo oni koji su u najdubljem ili u trećem nebu; drugi vide samo njegovu svetlost, a vide i Mesec (vidi br. 1529-1531,4960). Ugledavši Sunce, rekoše da je to Gospod Bog, jer nisu videli lica. U međuvremenu su duhovi razgovarali, ali ne znam šta su rekli. Međutim, odjednom, Sunce se ponovo pokaza, a posred njega Gospod okružen sunčanim krugom; ugledavši ovo, duhovi s Merkura pokazaše svoju poniznost, i utonuše. Tada se Gospod pokaza izvan Sunca duhovima ove Zemlje, koji su Ga videli dok su bili ljudi, u svetu, a koji su sve jedan po jedan priznali da je to Gospod Sam, i ovo su priznali (ispovedili) pred celom skupinom. Tada se Gospod pokaza izvan Sunca i duhovima sa Jupitera, koji izjaviše jednoglasno da je to On Sam kojega su videli na svojoj zemlji kada se Gospod svemira njima pokazao.*

7174. *Posle toga kada se Gospod pokazao, neki od njih odvedeni u prema prednjem delu na desno, i dok su išli, rekoše da vide svetlost mnogo jasniju i čistiju nego onu koju su ranije videli, i da nema jasnije svetlosti; a ovo je bilo vreme večeri ovde. Bilo je mnogo onih koji su ovo rekli.*

7175. *Posle izvesnog vremena pokazana mi je jedna žena stanovnik zemlje Merkura; imala je lepo lice, ali manje nego žene naše Zemlje; a bila je i vitkija, ali iste visine; glava joj je bila pokrivena lanenom maramom, nameštenom nehajno ali ipak lepo. Bio mi je pokazan i muškarac (vir) sa te zemlje; i on je bio vitkije građen nego muškarci (viri) na našoj Zemlji; bio je obučen u odeću tamno plavu, koja je bila pripijena uz telo, bez ijednog nabora ili ispupčenja. Ali stanovnici te zemlje malo misle o svojim telima, što mi je pokazano tako što kada dođu u drugi život i postanu duhovi, oni ne žele da se vide kao ljudi (homines), kao duhovi s naše Zemlje, nego kao kristalne kugle. Ovako žele da izgledaju, kako bi od sebe udaljili*

materijalne ideje, pošto su znanjanematerijalnih stvari pretstavljena u drugom životu kristalima.

7176. *Pokazane su mi i neke vrste njihovih goveda i krava, koji se nisu mnogo razlikovalei od onih s naše Zemlje, ali su bili manji, približno po velilini kao jeleni i srne.*

7177. *Pitali su ih i o suncu njihovog /sunčanog/ suistema, kako ono izgleda s njihove zemlje. Rekoše da izgleda široko, i da izgleda šire nego sa drugih zemalja; rekoše da ovo mogu da znaju iz ideja drugih duhova o suncu. Dalje rekoše, da uživaju srednju temperaturu, ni vrućinu ni hladnoću. Bilo mi je dato da imkažem da je tako Gospod provideo, da ne bi bili izložene preteranoj vrućini, što bi bila posledica toga što je njihova zemlja bliža suncu od ostalih zemalja, jer vrućina ne dolazi od blizine sunca, nego od visine i gustine vazdušne atmosfere, što se jasno vidi po hladnoći na visokim planinama čak i u toplim klimama; tako isto, toplina varira u skladu sa pravim ili kosim padanjem sunčanih zraka, što se vidi po godišnjim dobima zimei leta u svakoj oblasti. Ovo su pojedinosti, koje mi je bilo dato da saznam o duhovima i stanovnicima zemlje Merkur. Na završetku sledećeg poglavlja, biće dat izveštaj o duhovima sa planete Venere.*

KNJIGA IZLASKA (EXODUS) ILI DRUGA KNJIGA MOJSIJEVA.

POGLAVLJE ŠESTO.

DOKTRINA (NAUK) O LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU.

7178. *Niko ne može znati šta je dobro, shvaćeno u duhovnom smislu, ako ne zna šta su ljubav prema bližnjem i ljubav prema Bogu; i niko ne može znati šta je zlo ako ne zna šta su ljubav prema sebi i ljubav prema svetlu. Niti pak neko može znati, iz unutrašnjeg priznavanja, šta je istina, koja pripada veri, ako ne zna šta je dobro i ako nije i sam u dobru (ako nije dobar); niti može znati šta je obmana, ako ne zna šta je zlo. Iz ovoga razloga, niko ne može da sebe ispita ako ne zna šta dobro od ove dve ljubavi, i šta je istina od dobra; i ako ne zna šta je zlo od one dve ljubavi, i šta je obamna od zla.*

7179. Čovek ima dve sposobnosti, od kojih je jedna razum a druga je volja. Volja je data čoveku radi dobra koje pripada ljubavi, a razum /je dat/ radi istine koja pripada veri, jer dobro koje pripada ljubavi odnosi se na volju, a istina koja pripada veri, odnosi se na volju, dok istina koja pripada veri, pripada razumu. Svaka od ovih sposobnosti komunicira da divan način s drugom. One se povezuju kod onoga koji je u dobru a otuda i u istini; a one se pobezuju i kod onih koji su u zlu a otuda u obmani; i kod jednih i kod drugih, ove dve sposobnosti čine jedan um. Različito je kod onih koji su u istini u pogledu vere, i u zlu u pogledu života; isto je tako i s onima koji su u obmani u pogledu vere, i u prividnom dobru u pogledu života.

7180. Čoveku nije dopušteno da deli svoj um, i da razdvoji ove dve sposobnosti jednu od druge, to jest, da razume i govori istinu, a da hoće i čini zlo; jer u ovom slučaju jedna bi sposobnost gledala prema nebu, a druga na dole prema paklu, i tako bi čovek ostao viseći između njih. Ali neka mu je znano, da ga volja nosi, i a razum odobrava. Iz ovih razmatranja jasno je kakav je slučaj s verom i s ljubavlju, i kakvo je stanje čovekovo ako su ove /sposobnosti/ razdvojene.

7181. Ništa nije čoveku nužnije negodazna da li su u njemu nebo ili pakao; jer u jednom ili u drugom mora da živi u večnosti. Da bi ovo mogao da zna, nužno je da zna šta je dobro a šta zlo, jer dobro sačinjava nebo, a zlo sačinjava pakao. Doktrina (Nauk) ljubavi prema bližnjemu uči i o jednom i o drugom.

7182. Govorimo o ljubavi prema Bogu, a pod tim mislimo na ljubav prema Gospodu, jer nema drugoga Boga: Otac je u Njemu (Jovan XIV.9-11), i Sveti Duh je od Njega (Jovan XVI.13-15).

POGLAVLJE VI.

1. A Gospod reče Mojsiju: sad ćeš vidjeti šta ću učiniti Faraonu; jer pod rukom krjepkom pustiće ih, i istjeraće ih pod rukom krjepkom.

2. I još govori Bog Mojsiju i reče mu: ja sam Jehova.

3. *Javio sam se imenom Avramu, Isaku, i Jakovu imenom Bog svemogući, a imenom svojim Jehova ne bih im poznat.*
4. *I učinih zavjet svoj s njima da ću im dati zemlju Hanansku, zemlju i kojoj bijahu došljaci, u kojoj življahu kao stranci.*
5. *I čuh uzdisanje sinova Izrailjevih, koje Egipćani drže u ropstvu, i opomenuh se zavjeta svojega.*
6. *Za to kaži sinovima Izrailjevijem: ja sam Jehova, i izvešću vas ispod bremena Egipatskih, i oprostiću vas ropstva njihova, i izbaviću vas mišicom podignutom i sudovima velikim.*
7. *I uzeću vas da mi budete narod, i ja ću vam biti Bog, te ćete poznati da sam ja Jehova Bog vaš, koji vas izvodim ispod bremena Egipatskih.*
8. *Pak ću vas odvesti u svoju zemlju, za koju podigoh ruku svoju, zaklinjući se da ću je dati Abram, Isaku, i Jakovu: i daću vam je u našljedstvo, ja Jehova.*
9. *I Mojsije kaza tako sinovima Izrailjevim; ali ne poslušashe Mojsija od slabosti duha svojega i od ljutoga ropstva.*
10. *I Jehova reče Mojsiju govoreći:*
11. *Idi, kaži, Faraonu caru Egipatskom, neka pusti sinove Izrauljeve iz zemlje svoje.*
12. *A Mojsije progovori pred Jehovom i reče: eto, sinovi Izrailjevi ne poslušashe me, a kako će me poslušati Faraon, kad sam neobrezanijeh usana?*
13. *Ali Jehova govori Mojsiju i Aronu, i zapovjedi im da idu k sinovima Izrailjevijem i k Faraonu, da izvedu sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske.*
14. *Ovo su poglavice u domovima otaca svojih: sinovi Rubena prvenca Izrailjeva; Henoh i Faluj, Hezron i Harmija; to su porodice Rubenove.*
15. *A sinovi Šimunvi (Simeunovi): Jamuel i Jamin i Abod i Jahin i Soar i Saul, sin neke Hananejke; to su porodice Šimunove.*

16. *A ovo su imena sinova Levijevih po porodicama njihovijem: Gerson i Kat i Merarije; i Levije poživje sto i trideset i sedam godina.*
17. *A ovo su sinovi Gersonovi: Lobnije i Semen po porodicama svojim.*
18. *A sinovi Katovi: Amram i Izar i Hebron i Ozijel a Kat poživje sto trideset i tri godina.*
19. *A sinovi Merarijevi: Moholije i Muzije. To su porodice Levijeve po lozama svojim.*
20. *Amram se oženi Johabedom bratučedom svojom, i ona mu rodi Arona i Mojsija. I poživje Amram sto i trideset i sedam godina.*
21. *A sinovi Izarovi bjehu: Korej i Nefeg i Zehrije.*
22. *A sinovi Ozijelovi: Mizael i Elizafan i Setrije.*
23. *A Aron se oženi Elizabetom kćerju Aminadabovom sestrom Nahazovom; i ona mu rodi Nadabai Abijuva i Eleazara i Itamara.*
24. *A sinovi Korejevi bjehu: Aser i Elkana i Abijazal. To su porodice Korejeve.*
25. *I Eleazar sin Aronov oženi se jednom od kćeriFutijelovijeh, i ona mu rodi Finesa. To su poglavice između otaca Levitskih po svojm porodicama.*
26. *To je Aron i Mojsije, kojima reče Jehova: izvedite sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske u četama njihovijem.*
27. *To su koji govoriše Faraonu caru Egipatskom da izvedu sinove Izrailjeve iz Egipta; to je Mojsije i to je Aron.*
28. *I kad Jehova govoraše Mojsiju u zemlji Egipatskoj,*
29. *Reče Jehova Mojsiju govoreći: ja sam Jehova; kaži Faraonu caru Egipatskom sve što sam ti kazao.*
30. *I Mojsije reče pred Jehovom: evo ja sam neobrezanijeh usana, pa kako će me poslušati Faraon?*

SADRŽAJ.

7183. U prethodnom poglavlju govorilo se o onima koji su u Gospodovom duhovnom carstvu, kako ih obmane napadaju i kako su zbog tih napada bili blizu očajanja. Oni se sada vesele u nadi, i s obećanjem da je izvesno da će biti osčobođeni. To je predmet o kome segovori u unutrašnjem smislu ovoga poglavlja, a što je označeno onim što Jehova kaže Mojsiju.

7184. Posle se opisuje Gospodovo duhovno carstvo u pogledu ljubavi prema bližnjemu, a onda u pogledu doktrine, i kao i u pogledu primanja Božanskog Zakona: Ruben i Šimun i njihove porodice pretstavljaju stvari koje pripadaju veri; Levije i njegove porodice, ono što pripada ljubavi prema bližnjemu; Aron i njegove porodice, stvari koje pripadaju doktrini; a Mojsije, ono što pripada Božanskom Zakonu.

UNUTRAŠNJI SMISAO.

7185. *1. A Gospod reče Mojsiju: sad ćeš vidjeti šta ću učiniti Faraonu; jer pod rukom krjepkom pustiće ih, i istjeraće ih pod rukom krjepkom. A Gospod reče Mojsiju, označava pouku o Božanskom Zakonu; sad ćeš vidjeti šta ću učiniti Faraonu, označava jasno opažanje o onome što će se desiti onima koji napadaju: jer pod rukom krjepkom pustiće ih, označava da će i pored sve njihove velike sile, bežati od njih; i istjeraće ih iz svoje zemlje, označava da će ih, i pored sve svoje snage, otjerati iz svoje blizine.*

7186. *I Jehova reče Mojsiju, označava pouku o Božanskom Zakonu. Ovo se vidi iz značenja Jehova reče, što označava pouku od Božanskog, o čemu će se govoriti u onome što sledi; i iz reprezentacije Mojsija, koji označava Božanski Zakon (vidi br. 6723,6752,7014). Razlog zašto Jehova reče Mojsiju označava pouku o Božanskom Zakonu je to, što se na kraju prethodnog poglavlja verovalo po Božanskom Zakonu da će oni u duhovnoj Crkvi biti odmah oslobođeni napadanja; međutim, bilo je u stvari po /Božanskom/redu da se zlo, koje napada uklanja, postepeno, i da se oni*

u duhovnoj Crkvi oslobode postepeno. Jer samo je ovo Božanski red; jer svaki Božanski Zakon govori o redu, tako da je isto da li kažemo Božanski Zakon ili Zakon Božanskog reda. Oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi, sada bivaju poučeni o ovome zakonu, i da će u skladu s njim biti oslobođeni, kada, po redu, dođe za to vreme i stanje. Da je Mojsije, koji ovde pretstavlja duhovnu Crkvu kada su oni u njoj pod napadom, verovao iz Božanskog Zakona da će odmah biti oslobođeni napadanja, vidi se iz onoga što je bilo rečeno nakraju prethodnog poglavlja, naime, *Za što si navukao ovo zlo na narod? i za što si me poslao? a Ti ne izbavi narodasvojega?* koje reči označavaju da su odviše napadani od obmana, dok Zakon koji proistiće iz Božasmog, izgleda da kaže nešto drugo, pa tako nisu oslobođeni napadanja (vidi br. 7165, 7166,7169). Razlog zašto se oni u duhovnoj Crkvi i oni u nižoj zemlji oslobađaju postepeno od napadanja, a ne odjednom, je to što se inače zla i obmane ne mogu otkloniti, a dobra i istine uvesti na njihovo mesto; ovo se izvodi preko mnogo promena stanja, to jest, postepeno. Oni koji misle da se čovek može odmah uvesti u nebo i da sve zavisi samo od Gospodove Milosti, jako se varaju. Kad bi to bio slučaj, onda bi svi bez obzira koliko ih je, čak i oni u paklu, bili podignuti u nebo, jer se Gospodova Milost prostire na sve; ali to je u skladu s redom da svako nosi sa sobom svoj život koji je živio u svetu, i da je njegovo stanje u drugom životu u skladu s tim, i da se Gospodova Milost uliva u sve, ali da se prima na razne načine, a da je oni u paklu odbacuju; pošto su upili zlo u svetu, oni ga zadržavaju i u drugom životu, i ono se ne može popraviti u drugom životu, jer stablo leži tamo gde je palo. Iz ovih se razmatranja vidi da je u skladu s redom, da oni koji žive u dobru, ali kod kojih je bilo nekih grubosti i nečistote koje pripadaju ljubavi prema sebi i svetu, ne mogu da budu zajedno s onima u nebima, dok se ove ne uklone. Otuda se vidi da se oslobađanje od napadaja postože postepeno.

7187. *Sad ćeš vidjeti šta ću učiniti Faraonu*, označava jasno opažanje o tome što će se desiti onima koji napadaju. Ovo se vidi iz značenja videti, što označava opažanje (vidi br. 2150,4723,5400), u ovom slučaju, jasno opažanje, jer se kaže o pouci od Božanskog; iz značenja *šta ću učiniti*, što označava ono što će se desiti; i iz reprezentacije Faraona, koji označava one koji napadaju tako što ubacuju obmane (vidi br.6651,7126,7142).

7188. *Jer pod rukom krjepkom pustiće ih,* označava da će, i pored sve sile i moći, bežati od njih. Ovo se vidi iz značenja krjepke ruke, što označava silu i moć; (da ruka označava moć, vidi br. 878,6947,7011); i iz značenja pustiti ih, što označava bežati od njih. Ovo je ovakav slučaj: kada se pakleni zaplaše kaznama da ne čine zla, oni se na kraju uzdrže od napadanja, i hoće da ostave one /koje su napadali/ i da pobjegnu; ali je njihovo životno uživanje u tom da čine zlo i da napadaju, pa se stoga ne mogu uzdržati, osim ako upotrebe svu moć i silu da se udalje; jer ono što je najveće uživanje u nečijem životu, to pripada njegovoj ljubavi i njegovom životu, i to ga nosi, niti mu se može odupreti, osim kada su neprijatnosti kazni veće od uživanja u činjenju zla; otuda dolaze kažnjavanja zlih u drugom životu.

7189. *I istjeraće ih iz zemlje svoje rukom krjepkom,* označava da će ih svom silom i moći otjerati iz svoje blizine. Ovo se vidi iz značenja ruke krjepke, koja označava svu silu i moć (vidi kao gore, br. 7188); iz značenja istjerati ih; i iz značenja svoje zemlje, što označava blizinu. Da je zemlja tamo gdje su oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi koji su napadani, naime, da je ona u blizini paklova koji napadaju, i koja se naziva nižom zemljom, vidi br. 7090; otuda iz zemlje značava iz njihove blizine.

7190. Stihovi 2-8. *I još govori Bog Mojsiju i reče mu: ja sam Jehova. Javio sam se imenom Avramu, Isaku, i Jakovu imenom Bog svemogući, a imenom svojim Jehova ne bih im poznat. I učinih zavjet svoj s njima da ću im dati zemlju Hanansku, zemlju i kojoj bijahu došljaci, u kojoj življahu kao stranci. I čuh uzdisanje sinova Izrailjevih, koje Egipćani drže u ropstvu, i opomenuh se zavjeta svojega. 6. Za to kaži sinovima Izrailjeviem: ja sam Jehova, i izvešću vas ispod bremena Egipatskih, i oprostiću vas ropstva njihova, i izbaviću vas mišicom podignutom i sudovima velikim. I uzeću vas da mi budete narod, i ja ću vam biti Bog, te ćete poznati da sam ja Jehova Bog vaš, koji vas izvodim ispod bremena Egipatskih. Pak ću vas odvesti u svoju zemlju, za koju podigoh ruku svoju, zaklinjući se da ću je dati Abram, Isaku, i Jakovu: i daću vam je u nasljedstvo, ja Jehova. I još govori Bog Mojsiju, označava nešto novo, ali nastavlja s onim što je već u toku; i reče mu: ja sam Jehova, označava potvrđivanje od Božanskog, koje je neopozivo; Javio sam se imenom Avramu, Isaku, i Jakovu imenom Bog svemogući (Bog Kušatelj), označava Gospodova iskušenja u pogledu Ljudskog, kao i iskušenja vernih, i utehu koja sledi; a imenom*

svojim Jehova ne bih im poznat, označava da oni koji su u Duhovnoj Crkvi u iskušenjima, nisu mislili o Božanskim stvarima koje pripadaju Crkvi; *I učinih zavjet svoj s njima*, označava povezanost koja čak i tada postoji sa Gospodovim Božanskim Ljudskim; *da ću im dati zemlju Hanansku*, kož koju povezanost oni će biti uzdignuti u nebo; *zemlju i kojoj bijahu došljaci, u kojoj življahu kao stranci*, označava gde su one stvari koje pripadaju veri i ljubavi prema bližnjemu, o kojima su bili poučeni, i prema kojima su živeli. *I čuh uzdisanje sinova Izrailjevih*, označava žalost koja prati borbe; *koje Egipćani drže u ropstvu*, označava kod onih koji su u obmanama, a koji nastoje da potčine; *i opomenuh se zavjeta svojega*, označava da je bilo oslobađanja od njih radi povezivanja; *Za to kaži sinovima Izrailjevijem*, označava da će Božanski Zakon dati onima koji su u Gospodovoj duhovnoom carstvu da opažaju; *ja sam Jehova*, označava potvrđivanje od strane Božanskog; *i izvešću vas ispod bremena Egipatskih*, označava da će ih Gospod osloboditi napada onih koji su u obmanama; *i oprostiću vas ropstva njihova*, označava /oslobodiću ih / potpuno od njihovg napora da /vas/ potčine; *i izbaviću vas mišicom podignutom*, označava izvođenje iz pakla Božanskommoći; */i sudovima velikim*, označava da će to biti u skladu sa zakonima reda od Gospodovog Božanskog Ljudskog/. *I uzeću vas da mi budete narod*, označava da će oni biti dodati onimau nebu; *i ja ću vam biti Bog*, označava da će i oni primiti Božansko; *te ćete poznati da sam ja Jehova Bog vaš*, označava opažanje tada da je Gospod jedini Bog; *koji vas izvodim ispod bremena Egipatskih*, koji oslobađa od napadanja onih koji su u obmanama. *Pak ću vas odvesti u svoju zemlju, za koju podigoh ruku svoju, zaklinjući se da ću je dati Abramuu, Isaku, i Jakovu*, označava uzdizanje u nebo Božanskom moći, gde je Gospodovo Božansko Ljudsko sve; *i daću vam je u našljedstvo*, označava /da će primitgi/ Gospodov život u večnosti; *ja Jehova*, označava potvrđivanje od strane Božanskog.

7191. *I Bog reče Mojsiju*, označava nešto novo, ali nastavlja se ono što je u toku. Ovo se vidi iz toga, što se česti čita u kontekstu, *Jehova reče, Jehova govori*, kao i u ovome poglavlju (stih 1), *Jehova reče Mojsiju*; i u ovome stihu *Jehova reče Mojsiju*; na sličan način u stihovima 10.13,28,29; i na drugim mestima; koje ponavljanje označava samo to da ovde počinje nešto novo, koje je u vezi s onim što se događa pre. Da *Jehovareče* označava novu /fazu/ opažanja, vidi br. 2061,2238,2260).

Treba primetiti da je Reč, u izvornom jeziku, bez znakova završetaka, pa su se koristile umesto njih izrazi; na mesto manjih završetaka koristilo se *and*, što je razlog da se ova reč tako često javlja. I anđeoski govor je isto tako neprekidan, iako ima završetke, ali su delovi tako divno spojeni s onim koji sledi, jer je anđeoski govor ispunjen stvarima, i to bezbrojnim stvarima koje su neizrecive i neshvatljive čoveku dok je u svetu; otuda se zaključci iz prethodnih rečenica mogu sasvim povezati sa počecima onih koje slede, tako da se može od nekoliko nizova oblikovati jedan. Ono što začuđava i što je neverovatno, je to da se oblik neba pretstavlja u anđeoskom govoru; otuda je to, da je anđeoski govor tamo harmonija kao od pevanja, gde je svaki zažvršetak jednosložan, stoga je u jednom; a rečeno mi je da je to dešava za to što se sve stvari u opše i posebno u nebu odnose na jednog Boga koji je njihov cilj. Iz ovih razmatranja postaje jasno, da se svaka misao, i razgovor iz te misli, uliva (utiče) kroz nebo od Gospoda, i da otuda postoji takva harmonija u razgovoru koji se završava u jednom /slogu/.

7192. *I reče mu: ja sam Jehova*, označava potvrđivanje od strane Božanskog, koje je neopozivo. Ovo se vidi bez objašnjavanja; jer Jehova, to jest, Gospod može da nešto potvrdi samo Sobom; ne može nebom, jer je ono daleko ispod Njega, a još manje nečim u svetu; tako, da bi bilo neko potvrđivanje, koje je večno i neopozivo, ono mora da dolazi od Božanskog Samog. Ovakvo potvrđivanje, naime, *Ja sam Jehova*, često se pojavljuje kod Mojsija, kao u Izlasku XII.12; Levitskoj XVIII. 5,6; XIX.12,14,18,28,30,32,37; XX.8; XXI.12; XXII.2,3,8,30,31,33; XXI.2,45, Brojevi III.13,41,45. I kod proroka, *reče Jehova*, pod čime se misli na slično potvrđivanje od Božanskog, kao kod Isaije III.15; XIV.22,23; XVII.6; XXII.14,25; XLIII.12; LII.5; Jer. II.22; III.1,10,13. 29,31, i na drugim mestima često. Potvrđivanje Božanskim čini se i od Gospodovog Božanskog Ljudskog, to jest Samim Gospodom, kod Isaije, *Zakle se Jehova desnicom svojom krjepkom i mišicom svojom*(LXII.8).

7193. *I javio sam se Abram, Isaku, i Jakovu imenom Bog Svemogući (Šadai, Kušatelj)*, označava Gospodova iskušenja u pogledu Ljudskog, i iskušenja vernih, kao i utehe koje slede. Ovo se vidi iz značenja javljati se ili biti viđen, kada se kaže za Jehovu, što označava opažanje od Božanskog (vidi br. 2150,3764,5400); i iz reprezentacije Abrama, Isaka, i Jakova, koji označavaju Gospoda u pogledu

Božanskog samog, a i u pogledu Božanskog Ljudskog (vidi br. 6804,6847); ali ovde, zato što govori Jehova, i kaže da se javio njima, označen je Gospod kao Ljudsko, to jest, u Ljudskom pre nego što je ono posalo Božansko; Abram označava Nebesko u Ljudskom, Isak Duhovno, a Jakov Prirodno. Razlog da oni označavaju Gospoda u pogledu Ljudskog, a ne u pogledu Božanskog samog, niti u pogledu Božanskog Ljudskog, je stoga što se govori o iskušenjima i o Gospodu u pogledu Ljudskog, a Gospod u pogledu Ljudskog, pre nego je postalo Božansko, mogao je biti iskušavan, ali ne kada je postao Božansko Ljudsko, a još manje kada je bio Božansko samo, jer je Božansko iznad svih iskušenja. Paklenski /duhovi/ koji iskušavaju, ne mogu prići ni nebeskim anđelima, jer kad priđu, hvata ih užas i muka, i kao da su lišeni života; i pošto ne mogu da se približe nebeskim anđelima zato što je Božansko s njima, to još manje mogu da se približe Božanskom, koje je beskrajno iznad anđelskog /stanja/. Iz ovih se razmatranja može videti da je Gospod uzeo na Sebe slabo Ljudsko od majke, kako bi mogao biti iskušavan, a preko iskušenja dovesti u red sve u nebu i u paklu, i u isto vreme proslaviti Svoje Ljudsko, to jest, učiniti Ga Božanskim. (*prim. preev. U kasnijim delima, autor pravi razliku između slaboga Ljudskog nasleđenog od majke, i večnog /ab aeterno/ Ljudskog koje je forma Božanskog, jer je ono Ljubav i Mudrost koji su beskonačni; tako da je Gospod ujedinio to Večno Ljudsko potpuno sa Božanskim Samim i time stekao posebnu, dodatnu moć da spasava čoveka kroz novo rođenje, tzv additumentum; a u isto vreme je proslavio i materisko, što se vidi po tome što je ustao iz groba sa celim telom i njega obožio*). Da Bog Svemogći /Šadai/ označava iskušenja, i utehe koje slede, vidi br. 1992,3667,4572, 5628. Kaže se utehe koje slede, jer je to po Božanskom redu, da utehe dolaze posle bolova iskušenja, isto kao što zora i jutro slede večer i noć; tu postoji i korespondencija, jer u drugom životu postoje promene stanja, ko što postoje promene vremenau svetu. Stanja iskušenja i napadanja, isto kao i očajanja postoje kod dobrog čoveka ili duha, zato što nema ničega dobrog i istinitog koje bi bilo potvrđeno kod njega, preko čega ga anđeli mogu držati u istinama i dobrima, i odvajati ga od obmanjivih zala koja pakleni duhovi stalno ubacuju; jednom rečju, život Hrišćanskog dobrih delanja, a ne život prirodnog dobra. (*prim. prev. autor naziva*

Hrišćanskim ili nebeskim dobromono dobro koje čovek čini iz ljubavi prema Gospodu, dok je prirodno dobro onokoje čini sebe radi i sveta radi).

7198. *I čuh uzdisanje sinova Izrailjevijeh, označava njihovu muku kojoj su uzrok borbe. Ovo se vidi iz značenja uzdisati, što označava muku zbog borbi; i iz reprezentacije sinova Izrailjevijeh, što označava one koji su u duhovnoj Crkvi, a koji su napadani od obmana, pa su stoga u borbama.*

7199. *Koje Egipćani drže u ropstvu, označava kod onih koji su u obmanama, a koji teže za tim da potčine /one koji su u iskušenjima/. Ovo se vidi iz značenja Egipćana, , koji označavaju one koji su u obmanama (vidi br. 6692,7097,7142); i iz značenja držati u ropstvu, što je napor da se potčini (vidi br. 6666,6670,6671).*

7200. *I opomenuh se zavjeta Svojega, označava da je bilo došlo do oslobađanja od njih /obmana/ radi povezivanja. Ovo se vidi iz značenja setiti se zaveta, naime, s Abramom, Isakom, i Jakovom, naime daimda zemlju Hanansku, što bi značilo oslobađanje ili puštanje iz stanja napada, - a što je označeno robovanjem u Egiptu, - i uzdizanjem u nebo; i iz značenja zaveta, što označava povezivanje (vidi gore, br. 7195). Kaže se radi povezivanja, da bi mogli da se oslobode i podignu u nebo, jer povezivanje s Gospodom je preko vere i ljubavi, pošto istine koje pripadaju veri i dobra koja pripadaju ljubavi, proističu od Gospoda, a one stvari koje proističu od Njega, su Njegove, kao što su one On; stoga, oni koji primaju ove /veru i ljubav/, povezuju se s Njim, a oni koji su povezani s Njim, uzdižu se k Njemu, to jest, u nebo.*

7201. *I za to kaži sinovima Izrailjevijem, označava da će Božanski Zakon dati onima koji su u duhovnom carstvu, da mogu opažati. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, kome se kaže da treba da kaže sinovima Izrailjevijem, što označava Božanski Zakon (vidi br. 6723,6752); i iz značenja reći, što označava opažati (vidi br. 1791,1819,2619,5877), u ovom slučaju, opažati, jer se to kaže o Božanskom Zakonu da će reći; i iz reprezentacije sinova Izrailjevijeh koji označavaju one koji su u Gospodovom duhovnom carstvu (vidi br. 6426,6637).*

7202. *Ja sam Jehova, označava potvrđivanje Božanskim. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno, br. 7192.*

7203. *Izvešću vas ispod bremena Egipatskih*, označava da će ih Gospod osloboditi napadanja onih koji su u obmanama. Ovo se vidi iz značenja izvesti, što znači osloboditi; iz značenja bremena, što su napadi obmanama, i borbe (vidi br. 6757,7104, 7105); i iz značenja Egipćana, što označava one koji napadaju ubacujući obmane (vidi upravo gore, br. 7199).

7204. *I oprostiću vas ropstva njihova*, označava potpuno /osloboditi/ od /njiovog/ napora da /vas/ potčine. Ovo se vidi iz značenja ropstva, što označava napor da se ovi potčine (vidi br. 6666,6670,6671).

7205. *I izbaviću vas mišicom uzdignutom*, označava izvesti iz pakla Božanskom moći. Ovo se vidi iz značenja izbaviti (iskupiti), što znači izvesti iz pakla; (da se otkupljenje kaže od ropstva, od zla, i od smrti, od čega su izbavljeni, stoga od pakla, i da se Gospod kao Božansko Ljudsko naziva Iskupiteljem, vidi br. 6281); i iz značenja mišice uzdignute, koja označava Božansku moć; damišica označava moć, vidi br. 478,4932,4935, ali razlog za što uzdignuta mišica označava svemoć ili Božansku moć je to, što se mišicom kada se pokaže u nebima, pretstavljamoć od Božanskog; ali kada nije ispružena nego savijena, tada pretstavlja moć u opštem smislu. Otuda to da se Božanska moć često izražava u Reči ispruženom mišicom i krjepkom rukom; kao kod Jeremije, *Ja sam stvorio i zemlju i ljude i stoku, i što je po zemlji, silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; dajem je kome mi je drago* (XXVII.5), *Ponovo, Eto, stvorio si nebo i zemlju silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; jer si izveo narod svoj Izrailja iz zemlje Egipatske znacima i čudesima i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotom velikom* (XXXII.17,21). Kod Jezikilja, *Izvešću vas iz naroda, i sabraću vas iz zemalja po kojima ste rasijani, rukom krjepkom i mišicom podignutom* (XX.34). Kod Davida, *Izvede Izrailja iz Egipta krjepkom mišicom i rukom podignutom* (Ps. CXXXV.12, Vidi i u Zak. Ponovljeni IV.34; V.15VII.19; IX.29 XI.2; CXXVI.8; 1 i Carevima XVII.36; 2 o Car XVII.36).

7206. *I sudovima velikim*, označava /daje tako/ prema zakonima reda od Gospodovog Božanskog Ljudskog. Ovo se vidi iz značenja sudova, koji označavaju istine (vidi br. 2235,6397); a u najvišem smislu, gde se govori o Gospodu, označava istine Božanske, koje su istine samo zakoni reda od Gospodovog

Božanskog Ljudskog, jer je savred od Njega, pa su stoga i svi zakoni reda. U skladu s tim zakonima je celo nebo, stoga i ceo svemir. Zakoni reda, ili istine, koje proističu od Gospoda, u kojima je celo nebo i ceo svemir, nazivaju se Reč, kroz koju je sve stvoreno (Jovan I.1-3); jer Reč je Božanska istina koja proističe od Božanskog Dobra Gospodovog Božanskog Ljudskog; otuda se kaže da se sve stvari u duhovnom svetu kao i one u prirodnom svetu, odnose na istinu, što može da vidi svako ko razmišlja. Pod velikim sudovima, u približnom smislu, misli se na istine u skladu sa kojima će se suditi onima koji napadaju ubacujući obmane, a koji su označeni Egipćanima i Faraonom; a tu se misli i na istine prema kojima će se suditi onima koji se izbave od napadaja, koji su označeni sinovima Izrailjevim. Naime, prema ovim sudovima spasavaju se oni koji su u istinama od dobra; ne da istine koje proističu od Gospoda nekoga osuđuju, jer su sve istine koje proističu od Gospoda, od Njegovog Božanskog Dobra, pa su stoga same milosti, ali se ljudi izlažu prikletstvu jer ne primaju Gospodovu Milost, jer u ovom slučaju, oni su u zlima, a zla su ta koja proklinju; niti istine koje su od Gospoda, spasavaju ako čovek misli da se spasava zbog istine vere koju ima, a da se ne spasave od milosti, jer je čovek u zlima, i po sebi on je pakao, ali po Gospodovoj Milosti on se uzdržava od zla i drži u dobru, ato je velika sila. Da sudovi označavaju i jedne i druge stvari, pokletstvo koje dolazi od zla i spasenje koje dolazi od dobra, jasno je iz onih odlomaka u Reči, gde se govori o Poslednjem Sudu, kao kod Mateje pogl XXV.31-46, i na drugim mestima.

7207. *I uzeću vas da mi budete narod*, označava da će oni biti dodati onima u nebu, koji tamo služe Gospoda. Ovo se vidi iz značenja biti nekome narod, kada ovo kaže Jehova ili Gospod, a što označava uzeti ih da budu među onima u nebu, jer oni koji su tamo, ti se nazivaju Gospodovim narodom, jer su oni svojim dušama tada u nebu (vidi br. 687,697,4077). Razlog da se gornjim rečima označava da će oni iz duhovne Crkve biti dodati onima u nebu koji služe Gospoda je to, što su oni pre Gospodovog dolaska bili držani u nižoj zemlji, a podignuti su u nebo onda kada je Gospod uskrsnuo, i koji su tada pridodati onima tamo, koji služe Gospoda (vidi br. 6854,7090 na kraju).

7208. *I ja ću vam biti Bog*, označava da će i oni primati Božansko. Ovo se vidi iz značenja biti im Bog, kada ovo kaže Jehova ili Gospod, a što označava primati Božansko: jer svima onima koji su u nebu, dato je da primaju Božansko, to jest, Božansko Dobro i Istinu, stoga mudrost i inteligenciju, pa stoga i sreću života koja dolazi od službi, koje su uvođenje u život nauka ljubavi prema bližnjemu; ovo je označeno rečima, *Ja ću vam biti Bog*.

7209. *Te ćete poznati da sam ja Jehova Bog vaš*, označava tada da je Gospod jedini Bog. Ovo se vidi iz značenja poznati, što znači opaziti. Razlog da *ja sam Jehova vaš Bog* označava da je Gospod jedini Bog, jeto što se pod Jehovom u Reči misli samo na Gospoda (vidi br. 1343,1736,3035,6303,6905); a pošto oni u nebu znaju i opažaju, da je Gospod Gospod neba, a tako i Gospod svemira, kao što On Sam kaže kod Mateje, da On ima svu moć na nebu i na zemlji (XXVIII.18); i da Jehova daje slavu samo Njemu (Isaija XLII.8); isto tako, da je On jedno s Ocem (Jovan XIV.9-11) i da je Sveti Duh Sveto koje proističe od Njega (Jovan XVI.13-15), pa je stoga Gospod jedini Bog.

7210. *Koji vas izvodim ispod bremena Egipatskih*, označava Onoga koji izbavlja od napada obmanama. Ovo se vidi iz značenja onoga što je gore rečeno (br. 7203), gde se javljaju slične reči.

7211. *Pak ću vas odvesti u Svoju zemlju za koju podigoh ruku svoju, zaklinjući se da ću je dati Abram, Isaku, i Jakovu*, označava uzdizanje Božanskom moći u nebo, gde je Božansko Ljudsko sve. Ovo se vidi iz značenja odvesti u zemlju, naime, u Hanan, što označava uzdizanje u nebo; (da je zemlja Hananska Gospodovo carstvo ili nebo, vidi gore, 7196) iz značenja podignutom mišicom, kada se to kaže o Jehovi ili Gospodu, a što označava Božansku moć; (da ruka označava moć, vidi br. 878,6947,7011;) i iz rerezentacije Abrahama, Isaka, i Jakova, koji označavaju Gospoda u pogledu Božanskog samog, kao i Božanskog Ljudskog (vidi br. 6804,6847), u ovom slučaju, Gospoda kao Božansko Ljudsko, jer je ovo sve u nebu. Razlog da je Božansko Ljudsko sve u nebu je to, što niko tamo, čak ni anđeo najdubljeg ili trećeg neba, ne može da imabilo kakvu ideju o Božanskom samom, a prema Gospodovim rečima kod Jovana, *Niko ne vidje lica Očevog niti ću glasa Njegovog osim Sina koji ga objavi* (I.18). *Niti ikada čuste glasa Očevom niti vidjeste*

lica Njegovog (V.37); jer anđeli su konačni, a ono što je konačno nemože da ima bilo kakvu ideju o beskonačnom; tako kad oniu nebi imali neku ideju ljudskog oblika u odnosu na Boga, ne bi imali nikakvu ideju, ili bi imali neku nedoličnu; i tako se ne bi mogli povezati s Božanskim bilo preko vere ili preko ljubavi. Pošto je slučaj ovakav, oni u nebu opažaju Božansko pod ljudskim oblikom; otuda to da je ljudski oblik sve u nebima u njihovom pogledu, pa stoga sve u veri i ljubavi, postoji povezavanjem i preko povezanosti, a to je spasenje (br. 6700).

7212. *I daću vam je u nasljedstvo, označava Gospodov život tamo u večnosti. Ovo se vidi iz značajna nasljedstva, što se odnosi na nebo, a što je označeno Gospodovim životom (vidi br. 2658); a pošto je sve što se daje u nasljedstvo, za uvek, a u nebo je to večno, kao posed onoga kome je to dato, jer oni u nebu žive večno, to je ovde označen Gospodov život u večnosti. Razloga za što je Gospodov život u nebu, pa su stoga tamošnji stanovnici u Njegovom životu, je to što su oni u istini i u dobru koji potiču od Gospoda; a dobro koje je iz istine je Gospod Sam, a istina u kojoj je dobro, je život od Gospoda, čijom moći svi žive. Iz ovih se razmatranja vidi da su oni koji su u dobru a otda i u istini, kao što su oni u nebima, da su u Gospodovom životu.*

7213. *Ja sam Jehova, označava potvrđivanje od Božanskog, Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno, br. 7192, 7202.*

7214. *Stihovi 9-13. I Mojsije kaza tako sinovima Izrailjevim; ali ne poslušajte Mojsija od slabosti duha svojega i od ljutoga ropstva. I Jehova reče Mojsiju govoreći: Idi, kaži, Faraonu caru Egipatskom, neka pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje. A Mojsije progovori pred Jehovom i reče: eto, sinovi Izrailjevi poslušajte me, a kako će me poslušati Faraon, kad sam neobrezanijeh usana? Ali Jehova govori Mojsiju i Aronu, i zapovjedi im da idu k sinovima Izrailjevijem i k Faraonu, da izvedu sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske. I Mojsije kaza tako sinovima Izrailjevim, označava ohrabrenje od Božanskog Zakona onima koji su u Gospodovom duhovnom carstvu; ali ne poslušajte Mojsija, označava da nisu primali od vere i od poslušnosti; od slabosti duha svojega, označava da je to bilo zbog stanja koje se približilo očajanju; i od ljutoga ropstva, označava da je razlog bio u napadima obmanama. I Jehova reče Mojsiju govoreći, označava nastavljanje; Idi, kaži,*

Faraonu caru Egipatskom, opominjanje onimakoji koji napadaju pomoću samih obmana; neka pusti sinove Izraeljeve iz zemlje svoje, označava da ih pusti da odu i da napuste /zemlju/. A Mojsije progovori pred Jehovom i reče, označava Zakon od Božanskog, i misao otuda; : eto, sinovi Izraeljevi ne poslušajte me, označava da duhovni nisu primili ono što im je bilo najavljeno; a kako će me poslušati Faraon, označava da oni koji su u obmani, ne će primiti; kad sam neobrezanijeh usana? označava da sam njima ja nečist; Ali Jehova govori Mojsiju i Aronu, označava pouku ponovo od Božanskog Zakona, a u isto vreme od doktrine; i zapovjedi im da idu k sinovima Izraeljevim, označava da je to o zapovesti onimakoji su u Gospodovom duhovnom carstvu; i k Faraonu, caru Egipatskom, označava opominjanje onimakoji napadaju pomoću samih obmana; da izvedu sinove Izraeljeve iz zemlje Egipatske, označava da oni treba da budu izbačeni.

7215. *I Mojsije kaza tako sinovima Izraeljevim, označava opomenu od Božanskog Zakona onima koji pripadaju Gospodovom duhovnom carstvu. Ovo se vidi iz značenja kazati, što znači opominjati, jer im je govorio ono što mu je bilo zapovedeno od Jehove; iz reprezentacije Mojsija, koji označava Božanski Zakon (vidi br. 6723,6752); i iz reprezentacije sinova Izraeljevih, što označava Gospodovo duhovno carstvo (vidi br. 6426,6637).*

7216. *Ali ne poslušajte Mojsija, označava da nisu primali od vere i poslušnosti. Ovo se vidi iz značenja poslušati ili slušati, što označava primiti od vere i poslušnosti (primiti pobuđen verom i osećanjem poslušnosti). Da poslušnost označava veru u volji i činu, i poslušnost, vidi br. 2542,3869,4652-4660,5017.*

7217. *Od(zbog) slabosti duha svojega, označava /daje to bilo/ zbog stanja koje je bilo blizu očajanja. Ovo se vidi iz značenja slabosti duha, što označava stanje blisko očaju, jer oni koji su u tome stanju, ti su u slabosti duha: daje upravo ovo stanje označeno teretima koje je Faraon nametnuo sinovima Izraeljevim, da sami treba da pribavljaju plevu i da prave opeke, pokazano je na kraju prethodnog poglavlja. Da je slabost duha stanje blisko očaju, može se videti iz toga da oni koji su u stanju očaja, da su u unutrašnjem strahu (zebnji), i da su tada u slabosti duha. Slabost duha, u spoljašnjem smislu, je pritisak u grudima, i teškoća u disanju, ali u unutrašnjem smislu, to je strah da će se izgubiti istina koja pripada veri i dobro*

ljubavi prema bližnjemju, i tako se dolazi u stanje blisko očaju. Da stanje pritiska (teskobe) kod disanja, i strah od gubljenja istine vere i dobra ljubavi prema bližnjemu, korespondiraju jedno drugom, kao prirodna posledica u telu u odnosu na duhovni uzrok u umu, može se videti iz onoga što je pokazano u br. 97,1119,3892,3893. Da gubljenje (lišavanje) duhovne istine i dobra proizvodi ovakav strah (zebnju), a onda i slabost, ne mogu verovati oni koji nisu u veri i u ljubavi prema bližnjem: ovi zamišljaju da osećati muku zbog slabosti, da je to neraspoloženje uma (animus); razlog je to što misle da nema ništa stvarno u veri i ljubavi prema bližnjem, pa stoga ničega što se odnosi na njihove duše i na nebo, nego da se sve odnosi na bogatstvo i ugled, a to znači na stvari koje se tiču tela i sveta. A misle i ovo, Šta su vera i ljubav prema bližnjem? nisu li to samo izrazi (reči)? Dalje, šta je to savest? Trpeti muke zbog takvih stvari koje čovek vidi u sebi, to je zbog delirijuma fantazije, pa stoga zamišlja da je to nešto, dok u stvar to nije ništa. Ali šta su bogatstvo i ugled, mi vidimo svojim očima, i osećamo zbog zadovoljstva koja oni pružaju, jer se celo telo širi i ispunjava radošću. Ovako čisto prirodni ljudi misle i tako govore među sobom. Dok duhovni /ljudi/ misle i govore drugačije; jer oni smatraju da je život uglavnom u njihovom duhu, stoga u stvarima koje pripadaju duhu, naime, veri i ljubavi prema bližnjemju; kada stoga pretpostave da su lišeni istina i dobara vere i ljubavi prema bližnjemju, oni osećaju strah (zebnju) kao oni koji su u smrtnoj agoniji, jer oni u tome vide pred sobom duhovnu smrt i prokletstvo. Čisto prirodnim /ljudima/ ovi, kao što je već rečeno, izgledaju slabići i neraspoloženi u duhu, dok su oni /čisto prirodni/ snažni i zdravi; stoga dok oni koji su čisto prirodni, sebi izgledaju jaki i zdravi, onisu takvi u telu, ali u duhu su sasvim slabi, jer su duhovno mrtvi; ovo bi i priznali kada bi videli karakter svoga duha, ali to oni ne vide dok ne umru.

7218. *I od (zbog) ljutoga ropstva, označava da je to bilo zbog napada obmanama. Ovo se vidi iz značenja ropstva, što označava napade obmanama (vidi br. 7120,7129), stoga ljuto ropstvo označava napade samim obmanama. U najvećoj su muci oni koji trpe napade obmana, a nisu ojačani istinama pomoću kojih bi razagnali obmane, a čiji život je život istina vere i dobra ljubavi prema bližnjem, i sve dok su u tome stanju, oni su u ljutom ropstvu; otuda ljuto ropstvo označava ovakve napade. Treba приметiti, da se sve što pripada misli, da se to uliva (utiče);*

ali kad su duhovi u stanju večeri i noći, njihova misao u prisilnom stanju, jer su tada prinuđeni da misle o obmanama koje se ubacuju, i ne mogu da se oslobode te prinude; ali kadasu u stanju jutra i podneva, njihova je misao slobodna, jer tada mogu misliti o onim stvarima koje vole, a to znači o istinama i dobrima vere ljubavi prema bližnjemu, jer to je ono što oni vole. Da je ono slobodno, što pripada ljubavi, vidi br. 2870-2893.

7219. *I Jehova reče Mojsiju govoreći, označava nastavak.* Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno, br. 7191.

7220. *Idi, kaži Faraonu, caru Egipatskom, označava opomenu onima koji napadaju samim obmanama.* Ovo se vidi iz značenja kazati, kada dolazi kao Božanska zapovest, što označava opomenu; i iz reprezentacije Faraona, što označava one koji napadaju obmanama (vidi br. 7107,7126,7142); a pošto /se napada/ samim obmanama, to se kaže, idi Faraonu, caru Egipatskom, jer u pravom smislu, car označava istinu, a u obrnutom smislu, obmanu (vidi br. 2015,2069).

7221. *Neka pusti sinove Izraljeve iz svoje zemlje, označava otići i napustiti ih.* Ovo se vidi iz značenja pustiti, što označava otići i napustiti; iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji su u duhovnoj Crkvi (kao često goree); i iz značenja zemlje Egipatske, što označava stanje napada. Iz ovih se razmatranja jasno vidi, da puštanje (slanje) sinova Izrailjevih iz zemlje, označava da treba da ostave /na miru/ one koji pripadaju duhovnoj Crkvi, da ne napadaju.

7222. *I Mojsije progovori pred Jehovom govoreći, označava Zakon od Božanskog, i misao iz toga.* Ovo se vidi iz značenja progovoriti, što označava misao (vidi br. 2271,227,2619); i iz reprezentacije Mojsija, koji označava Zakon od Božanskog (vidi br. 6771,6827).

7223. *Eto, sinovi Izraljevi ne poslušajte me, označava da duhovni nisu primili ono što im je bilo najavljeno.* Ovo se vidi iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju duhovne /ljude/, to jest, one koji pripadaju Gospodovoj duhovnoj Crkvi (vidi br. 646,6637); i iz značenja ne poslušati, što označava ne primiti /ništa/ od vere i poslušnosti, (vidi gore, br. 7216); da su stvari koje su im bile najavljene, bile naznačene, to jest, o izbavljenju, jasno je.

7224. *A kako će me poslušati Faraon*, označava da oni koji su u obmanama, ne će primiti. Ovo se vidi iz značenja ne poslušati, što označava ne primiti (br. 7223); i iz reprezentacije Faraona, koji označava one koji su u obmanama i koji napadaju, stoga označava mnoge, jer car je glava naroda, pa stoga car i narod imaju slično značenja (vidi br. 4789).

7225. *Kad sam neobrezanijeh usana?* označava da sam ja njima nečist. Ovo se vidi iz značenja biti neobrezan, što znači nečist; jer obrezanjem je bilo pretstavljeno čišćenje od prljavih ljubavi, to jest, od ljubavi prema sebi i svetu (vidi br. 2939,4462,7045); otuda to da oni koji nisu bili obrezani, i koji su se zvali neobrezani, pretstavljaju one koji nisu bili očišćeni od tih ljubavi, stoga one koji su nečisti (vidi br. 3412,4462,7045); i iz značenja usana, koje označavaju stvari koje pripadaju doktrini, jer se kaže i za doktrinu i za život da su neobrezani. Otuda se i za *uho* kaže da je neobrezano kod Jeremije, *Kome ću govoriti i svjedočiti da čuju? Gle, uho im je neobrezano, te ne mogu čuti* (VI.10.) A i srce se naziva neobrezanim kod istog proroka, *Evo, idu dani, veli Jehova, kad ću pohoditi sve, obrzane i neobrezane* (IX.25). Kod Jezikilja, *Što uvodiše tuđince neobrezana srca i neobrezana tijela da budu u mojoj svetnji, ovako veli Jehova Gospod: ni jedan tuđin neobrezana srca i neobrezana tijela da nedolazi u moju svetinju* (XLIV.7,9). Kod Mojsija, *Tada će se njihovo neobrezano srce poniziti* (Levitska XXVI.41). Iz ovih odlomaka jasno je da neobrezan znači nečist; a pošto je sve nečisto sve što je od nečistih ljubavi koje su ljubav prema svetu i ljubav prema sebi, stoga neobrezano označava ono što sprečava influks dobra i istine. Tamogdesu te ljubavi, guši se dobro i istina, koji se ulivaju, jer one su suprotne, kao nebo i pakao. Otuda se neobrezanim označava neposlušnost, a neobrezanim srcem odbacivanjem dobra i istine, a što je posebno slučaj onda kada kada se te ljubavi utvrde obmanama kao zidom. Razlog da Mojsije, koji je mucao, sebe naziva neobrezanim usana, jer zbog unutranjeg smisla, a kako bi ozačilo da oni koji su u obmanama, akoji su pretstavljeni Faraonom, ne će poslušati ono što im se naredi iz Božanskog Zakona, iz razloga što oni koji su u obmanama nazivaju obmanama istina koje pripadaju Božanskom Zakonu, a nazivaju istinama obmane koje su suprotne istinama koje su iz Božanskog Zakona, jer oni su sasvim u suprotnom. Otuda opažaju istine doktrine kao nešto nečisto; njima i nebeske ljubavi izgledaju nečiste;

kada se oni približe nekom nebeskom društvu, odaju odvratni miris, za koji oni misle da dolazi od nebeskog društva, dok u stvari gadan miris dolazi od njih, jer gadan miris oseća samo onda kada je blizu ono što je suprotno.

7226. *Ali Jehova govori Mojsiju i Aronu, označava novu pouku iz Božanskog Zakona, a u isto vreme iz doktrine. Ovo se vidi iz značenja govoriti, što je poučavati iznova, jer u onome što sada sledi, oni će biti poučeni šta im je činiti; iz reprezentacije Mojsija, što označava Božanski Zakon (vidi br. 6723,6752); i iz reprezentacije Arona, što označava doktrinu o dobru i istini (vidi br. 6998). U čemu se razlikuje Božanski Zakon od doktrine, vidi br. 7009,7010,7089.*

7227. *I zapovjedi im da idu sinovima Izrailjevim, označava o zapovesti onima koji su u Gospodovom duhovnom carstvu. Ovo se vidi iz značenja zapovedati (paecipere), što označava zapovest (mandatum); i iz reprezentacije sinova Izrailjevih koji označavaju one koji pripadaju Gospodovom duhovnom carstvu, o čemu često gore.*

7228. *I Faraonu, caru Egipatskom, označava opomenu onima koji napadaju samim obmanama. Ovo se vidi iz značenja govoriti, kada Božansko zapoveda, onima koji su u obmanama, što označava opomenu (kao gore, br. 7220); i iz reprezentacije Faraona, kad se naziva i carem Egipatskim, što označava one koji napadaju samim obmanama (vidi gore, br. 7220).*

7229. *Neka pusti sinove Izrailjeve iz svoje zemlje, označava da treba da budu izbačeni. Ovo se vidi bez objašnjavanja.*

7230. *Stihovi 14-25. Ovo su poglavice u domovima otaca svojih: sinovi Rubena prvenca Izrailjeva; Henoh i Faluj, Hezron i Harmija; to su porodice Rubenove. A sinovi Šimunovi (Simeunovi): Jamuel i Jamin i Abod i Jahin i Soar i Saul, sin neke Hananejke; to su porodice Šimunove. A ovo su imena sinova Levijevih po porodicama njihovim: Gerson i Kat i Merarije; i Levije poživje sto i trideset i sedam godina. A ovo su sinovi Gersonovi: Lobnije i Semen po porodicama svojim. A sinovi Katovi: Amram i Izar i Hebron i Ozijel a Kat poživje sto trideset i tri godina. A sinovi Merarijevi: Moholije i Muzije. To su porodice Levijeve po lozama svojim. Amram se oženi Johabedom bratučedom svojom, i ona mu rodi Arona i*

Mojsija. I poživje Amram sto i trideset i sedam godina. A sinovi Izarovi bjehu: Korej i Nefeg i Zehrije. A sinovi Ozijelovi: Mizael i Elizafan i Setrije. A Aron se oženi Elizabetom kćerju Aminadabovom sestrom Nahazovom; i ona mu rodi Nadaba i Abijuva i Eleazara i Itamara. A sinovi Korejevi bjehu: Aser i Elkana i Abijazal. To su porodice Korejeve. I Eleazar sin Aronov oženi se jednom od kćeri Futijelovijeh, i ona mu rodi Finesa. To su poglavice između otaca Levitskih po svojim porodicama. Ovo su poglavice u domovima otaca svojih, označava glavne stvari Crkve; sinovi Rubena prvenca Izrailjeva; Henoh i Faluj, Hezron i Harmija, označava stvari vere koje su u razumu; to su porodice Rubenove, označava istine iz toga; A sinovi Šimunvi (Simeunovi): Jamuel i Jamin i Abod i Jahin i Soar, označava stvari vere koje su u činu; i Saul, sin neke Hananejke, označava ono što pripada istini u činu izvan Crkve; to su porodice Šimunove, označava dobra i istine iz toga; A ovo su imena sinova Levijevih po porodicama njihovijem: Gerson i Kat i Merarije, označava stvari koje pripadaju ljubavi prema bližnjemu; i Levije poživje sto i trideset i sedam godina, označava kvalitet i stanje; A ovo su sinovi Gersonovi: Lobnije i Semen po porodicama svojim, označava prvu klasu izdanaka dobra i istine iz toga; A sinovi Katovi: Amram i Izar i Hebron i Ozijel, označava drugu klasu grananja dobra i istine iz toga; a Kat poživje sto trideset i tri godina, označava kvalitet i stanje; A sinovi Merarijevi: Moholije i Muzije, označava treću klasu izdanaka dobra i istine; To su porodice Levijeve po lozama svojim, označava da su to dobra i istine koje pripadaju ljubavi prema bližnjem; Amram se oženi Johabedom bratučedom svojom, označava povezivanje izvedenog dobra sa srodnom istinom; i ona mu rodi Arona i Mojsija, označava da otuda imaju doktrinu Crkve i Zakon od Božanskog; I poživje Amram sto i trideset i sedam godina, označava kvalitet i stanje; A sinovi Izarovi bjehu: Korej i Nefeg i Zehrije, označava uzastopni izdanak druge klase, u pogledu dobra i istine iz toga; A sinovi Ozijelovi: Mizael i Elizafan i Setrije, označava drugu klasu i drugi uzastopni izdanak od iste klase u pogledu dobra u istini. A Aron se oženi Elizabetom kćerju Aminadabovom sestrom Nahazovom, označava doktrinu Crkve, kako su dobro i istina bili tamo povezani; i ona mu rodi Nadaba i Abijuva i Eleazara i Itamara, označava kvalitet izdanaka vere i ljubavi prema bližnjemu; A sinovi Korejevi bjehu: Aser i Elkana i Abijazal, označava ponovljeni izdanak od druge klase; To su porodice Korejeve, označava kvalitet

dobara i istina; *I Eleazar sin Aronov*, označava doktrinarne stvari koje potiču od same doktrine o ljubavi prema bližnjem; *oženi se jednom od kćeri Futijelovijeh*, označava povezivanje dobra i istine u tim doktrinarnim stvarima; *i ona mu rodi Finesa*, označava izdanak iz toga; *To su poglavice između otaca Levitskih po svojim porodicama*, označava glavne stvari Crkve u pogledu ljubavi prema bližnjemu, i vere iz toga.

7231. Pošto su ovo sama imena, nepotrebno je objašnjavati ih pojedinačno, osobito stoga što je već bilo pokazano šta je pretstavljeno Rubenom, Šimunom, Levije, Aronom, i Mojsijem. Njihovi sino i unuci samo su izdanci. Da Ruben pretstavlja veru u razumu, vidi br. 3861,3866,4731,4761; Šimun, veru u volji i u činu, vidi br. 3869,5626,5630; Aron, doktrinu Crkve, vidi br. 6998,7009,7089; i Mojsije, Zakon od Božanskog, vidi br. 6771,6827. Zašto se ovde pominju Ruben, Šimun, i Levije, i njihovi sinovi, a ne i ostali očevi s njihovim sinovima njihovim redom, može se znati samo iz unutrašnjeg smisla. Da je ovo nabranje izvedeno u ovome poglavlju, da bi se pokazalo poreklo (preci) Mojsija i Arona, očito je; ali za ovo, genealogija Levija bi bila dovoljna, jer ona Rubenova, i Šimunova, ne doprinose ništa tome; ali razlog, koji se vidi iz unutrašnjeg smisla, je to, da se ovde govori o duhovnoj Crkvi, koja je pretstavljena sinovima Izrailjevim. Ova Crkva počinje kod čoveka kroz veru u znanju, a posle u razumu, koja je vera pretstavljena Rubenom i njegovim sinovima. Posle, kada Crkva poraste kod čoveka, ta vera prelazi u volju, a iz voljeu čin, i tada čovek hoće istinu koja pripada veri, i čini je, jer je tako zapovedeno u Reči: ova je vera pretstavljena Šimunom. Na kraju, u njegovoj volji, koja je nova, opaža se osećanje ljubavi prema bližnjemu; jer kada je čovek u ovoj meri preporođen, on postaje čovek duhovne Crkve, jer je Crkva tada u njemu; upravo je ova ljubav s njenim osećanjem pretstavljena Levijem. Otuda to da se nabrajaju porodice Rubenove i Šimunove, i na kraju Levijeve koji, kao što je rečeno, pretstavlja ljubav prema bližnjemu, što je Duhovno Crkve same. Aron pretstavlja Spoljašnje te Crkve, a Mojsije Unutrašnje; Unutrašnje Crkve naziva se Zakonom od Božanskog, dok se Spoljašnje naziva doktrinom iz toga. Zakon od Božanskog, što je Unutrašnje Crkve, je isto tako i Reč u unutrašnjem smislu; a doktrina iz njega (toga smisla) je Reč u spoljašnjem smislu. Da su ove pretstavljene Mojsijem i Aronom, vidi br. 7089.

7232. Stihovi 26-30. *To je Aron i Mojsije, kojima reče Jehova: izvedite sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske u četama njihovijem. To su koji govoriše Faraonu caru Egipatskom da izvedu sinove Izrailjeve iz Egipta; to je Mojsije i to je Aron. I kad Jehova govoraše Mojsiju u zemlji Egipatskoj, Reče Jehova Mojsiju govoreći: ja sam Jehova; kaži Faraonu caru Egipatskom sve što sam ti kazao. I Mojsije reče pred Jehovom: evo ja sam neobrezanijeh usana, pa kako će me poslušati Faraon? To je Aron i Mojsije, označava da su od njih bile doktrine i Božanski Zakon među njima; kojima reče Jehova, označava od koga je bila zapovest; izvedite sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske u četama njihovijem, označava da to treba da bude u skladu s vrstama i podvrstama dobra u istinama; To su koji govoriše Faraonu caru Egipatskom da izvedu sinove Izrailjeve iz Egipta, označava da treba da budu izbavljenionikojipripadaju Gospodovom duhovnom carstvu; to je Mojsije i to je Aron, oznčava da je ovobilo od Zakona od Božanskog i od doktrineiz njega; I kad Jehova govoraše Mojsiju u zemlji Egipatskoj, reče Jehova Mojsiju govoreći: označava stanje Crkve u to vreme kada je zapovest dolazila od Božanskog Zakona onima koji pripadaju Gospodovom duhovnom carstvudok su još uvek bili u blizini onih koji su u paklovima. Ja sam Jehova, označavapouku odBožanskog; ja sam Jehova, označava Božansko potvrđivanje; kaži Faraonu caru Egipatskom sve što sam ti kazao, označavaopomene onima koji napadaju pomoću samih obmana, od stvari koje koje se ulivaju od Božanskog. I Mojsije reče pred Jehovom, označava misao oBožanskom Zakonu; evo, ja sam neobrezanijeh usana, označava da je to nečisto; pa kako će me poslušati Faraon?, značava da na taj način oni koji su u obmanama, ne će primiti.*

7233. *To je Aron i Mojsije, označava da je od njih bila i doktina i Božanski Zakon među njima. Ovo se vidi iz reprezentacije Arona, što označava doktrinu Crkve (vidi br. 6998,7009,7052). Božanski Zakon i doktrina, kod onih koji su u duhovnoj Crkvi, postoji uglavom iz Reči, ali i u primeni na veru i ljubav prema bližnjemu, koja prevladava kod onihkoji su ustanovili Crkvu; od njih neznači od Mojsija i Arona, nego od ljubavi prema bližnjemu i veri, što je pretstavljeno Levijem, Šimunom, i Rubenom, o kojima je bilo govora. O ovome predmetu, treba dalje primetiti, da doktrina duhovne Crkve nije doktrina istine Božanske same, jer oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi nemaju opažanje istine Božanske kao oni koji pripadaju nebeskoj*

Crkvi, a umesto opažanja oni imaju savest, koja se oblikuje od istine i dobra, od bilo koje vrste, koju oni priznaju unutar svoje Crkve. Da su oni koji su u duhovnoj Crkvi relativno u tami u pogledu istina vere, vidi br. 86,6865,6945. Otuda to da svako u duhovnoj Crkvi priznaje kao istinu vere ono što su diktirali oni koji su je ustanovili, bez ispitivanja iz Reči da li je to istina sama. Pa čak i da ispituju, ako nisu preporođeni i uz to prosvetljeni, oni je ne bi našli, iz razloga što doista njihovo Inteliktualno može biti prosvetljeno, ali novo Voljno nemože da primi uticaj ni od jednog drugog dobra nego samo od onoga koje je potvrđeno preko povezivanja s istinom primljenom u Crkvi; jer u njima je sebično Voljno srušeno, a novo Voljno se oblikuje u intelektualnom delu (vidi br. 863,875,4328,5113); a kada se sebično Voljno odvoji od novog Voljnog koje je u intelektualnom delu, svetlost (lumen) tamo je slaba, slična noćnoj svetlosti (lumen) od meseca i zvezda u odnosu na svetlost dana (lumen) od sunca; otuda to da se u unutrašnjem smislu Reči mesecom označava dobro duhovne ljubavij dok se suncem označava dobro nebeske ljubavi (vidi br. 30-38,1529,1530,2495,4060). Pošto je ovakav slučaj s duhovnom Crkvom, ne iznenađuje da je kod većine vera ono suštinsko Crkve, a ne ljubav prema bližnjemu, i da nemaju doktrinu o ljubavi prema bližnjemu. To što imaju svojedoktrine iz Reči, ne čini ih Božanskim istinama, jer se iz smisla slova u Reči može izleći svaka doktrina, pa se onda zgrabi ono što pogoduje nekome, tako obmana umesto istine, kao što je slučaj s doktrinama kod Jevreja, Sicinijanaca, i mnogih drugih; a to se ne može desiti ako se doktrina stvara od unutrašnjeg smisla. Unutrašnji smisao, kao što je pokazano, nije samo onaj smisao koji je sakriven u spoljašnjem smislu, nego onaj smisao koji se izvodi iz pravog upoređivanja mnogih odlomaka doslovnog smisla, ali ovaj smisao opažaju samo oni koji su prosvetljeni od Gospoda u pogledu Inteliktualnog; jer prosvetljeno Inteliktualno razlikuje između prividnih istina i stvarnih istina, osobito između obmana i istina, iako se tu ne sudi o stvarnim istinama samim. Ali Inteliktualno ne može biti prosvetljeno ako se ne veruje da je ljubav prema Gospodu i ljubav prema bližnjemu glavne i suštinske u Crkvi. Onaj koji polazi od priznavanja ovih, pod uslovim da je i sam u njima, vidi bezbrojne istine, i mnoge tajne koje mu se otkrivaju, a ovo dolazi od unutarnjeg priznavanja, u skladu sa stepenom u kojem prima od Gospoda prosvetljenje.

7234. *Kojima (Mojsiju i Aronu) Jehova govoraše*, označava zapovest. Ovo se vidi iz značenja Jehova govoraše, što označava zapovest (vidi br. 7036).

7235. *Izvedi sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske*, označava da treba da budu izbavljeni oni koji pripadaju Gosodovom duhovnom carstvu, to jest, izbavljeni od blizine onih koji su u obmanama. Ovo se vidi iz značenja izvesti, što znači izbaviti; iz reprezentacijesinova Izrailjevih, koji označavaju one koji su u Gospodovom duhovnom carstvu (vidi br. 6426,6637, a isto tako i 6862,7215,7223); i iz značenja zemlje Egipatske, što označava gde su obmane uz pomoć kojih oni napadaju.

7236. *U četama svojim*, označava u skladu sa vrstama i podvrsama dobra u istinama. Ovo se vidi iz značenja četa (armija), što označava istine od vere (vidi br. 3448); ali dobra duhovne Crkve, u svojoj suštini, samo su istine, jer se one nazivaju dobrimakada je život u skladu s njima; stoga se četom, kada se govori o preporođenom unutar duhovne Crkve, označavaju dobra istine, ili dobra u istinama. Razlog da se kaže da sinovi Izrailjevi treba da se izvedu u četama svojim je to, što se to kaže o onima kada izađu iz Egipta, u unutrašnjem smislu, kada izađu iz borbi s obmanama, stoga posle duhovnog rata. Njihovo izlaženje u četama označava da treba da se razlikuju u pogledu dobara u istinama, stoga u klasama a prema kvalitetu dobra, a to sve zato da bi pretstavljali Gospodovo carstvo u nebima, gde se svi međusobno razlikuju i gde su im dodeljena mesta u VelikomČoveku u skladu sa kvalitetom dobra, kako u opšte tako i u pojedinom /slučaju/. Iz toga što su svi u nebima različiti po dobrima, može se zaključiti kako je mnogostruko i kako raznoliko dobro; tako je mnogostruko, da nema primera da je jedno isto kao drugo; čak da se mirijade i mirijade pomnože, dobro jednoga nije isto kao dobro drugoga /čoveka ili duha/; isto kao što lice jednog nije kao lice drugog /čoveka/. I u nebima dobro oblikuje lica anđela. Razlog što postoje takve razlike je to, što se svaka forma sastoji od različitih formi, jer kada bi dve bile sasvim slične, ne bi bile dve, nego jedna /forma/. Otuda i to da u prirodi nema primera da je jedna stvar sasvim ista kao druga. Ono što čini da je dobro tako različito, to je istina; ona, kada se poveže, daje kvalitet dobru. Razlozi da je istina tako mnogostruka i različita da može da da toliko raznih dobara su u tome, što su istine bezbrojne, a unutarnje istine su razlite od spoljašnjih istina; i da je tako i u

pogledu obmana koje pripadaju požudama. Stoga, pošto su istine bezbrojne, to se može videti dase povezivanjem, stvara toliko mnogo njih, da jedna ne može nikada da bude ista kao i druga. Ovo je jasno onomekoji znada se od samo dvadest i tri slova u različitim kombinacima, mogu proizvesti izrazi u jeziku sa neprekidnim razlikama , pa da ima i hiljadu jezika. Koliko li se tek ona može izvesti vrsta istina? To se potvrđuje maksimumom (izrekom) u mnogim jezicima, da ima onoliko mišljeja koliko ima glava; to jest, da ima onoliko različitih ideja koliko ima ljudi.

7237. *To su oni koji govoriše Faraonu cau Egipatskom, označava njihovu opomenu onima koji napadaju pomoću samih obmana. Ovo se vidi iz onoga što se kaže gore (br. 7228), gde se javljaju slične reči.*

7238. *Da izvedu sinove Izrailjeve iz Egipta, označava ostaviti ih i nenapadati. Ovo se vidi iz značenja izvesti što znači biti izbavljen (kao gore, br. 7235), a to znači da treba da odu i da ne napadaju; iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji su u duhovnoj Crkvi (br. 7235) i iz značenja Egipta, koji označava obmane kojima napadaju (a o čemu je gore bilo govora.)*

7239. *To je Mojsije i to je Aron, označava da je ovo bilo dano od Zakona od Božanskog, i iz doktrine otuda. Ovo se vidi izreprezentacije Mojsija, koji označava Zakon od Božanskog (vidi br. 6771,6827); i iz reprezentacije Arona, koji označava doktrinu iz toga (vidi br. 6998,7009,7089).*

7240. *I to bi na dan kad Jehova govoraše Mojsiju u zemlji Egipatskoj,označava stanje Crkve u to vreme kada je zapovest došla od Zakon od Božanskog onima koji su bili u Gospodovom duhovnom carstvu, dok su još bili u blizini onih koji su u paklovima. Ovo se vidi iz značenja dana, što označava stanje (vidi br. 23,488,6110), ovde, stanje Crkve, jer se o njoj govori; iz značenja Jehova govoraše, što ovde označava zapovest onima koji su bili u Gospodovom duhovnom carstvu; iz reprezentacije Mojsija,koji označava Zakon od Božanskog (vidi br.6771,6827); i iz značenja zemlje Egipatske, što označava one koji su pripadali Gospodovom duhovnom carstvu, a koji su bili napadani od obmana; da je ovo bilo u nižozemlji, koja je blizu paklova, vidi br. 7090; zemlja Egipatska, u kojoj su boravili sinovi*

Izrailjevi, a koja se zvala Gosen, označava tu nižu zemlju; a onaj /deo zemlje Egipatske) gde su bili Egipćani, označava okolne paklove, od koji su dolazili napadi obmanama.

7241. *I reče Jehova Mojsiju govoreći, označava pouku od Božanskog.* Ovo se vidi iz značenja Jehova reče, što označava ponovo pouku (vidi br. 7226); i iz reprezentacije Mojsija, koji označava Zakon od Božanskog (vidi br. 6771,6827).

7242. *Ja sam Jehova, označava Božansko potvrđivanje.* Ovo se vidi iz onoga što je rečeno gore, br. 7192,7202.

7243. *Kaži Faraonu caru Egipatskom sve što sam tikazao, označava upozorenje onima koji napadaju samim obmanama, koje dolazi od stvari koje se uvode od Božanskog.* Ovo se vidi iz značenja kazati, kada se to upućuje onima koji su u obmanama, kao upozorenje (vidi gore, br. 7220); iz reprezentacije Faraona cara Egipatskog, koji označava one koji napadaju pomoću samih obmana (vidi br. 7220, 7228); i iz značenja *svega što sam to kazao*, što označava stvari koje se ulivaju od Božanskog.

7244. *I Mojsije reče pred Jehovom govoreći, označava misao o Božanskom Zakonu kod onih koji su u obmanama.* Ovo se vidi iz značenja reći, što označava misao (vidi br. 7094); i iz reprezentacije Mojsija, koji označava Božanski Zakon (vidi br. 6723,6752). Da označava misao o Božanskom Zakonu kod onih koji su u obmanama, jasno se vidi iz nizova koji se nastavljaju u onome što sledi, jer kad se koristi reč reče, i kad znači misao, to je vezano za ono što sledi, u ovom slučaju, da je Božanski Zakon nečist onimakoji su u obmanama.

7245. *Evo sam neobrezanih usana, označava da je Božanski Zakon nečist onimakoji su u obmanama.* Pa kako će me poslušat Faraon, označava da one koji su u obmanama, da ne će primiti /poruku i opomenu). Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno (br. 7224,7225), gde se javljaju iste reči. Mojsije koji kaže za sebe da je neobrezanih usana, označava, u unutrašnjem smislu, da Božanski Zakon izgleda nečist onimakoji su u obmanama (prema onome što je pokazano u br. 7225); ali u istorijskom smislu, u kojem Mojsije kao glava 7nacije/ odnosi se na Jakovljevo potomstvo, kao i na ono u Crkvi kod njih (kao gore, br. 7041), gde

neobrezanihusana označava da je takva bila ta nacija; jer je bogoštovanje kod te nacije bilo nečisto, jer su se klanjali spoljašnjim stvarima, a sasvim su odbacivali unutrašnje stvari, koje su vera i ljubav prema bližnjemu; doista, oni su se rugali sa samim pojmom unutrašnjih stvari, kao što to čine svi oni čije se bogoštovanje sastoji od značenja i pretstava. I pošto su bili takvi, njihovo bogoštovanje je bilo nčisto, jer su se klanjali Jehovi iz ljubavi prema sebi i ljubavi prema svetu, a ne iz ljubavi prema Njemu i iz ljubavi prema bližnjemu. Ovo bogoštovanje, u istorijskom smislu, označeno je Mojsijem koji kaže da je neobrezanihusana, dok je unutrašnje značenje je objašnjeno gore, br. 7225.

STANOVNICI I DUHOVI PLANETE VENERE.

7246. *Na planeti Veneri postoje dve vrste ljudi, suprotne naravi, jedno su divlji i skoro kao divlje zveri, a drugi su blagi i humani. Oni koji su kao divlje zveri, pokazuju se na onoj strani planete koja gleda u ovom pravcu; dok se oni drugi koji su blagi i humani pokazuju na obratnoj strani. Ali treba znati da se tako pokazuju u skladu sa svojim životom, jer stanje života određuje mesto i prostor pojavljivanja.* (prim. prev. Kao što je već napomenuto, postoje razna tumačenja ovih opisa duhova sa planeta, jer na njima nema ljudskog života, pa se misli da je autor astrološke oblasti na Velikom Čoveku pobrkao s astronomskim položajima planeta. A duhovi viđeni na ovih pet planeta (poznatih drevnim astronomima-astrolozima, su verovatno sa nekih drugih sunčanih sistema....)

7247. *U ideji duhova, planeta Venera pokazuje se malo iza na izvesnom udaljenju od ove Zemlje. Kaže se, u ideji duhova, jer ni sunce sistema ni neka planeta ne pokazuju se nijednom duhu, nego duhovi samo imaju ideju da ovi postoje, te ih i vide prema toj ideji, sunce otraga kao nešto vrlo tamno, gde se planete ne kreću kao u sistemu, nego neprekidno u svome mestu. O ovome vidi br. 7171.*

7248. *Obavešten sam da se stanovnici te planete koji se, kada umru i postanu duhovi, pojavljuju na ovoj strani, da uživaju u plenu, osobito kada jedu plen; njihovo uživanje, kadajedu plen, meni je preneseno (komunicirano), pa sam opazio da je bilo vrlo veliko. Da je nekad bilo stanovnika ove planete slične brutalne*

(zverske) naravi, poznato je iz istorija raznih nacija, kao i po stanovnicima zemlje Hananske (1 Sam. XXX.16); kao i po Jevrejskoj i Izrailjskoj naciji, čak i u vreme Davida, da svake godine pravili upade da bi oplenili nacijeradujući se veoma plenu. U pogledu ovih stanovnika planete Venere, treba reći da doista uživaju u plenu, ali nisu okrutni; ljude koje oplene, bacaju u vodu i tako ih usmrte, ali one koje mogu da sačuvaju, te i sačuvaju; a one koje usmrte, kasnije i sahrane, što je dokaz da u njima ima malo čovečnosti, u čemu se razlikuju od Jevreja, koji su uživali u tome da bace ljude koje su pobili, i da ih izlažu šumskim zverima i pticama, a ponekad ubijajući ih na divljački i okrutan način (2 Sam XII.31). Koliko su Jevreji uživali u ovakvim radnjama, dato mi je bilo da opazim po sferi mnogih od njih, koji su se brzo približili i odmah pobjegli.

7249. *Rečeno mi je da su stanovnici te planete džinovi, i da im stanovnici ove Zemlje dosežu samo do pupka; i da su oni koji se pojavljuju na strani na ovamo, da su glupi, i da se ne pitaju o nebu, ili o večnom životu, i da se zanimaju samo za ono što se odnosi na njihovu zemlju i njihovu stoku.*

7250. *Pošto su ovakvoga karaktera, čak i kada stignu u drugi život, njih tad napadaju obmane i zla. Njihovi se paklovi pokazuju okolo te zemlje, i ne komuniciraju s paklovima zlih /duhova/s naše Zemlje, jer su sasvim drugačijega genija i drugačije naravi; otuda su njihova zla i obmana sasvim drugačije vrste. Ali oni koji su takvi da se mogu spasiti, oni su na mestima pustošenja, i tamo se dovode do poslednjeg stepena očaja; jer se zla i obmane te vrste ne mogu drugačije ukloniti. Kad su u stanju očaja, oni glasno viču da su zveri, da su divlje životinje, da su gadovi, da su mržnje, i da su zbog toga prokleti. Neki, kada su u tome stanju, uzvikuju protivu neba, ali ovo im se prašta, jer dolazi od očajanja. Gospod ih sprečava da u grdnjama ne odu preko granica. A kada prođu kroz krajnju patnju, tada bivaju spaseni, jer tada telesne stvari kao da kod njih umru.*

7251. *Dalje sam bio obavešten o njima, da kad su živeli na svojoj zemlji, da su verovali u Vrhovnog Tvorca, bez Posrednika; to su oni koji se tako pustoše, pa su na kraju spaseni, pošto pre toga prime pouku kao istinu, da je Gospod jedini Bog, Spasitelj i Posrednik; a čuo sam ih kako ispovedaju da bi bez Posrednika bilo nemoguće za njih da budu spaseni, jer da su nečisti i nedostojni. Video sam neke*

od njih, pošto su bili prošli kroz krajnje patnje, kako se uzdižu u nebo; a kada su tamo bili primljeni, kod njih sam opazio takvu nežnu radost, da je to izazvalo suze u mojim očima.

7252. *Stanovnici i duhovi sa Venere, koji se pokazuju na drugoj strani te zemlje, skoro da su suprotne naravi, jer su blagi i humani. Dato je bilo od Gospoda da neki od tih duhova dođu otuda k meni; pokazali su se iznad glave. U razgovoru rekoše da dok su živeli u svetu, da su priznavali, i da još i sada još više priznaju našega Gospoda koa svog jedinog Boga; rekoše da su Ga viđali na njihovoj zemlji kako hoda među njima, pa su i pretstavili kako su Ga videli.*

7253. *Ovi duhovi u Velikom Čoveku odnose se na memoriju materijalnih stvari, koje korespondiraju memoriji nematerijalnih stvari, koju (memoriju) sačinjavaju duhovi sa planete Merkur. Vidi opis duhova sa Merkura, br. 7170.*

7254. *Na kraju sledećeg poglavlja, daćemo prikaz o stanovnicima i duhovima planete Marsa.*

IZLAZAK. (EXODUS) ILI DRUGA KNJIGA MOJSIJEVA.

DOKTRINA (NAUK) O LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU.

7255. Pošto dobro čini nebo u čoveku, a zlo čini pakao, treba znati s izvesnošću šta je dobro i šta je zlo. Već je bilo rečeno da je dobro ono što pripada Gospodu i ljubavi prem bližnjemu, a da je zlo ono što pripada ljubavi prema sebi i ljubavi prema svetu: iz čega sledi, da se samo iz ovih ljubavi može znati šta je dobro a šta zlo.

7256. Sve stvari u svemiru, koje su u skladu s Božanskim redom, odnose se na dobro i istinu, a sve stvari u svemiru koje su suprotne Božanskom redu, odnose se na zlo i obmanu; razlog je to, što dobro i istina, koji proističu od Božanskog, sačinjavaju red, pošto su one red.

7257. Dobro koje pripada ljubavi prema Gospodu, naziva se nebeskim dobrom, dok se dobro koje pripada ljubavi prema bližnjemu, naziva duhovnim dobrom. Šta,

i kakva je razlika između nebeskog dobra koje pripada Gospodu, i duhovnog dobra koje pripada ljubavi prema bližnjemu, kazaće se u onome što sledi.

7258. Doktrina (nauk) o nebeskom dobru, koje pripada Gospodu, najšira je i u isto vreme i naj tajnija; doktrina o duhovnom dobru, koja je doktrine o ljubavi prema bližnjemu, i ona je široka i vrlo tajna, ali manje nego doktrina o nebeskoj ljubavi, koja je doktrina o ljubavi prema Gospodu. Da je doktrina o ljubavi prema bližnjemu široka, može se videti iz toga, što ljubav prema bližnjemu nije ista kod jednog i drugog; i nijedna osoba nije bližnji na istinačin kao druga.

7259. Pošto je doktrina o ljubavi prema bližnjemu tako široka, drevni, među kojima je bila sama doktrina o ljubavi prema bližnjemu bila podeljena u sedam klasa, koje su opet za sebe bile podeljene, dajući ime svakoj klasi, i učeći na koji način treba primenjivati ljubav prema bližnjemu prema jednoj klasi, a na koji način prema drugoj, i na taj način dovesti su u red doktrinu i njenu primenu, tako da je razum može jasno opažati.

7260. Imena koja su davali onima kojima je trebalo činiti dela ljubavi prema bližnjemu, bila su mnoga; neke su /bližnje/nazivali slepima, neke hromima, neke osakaćenima, neke siromašnim, neke ojađenim i tužnim, neke siročadima, neke udovicama: u opštem, one su zvali gladnima one kojima su trebali da daju da jedu, žednima one kojima su davali da piju, došljacima one koji su primljeni, a u tamnici, one koje su posećivali. O ovima vidi br. 4954-4959).

7261. Ova su imena bila data iz neba drevnima, koji su pripadali Crkvi, a pod onima koji su imenovani, oni su mislili na one koji su takvi duhovno; njihova ih je doktrina o ljubavi ka bližnjemu učila ko su ti, i kakav je bio karakter ljubavi prema bližnjemu u odnosu na njih.

7262. Otuda to, da se ista imena pojavljuju u Reči, i označavaju one koji su takvi u duhovnom smislu. Sama Reč nije ništa drugo nego doktrina ljubavi prema Gospodu i doktrina o ljubavi prema bližnjem, kao što i Gospod uči; *voljećeš Gospoda svoga svim srcem svojim, i sa cijelom dušom, cijelim umom /mišlju/svojim. Ovo je prva i velika zaposvest. Druga je kao prva, Voljećeš svoga*

bližnjega kao samoga sebe- vre dve zapovesti ovise i Zakon i Proroci (Mateja XXII.35-4): Zakon i Proroci označavaju celu Reč.

7263. Razlog za što se ova ista imena nalaze u Reči je to, da oni koji su u spoljašnjem bogoštovnju, da treba da vrše dela ljubavi ka bližnjem prema takvima koji su tako imenovani; dok oni koji su bili u unutrašnjem bogoštovanju, prema takvima /treba vršiti dela ljubavi ka bližjemu/ shvaćena na duhovan način; tako da i prosti mogu da razumeju Reč u prostiti, a mudri u mudrosti; isto tako, da prosti, preko spoljašnje ljubavi ka bližnjemj, mogu da budu uvedeni u svoje unutrašnje.

POGLAVLJE VII.

- 1. I Jehova reče Mojsiju: evo, postavio sam te da si Bog Faraonu; a Aron brat tvoj biće prorok tvoj.*
- 2. Govorićeš sve što ti zapovijedim. Aron pak brat tvoj govoriće Faraonu da pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje.*
- 3. A ja ću učiniti da otvrdne srce Faraonu te ću umnožiti znake svojoj čudesa svoja u zemlji Egipatskoj. I ne će vas ipak poslušati Faraon; i metnuću ruku svoju na Egipat, i izvešću vojsku svoju, narod svoj, sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske sudovima velikim.*
- 5. I poznaće Egipćani da sam ja Jehova, kad dignem ruku svoju na Egipat i izvedem sinove svoje između njih.*
- 6. I učini Mojsije i Aron kako im zapovjedi Faraon tako učiniše.*
- 7. A Mojsiju bješe osamdeset godina a Aronu osamdeset tri kad govorahu s Faraonom.*
- 8. I reče Jehova Mojsiju i Aronu govoreći:*
- 9. Kad vam kaže Faraon i reče: učinite kakvo čudo, onda reci Aronu: uzmi štap svoj, i baci ga pred Faraona te će se prometnuti u zmiju.*

10. I izađoše Mojsije i Aron pred Faraona; i učiniše kako zapovijedi Faraon; i baci Aron štap svoj pred Faraona i pred sluge njegove i prometnu se u zmiju.
11. I Faraon dozva mudrace i vrače; te i vračari Egipatski učiniše tako svojim vraćanjem.
12. I baciše svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmije; ali štap Aronov proždrije njihove štapove.
13. I otvrdne srce Faraonovo, i ne poslušā ih, kao što bješe kazao Jehova.
14. I reče Jehova Mojsiju: oteža srce Faraonovo; ne će da pusti naroda.
15. Idi u jutro k Faraonu. Gle, on će izaći na vodu, pa stani prema njemu na obali, a štap koji se bio prometnuo u zmiju uzmi u ruku.
16. I reci mu: Jehova Bog Jevrejski posla me k tebi da ti kažem: pusti narod moj da mi posluži u pustinji. Ali ti eto još ne poslušā.
17. Za to veli Jehova: ovako ćeš poznati da sam ja Jehova: evo udariću štapom što mi je u ruci po vodi što je u rijeci i prometnuće se u krv.
18. I ribe u rijeci pomrijeće, i rijeka će se usmrdjeti i Egipćani će se uzmučiti tražeći vode da piju iz rijeke.
19. I Jehova reče Mojsiju: reci Aronu: uzmi štap svoj, i pruži ruku svoju na vode Egipatske, na potoke, na rijeke, i na jezera njihova i na sva zborišta voda njihovijeh; i prometnuće se u krv, i biće krv po svoj zemlji Egipatskoj, i po sudima drvenijem i kamenijem.
20. I učini Mojsije i Aron kako im zapovijedi Jehova; i podigav Aron štap svoj udari po vodi koja bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovijem. I sva voda što bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovijem, i sva voda koja bješe u rijeci prometnu se u krv.
21. I pomriješe ribe što bijahu u rijeci, i usmrdje se rijeka tako da ne mogahu Egipćani piti vode iz rijeke, i bješe krv po svoj zemlji Egipatskoj.

22. Ali i vračari Egipatski učiniše tako svojim vraćanjem, i srce Faraonu otvrdnu, te ih ne poslušao kao što bješe kazao Jehova.

23. I okrenuv se Faraon otide kući svojoj, i ne mari ni za to.

24. A Egipćani svi kopaše oko rijeke tražeći da piju, jer ne mogahu piti vode iz rijeke.

25. I navrši se sedam dana kako rijeku udari Jehova.

SADRŽAJ.

7264. *I Jehova reče Mojsiju: evo, postavio sam te da si Bog Faraonu; a Aron brat tvoj biće prorok tvoj označava primanje Božanskog influksa, i komunikaciju. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji treba da govori, što označava Božansku Istinu; i iz reprezentacije Arona, koji označava doktrinu iz toga (vidi br. 7089); iz značenja govoriti što označava influks i njegovo primanje (vidi br. 5797); i iz značenja zapovediti, a što je influks (vidi br. 5486,5732), u ovom slučaju, primanje influksa. Iz ovih se razmatranja vidi da govoriti označava posredni influks Božanske Istine u doktrinu, to jest, kod onih koji naučavaju, jer značenje je da Mojsije, koji označava Božansku Istinu, treba da govori ono što Jehova zapoveda, Aronu, koji označava doktrinu ili onoga koji naučava, dakle prenosi onome koji treba da je komunicira (prenese, saopšti); i da zapovediti označava neposredni Božanski influks, koji je pretstavljen Mojsijem. Kako treba ove stvari shvatiti, može se videti iz onoga što je rečeno u br. 7009,7010, naime, da Mojsije pretstavlja istinu koja proističe neposredno od Božanskog, a Aron istinu koja proističe posredno. Onaj ko ne razume kako stoji stvar sa sukcesivnim redom (uzastpnim redom) /stepeni/, taj nije u stanju da zna kakav je slučaj s influksom; stoga će se o tome nešto reći ukratko. Pošto je istina, koja proizlazi neposredno od Gospoda, od Besknačnog Božanskog samog, nju ne može nikako da prima nijedna živa supstanca koja je konačna, tako je ne može primiti ni anđeo; stoga je Gospod stvorio uzastopne stepene ili supstance, preko koji kao posrednici čine da se Božanska Istina, koja proizlazi neposredno, može komunicirati (prenositi). Ali srva uzastopna*

/supstanca/ od ovoga još je previše puna Božanskog da bi se primala od strane živih supstanca koje su konačne, tako da je ne može primati čak ni anđeo; stoga je Gospod stvorio drugi uzastopni stepen /ili supstancu/ preko koje se Božanska Istina, koja proističe neposredno, može primatu jednim delom: ovaj uzastopni stepen je istina Božanska koja je u nebu. Prva dva stepena su iznad neba, i ona su kao svetli pojasevi plamteće /supstance/, i oni okružavaju Sunce, koje je Gospod. Takav je uzastopni red, čak i u nebu koje je najbliže Gospodu, a koje je treće nebo, gde su oni koji su nevini i mudri. Od ovoga se oni /stepeni/ nastavljaju sve do poslednjeg neba, a od poslednjeg neba do čulnih i telesnih /stepeni/ čoveka, koji poslednji prima influks. Iz ovih se razmatranja pokazuje da postoje uzastopni stepeni od Prvog, to jest, od Gospoda, sve do poslednjeg u prirodi. Poslednje stvari koje su kod čoveka, kao i one u prirodi, relativno su opšte, pa stoga i zatamnjene. Iz ovoga je očito, da preko ovih stepeni postoji veza (nexus) svih stvari s Prvim *Esse* (Biti). Influks je prilagođen ovim uzastopnim stepenima, jer na taj način se Božanska Istina, koja proističe neposredno od Božanskog Dobra, uliva (utiče) uzastopno; i na taj način, ili oko svakoga novog uzastopnog stepena, ona /Božanska Istina/ postaje sve opštija, i tako grublja i tamnija, pa postaje i sporija, pa tako i manje pokretna, i hladnija. Iz ovih se razmatranja pokazuje kakav je karakter Božanskog reda uzastopnih /stepeni/, a stoga i influksa. Ali treba držati na umu da Istina Božanska, koja se uliva u treće nebo koje je najbliže Gospodu, u isto se vreme uliva, bez uzastopnog formiranja, u poslednje stvar reda, i tu vlada i pribavlja sve stvari u opšte i posebno neposredno od Prvog. Nataj način, uzastopno /formiranje/ drži se skupa u svom redu preko veze (nexusa). Da je ovako, može se donekle videti iz izreke koja nije neoznata učenicima /ljudima/ u svetu, da postoji samo jedna supstanca, koja je supstancija, a da su sve druge njene formacije (forme), i da u svim tim formacijama vlada samo ova jedna supstancija, ne samo kao forma čak ne ni forma, kakva je u svom poreklu. Kada ovo ne bi bio slučaj, ono što je formirano, ne bi moglo postojati i delovati. Ali ove su primedbe su za onoga ko je inteligentan.

7265. U ovom poglavlju, u unutrašnjem smislu, govori se o prva tri stepena pustošenja. *Prvi* stepen su same zablude, od kojih /počinju/ obmane koji među njima vladaju a što je opisano zmijom u koju se pretvorio Aronov štap. *Drugi*, kada

su istine među njima već postale obmane, a obamne postale /za njih/ istine, što je opisano krvlju u koju su se pretvorile vode. *Treći* stepen je kada umuju od obmana protivu istina i dobara koja pripadaju Crkvi, što se opisuje žabama koje su izašle iz reke.

UNUTRAŠNJI SMISAO.

7266. Stihovi 1-7. *I Jehova reče Mojsiju: evo, postavio sam te da si Bog Faraonu; a Aron brat tvoj biće prorok tvoj. Govorićeš sve što ti zapovijedim. Aron pak brat tvoj govoriće Faraonu da pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje. A ja ću učiniti da otvrdne srce Faraonu te ću umnožiti znake svoje i čudesa svoja u zemlji Egipatskoj. I ne će vas ipak poslušati Faraon; i metnuću ruku svoju na Egipat, i izvešću vojsku svoju, narod svoj, sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske sudovima velikim. I poznaće Egipćani da sam ja Jehova, kad dignem ruku svoju na Egipat i izvedem sinove svoje između njih. I učini Mojsije i Aron kako im zapovjedi Faraon tako učiniše. A Mojsiju bješe osamdeset godina a Aronu osamdeset tri kad govorahu s Faraonom. I Jehova reče Mojsiju, označava poučavanje; evo, postavio sam te da si Bog Faraonu, označava Božanski Zakon i njegovu moć nad onima koji su u obmanama; a Aron brat tvoj biće prorok tvoj, označava doktrinu iz toga; Govorićeš sve što ti zapovijedim, označava primanje Božanskog influksa, i komunikaciju;. Aron pak brat tvoj govoriće Faraonu, označava primanje influksa iz toga; da pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje, označava da oni treba da prestanu s napadanjima; A ja ću učiniti da otvrdne srce Faraonu, označava tvrdokornost zbog zla od obmana; te ću umnožiti znake svoje i čudesa svoja, označava opomene svake vrste, i da se ništa ne izostavi; u zemlji Egipatskoj, označava gde su oni koji napadaju; I ne će vas ipak poslušati Faraon, označava da neće primiti /opomene/ oni koji su u obmanama; i metnuću ruku svoju na Egipat i Egipćane, označava da će biti nagnani Božanskom moći; i izvešću vojsku svoju, narod svoj, sinove Izrailjeve, označava da oni koji su u istinama i u dobrima, da će biti izbavljeni; iz zemlje Egipatske, označava od napadanja; sudovima velikim, označava prema zakonima reda. I poznaće Egipćani da sam ja Jehova, označava da će se plašiti Božanskog; kad dignem ruku svoju na Egipat, označava kada opaze Božanski Zakom kod sebe;*

i izvedem sinove svoje između njih, označava kada oni budu videli da se izbavljaju oni koji prpadau duhovnoj Crkvi; I učini Mojsije i Aron kako im zapovjedi Faraon tako učiniše, označava da ono što su rekli, da se to i uradilo; A Mojsiju bješe osamdeset godina, označava stanje ikvalitet Zakona od Božanskog; a Aronu osamdeset tri kad govorahu s Faraonom, označava stanje i kvalitet doktrine; kad govorahu s Faraonom, označava kada su te stvari bile zapovedene.

7267. *I Jehova reče Mojsiju, označava poučavanje, u ovom slučaju, kako se ono odvija kod onih koji su u obmanama a koji i napadaju. Ovo se vidi iz značenja Jehova reče, što je poučavanje (vidi br. 7186).*

7268. *Evo postavio sam te da budeš bog Faraonu, označava Božanski Zakon i njegovu moć nad onima koji su u obmanama. Ovo se vidi iz značenja postavi te za boga, što označava Božansku Istinu ili što je isto, Božanski Zakon i njegovu moć; jer u Reči, kada se govori o istini i o njenoj moći, koristi se izraz Bog, kao i moć istine, a kada se govori o dobru, koristi se izraz Jehova (vidi br. 300,2586,44027010); i iz reprezentacije Faraona, koji označava one koji su u obmanama, i koji napadaju (vidi br. 6651, 6679,6683). Što se dalje tiče značenja BOG, treba primetiti da je BOG u najvišem smislu Božansko koje je iznad neba, a Bog je u unutrašnjem smisli Božansko koje je u nebima; Božansko koje je iznad neba je Božansko Dobro, dok je Božansko u nebima Božanska istina; jer Božanska istina proističe od Božanskog Dobra, i sačinjava nebo, i sređuje ga; jer ono što se u pravom smislu naziva nebo, to je ništa drugo nego Božansko koje je tamo zu formama, i po tome što su anđeli tamo u ljudskoj formi, koja prima Božansko, i koja čini opštu formu, a to je forma čoveka. I pošto je Božanska Istina u nebima ono što se u Reči Staroga Zaveta naziva Bogom, stoga se u izvornom jeziku bog naziva Elohim u množini; a takođe i anđeli koji su u nebim nazivaju se bogovima, jer su oni prijemnici Božanske Istine, te se nazivaju *bogovima*; kao kod Davida, *Jer ko je nad oblacima ravan Jehovi? ko će se izjednačiti s Gospodom? među sinovima Božijim (sinovima bogova ELOHIM)?* (LXXXIX.6). Ponovo, *Dajte slavu Jehovi, sinovi bogova (sinovi ELOHIMA- a), dajte Jehovi slavu i čast* (Psalam XXIX.1). Kod Jovana, *Isusu im odgovori: nije li napisano u zakon vašem: ja rekoh, bogovi ste. Kako govorite onome kojega Riječ bi, i pismo se ne može pokvariti. hulu govoriš zato što**

sam se nazvao sinom Božijim? (X-34.3). Isto tako u odlomcima u kojima se Gospod naziva Bogom bogova, kao u Postanju XLVI.2,3; Zak. Povov. X.17; Brojevi XVI. 22; Danilo XI.36; Psalam CXXXVI.2,3. Iz ovih se razmatranja može videti u kojem je smislu Mojsije nazvan bogom, u ovom slučaju bogom Faraonu, i bogom Aronu u Izlasku IV.16, naime, zato što Mojsije pretstavlja Božanski Zakon, koji je Božanska Istina, koja se naziva Reč. Otuda isto tako ovde se Aron naziva njegovim prorokom, a u prethodnom poglavlju njegovim ustima, to jest, onim koji ispravno izgovara da se razume, Božansku Istinu koja proizlazi neposredno od Gospoda, a koja prevazilazi svaki razum; a pošto je prorok onaj koji uči i izgovara Božansku Istinu ispravno da se razume, tako isto i prorok označava doktrinu Crkve; a to je predmet o kome se govori u stihovima koji sada slede.

7269. Govorićeš sve što ti zapivijedim. a brat tvoj *Aron tvoj brat govoriće Faraonu*, označava primanje Božanskog influksa, i komunikaciju. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji treba da govori, što označava Božansku Istinu; i iz reprezentacije Arona, koji označava doktrinu iz toga (vidi br. 7089); iz značenja govoriti što označava influks i njegovo primanje (vidi br. 5797); i iz značenja zapovediti, a što je influks (vidi br. 5486,5732), u ovom slučaju, primanje influksa. Iz ovih se razmatranja vidi da govoriti označava posredni influks Božanske Istine u doktrinu, to jest, kod onih koji naučavaju, jer značenje je da Mojsije, koji označava Božansku Istinu, treba da govori ono što Jehova zapoveda, Aronu, koji označava doktrinu ili onoga koji naučava, dakle prenosi onome koji treba da je komunicira (prenese, saopšti); i da zapovediti označava neposredni Božanski influks, koji je pretstavljen Mojsijem. Kako treba ove stvari shvatiti, može se videti iz onoga što je rečeno u br. 7009,7010, naime, da Mojsije pretstavlja istinu koja proističe neposredno od Božanskog, a Aron istinu koja proističe posredno. Onaj ko ne razume kako stoji stvar sa sukcesivnim redom (uzastpnim redom) /stepeni/, taj nije u stanju da zna kakav je slučaj s influksom; stoga će se o tome nešto reći ukratko. Pošto je istina, koja proizlazi neposredno od Gospoda, od Besknačnog Božanskog samog, nju ne može nikako da prima nijedna živa supstanca koja je konačna, tako je ne može primiti ni anđeo; stoga je Gospod stvorio uzastopne stepene ili supstance, preko koji kao posrednici čine da se Božanska Istina, koja proizlazi neposredno, može komunicirati (prenositi). Ali srva uzastopna /supstanca/ od ovoga još je previše

puna Božanskog da bi se primala od strane živih supstancu koje su konačne, tako da je ne može primati čak ni anđeo; stoga je Gospod stvorio drugi uzastopni stepen /ili supstancu/ preko koje se Božanska Istina, koja proističe neposredno, može primatu jednim delom: ovaj uzastopni stepen je istina Božanska koja je u nebu. Prva dva stepena su iznad neba, i ona su kao svetli pojasevi plamteće /supstance/, i oni okružavaju Sunce, koje je Gospod. Takav je uzastopni red, čak i u nebu koje je najbliže Gospodu, a koje je treće nebo, gde su oni koji su nevini i mudri. Od ovoga se oni /stepeni/ nastavljaju sve do poslednjeg neba, a od poslednjeg neba do čulnih i telesnih /stepeni/ čoveka, koji poslednji prima influks. Iz ovih se razmatranja pokazuje da postoje uzastopni stepeni od Prvog, to jest, od Gospoda, sve do poslednjeg u prirodi. Poslednje stvari koje su kod čoveka, kao i one u prirodi, relativno su opšte, pa stoga i zatamnjene. Iz ovoga je očito, da preko ovih stepeni postoji veza (nexus) svih stvari s Prvim *Esse* (Biti). Influks je prilagođen ovim uzastopnim stepenima, jer na taj način se Božanska Istina, koja proističe neposredno od Božanskog Dobra, uliva (utiče) uzastopno; i na taj način, ili oko svakoga novog uzastopnog stepena, ona /Božanska Istina/ postaje sve opštija, i tako grublja i tamnija, pa postaje i sporija, pa tako i manje pokretna, i hladnija. Iz ovih se razmatranja pokazuje kakav je karakter Božanskog reda uzastopnih /stepeni/, a stoga i influksa. Ali treba držati na umu da Istina Božanska, koja se uliva u treće nebo koje je najbliže Gospodu, u isto se vreme uliva, bez uzastopnog formiranja, u poslednje stvar reda, i tu vlada i pribavlja sve stvari u opšte i posebno neposredno od Prvog. Nataj način, uzastopno /formiranje/ drži se skupa u svom redu preko veze (nexusa). Da je ovako, može se donekle videti iz izreke koja nije neoznata učenim /ljudima/ u svetu, da postoji samo jedna supstanca, koja je supstancija, a da su sve druge njene formacije (forme), i da u svim tim formacijama vlada samo ova jedna supstancija, ne samo kao forma čak ne ni forma, kakva je u svom poreklu. Kada ovo ne bi bio slučaj, ono što je formirano, ne bi moglo postojati i delovati. Ali ove su primedbe su za onoga ko je inteligentan.

7271. *Da pusti sinove Izrailjeve iz svoje zemlje*, označava da treba da prestanu da napadaju. Ovo se vidi iz reprezentacije Faraona, kome je ovo trebalo reći, a koji označava one koji napadaju obmanama (vidi br. 7107,7110,7126,7142); iz

značenja pustiti, što znači da treba da prestanu; i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji su u duhovnoj Crkvi (kao br. 6426,7062,7198).

7272. *A ja ću učiniti da otvrdne srce Faraonu*, označava tvrdokornost zla od obmane. Ovo se vidi iz značenja otvrdnuti, što znači upornost; a je to zbog zla od obmane, što je označeno Faraonovim srcem, jer srce u pravom smislu označava dobro nebeske ljubavi (br. 3313,3887,3889), a otuda, u obrnutom smislu, označava pakleno zlo; razlog da označava zlo od obmane, je to što Faraon pretstavlja one koji su u obmani. Zlo obmane je ono što vuče svoje poreklo od načela obmane: kao na primer, da se sanktifikacija (postajenje svetim) postiže preko spoljašnji stvari, kod Izrailjaca i Jevreja, žrtvama, pranjem, prskanjem krvlju, a ne ljubavlju prema bližnjemu i veri, tako, da mogu postati sveti iako žive u mržnji, osveti, otimanju, okrutnosti, i sličnom. Ova se nazivaju zla od obmane, jer vuku poreko od načela obmane. Uzmimo, kao drugi primer, one koji veruje da sama vera spasava, i da dela ljubavi prema bližnjemu ne doprinose ništa spasenju; onaj ko veruje da se čovek spasava i u poslednjem času pred smrt, bez obzira kako je živeo tokom celog svog života; iako, iz tih načela, živi bez ljubavi prema bližnjemu, u prezrenju prema drugima, u neprijateljstvu i mržnji prema svakome ko mu se ne klanja, u požudi za osvetom, u željama da druge liši njihovih dobara, u nemilosrđu, u lukavstvu, i obmanjivanju: - ovo su zla od obmane, jer se obmanom takav ubedio da to nisu zla, pa ako i pretpostavlja da su zla, da će biti izbrisana, ako pre nego izdahne, prizna Gospoda kao posrednika (zagovornika) koji će njegove grehe izbrisati Svojom patnjom na krstu. Uzmimo još jedan primer: kada se ljudi mole mrtvima kao svetima, i tako ih obožavaju, čak i njihove slike; zlo takvog bogoštovanja je zlo od obmane. Svi oni koji žive životom zla od obmane, veruju da je obmana istina, pa stoga da zlo nije zlo, i da ono ne osuđuje. Isto je s onima koji veruju da ljudi mogu opraštati grehove; kao i s onima koji veruju da mogu da budu uvedeni u nebo, bez obzira u kakvoj su duhovnoj prljavštini i truleži živeli. Jednom rečju, zla od obmane su stoga tako brojna kao i obmane vere i bogoštovanja. Ova zla doista osuđuju, ali ne toliko koliko (ih osuđuju/ zla čije je poreklo u zlu. Zla koja potiču od zla, su ona koja potiču od požude koja je pohranjena u ljubavi prema sebi i svetu.

7273. *Te ću umnožiti znake Svoje i čudesa Svoja*, označava opomene svake vrste, da nijedna nije izostala. Ovo se vidi iz značenja znakova i čudesa, što označava potvrđivanja istine (vidi br. 3900,6870,7012), kao i posredne stvari Božanske moći (br. 6910), u ovom slučaju opomene, jer su preko ovih videli i da su u obmanama, i da postoji Božanska moć od koje dolaze opomene. Razlog da se kaže da se onima koji su obmanama moraju uputili sve vrste opomena, i da se ni jedna ne izostavi, je tome što se prokletsvo (osuda) onih koji su u obmanam ne izvršava u jednm trenutku, nego su prvo pogođeni, to jest ispitani. Ispitivanja se odigravaju sa ciljem da oni sami opaze da su osuđeni, zato što su živeli onako kako su živeli, ali isto tako sa ciljem da duhovi i anđeli mogu da saznaju da su ovi bili takvoga karaktera; tako se više ne mogu opravdavati ni pred sobom ni pred drugima: red po kome se oni ispituju je red Istine Božanske, koja je takva da u njoj ništa ne manjka. Red Istine Božanske za zle, koji su osuđeni, je drugačiji od reda Istine Božanske za dobre koji se spasavaju: razlika je u tome što je u redu za zle koji se osuđuju, Istina Božanska odvojena od Božanskog Dobra, a to znači od milosti, zato što nisu primali Božansko Dobro, pa su tako odbacili milost; ali red za dobre koji se spasavaju, je u tome da je Istina Božanska spojena sa Božanskim Dobrom, stoga i sa milošću, jer su primali Božansko Dobro, stoga i Gospodovu Milost. Po stepenima, onoliko koliko se zli istituju u skladu s redom, tako im se sudi i zato bivaju osuđeni. Otuda se može znati zašto se daju opomene svake vrste, i ništa se ne izostavlja, pre nego li su osuđeni na pakao. Ovo su stvari koje su ozačene znacima i čudesima u Egiptu, pre nego su prvenci pobijeni, i pre nego li su Egipćani nestali u Sufskome Moru; jer Sufsko More označava pakao.

7274. *U zemlji Egipatskoj*, označava gde su oni koji napadaju. Ovo se vidi iz značenja zemlje Egipatske, koja označava one koji su u obmanama, i koji napadaju (br.7240).

7275. *Ali ne će vas ipak poslušati Faraon*, označava da oni koji su u obmanama ne će primiti. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno (br. 7224), gde se javljaju slične reči.

7276. *I ja ću metnuti ruku svoju na Egipat (na Egipćane)*, označava da će stoga biti vođeni (prinudeni) Božanskom moći. Ovo se vidi iz značenja ruke, koja označava

moć (vidi br. 878, 4931-4937,7188,7189), i kada Jehova govori o Sebi, i kad pomene Svoju ruku, tu se misli na Božansku moć; i iz značenja Egipćana, koji označavaju one koji su u obmanama i koji napadaju, kao gore. Iz ovoga se pokazuje da *Ja ću metnuti ruku svojuna Egipat (na Egipćane)* označava da oni koji su u obmanama, treba da se prinude (vode) Božanskom moći.

7277.*I izvešću vojsku Svoju, narod Svoj, sinove Izrailjeve, označava da će biti izbavljeni oni koji su u dobrima i u istinama. Ovo se vidi iz značenja izvesti, što znači izbaviti; iz značenja vojske (armije), koja označava sve vrste dobra u istinama; iz značenja naroda, što se odnosi na one koji su u duhovnoj istini i dobru (vidi br. 1250, 1260,4619), stoga označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (br. 2928,7207); i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, a to su oni koji su u duhovnoj Crkvi (vidi gore, br. 7271), stoga oni koji su u dobrima i u istinama.*

7278.*Iz zemlje Egipatske, označava od napadanja. Ovo se vidi iz značenja zemlje Egipatske, koja označava one koji su u obmanama i koji napadaju (vidi br. 7240,7274), a isto tako /oznašavaju/ napadanja, jer zemlja označava samu naciju, a nacijom se, u unutrašnjem smislu, označava ono što pripada naciji, u ovom slučaju, napadi.*

7279.*Sudovima velikim, označava u skladu sa zakonima reda. Ovo se vidi iz oniga što je rečeno gore, br. 7206.*

7280.*I poznaće Egipćani da sam ja Jehova, označava da će se bojati Božanskog. Ovo se vidi iz značenja znati da sam ja Jehova, što znači bojati se Božanskog, o čemu ubrzo; i iz značenja Egipćana, koji stoje za one koji su u obmanama i koji napadaju. Što se tiče straha od Božanskog, koji treba da osećaju oni koji su u obmanama i koji napadaju, treba primetiti da je strah jedino sredstvo pomoću kojega se obuzdavaju pakleni /duhovi/ i drže u stegama. Strah je doista zajednička spona onima koji su naklonjeni dobru i onima koji su zli; ali kod onih koji su naklonjeni dobru, to je unutrašnji strah, koji se odnosi na spasenje, a to će reći, u strahu su da će propasti u pogledu duša, a to znači da se plaše da ne učine bilo šta što se protivi njihovoj savesti, to jest, što je protivno istini i dobru, koji pripadaju savesti; oni se plaše da ne učine nešto što je suprotno onome što je pravedno i*

pošteno, stoga što je protivno bližnjemu; a ovaj strah postaje sveti strah onoliko koliko se povezuje sa ljubavlju prema Gospodu. Tada strah postaje takav kao strah male dece od roditelja koje oni vole; i tada onoliko koliko su u dobru ljubavi, to ne izgleda kao strah, ali onoliko koliko nisu u dobru ljubavi, to izgleda kao strah, i postaje zebnja. Takav je strah od Boga, o kojemu se tako često govori u Reči. Ali kod onih koji su zli, nema unutrašnjeg straha, to će reći, zbog spasenja, pa stožga zbog savesti, jer oni potpuno odbacuju takav strah u svetu, kako svojim životom tako i načelima obmane koja pogoduje njihovom životu; a mesto unutrašnjeg oni imaju spoljašnji strah, naime, strah da ne budu lišeni počasti, dobitka, i ugleda zbog ovih, da ne budu kažnjeni u skladu sa zakonom, ili da ne budu lišeni života. Oni koji su u zlu, oni se boje ovoga sve dok su u svetu. A kada dođu u drugi život, pošto ih se ne može obuzdati unutrašnjim strahom, oni se obuzdavaju spoljašnjim strahom, koji osećaju zbog kažnjavanja. Od ovih se plše da čine zlo; na kraju plaše se Božanskog, ali, kao što je rečeno, to je spoljašnji strah koji je bez ikakve volje da se uzdrže od zla iz osećanja dobra, nego samo iz straha od kažnjavanja, kojega se plaše. Iz ovih se razmatranja vidi jasno da je strah jedino sredstvo da se oni drže u stegama; a da je spoljašnji strah, koji je strah od kazni, jedino sredstvo kojim se obuzdavaju zli; i to je uzrok muka onih koji su u zlu i u paklu. Jer kada dođu u drugi život, i kada nestanu spoljašnje stege u kojima su bili u svetu, i kada su ostavljeni svojim požudama, oni su kao divlje zveri, i žude da vladaju i da unište sve ne koji im ne služe. To je najveće uživanje njihovog života; jer onoliko koliko vole sebe, oni mrze druge koji im nisu naklonjeni; a onoliko koliko je neko u mržnji, toliko uživa u razaranju; međutim, u svetu ovo je prikriveno.

7281. *Kada dignem ruku Svoju na Egipćane (na Egipat),* označava kad opaze Božansku moć na sebi. Ovo se vidi iz značenja ruke, kada se to kaže o Božanskom, što označava Božansku moć (vidi b 7276), iz čega je očito da da sedeti na desnu Boga označava svemoć; i iz značenja Egipćana, koji označavaju one koji u obmanama i koji napadaju, kao gore.

7282. *I izvedem sinove Izraljeve između njih,* označava da kada budu videli da se izbavljaju oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja izvesti, što

označava biti izbavljen (kao gore, br. 7277), i iz značenja sinova Izrailjevih, koji označavaju one u duhovnoj Crkvi (vidi gore, br. 7271).

7283. *I učini Mojsije i Aron, kako im zapovjedi Jehova, tako učiniše, označava da ono što je rečeno, da je i učinjeno. Ovo se vidi i bez objašnjavanja.*

7284. *A Mojsiju bješe osamdeset godina, označava stanje i kvalitet Zakona od Božanskog. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji označava Zakon od Božanskog (vidi br. 6771,6827); i iz značenja osamdeset godina, što označava stanje i kvalitet Zakona od Božanskog, to jest, među onima koji su pripadali duhovnoj Crkvi, u vreme prvoga pohođenja. Šta osamdeset posebno označava, ne može se reći, jer se tu govori o svakom stanju isvakom kvalitetu Zakona od Božanskog kod njih u to vreme. Da osamdeset označava stanje iskušenje, vidi br. 1963; ali kada ne označava, tada označava ono što je slično /broju/ četrdeset; ali pošto je sastavljen od deset pomnoženo sa osam, njegovo značenje treba tražiti isto tako iz ovoga izvora. Šta označava deset, vidi br. 576,1906,1988,2284,4638, a šta osam, 2044,2866; u opšte, da svi brojevi označavaju stanja, i to stanja i kvalitet stvari, vidi br. 482,487,6175).*

7285. *A Aronu bješe osamdeset i tri godine, označava stanje i kvalitet doktrine. Ovo se vidi iz reprezentacije Arona, koji označava doktrinu (nauk) Crkve (vidi br. 6998,7009,7089); i iz značenja broja tri i osamdeset, koji označavaju stanja i kvalitet te doktrine; ali ne može se znati posebno stanje i kvalitet, osim ako se ne svedu brojevi na proste brojeve, pa ih onda primeni na one koji imaju doktrinu. Pored toga, o brojevima u Reči, vidi upravo gore, br. 7284.*

7286. *Kad govorahu s Faraonom, označava /vreme, stanje/ kada su te stvari bile zapovedene, Ovo se vidi iz značenja govoriti, što označava zapovedati (vidi br. 7240); i iz reprezentacije Faraona koji označava one koji su u obmanama i koji napadaju (vidi br. 7107, 7110,7126,7142).*

7287. *Stihovi 8-13. . I reče Jehova Mojsiju i Aronu govoreći: Kad vam kaže Faraon i reče: učinite kakvo čudo, onda reci Aronu: uzmi štap svoj, i baci ga pred Faraona te će se prometnuti u zmiju. I izađoše Mojsije i Aron pred Faraona; i učiniše kako zapovjedi Faraon; i baci Aron štap svoj pred Faraona i pred slugu njegovu i*

prometnu se u zmiju. I Faraon dozva mudrace i vrače; te i vračari Egipatski učiniše tako svojim vraćanjem. I baciše svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmije; ali štap Aronov proždrije njihove štapove. I otvrdne srce Faraonovo, i ne poslušā ih, kao što bješe kazao Jehova. I reče Jehova Mojsiju i Aronu govoreći, označava poučavanje; Kad vam kaže Faraon, označava u slučaju da sumnjaju u Božansko; i reče: učinite kakvo čudo, označava da hoće da imaju potvrdu; onda reci Aronu, označava influks i komunikaciju; uzmi štap svoj, i baci ga pred Faraona, označava pomoć koj se pokazuje; te će se prometnuti u zmiju, označava da će na taj način same zablude i obmane da vladaju među njima. Izađoše Mojsije i Aron pred Faraona, i učiniše kako zapovijedi Jehova, označava efekat (učinak); i baci Aron štap svoj pred Faraona i pred sluge njegove i prometnu se u zmiju, označava da su same zablude i obmane vladale među njima; I Faraon dozva mudrace i vrače, označava zloupotreb Božanskog reda; te i vračari Egipatski učiniše tako svojim vraćanjem, označava da su tako na izgld i oni očinili izokrećući svrhe reda; I baciše svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmije, označava moć od reda, da su tako postali revišē tupi da bi opažali ožistinu; ; ali štap Aronov proždrije njihove štapove, označava da je ta moć od njih bila oduzeta; I otvrdne srce Faraonovo, označava tvrdokornost; i ne poslušā ih, označava da oni koji su bili u zlima od obamna, da nisu primili; kao što bješe kazao Jehova, označava pretskazivanje.

7288. *I reče Jehova Mojsiju i Aronu govoreći, označava poučavanje. Ovo se vidi iz značenja Jehova reče, što je poučavanje (vidi br. 6879,6881,6891).*

7289. *Kad vam kaže Faraon i reče, označava ako oni gaje neku sumnju o Božanskom. Ovo se vidi iz onoga što sledi, naime, Ako Faraon reče: Učinite kakvo čudo, što svakako podrazumeva sumnju o Božanskom; jer želeti čudo, to je sumnjati pre nego li je stvar čulima potvrđena.*

7290. *Ako vam kaže govoreći: učinite kakvo čudo, označava da stoga želi da se uveri (da bude potvrđeno). Ovo se vidi iz značenja čuda i znakova, koji označavaju potvrđivanja istine (vidi br. 3900,6870). Što se tiče čuda i znakova, o kojima se govori u onome što sledi, treba znati da su se ona činila među onima koji su bili u spoljašnjem bogoštovanju, i koji nisu želeli znanje o unutrašnjem; jer oni koji su u*

takvom bogoštovanju, oni se vode spoljašnjim sredstvima. Otuda to, da su se čuda činila među Izailjskim i Jevrejskim narodom, jer su oni bili samo u spoljašnjem bogoštovanju a ne u unutrašnjem; i doista, spoljašnje bogoštovanje je njima odgovaralo, pošto nisu bili voljni da budu u unutrašnjem boštovanju, kako bi u spoljašnjem predstavljali svete stvari, i kako bi se na taj način održavala komunikacija sa nebom, kao i sa Crkvom; zato što korespondencije, pretstave i značenja povezuju prirodni svet s duhovnim. To je bio ralog da je toliko čuda učinjeno kod te nacije. Ali kod onih koji su u unutrašnjem bogoštovanju, kod njih se ne čine čuda, jer bi ona njima škodila, jer mu ona nameću (prisiljavaju na) verovanje; a što je pod prisilom, to ne traje, nego se rasipa. Unutrašnje stvari u bogoštovanju, a to su vera i ljubav prema bližnjemu, mora da se usade u slobodi, jer se onda usvajaju, a ono što je na taj način usvojeno, to i ostaje, dok ono što je usađeno pod prisilom, ostaje izvan unutrašnjeg čoveka u spoljašnjem; jer u unutrašnjeg čoveka ulazi samo ono što ulazi preko intelektualnih ideja, koje su razlozi, jer njiva /tlo/, koja prima, je prosvetljeno Racionalno; zbog toga se u sadašnje vreme ne prave čuda. Iz ovih razmatranja se može videti da su čuda i štetna, jer ona nagone čoveka da veruje, naime, da i se u spoljašnjem čoveku učvrsti ideje da je tako. Ako unutrašnji čovek posle odrekne ono što su čuda utvrdila, dolazi do sukoba unutrašnjeg i spoljašnjeg čoveka, pa na kraju, kada se ideje koje potiču od čuda razaspu, dolazi do povezivanja obmane i istine, stga i do profanacije. Iz ovoga je očito da su čuda u Crkvi štetna u ovo vreme, kada je unutrašnje bogoštoanje otkriveno. Ovo je označeno i Gospodovim rečima Tomi, *Zato što si Me vidio, Tomase, vjerovao si; blago onima koji ne vide, a vjeruju* (Jovan XX.29); tako isto su blaženi oni koji veruju a koji nisu videli čuda. Međutim, čuda ne škode onima koji su u spoljašnjem bogoštovanju bez unutrašnjeg, jer kod ovih ne može da dođe do suprotnosti između unutrašnjeg i spoljašnjeg čoveka, pa stoga ni do profanacije. Da čuda ne doprinose veri, može da bude dovoljno jasno iz toga što čuda koja su se događala među Izrailjskim narodom u Egiptu, i u pustinji, nisu mali kakakvog uticaja na njih; jer taj narod, iako je bio video toliko čuda u Egiptu, posle Sufsko More razdeljeno, i Egipćane kako tonu, i stup od oblaka koji je pred njima išao danju, a stub ognjeni noću; ikao su videli dim na Gori Sinajskoj, i čuli Jehovu kako govori sa nje, pored drugih čuda, a uprkos svega

toga otpali su bili od vere, i od bogoštovanja Jehove, da bi se klanjali teletu (Izlazak XXXII.1 do kraja). Iz svega ovoga se vidi kakav je učinak čuda. Još bi njihov učinak bio manji u ove dane, kada se ne veruje da bilo šta dolazi iz duhovnoga sveta, i kada se poriče sve ono što se ne pripisuje prirodi; jer duh odricanja vlada svuda protivu Božanskog influksa i /Božanskog/ upravljanja na zemlji. U sadašnje vreme, stoga, kada bi čovek Crkve video sama Božanska čuda, on bi ih pre svega pripisao prirodi, i tako ih opoganio, a onda bi ih odbacio kao tvorevne fantazije, i smejao bi se svima onima koji bi to pripisivali Božanskom, a ne prirodi. Da čuda ne doprinose ničemu, vidi se i iz Gospodovih reči kod Luke, *Ako ne slušaju Mojsija i proroke, da ko i iz mrtvih ustane, ne će vjerovati* (XVI.31).

7291. *A onda reci Aronu,* označava influks i komunikaciju, to jest, od Božanskog Zakona, koji Mojsije predstavlja, u doktrinm koju Aron predstavlja. Ovo se vidi iz značenje reći, kada se Mojsijem i Aronom označava influks i komunikacija: da govor ima takvo značenje, vidi br. 7270. Ovaj se influks i komunikacija ne može drugačije izraziti u istorijskim delovima Reči, nego govorm i kazivanjem. Razlog da se Božanski Zakon, koji Mojsije predstavlja, uliva u doktrinu koju Aron predstavlja je to, što je Božanski Zakon unutrašnja istina, dok je doktrina spoljašnja istina a to je opšte pravilo da se unutrašnje uliva u spoljanje (da utiče), a ne obrnuto, iz razloga što je unutrašnje relativno čistije i jednostavnije dok je spoljašnje grublje, jer su spoljašnje stvari opšte stvari unutrašnjeg.

7292. *Uzmi štap stoj, i baci ga pred Faraona,* označava moć koja se pokazuje. Ovo se vidi iz značenja štapa, koji označava moć (silu) (vidi br. 4013,4015,7026); i iz značenja baciti pred Faraona, što znači pokazati, jer ono što se baci pred oči, to se pokazuje.

7293. *Te se prometnuše u zmiju,* ovo pokazuje zablude i obmane koje iz njih potiču a koje vladaju među njima. Ovo se vidi iz značenja zmije, što označava Čulno i Telesno (vidi br. 6949); stoga obmane koje su skoro sve zablude (vidi br. 4948,6949). Ovde je označena vodena zmija, jer se u izvornom jeziku zmija izražava istom reči kao i kit, koji se najveća riba u okeanu; a kit označava opšte Spoljašnje znanje. Pošto Egipćani označavaju obmane od zabluda, taj izraz označava zmiju u vodi, jer ona stoji za kita koji je u vodi, a i stoga što vode Egipta

označavaju obmane. Da se Faraon ili Egipat nazivaju kitom /zmajem/vidi se kod Jezikilja, *Govori i reci: ovako veli Jehova Gospod: evo me na te, Faraone care Egipatski, zmaju /kitu/veliki što ležiš usred voda koji reče: moja je rijeka, ja sam je načinio (XXIX.3). Ponovo, Sine čovječiji, nariči za Faraonom carem Egipatskim, i reci mu: ti si kao lavić među narodima, i kao zmaj (kit) u moru, i prolaziš rijeke svoje, i mutiš nogama vodu svojim i gaziš po rijekama njezinijem (XXXII.2); u ovim odlomcima kit (zmaj) označava opšta spoljašnja znanja preko kojih se, jer dolaze od čulnog čoveka, stvari vere izokreću; zmaj (kiz) označava opšte Spoljašnje znanje (vidi br. 40,991). A pošto kit označava spoljašnja znanja koja izokreću istine vere, on označava i umovanja od zabluda, odakle dolaze obmane. Ove su stvari označene kod Davida kitovima /zmajevima), *Ti si silom svojom raskinuo more, i satro glave vodenima zmajevima (nakazama, kitovima) (LXXIV.13). Oni (zmajevi, kitovi) su isto tako označeni Levijatanom kod Isaije, Tada će Jehova pokarati mačem svojm ljutijem i velikim i jakim levijatana, krivuljastu zmiju, i ubiće zmaja koji je u moru (XXVII.1). I kod Davida, Ti si razmrskao glavu levijatana (krokodilu), i dao ga onima koji žive u pustinji da ga jedu (LXXIV.14). (prim. prev. kit se aizmjenično prevodi sa zmaj, krokodil, levijatan i velka riba). Levijatan, u dobrom smislu, označava razum od istina (kod Jova XL.25-32.i XLI.1 do 26); razum od istina je ono što je vsuprotno umobanjima od obmana. I pošto kitovi označavaju umovanja od zabluda koje izokreću istine, to vodene zmije, koje se označavaju istim izrazom u izvornom jeziku, označavaju same obmane od zabluda od kojih dolaze umovanja, a preko koji dolazi do izokretanja.Obmane su označene tim zmijama u sledećim odlomcima: - kod Isaije, I dovikivaće se buljine (ćukovi) u pustijem kućama i zmajevi u domovima veselijem (XIII.22). Ponovo, I trnje će izniknuti u dvorovima njihovijem, kopriva i čkalj u gradovima njihovijem, i biće stan zmajevima i naselje sovama (XXXIV.13). Ponovo, Zemlja sasušena postaće izvori vodeni, u stanu zmajevskom, po ložama njihovijem, bićetrava, trska, i sita (XXXV.7). Kod Jeremije, I obratiću Jerusalim u gomilu, u stan zmajevski; i gradove Judine obratiću u pustoš (IX.11). Kod Malahije, Na Isava mrzih; za to gore njegove opustih i našljedstvo njegvo dadoh zmajevima iz pustinji (I.3). U ovim odlomcima zmije označavaju obmane, od kojih dolaze umovanja; isto je označeno zmajevima, samo što zmajevi označavaju umovanja od ljubavi prema sebi i svetu, to jest, od**

zlih požuda, koje izokreću ne samo istine nego i dobra. Ova umovanja potiču od onih koji u srcu osporavaju istine i dobra vere, a koji ih ispovedaju ustima zbog požude za vladanjem i sticanjem dobitka; tako isto one čije umvanje dolaze od profanisanih istina i dobara. I prvi i drugi nazivaju se *zmajem (aždahom), starom zmijom, koja se naziva Đavolom i Sotonom, koja zavodi /vara/ cijeli svijet* (Otkr. XII.9), a isto tako i aždajom (zmajem) koja progona ženu koja je rodila sina, a koji su bili odneseni Bogu i njegovom prestolu /stih 5), i koja je iz usta izbacula reku da odnese ženu (stih 13,15). Sin kojega je rodila, označava Božansku Istinu, koja se otkriva u ovo vreme, žena označava Crkvu, aždaja (zmaj) označava one koji će progoniti: voda one koje će aždaja izbaciti kao reku, a što označava obmane od zla, i umovanja iz njih, uz pomoć kojih želi da uništi ženu, to jest, Crkvu; ali da će njihovi naponi ostali bezuspešni, opisuje se u stihu 16, sa *I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojih.*

7294. *I iziđoše Mojsije i Aron pred Faraona, i učiniše kako zapovijedi Jehova, označava učinak (efekat). Ovo se vidi bez objašnjavanja.*

7295. *I baci Aron štap svoj pred Faraona i slugu njegove, i prometnu se u zmiju, označava da su same zablude i obmane među njima vladale. Ovo se vidi iz značenja baciti štap, što označava moć (vidi gore br. 7292); iz reprezentacije Faraona i njegovih slugu, koji označavaju one koji napadaju obmanama; i iz značenja vodene zmije, koja označava zablude, a iz njih i obmane (vidi gore, br. 7293). Ovo čudo pretstavlja prvu opomenu onima koji napadaju, da prestanu. Jer je sa zlima, koji napadaju dobre u drugm životu, ovakav slučaj: prvo, kada dođu iz sveta, njima (dobrima) se pridruže dobri duhovi i anđeli kao kad su živeli u telu; jer i zlim ljudima se dodaju anđelim stoga da bi, ako bi hteli da se opkrenu nebu, da otamo i prime influks, i da se poprave; otuda to, da, pošto ih sve iz njihovog života prati, oni su prvo u društvu s anđelima. Ali kada su, kao posledica njihovog života u svetu, takvoga karaktera da ne mogu da prime influks istine i dobra iz neba, anđeli i dobri duhovi postepeno od njih odlaze, pa kako ovi odlaze, tako oni postaju sve manje i manje racionalni; jer biti racionalan, to je nešto što dolazi kroz nebo od Gospoda. Prvi stepen uklanjanja i lišavanja influksa istine i dobra je to ono što se ovde opisuje pretvaranjem Aronovog štapa u zmiju, što označava da*

vladaju same zablude i obmane; drugi je stepen opisan vodama Egipta, koje se pretvaraju u krv, što označava da su istine bile falsifikovane (pretvorene u obmane); treći se stepen opisuje žabama koje izlaze iz vode, što označava umovanja od obmana, i tako dalje. Preko ovih stepeni zli se u drugom životu lišavaju razumevanja istine i dobra.

7296. *A Faraon dozva mudrace i vrače, označava zloupotrebu Božanskog reda.* Ovo se vidi iz značenja mudraca, koji označavaju one koji znaju duhovne stvari, i njihove korespondencije sa prirodnim stvarima: pošto su ove stvari bile mistične, oni koji su ih proučavali i koji su ih naučavali, nazivali su se mudracima; a pošto su se Egipćani odavali takvim proučavanjima, oni su sebe zazivali sinovima mudrih, i carevima od starina, kao kod Isaije, *kako možete kazati Faraonu; ja sam sin mudrijeh, sin starijeh careva (careva od davnina)?* (XIX. 11) Egipćani su znanje o stvarima nazivali mudršču, kao što su činili Haldejci (Jer. L.35); i iz značenja vračara, što označava one koji izokeću Božanski red, stoga one koji izvrću zakone reda. Da su vračanja i magije upravo to, može se videti po vračarima i magovima u drugom životu, gde ih ima u obilju; jer oni koji su se u životu tela služili lukavstvom, i smišljali mnoge načine da prevare druge, i koji su na kraju, jer su uspevali, pripisivali sve svoj vlastitoj pameti, u drugm životu nauče dadatne stvari magije, koje su samo zloupotere Božanskog reda; jer sve stavri u opšte i posebno svaka ima korespondenciju; kao na primer, ruka, ramena, korespondiraju moći, a otuda i štap; stoga sebi prave štapove a isti tako na reprezentativan način pokazuju ramena, ruke i šake i tako pokazuju magijsku moć; tako i hiljade i hiljde drugih slučajeva. Red i koresondencije se zpoupotrebljavaju kada se stavari koje pripadaju redu, ne koriste u dobre svrhe, nego u zle svrhe, to jest, kako bi se vladalo nad drugima i sa ciljem da se nešto razori, jer cilj je reda spasenje, a to znači da se dobro čini svima. Otuda se vidi šta je označeno zloupotrebom reda, a što je označeno vračarma.

7297. *Pa i vračari Egipatski učiniše tako svojim vračanjem, označava da su oni na izgled učinili slično izokrećući ciljeve reda.* Ovo se vidi iz značenja *i oniučiniše tako*, kada se kaže o Egipatskim vračarima (magovima), što označava šta je pokazivanje samo na izgled, jer stvari koje se ulivaju iz reda ne menjaju se

zloupotrebom, nego izgledaju i dalje slične u spoljašnjoj formi, ali ne i u unutrašnjoj formi, jer su one suprotne ciljevima reda; - i iz značenja vraćanja, kada se pomenu u Reči, gde označavaju veštinu prikazivanja obmana da izgledaju kao istine, i prikazivanja istina kako bi izgledale kao obmane, što se izvodu u glavnom pomoću obmana. Takvo je značenja vraćanja i čaranja u sledećim odlomcima: - kod Isaije, *To će ti oboje doći u jedan put, u isti dan, da osirotiš i obudoviš, radi mnoštva čini tvojih i radi velike sile čaranja tvoga. Stani sada s vraćanjem svojim i s mnoštvom čini svojih, oko kojih si se trudila od mladosti svoje, ne bi li se pomogla* (XLVII.9,12); govoreći o Babelu i o Haldejcima. Ponovo, *A vi sinovi vračarini, rode kurvarski, koji se kurvate, pristupite ovamo* (LVII.3). Kod Nahuma, *Teško gradu krvničkom, vas je pun vraćanja (laži, obmana), grabež ne izbiva iz njega. Za mnoštvo kurvarstva ljupke kurve vješte bajačice, koja prodaje narode svojim kurvanjem i plemena vraćanjem svojim* (III.1,4); grad krvnički stoji za falsifikovanje istine, kurvarstvo za falsifikovano dobra od istine, vraćanje za veštinu pretstavljanja obmana kao istina i istina kao obmana. Kod Malahije, *I doći ću k vama na sud i biću brz svjedok protiv vraćanja i protivu onijeh koji se kunu krivo i protivu onijeh zakidaju najam najamniku, i udovici i siroti: i došljaku krivo čine, i ne boje se mene, veli Jehova nad vojskama* (III.5). Kod Jovana, *Jer trgovci tvoji bijahu boljari zemaljski, jer tvojijem vraćanjem prevareni biše svi narodi* (XVIII.23); govoreći o Babilonu. Kod Miheja, *I u ono vrijeme, veli Jehova, istrijebiću konje isred tebe i potrću kola tvoja i zatrću gradove u tvojoj zemlji, razvaliću sva tvrda mjesta tvoja, i istrijebiću vraćanje iz ruku tvojih, i ne ćeš imati gatara* (V.10-12); iz ovih reči je očito da se vraćanjem označava veština prikazivanja istina kao obmana a obmana kao istina, jer konji, koje je trebalo istrebiti, označavaju intelektualne stvari (vidi br. 2761,2762,6125,6534); kola, koja treba da budu potrta, označavaju doktrinare stvari istine (br. 760,5321); gradovi u zemlji, koje treba da se zatru, označavaju istine Crkve; da gradovi označavaju istine, vidi br. 2268,2451,4493, i da zemlja označava Crkvu, vidi br. 662,45535,5577); tvrda mjesta (utvrđenja) označavaju istine koje brane dobra. Otuda se sada može znati šta je označeno vraćanjem, koja treba istrebiti iz ruku, naime, vraćanjem kojim se istina pretstavlja kao obmana a obmana kao istina. Ove veštine korespondiraju fantazijama, pomoću kojih zli u drugom životu pretstavljaju pred očima lepe stvari

kao ružne, a ružne stvari kao lepe, koje su fantazije neka vrsta vraćanja, jer su i one zloupotrebe i izokretanja Božanskog reda.

7298. *I baciše svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmije, označava moć od reda tako da su postali tupi i više nisu opažali istinu. Ovo se vidi iz značenja baciti štap, što označava pokazivanje moći (vidi br. 7292); i iz značenja vodene zmije, koja označava obmane od zabluda (vidi br. 7293); u ovom slučaju označavajući tupost u pogledu opažanja istine, jer onoliko koliko zablude čine da se istine ne mogu opažati, toliko dolazi do tuposti. Takvu tupost unose i vračari u drugom životu, i to sve zloupotrebom i izvrtanjem reda, jer su vešti u tome da uklone influks iz neba, a kada se ovaj oduzme, dolazi do tuposti kod opažanja istina; oni su vešti i u tome da unesu zablude i pretstave ih u svetlosti kao da su istine, a da u isto vreme zamrače istine; osim toga, znaju kako da ubace ono što je ubedljivo, i da time umrtve opažanje istine; da se ne pominju drugi metodi; kada dođe do tuposti, događa se da obmane, koje su označene vraćanjem i čaranjem, izgledaju kao istine. Iz ovih je razmatranja očito da vračari mogu da nešto prikažu što je slično samo po izgledu. Neka se dalje zna, da je to u skladu sa zakonima reda, da niko ne treba da bude trenutno ubeđen u istinu, to jest, da se nijedna istina ne potvrđuje trenutno tako da ne ostaje nikakva sumnja. Razlog je to, što takva istina, koja se utisne na ovakav način, postaje ubeđenje, koje ne dopušta nikakvo proširenje, i nije kadro da popusti. Takva je istina pretstavljena u drugom životu kao tvrda, a takva da ne može da u sebe primi dobro, niti se kao takva može primeniti. Otuda to, čim se neka istina pokaže, odmah se iza toga prikaže se, pred dobrim duhovima u drugom životu, i ono što je suprotno, koje izazove sumnju. Na taj način se njima daje mogućnost da razmatraju da li je tako, i da sakupe razloge, i da tako uvedu tu istinu u svoj um; ovo daje duhovnom vidu širinu u pogledu te istine, ito se postiže tako što se prikazuje i ono što je obrnuto. Otuda se vidi i opaža s razumevanjem svaki kvalitet istine, i preko toga se može primati influks iz neba u skladu sa staganjima neke stvari, jer istine dobijaju razne forme prema okolnostima. I ovo je razlog zašto je vračarima bilo dopušteno da urade isto što i Aron; jer se na taj način kod sinova Izrailjevih pobudila sumnja da li je čudo bilo Božansko ili ne, pa su tako bili u stanju da misle i procene da li je bilo Božansko, i da se na kraju uvere da je zaista bilo /Božansko/.*

7299. *Ali štap Aronom proždrije njihove štapove, označava da je ta moć bila od njih oduzeta. Ovo se vidi iz značenja proždrijeti, što označava oduzeti; i iz značenja štapa, koji označava moć (vidi gore, br. 7292). U drugom životu oduzima se moć da se zloupotrebljava red, i da se izvrću njegovi zakoni, od vračara na dvostruki način: prvi je, da anđeli, Gospodovom Božanskom moći, uništavaju njihove vračarije, i to onda kada vračarije izvode da bi činili zlo dobrima; tako je velika anđeoska moć od Gospoda, da se njome u trenu razbijaju sve takve stvari; drugi je, da se moć vračanja (magije) potpuno od njih oduzima, tako da ne mogu više pokazivati ništa tako.*

7300. *I otvrdne srce Faraonovo, označava tvrdokornost. Ovo se vidi iz značenja srca koje otvrdne, što označava tvrdokornost (kao gore, br. 7272).*

7301. *I ne poslušaj ih, označava da nisu primili oni koji su bili u zlima od obmana. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno (br. 7224,7275); jer Faraon, za kojega se kaže da nije poslušalo, predstavlja one koji su u obmanama i koji napadaju, tako da su u zlu od obmana, jer napadanje dolazi od zlih, a izvodi se pomoću obmana.*

7302. *Kao što bješe kazao Jehova, označava u skladu sa pretskazivanjem. Ovo se vidi bez objašnjavanja.*

7303. *Stihovi 14-24. I reče Jehova Mojsiju: oteža srce Faraonovo; ne će da pusti naroda. Idi u jutro k Faraonu. Gle, on će izaći na vodu, pa stani prema njemu na obali, a štap koji se bio prometnuo u zmiju uzmi u ruku. I reci mu: Jehova Bog Jevrejski posla me k tebi da ti kažem: pusti narod moj da mi posluži u pustinji. Ali ti eto još ne poslušaj. Za to veli Jehova: ovako ćeš poznati da sam ja Jehova: evo udariću štapom što mi je u ruci po vodi što je u rijeci i prometnuće se u krv. I ribe u rijeci pomrijeće, i rijeka će se usmrdjeti i Egipćani će se uzmučiti tražeći vode da piju iz rijeke. I Jehova reče Mojsiju: reci Aronu: uzmi štap svoj, i pruži ruku svoju na vode Egipatske, na potoke, na rijeke, i na jezera njihova i na sva zborišta voda njihovijeh; i prometnuće se u krv, i biće krv po svoj zemlji Egipatskoj, i po sudima drvenijem i kamenijem. I učini Mosije i Aron kako im zapovijedi Jehova; i podigav Aron štap svoj udari po vodi koja bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovijem. I sva voda što bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovijem, i sva*

voda koja bješe u rijeci prometnu se u krv. I pomriješe ribe što bijahu u rijeci, i usmrdje se rijeka tako da ne mogahu Egipćani piti vode iz rijeke, i bješe krv po svoj zemlji Egipatskoj. Ali i vračari Egipatski učiniše tako svojim vraćanjem, i srce Faraonu otvrdnu, te ih ne poslušā kao što bješe kazao Jehova. I okrenuv se Faraon otide kući svojoj, i ne mari ni za to. A Egipćani svi kopaše oko rijeke tražeći da piju, jer ne mogahu piti vode iz rijeke. I reče Jehova Mojsiju, označava Božansko poučavanje; oteža srce Faraonovo; ne će da pusti naroda, označava da su postali tvrdokorni tako da nisu ostavili na miru nikoga koga su napadali; Idi u jutro k Faraonu, uzdizanje prema stvarima koji više potvrđuju. Gle, on će izaći na vodu, označava da će tada oni koji napadaju biti u obmanama od obmana; pa stani prema njemu na obali, označava influks u skladu sa stanjem; a štap koji se bio prometnuo u zmiju uzmi u ruku, označava moć sličnu onoj prethodnoj; I reci mu, označava zapovest; Jehova Bog Jevrejski posla me k tebi da ti kažem, označava od Božanskog Crkve onima koji napadaju; pusti narod moj, označava da ih treba ostaviti na miru; da mi posluži u pustinji, označava bogoštovanje u zatamnjenju; Ali ti eto još ne poslušā, označava neposlušnost (nepokornst). Za to veli Jehova: ovako ćeš poznati da sam ja Jehova, označava kako bi se plašili Božanskog; evo udariću štapom što mi je u ruci po vodi što je u rijeci, označava moć nad obmanama koje su od zabluda; i prometnuće se u krv, označava da će oni falsifikovati istine; i ribe u rijeci pomrijeće, označava da će Spoljašnja znanja istine nestati; i rijeka će se usmrdjeti, označava odbojnost prema tome; i Egipćani će se uzmučiti tražeći vode da piju iz rijeke, označava da oni ne žele skoro ništa da znaju o tome. I Jehova reče Mojsiju, označava izvođenje; reci Aronu: uzmi štap svoj, i pruži ruku svoju na vode Egipatske, označava moć nad obmanama kod onih oji napadaju; na potoke, na rijeke, označava nad doktrinarnim stvarima, i na jezera njihova, označava nadspoljašnjim znanjima kaja su potčinjena njima; i na sva zborišta voda njihovijeh, označava gde god ima obmana; i prometnuće se u krv, označava da će falsifikovati istinu; i biće krv po svoj zemlji Egipatskoj, označava potpunu falsifikaciju; i po sudima drvenijem i kamenijem, označava dobro koje pripada ljubavi prema bližnjemu, i istinu koja pripada veri. I učini Mosije i Aron kako im zapovijedi Jehova, označava efekat; i podigav Aron štap svoj udari po vodi, označava moć nad obmanama; koja bješe u rijeci pred

Faraonom i slugama njegovijem, pred očima onih koji su napadali; I sva voda što bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovijem, pred opažanjem svih onih koji su napadali; i sva voda koja bješe u rijeci prometnu se u krv, označava falsifikovanje istine, koje sledi. I pomriješe ribe što bijahu u rijeci, označava da su i Spoljašnja znanja istine isto tako nestala: i usmrdje se rijeka, označava odbojnost; tako da ne mogahu Egipćani piti vode iz rijeke, označava da nisu bili voljni skoro ni malo da znaju tome; i bješe krv po svoj zemlji Egipatskoj, označava potpuno falsifikovanje. Ali i vračari Egipatski učiniše tako svojim vračanjem, označava da su njihovi falsifikatori dali istu reprezentciju istih stvari zloupotrebljavajući red; i srce Faraonu otvrdnu, označava tvrdokornost; te ih ne poslušā, označava ne-slušanje i ne-pokoravanje; / kao što bješe kazao Jehova/, označava u skladu sa pretskazivanjem. I okrenuv se Faraon otide kući svojoj, i ne mari ni za to, označava otpor volje, pa stoga i tvrdokornost; A Egipćani svi kopaše oko rijeke tražeći da piju, označava traženje istine koju bi primenili za obmane; jer ne mogahu piti vode iz rijeke, ne-primenjivanje zbog samih obmana.

7304. *I reče Jehova Mojsiju, označava Božansko poučavanje. Ovo se vidi iz značenja reče, kada se nešto ponovo zapoveda, što označava poučavanje (vidi br. 7186,7267,7288), ovde, Božansko poučavanje, jer je Jehova tako rekao, to jest, poučio kako dalje da postupaju.*

7305. *I oteža srce Faraonovo; i ne pusti naroda, označava da su sebe učili tvrdokornim, da ne ostave one koje napadaju. Ovo se vidi iz srca koje postaje teško, tako isto i tvrdoglavo i okorelo, što označava tvrdokornost (vidi gore, br. 7272,7300); i iz značenja ne pustiti da odu, što znači ne ostaviti /na miru/; i iz reprezentacije Faraona, o kome se to kaže, a koji označava one koji napadaju, a o čijoj reprezentaciji vidi gore.*

7306. *Idi u jutro k Faraonu, označava uzdizanje prema stvarima koji više potvrđuju. Ovo se vidi iz značenja ići ili ući kod Faraona, što označava komunikaciju (vidi br. 7000), u ovom slučaju komunikaciju stvari koje potvrđuju da ih Božansko opominje da odustanu od napadanja; i iz značenja jutro, što označava stanje prosvetljenja i otkrovenja (vidi br. 3458,5097,5740), u ovom slučaju označava uzdizanje, jer se odnosi na one koji su u obmanama, koji se ne mogu*

prosvetliti, ali čija se pažnja može uzdignuti. Razlog da oni koji su u obmanama da se ne mogu prosvetliti je to, što obmane odbacuju i gase svu svetlost koja prosvetljava, a koju svetlost primaju samo istine.

7307. *Gle, on će izaći na vodu*, označava da će tada oni koji napadaju biti u obmanama od zabluda. Ovo se vidi iz reprezentacije Faraona, koji označava one koji napadaju, kao gore; iz značenja vode, ovde vode Egipatske, što označava obmane od zabluda. Razlog zašto se ovde ove obmane, ili obmane toga porekla, označavaju je to, što zmija, u koju se pretvirio Aronov štap, označava te obmane (br. 7293). Da vode označavaju istine, a u obrnutom smislu obmane, vidi br. 739,4976,5668 ; da reka Egipatska označava obmanu, vidi br.6693.

7308. *Pa stani prema njemu na obali*, označava influks u skladu sa stanjem. Ovo se vidi iz značenja stati prema nekome, što označava influks; jer kada se kaže za Božanski Zakon, pretstavljen Mojsijem, da stane prema onima koji su u obmana i koji napadaju, koji su pretstavljeni Faraonom, označava se samo influks, a otuda primanje, a preko toga i opažanje; i iz značenja obale reke, što označava stanje obmane u kojoj su bili oni koji su napadali. Da reka Egipatska označava obmanu, vidi br. 6693, ovde obmanu od zabluda (br. 7307), dok obala, a to je ono što zadržava, jer okružava i zatvara, označava stanje te obmane; jer sve ima svoje stanje, u kojemu u prema kojemu postoji.

7309. *A štap, koji se bio pretvrio u zmiju, uzmi u ruku*, označava moć sličnu onoj prethodnoj. Ovo se vidi iz značenja štapa, što označava moć (vidi br. 4013,4936,7026), a to što ima moć kao što je bila prethodna, označeno je time što uzima štap koji se prethodno bio pretvorio u zmiju; i iz značenja ruke, koja isto tako označava moć, ali duhovnu moć, od koje dolazi prirodna moć, koja je štap (koja je označena štapom) (vidi br. 6947,7011).

7310. *I reci mu*, označava zapovest. Ovo se vidi iz značenja reći, kada to kaže Božanski Zakon, pretstavljen Mojsijem, onima koji su u obmanama, pretstavljenim Faraonom, što označava zapovest.

7311. *Jehova Bog Jevrejski posla me k tebi da ti kažem*, označava /da ovo dolazi/ od Božanskog Crkve onima koji napadaju. Ovo se vidi iz značenja Jevreja

(Hebreja), koji označavaju stvari koje pripadaju Crkvi (vidi br. 5136,6684,6738); Božansko Crkve je Jehova Bog Jevrejski, a Jehova Bog je Gospod, Jehova kao Božansko Dobro, a Bog kao Božanska Istina; i iz značenja reči, *posla me k tebi*, što označava one koji napadaju. Da Faraon, kojemu Jehova šalje, pretstavlja one koji napadaju, do sad je više puta pokazano.

7312. *Pusti narod Moj*, označava da treba da ih ostave /na miru/. Ovome nije potrebno objanjenje.

7313. *Da mi posluži u pustinji*, označava bogoštovanje u zatamnjenju (tamo gde je tamno). Ovo se vidi iz značenja poslužiti Jehovi, što označava bogoštovanje; i iz značenja pustinje, što označava ono što je nenastanjeno i neobrađeno (vidi br. 2708,3900), u duhovnom smislu, ono što je u tamno u pogledu dobra i istine vere. Razlog da pustinja označava ovakvu tamu je zato što oni koji, u opšte, pripadaju duhovnoj Crkvi, a koji su ovde pretstavljeni sinovima Izraljevim, ti su u tami u pogledu istina vere (vidi br. 2715,6945,7233), a osobito su u tami kada izađu iz stanja kada su bili napadani i iskušavani; jer oni koji su napadani, ti su obuzeti obmanama, pa se njišu kao trska na vetru, to znači od sumnje do potvrđivanja, i od potvrđivanja do sumnje; stoga, kada tek izađu iz toga stanja, oni su u tami; ali se ta tama postepeno rasvetljava. Pošto je takvo stanje onih koji su napadani, stoga su deca Izrailjeva odvedena u pustinju, da bi pretstavljali stanje u kojemu su oni koji su pripadali duhovnoj Crkvi pre Gospodovog dolaska; kao što /pretstavljaju/ i stanje onih koji pripadaju Crkvi u naše vreme, koji su u stanju pustošenja u pogledu obmana.*(ovde autor govori u stanju pustošenja Crkve u njegovo vreme, što prethodi Poslednjem Sudu, koji se odigrao u duhovnom svetu 1752, po svedočenju autora; naime, na kraju svake duhovne dispencije ili Crkve, dolazi do čišćenja ili pustošenja te Crkve i do njenog Poslednjeg Suda, što je i početak sledeće Crkve, uvek nove u odnosu na prethodnu. Ona koja je ustanovljena dok je autor boravio u duhovnom svetu, naziva se Novim Jerusalimom pretskazanim u Jovanovoj Apokalipsi, gl.XXI)*

7314. *Ali ti eto još ne poslušaj*, označava neposlušnost. Ovo se vidi iz značenja poslušati, što označava poslušnost (vidi br. 2542,5475,5216); stoga ne poslušati znači neposlušnost.

7315. *Za to Jehova ovako veli: ovako ćeš poznati da sam ja Jehova, označava kako bi se bojali Božanskog. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno, br. 7280, gde se javljaju slične reči.*

7316. *Evo, udariću štapom što mi je u ruci po vodi što je u rijeci, označava moć nad obmanama koje potiču od zabluda. Ovo se vidi iz značenja štapa, koji označava moć (vidi gore, br. 7309); i iz značenja voda koje su u reci, a koje označavaju obmane od zabluda (i ovo vidi gore, br. 7307).*

7317. *I one /vode/ će se prometnuti u krv, označava da će oni falsifikovati istine (učiniti da istine izgledaju kao obmane). Ovo se vidi iz značenja krvi, što označava falsifikovanu istinu (vidi br. 5735,6978); jer krv u pravom smislu označava istinu koja proističe od Gospoda, to jest, označava Sveto vere (ono što je Sveto u veri): To je označeno krvlju u Svetoj Večeri. Ali u obrnutom smislu, krv označava nasilje nad Božanskom Istinom; a pošto se ovo nasilje vrši pomoću falsifikovanja, to krv označava falsifikovanje istine. Iz ovih razmatranja, ako i iz onih koja slede, može se videti ko su oni koji su pretstavljeni Faraonom, i na koje se posebno misli pod onima koji napadaju; naime, da su to oni u Crkvi koji ispovedaju veru, i koji su se ubedili da vera spasava a živeli su suprotno zapovestima vere; jednom rečju, oni koji su ubeđeni u veri a žive zlim životom. Kada takvi dođu u drugi život, oni donose sa sobom ubeđenje da treba da budu uvedeni u nebo, jer su bili rođeni u Crkvi, bili kršteni, imali Reč, i doktrinu iz nje, koju su ispovedali; posebno, jer su ispovedali Gospoda, da je On patio za njihove grehove, i da je tako spasio one koji su u Crkvi, koji su iz doktrine Njega ispovedali. Takvi, kada dođu iz sveta u drugi život, ne žele ništa da znaju o životu vere i ljubavi prema bližnjemu; ovo oni ne cene, govoreći da, pošto su imali veru, sva se njihova zla brišu i peru u krvi Jagnjetovoj. Na ovo, kaže im se da je ovo suprotno Gospodovim rečima kod Mateje, *Mnogi će reći meni u onaj dan, Gospode! Gospode! nijesmo li u ime tvoje prorokovali, i tvojijem imenom đavole izgonili, i tvojijem imenom čudesna mnoga tvorili? tada ću im ja kazati: nikad vas nijesam znao; idite od Mene koji činite bezakonje. Svaki dakle koji sluša ove Moje riječi i izvršuje ih, kazaću da je kao mudar čovjek koji sazida kuću svoju na kamenu; a svaki koji sluša ove Moje riječi a ne izvršuje ih, on će biti kao čovjek lud koji sazida kuću svoju na pijesku* (VII. 22-*

24,26); i kod Luke, *Kad ustane domaćin i zatvori vrata, i stanete na polju stajati i kucati u vrata govoreći: Gospode! Gospode! otvori nam; i odgovarajući reći će vam: ne poznajem vas otkuda ste. Tada ćete stati govoriti: mi jedosmo pred Tobom i pismo, i po ulicama našijem učio si. A On će im reći: ne poznajem vas otkuda ste; odstupite od mene svi koji nepravdu činite (XIII.25-27)*. Ali na sve ovo oni odgovaraju, da se pod onima misli samo na one u kojih je vera zasnovana na čudima, a ne na veri Crkve. Ali posle određenog vremena, oni počnu da uviđaju da se u nebo primaju samo oni koji su živeli životom vere i ljubavi prema bližnjem. A kada ovo uvide, počinju da preziru doktrinarne stvari svoje vere, pa i samu svoju veru; jer njihova vera nije bila vera, nego samo znanje o stvrima koje pripadaju veri; a ni ono nije bilo radi života, nego radi dobitka i počasti. Otuda to, da prezru i odbace on što je bilo samo znanje o veri; a onda se ubrzo bace u obmane koje su suprotne istinama vere. U ovakvo se stanje pretvara život onih koji ispovedaju veru, a koji žive životom suprotnim veri. Ovo su oni koji u drugom životu napadaju dobre pomoću obmana, a koji se posebno označavaju Faraonom.

7318. *I ribe u rijeci pomrijeće*, označava da će Spoljašnja znanja o istini nestati. Ovo se vidi iz značenja riba, koje označavaju Spoljašnje znanje (vidi br. 40,991), ovde, Spoljašnje znanje o istini, jer se kaže da će pomreti ono što će biti u vodima koje su se pretvorile u krv, što znači da će nestati zbog falsifikovanja; i iz značenja pomrijeti, što označava nestati. Šta je falsifikovanje istine, biće pokazano nekim primerima: Istina je falsifikovana onda kad se kaže da, stoga što niko ne može da čini dobro od sebe, dobro ne doprinosi ništa spasenju. Istina je falsifikovana i onda kada se tvrdi da čovek čini svako dobro radi sebe i radi nagrade, i pošto je takav slučaj, da dela ljubavi prema bližnjemju ne treba da se vrše. Istina se falsifikuje i onda kada se kaže da pošto je sve dobro od Gospoda, čovek ne treba da čini dobro, nego treba samo da čeka influks. Istina se falsifikuje i onda kada se kaže da čovek može imati istinu bez dobra koje pripada ljubavi prema bližnjem, naime, da može da ima veru bez ljubavi prema bližnjemu. Istina je falsifikovana i kada se kaže da samo jadni i siromašni mogu ući u nebo; isto tako da niko ne može ući u nebo osim ako da sve siromasima, i sam dođe u nevolju. Istina se falsifikuje i kada se kaže da čovek, bez obzira kako je živeo, ulazi u nebo po milosti. Istina se još više falsifikuje kada se tvrdi da je čoveku data moć da prima u nebo

koga hoće. Istina je falsifikovana i onda kada se kaže da čovjek ima moć da oprašta grehove, i da kada su gresi oprosteni, oni su izbrisani, i čovjek je čist. Istina je falsifikovana kada se tvrdi da je Gospod sve grehe uzeo na Sebe i tako ih otklonio, tako da se čovjek može spasti bez obzira kakav mu je život. Istina je falsifikovana kada se tvrdi da se spasavaju samo oni koji su u Crkvi. Umovanje preko kojega se izvode falsifikovanja su, da oni koji su u Crkvi, da su kršteni, da imaju Reč, da znaju o Gospodu, o uskrsnuću, o večnom životu, o nebu i o paklu, i da na taj način znaju šta je vera po kojoj će se opravdati (postati pravednici). Ovakvih primera ima bezbroj, jer nema ni jedne istine koja se ne može falsifikovati, a falsifikovanje potvrdili umovanjem od zabluda.

7319. *I rijeka će se usmrđjeti*, označava odvratnost prema tome. Ovo se vidi iz značenja usmrđeti se, što označava odvratnost (vkidi br. 7161); i iz značenja reke, a u ovom slučaju reke Egipatske, koja se pretvorila u krv, što označava falsifikovanje istine. Treba znati da u drugom životu ništa nije odvratnije, i ništa ne zaudara više nego profanisana istina; a to je kao zadah lešine, koji se stvara kada živo telo umre; jer obmana ne zaudara ako se ne postavi pored istine, niti zlo ako se ne postavi pored zla, jer se tek tada oseća njihov kvalitet, ne od njih samih, nego od suprotnosti. Iz ovga se može videti u kojem stepenu zaudara profanisana istina; profanisana istina je obmana povezana s istinom, i falsifikovana istina je obmana povezana s istinom, i falsifikovana istina s obmanom, ali ne spojena nego samo pridružena istini, kada i vlada nad istinom.

7320. *I Egipćani će se uzmučiti tražeći da piju vodu iz rijeke*, označava da oni ne bi bili voljni da znaju skoro ništa o tome. Ovo se vidi iz značenja Egipćana, koji označavaju one koji falsifikuju istine; iz značenja piti, što je biti poučen u istinama (vidi br. 3069,3772,4018), otuda uzmučiti se (ne biti voljan) tražeći vodu, što označava ne želeći da znaju o istini; i iz značenja voda iz reke, što označava obmane (vidi gore, br. 7307), u ovome slučaju falsifikovane istine. Iz ovih je razmatranja očito da se *Egipćanima kojima se gadi da piju vodu iz reke* označavaju oni koji su u obmanama od zabluda i koji ne žele da znaju skoro ništa o istinama, stoga da osećaju odvratnost prema njima. Uzrok gađenja je to što se istine, koje su izokrenute obmanama, još uvek bore tajno i tiho, i trude se da od

sebe odbace obmane, pa im on stoga zaudaraju; jer ako se obmane uklone s njihovom verom, tada ih istine osuđuju.

7321. *I Jehova reče Mojsiju, označava izvršavanje.* Ovo se vidi iz pojedinosti koje sada slede, jer *Jehova reče* to podrazumeva.

7322. *Uzmi štap svoj, i pruži ruku na vode Egipatske, označava moć nad obmanama koje su bile kod onih koji napadaju.* Ovo se vidi iz značenja štapa, koji označava prirodnu moć; i iz značenja ruke, koja iznačava duhovnu moć (vidi gore, br. 7309): otuda uzeti štap i ispružiti ruku označava vršiti duhovnu moć preko Prirodnog; i iz značenja voda Egipatskih, što označava obmane koje napadaju (vidi isto kao i gore, br. 7307).

7323. *Na potoke i na rijeke, označava /vlast/ nad doktrinarnim stvarima u obmanama.* Ovo se vidi iz značenja potoka i reka, koji označavaju doktrinarne stvari, jer vode označavaju obmane (vidi gore, br. 7307); stoga potoci i reke, koji su skupine voda, označavaju doktrinarne stvari, u ovome slučaju, doktrinarne stvari u obmanama. Da reke označavaju one stvari koje pripadaju inteligenciji, stoga one koje pripadaju istini, vidi br. 2702,3051; otuda, u obrnutom smislu, one stvari koje su suprotne inteligenciji, stoga one koje pripadaju obmani.

7324. *I na jezera njihova, označava /vlast ili moć/ nad spoljašnjim znanjima koja su im potčinjena.* Ovo se vidi iz značenja jezera, što označava spoljašnja znanja potčinjena istinama koje pripadaju doktrinarnim stvarima i koje, u suprotnom smislu, označavaju spoljašnja znanja potčinjena obmanama izvedenim iz doktrinarnih stvari. Jezera, kada se pomenu u Reči, u duhovnom smislu, označavaju inteligenciju od spoznaja dobra i istine, jer se jezera stvaraju od skupljene vode, a koje u kompleksu označavaju spoznaje pomoću kojih se stiče inteligencija; kao kod Isaije, *Jer će u pustinji provreti vode i potoci u zemlji sasušenoj. I suho će mjesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori vodeni* (XXXV. 6,7). Ponovo, *Opustiću gore i bregove, i svaku travu na njima osušiti, i od rijeka ću učiniti ostrva, i jezera ću isušiti* (XLII.15), gde jezera imaju slično značenje. Slično i kod Davida, *On pretvara rijeke u pustinju, i izvore vodene u suhotu. On pretvara pustinju u jezera, i suhu zemlju u izvore vodene* (Psalam CVII.33,35). Ponovo, *Pred*

licem Jehovim drkći zemljo, pred lcom Boga Jakovljeva (Psalam CXIV.6,7). Kod Isaije, I rijeke će oteći, opašće i presahnuti potoci Egipatski. I tužiće ribari i sjetovaće se svi koji bacaju udicu, i koji razapinju mrežu o vodama zabrinuće se. I nasipi će se razvaliti i koji zagrađuju robnjake (jezera sa živim stvarima, dušama, ribama), svi biće žalosna srca (XIX.6,8,10) ; jezera živih stvari (živih duša, ribnjaci) označavaju one stvari koje pripadaju inteligenciji od spoznaja; ali pošto se govori o Egiptu, jezera vodena (ribnjaci) označavaju one stvari koje pripadaju inteligenciji od spoljašnjih znanja Crkve; jer Egipat označava ta spoljašnja znanja: spoljašnja znanja su znanja, ali nižega stepena. Da jezera vodena (ribnjaci) označavaju, u obrnutom smislu, zla od obmana, pa stoga bezumlje, vidi se kod Isaije, I zatrću ime Babilonu i ostatak, i sina i unuka, govori Jehova. I učiniću od njega stan ćukovima i jezera vodena (XIV.22,23); a pošto jezera vodena, u obrnutom smislu, označavaju zla od obmana, i bezumlje koje sledi, to oni označavaju i pakao, gde vladaju ovakve stvari, samo što se u ovom slučaju jezero naziva jezerom ognjenim, kao i jezerom ognjenim koje gori sumporom, kao u Otkrovenju, XIX.20; XX.10,14,15;XXI.8. Oganj i sumpor označavaju ljubav prema sebi i požude iz nje, jer ljubav prema sebi i požude su vatra, ne elementarna vatra, nego vatra koja dolazi od duhovne vatre, koja čini da čovek živi. Da su ljubavi životne vatre, jasno je svakome ko o tome razmisli; ove su vatre ono na što se misli pod svetom vatrom u nebu, i vatrom u paklu; elementarna vatra tamo ne postoji.

7325. *I na sva zborišta voda njihovijeh, označava sve gde ima nešto lažno. Ovo se vidi iz značenja voda, koje označavaju obmane (vidi gore, br. 7307); otuda su zborišta vodena tamo gde su obmane zajedno.*

7326. *I prometnuće se u krv, označava da će oni falsifikovati istine. Ovo se vidi iz značenja krvi, koja označava falsifikovanje istine (vidi gore, br. 7317). U pravom smislu krv označava Sveto ljubavi, stoga ljubav prema bližnjemu i veru; jer ovo su svete stvari ljubavi, pa stoga krv označava sveto koje proističe od Gospoda (vidi br. 1001,4735,6978); ali u obrnutom smislu, krv označava nasilje nad ljubavi prema bližnjemu, kao i nad verom, naime, nad svetom istinom koja proističe od Gospoda; a pošto se nasilje vrši onda kada se falsifikuje, to krv označava*

falsifikovanje istine. A u većem stepenu, krv označava i profanaciju istine; a to je bilo označeno jedenjem krvi, stoga je bilo zabranjeno jesti krv (br. 1005).

7327. *I biće krv po cijeloj zemlji Egipatskoj*, označava potpunu falsifikaciju. Ovo se vidi iz značenja krvi, što označava falsifikovanje istine (vidi upravo gore, br. 7326); i iz značenja *po cijeloj zemlji Egipatskoj*, što znači svuda, stoga potpuno /falsifikovanje/. Falsifikovanje postaje potpuno kada obmana počne da vlada, jer tada čovek živi prema urođenom i stečenom zlu, i oseća uživanje u njemu; a pošto istine vere zabranjuju takve stvari, on oseća odvratnost prema njima, a kada oseća odvratnost prema istinama, on ih odbacuje, gde god su, a ako ne može da ih odbaci, on ih falsifikuje.

7328. *I po sudima drvenijem i kamenijem*, označava da je to od dobra ljubavi prema blišnjemu, i od istine vere, naime, to je potpuna falsifikacija. Ovo se vidi iz značenja sudova (posuda) drvenih /doslovno, drveta/, što označava dobra ljubavi prema blišnjemu (vidi br. 2794,2812,3720); i iz značenja sudova kamenijeh /doslovno, iz kamenja/, a što označava istine vere (vidi br. 1298,3720,6426).

7329. *I učiniše Mojsije i Aron kako im zapovijedi Jehova*, označava efekat (učinak). Ovo se vidi i bez objašnjavanja.

7330. *I podigav Aron štap svoj udari po vodi koja bješe*, označava veliku moć nad obmanama. Ovo se vidi iz onoga što je rečeno gore (br.7316); moć je označena podizanjem štapa i onakvim udaranjem.

7331. *Pred očima Faraonom i slugama njegovijem*, označava opažanje onih koji napadaju. Ovo se vidi iz značenja očiju, koje označavaju opažanje (vidi br. 4083,4339); i iz reprezentacije Faraona, koji označava one koji napadaju obmanama, o čemu vidi gore. Misli se na *sve one*, kad se kaže *pred očima Faraona, i pred očima njegovih sluga*.

7332. *I sva se voda što bješe u rijeci prometnu u krv*, označava falsifikaciju sve istine. Ovo se vidi iz značenja vode u rijeci, koja označava obmane (vidi gore, br. 7307); i iz značenja krvi, koja označava falsifikaciju istine (vidi gore, 7317,7326). Razlog da je onima u drugom životu, koji su u obmanama i koji napadaju,

dozvoljeno da falsifikuju istine je to, da oni ne bi preko istina vere komuncirali s onima koji su u nebu i pomoću zala života komun *ron tvoj brat govoriće Faraonu/*, označava primanje Božaskog influksa, i komunikaciju. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji treba da govori, što označava Božansku Istinu; i iz reprezentacije Arona, koji označava doktrinu iz toga (vidi br. 7089); iz značenja govoriti što označava influks i njegovo primanje (vidi br. 5797); i iz značenja zapovediti, a što je influks (vidi br. 5486,5732), u ovom slučaju, primanje influksa. Iz ovih se razmatranja vidi da govoriti označava posredni influks Božanske Istine u doktrinu, to jest, kod onih koji naučavaju, jer značenje je da Mojsije, koji označava Božansku Istinu, treba da govori ono što Jehova zapoveda, Aronu, koji označava doktrinu ili onoga koji naučava, dakle prenosi onome koji treba da je komunicira (prenese, saopšti); i da zapovediti označava neposredni Božanski influks, koji je pretstavljen Mojsijem. Kako treba ove stvari shvatiti, može se videti iz onoga što je rečeno u br. 7009,7010, naime, da Mojsije pretstavlja istinu koja proističe neposredno od Božanskog, a Aron istinu koja proističe posredno. Onaj ko ne razume kako stoji stvar sa sukcesivnim redom (uzastpnim redom) /stepeni/, taj nije u stanju da zna kakav je slučaj s influksom; stoga će se o tome nešto reći ukratko. Pošto je istina, koja proizlazi neposredno od Gospoda, od Besknačnog Božanskog samog, nju ne može nikako da prima nijedna živa supstanca koja je konačna, tako je ne može primiti ni anđeo; stoga je Gospod stvorio uzastopne stepene ili supstance, preko koji kao posrednici čine da se Božanska Istina, koja proizlazi neposredno, može komunicirati (prenositi). Ali srva uzastopna /supstanca/ od ovoga još je previše puna Božanskog da bi se primala od strane živih supstanca koje su konačne, tako da je ne može primati čak ni anđeo; stoga je Gospod stvorio drugi uzastopni stepen /ili supstancu/ preko koje se Božanska Istina, koja proističe neposredno, može primatu jednim delom: ovaj uzastopni stepen je istina Božanska koja je u nebu. Prva dva stepena su iznad neba, i ona su kao svetli pojasevi plamteće /supstance/, i oni okružavaju Sunce, koje je Gospod. Takav je uzastopni red, čak i u nebu koje je najbliže Gospodu, a koje je treće nebo, gde su oni koji su nevini i mudri. Od ovoga se oni /stepeni/ nastavljaju sve do poslednjeg neba, a od poslednjeg neba do čulnih i telesnih /stepeni/ čoveka, koji poslednji prima influks. Iz ovih se ramatranja pokazuje da postoje uzasopni stepeni od Prvog , to jest, od

Gospoda, sve do poslednjeg u prirodi. Poslednje stvari koje su kod čoveka, kao i one u prirodi, relativno su opšte, pa stoga i zatamnjene. Iz ovoga je očito, da preko ovih stepeni postoji veza (nexus) svih stvari s Prvim *Esse* (Biti). Influx je prilagođen ovim uzastopnim stepenima, jer na taj način se Božanska Istina, koja proističe neposredno od Božanskog Dobra, uliva (utiče) uzastopno; i na taj način, ili oko svakoga novog uzastopnog stepena, ona /Božanska Istina/ postaje sve opštija, i tako grublja i tamnija, pa postaje i sporija, pa tako i manje pokretna, i hladnija. Iz ovih se razmatranja pokazuje kakav je karakter Božanskog reda uzastopnih /stepeni/, a stoga i influxa. Al treba držati na umu da Istina Božanska, koja se uliva u treće nebo koje je najbliže Gospodu, u isto se vreme uliva, bez uzastopnog formiranja, u poslednje stvar reda, i tu vlada i pribavlja sve stvari u opšte i posebno neposredno od Prvog. Nataj način, uzastopno /formiranje/ drži se skupa u svom redu preko veze (nexusa). Da je ovako, može se donekle videti iz izreke koja nije neoznata učenim /ljudima/ u svetu, da postoji samo jedna supstanca, koja je supstancija, a da su sve druge njene formacije (forme), i da u svim tim formacijama vlada samo ova jedna supstancija, ne samo kao forma čak ne ni forma, kakva je u svom poreklu. Kada ovo ne bi bio slučaj, ono što je formirano, ne bi moglo postojati i delovati. Ali ove su primedbe su za onoga ko je inteligentan.

7333. *I pomriješ sve ribe što bijahu u rijeci, označava da je i Spoljašnja istina isto tako nestala. Ovo se vidi iz onoga što je rečeno gore, br, 7318, gde se javljaju iste reči.*

7334. *I usmrdje se rijeka. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno, br. 7319.*

7335. *Tako da ne mogahu Egipćani piti vodu iz rijeke, ovo označava da nisu bili voljni da znaju nešto o tome. I ovo se vidi iz onoga što je rečeno gore, br. 7320.*

7336. *I bješe krv po svoj zemlji Egipatskoj, označava potpunu falsifikaciju; vidi gore, br. 7327.*

7337. *Ali i vračari Egipatski učiniše to isto svojim vraćanjem, označava da su njihovi falsifikatori stvorili reprezentaciju iste stvari. Ovo se vidi iz značenja Egipatskih vrača i vraćanja, što označava zloupotrebe Božanskog reda (vidi br.*

5223,6052,7296). U pogledu čuda, treba znati da se Božanska čuda razlikuju od vračarskih čuda, kao što se nebo razlikuje od pakla. Božanska čuda proističu od Božanske Istine, i odvijaju se u skladu s redom, gde su čuda efekti u poslednjem /reda/, kada Gospod blagoizvoli da se ona pokažu u toj formi: otuda to, da sva Božanska čuda pretstavljaju stanja Gospodovog carstva u nebima, i Gospodovog carstva na zemlji, to jest, u Crkvi. Ovo je unutrašnja forma Božanskih čuda. Tako je bilo sa svim čudima u Egiptu kao i s ostalim /čudima/ koja se pominju u Reči. Takođe, sva čuda koja je Sam Gospod učinio kad je bio u svetu, označavala su stanje Crkve, koje se približavalo; na primer, otvaranje očiju slepome, ušiju gluhome, jezika nemome, hoda hromome, lečenjem sakatog i gubavog, ozačavala su da će ovakvi, to jest. slepi, gluhi, nemi, žepavi, sakati, i gubavi primiti Dobru Vest (Jevanđelje), i da će biti duhovno izlečeni, i to Gospodovim dolaskom u svet. Dok vračarska čuda ne sadrže ništa, jer ih izvode zli da bi stekli moć nad drugima; ali u spoljašnjoj formi, ona izgledaju kao Božanska čuda. Razlog da ovako izgledaju je u tome, što se ona ulivaju prema redu, a red tako izgleda u svom poslednjem gde se pokazuju čuda; pošto, na primer, Božanska Istina koja proističe od Golsoda ima u sebi svu moć, otuda to da postoji i moć u istinama u poslednjem reda ; stoga zli stiču za sebe moć pomoću istina, i tako stiču moć nad drugima. Uzmimo drugi primer: to je u skladu sa redom, da stanja osećanja i misli stvaraju ideju mesta i razdaljine u drugom životu, i da duhovi izgledaju daleko ili blizu jedni drugih u skladu sa tim koliko su različiti; ovaj je zakon reda od Božanskog, a što ima za cilj da svi koji su u Velikom Čoveku mogu da se razlikuju jedni od drugih. Vračari (magovi) u drugom životu zoupotrebljavaju ovaj zakon reda, jer unose u druge promene stanja, vodeći ih jednom na visinu a drugi put u dubinu, a žonda ih bacaju i u društva, kako bi im služili kao subjekti (*prim. prev. subjekti su duhovi na koje jedno društvo prenosi svoje misli i osećanja preko kojih komunicira s nekim drugim društvom u Velikom Čoveku*), i tako u bezbroj drugih primera. Iz ovih se razmatranja vidi jasno da vračarska čuda, iako u spoljašnjoj formi izgledaju kao Božanska čuda, ipak u sebi imaju suprotan cilj, a to je rašenje stvari koje pripadaju Crkvi, dok Božanska čuda imaju za cilj uzdizanje (jačanje) stvari koje pripadaju Crkvi. Taj slučaj je kao dve lepe žene, od kojih je jedna od kurvarstva iznutra

prljava, a druga je od čednosti ili bračne ljubavi sasvim iznutra čista; spoljašnja forma je slična, ali se unutrašnje forme razlikuju kao nebo i pakao.

7338. *I srce Faraonu otvrdnu*, označava tvrdokornost; vidi gore, br. 7272,7300.

7339. *Te ih ne poslušaj*, označava ne-primanje i neposlušnost; i ovo vidi gore, br. 7224,7275,7301.

7340. *Kao što bješe kazao Jehova*, označava u skladu s pretskazivanjem; i ovo vidi gore, br. 7302.

7341. *I okrenuv se Faraon otide svojoj kući*, označava misao i razmišljanje od obmana. Ovo se vidi iz značenja okrenuti se, što označava misao i razmišljanje, jer okrenuti se /natrag/, u duhovnom smislu, ne znači gledati očima prema nečemu, nego gladati umom, stoga označava misao i razmišljanje; i iz značenja kuće Faraonove, koja označava obmanu, jer kad Faraon pretstavlja obmanu, njegva kuća pretstavlja isto; otuda *otide svojoj kući* označava obmane; i pošto te reči označavaju misao i razmišljanje od obmana, stoga sledi da se na to nije osvrtao, jer onaj ko misli od obmana, taj se ne obazire na Božansko, koje opominje.

7342. *I ne mari za to*, označava otpor volje, stoga tvrdokornost. Ovo se vidi iz značenja ne mariti za nešto, što označava ne paziti; i pošto ne-opažanje u odnosu na Božansko, kod ovih, dolazi od odbijanja volje, stoga se to označava istim rečima; a ne mariti podrazumeva isto, to jest, biti tvrdoglav, stoga je time i tvrdokornost označena (kao pre, br. 7272,7300,7338). U pogledu otpora volje, treba držati na umu da volja vlada čovekom. Neki veruju da razum vlada, ali razum ne vlada osim kada je volja naklonjena; jer razum čini uslugu volji, jer je razum, po sebi, samo forma volje. Kada se govori o volji, misli se na osećanja koja pripadaju ljubavi, jer je čovekova volja uravo to, jer je osećanje to koje vlada čovekom, jer osećanje ljubavi je njegov život. Ako je čovekovo osećanje osećanje sebe i sveta, njegov ceo život je samo to, i on ne može tome da se odupre, jer bi to bilo odupiranje svom vlastitom životu; načela istine ne deluju / na njega/; ako osećanje tih ljubavi vlada, ono privuče istinu na svoju stranu, a tako isto i obmane; a ako se ne slažu sasvim, ona ih odbacuje. Otuda to, da načela istine vere ne deluju na ovakvoga čoveka osim onda kada Gospod /u njega/ uvede osećanje duhovne ljubavi, to jest, ljubavi

prema bližnjemu; i onoliko koliko čovek prima ovo osećanje, on prima i istinu vere; osećanje ove ljubavi sačinjava ono što stvara novu volju. iz ovih razmatranja sada postaje jasno da čovek ne voli ni jednu istinu ako se volja tome odupire. Otuda to, da pakleni /duhovi/, pošto su u osećanju požude za zlom, ne mogu primiti istine vere, stoga se ne mogu popraviti. Otuda i to, da zli koliko god mogu, falsifikuju istine koje pripadaju veri.

7343. *I Egipćani svi kopaju oko reke tražeći vode da piju, označava traganje za istinom koja se može upotrebiti za obmane. Ovo se vidi iz značenja kopati, što označava tragati za nečim, o čemu ubrzo; i iz značenja voda oko reke, što označava istine; razlog da vode oko reke označavaju istine, je to što su one bile izvan reke, i nisu se pretvorile u krv; da vode označavaju istine, vidi br. 739,790,4976,5668; i iz značenja piti što znači upotrebiti, vidi br. 5709, jer onaj ko pije, taj to upotrebljava za sebe. Ali treba držati na umu da se upotreba odvija prema kvalitetu i stanju onoga koji je koristi za sebe. Onaj ko je u osećanju istine, on koristi za sebe istinu, koristi je za sebe prema stanju i kvalitetu osećanja. Onaj ko je u osećanju obmane, kada je koristi za sebe istine, on ih izvrće i falsifikuje; što može da se vidi iz toga što se Božanska istina uliva kod svakoga, ali sa razlikama u skladu sa stanjem i kvalitetom njegovog života, pa stoga pakleni je izokreću u obmanu, isto kao što Božansko Dobro izokreću u zlo, nebeske ljubavi u đavolske ljuavi, milost u mržnju i okutnost, bračnu ljubavi u preljube, a to znači u suprotne stvari, iz razloga što je kvalitet i stanje njihovog života suprotan. Otuda to, da se time što svi Egipćani kopaju oko reke označava traganje za istinom koju mogu na sebi da iskoriste (da primene). Da se istina izokreće u obmanu, a dobro u zlom kod onih koji su u obmanama i u zlima, i obratno, jasno je iz izreke (maksime) da je čistome sve čisto, a nečistome da je sve nečisto. Ovo može da se rasvetli i stvarima koje su u prirodi, i u svetlosti sunca; ova je svetlost bela, ali se ipak menja već prema formama u koje se uliva, otkuda dolazi do boja, te posteje lepa u lepim formama, nelepa u nelepim formama. A može da ilustrirati i kalemljenjem izdanaka na drveće, kada izdanak nakalemljen na obično drvo donosi svoj sopstveni plod; otuda sok drveta, koji se uliva u nakalemljeni izdanak, koji se menja i postaje sok od onoga što je nakalemljeno, to jest, izdanak se menja, i postaje sok izdanaka sposoban da proizvede svoje lišće i plod. Slično je sa stvarima*

koje se ulivaju u čoveka. Razlog da kopanje označava potragu za nečim, je u tome što izvor i studenac, koji je iskopan, označava istine, koje se ne iskopavaju nego se za njima traga. Na račun ovoga, istine se izražavaju tim izrazom u izvornom jeziku za kopati i za tragati za nečim. Jer u proročkim delovima, pominje se voda ili izvor umesto istine, a kopanje umesto traganja. Takva je priroda pročkog govoram, što se jasno vidi iz Mojsija, gde se izvor Beer pominje u vezi s Izrailjevom pesmom: *Diži se, studenče; pripjevajte ga. Studenče, koji kopaše knezovi, koji iskopaše poglavice narodne s onijem ko postavi zakon, palicam svojom* (Brojevi XXI.17,18); gde izvor označava doktrinu Istine Božanke, a kopanje, traganje za njom.

7344. *Jer ne mogahu piti vode iz rijeke*, označava ne-upotrebu (ne-primenu) zbog samih obmana. Ovo se vidi iz značenja ne moći piti, što označava ne-upotrebu; (da pijenje označava upotrebu, vidi gore, br.7343); i iz značenja voda iz reke, što označava obmane (i ovo vidi gore, br. 7307). Da ne biti u stanju piti vodu iz reke označava da se istine ne mogu primeniti (upotrebiti) na same obmane, to jest, da ih same obmane ne mogu falsifikovati, sledi iz unutrašnjeg smisla onoga što neposredno prethodi, naime, kopanja oko reke da se nađe voda za piće, što znači traganje za istinama koje bi oni mogli primeniti (upotrebiti) na obmanama. Razlog da se istine ne mogu primeniti na obmanne pomoću samih obmana je to, što su isine i obmane sasvim suprotne, a ono što je suprotno, to se ne može primeniti, osim ako postoji nešto posredno koje povezuje; a posredno što povezuje su zablude spoljašnjih čula, kao i one stvari koje se iznose u Reči u skladu s izgledom. Uzmimo kao primer istinu da ništa sem dobra ne dolazi od Gospoda, i da nikada /od Njega/ ne dolazi zlo: ova se istina falsifikuje /proglašava obmanom?/ zabludom da Gospod, pošto je svemoćan, može da ukloni zlo, samo ako hoće, i da pošto ga ne uklanja, stoga je On uzrok zla, pa je stoga zlo od Gospoda; dalje, iz onoga što se kaže u Reči, a prema izgledu, Jehova, ili Gospod se gnevi, kažnjava, osuđuje, i baca u pakao, a u stvari to čine oni koji su u zlu koji to čine sebi samima, jer oni sami sebi donose zlo kažnjavanja, jer se zlo kažnjavana i zlo krivice povezuju u drugom životu. A tako i u bezbroj drugih slučajeva.

7345. Stihovi 25-29. *I navrši se sedam dana kako rijeku udari Jehova. I reče jehova Mojsiju: idi k Faraonu i reci mu: ovako veli Jehova: pusti narod moj da mi posluži.*

Ako li ne ćeš pustiti, evo ću moriti zemlju tvoju žabama. I rijeka će se napuniti žaba, i one će izaći, i skakati tebi i kući i klijeti gdje spavaš i po postelji tvojoj ipo kućama sluga tvojih i naroda tvojega, i po pećima tvojim i po načvama tvojim. I na tebe i na narod tvoj i na sve sluge tvoje skakaće žabe. I navrši se sedam dana kako rijeku udari Jehova, označava kraj stanja kada su već istine bile falsifikovane; I reče Jehova Mojsiju: idi k Faraonu i reci mu, označava zapovest onima koji napadaju; ovako veli Jehova: pusti narod moj da mi posluži, označava da ostave na miru one koji pripadaju Crkvi, tako da bi bogoštovali svoga Boga u slobodi. Ako li ne ćeš pustiti, označava ako ih ne ostave na miru; evo ću moriti zemlju tvoju žabama, označava umovanja od samih obmana; I rijeka će se napuniti žaba, označava umovanja od tih obmana; i one će izaći, i skakati tebi i kući i klijeti gdje spavaš, označava da će one /obmane/ ispuniti um sve do unutrašnjeg; i po postelji tvojoj, označava sve do najdubljeg; i po kućama sluga tvojih i naroda tvojega, označava sve stvari koje su u Prirodnom; i po pećima tvojim i po načvama tvojim, označava u uživanjima požuda. I na tebe i na narod tvoj i na sve sluge tvoje skakaće žabe, označava da će umovanja od obmana biti u svim stvarima u opšte i posebno.

7346. *I navrši se sedam dana kako rijeku udari Jehova, označava kraj toga stanja kad su istine bile falsifikovane. Ovo se vidi iz značenja sedam dana, što označava ceo period od početka do kraja, stoga puno stanje (vidi br. 728,6508), što je isto što i sedmica (vidi br. 2044,3845); stoga navršenih sedam dana označavaju kraj toga perioda ili stanja; i iz značenja reči, od kakorijeku udari Jehova, što označava kad su isine već bile falsifikovane; jer reka po kojoj udari Aronov štap da bi se vode pretvorila u krv, označava da su istine bile falsifikovane (vidi br. 7316,7330,7332).*

7347. *I Jehova reče Mojsiju, označava novu pouku. Ovo se vidi iz značenja Jehova reče, kad se nešto novo zapoveda, što označava poučavanje (vidi br. 7186,7267,7304).*

7348. *Idi k Faraonu i reci mu, označava zapovest onima koji napadaju. Ovo se vidi iz značenja ići ili ući i reći, kada je od Jehove, a što označava one koji napadaju pomoću obmana (vidi br. 7107,7110,7126,7142).*

7349. *Ovako veli Jehova: pusti narold Moj da Mi posluži*, označava da treba da ostave /na miru/ one koji pripadaju Crkvi tako da ovi mogu da bogoštuju svoga Boga u slobodi. Ovo se vidi iz značenja pustiti, što označava osaviti na miru; i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji su ovde *Moj narod*, a što označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 6426,6637,7215,7223); i iz značenja *da Mi posluže*, što označava bogoštovanje svoga Boga. Razlog da označava /potrebu/bogoštovanja u slobodi je to, što se ne može bogoštovati tamo gde obmane napadaju, a i zbog toga što istinsko bogoštovanje mora da bude u slobodi (vidi br. 1947,3158,4031).

7350. *Ako li ne ćeš pustiti*, označava da ako ne ostave na miru. Ovo se vidi iz značenja pustiti, što označava ostaviti na miru (vidi br. 7349); stoga, ako odbiješ da ih pustiš, označava ako ih ne ostaviš na miru.

7351. *Evo ću moriti svu zemlju tvoju žabama*, označava umovanja od samih obmana. Ovo se vidi iz značenja žaba, koje označavaju umovanja; a da su ona od samih obmana, označeno je time što one gamižu iz reke, što odmah sledi (da reka Egipatska označava obmanu, vidi br. 6693,7307), a i stoga što se kaže da će one moriti svu zemlju. Ove reči označavaju i to da umovanja ne će dolaziti od falsifikovanih istina, nego od samih obmana; razlog je to što se umovanja od falsifikovanih istina na kraju pretvaraju u svetogrđa (blasfemije) protivu istine i dobra; a osim toga, prave istine odbacuju od sebe falsifikovanje, jer one ne mogu biti zajedno s obmanama, a dok su zajedno, one se s njima sukobljavaju, i na kraju se oslobađaju i odvajaju od njih; otuda to, da kada čovek falsifikuje istine, on ih na kraju osporava; inače bi obmane zavladaile nad istinama. Otuda to, da se zlima, pošto se bace u pakao, ne dopušta da umuju od falsifikovanih istina, nego od samih obmana. Da žabe označavaju umovanja od obmana, vidi se kod Jovana, *I vidjeh iz usta aždahinijeh, i iz usta zvjerinjijeh, i iz usta lažnoga proroka, gdje iziđoše tri nečista duha, kao žabe. Jer su ovo duhovi đavolski, koji čine čudesu, i izlaze k carevima svega vasionog svijeta da ih sakupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržitelja* (Otkrovenje XVI.13,14), Da žabe označavaju umovanja od obmana protivu istina, jasno se vidi iz pojedinosti u ovome odlomku, jer se kaže da su izašle *iz aždajinih usta, i iz usta zveri, i iz usta lažnog proroka*; isto tako, da

su otišle carevima zemaljskim, da ih sakupe za boj; carevi zemaljski označavaju istine Crkve. Da carevi označavaju istine, a u obrnutom smislu, obmane, vidi br. 1672,5068,6148); da zemlja označava Crkvu, vidi br. 662,1067,3355,5577; da rat ili borba označava duhovnu borbu, vidi br. 2686, stoga označava borbu protivu dobara i istina vere. Iz ovoga se vidi da žabe označavaju umovanja od obmana protivu istina. Kod Davida, *Pretvori vodu njihovu u krv, i pomori ribu njihovu. Povrve zemlja njihova žabama, u klijeti careva njihovijeh* (Psalam CV.29,30); kaže se, u klijeti (odaje, sobe) careva njihovijeh, jer se ovde misli na umovanja protivu istina od obmana; careve klijeti označavaju unutarnje istine, a u obrnutom smislu, unutarnje obmane. Da carevi označavaju istine, a u obrnutom značenju, obmane, vidi upravo gore.

7352. *I rijeka će se napuniti žaba*, označava umovanja od tih obmana. Ovo se vidi iz značenja reke Egipatske, koja označava obmanu (vidi br. 6693,7307); i iz značenja žaba koje označavaju umovanja, jer one su u vodama, i tamo prave buku, i krekeću, i žive u nečistoti. Šta je umovanje od samih obmana, biće okazano nekim primerima. Onaj umuje od obmana ko sve stvari pripisuje prirodi, a skoro ništa Božanskom; dok su sve stvari od Božanskoga, a priroda je samo instrumentalni uzrok preko kojega Božansko deluje. Onaj umuje od obmana ko veruje da je čovek kao životinja, samo savršenija zato što može da misli, a da će čovek umreti kao i životinja. Ovakav /čovek/, pošto poriče povezanost čoveka sa Božanskim preko misli koje pripadaju veri, i preko osećanja ljubavi, taj govori od samih obmana. Isto je i s onim koji veruje da nema pakla, kao i s onim koji veruje da čovek uživa sam do je u svetu, i da stoga treba da uživa u životu, jer kada umre, on umire sasvim. Onaj umuje od samih obmana ko veruje da sve zavisi od čovekove mudrosti i sreće, a ne od Božanskog providenja, osim ono što je sveopšte. Tako isto onaj koji veruje da religija nema drugog cilja osim da drži proste u stegama. A naročito umuju od samih obmana oni koji veruju da Reč nije Božanska. Ukratko, svi oni umuju od samih obman koji sasvim poriču Božanske istine.

7353. *I one će izaći i skakati tebi po kući i po klijeti gdje spavaš*, označava da će ona /umovanja/ ispuniti um, čak i u onome što je unutrašnje /u umu/. Ovo se vidi

iz značenja kuće, koja označava čovekov um (vidi br. 3538,4973,5023), i iz značenja klijeti gde spavaš, što označava unutrašnje uma. Klijeti (odaje) označavaju unutarne stvari, a spavaće odaje (klijeti) još više unutarne stvari, kao u sledećim odlomcima, kod Isaije, *Hajde narode moj, uđi u klijeti svoje, i zaključaj vrata svoja za sobom, i pokrij se za čas, dok prođe gnjev* (XXVI.20). Kod Jezikilja, *Vidiš li, sine čovječiji, što čine starješine doma Izrailjeva u mraku svak u svojoj pisanoj (islikanoj) klijeti?* (VIII.12). Kod Mojsija, *S polja će ih ubijati mač, a po klijetima strah, i momka i djevojku, dijete na sisi i sijeda čovjeka* (Zak. Ponovljeni XXXII.25). U Drugoj knjizi o Carevima, *Elizej (Jelisije) prorok u Izrailju kaže caru Izrailjskom riječi koje se govore u njegovoj klijeti gdje spava* (VI.12). Drevni su upoređivali čovekov um s kućom, a stvari koje su unutar čoveka, sa klijetima (odajama). A čovekov um je takav, jer stvari koje on sadrži razlikuju se kao odaje u kući; one koje su u sredini označavaju najdublje delove uma, a one sa strane, više spoljašnje delove; a ovi su se poslednji upoređivali da predvorjima, a stvari izvan /kuće/ isto tako s predvorjima.

7354. *I po postelji tvojoj*, označava do u najdublje. Ovo se vidi iz značenja postelje, koja označava ono što je najdublje, jer ako spavaća odaja označava unutarne, tada postelja označava ono najviše unutarne /najdublje).

7355. *I po kućama sluga tvojih i naroda tvojega*, označava sve stvari koje su u Prirodnom. Ovo se vidi iz značenja kuće, koja označava čovekov um, a pošto se odnosi na Egipćane i na sluge Faraonove, ona označava prirodni um; (da kuća označava um, vidi gore, br. 7353); i iz značenja sluga i naroda Faraonovog, koji označavaju sve stvari koje su u Prirodnom. Stvari koje služe da bi se njima potvrđivale obmane nazivaju se slugama. Da se narod odnosi na istine, a u obrnutom smislu, na obmane, vidi br. 1259,6451,6465. Iz toga je jasno, da i *po kućama sluga tvojih i naroda Faraonova* označava u stvarima koje su u Prirodnom.

7356. *I po pećima tvojim i po načvama tvojim*, označava u uživanjima požuda. Ovo se vidi iz značenja peći, koje označavanju izvanjska dobra, jer se u njima spravlja hleb, a izvanjaska su dobra ona koja su u Prirodnom i koja se obično nazivaju uživanjima u slastima); jer unutarne dobra, koja pripadaju ljubavima i osećanjima iz toga (iz unutarnjih dobara), kada se ulivaju u Prirodno, osećaju se kao uživanja.

Ova su označena pećima u dobrm smislu, ali u obrnutom smislu , kao ovde, peći označavaju uživanja u požudama, to jest, u uživanjima koja potiču od paklenih ljubavi, a to su ljubavi prema sebi i prema svetu. A to se vidi i iz značenja mešenja, koje označava uživanja u požudama u Prirodnom, ali više spoljašnja uživanja, jer se mesi u posudama u kojima se testo priprema da bi se napravio hleb. Umovanjima koja ulaze u uživanja u požudama, označava se da bi to bilo najveće uživanje njihovog života da umuju od obmana i da tako varaju i zavode druge; zli /duhovi/ to smatraju najvećim uživanjem, da šire obmane, da ih potvrđuju, da se izrugavaju s istinama, a naročito da zavode druge. Da peć označava uživanje osećanja ljubavi prema bližnjem i vere, a u obrnutom smislu, uživanja u požudama koje dolaze od ljubavi prema sebi i svetu, jasno se vidi kod Ozeja, *Svi čine preljubu; kao peć su koju užari hljebar, koji prestane stražiti kad zamijesi tijesto pa dokle uskisne. Jer na zasjede upravljaju srce svoje, koje je kao peć; hljebar njihov spava cijelu noć, u jutro gori kao plamen ognjeni. Svi su kao peć ugrijani i proždiru svoje sudije* (VII.4,6,7). Peć označava uživanje požuda, koje dripadaju zlima; goreti i biti ugrejan kao plamen ognjeni, označava požude same; da oganj označava požudu za zlom, vidi br. 1297, 6832,7324 kraj; oni proždiru svoje sudije, svi njihovi carevi padaju, označava da dobra i istine nestaju. Svako vidi da se bez unutrašnjeg smisla, ovakve stvari ovde opiksane, ne mogu odgonetnuti, naime, da se sazna šta je označeno time, da svi čine preljubu i da su kao peći ugrijane kao kod hlebara, da se svi ugrijavaju kao peći, da se sudije proždiru i da carevi padaju. Peć se u dobrom smislu pominje kod Isaije, *Veli Jehova, čiji je oganj na Sionu, i peć u Jerusalimu* (XXXI.9); gde Skin stoji za nebesku Crkvu, stoga i za dobro ljubavi koji je u toj Crkvi; Jerusalim stoji za duhovnu Crkvu, stoga za dobro te ljubavi, koje je dobro ljubavi prema bližnjemu i vere iz te ljubavi. U ovom odlomku peć označava unutarnje uživanje osećanja dobra i istine; ima to značenje, jer hleb koji se peče u peći, označava dobro nebeske i duhovne ljubavi; da hleb ima ovo značenje, vidi br. 276,680,2165,5915; a pošto peć ima ovo značenje iz ovoga, stoga je hleb koji se pekao za žrtve a koji se nazivao ponude, pekao se u pećima, a razlikovao se od hleba koji se pekao kao ponude na tavi, i hleba koji se prevo u posudi (Levitska II.4,5,7); to su bile raznolikosti dobra ljubavi, koja se dobra ovde ovako označavaju.

7357. *I na tebe, i na narod tvoj i na sve slugе tvoje skakaće žabe, označava da će umovanja od obmana biti u svim stvarima u opšte i posebno. Ovo se vidi iz značenja onoga što je gore rečeno, br. 7355. Svi i svaki od onih koji su u Egiptu, označeni su Faraonom, njegovim narodom, i njegovim slugama; pa stoga, oni označavaju obmane u svim stvarima u opšte i posebno. Da se Faraonom i Egipćanima označavaju obmane, pokazano je gore. Treba znati da oni koji su u paklu, i koji su lišeni istina koje su nekad znali u svetu, mogu samo da govore obmane. Kada, stoga, neki od ovih karaktera progovori, a što je slučaj kada se pojave u svetu duhova, odmah se zna da ono što oni kažu, da je to obmana; ovo dobri /duhovi/ znaju iz običnog iskustva. Da oni govore samo obmanu (laž), poznato je iz Gospodovih reči kod Jovana, *Vaš otac je đavo; i slasti oca svojega hoćete činiti: on je krvnik ljudski od početka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu; kad govori laž, svoje govori: jer je laža, i otac laži* (VIII.44). Jer svako govori u skladu s osećanjem svoje ljubavi, i niko ne može da govori protivu toga (osećanja) osim ako se pretvara (ako simulira), ili kao licemer, ili kao prevarant i obmanjivač, što je običan slučaj sa zlim /ljudima/ kada govore istine, ali istine koje oni govore ipak su obmane kod njih; dok, s druge strane, oni koji su u istini od dobra, mogu samo da govore istine.*

O STANOVNICIMA I O DUHOVIMA SA PLANETE MARS.

7358. *Uideji duhova i anđela, planeta Mars, kao i ostale planete, pojavljuje se stalno da svom mestu; a to je na levo ispred, na određenom otstojanju, u visini grudi, i na taj način izvan sfere u kojoj su duhovi s naše Zemlje. Duhovi jedne planete odvojeni su od duhova s drugih planeta, iz razloga što duhovi svake zemlje imaju odnos s posebnom oblasti u Velikom Čoveku, pa su stoga u drugačijem stanju; a različitost u stanju čini da se pokazuju odvojeni jedni od drugih, pa su ili na desno ili na levo, na većem ili manjem otstojanju. (prim. prev, ovde autor vidi vezu između svrste duhova sa tz planeta i Velikoga Čoveka, kao da koristi imena planeta u astrološkom smislu, da odredi mesto određenih duhova u Velikom Čoveku; zanimljivo je primetiti, da autor nije nikad objasnio kako je on saznao da su određeni duhovi s određene planete....Da li su mu to rekli anđeli, ili su to rekli*

sami duhovi...Jedna je od mnogih enigmi kojoj se odgovor nalazi kod Gospoda koji je uputio autora u ovu misiju).

7359. *Dodóše duhovi otuda k meni, i pridóše mojoj levoj slepočnici, i otuda udahnuše svoj govor u mene, ali ga nisam razumeo. Što je tiče njegovog toka /govora/, bio je blag (tih); koliko se mogu setiti, nisam do sada primetio blaži (tiši) govor; bio je kao najblaži povetarac. Prvo je /govor/ kao disao na moju levu slepočnicu, i na gornji deo moga levog uha; disanje se tada kretalo prema mome levom oku, a onda postepeno ka desnom /oku/, a potom nadole, naročito od levog oka prema usnama; a kada je bio na usnama, ušao je /govor-disanje/ kroz usta, i preko jednog puta u ustima, naime, preko Eustahijeve trube, u mozak. Kada je disanje tamo stiglo, onda sam tek razumeo njihov govor, pa sam i bio u stanju da s njima govorim. Dok su sa mnom govorili, primetio sam da su se moje usnice malo pomerale, zbog korespondencije unutarnjeg i spoljnog govora. Spoljni govor je govor artikulisanog zvuka, koji deluje na spoljne opne uha i pomoću malih organa, i tkiva, koja su unutar uha, on se otuda prenosi u mozak.*

7360. *Iz ovih okolnosti dato mi je da znam da se govor stanovnika Marsa razlikuje od govora stanovnika naše Zemlje po tome što nije zvučan, nego skoro nečujan, tako da ulazi u unutarnji sluh i vid kraćim putem; i da pošto je takav, on je puniji i savršeniji, puniji idejama misli, tako da se približava govoru anđela i duhova. Među njima, samo osećanje govora pretstavljeno je u licu, a njihova misao u očima; jer kod njih misao i govor, a isto tako osećanje i lice, deluju kao jedinstvo. Oni smatraju sramnim misliti jedno a govoriti drugo, i hteli jedno a licem pokazivati drugo. Oni ne znaju šta je licemerstvo niti šta je prevarno pretvaranje (simulacija) i obmana.*

7361. *Da je takav bio govor i kod Pradrevnih na ovoj Zemlji, dato mi je da saznam kroz razgovor s nekima od njih (vidi br. 697,608). Mogu opet da iznesam šta mi je bilo dato da saznam o govoru Pradrevnih ljudi ove Zemlje; a to je sledeće: Bilo mi je dato da saznam određenim influksom, koji ne mogu da opišem, kakav je bio karakter govora onih koji su pripadali Pradrevnoj Crkvi. Bio je artikulisan, kao glasovni govor u naše vreme, ali tih; a izvodio se ne spoljnim nego unutarnjim disanjem. Dato mi je bilo da saznam kakav je bio karakter njihovog unutarnjeg*

disanja. Ono je išlo od pupka prema srcu, i tako preko usana, bez zvuka dok su govorili. Nije ulazio u uho drugoga spoljašnjim putem, i nije udarao u ono što se naziva ušnim bubnjem (bubnom opnom), nego jednim unutrašnjim putem, i prolazom koji se danas naziva Eustahijevom tubom (cevi). Pokazano mi je da su na ovaj način bili u stanju da izraze osećanja uma (animus) i ideje misli, punije nego što se to može izraziti artikulisanim i čujnim rečima, koji se isto tako pokreću disanjem, ali spoljnim; jer nema glasnog zvuka, to jest, nema ničega u glasnom zvuku što se ne pokreće disanjem. Ali je to kod njih bilo mnogo savršenije, jer je išlo unutaršnjim disanjem stoga što je bilo unutarnije, kao i savršenije, i pošto se se lakše prilagođavalo samim idejama misli. Pored toga, /oni su se izražavali/ i malim pokretima usana, i odgovarajućim promenama u licu; jer, pošto su bili nebeski ljudi, što god da su mislili, sijalo je na licu i u očima, sa promenama, na licu u pogledu forme i u pogledu života, a u očima u pogledu svetlosti. Za njih je bilo nemoguće pokazivati lice koje se ne slaže s onim što misle; pretvaranje, a još manje prevara, smatrani su velikim zločinom. Pošto im je govor bio takvoga karaktera, oni su imali unutrašnje disanje, pa su tako bili u stanju da budu u društvu s anđelima (br. 1118).

7362. *Bilo mi je pokazano disanje duhova planete Mars (jer duhovi i anđeli dišu, vidi br. 3884-3894); i bilo je opaženo da je njihovo disanje bilo unutarnije, da se kretalo od predela grudi prema pupku, i da je otuda išlo na gore kroz grudi neprimetljivim disanjem (halitus) prema ustima. Iz ovih okolnosti, kao i iskustvenih dokaza, bilo mi je očigledno, da su oni bili nebeskoga genija, tako da su bili slični onima iz Pradrevne Crkve na ovoj Zemlji.*

7363. *Sa mnogom su razgovarali o životu stanonika svoje zemlje, rekavši da imaju određenu formu uprave, ali da se razlikuju u manja ili veća društva, i da se druže s onima koji su im slični po naravi; i da ovo znaju trenutno po licu i govoru, i da se u tome retko varaju; oni onda odmah postaju prijatelji: ali da ne osećaju odbojnost prema ostalima, jer da nemaju takvih osećanja, a najmanje mržnje. Rekli su da su njihova druženja vrlo prijatna, i da između sebe razgovaraju o onome što se dešava unutar društava, naročito o onome što se dešava u nebu; jer mnogi od njih kimaju otvorenu komunikaciju s anđelima koji su u nebu. Ovo se može verovati,*

jer su takvi i jer su tako udruženi, da njihova društva, uzeta zajeno po toj zemlji, predstavljaju jedno zajedničko anđeosko društvo; jer su tamo društva sva različita, ali Gospod ih povezuje sve jednom nebeskom formom, tako da mogu biti jedno; jer jedno je sastavljeno od različitih delova, koji su sređeni na pogodan način u jednu formu.

7364. *Oni u njihovim društvima koji počnu da misle krivo (nepravedno), pa iz toga smeraju nešto krivo, oni se odvajaju, i ostavljaju samima sebi, što čini da vode vrlo jadan život izvan društva, u stenama i na drugim mestima, jer se ostali više se na njih ne osvrću. Neka društva se trude da ih nagnaju na pokajanje raznim metodima, ali kada to ne urodi plodom, oni se od njih odvajaju. Na taj način oni paze da se požuda za vladanjem i požuda za dobiti ne uvuku, to jest, da osobe koje su pod uticajem požude za vladanjem ne potčine društvo u kojemu su, a posle i druga društva, i da ne bi pod uticajem požude za imanjem, lišavali druge njihovih dobara. Svak tamo živi zadovoljan sa svojim dobrima, i svak je zadovoljan št ima ugled časnog čoveka kao i čoveka koji voli bližnjega. Ovo prijatno i mirno stanje uma (animus) bi nestalo da se ne pazi strogo na početke ljubavi prema sebi i ljubavi prema svetu, jer su se zbog ovih ljubavi društva oblikovala u carstva i kraljevstva, unutar kojih ima malo njih koji ne teže da zagospodare, i da posednu sve što pripada drugima, jer ima malo takvih koji čine ono što je pravo i pošteno iz /osećanja/ pravde i poštenja, a još ih je manje koji čine dobro iz ljubavi prema bližnjemu, i koji /govore/ istinu od vere, nego većina žive u strahu od zakona, i gubitka života kao i gubitka dobiti, časti, i ugleda, to jest, radi ovih. (prim. prev. po svemu izgleda da autor govori o dominantno ljubavi prema sebi koja vlada na našoj Zemlji, a kao upozorenje Mrsovcima...).*

7365. *O stanovnicima planete Mars biće više govora na kraju sledećeg poglavlja.*

KNJIGA IZLASKA (EXODUS)

POGLAVLJE OSMO

DOKTRINA O LJUBAVI PREMA BLIŽNJEMU.

7366. Rečeno je gore da ljubav prema sebi i svetu čine pakao kod čoveka (u čoveku). Sada treba reći kakav je karakter tih ljubavi, da bi čovek znao da li je u njima, a stoga i da li je nebo ili pakao u njemu; jer u samom čoveku je ili nebo ili pakao. Da je carstvo Božije u čoveku, Gospod uči kod Luke (XVII.21), a stoga i pakao.

7367. Ljubav prema sebi vlada u čoveku, to jest, čovek je u ljubavi prema sebi kada, u svemu što misli i radi, gleda ne na bližnjega, niti na javno dobro, još manje na Gospoda, nego na sebe i svoje srodnike samo, stoga /je u ljubavi prema sebi/kada sve radi radi sebe i svojih srodnika, a ako i učini nešto radi javnog dobra i bližnjega, to je samo radi izgleda.

7368. Kaže se, radi sebe i radi srodnika, jer on i oni sačinjavaju jedno: jer kada neko učini nešto radi svoje žene, dece, unučadi, zeta, snahe, čini to radi sebe, jer oni njemu pripadaju; isto tako, kad neko čini nešto radi svojih veza, i radi prijatelja koji odobravaju njegovu ljubav (ono što on najviše voli), i na taj način ih vezuje za sebe, jer preko te povezanosti oni čine jedno s njim, to jest, oni gledaju sebe u njemu, i njega u sebi.

7369. U srazmeri u kojoj je čovek u ljubavi prema sebi, toliko se udaljava od ljubavi prema bližnjemu; sledstveno, u srazmeri u kojoj je čovek u ljubavi prema sebi, toliko se odaljava od neba, jer u nebu vlada ljubav prema bližnjemu; otuda, onoliko koliko je čovek u ljubavi prema sebi, toliko je u paklu, jer u paklu vlada ljubav prema sebi.

7370. Onaj je čovek u ljubavi prema sebi, koji prezire drugoga kad ga upoređuje sa sobom, koji smatra da su mu neprijatelji oni koji nisu na njegovoj strani, i koji mu ne odaju počasti; još je više u ljubavi prema sebi onaj ko iz tih razloga mrzi i progoni svog bližnjega; a još više je onaj koji, zbog toga, gori osvetom protivu njega, i želi mu propast. Osobe ovakvoga karaktera na kraju vole da besne protivu bližnjega; i te iste osobe, ako su još i preljubočinitelji, postaju okrutne.

7371. Uživanje koje takve osobe osećaju u takvim stvarima, je uživanje ljubavi prema sebi; ovo je uživanje kod čoveka pakleno uživanje. Sve što se radi u skladu s

ljubavlju, je uživanje, pa se stoga karakter ljubavi može prepoznati i po /vrsti/ uživanja.

7372. Iz razmatranja koja su gore spomenuta (br. 7370) kao iz nekoga pokazatelja, može se otkriti koji su /ljudi/ u ljubavi prema sebi. Nema značaja kako izgledaju u spoljašnjoj formi, da li su naduveni ili ponizni; jer ovakva zla su u unutarnjem čoveku; a kod većine ljudi u naše vreme unutarnji je čovek prikriven, a spoljni je naučen (izvežban) da pokazuje ono što pripada ljubavi za javno dobro i za bližnjega, a to znači za ono što je suprotno; i to sve radi sebe, i radi sveta.

7373. Ali ljubav prema svetu vlada u čoveku, to jest, čovek je u ljubavi prema svetu, kada u onome što misli i radi, gleda na, i teži samo za dobiti, ne prezajući pred tim da to bude na štetu njegovog bližnjega i javnog dobra.

7374. Oni su u ljubavi prema svetu koji žele da na prevaru prisvoje dobra drugih, a još više oni koji to čine lukavo i obmanom. Oni koji su u toj ljubavi, zavide drugima na njihovim dobrima, i žude za njima; i, ako se ne plaše zakona, oni ih lišavaju /tih dobara/, to jest otimaju ih.

7375. Ove dve ljubavi rastu u srazmeri u kojoj im se uzde popuštaju i u srazmeri u kojoj čovek u njima napreduje; na kraju porastu preko svake mere, tako da na kraju čovek želi da zapoveda nad svima u svome kraljevstvu, i van toga, pa sve do kraja zemlje; doista, te ljubavi, ako se ne zaustave, dižu se sve do Boga svemira, to jest, u takvu visinu, da oni koji su u njima, žele da se popnu na presto Božiji, i da im se klanja umesto Samome Bogu, a prema onome što je napisano kod Isaije o Luciferu, kojim su označeni oni koji su ovim ljubavima, a koji se nazivaju Babelom, *A govorio si u srcu svom: izaći ću na nebo, više zvijezda Božijih podignuću prijesto svoj i sješću na gori zbornoj na strani sjevernoj. Izaći ću na visine nad oblake, izjednačiću se sa Višnjim. A ti se u pakao svrže, u dubinu grobnu* (XIV.13-15).

7376. Iz ovih se sada razmatranja vidi da su ove dve ljubavi izvor svih zala, jer su one dijametralno suprotne ljubavi prema bližnjem i ljubavi prema Gospodu; stoga su one dijametralno suprotne i nebu, gde vladaju ljubav ka Gospodu i ljubav prema bližnjemu; stoga, te ljubavi, naime, ljubav prema sebi i ljubav prema svetu, čine pakao u čoveku, jer u paklu vladaju ove ljubavi.

7377. Ali oni koji teže za počastima, ne sebe radi, nego svoje zemlje radi, ti nisu u tim ljubavima; niti su oni koji teže bogatstvu, ali ne radi njega samoga, nego radi životnih potreba i potreba onih koji mu pripadaju, i to sve u dobru svrhu, što čini da bogatstvo prija: kod ovih, počasti i bogatstvo su sredstva da se čini dobro.

POGLAVLJE VIII.

SADRŽAJ.

7378. Ovo poglavlje, u unutrašnjem smislu, nastavlja da govori o pustošenju onih koji su u obmanama a koji napadaju dobre u drugom životu. Prva dva stepena /pustošenja/ opisana su u prošlom poglavlju, a delom i treći stepen, a to je, da su umovali iz samih obmana; umovanja od samih obmana označena su žabama. Ovo poglavlje nastavlja da govori o ovim umovanjima: a kasnije govori o četvrtom i petom stepenu pustošenja onih koji su u obmanama a koji napadaju dobre u drugom životu. Četvrti stepen je kada su u zlima koja su razorila sva dobra u njima, čak i ono što su imali od prirodnog dobra; ovi su označeni ušima iz praha zemaljskog. Peti je stepen, da su u obmanama od tih zala, koja su razorila svaku istinu; ovi su označeni bubinama.

7380. *I reče Jehova Mojsiju*, označava poučavanje. Ovo se vidi iz značenja reći, što označava poučavanje (vidi br. 7186,7304). Šta je označeno sa *reći*, u istorijskim delovima Reći, vidi se jasno u onome što sledi, jer se na to odnosi. Ovo označava poučavanje, jer Jehova kaže šta treba dalje da se čini; Mojsije pretstavlja Božanski Zakon, preko kojega Jehova poučava.

7381. *Kaži Aronu*, označava influks od unutrašnjeg Zakona u spoljašnji Zakon. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji označava Božanski Zakon (vidi br. 6723,6752), i iz reprezentacije Arona, koji označava doktrinu dobra i istine (vidi br. 6998,7089); doktrina dobra i istine, koju Aron pretstavlja, samo je spoljašnji Zakon čije postojanje dolazi od unutrašnjeg Zakona, to jest, preko unutrašnjeg Zakona, od Božanskog; i iz značenja reći, što označava influks (kao u br. 6152,6291,7291); razlog da ovde reći označava influks je to, što je Mojsije treba da kaže Aronu, a

Mojsije označava unutrašnji Zakon, dok Aron predstavlja spoljašnji Zakon, a influks ide od Božanskog preko Unutrašnjeg u Spoljašnje. Unutrašnji Zakon je istina Božanska sama, kao što je u nebu, dok je spoljašnji Zakon istina Božanska onakva kakva je na zemlji; na taj način, unutrašnji Zakon je prilagođen je anđelima, dok je spoljašnji Zakon prilagođen ljudima. Pošto je unutrašnji Zakon, koji Mojsije predstavlja, istina prilagođena anđelima, a spoljašnji Zakon, koji Aron predstavlja, je istina prilagođena ljudima, nešto treba ovde reći o ovome predmetu. Istina prilagođena anđelima je većim delom ljudima neshvatljiva, što se vidi iz toga što je ono što postoji u nebu, nešto što ni oko nije nikad videlo ni uho čulo. Razlog je to da su stvari o kojima anđeli između sebe govore, duhovne, a one su izdvojene iz prirodnih stvari, stoga daleko od ideja i izraza ljudskoga govora; čovek je formirao svoje ideje iz stvari koje su u prirodi, i koje su grublje, to jest, iz stvari koje je video u svetu i na zemlji, i koje je doticao svojim čulom, a koje su stvari materijalne. Ideje unutrašnje misli, iako su iznad materijalnih stvari, ipak se u njima završavaju, a tamo gde se završavaju, one tako izgledaju, otkuda to, da ono što on opaža, to i misli. Iz ovoga je jasno kakav je slučaj s istinom vere, i kakva je priroda onoga što može da uđe u čovekovu misao, a što se naziva spoljašnjim Zakonom, i što je predstavljenom Aronom. Da ilustrujemo ovo jednim primerom. Čovek ne može da misli bez ideje o vremenu i prostoru. Ova se ideja povezuje skoro sa svim o čemu misli; ako bi se ideja vremena i prostora čoveku oduzela, on ne bi znao šta misli, i da li uopšte i misli: ali u idejama anđela nema ništa od prostora i vremena, a umesto toga postoje stanja; razlog je to što se prirodni svet razlikuje od duhovnog sveta po vremenu i prostoru. Razlog da su vreme i prostor u prirodnom svetu, a umesto njih stanja u duhovnom svetu, je to što u prirodnom svetu sunce, u prividnom kretanju, izgleda kao da čini dane i godine, i da deli dan na periode, noć, jutro, podne, večer, a godinu na doba, zimu, proleće, leto i jesen, a ovo sve preko promena svetlosti i senke, vrućine i hladnoće; otuda ideje vremena i njegovih promena. Ideje prostora potiču od merenja vremenima, stoga, gde je jedno, tu je i drugo. Ali u duhovnom svetu, sunce neba, od kojega dolazi suhova svetlost i toplina, ne okreće se i ne kruži da bi unosilo ideju vremena i prostora. Svetlost od toga sunca je istina Božanska, a toplina je dobro Božansko; iz ovih se javlja ideja stanja kod anđela, što je stanje inteligencije i vere od istine Božanske, i

stanje mudrosti i ljubavi od dobra Božanskog. Promene ovih stanja kod anđela imaju svoju korespondenciju u svetu u stanjima svetlosti i senke, i toplote i hladnoće, koje su od sunca kada čovek meri vremena i prostore. Iz ovih se primera može donekle videti kakav je karakter unutarnje istine, ili istine prilagođene anđelima, koja se naziva unutrašnjim Zakonom, a šta je karakter spoljne istine, ili istine prilagođene ljudima, koja se naziva spoljnim Zakonom; i otkuda to, da je čoveku neshvatljivo ono što anđeli govore i što je neizrecivo.

7382. *Pruži ruku svoju sa štapom svojim*, označava moć unutrašnje istine preko spoljašnje istine. Ovo se vidi iz značenja ruke, koja označava duhovnu moć, koja je u unutrašnjoj istini; i iz reprezentacije štapa, koji označava prirodnu moć koja pripada spoljašnjoj istini (vidi br. 6947,6948); da sva moć u duhovnom svetu pripada istini, vidi br.3091,6423,6948. Pošto Mojsije pretstavlja unutrašnji Zakon, koji je isto što i unutrašnja istina, a Aron pretstavlja spoljšnji Zakon, koji je isto što i spoljašnja istina, i pošto se unutrašnja istina uliva u spoljašnju istinu, i daje joj moć (br. 7381), stoga reči Mojsijeve Aronu, *Pruži ruku svoju sa štapom svojim*, označavaju moć unutrašnje istine preko spoljašnje istine.

7383. *Na rijeke, na potoke, i na jezera*, označava protivu obmana. Ovo se vidi iz značenja potoka i rijeka Egipatskih, koje označavaju lažne doktrinarne stvari (vidi br. 7323); i iz značenja jezera, što označava spoljašnja znanja koja njima služe (vidi br. 7324); stoga, obmane su označene potocima, rekama, i jezerima.

7384. *I učini da izađu žabe na zemlju Egipatsku*, označava umovanja od samih obmana (vidi br. 7351,7352). A žabe korespondiraju s onima u duhovnom svetu; i ovo iz razloga što prirodni svet postoji od duhovnog sveta; stoga je sveukupna priroda teatar (pozornica) koja pretstavlja duhovni svet (vidi br. 2758,3483,4939).

7385. *I pruži Aron ruku svoju na vode Egipatske*, označava učinak moći unutrašnje istine preko spoljašnje istine protivu obmana. Ovo se vidi iz reprezentacije Arona, koji označava doktrinu o istini i dobru, stoga spoljašnju istinu (vidi br. 6998,7089); iz značenja ruke, koja stoji za moć (vidi br. 878,4931-4937), u ovom slučaju, za moć unutrašnje istine kroz spoljašnju istinu (kao gore, br. 7382); i iz značenja voda Egipatskih, koje označavaju obmane (vidi br. 6693, 7307); učinak je označen

pružanjem ruke i pojavom žaba. Iz ovih se razmatranja vidi da se Aronovim pružanjem ruke nad vodama Egipatskim, označava učinak moći unutrašnje istine kroz spoljašnju istinu protivu obmana.

7386. *I izađoše žabe*, označava umovanja od samih obmana. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno (br. 7384).

7387. *I pokriše zemlju Egipatsku*, označava prirodni um, da je takav postao. Ovo se vidi iz značenja pokriti, jer se , o kaže za prirodni um, koji označava da je ispunjen obmanama, i njihovižm umovanjima, stoga da je postao takav; i iz značenja zemlje Egipatske, što je prirodni um (vidi br. 5276,5278,5280,5288,5301).

7388. *Ali i vračari Egipatski učiniše tako vračanjem svojim*, označava zloupotrebu Božanskog reda, otkuda dolazi sličnost u spoljašnjoj formi. Vidi br. 7296,7337, gde se javljaju slične reči.

7389. *Učiniše te žabe pokriše zemlju Egipatsku*, označava u odnosu na umovanja od prirodnog uma. Ovo se vidi iz značenja žaba koje stoje za umovanja od samih obmana (vidi br. 7351,7352,7384); i iz značenja zemlje Egipatske, koja stoji za prirodni um (vidi gore br. 7387).

7390. *A Faraon dozva Mojsija i Arona*, označava prisustvo Božanskog Zakona. Ovo se vidi iz značenja dozvati, što označava prisutnost (vidi br. 6177). Razlog da dozvati označava prisustvo je, što pozvati nekoga znači želeti s njim razgovarati, i komunicirati mu šta ovaj misli; a u drugom životu je po zakonima reda da se onaj s kojim neko želi da govori i da želi da mu kaže šta misli, da taj postaje prisutan; iz reprezentacije Faraona, koji označava one koji su u obmanama, a kojižnapadaju (o čemu često gore); i iz reprezentacije Mojsija, koji označava unutrašnji Zakon; i iz reprezentacije Arona, koji označava spoljašnji zakon (vidi gore, br. 7381).

7391. *I reče, Molite Jehovu*, označava poniznost sa zamorom. Ovo se vidi iz značenja moliti Jehovu, što označava poniznost, jer onaj ko moliti, taj je u poniznosti, a na sličan način i onaj ko traži od nekoga da moli za njega. Razlog da molenje označava poniznost je to, što anđeli ne obraćaju pažnju na molitvu nego na poniznost u kojoj je čovek kada moli, jer molitva bez poniznosti je samo

izgovaranje zvukova koji ne dolaze u uši i opažanje anđela. Da je uzrok ovome zamor od umovanja od samih obmana, videće se u onome što sledi.

7392. *Da ukloni žabe od mene i od naroda mojega*, označava da ne bi bili naterani da umuju od samih obmana. Ovo se vidi iz značenja ukloniti, što znači ne biti nateran (nagnan), jer uzrok molenju je bio zamor, koji je poticao od toga što su bili nagnani da umuju od samih obmana; i iz značenja žaba, koje označavaju umovanja od samih obmana (vidi br. 7351, 7352); i iz reprezentacije Faraona, kao i Egipćana, kojim se označavaju oni koji koji su u obmanama i koji napadaju (o čemu često gore). U pogledu zamora koji je bio uzrok molenja ili poniznosti onih koji napadaju, treba primetiti da je ovo njima ne prija, jer dok umuju od samih obmana, nisu u stanju da čine zlo, pošto im se dobri smeju na same obmane, u ovom slučaju se smeju oni koji su u Gospodovom duhovnom carstvu, a koje oni napadaju, jer same obmane su prosto osporavanje istine. Ali pomoću obmana koje su od zabluda i izgleda, pomoću kojih se falsifikuju istine, a što je bilo označeno krvlju u koju su se bile pretvorile vode Egipatske (br. 7317,7326), oni su bili u stanju da čine zlo, jer zablude i izgledi zavode, jer su oni kao senka i veo instinama; a jer nisu bili u sanju da čine zlo pomoću umovanja od samih zabluda, to jest, od apsolutnog odricanja istine, to njima nije prijalo, i zato su to hteli da spreče; jedino što prija paklenim, je da čine zlo na svaki mogući način, jer činiti zlo je najveće uživanje njihovog života; stoga, kada im nije dopušteno da čine zlo, oni osećaju zamor. To je razlog da je Faraon hteo da se uklone žabe, ali ne i krv (zlo krvi) o kome je bilo govora pre, ni uši (zlo uši ili vaški) o kojem je bilo gore reči, jer zlo od žaba označava napadanje pomoću umovanja od samih obmana, uz pomoć čega ne mogu da čine zlo; dok zlo krvi označava napadanja pomoću obmana od zabluda i izgleda (privida), koji su njima prijatni, jer su preko njih mogli da čine zlo; a zlo ušiju (vaški) označava zla koja su im prijatna, jer su zla. U drugom životu svi on uživaju u činjenju zla koji u svetu ne čine dobro blišnjemu ili svojoj zemlji, ili radi svoje zemlje i blišnjega, ili radi Crkve, nego samo sebe radi; stoga, to su oni koji ne tvore istinu i dobro radi istine i dobra. Da je činjenje zla njima uživanje, ne pokazuje se jasno u svetu, jer to spoljašnji čovek prikrkiva; ali u drugom životu, kada je spoljašnje oduzeto, i kad je čovek ostavljen samo s unutrašnjim /čovekm/,

ovo uživanje se jasno pokazuje. Otuda to, da su oni u paklu; jer svi oni koji su u paklu, vole da čine zlo, dok svi koji su u nebu, vllle da čine dlbro.

7393. *Pak ću pustiti narod da prinese žrtvu Jehovi, icirali s onima u paklu, da bi onda pomoću istina koje dobijaju nešto svetlosti iz neba, pa stoga i inteligencije,tako učiniti da istine služe zlima koja pripadaju životu; jer oni bi primenjivali stvari koje pripadaju inteligenciji da bi pogodovali zlu, i tako bi potčinili stvari neba kod njih da služe onima koji su u paklu; a isto tako da ne bi zaveli proste i dobre duhove s kojima komuniciraju pomoću istina. Zli /duhovi/, tako isto u drugom životu, kod kojih istine još nisu falsifikovane, imaju veštinu da steknu vlast pomoću njih, jer u istinama postoji moć, kojoj se ne može odupreti (vidi br. 3091,6344,6948), stoga bi oni zloupotrebili istine. Pored toga, istine kod zlih /duhova/ nemaju moći da poprave njihove živote, jer ih zli koriste samo da bi činili zlo, jer da nema ovu korist, istina bi bila ismejana i prezrena od njih; oni su kao prelati (crkveni dostojanstvenici) koji ismevaju istine doktrine ako im one ne služe da pomoću njih stiču dobit. Ovo su razlozi da je dozvoljeno zlima da falsifikuju istine kod sebe.*

7394. *I Mojsije reče Faraonu, označava odgovor. Ovo se vidi iz značenja reći, jer je to upućeno Faraonu koji je maločas govorio, što označava odgovor (vidi i br. 7103).*

7395. *Čast da ti je nada mnom! označava da treba imati poverenje u istinu Božansku. Ovo se vidi iz značenja dati čast, što označava imati poverenje; i iz repretacije Mojsija, koji označava Božanski Zakon (vidi br. 6723,6752), stoga označava istinu Božansku (vidi br. 6771, 7014,7382).*

7396. *Dokle da se molim za tebe, za sluge tvoje, i zanarod tvoj, označava zagovaranje u korist onih koji su u obmanama i koji napadaju. Ovo se vidi iz značenja moliti se, jer je to za drugoga, što označava zagovaranje; i iz reprezentacije Faraona, a kada se dodaju i njegove sluge i njegov narod, tada se misli na sve u opšte i posebno, jer sluge označavaju one koji su nižega ranga i koji poslužuju, a narod označava pojedince. Carstva i kraljevstva su pretstavljena u nebu jednim čovekom, a društva su pretstavljena kao udovi (organi) toga čoveka;*

a kralj je glava. Ova pretstava (reprezentativ) ima svoj uzrok u okolnosti da celo nebo pretstavlja jednoga čoveka, a da društva pretstavljaju njegove organe, a to sve u skladu a njihovim funkcijama. Iz ovoga se pokazuje kakva bi krasna i divna bila reprezentacija (pretstava) u nebu jednog carstva, kraljevstva, i društva ako bi međusobno bili povezni na sličan način /kao što su u nebu povezana društva anđela/, kroz ljubav prema bližnjem i veru. Gde god je to moguće, Gospod povezuje društva na taj način; jer Božanska istina sama, koja proističe od Gospoda, uvodi taj red gde god se prima /taj red ili istina Božanska/. Otuda je taj red u nebu. Postoji on i na zemlji, ali su društva koja ga sačinjavaju, razasuta po celoj svetu, a sastavljena su od onih koji vole Njega /Gospoda/, i koji su u ljuavi (milosti) jedni prema drugima. Ali Gospod skuplja ova razbacana društva, kao što skuplja društva u nebu, kako bi pretstavljala jednoga čoveka. Ova društva nisu samo unutar, nego i izvan Crkve; i, uzeta zajedno, ona se nazivaju Gospodova Crkva razbacana a sakupljena od dobrih /ljudi/ u celom svetu; a koja se Crkva naziva i zajednicom. Ova zajednica, ili Crkva, je Gospodovo kraljevstvo na zemlji koje je povezano s Gospodovim kraljevstvom u nebima, pa je tako povezano i s Gospodom Samim.

7397. *Da odbije žabe od tebe i od kuća tvojih.* Ovo označava da umovanja mogu da prestanu. Ovo se vidi iz značenja žaba, koje označavaju umovanja od obmana (vidi br. 7351,7352,7384); iz značenja odbiti, što znači prestati; odbijanje se odnosi na žabe, dok se prestati odnosi na umovanja; iz reprezentacije Faraona, od kojega žabe treba da se odbiju, a koji označava one koji su u obmanama i koji napadaju (vidi upravo gore, br. 7396); i iz značenja kuća, koje označavaju one stvari koje su u prirodnome umu, vidi br. 4973,5023,7353; otuda kuće označavaju stvari koje su tamo.

7398. *Samo u rijeci da ostanu,* označava da treba da ostanu s obmanama tamo gde su. Ovo se vidi iz značenja reke, u ovom slučaju reke Egipatske, koja označava obmanu (vidi br. 6693,7307); i iz značenja ostati, što znači preživeti. A ovo je ovakav slučaj: Što god uđe u čoveka, to i ostaje, osobito ako to primi od (iz) osećanja. Veruje se da se stvari koje se prime, izbrišu i odbace kada se čovek njih više ne seća. Međutim, one se ne brišu i ne izbacuju, nego ostaju u unutarnoj

memoriji ili u spoljnoj moriji među stvarima koje su vrlo poznate; jer stvari koje su postale poznate (familiarne), na neki način postaju prirodne, one teku svojim tokom, i ne vade se iz memorijena čulan način. Ovakvoga je karaktera ljudski govor, čiji izrazi teku iz misli; i pokreti i dela ističu istim putem a tako i razmišljanje; ovo sve ulazi /u memoriju/ od detinjstva, i s vremenom postaje blisko, i tada teče samo od sebe. Iz ovih, kao i iz sličnih razmatranja, jasno je da sve stvari koje uđu kod čoveka, ostaju, i da sve koje su postale bliske, tako da ih čovek više ne opaža u sebi, one su ipak u njemu. To je slučaj s obmanama i sa zlima koji ulaze u čoveka, a takov je slučaj i s stinama i dobrima; takve su stvari koja ga oblikuju, i koje određuju njegov karakter. Da su sve stvari koje je čovek video, čuo, mislio, govorio i učinio, upisane, vidi br. 2474,2489). (*prim. prev, U Hinduizmu, unutaranja memorija se nazikva akašom (eterskom memorijom), i ona registruje svaku misao, i svako delo i osećanje svakoga čoveka, i ona se izazove kao film i pokazuje, dok traje poslednji sud čovekov u drugom životu. Autor je opisao dve situacije iz sveta duhova kada se pokazivala unutaranja memorija, jedna se odnosila na Rimskog papu koji se baša tada preselio u duhovni svet*). Iz svega ovoga sada se vidi kako treba da se razume da će umovanja ostati s obmanama tamo gde su; jer obmane, kada se uklone, njima je dodeljeno drugo mesto u Prirodnom, a s obmanama i nastojanja i željom da se umuje; ali ne neposredno, kao pre, posred onoga što je pod neposrednim pogledom uma. Otuda to da su žabe, kao što se kaže u onome sšto sledi, žabe su zgrnute na gomile, dok je zemlja zaudarala žod njih, što označava da su ta umlovanja kao skupljena u snopove u Prirodnom, iz čega su i bile bučne i smrdljive (vidi niže br. 74087409).

7399. *I on reče: do sutra, označava za uvek. Ovo se vidi iz do sutra, što označava za uvek, i u večnost (vidi br. 3998).*

7400. *I on (Mojsije) reče: Biće kako si kazao, označava potvrđivanje. Ovo se vidi bez objašnjavanja.*

7401. *Da poznaš da niko nije kao Jehova Bog naš, označava da postoji samo jedan Bog, i nijedan pored Njega. Ovo se vidi toga, što kada se u istorijskim delovima Reči kaže da niko nije kao Jehova Bog, u unutrašnjem smislu se označava da nema Boga osim Njega, i pošto nema nijednog Boga osim Njega, to znači da postoji samo*

jedan Bog. U Reči se ponekad kaže da nema Boga kao što je Jehova, a isto tako da nijedan Bog nije kao Jehova. Tako se kaže zato što se u to vreme klanjalo nelikocini bogova, kako u zemlji gde je bila Crkva, tako i u zemljama gde nije bilo Crkve, i svako je više voleo svoga boga nego drugoga. Oni su ih razlikovali po imenima, pa je Bog Izraelićana i Jevreja nazvan Jehova. Jevreji i Izraelićani su verovali da postoji nekoliko bogova, ali da je Jehova najveći zbog čuda; stoga, kada su prestala čuda, odmah su se vratili bogoštovanju nekoliko bogova, kao što se vidi iz istorijskih delova Reči. Oni su doista priznavali ustima da postoji samo jedan Bog, i nijedan drugi osim Njega, ali u to nisu verovali srcem. Otuda se stoga u Reči kaže da je Jehova veći od svih ostalih bogova i da nijedan nije kao On; kao kod Davida, *Koji je Bog velik kao Bog naš? Ti si Bog, koji je činio čudesna pokazivao silu svoju međunarodima* (Psalam LXXVII.13,14). Opet, *Ko je kao Jehova, Bog naš, koji sjedi na visini* (CXIII.5). Ponovo, *Jer je Jehova velik Bog i velik car nad svojem bogovima* (XCV.3). Ponovo, *Jer je Jehova velik i valja ga hvaliti; strašniji je od svih bogova* (XCVI. 4). Zbog ovoga Jehova je nazvan Bog nad bogovima i Gospodar nad Gospodarima (Psalam CXXXI,2,3; Danilo II.47). Da ipak se označava u unutrašnjem smislu da pčostoji samo jedan Bog, i nijedan osim Njega, što se vidi i kod Isaije, *Pamtite što je bilo od starine; jer sam ja Bog, i nema drugoga Boga, i niko nije kao ja* (XLVI.9).

7402. *Da odbije žabe od tebe, i iz kuća tvojih, i od slugatvojih, i od naroda tvoga,* označava da ne treba više da umuju od samih obmana. Ovo se vidi iz značenja žaba koje se uklanjaju (vidi gore, br. 7302); iz reprezentacije Faraona, koji označava one koji su u obmanama i koji napadaju (kao gore); iz značenja kuća, koje označavaju stvari koje pripadaju prirodnom umu (vidi br. 7397); i iz značenja njegovih sluga i naroda, koji označavaju sve u opšte i posebno, koji su u obmanama a koji i napadaju (vidi kao gore, br. 7396).

7403. *I samo u rijeci da ostanu,* označava da treba da ostanu sa obmanama koje su već tu. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno (br. 7398), gde se javljaju iste reči.

7404. *I otide Mojsije i Aron od Faraona,* označava odvajanje od onih koji mudruju od samih obmana. Ovo se vidi iz značenja otići, što je odvojiti se; iz reprezentacije

Mojsija i Faraona koji označavaju Božanski Zakon, Mojsije unutrašnji Zakon, a Aron spoljašnji Zakon (vidi br. 7381); i iz reprezentacije Faraona, koji pretstavlja one koji su u obmanama i koji napadaju (vidi gore, br. 7396), u ovom slučaju one koji napadaju kroz mudrovanje od samih obmana.

7405. *I zavapi Mojsije Jehovi za žabe koje bješe pustio na Faraona, označava zauzimanje (posredovanje). Ovo se vidi iz onoga što prethodi; stoga ga ne treba objašnjavati.*

7406. *I Jehova učini po riječi Mojsijevoj, označava da je učinjeno prema Gospodovoj reči. Jer ono za za šta se Mojsije molio, bil je iz Mojsijevih usta, ali je ipak dolazilo od Gospoda; jer sve što čovek misli i govori, i sve što hoće i čini, za to je čovek samo organ koji prima (vidi br. 6189-6215,6307-6327), 6613-6626). Takav je bio slučaj s onim što je Mojsije govorio i činio; stoga ovde, Jehova učini po riječi Mojsijevoj, označava da je učinjeno po Gospodovoj Reči. Da je Jehova u Reči Gospod,vidi br. 1343,5663,6303,6905).*

7407. *I pocrkaše žabe, i oprostiše ih se kuće,i sela i polja,označava da je kod njih umovanje od samih obmana prestalo kroz sve Prirodno. Ovo se vidi iz značenja žaba, koje označavaju umovanja od samih obmana (vidi gore); iz značenja kuća, a to su one stvari koje pripadaju prirodnome umu (vidi gore, br. 7397), u ovom slučaju stvari koje pripadaju unutaršnjem; iz značenja sela, što označava spoljašnje stvari prirodnog uma; da je prirodni um unutarnji i spoljni (vidi br. 3293,5497,5649); i iz značenja polja, što označava one stvari koje su još više spoljne, jer polja su iza kuća i sela. Stoga, pocrkaše žabe iz kuća, iz sela i polja, označava umovanja od samih obmana koja su prestala u celom Prirodnom.*

7408. *I na gomile ih zgrtahu, označava da su obmane od mudrovanja bile sređene i grupisane u svežnjeve u Prirodnom. Ovo se vidi iz značenja zgrtati u gomile, što znači biti skupljen u svežnjeve. Razlog da biti zgrtan u svežnjeve ima takvo značenje je to, što su sve stvari u čovekovom umu sređene u nizove, to jest, kao u svežnjeve; i nizovi u nizove, kao u svežnjeve (vidi br. 5339,5530,5881). Da ovakav red postoji, vidi se iz svih stvari u telu, gde tkiva izgledju kao skupljena u svežnjeve, a žlezde u skupine; i ovo je svuda tako; a to je još savršenije u čistijim*

supstancijama koje se ne vide golim okom. Ovo svrstavanje u svežnjeve pokazuje se naročito na mozgu, i njegove dve supstancije, od kojih se jedna naziva kortikalnom, a druga modularnom. Slično je i u čistijim i na kraju u najčistijim supstancijama, gde su forme koje ih primaju same životne forme. Da su forme ili supstancije prijemnici života, pokazuje se u svim pojedinim stvarima koje se javljaju kod živih stvorenja; kao i kod prijemnih formi ili supstancija sređenih na najpogodniji način za primanje životnog influksa. Da se život ne prima u supstancije, koje su forme, ne bi bilo žive stvari u prirodnom svetu, a ni u duhovnom svetu; to su nizovi najčistijih končića, kao svežnjeva, koji sačinjavaju te forme. Slično je i sa onim delovima u njima koji su modifikovani; jer modifikacije (promene) uzimaju forme od forma u kojima su suštancije, i iz kojih one isteču, jer supstancije ili forme su te koje određuju /šta se dešava/. Razlog zašto učeni ljudi misle da stvari koje pripadaju čovekovom životu, naime, one koje pripadaju njegovj misli i volji, postoje bez prijemnih supstancija ili forma je u tome, što veruju da je život ili duša nešto kao plamen ili kao eter, a to znači nešto što će se raspršiti posle smrti. Otuda suludo shvaćanje mnogih među njima, da nema života posle smrti. Iz ovih razmatranja može se videti kako treba razumeti da su obmae od umovanja sređene kao u svežnjeve u Prirodnom.

7409. *Da je smrdela cela zemlja*, označava odvratnost i gađenje. Ovo se vidi iz značenja smrdeti (zaudarati) što označava ono što je odvratno i za gađenje (vidi br. 4516,7161,7319); i iz značenja zemlje, ovde zemlje Egipatske, koja označava prirodni um (vidi br. 5276,5278,5280,5288,5301).

7410. Stihovi 11-15. *A kad Faraon vidje gdje odahnu, otvrdnu mu srce, i ne poslušaj ih, kao što bješe kaza Jehova. I Jehova reče Mojsiju: kaži Aronu: pruži štap svoj, i udari po prahu po zemlji, neka se pretvori u uši po svoj zemlji Egipatskoj. I učiniše tako: Aron pruži ruku svoju sa štapom svojim, i udari po prahu po zemlji, i postaje uši po ljudima i po stoci, sav prah na zemlji pretvori se u uši po cijeloj zemlji Egipatskoj. I gledaše vračarui Egipatski vraćanjem svojim da učine da postanu uši, ali ne mogoše, i bijahu uši po ljudima i po stoci. I rekoše vračari Faraonu: ovo je prst Božiji. Ali opet otvrdnu srce Faraonu, te ne poslušaj, kao što bješe kazao Jehova. A kad Faraon vidje gdje odahnu, označava da je zamor prestao; otvrdnu*

mu srce, označava tvrdokornost; *i ne poslušaj ih*, označava neposlušnost; *kao što bješe kazao Jehova*, označava prema pretskazivanju. *I Jehova reče Mojsiju*, označava poučavanje iznova; *kaži Aronu*, označava influks unutrašnjeg Zakona u spoljašnji Zakon; *pruži štap svoj*, označava kako bi pokazao Božansku Moć; *i udari po prahu po zemlji*, označava da treba da ukloni one stvari koje nose prokletstvo u Prirodnom; *neka se pretvori u uši*, označava jer će se iz toga podignuti zla, *po svoj zemlji Egipatskoj*, označava kroz celi prirodni um.

I učiniše tako, označava efekat (učinak); *Aron pruži ruku svoju sa štapom svojim*, označava moć unutrašnje istine kroz spoljašnju istinu; *i udari po prahu po zemlji*, označava da su proklete stvari bile uklonjene; *i postaše uši po ljudima i po stoci*, označava da su otuda bile unutrašnje i spoljašnje zle požude; *sav prah na zemlji pretvori se u uši po cijeloj zemlji Egipatskoj*, označava da su ta zla bila od prokletih stvari. *I gledaše vračari Egipatski vraćanjem svojim da učine da postanu uši*, označava nastojanje da se izokrene Božanski red, i da se izvede nešto slično onim stvarima; *ali ne mogoše*, označava da je to bilo uzalud; *i bijahu uši po ljudima i po stoci*, označava unutrašnje i spoljašnje zle požude. *I rekoše vračari Faraonu*, označava opažanje i komunikaciju s onima koji su u zlima; *ovo je prst Božiji*, označava da je moć dolazila od Božanskog; *Ali opet otvrdnu srce Faraonu*, označava tvrdokornost; *te ne poslušaj*, označava neposlušnost; *kao što bješe kazao Jehova*, označava u skladu s pretskazivanjem.

7411. *A kad Faraon vidje gdje odahnu*, označava da je zamor prestao. Ovo se vidi iz značenja odahnuti, što znači da nije bilo više ničega neprijatnog, pa stoga ni zamora; da im je bilo neprijatno i zamorno umovati od samih obmana, vidi gore, br. 7392. Ono što je prijatno, to čini da čovek diše slobodno i punim /grudima/. Otuda odahnuti označava da je prestalo ono što je bilo neprijatno i zamorno.

7412. *Otvrdnu mu srce*, označava tvrdokornost. Ovo se vidi iz značenja srca koje otvrdne, što je tvrdokornost (vidi br. 7272,7300,7305).

7413. *I ne poslušaj ih*, označava neposlušnost. Vidi gore, br. 7224,7301,7339, gde se javljaju slične reči.

7414. *Kao što bješe kazao Jehova, označava u skladu sa pretskazivanjem. Vdi gore, br. 7302,7340.*

7415. *I reče Jehova Mojsiju, označava poučavnje iznova. Vidi br. 7186,7267,7380.*

7416. *Kaži Aronu, označava influks unutrašnjeg Zakona u spoljašnji Zakon. Vidi gore, br. 7381.*

7417. *Pruži štap svoj, označava red, kako bi pokazao Božansku moć. Ovo se vidi iz značenja ispružiti /ruku/, što oznčava izvršavanje i pokazivnje, kao gore; i iz značenja štapa (vidi br. 4013,4015,7011,7026). Ova je moć bila Božanska, jer nije bilo moći u Aronu, a još manje u njegovom štapu. Moć se vršila preko štapa, jer ono što se radilo u Crkvi po Bžanskoj zapovesti, to se radilo pre Gospodovog dolaska, pomoću pretstava (reprezentativa; stoga ispružanjem ruke i štapa, jer ruka i štap korespondiraju moći. Razlog zašto su se pre Gospodovog dolaska stvari radile u Crkvi Božanskom zapovesti, to est, da su bile rađene pomoću reprezentativa, bio je u tome što sve stvari u opšte i posebno koresondiraju Gospodu; da je ovakav slučaj, može se pokazati iz Reči, u kojoj sve stvari, u opštem i posebnom, u najvišem smislu, govore o Gospodu, a u unutrašnjem smislu, o Njegovom carstvu i o Crkvi.*

7418. *I udari po prahu po zemlji, označava da treba ukloniti one stvari koje su proklete u Prirodnom . Ovo se vidi iz značenja udariti, što znači ukloniti; i iz značenja praha, što označava ono što je proklete, o čemu ubrzo; i iz značenja zemlje, zemlje Egipaske koja označava prirodni um (vidi br. 7409). Zemlja (prah) označava ono što je proklete, jer mesta gde su zli duhovi su sa strana ispod nožnih tabana, izgledaju kao zemlja, i doista kao neobrađena i sasušena zemlja ili prah, ispod koje zemlje su neki paklovi. Ova zemlja je nazvana prokletom zemljom, i prah na njoj označava ono što je proklete. Bilo mi je ponekada dato da gledam kako tamo zli duhovi otresaju prah sa svojih stopala, kada žele da nekoga prokunu. Ovo sam video na desno malo napred, na obodima pakla vračara, a gde su oni duhovi koji su, za svoga života u svetu, znali veru, ali su uprkos toga živeli zlim životom, pa su bačeni u njihov pakao /pakao vračara ili magova/. Otuda sada prah označava ono što je proklete, a otresanje praha (prašine) prokletstvo. Bilo je*

to zbog ovoga značenja da je Gospod naložio Svojim učenicima da ako ne budu primljeni, da otresu prah sa svojih stopala, o čemu je napisano kod Mateje, *I ako vas ko ne primi i ne poslušá riječi vašijeh, izlazeći iz kuće ili grada onoga, otresite prah s nogu svojijeh. Zaista vam kažem, lakše će biti zemlji Sodomskoj i Gomorskoj u dan strašnoga suda nego li gradu onome* (X.14,15; Mark VI.15; Luka IX.5;X.10-12). U ovome odlomku, učenici ne označavaju učenike nego sve stvari Crkve, a to su sve stvari vere i ljubavi prema bližnjem (vidi br. 2089,2129 kraj, 210 kraj,3354,6397). Ne primanjem i ne slušanjem označava se odbacivanje istina vere i dobara ljubavi prema bližnjemu; otresanjem praha s nogu označava se prokletstvo; razlog da će biti lakše Sodomi i Gomori nego onome gradu je to, što Sodoma i Gomora označavaju one koji su u zlom životu, ali nisu znali i nisu mogli da prime Gospoda i Reč. Iz ovoga se vidi da kuća ili grad koji ne prime učenike označavaju one unutar Crkve koji ne žive životom vere. Svak može da vidi da ne može biti proklet ceo grad zato što učenici nisu primljeni i zato što oni u grdu nisu istoga časa priznali nauku koji su ovi propovedali. Prah koji je u staro vreme stavljan na glavu kada su bili u žalosti i u pokajanju, isto tako je označavao ono što je proketo; kao kod Jeremije, *Starješine kćeri Sionske sjede na zemlji i muče, posule su porahom glave svoje ,i pripasaše kolstrijet; oborile su k zemlji glave svoje djevojke Jersalimske* (Plač II.10). Kod Jezikilja, *I povikaće za tobom iza glasa i zaridati gorko, i posuće prahom glave svolje i po pepelu će se valjati* (XXVII.30). Kod Miheja, *Ne javljajte u Gatu, ne plačite; u Bet-Afri; valjaj se u prahu* (I.10). Kod Jovana, *I baciše prah na glave svoje i povikaše plačući i ridajući* (Otkr. XVIII.19); i u istorijskim delovima Reči svuda. Prahom na glavi, i ridanjem na zemlji i sa glavom na zemlji, i valjanjem u prahu, pretstavljala se poniznost koja, kada je prava, ona je takva da osoba priznaje i opaža da je prokleta, ali da je izbavlja Gospod (vidi br. 2327,5420,5957). Prah u koji je pretvoreno zlatno tele, koje su bili napravili u pustinji, bilo se raskomadano i smrvljeno, označava ono što je proketo, o čemu piše kod Mojsija, *I uzeh grijeh vaš koji učiniste, tele, i sažegoh ga ognjem i razbih ga i sath ga u prah, i prosuh prah njegov u potok, koji teče s one gore* (Zak. Ponovljeni IX.21). U sledeim odlomcima prah tako isto označava ono što je proketo: u Postanju, *Tada reče Jehova Bog zmiji: kad si to učinila, da si prokleta mimo svako živinče i mimo sve zvijeri poljske; na truhu da se vučeš i prah da jedeš*

do svojega vijeka (III.14). Kod Miheja, Pasi narod svoj s palicom svojom, stado našljedstva svojega, koje živi osamljeno u šumi usred Karmela; neka pasu po Bazanu i po Galadu kao u staro vrijeme. Narodi će vidjeti, i postidjeće se sve sile svoje; metnuće ruku na usta, uši će im zaglušnuti. Lizaće prah kao zmija (VII.1416,1). Kod Isaije, Prah će biti zmijin hljeb (LXV.25). Ponovo, Dođi, i sjedni u pah, djevojko kćeri Babilonska (XLVII.1). Kod Davida, Duša naša pade u prah, tijelo je naše bačeno na zemlju (Psalam XLIV.25). Ponovo, Duša moja leži u prahu; oživi me po riječi Svojoj (Psalam CXKIX.25). U Reči, prah označava i grob, kao i ono što je nisko, a i ono što je brojno.

7635.*I kakve znake Svoje pokazah na njima, označava da bi oni saznali o stanju onih u Crkvi, koji žive zlim životom. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno (br. 7633), gde se javljaju slične reči.*

7636.*Da biste znali da sam ja Jehova, označava da treba da im je znano da je Gospod jedini Bog. Ovo se vidi iz značenja reči, da biste znali (sciatis), što označava da ni im je bilo znano (notum). Ja sam Jehova, označava da je Gospod jedini Bog, jer Jehova znači JESTE, stoga je On prema Reči Esse i Existere svih stvari, a što mora da bude sam i jedini. Da je Jehova Gospod, vidi br.1343,1736,6945,6956; i da te reči označavaju da je On jedini Bog, vidi br. 7401,7444,7544,7598.*

7637.*I otidoše Mojsije i Aron k Faraonu, označava prisutnost istine Božanske. Ovo se vidi iz značenja otići i ući k nekome, što označava prisustvo (kao gore, br. 7631); i iz reprezentacije Mojsija i Arona, koji označavaju istinu Božansku, Mojsije unutrašnjju, a Aron spoljašnjju (vidi br. 7089,7382).*

7638.*I rekoše mu, označava opažanje. Ovo se vidi iz značenja reći, što označava opažati (vidi br. 1791,1815,5743,5877). Rekoše, ovde označava opažanje, jer Mojsije i Aron predstavljaju istinu Božansku, a njihov dolazak, njihovo prisustvo, i prisustvo istine Božanske stvara (izaziva) opažanje.*

7639.*Ovako kaže Jehova Bog Jevrejski /Bog Hebreja/, označava zapovest od Gospoda, koji je Bog Crkve. Ovo se vidi iz značenja kazati, kada to ide od Jehove onima koji napadaju, što označava zapovest (kao gore, br. 7630): i iz značenja*

Jevreja (Hebreja), što označava one koji pripadaju Crkvi (vidi br. 5136,6675,6684,6738)). Da je Jehova Bog Gospod, vidi gore, br. 7636.

7640.*Dokle ćeš se protiviti da se ne poniziš preda Mnom?* označava nepokornost. Ovo se vidi iz značenja protiviti se da se ponizi, što označava nepokornost. Ovo označava ovo, zato što se to kaže onima koji su u zlu, a koji ne mogu da se ponize pred Bogom. Jer u poniznosti postoje dve stvari, priznavanje da je sam čovek ništa osim zla, i da je u odnosu na Boga ništa, i priznavanje da je Bog samo dobro, i da je beskonačan. Ove dve stvari ne mogu da postoje kod zlih, jer su oni u ljubavi prema sebi. A ako se i ponize, to je samo telom, a ne i dušom, s kojom se ponekad izrugavaju; a takva je poniznost ih straha, ili radi dobitka i počasti. Ovako to vidi Božansklo, iako oni toga nisu svesni; jer unutrašnje kod onih koji su u zlu zbog ljubavi prema sebi, je takvo da ono gleda i slavi sebe samoga, i da se otkreće od onih koji mu nisu od koristi. Pošto nema poniznosti kod zlih, stoga, u unutrašnjem smislu, biti ponizan označava pokornost, pa stoga, protiviti se da se ponizi označava nepokornost.

7641.*Pusti narod Moj, da Mi posluži,* označava ostaviti na miru ne koji pripadaju duhovnoj Crkvi, da bi bogoštovali Gospoda. Ovo se vidi iz već natog objašnjenja gore o istim rečima, br.7500.

7642.*Jer ako ne ćeš pustiti naroda Mojega,* označava ako ih ne ostave na miru. Ovo se vidi iz značenja pustiti, što označava ostaviti na miru, kao često gore; stoga ne pustiti da odu označava ne ostaviti na miru.

7643.*Evo, sutra ću nanijeti skakvce na zemlju tvoju,* označava da će obmane obuhvatiti i ono najkrajnje i do poslednjih granica). Ovo se vidi iz značenja skakavaca, koji označavaju obmane u krajnjim granicama, o čemu ubrzo; iz značenja granica, što označava najkrajnje delove; i iz značenja nanijeti (doneti), jer se odnosi na obmanu koja se širi. Kaže se da će Jehova nanijeti skakavce, ali to znači da će zlo to naneti. Ovo je slično onome kada se pripisuje Jehovi da je otvrdnuo srce Faraonovo , a ovo dolazi od čoveka, od njegovoga zla u njemu (vidi gore, br. 7632). Zlo ne dolazi od Gospoda, nego od čoveka, jer čovek okreće prema sebi ono dobro koje se uliva od Gospoda, i umesto da u svemu gleda

Gospoda i ono što je Gospodovo, on u svemu gleda sebe. Otuda potiče požuda kod zlih za vladanjem nad svima, požuda da se poseduje ono što pripada drugome, otuda preziranje drugih, sa mržnjom, osvetom i okrutnošću prema onima koji mu ne služe i koji mu se dodvoravaju (ne klanjaju); otuda je prezrenje za sve stvari koje se odnose na veru i ljubav ka bližnjemu. Jer ove, kada se ulivaju od Gospoda, čovek okreće ka sebi, i tako se otkreće od Gospoda. Iz ovih se razmatranja može videti da čovek okreće u zlo samo dobro koje se uliva od Gospoda. Otuda i to da se zli udaljavaju u drugom životu od neba koliko god mogu, jer kad se nebo približi, tgo jest, kada dobro i istina utiču većom silom, /zli duhovi/ oni jurnu u suprotno, to jest, u zlo i obmanu. U onome stepenu u kome se povećavaju zlo i obmana, ovi izgone istinu iz njih, i tako bivaju opustošeni: u istom stepenu oni jure u kaznu za zlo, jer u drugom životu zla i kazne se povezani. Gospod neprekidno dovodi neba u red, pripuštajući nove stanovnike neba, kojima daje stanište i nasledstvo. Kada On ovo radi, nebo se približava, to jest, uliva se većom silom, jer tada zli duhovi srljaju silnie u zla i obmane, i u kazne; a kao učinak srljanja u zla i obmane, oni se pustoše, kao što je već rečeno; a ovo ne prestaje sve dok se potpune ne opustoše, i ne bace duboko u paklove. Iz ovih se razmatranja može videti da od Gospoda proizlazi samo dobro, a da zlo dolazi od onih koji su u zlu. Otuda se vidi kako treba razumeti da je Jehova, to jest, Gospod otvrdnuo Faraonovo srce i, u ovom slučaju, da će On doneti skakavce, koji označavaju obmane od zla u krajnjim granicama. U Reči, kada se govori o pustošenju zla, ponekad se pomniju skakavci i bubine (bruchus, opasnije vrsta skakavaca), a skakavci u unutrašnjem smislu znače obmanu koja pustoši do krajnjih granica; jer, kao što je već rečeno, Prirodno kod čoveka je unutrašnje i spoljašnje; obmana, koja je u krajnjim delovima Prirodnog, ozačava se skakavcima, a zlo u tim krajnjim delovima naziva se bubinama. Pošto skakavac označava obmanu koja je u krajnjim delovima Prirodnog, stoga se kaže da će skakavci biti nanašeni i da će pokriti celu zemlju, i da se posle, u stihovima 14 i 15, kaže da se ne će videti zemlja, da će popadati po svijem krajevima Egipatskim silni veoma. da će pokriti zemlju, i da se zemlja neće vidjeti; krajevi i cela površina označavaju krajnje i poslednje u čemu se unutrašnje odmara i završava. Takvo je značenje skakavaca kod Davida, *Posla na njih bubine da ih kolju, i žabe da ih more;*

ljetinu njihovu dade crvu, i muku njihovu skakavcima (Psalam LXXVIII.45,46). I u drugom odlomku, *Reče, i došođe skakavci i gusjenice nebrojene* (CV.34). Ovo se kaže za Egipat, gde se pominju gusenice (bubine), iako se kod Mojsija ne pominju, nego samo skakavci. Razlog da se pominju i gusenice, je to što gusenice označavaju zlo, a skakavci obmanu, i jedno i drugo u krajnjim selovima Prirodnoga. Međutim, kada se pominju samo skakavci, to označava kako obmanu tako i zlo zajedno, jer skakavac označava obmanu od zla. Kod Nahuma, *Ondje će te proždrijeti oganj, mač će te isjeći, izješće te kao hrušt (bubina); neka vas je mnogo kao hrušteva, neka vas je mnogo kao skakavaca. Imaš trgovaca više nego što je zvijezda na nebu; hruštevci padoše, pa odletješe. Glavari su tvoji kao skakavci, i vojvode su tvoje kao skakavci nad skakavcima (skakavci skakavaca)* (III.15-17). Ovaj odlomak govori o gradu krvavom (city of bloods), što označava lažnu doktrinu; a pošto se obmana i zlo umnožavaju osobito u krajnjim delovima Prirodnog, jer su tamo i čulne zablude koje dolaze od predmeta u svetu i na zemlji, a i zbog zadovoljstava koja se tu množe zbog raznih želja, stoga se umnožavanje zla i obmane opisuje hruštevima (gusenicama) i skakavcima; kao i u Sudijama VI. 5, VII.12; ki Jer. XLVI.23. Da je Čulno, koje je poslednje u Prirodnom, najviše ispunjeno zabludama i obmanama, vidi br. 5084,5089,6948,6949. Koj Joila, *Što osta iza gusjenica, izjede skakavac, i što osta iza skakavca, izjede hrušt, a što osta iza hrušta, izjede crv. Jer dođe na zemlju moju silan narod i nebrojan; zubi su mu i kao u lava i kutnjaci kao u lavice. Potr vinovu lozu moju, i smokve moje pokida sa svijem ih oguli i pobaca, te im se grane bijele* (I. 4-7). *Ponovo, I gumna će se napuniti žita. a kace će se prelijevati vinom i uljem. I naknadiću vam godine koje izjede skakavac, hrušt i gusjenica, vilika vojska moja, koju slah na vas* (II.24,25); ovde skakavci označavaju obmane u krajnjim delovima, koje pustoše istine i dobra. Kod Mojsija, *Mnogo ćeš sjemena iznijeti u polje, a malo ćeš sabrati, jer će ga izjesti skakavci. Vikograde ćeš saditi i radićeš ih, a ne ćeš piti vina niti ćeš ih brati, jer će izjesti crvi* (XXVIII.38,39). Kod Jovana, *Iz dima iziđoše skakavci na zemlju, i dade im se oblast, kao što i skorpije imaju oblast na zemlji. I reče im se da neude gravi zelenoj, niti i kakoj zeleniniti i kaku drvetu, nego samo ljudima koji nemaju pečata Božijeg na čelima svojim. I dade im se da ih ne bjaju, nego da ih muče pet mjesec; i mučenje njihovo bješe kao mučenje skorpijinog kadujede*

čovjeka; I skakavci bijahu kao konji spremljeni za boj a na glavama njihovijem kao krune od zhlata, a lica njihova kao lica čovječija. I imahu kose kao kose ženske, a zubi njihovi bijahu kao u lavovai imahu oklope kao oklope gvozdene. i imahu epove kao skorpionijine i žalci bijahu na repovimanjiovijem;i dana im bjeđe oblast da ude ljudima pet mjeseci. A imahu nad sobomcara anđela bezdna, kojemu je ime Jevrejski Abadon, a grčki Apolion (Otkr. IX. 3-11).

7689.*I pojedošē svu travu po zemlji,* označava da su uništena (potrošena) sva Spoljašnja znanja istine. Ovo se vidi iz značenja pojesti, što je uništiti (potrošiti), i iz značenja trave po zemlji, što označava Spoljašnja znanja istine. Jer trava po (na) zemlji označava istinu Crkve (br. 7571), jer polje označava Crkvu; dok trava po zemlji označava Spoljašnja znanja istine, jer zemlja u ovom slučaju označava prirodni um, a istina u prirodnom umu je spoljašnje znanje. A osim toga, zli (ljudi, duhovi) nemaju nikakvu istinu vere, nego samo znanje o istini koja pripada veri. Neki zli (ljudi) u Crkvi sebe ubede da su u istini vere; ali nisu; oni su u obmani, i oni su protivni istini vere. Da su oni u obmani, od njih je sakriveno sve dok su u svetu, tako da ova skrivena obmana izbija i pokazuje se u drugom životu, kada budu opustošeni u pogledu istina vere koje su bili stekli.

7690.*I sav rod na drvetima, /što osta iza grada/,* označava svu Spoznaju (cognitivum) dobra. Ovo se vidi iz značenja roda (ploda), što označava dela vere ili ljubavi prema bližnjem, stoga dobra; otuda donositi rod (plod) odnosi se na dobro (vidi br. 43,55,913,983,2846,2847); i iz značenja drveta, što označava opažanja, kao i spoznaje (vidi br. 103, 2163,2722,2972). Plodovi označavaju dela ljubavi prema bližnjemu, jer ono prvo drveta je plod koji sadrži seme, ono poslednje drveta je /isto tako/ plod koji sadrži seme, dok je ono posredno grane i lišće. Slično je s dobrom ljubavi i s istinom vere. Dobro ljubavi je prvo kada se čovek preporodi, ili kada se posadi, ali je to i poslednje; posredno su istine vere, koje pripadaju dobru ljubavi kao iz svoga semena, i koje neprekidno gledaju na dobro ljubavi kao na svoje poslednje kao na svoju svrhu/, pošto posredno drveta gleda na plod /kao na svoje poslednje i svrhu/ koje sadrži seme. Da plodovi označavaju dobra, jasno je iz mnogih odlomaka u Reči, kao kod Mat. III.8,10; VII.16-20; XII.33;

XXI.43; Luka III.8,9; VI.43-49; XIII.6-10; Jovan XV.2-8 ,16; Isa. XXXVII.31; Jer. XVII.8;Otkr. XXII.2.

7691.*I ne osta nimalo bilja poljskoga, označava da je sve Čulno (sensitivum) bilo izbrisano. Ovo se vidi iz značenja ne ostati, što znači izbrisati; i iz značenja bilja (zelene stvari), što označava Spoljašnje znanje i Čulno istine, jer plod drveta označava Spoznaju dobra (br. 7690), a i stoga što se kaže svaka zelena stvar na drvetu i bilje poljsko. Zelena stvar označava Čulno istine, zato što bilje, trava, list drveta, označavaju istine; stoga zeleno na ovima označava Čulno istine. Čulnim se označava i poslednje opažanja. Čulno istine je označeno zelenim kod Isaije, Jer će nestati voda Nimrimskih, jer će posahnuti bilje, nestaće trave, zeleni ne će biti (XV.6). I kod Jovana, I peti anđeo zatrubi, i vidjeh zvijezdu gdje pade s neba...iz dima izidoše skakavci na zemlju....i reče im se da ne ude travi zemaljskoj, niti kakoj zeleni niti kaku drvetu (Otkr. IX.1,3,4).*

7692.*Ne osta ništa zeleno od drveta ni od bilja poljskoga, označava od Spoznajnog i od Čulnog Crkve. Ovo se vidi iz značenja drveta, što označava Spoznajno istine (vidi odmah gore, br. 7690); i iz značenja bilja poljskoga, što označava Spoljašnje znanje istine (vidi br. 7689).*

7693.*U cijeloj zemlji Egipatskoj, označava kroz celo Prirodno. Ovo se vidi iz značenja zemlje Egipatske, što označava prirodni um, stoga označava i Prirodno (br. 7674). Pošto skakavci ovde govore o obmani u krajnjim /delovima/, to jest, u čovekovom Čulnom, ovde će ukratko biti rečeno šta je Čulno, kako bi se znalo šta je obmana u krajnjim /delovima/. Čulni čovek, ili onaj koji misli i postupa od Čulnog, to je onaj koji veruje samo u ono što je očito spoljašnjim čulima, i kojega vode samo telesni prohtevi, uživanja, i požude, a ne vode ga razlozi, verujući da su razlozi one stvari koje prijaju njegovim prohtevima, dok na kraju nije voljan ni da čuje tu reč . Otuda to da on u srcu osporava sve što se odnosi na nebo; ne veruje u život posle smrti, jer smatra da se živi samo telom; stoga misli da će umreti kao životinja. On misli kao na površini, to jest, u poslednjim ili krajnjim /delovima/, i ne zna da postoji unutrašnja misao koja je u skladu s opažanjem istine i dobra. Razlog da ovo ne zna, te da ne zna ni da postoji unutrašnji čovek je to, što njegovo unutrašnje gleda na dole ka stvarima koje pripadaju svetu, telu, i zemlji, s kojima*

ono (unutrašnje) deluje u jedinstvu; otuda to, da je ono (njegovo unutrašnje) okrenuto u suprotnom pravcu od neba. Gledanje na više ili ka nebu ne znači misliti o stvarima koje pripadaju nebu, nego smatrati ih za svrhu, to jest, voleti ih iznad svih drugih stvari; jer gde se okreće njegova ljubav, tamo se okreće i čovekovo unutrašnje, pa stoga i njegova misao. Iz ovih razmatranja se može videti šta je karakter čovekovog Čulnog, ili Prirodnog u krajnjim /delovima/, jer onaj ko misli od Čulnog, taj se naziva čulnim čovekom.

7694. *Stihovi 16-20. Tada brže dozva Faraon Mojsija i Arona, i reče: zgriješih Jehovi Bogu vašemu i vama. Ali mi još sada oprosti grijeh moj, i molite se Jehovi Bogu svojemu da ukloni od mene samo ovu smrt. I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Jehovi. I okrenu Jehova vjetar od zapada vrlo jak, koji uze skakavce i baci ih Crveno More, i ne osta ni jedan skakavac u cijeloj zemlji Egipatskoj. Ali Jehova učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevih. Tada brže dozva Faraon Mojsija i Arona, označava tada strah od istine od Božanskog; i reče: zgriješih Jehovi Bogu vašemu i vama, ispovedanje da nisu bili pokorni Božanskom i istini; Ali mi još sada oprosti, grijeh moj, označava da se ne osvrću na nepokornost; i molite se Jehovi Bogu svojemu, označava posredovanje; da ukloni od mene samo ovu smrt, označava samo da ih ne muči ova obmana. I otide Mojsije od Faraona, označava odvajanje; i pomoli se Jehovi, označava posredovanje (zauzimanje). I okrenu Jehova vjetar od zapada vrlo jak, označava prestanak Božanskog influksa kroz nebo; koji uze skakavce, označava kraj toga stanja; i baci ih Crveno More, označava /da su bačeni/ u pakao; i ne osta ni jedan skakavac u cijeloj zemlji Egipatskoj, označava da se te obmane više nisu pojavljivale u krajnjim /delovima/. Ali Jehova učini te otvrdnu srce Faraonu, označava da su oni koji su napadali učinili sebe tvrdokornim; i ne pusti sinova Izrailjevih, označava da nisu ostavili na miru one koji su pripadali Duhovnoj Crkvi.*

7695. *Tada brže dozva Faraon Mojsija i Arona, označava tada strah od istine od Božanskog. Ovo se vidi iz značenja brže dozvati, što označava od straha; jer svaka žurba dolazi od nekog izazvanog osećanja, ovde od osećanja straha, kao što je očito iz Faraonovih reči, Zgriješio sam Jehovi Bogu vašemu i vama; molite se Jehovi Bogu svojemu da ukloni od mene samo ovu smrt; - i iz reprezentacije*

Faraona, koji označava one koji napadaju, kao je gore često /pokazano/; i iz reprezentacije Mojsija i Arona, koji označavaju istinu od Božanskog, Mojsije unutrašnju istinu, a Aron spoljašnju (vidi br.7089,7332).

7696.*I reče, Zgriješio sam Jehovi Bogu vašemu i vama, označava ispovest da nisu bili pokorni Božanskom i istini. Ovo se vidi iz značenja zgrešiti, što označava čin suprotan Božanskom redu (br. 5076), i okrenuti se od i odvojiti od toga, a to znači od dobra i istine (br. 5229,5474,5841,7589), otuda označava i ne pokoravanje Božanskom i istini; jer ko se ne pokorava, taj se okreće od /nekoga ili nečega/; Božansko je označeno Jehovom njihovim Bogom, a istina Mojsijem i Aronom (br. 7695).*

7697.*Ali mi još sada oprostí grijeh moj, označava /molbu/ da se ne osvrću na nepokornost. Ovo se vidi iz značenja oprostiti, što označava ne osvrtni se na /nešto/, jer oprostí je gledati na nekoga ne od zla, nego od dobra; i iz značenja greha, što označava nepokornost (kao gore, br. 7696).*

7698.*Molite se Jehovi svome Bogu, označava posredovanje (zauzimanje). Ovo se vidi iz moliti se Jehovi, kad se to čini za drugoga, što označava posredovanje (br. 7396,7462).*

7699.*Da ukloni od mene samo ovu smrt, označava /molbu/ da ih ova obmana više ne muči. Ovo se vidi iz značenja da ukloni ovu smrt, što označava da prestane mučenje; jer smrt označava večnu osudu i pakao (br. 5407,6119), stoga i mučenje. Pakleni duhovi ne vole ovu obmanu, jer više nemaju sposobnosti da umuju /rezonuju/ protivu istina vere, pošto su bili opustošeni u pogledu tih istina, od koji su imali paklenu tamu, koja ih je mučila. Da paklenim duhovima ne prija da misle /umuju/od samih obmana, nego da im prija da misle /rezonuju, umuju/ od zabluda i izgleda, vidi br. 7392.*

7700.*I otide /Mojsije/ od Faraona, označava odvajanje. Ovo se vidi iz značenja otići, što označava odvajanje (vidi br. 6100, 7404).*

7701.*I pomoli se Jehovi, označava posredovanje (kao gore, br. 7698).*

7702.*I okrenu Jehova vjetar od zapada vrlo jak, označava prestanak (zaustavljanje) Božanskog influksa kroz nebo. Ovo se vidi iz značenja vetra od mora (ili zapadnog vetra), što označava prestanak Božanskog influksa preko neba; jer istočni vetar označava razaranje, zbog Božanskog influksa preko neba (vidi br. 7643,7679); otuda vetar od mora, ili zapadni vetar, koji je suprotan istočnom vetru, označava prestanak toga influksa.*

7703.*Koji uze skakavce, označava kraj toga stanja. Ovo se vidi iz značenja skakavaca, što označava obmanu u poslednjim /delovima/ (vidi br. 7643); uklanjanje stanja ove obmane, stoga kraj toga stanja, označeno je uzimanjem /odnošenjem/skakavaca, na isti način kao pre, kada se govorilo o gradu (br. 7597,7610).*

7704.*I baci ih u Crveno More, označava u pakao. Ovo se vidi iz značenja Crvenog Mora, koje označava pakao, o čemu će, po Božanskoj milosti Gosodovoj, biti govora na sledećim stranicama, kada budemo govorili o prelazu sinova Izrailjevih preko toga mora, i uništenju Egipćana u njemu. Biti bačen u pakao ne znači da se obmana oduzima od onih koji napadaju, i da su bili bačeni negde drugo, nego da da je /obmana/ ostala kod onih koji napadaju, i da su kroz to bili povezani s paklovima gde su takve /obmane/. Jer u drugom životu, zli /duhovi/ se povezuju s paklovima gde su oni koji pripadaju takvom stanju; zbog toga se uzastopno povezuju sa mnogim paklovima dok se potpuno ne opustoše. Ali o ovome će biti govora iz iskustva na drugome mestu.*

7705.*I ne osta nijedan skakavac u cijeloj zemlji Egipatskoj, označava da se te obmane nisu više pojavljivale u krajnjim /delovima/. Ovo se vidi iz značenja skakavaca, koji označavaju obmane /u krajnjim delovima/; i pošto označava obmanu u krajnjim /delovima/ (br.7643), kaže se u cijeloj zemlji Egipatskoj, jer cela zemlja obuhvata krajnje delove (granične delove), a Egipat označava Prirodno. Da to što nije ostao ni jedan skakavac, označava da se nije pokazala /obmana u krajnjim deovima/, očito je; isto se kazalo i o gradu (br. 7611).*

7706.*Ali Jehova učini te otvrdnu srce Faraonu, označava da su oni koji napadaju učinili sebe tvrdokornim. Ovo se vidi iz značenja učiniti srce tvrdim što znači*

postati tvrdokoran (vidi br. 7272,7300,7305). Izraz, Jehova učini te otvrdnu srce Faraonu, označava, u unutrašnjem smislu, da je on sam učinio svoje srce tvrdim (vidi br. 7632); a zlo koje se u Reči pripisuje Jehovi, ono je od čoveka (vidi br. 2447,6071,6991,6997,7533).

7707.*I ne pusti sinova Izrailjevih*, označava ne ostaviti na miru one koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja ostaviti na miru; i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 7474,7515,7617).

7708. *Stihovi 21-23. I reče Jehova Mojsiju: pruži ruku svoju k nebu, i biće tama po zemlji Egipatskoj tako da će je pipati. I Mojsije pruži ruku svoju k nebu, i posta gusta tama po svoj zemlji Egipatskoj za tri dana. Ne viđahu jedan drugoga, i niko se ne mače s mjesta gde bješe za tri dana; ali se kod svijeh sinova Izrailjevih vidjelo po stanovima njihovijem. I reče Jehova Mojsiju, označava poučavanje; pruži ruku svoju k nebu, označava vladavinu istine Božanske u nebu; i biće tama po zemlji Egipatskoj tako da će se pipati, označava potpuno lišavanje istine i dobra; I Mojsije pruži ruku svoju k nebu, označava vladavinu istine Božanske u nebu; i posta gusta tama, po svoj zemlji Egipatskoj, označava popuno lišavanje istine i dobra; za tri dana, označava puno stanje; Ne viđahu jedan drugoga, označava da nisu opažali istine ni u jednom dobru; i niko se ne mače s mjesta gde bješe, označava da nije bilo uzdizanja uma; za tri dana, označava puno stanje; ali se kod svijeh sinova Izrailjevih vidjelo po stanovima njihovijem, označa da su oni u duhovnoj Crkvi sve videli jasno u svome umu celo to vreme.*

7709.*I Jehova reče Mojsiju, označava poučavanje (kao pre, br. 7672).*

7710.*Pružiti ruku svoju k nebu, označava vladavinu moći istine Božanske u nebu. Ovo se vidi iz pružanja ruke, što označava vladavinu moći (kao gore, br. 7673); iz reprezentacije Mojsija, koji je trebao da pruži ruku, što označava istinu Božansku (vidi br. 6723,6752,7010,7014,7382); i iz značenja neba, a što je anđeosko nebo. Kakav je slučaj sa vladavinom moći istine Božanske u nebu, da ona dovodi kod onih koji napadaju do jednog novog stanja, koje je označeno gustom tamom, to se vidi iz onoga što je gore pokazano, br. 7643,7679, naime, da Gospod neprestano*

ponovo sređuje nebo, kada stanovnike i novo -došavše obdaruje nebeskim i duhovnim dobrom. Učinak ovoga sređivanja je to da zli /duhovi/ prolaze kroz pustošenja; jer to dobro se uliva brže kod zlih /duhova/ koji su u suprotnom /stanju/; na taj način održavaju se paklove u stezi (zato što se Božanski influks uliva čak i u ono što je suprotno, i tako obuzdava i drži u stezi paklove); a pošto zli /duhovi) okreću svako dobro u zlo, tako da se dobro koje se uliva, pretvara se u veće zlo, jer oni tada oni daju otpor istini i dobru još više, to jest, više napadaju, a zbog toga prolaze kroz pustošenje, sve dok na kraju ne budu bačeni u pakao, koji je poslednji stepen pustošenja. Iz ovih se razmatranja može videti da od Gospoda proističe samo dobro, i da On ne pustoši zle (duhove), a još manje ih On baca u pakao nego to oni čine sami sebi.

7711. *I posta gusta tama po cijeloj zemlji Egipatskoj*, označava potpuno lišavanje istine i dobra. Ovo se vidi iz značenja guste tame, što je potpuno lišavanje istine i dobra. U raznim delovima Reč pominje se tama, a u isto vreme i gusta tama, pa se u ovakvim odlomcima opisuje obmana, a gustom tamom, zlo zajedno s njom. Ali izraz kojim se u ovome stihu označava gusta tama, označava najgušću tamu koja, u unutrašnjem smislu, označava obmane koje je izviru iz zla. Ovakve obmane postoje kod onih koji su pripadali Crkvi, a živeli su životom suprotno zapovestima vere, koje su /zapovesti/ poznavali. Zlo iz kojega se izlivaju ove obmane, protivi se Crkvi, protivi se nebu, i protivi se Gospodu, stoga je sasvim suprotno istini i dobru. Ovo je stanje sada opisano gustom tamom. Da se u Reči i tama i gusta tama pominju zajedno, i da tama označava lišavanje istine, a gusta tama lišavanje i istine i dobra, može se videti iz sledećih odlomaka: kod Isaije, Za to je sud daleko od nas, i pravda ne dolazi do nas; čekamo vidjelo, a ono, eto mrak; svjetlost, a ono hodimo po tami. Pipamo kao slijepci zid, kao oni koji nemaju očiju pipamo, spotičemo se u po dne kao u sumračje; kao mrtvi među živima (LIX-9,10). Sud je daleko od nas, i pravda ne dolazi do nas, označava da nema ni istine ni dobra; da se sudom opisuje istina, a pravdom dobro, vidi br. 2235,3997; čekati vidjelo, označava čekati istinu, a čekati svjetlost, označava čekati svjetlost istine od dobra. Da je tama ovde suprotstavljena svetlosti i sudu, stoga istini, a gusta tama svetlosti i pravdi, stoga dobru, to je očito; stoga tama označava lišavanje istine, a gusta tama lišavanje i istine i dobra. Kod Amosa, Nije li dan Jehovin mrak a ne

vidjelo? i tama bez svjetlosti? (V.20); ovde je slično značenje. Kod Joila, Dan Jehovin dolazi, dan tame i guste tame, dan oblaka i mraka (II.1,2). Kod Sofonije, To je dan kad će biti tuga i muka, dan, kad će biti pustošenje i zatiranje, dan kada će biti mrak i tama, dan kada će biti oblak i magla (I.15). Ovde tama označava lišavanje istine, a gusta tama (mrak) lišavanje kako istine tako i dobra. Kada bi gusta tama označavala samo tamu, bilo bi to uzaludno ponavljanje, koje je strano svetoj Reči. Obična je stvar naći dva izraza za jednu stvar, jedna koja se odnosi na istinu ili obmanu, a druga na dobro ili zlo. Tako kod Isaije, A kad pogleda na zemlju, a to nevolja i mrak i teška muka, i on zagnan u tamu (VIII.22); tama isto tako označava neznanje istine, kakvo prevladava kod naroda (Neznabožaca), a gusta tama neznanje dobra, kod Isaije, U taj će dan gluhi čuti riječi u knjizi, i iz tame i mraka vidjeće oči slijepijeh (XXIX.18). Ponovo, I ako otvoriš dušu svoju gladnome, i nasitiš dušu nevoljnome tada će zasjati u mraku vidjelo tvoje i tama će tvoja biti kao u po dne (LVIII.10); da tama označava obmanu, vidi br. 7688.

7712. *Tako da će je (tamu) pipati*, označava intenzitet obmane od zla. Ovo se vidi iz značenja guste tame, koja označava da su obmane od zla tako guste, da se ništa od istine i dobra ne može znati, i ako se traže, to je kao neko ko tetura po mraku, i ko se spotiče i pada preko svačega. Zbog toga se za gustu tamu (mrkli mrak) kaže kod Isaije, U mrklome mraku zagnan spotiče se (caligo impulsus) (VIII.22); a to se opisuje kod istoga proroka, Čekamo vidjelo, a ono mrak; svjetlost, a ono hodimo po tami. Pipamo kao slijepci zid, kao oni koji nemaju očiju pipamo; spotičemo se kao u sumračje, kao mrtvi među živima (LIX.9,10).

7713. *I Mojsije pruži ruku svoju k nebu*, označava vladavinu istine Božanske u nebu. Vidi br. 7710, gde se javljaju iste reči.

7714. *I posta gusta tama po svoj zemlji Egipatskoj*, označava potpuno lišavanje istine i dobra. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno, br. 7711.

7715. *Za tri dana*, označava puno stanje. Ovo se vidi iz značenja tri dana, što označava puno stanje (vidi br. 2788), 4485). Pod punim stanjem se misli na celo stanje od početka do kraja; jer svako stanje ima svoj početak, rast, i svoj

maksimum: na ovaj se period misli pod punim stanjem, i to je označeno sa tri dana.

7716.*Ne viđahu jedan drugoga (Ne viđaše čovek svoga brata),* označava da nisu opažali istinu ni od jednog dobra. Ovo se vidi iz značenja videti, što označava razumeti i opažati (br. 2150,,2325,28973764,4403-4421,5400); iz značenja čoveka (muškarca, vir) koji označava istinu (vidi br. 3134), i iz značenja brata, koji označava dobro (vidi br. 2360,3303,4121,5409,6756); da čovek (vir) sa bratom označava dobro od istine, vidi br. 3459. Iz ovih razmatranja očito je da to što čovek ne vidi svoga brata označava da oni nisu opažali istinu ni iz jednog dobra.

7717.*I niko se ne mače (ne podiže se) s mjesta gdje bješe,* označava da nije bilo uzdizanja uma. Ovo se vidi iz značenja maknut se (podići se) što označava uzdizanje prema unutrašnjim (delovima uma), to jest, nije bilo uzdizanja uma (vidi br.2401,2785,2912,2927,4881,6010); stoga, njihovo ne podizanje označava da nije bilo uzdizanja.

7718.*Za tri dana,* označava puno stanje, kao gore (br. 7715).

7719.*Ali se kod svijeh sinova Izrailjevih vidjelo po stanovima njihovijem,* označava da su oni iz duhovne Crkve bili u prosvetljenosti svojih umova neprekidno. Ovo se vidi iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 6426,6637,7215,7223); iz značenja vidjela (svetlosti), što označava prosvetljenost; jer svetlost od Gospoda prosvetljava razum, unoseći inteligenciju i mudrost (vidi br. 1521,1524,151-1632, 4415,5400,6608); i iz značenja stanova, koji označavaju one stvari koje pripadaju umu; jer kuća pretstavlja čovekov um (vid br. 3538,4973,7353); a savaće odaje označavaju čovekovo unutrašnje (br. 7353); dok stanovi označavaju sve stvari u umu, a stanovati, u unutrašnjem smislju, označava živeti (br. 1293,3384,3613,6051). Otuda su stanovi tamo gde su one stvari koje pripadaju životu, to jest, stvari inteligencije i mudrosti, koje, kao što je poznato, pripadaju umu. U drugom životu, postoji svetlost u stanovima anđela u skladu s inteligencijom i mudročću njihovih umova; a onoliko koliko ima svetlosti kod njih, toliko kod onih koji su u suprotnom, a to su oni koji napadaju, toliko ima tame.

7720.Stihovi 24 do kraja, Tada Faraon dozva Mojsija, i reče: Idite, poslužite Jehovi; samo neka stoka vaša sitna i krupna ostane, a djeca vaša neka idu s vama. A Mojsije reče: treb da nam daš i što ćemo prinijeti i sažeći na žrtvu Jehovi Bogu svojemu. Zato neka i stoka naša ide s nama, da ne ostane ni papka, jer između nje treba da uzmemo čime ćemo poslužiti Jehovi Bogu svojemu dokle ne dođemo onamo. Ali Jehova učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne htje da ih pusti. I reče mu Faraon: idi od mene, i čuvaj se da mi više ne dođeš na oči, jer ako mi dođeš, poginućeš. A Mojsije reče: pravo si kazao: ne ću ti više doći na oči. Tada Faraon dozva Mojsija, označava prisustvo Božanskog Zakona; i reče: Idite, poslužite Jehovi, označava da treba da budu ostavljeni na miru kako bi bogoštovali Gospoda svoga Boga; ; samo neka stoka vaša sitna i krupna ostane, označava samo ne od dobra; djeca vaša neka idu s vama, označava /da oni treba) da bogoštuju od isine; A Mojsije reče, označava odgovor; : treba da nam daš i što ćemo prinijeti i sažeći, označava da oni treba da daju sve ono čime će se bogoštovati; na žrtvu Jehovi Bogu svojemu, označava ono što je ugodno (prihvatljivo) Gospodu; Zato neka i stoka naša ide s nama, označava da to treba da bude gopro od istine; da ne ostane ni papka, označava da ne sme da nedostaje ništa od dobra od istine; jer između nje treba da uzmemo čime ćemo poslužiti Jehovi Bogu svojemu, označava da se od toga mora bogoštovati Jehova, jer mi ne znamo čime ćemo bogoštovati Jehovu, dokle ne dođemo onamo, označava /da ne će znati/ sve dok se ne udalje od onih koji su u samim obmanama od zla. Ali Jehova učini te otvrdnu srce Faraonu, označava da su oni sebe učinili tvrdokornim protivu Božanskog; i ne htje da ih pusti, označava da nisu bili voljni da ih ostave na miru; I reče mu Faraon, označava žestoki gnev protivu istine Božanske; idi od mene, označava da on ništa o tome nije znao; i čuvaj se da mi više ne dođeš na oči, označava da im to nije padalo na pamet (nije ušlo unjihov um, animus); jer ako mi dođeš, poginućeš, označava da ako mu to padne na pamet (uđeu um), da će biti skorenjen. A Mojsije reče, označava odgovor; pravo si kazao, označava da je od istine tako: ne ću ti više doći na oči, označava da istina Božanske ne će više ulaziti u um (animus) (ne će padati na pamet).

7721. I Faraon dozva Mojsija, označava prisustvo Božanskog Zakona. Ovo se vidi iz značenja pozvati k sebi, što označava prisustvo (vidi br. 6177,7390,7451); i iz

reprezentacije Mojsija, koji pretstavlja Božanski Zakon (vidi br. 6723,7014,7382). Prisustvo Božanskog Zakona kod onih koji napadaju, znači da su opažali otkuda je dolazio pomor, a u ovom slučaju, odakle dolazi najgušća obmana od zla, što je označeno mrklim mrakom. Kada se zli u drugom životu pustoe, najčešće im se da da opaze iz kojega izvora im dolazi zlo kažnjavanja, kako bi znali da Božansko nije uzrok nego da su uzrok oni sami. Oni koji su u paklu imaju ovo iskustvo, ali to samo kada su u mirnom stanju: ovo se čini iz nekoliko razloga a najviše radi toga da bi se sećali zla koje su učinili u svetu.

7722.*I reče, Idite, poslužite Jehovi, označava da treba da budu ostavljeni na miru, kako bi bogoštovali Gospda svoga Boga, kao gore (br. 7658).*

7723.*Samo stoka vaša sitna i krupna neka ostane, označava samo ne od dobra, naime, da bogoštiju Gospoda. Ovo se vidi iz značenja stada, koje označava unutrašnje dobro; i iz značenja stoke, što označava spoljašnje dobro (vidi br. 5913, 6048).*

7724.*A djeca vaša neka idu s vama, označava /da treba/ da bogoštiju od istine. Ovo se vidi iz značenja dece u ovm odlomku, gde označavaju istine, jer se ovde pod decom misli na dečake, mladiće, i mlade ljude, jednom rečju, misli se na sinove, koji označavaju ono što pripada inteligenciji, stoga označava istine (vidi br. 7668); i iz značenja ići s vama, što označava da ih treba ostaviti na miru, da bi bogoštovali Gospoda Boga svoga. Treba reći šta znači bogoštovati Gospoda od dobra, a što znači bogoštovati Gospoda od istine bez dobra. Naj stvarnije bogoštovanje se obavlja od dobra kroz istinu, jer Gospod je prisutan u dobru; dok bogoštovanje od istine bez dobra nije bogoštovanje, već samo spoljašnji obred i čin, bez unutrašnjeg; jer istina bez dobra samo je spoljašnje znanje. Da bi ova spoljašnja istina postala istina vere, ona mora da se poveže s dobrom, jer tada prelazi u unutrašnjeg čoveka, i postaje vera. Da vera bez ljubavi nije vera, bilo je često pokazano. Otuda se jasno vidi šta je bogoštovanje od dobra, i šta je bogoštovanje od istine bez dobra. Dobro od kojega se bogoštuje, proizlazi iz dobra života, koje je dobro postalo duhovno preko spajanja s istinom, jer duhovno dobro je onakvo kakva je njegva istina, a suština je istine od dobra, tako da je*

dobro duša istine. Iz ovoga se opet vidi kakva je istina od dobra, naime, da je ona kao telo bez duše, stoga kao lešina.

7725.*I reče Mojsije, označava odgovor. Ovo je očito.*

7726.*Treba da nam daš (u ruku) i šta ćemo prinijeti i sažeći na žrtvu, označava da oni moraju da im predaju sve ono što treba da bi se izvodilo bogoštovanje. Ovo se vidi iz značenja dati u ruku, što znači predati, jer ruka označava moć, stoga davati u ruku označava predati u njihovu moć, to jest, predati; i iz značenja prinosa i žrtava paljenica, što označava u opšte sve što pripada bogoštovanju (vidi br. 923,6905). Prinosi i žrtve paljenice označavaju sve bogoštovanja, jer se Božanska služba u glavnom obavljala kroz žrtve, kao što se vidi iz Knjiga Mojsijevih. Šta je već rečeno o žrtvama paljenicama, vidi br. 922,923,1128,2830,3519,6905.*

7727.*Da bismo prineli žrtvu Jehovi Bogu svojemu, označava ono što je ugodno (prihvatljivo) Gospodu, naime, označava bogoštovanje. Ovo se vidi iz onoga što se pre pokazalo, to jest, da prinosi i žrtve paljenice označavaju bogoštovanje (br. 7726), i da stado i stoka od kojih se žrtvovalo, označavaju dobro koje je izvor bogoštovanja (od kojega dolazi bogoštovanje) (br. 7723,7724). Na taj način, prinosima i žrtvama paljenicama Jehovi označava se bogoštovanje od dobra, koje je ugodno. Da je Jehova u Reči Gospod, vidi br. 1343,1736,3923,5041,6281,6905,6945,6956.*

7728.*Za to neka i stoka naša ide s nama, označava da bogoštovanje mora da bude od dobra od istine. Ovo se vidi iz značenja stoke, koja označava dobro od istine (vidi br. 6016,6045); da ići s nama označava da od sada može da se bogoštuje, to jest, prinosima i žrtvama paljenicama, jasno je.*

7729.*Da ne ostane ni papka (ni kopita), označava da nesme da nedostaje ništa od istine od dobra. Ovo se vidi iz značenja papka (kopita), što označava istinu od dobra (o čemu niže); i iz značenja da ništa ne ostane, što označava nedostajati, naime, za bogoštovanje Gospoda. U približnom unutrašnjem smislu, papak da ne ostane označava ništa ne sme da nedostaje, jer papak je nešto zajednički svim zverima; ali u unutrašnjem smislu papak označava istinu u poslednjem stepenu, stoga čulnu istinu, koja je najniža i, u obrnutom smislu, označava obmanu. To je*

označeno papkom (kopitom), jer noga označava Prirodno; a stopalo na nozi poslednje Prirodnog (vidi br. 21625327,5328). Nešto slično označeno je i papkom, jer je to stopalo noge kod zveri. A pošto papak, kao i stopalo noge, označava poslednje u Prirodnom, to isto tako označava i onu istinu koja je poslednja istina Prirodnog; jer kada se govori o Prirodnom, misli se na istinu i dobro ili, u obrnutom smislu, na obmanu i zlo; od njih ono potiče, i bez njih ništa se ne može kazati o time /o Prirodnom/. Da papak (kopito), osobito od konja, označava istinu u poslednjem stepenu, stoga čulnu istinu, a u obrnutom smislu, obmanu u istom stepenu, može se videti iz sledećih odlomaka: kod Isaije, Strijele će im biti oštre, i svi lukovi njihovi zapeti; kopita (papci) u konja njihovijeh biće kao kremen i točkovi kao vihor (V.28); govoreći o pustošenju ljudi; strelice označavaju doktrine obmane, s kojima se vodi bitka, a lukovi označavaju tu doktrinu (br. 2686,2709); konji označavaju intelektualne stvari, u ovom slučaju, izokrenute (br.2761,2762,6125,6534); iz ovoga je jasno na šta se misli pod papcima (kopitima), naime, na obmanu u poslednjem stepenu. Kod Jeremije, Od topota kopita jakih konja njegovijeh; od tutnjave kola njegovijeh ne će se obazreti ocevi na sinove (XLVII.3); govoreći o ljudima koji pustoše Filistinice; topot kopita jakih konja, to jest, konja, označava otvorenu bitku obmane protivu istine; kola označavaju doktrinu obmane; da kola označavaju doktrinu kako istine tako i obmane, vidi br. 5321,5945. Kod Jezikilja, Od mnoštva konja njegovijeh pokriće te prah, od praske konjika i točkova i kola zatrešće se zidovi tvoji....Kopitama konja svojih izgaziće sve ulice tvoje, pobiće narod tvoj mačem (XXVI.10,11); govoreći o Nabukodonosoru koji pustoši Tir; konji označavaju izokrenute intelektualne stvari, kao gore; konjic, stvari takvog Intelektualnog (br. 6534); točkovi, kola obmane doktrine; kola označavaju doktrinu, kao gore; ulice označavaju istine (br. 2336). Otuda je jasno da kopita (papci) konja označavaju obmane. Da nisu označene ovakve stvari, što bi to značilo, Od mnoštva konja njegovijeh pokriće te prah, od praska konjika i točkova i koja zatrešće se zidovi tvoji. Kopitima konja svojih izgaziće ulice tvje? Bez untrašnjeg smisla, zar ove reči ne bi bile samo zvukovi? dok u Reči svaki izraz ima težinu, jer dolazi od Božanskog. Ponovo, Oni će razoriti ponos Egiptu, i sve će mnoštvo njegovo potrti; i potrcu svu stoku njegovu pokraj velikih voda, da ih ne će više mutiti noga čovječija, niti će ih

papak (kopito) od kake životinje mutiti (XXXII. 12-14). Ni ove se reči ne bi mogle razumeti ukoliko se ne zna šta je označeno Egiptom, čovekovom nogom, životinjskim kopitom, vodama u kojima će životinje biti uništene, koje vode ne će mutiti čovekova noga ni životinjsko kopito, koja će životinja biti bačena u bezdan, Vode i reke Egipatske označavaju spoljašnje istine, kopito životinjsko označava obmanu u poslednjem stepenu Prirodnog, koja muti spoljašnje poznavanje istine. I kod Miheja, Ustani i vrši, kćeri Sionska, jer ću ti načiniti rog gvozdjen, i kopita ću ti načiniti mjedena, te ćeš satrti mnoge narode (IV.13). Šta znače ove reči, bilo bi nemoguće bilo kome da zna ukoliko se ne zna šta je označeno trešenjem, koje vrši kći Sionska, rogom koji će biti kao gvožđe, kopitom koje će biti ko od mjedi, kojim će biti pobijeni toliki narodi. Kći Sionska označava nebesku Crkvu (br. 2362); rog označava moć istine od dobra (br. 2832); gvožđe označava prirodnu istinu koja se koristi u borbi protivu i obmane (br. 425,426); kopito (papak) označava istinu od dobra u poslednjem stepenu; mjed (bronzina) označava prirodno dobro koje je korisno u borbi protivu zala (br. 425,1551), Kod Zaharije, Podignuću pastira u zemlji, koji ne će obilaziti one koji ginu, ne će tražiti nejake, nego će jesti meso od pretilijeh, i papke će im kidati (XI.16), gvoreći o ludom pastiru; jesti meso pretiline označava okretanje dobra u zlo; kidati papke označava okretanje istine u obmanu. Koliko su drevni bili iznad modernih u inteligenciji, može se videti iz toga, što su oni prvi znali koje stvari u nebu koresondiraju kojima na svetu, pa stoga i šta označavaju; a to nije bilo poznato samo onima u Crkvi, nebo i onima izvan Crkve, kao stanovnicima Grčke, od kojih su najstariji opisivali stvari prema njihovim značenjima, a koje se danas nazivalu fabulama, jer je značenje sasvim izgubljeno. Da su drevni mudraci znali ove stvari, vidi se po tome što su oni opisivali poreklo inteligencije krilatim konjem kojega su nazivali Pagazom, koji je udarom svoga kopita otvorio izvor na kome je bilo devet devica, i to je sve na jednom brdu: jer oni su znali da konj označava Inteljektualno, njegova krila Duhovno; njegova kopita istine u poslednjem stepenu, gde je poreklo inteligencije, da device označavaju znanja, a brdo ili breg jednodušnost i, u duhovnom smislu, ljubav prema bližnjemu; tako je i s ostalima. Ali ove su danas stvari izgubljene.

7730.*Između nje (stoke) treba da uzmemo da bismo poslužili Jehovi /našem Bogu/,* označava da se Gospod mora bogoštovati od ovoga. Ovo se vidi iz značenja poslužiti, što označava bogoštovati. Da je Jehova Gospod, vidi gore, br. 7727.

7731.*A ne znamo kojim ćemo poslužiti Jehovi našem Bogu,* označava da nije poznato sa čim će se bogoštovati. Ovo se vidi iz značenja poslužiti Jehovi, što označava bogoslužjenje Jehovino (kao gore, br. 7730).

7732.*Dokle ne dođemo tamo,* označava dok se ne udalje od onih koji su u samim obmanama od zla. Ovo se jasno vidi po tome, što doći tamo ili otići u pustinju, označava udaljavanje od Egipćana, stoga od onih koji su u samim obmanama od zla, koji su sada označeni Egipćanima. Da odlaženje u pustinju da bi se prinela žrtva označava biti odvojen od obmana, vidi br. 6904.

7733.*Ali Jehova učini te otvrdnu srce Faraonu,* označava da su oni sami sebe učinili tvrdokornima protivu Božanskog (kao gore, br. 7706).

7734.*I ne htje ih pustiti,* označava da nisu bili voljni (animus) da ih ostave na miru. Ovo se vidi iz značenja ne biti voljan, što označava da nisu bili voljni (animus); i iz značenja pustiti (ostaviti na miru) (kao gore, br. 7707, gde se javljaju iste reči).

7735.*I reče mu Faraon,* označava žestoki gnev protivu /Božanskog/. Ovo se vidi iz značenja reći, što označava žestoki gnev, jer se to odnosi na ono što sledi; jer sledi da Faraon reče Mojsiju: Idi od mene, i čuvaj se da mi više ne dođeš na oči, jer ako mi dođeš na oči, poginućeš, što su reči gneva protivu Božanskog, koje je pretstavljeno Mojsijem.

7736.*Idi od mene,* označava da nisu bili voljni da znaju bilo šta o tome, naime, o istini Božanskoj. Ovo se vidi iz značenja reči, Idi od mene, što su reči gneva protivu istine Božanske, koja je pretstavljena Mojsijem.

7737.*Čuvaj se da ne vidiš opet moje lice,* označava da to nije ni na pamet palo (animus). Ovo se vidi iz značenja ne videti /doslovno, nastaviti, dodati/moje lice, jer lice označava unutrašnje /čovekovo/ (vidi br. 1999, 2434, 3527, 3631, 4066, 5168, 5695), osobito u odnosu na osećanja; stoga lice označava um (animus).

7738.*Jer onoga dana kada vidiš moje lice, poginućeš (umrećeš),* označava da ako bi palo na pamet, bilo bi iskorenjeno. Ovo se vidi iz značenja videti lice, što označava pasti na im (ući u um) (kao upravo gore, br. 7737); i iz značenja poginuti (umreti), što označava biti iskorenjen. Faraon sada kaže, da Mojsije mora da od njega ode, i da će umreti ako opet vidi njegovo lice, jer se sada opisuje stanje onih koji napadaju samim obmanama od zla, obmanama koje su označene gustom tamom. Pakleni /duhovi/, što su više u obmanama od zla, to su više protivni istini, a na kraju toliko, da nisu voljni da čuju bilo šta o istini; jer istina je protivna obmani, a obmana im je prijatna, jer zlo, od kojega je obmana, je najveće uživanje u njihovom životu; stoga oni potpuno izbacuju istinu iz uma (animus), jer je ona protivna zadovoljstvu i uživanju njihovog života; ako je čuju, osećaju muku (br. 7519). Otuda dolazi to da, jer su u obamni od zla, koja je označena gustom tamom, se oni udaljavaju od istine Božanske, koja je predstavljena Mojsijem. Zbog toga Faraon sada kaže Mojsiju da ide od njega, i da ne gleda više njegovo lice, i ako ga vidi, da će umreti (poginuti); stoga je Mojsije i odgovorio, Pravo si rekao. Ne ću više vidjeti tvoje lice.

7739.*I Mojsije reče,* označava odgovor. Ovo je sasvim jasno.

7740.*Pravo si rekao,* označava da je to od istine. Ovo se vidi iz značenja pravo govoriti, što označava da je tako, da je to od istine, pa je označeno sa pravo (br. 5434,5437). To što kaže da je pravo /govorio/, označava da su oni sada u takvom stanju, da jedino što hoće, to je da ne čuju bilo šta o istini Božanskoj; i da ako bi ona njma pala na pamet (ušla u um), oni bi je izbacili, kao što je gore pokazano, br. 7738.

7741.*Ne ću ti više doći na oči (vidjeti tvoje lice),* označava da više to neće padati na um (ući u um, pamet), prema onome što je gore rečeno, br. 7737,7738).

NASTAVAK O STANOVNICIMA I DUHOVIMA ZEMLJE MARSA.

7742. Na kraju prethodnog poglavlja ispričali smo o divnoj ptici koj je bila viđena, a koja se na kraju pretvorila u kamen; i bilo je rečeno da je ta ptica predstavljala

stanje stanlovnika Marsa u pogledu njihove nebeske i duhovne ljubavi; o kojem stanju i promeni stanja bilo mi je dopušteno da saznam pojedinosti koje slede.

7743. Da su stanovnici Marsa su u nebeskoj ljubavi, već je pomenuto. Oni su bili pretstavljeni plamtećim predmetom, koji je krasno blistao menjajući boje kao i pticom sa sličnim prelivkima /boja/. Da se ovih dana /u ovo vreme mnogi odvajaju od te nebeske ljubavi, i da vole samo znanja, i da smatraju da je u tome /u znanjima/ nebeska ljubav, bilo je predstavljeno pticom koja se pretvorila u kamen, jer ptica označava duhovni život; njenao pretvaranje u kamen, označava život znanja bez ljubavi, što više nije duhovni život, nego život hladan kao kamen, u koji se ništa iz neba ne izliva; a to što još uvek veruju da su u Gospodu, kao oni koji su u životu nebeske ljubavi, bilo je označeno i pokazano jednim duhom koji se podigao, i hteo da uzme pticu.

/7743a/. Kamenom pticom su bili pretstavljeni i stanovnici te zemlje, koji, nekim čudnim putem, pretvaraju život svojih misli i osećanja u nešto skoro bez života; o kojem predmetu video sam i čuo sledeće.

7744. Bio je neki /duh/ iznad moje glave, koji je sa mnom govorio, a iz tona njegovoga glasa, opazalo se kao da je spavao. Govoreći u tome stanju, postavljao je pitanja i to tako bistro da tako bđne bi mogla ni budna osoba. Dato mi je da primetim da je on bio subjekat preko koga su anđeli govorili (prim. prev. Autor naziva subjektima one duhove koji govore ono što jedno celo anđeosko društvo želi da kaže, dok sam subjekat tada gubi osećaj sopstvenog identiteta); i u tome stanju on je opazio i govorio; jer govorio samo ono što je istinito; a ako bi i nešto ušlo iz drugog izvra, on bi to priznao, ali ne bi izgovorio; pitao sam ga o njegovome stanju. Reče da je to za njega mirno stanje, i da je slobodan od svake brige za budućnost; i da u isto vreme vrši službu, preko koje ima komunikaciju s nebom. Rečeno mi je da se takvi u Velikom Čoveku odnose na Longitudinalni Sinus (uzdužni sinus), koji se nalazi u mozgu između dve hemisfere, i koji je tu u mirnom stanju, bez obzira kako je uznemiren mozak na drugoj strani.

7745. Dok sam bio u razgovoru s tim duhom, neki su se duhovi pokazali prema prednjem delu glave, gde je ona duh bio, koji su ga gurali, na šta se on povukao i

njima dao mesto. Duhovi stranci su razgovarali između sebe, ali ni duhovi oko mene ni ja sam, nismo razumeli šta su rekli. Poučen sam bio od anđela da su to bili duhovi sa zemlje Marsa, koji imaju tu veštinu da među sobom tako govore, kako prisutni duhovi ne bi razumeli ili opazili o čemu ovi govore. Bio sam iznenađen da postoji takav govor, pošto svi duhovi imaju isti govor, i pošto svaki govor izvire iz misli, pa se stoga sastoji od ideja, koje su umesto reči u duhovnom svetu; a ideje koje su reči, zajedno s mišlju samom pre nego postanu govor, jasno se pažaju u drugom životu. Rečeno mi je, da ti duhovi, nekim putem, oblikuju ideje usnama i licem, što je sve nerazumljivo drugima; i da u trenutku kada počnu govoriti na ovaj način među sobom, oni vešto povuku svoje misli od drugih, pazeći da se njihovo osećanje ne pokaže; razlog je ovome to, što ako bi se opazilo neko osećanje, pokazala bi se i misao, jer se misao izliva iz osećanja. Dalje sam bio poučen, da su ovaj govor smislili oni stanovnici zemlje Marsa, koji smatraju da se nebeski život sastoji samo u znanjima, a ne u životu ljubavi; i da ovi, kada postanu duhovi, to zadržavaju /tu veštinu/. To su oni koji su posebno bili označeni pticom od kamena. Jer stvarati govor promenama na licu i pokretima usana, prikrivanjem osećanja i misli od drugih, to je lišiti govor njegove duše, i od njega praviti nešto kao sliku, i postepeno praviti isto na sebi.

7746. Ali iako oni zamišljaju da se ne razume ono što oni među sobom govore, anđeoski duhovi opažaju sve i svaku stvar o kojoj ovi govore; razlog je to, što se nijedna misao ne može od njih sakriti. To je i pokazano stvarnim iskustvom. Ja sam razmišljao tome, da se duhovi s naše zemlje ne stide kada napadaju druge; a ovo (ova misao) se u mene ulivala od anđeoskih duhova. Tada su duhovi s Marsa priznali da je to bilo ono o čemu su oni razgovarali između sebe, i bili su začuđeni. Pored ovoga, anđeoski su duhovi otkrili više pojedinosti, kako iz njihovog razgovora tako i iz njihovih misli, uprkos njihovog nastojanja da sakriju svoje misli od njega (od anđeoskog duha).

7747. Posle su duhovi s Marsa odozgo uticali u moje lice. Inluks se osećao kao fina isprugana kiša, što je bio znak da su bili u osećanju istine i dobra, jer to je pretstavljeno ispruganim (striatum). Tada su jednostavno sa mnom razgovarali, govoreći, da stanovnici njihove zemlje na isti način govore između sebe. Onda im

je rečeno da je to loše, jer na taj način prave smetnju unutrašnjim stvarima, i povlaće se iz njih u spoljašnje, a isto tako i ove lišavaju njihovog života; a posebno, što tako govoriti nije iskreno; jer oni koji su iskreni vole da govore, pa i da misle, samo ono što drugi, čak i celo nebo, mogu da znaju; dok oni koji nisu voljni da drugi znaju šta oni govore, te donose sud o drugima, misle loše o njima, a dobro o sebi, a na kraju iz navike idu tako daleko da misle i govore loše čak i o Crkvi, o nebu, pa i o Gospodu Samom.

7748. Bilo je rečeno, da oni koji vole znanja sama, a ne život u skladu sa znanjima, da se odnose na unutrašnje opne u lobanji; i da oni koji steknu naviku da govore bez osećanja, i navlaće misao na sebe, a odvlače ga od drugoga, oni se odnose na iste opne, ali onda kada se one okoštaju; jer, od /stanja/ kad imaju duhovni život, oni dođu do toga da nemaju nikakvog života.

7749. Oni koji vole znanja sama, a ne i život u skladu sa znanjima, oni su ti koji se najviše hvališu njima (znanjima), i o sebi misle da su mudriji od ostalih; na taj način, oni vole sebe, a preziru druge, osobito one koji su u dobru (koji su dobri), koje oni smatraju prostima i neukima; ali se uslovi izokreću u drugom životu, gde oni koji su sebi izgledali mudri postaju ljudi, dok prosti postaju mudri.

7750. Pošto je ptica od kamena predstavljala one koji su u samim znanjima, a ne u životu ljubavi, i kako zbog toga skoro da i nemau duhovnog života, stoga ćemo ovde, kao dodatak, pokazati ono što nam je dopušteno, a to je da duhovni život imaju samo oni koji su u nebeskoj ljubavi, a otuda i u znanjima; i da ljubav sadrži sve Saznajno (Cognitivum) koje je svojstveno toj ljubavi. Uzmimo kao primer zemaljske životinje, kao i živa stvorenja na nebu, to jest, ptice. Ovi imaju znanje (scientia) svih stvari koje pripadaju njihovoj ljubavi. Njihove su ljubavi, da hrane sebe, da žive u sigurnosti, da umnožavaju svoju vrstu, da se staraju za mlade; stoga imaju sve znanje koje se tu traži, jer je ono u tim ljubavima (u onome što oni vole), i ono se uliva u njih kao u svoje prijemnike; a koje je znanje takvo da zadivljava čoveka. Za ovo se znanje kaže da je urođeno, i naziva se instinktom (nagonom), a on pripada ljubavi u kojoj su oni. Ako bi čovek bio u ovoj vlastitoj ljubavi koja bi bila ljubav ka Bogu i ka blišnjem (ova ljubav je posebno čovekova, i po njoj se on razlikuje od životinja), on bi ne samo imao sve potrebno znanje,

nego bi imao i inteligenciju i mudrost; i ne bi morao da ove stvari uči, jer bi se one ulivale iz neba u te ljubavi, kroz nebo od Božanskog. Ali pošto čovek nije u tim ljubavima, nego u ljubavima koje su suprotne, naime, u ljubavi prema sebi i u ljubavi prema svetu, stoga mora da se rodi u ne-znanju i ne-veštini. Ali se on Božanskim sredstvima uvodi u malo inteligencije i mudrosti, i to samo ako iz sebe ukloni ljubav prema sebi i svetu, i tako otvori put ljubavi prema Gospodu i prema bližnjemu. Da ljubav prema Gospodu i ljubav prema bližnjemu sadrže u sebi svu inteligenciju i mudrost, vidi se po onima koji su na svetu bili u ovom ljubavima. Kada oni u drugom životu dođu u nebo, oni znaju i postaju mudri u stvarima s kojima pre nisu bili upoznati; šta više, oni kao i ostali anđeli, misle i govore takve stvari koje uho nije čulo niti je um za njih znao, koje su neizrecive: razlog je to, što ove ljubavi imaju u sebi sposobnost da prime ovakve stvari.

7751. Na kraju sledećeg poglavlja, biće dat prikaz života duhova i stanovnika planete Jupitera.

EXODUS (Knjiga Izlaska).

Poglavlje Devetnaesto.

Doktrina o Ljubavi prema Bližnjemu.

7752. Sve se stvari u svemiru odnose na dobro i istinu. One stvari koje se ne odnose na ove, one nisu u Božanskom redu; tako isto, one stvari koje se ne odnose na ove dve zajedno, one ne stvaraju ništa. Dobro je to koje stvara, dok je istina sredstvo pomoću kojega se stvara.

7753. Ovo jasno pokazuje kakav je slučaj sa duhovnim dobrom i istinom, koji se nazivaju ljubavlju prema bližnjem i verom; naime, sve u Crkvi odnosi se na ove, a one koje se ne odnose na veru i ljubav prema bližnjemju, nemaju ništa od Crkve u sebi; i sve ono što ne sadrži u sebi ove, ne rađa plod, to jest, dobro ljubavi prema bližnjemu i veru.

7754. Jer, da bi se nešto stvaralo, mora da postoje dve sile, jedna koja se naziva aktivnom, i druga koja se naziva pasivnom; jedna bez druge ništa ne stvaraju. Ovakve sile ili životi su ljubav prema bližnjemu i vera u čoveku koji pripada Crkvi.

7755. Prva stvar Crkve je ljubav prema bližnjemu, druga je istina; ili, prva stvar Crkve je ljubav prema bližnjemu, a druga je vera; jer istina nauka (doktrine) vere je radi dobra života; ono što je cilj, radi kojega /druge stvari postoje/, je prva.

7756. S povezivanjem dobra, koje pripada ljubavi ka bližnjemu, i istine, koja pripada veri, u čoveku, slučaj je ovakav: Dobro ljubavi prema bližnjemu ulazi preko duše u čoveka, a istina vere ulazi preko sluha: prva se uliva neposredno od Gospoda, dok se druga /uliva/ posredno preko Reči. Iz ovoga razloga, put kojim dobro ljubavi prema bližnjemu ulazi, naziva se unutrašnjim putem, dok se put kojim ulazi istina vere, naziva spoljašnjim putem. Ono što ulazi unutrašnjim putem, ne opaža se, jer to nije jasno dostupno čulima; ali ono što ulazi spoljašnjim putem, to se opaža, zato što je to jasno dostupno čulima. Otuda to, da se veri pripisuje sve što pripada Crkvi. Drugačije je s onima koji su preporođeni; kod ovih se dobro ljubavi prema bližnjemu jasno opaža.

7757. Ovo povezivanje dobra ljubavi prema bližnjemu i vere odigrava se u čovekovom unutrašnjem /čoveku/. Samo dobro, koje se uliva od Gospoda, tamo usvaja istinu, i čini je svojom, pa tako čini da dobro u čoveku postane zaista dobro, a istina istina, ili, ljubav prema bližnjemu /da postane/ ljubav prema bližnjemj, a vera vera. Bez povezanosti ljubav prema bližnjemu nije ljubav prema bližnjemju, niti je vera vera, nego samo znanje o stvarima koje pripadaju veri, a u nekim slučajevima, ubeđenje da je nešto tako, radi sticanja dobitka ili počasti.

7758. Istina, kada se poveže s dobrom, ne naziva se više istinom, nego dobrom; tako i vera, kad se poveže s ljubavlju ka bližnjemu, ne naziva se više verom, nego ljubavlju prema bližnjemu; razlog je to, što čovek tada hoće i čini istinu, a ono što hoće i što čini naziva se dobrom.

7759. Dalje, slučaj s povezivanjem dobra ljubavi prema bližnjemu s istinom vere, ovakav je: Da dobro dobija svoj kvalitet od istine, a istina svoju suštinu od dobra. Iz ovoga sledi da je kvalitet dobra u skladu s istinama s kojima je povezano. Iz

ovoga razloga dobro postaje pravo, ako su istine s kojima se povezuje, prave. Prave istine vere mogu da postoje /samo/ unutar Crkve; a nikako izvan nje; jer unutar Crkve je Reč.

7760. Pored toga, dobro ljubavi prema bližnjem dobija svoj kvalitet od obilja istina vere; a isto tako i od veze jedne istine s drugom. Tako se u čoveku formira duhovno dobro.

7761. Treba pažljivo uočiti razliku između duhovnog dobra i prirodnog dobra. Duhovno dobro, kao što je već rečeno, prima svoj kvalitet ožđ istina vere, njihovog obilja i povezanosti; dok je prirodno dobro urođeno, i ono se pojavljuje u vezi s onim što se događa, kao kod nesreća, bolesti, i sličnog. Prirodno dobro nikoga ne spasava; dok duhovno dobro spasava sve: razlog je to, što je dobro, koje se formira pomoću istina vere, plan na koji nebo može da utiče, to jest, Gospod kroz nebo, i može da vodi čoveka, i da ga odvaja od zla, a kasnije i da ga uzdigne u nebo. Ali nije tako sa prirodnim dobrom; stoga oni koji su u prirodnom dobru, lako se povedu i za obmanom i za istinom, samo ako obmana izgleda kao istina; i njih može lako da vodi kako dobro tako i zlo, samo ako se zlo pretstavi kao dobro; oni /koji su u prirodnom dobru/ su kao perje na vetru.

7762. Pouzdanje ili poverenje, za koje se kaže da ide s verom, i koje se naziva verom, nije duhovno pouzdanje ili poverenje, nego prirodno. Duhovno pouzdanje ili poverenje ima svoju suštinu i život od dobra ljubavi, a ne od istine vere odvojene od njega. Pouzdanje u odvojenu veru je mrtvo; stoga pouzdanje nije moguće kod onih koji vode zao život. Samo pouzdanje da spasenje dolazi preko Gospodove zasluge, bez obzira kakav je bio život, nije zasnovano na istini.

POGLAVLJE XI.

1. A Jehova reče Mojsiju: još ću jedno zlo pustiti na Faraona i na Egipat, pa će vas onda pustiti sa svijem, i još će vas tjerati.

2. *A sada kaži narodu neka svaki čovjek ište u susjeda svojega i svaka žena u susjede svoje posuda srebrenijeh i posuda zlatnijeh.*(prim pev. Daničićev prevod piše o nakitu a ne o posudama)
3. *I Jehova učini, te narod nađe ljubav u Egipćana; i sam Mojsije bješe vrlo velik čovjek u zemlji Egipatskoj kod sluga Faraonovijeh i kod naroda.*
4. *I reče Mojsije: ovako veli Jehova: oko po noći proći ću kroz Egipat,*
5. *i pomrijeće svi prvenci u zemlji Egipatskoj, od prvenca Faraonova, koji šćaše sjedjeti na prijestolu njegovu, do prvenca sluškinje za žrvnjem, i od stoke što je god prvenac.*
6. *I biće vika velika po svoj zemlji Egipatskoj, kakve još nije bilo niti će je ikad biti.*
7. *A kod sinova Izrailjevih nigdje ne će ni pas jezikom svojim maći ni među ljudima ni među stokom, da znate da je Jehova učinio razliku između Izraelaca i Egipćana.*
8. *I doći će sve te sluge tvoje k meni, i pokloniće mi se govoreći: idi, i ti i sav narod koji je pristao s tobom. I onda ću izaći. I otide Mojsije od Faraona s velikim gnjevom.*
9. *A Jehova reče Mojsiju: ne će vas poslušati Faraon, da bih umnožio čudesa svoja u zemlji Egipatskoj.*
10. *I Mojsije i Aron učiniše sva ova čudesa pred Faraonom, a Jehova učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevih iz zemlje svoje.*

SADRŽAJ.

7763. U ovome se poglavlju, u unutrašnjem smislu, govorio o prokletstvu vere odvojene od ljubavi prema bližnjemu, što je označeno prvincima Egipatskim koji treba da pomru u po noći; isto tako i o predaji onimi koji pripadaju duhovnoj Crkvi, spoljašnjih znanja istine i dobra, što je označeno srebrnim i zlatnim posudama, koje su sinovi Izrailjevi posudili od Egipćana.

UNUTRAŠNJI SMISAO.

7764. Stihovi 1-13. *A Jehova reče Mojsiju: još ću jedno zlo pustiti na Faraona i na Egipat, pa će vas onda pustiti sa svijem, i još će vas tjerati. A sada kaži narodu neka svaki čovjek ište u susjeda svojega i svaka žena u susjede svoje nakita srebrenijeh i nakita zlatnijeh. I Jehova učini, te narod nađe ljubav u Egipćana; i sam Mojsije bješe vrlo velik čovjek u zemlji Egipatskoj kod sluga Faraonovijeh i kod naroda. A Jehova reče Mojsiju, označava poučavanje; još ću jedno zlo pustiti na Faraona i na Egipat, označava kraj pustošenja, što je prokletstvo; pa će vas onda pustiti, označava da će onda biti ostavljeni na miru; sa svijem, i još će vas tjerati, označava da će ih sasvim ostaviti na miru, i da će im oni biti odvratni i da će bežati od njih (da će ih izbegavati). A sada kaži narodu, označava saopštenje (obaveštenje) i poslušnost; neka svaki čovjek ište u susjeda svojega i svaka žena u susjede svoje posuda srebrenijeh i posuda zlatnijeh, označava da će se spoljašnja znanja istine i dobra uzeti od zlih, koji su pripadali Crkvi, i biće predati dobrima koji pripadaju Crkvi. I Jehova učini, te narod nađe ljubav u Egipćana, označava strah u kome se drže oni koji pripadaju Duhovnoj Crkvi od onih koji su u zlima zbog pomora; i sam Mojsije bješe vrlo velik čovjek u zemlji Egipatskoj, označava poštovanje Božanske Istine sada; kod sluga Faraonovijeh i kod naroda, označava kod onih tamo koji su bili potčinjeni.*

7765. *I Jehova reče Mojsiju, označava poučavanje (kao u br. 7186,7267,7380).*

7766. *Još ću jedno zlo pustiti na Faraona i na Egipat, označava kraj pustošenja, što je prokletstvo (osuda). Ovo se vidi iz još jednog zla (pomora), što označava poslednju stvar u pustošenju. Da zla (pomori) pušteni na Egipat označavaju uzastopna stanja pustošenja, vidi se iz objašnjenja onoga što prethodi. Da je prokletstvo (osuda) poslednja stvar u pustošenju, naime, vere odvojene od ljubavi prema bližnjemu, biće očito iz onoga što sledi, jer se smrću prvenaca u Egiptu označava osuda (prokletstvo) te vere, gde smrt označava samo prokletstvo, a prvenci, veru. Za veru se kaže da je osuđena onda kada se ono što pripada veri koristi da podrži obmane i zla, u kojem slučaju ono što pripada veri pređe da*

njihovu stranu, i postaje sredstvo kojim se potvrđuju (obmane i zla): to je slučaj s onima koji, kako u doktrini tako i u životu, odvajaju veru od ljubavi prema bližnjemu. Ali kod tih tamo nema vere; ima samo znanja o takvim stvarima koje se odnose na veru, koje znanje oni nazivaju verom: to je ono što se naziva osuđenom (prokletom) verom. Osim toga, sami subjekti /zli duhovi/, u kojima su ovakve stvari vere, pristaju uz obmane i zla, kada prođu kroz pustošenje i kada su osuđeni; prokletstvo se oseća čulno kao smrad i loš zadah koji izbija iz njih, više nego iz onih koji nisu bili u stvarima koje pripadaju veri. Slučaj je isti i u opštem i u pojedinačnom. U opštem, ako zao duh priđe nekom nebeskom društvu, u kome je ljubav prema bližnjemu, kada se prljavi zadah od njega oseća opipljivo; isto je i u pojedinačnom, kada u istom subjektu /zlom duhu/ postoji nešto od onoga što je u nebu, i nešto od onoga što je u paklu. Iz ovih se razmatranja sada može videti da još jedno zlo koje će se pustiti na Egipat, označava poslednju stvar pustošenja, što je prokletstvo (osuda); jer Faraon pretstavlja one koji napadaju, a u ovome poglavlju, one koji su osuđeni (prokleti); dok Egipat označava prirodni um (br. 5276,5278,5280,6147, 6252).

7767. *Pa će vas onda pustiti, označava da će onda biti ostavljeni na miru. Ovo se vidi iz značenja pustiti, što označava ostaviti na miru, o čemu često gore.*

7768. *Pustiće sa svijem, i još će vas tjerati, označava da će ih sasvim ostaviti na miru, i da će im biti odvratni i da će ih izagnati (izbegavaće njihovo prisustvo). Ovo se vidi iz značenja pustiti sa svim, što označava sasvim ostaviti na miru; i iz značenja tjerati, što označava biti odvratni i sklanjati se (bežati od) onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi, koje su napadali; jer onaj kome je odvratno nečije prisustvo, on ga i izbegava (beži od njega). Razlog zbog kojega su im odvratni i zbog kojega sada beže od onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi je to, što ih muče istina i dobro koji se sada ulivaju (utiču). Ovo se može uporediti sa čirevima, koji ne trpe čak ni dodir mlake vode, ili blage zrake sunca. Tako je i s onima koji napadaju: njihov prirodni um je sada u ranama, jer kad su prošli pustošenja, to jest, onda kada su sve stvari vere kod njih bile odbačene, oni osećaju bol pri najmanjem dašku dobra i istine, otkuda ta odbojnost.*

7769. *A sada kaži narodu (u uši naroda),* označava obaveštavanje i poslušnost (pokornost). Ovo se vidi iz značenja kazati, što ovde označava obavestiti , jer Jehova ovde kaže šta sinovi Izrailjevi treba da rade kad odlaze iz Egipta. Poslušnost (pokornost) je označena sa kazati u uši, jer uši korespondiraju i označavaju pokornost (poslušnost) (vidi br. 2542,3869,4551,4652-4660).

7770. *Neka svaki čovjek ište u susjeda svojega i svaka žena u susjede svoje, posuda srebrenijeh iposuda zlatnijeh,* označava da će spoljašnja znanja istine i dobra biti oduzeta od zlih koji su bili u Crkvi, i biće darovana dobrima koji pripadaju Crkvi. Ovo se vidi iz značenja posuda srebrenih i zlatnih, koje označavaju spoljašnja znanja istine i dobra. Da srebro označava istinu a zlato dobro, vidi br. 1551,5658,6112; i da posude označavaju spoljašnja znanja, vidi br. 3068,3079. Spoljašnja se znanja nazivaju posude istine i dobra, zato što ih one sadrže. Veruje se da su spoljašnja znanja istine i dobra same istine i dobra koja pripadaju veri; ali nije tako; osećanja istine i dobra su ono što sačinjava veru; ovi (istina i dobro) ulivaju se u spoljašnja znanja kao u svoje posude. Da pozajmljivanje ovih od Egipćana znači njihovo oduzimanje, jasno je; otuda se u jednom prethodnom poglavlju (III.22) kaže se da oni treba da oplene Egipćane , a u sledećem poglavlju (XII.36), opet da treba da ih oplene. Razlog da se kaže da čovek (vir) treba da posudi od svoga suseda , a žena od svoje susede je to, što se čovek (*vir*, muškarac) odnosi na istinu, a žena na dobro, i da ih oni i označavaju. Kakav je ovo slučaj, vidi se iz objašnjenja poglavlja III. stih 22, br. 6914-6917, iz kojih se može jasno videti da se spoljašnja znanja istine i dobra, koja su bila u posedu onih u Crkvi koji su bili upoznati sa tajnama vere, a koji su živeli zlim životom, da se prenose na one koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Kako se taj prenos izvodi, vidi br. 6914. Ove su stvari označene Gospodovim rečima kod Mateje, Gospod reče onome koji ode i sakri talenat u zemlju.....*Uzmi talenat od njega, i podaj ga onome koji ima deset talenata. Onome koji ima dodaće se, a od onoga što nema, uzeće se i ono što ima ; a nevaljaloga slugu baci u tamu najkrajnju* (XXV.26,2-30; i Luka XIX. 24-26). I ponovo, *Jer ko ima daće mu se, i preteći će mu; a koji nema, uzeće mu se i ono štoima* (XIII.12; i Marko IV.24,25). Razlog je to što se poznavanja dobra i istine kod zlih primenjuju u zle svrhe; dok se poznavanja dobra i istine kod dobrih primenjuju u dobre svrhe; poznavanja su ista, ali njihova primena čini

njihov kvalitet kod svakoga. Ona su kao svetsko bogatstvo, koje se kod jednoga koristi u dobre svrhe, a kod drugoga u zle; otuda je bogatstvo kod svakoga onakvo kakva je svrha za koju se koristi. Iz ovoga se vidi, da se ista poznavanja, kao i bogatstvo, koje je pripadalo zlima, može da pripada dobrima i da služi u dobre svrhe. Iz ovih se razmatranja sada može videti šta je pretstavljeno zapovešću, da sinovi Izrailjevi pozajme od Egipćana posude srebrene i posude zlatne, i da ih tako oplene ili pokradu. Ovakvo pljenje ili krađa ne bi nikad bili zapovedeni od Jehove da nisu pretstavljali stvari koje su u duhovnome svetu. Slično tome je ono što je napisano kod Isaije, *Ali će trgovina (bogatstvo) njegova i zasluga njegova biti posvećena Jehovi, ne će se ostavljati ni čuvati, nego će trgovina biti onijema koji nastavaju pred Jehovom da jedu do sitosti i imaju odijelo dobro (kao drevno)* (XXIII.18) govoreći o Tiru, koji označava poznavanja dobra i istine (br. 1201); trgovina i trgovačka zasluga označavaju poznavanja primenjena u zle svrhe: da treba da budu data dobrima, koji će ih koristiti u dobre svrhe, označeno je trgovinom koji će biti posvećena onima koji nastavaju pred Jehovom, da jedu do sitosti, i da se oblače u ono što je drevno (XXIII.18); i kod Miheja, *Ustani i vrsi, kćeri Sionska, jer ću ti načiniti rog gvozden, i kopita ću ti načiniti mjedena, te ćeš satrti mnoge narode, i posvetiću Jehovi blago njihovo i imanje njihovo Jehovi svebogatstvo Gospodu sve zemlje* (IV.13); satrti mnoge narode označava njihovo pustošenje; bogatstvo posvećeno Jehovi i Gospodu cele zemlje, označava poznavanja istine i dobra. Slično je sadržanao u sledećim odlomcima: *Pa i to car David posveti Jehovi sa srebrom i zlatom što bješe posvetio od svih naroda koje pokori. Od Siraca i od Moabaca i od sinva Amonovijeh i od Filisteja i od Amaleka i od plijena Adar-Ezera sina Rohobova cara Sopskog* (2 Samuilova VIII.11,12). *Solomun stavi posvećene stvari svoga oca u zakladu doma Jehovinog* (1 o Carevima VII-51).

7771. *I Jehova učini te narod nađe ljubav u Egipćana, označava strah u kojem su oni koji su u duhovnoj Crkvi od onih koji su zli, zbog pomora.* Ovo se vidi iz onoga što je objašnjeno gore, br. 6914, gde se nalaze ove reči.

7772. *A sam Mojsije bješe vrlo velik čovjek u cijeloj zemlji Egipatskoj, označava poštovanje za Božansku Istinu sada.* Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji

pretstavlja Istinu Božansku, o čemu često gore; iz značenja vrlo velik, što označava poštovanje zasnovano na strahu, jer zli koji su u paklu, osećaju poštovanje za Božansko samo iz straha; da vrlo velik označava poštovanje, očito je, jer se kaže , kod sluga (o očima sluga) i kod naroda (i u očima naroda); i iz značenja zemlje Egipatske, koja označava prirodni um (vidi br. 5276,5278,5280,6147,6252). Iz ovoga je očito, da to što se kaže da je Mojsije bio vrlo velik u zemlji Egipatskoj, označava poštovanje za Istinu Božansku u umovima, to jest, onih koji napadaju.

7773. *Kod sluga Faraonovijeh (u očima sluga) i kod naroda (u očima naroda),* označava kod onih koji su potčinjeni. Ovo se vidi značenja sluga i naroda, koji označavaju one koji su potčinjeni; jer Faraon pretstavlja one glavne koji napadaju, i kome su ostali potčinjeni. Razlog da su označeni potčinjeni je to što kod zlih kao i kod dobrih , ili u paklu kao i u nebu, postoji oblik uprave, to jest, postoji vladajuća sila. i postoje potčinjavnja: bez ovih, društvo bi se raspalo. Ali potčinjavanja u nebu su sasvim drugačija od potčinjavanja u paklu. U nebu su svi jednaki, jer oni vole jedan drugoga kao što brat voli brata; i čak jedan voli više drugoga nego sebe ako se taj /koji voli drugoga/ ističe inteligencijom i mudrošću. Sama ljubav prema dobru i istini stvara ovaj efekat, da se svaki potčinja od svoje volje onome koji se odlikuje inteligencijom od istine i mudošću od dobra. Dok su potčinjavanja u paklu potčinjavanja preko zapovedanja, pa u stoga stroga; jer onaj ko zapoveda, taj je strog s onima koji ne ne slažu s njegovom željama; jer tamo svak smatra svakoga neprijateljem, iako izvana ga smatra prijateljem kako bi sarađivali protivu nasilja drugih. Ova saradnja je kao ona kod razbojnika. koji su potčinjeni ,ali neprekidno teže da vladau, i oni se često se bune /podižu protiv onih koji upravljaju/; u ovom slučaju stanje je tamo žalosno , pa stoga ima mnogo strogosti i okrutnosti; ova se dešava sa smenama. Iz ovih se razmatranja može jasno videtu kakva potčinjavanja postoje u drugom životu.

7774. Stihovi 4-8. *I reče Mojsije: ovako veli Jehova: oko po noći proći ću kroz Egipat, i pomrijeće svi prvenci u zemlji Egipatskoj, od prvenca Faraonova, koji šćaše sjedjeti na prijestolu njegovu, do prvenca sluškinje za žrvnjem, i od stoke što je god prvenac. I biće vika velika po svoj zemlji Egipatskoj, kakve još nije bilo niti će je ikad biti. A kod sinova Izrailjevih nigdje ne će ni pas jezikom svojim maći ni među*

ljudima ni među stokom, da znate da je Jehova učinio razliku između Izraelaca i Egipćana. I doći će sve te sluge tvoje k meni, i pokloniće mi se govoreći: idi, i ti i sav narod koji je pristao s tobom. I onda ću izaći. I otide Mojsije od Faraona s velikim gnjevom. I reče Mojsije: ovako veli Jehova, označava poučavanje; oko po noći proći ću kroz Egipat, označava prisustvo Božanskog tada svuda; i pomriječće svi prvenci u zemlji Egipatskoj, označava prokletstvo vere odvojene od ljubavi prema bližnjemu; od prvenca Faraonova, koji šćaše sjedjeti na prijestolu njegovu, označava falsifikovane istine vere koje su na prvome mestu; do prvenca sluškinje za žrvnjem, označava falsifikovane istine vere koje su na poslednjem mestu; i od stoke što je god prvenac, označava preljubočinska dobra vere; I biće vika velika po svoj zemlji Egipatskoj, označava unutrašnje žaljenje (lamentaciju); kakve još nije bilo niti će je ikad biti, označava da je stanje bilo takvo da nijedno drugo stanje ne može da bude takvo. A kod sinova Izrailjevih nigdje ne će ni pas jezikom svojim maći, označava da kod sinova Izrailjevih ne će biti ni najmanjeg prokletstva ni žaljenja; ni među ljudima ni među stokom, označava ni u pogledu istine ni u pogledu dobra; da znate da je Jehova učinio razliku između Izraelaca i Egipćana, označava da je ovo bilo radi toga da dobrima bude poznat karakter razlike između onih koji su u zlu i onih koji su u dobru; I doći će sve te sluge tvoje k Meni, označava sve; i pokloniće mi se govoreći, označava poštovanje zasnovanona strahu od istine Božanske; idi, ti i sav narod koji se pristao za tobom, označava molbu da odu od onih koji su u istini od Božanskog, od najvišeg do najnižeg; I onda ću izaći, označava da će istina Božanska otići; I otide Mojsije od Faraona s velikim gnjevom, označava otkidanje prisustva istine Božanske od onih koji će biti prokleti.

7775. *I Mojsije reče: ovako veli Jehova, označava poučavanje, kao gore, br. 7765.*

7776. *Oko pola noći, označava kad bude potpuno pustošenje. Ovo se vidi iz značenja pola noći, što označava kada je najgušća tama, da je to onda kada ima samo obmana; jer noć označava stanje obmane (br. 2353,6000); u pola noći označava dubinu toga; stoga pola noći označava potpuni pustošenje.*

7777. *Proći ću kroz (posred) Egipat, označava prisustvo Božanskog svuda tada. Ovo se vidi iz značenja proći posred, kada se kaže o Jehovi, što označava prisustvo*

Božanskog; svuda označeno je sa posred, kada se govori o zemlji; jer proći posred Egipta označava kroz sve.

7778. *I pomrijeće svi prvenci u Egiptu*, označava prokletstvo vere odvojene od ljubavi prema bližnjemu. Ovo se vidi iz značenja pomrijeti, što označava prokletstvo (vidi br. 5407,6119); i iz značenja prvenca, što označava veru Crkve uz pomoć koje se dolazi do ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 352,2435,7035); ali prvenac u zemlji Egipatskoj označava veru bez ljubavi prema bližnjem (vidi gore, br. 7766). U pogledu vere bez ljubavi prema bližnjemu, treba primetiti da vera bez ljubavi prema bližnjemu nije vera, nego samo znanje o stvarima koje pripadaju veri, jer istine vere gledaju na ljubav prema bližnjemu kao na svoj krajnji cilj, a onda počinju od ljubavi prema bližnjemu kao od svog prvog cilja (prim. prev. ovde se govori o krugu života, kada se iz ljubavi ka bližnjemu otvaraju i vide dublje istine). Iz ovoga je očito do stvari koje pripadaju veri ne postoje kod onih koji nisu u ljubavi prema bližnjemu. Kao što je poznato, znanje istina vere kod njih ne postoji. Ovo znanje (*scientia*) je ono što oni nazivaju verom; i kada se spoljašnja znanja istine i dobra vere primene na njih da bi potvrdile obmane i zla, tada više nema kod njih istina vere, jer se one približe obmanama i zlima, kojima služe, jer tada se u njima vide same obmane i zla koja ih potvrđuju. One stvari koje pripadaju pravoj veri gledaju na gore prema nebu i Gospodu, a one koje pripadaju vere odvojenoj od ljubavi prema bližnjemu, gledaju na dole, i kada potvrde zla i obmane, one gledaju u pakao; i iz ovoga je jasno da vera odvojena od ljubavi prema bližnjemu nije vera. Iz ovih se razmatranja može videti na šta se misli pod prokletstvom vere odvojene od ljubavi prema bližnjemu; to označava prokletstvo falsifikovane istine i preljubočinskog dobra koji pripadaju veri, jer istina, kada je falsifikovana, nije više istina nego obmana; a dobro, kada je preljubočinsko, nije više dobro nego zlo; a vera sama nije više vera koja pripada istini i dobru, nego obmana i zlo, ma kako da izgledala i zvučala u izvanjskom obliku. I, što je tajna, svako ima onakvu veru, kakav mu je život; ako je, stoga, život proklet, i vera je /prokleta/; jer vera pripada obmani kad život pripada zlu. Da je ovako, ne pokazuje se u svetu, ali se jasno vidi u drugom životu kada se zli tamo liše znanja istine i dobra; tada iz njih izvire obmane koje su ležale sakrivene u njima. Kod nekih zlih postoji ubeđenje da je istina vere istina. Ovo stanje ubeđenosti izgleda

kao vera, ali to nije vera, jer se ona stvara sa ciljem da posluži kao sredstvo za sticanje dobiti, počasti, i ugleda. Te se istine vole, sve dok služe kao sredstva, radi nekog cilja, koji je zao, a kada više ne služe, one se odbacuju, i čak gledaju kao da su obmane. Ovo se ubedeње naziva verom ubedeња i to je ono na šta se odnose Gospodove reči kod Mateje, *Mnogi će doći u onaj dan k Meni i reći, Gospode, Gospode, nismo li prorokovali u Tvoje ime? i Tvojim imenom đavole izgonili? i u Tvoje ime mnoga čudesa činili? Ali ću im tada reći, Ne poznajem vas; odlazite od Mene vi koji nepravdu činite* (VII.22,23). Ista je vera označena svetiljkama bez ulja, u slučaju pet ludih devica, koje rekoše, *Gospode, Gospode, otvori nam. Ali On odgovori ireče, zaista vam kažem, Ne poznajem vas*(Mat.XXV.11,12). Svetiljke označavaju istine vere, a ulje dobro ljubavi prema bližnjemu; stoga svetiljke bez ulja označavaju istine vere bez dobra ljubavi prema bližnjemu.

7779. *Od prvenca Faraonova, koji šćaše sjedjeti naprijestolu njegovu, označava falsifikovane istine vere koje su na prvome mestu. Ovo se vidi iz značenja prvenca, što označava veru (vidi br. 352, 2435, 6344,7035); iz reprezentacije Faraona, što označava Spoljašnje znanje u opšte, koje izokreće istinu Crkve (vidi br. 6015,6651,6679,6692), stoga Faraonov prvenac označava veru takvih, stoga veru falsifikovanih istina vere, i iz značenja prestola, koji označava carstvo istine, a u obrnutom smislu, carstvo obmane (vidi br. 5313). Da su falsifikovane istine vere, koje su na prvome mestu, označene Faraonovim prvencem koji je trebao da sedi na njegovm prestolu, vidi se iz onoga što se kaže, do prvenca sluškinje koja je za žrvnjem, što označava falsifikovane istine vere koje su na poslednjem mestu; i pored toga, carev sin označava ono što je prvenstveno, jer car je glava. One su falsifikovane istine na prvome mestu koje se priznaju kao suštinske; kao ove: da vera spasava, bez obzira kako je čovek živeo; da ga spasava u poslednjem času njegovog života; i da se tada čisti od greha; stoga se gresi brišu u trenutku, kao praljavština na rukama vodom; što pokazuje da vera ne postoji bez ljubavi prema bližnjemu i da, što se tiče čovekovog spasenja, život nema značaja, pa tako da čovek, koji je đavo, u trenutku postaje anđeo Božiji. Ove i ovakve su falsifikovane istine na prvome mestu; one koje se izvode neposredno iz ovih, one su na drugome mestu; a one koje su izvedene na daljini, te su na poslednjem mestu. Jer svaka istina ima dugačka grananja, od kojih neka ulaze direktno, neka sa strane, a*

neka samo dodiruju, i to su poslednja. Da su ove i ovakve falsifikovane istine, to je jasno; jer ko ne zna, ako misli pravo, da život po veri čini čoveka duhovnim, ali ne vera, osim ako je bila usađena u život? Čovekov život je njegova ljubav, a ono što on voli, to hoće i to namerava, a što hoće i namerava, to i čini. Ovo je esse čoveka, a ne ono što on zna i što misli ni što hoće. Ovo čovekovo esse ne može da se promeni u drugo esse pomoću razmišljanja o posredovanju i spasenju, nego samo ponovnim rođenjem, što se izvodi kroz značajan deo njegovog života; jer on treba da se začne, da se rodi, i da poraste ponovo; a ovo se ne ostvaruje razmišljanjem i govorom, nego htenjem i delanjem. Ove se primedbe prave zato što Faraonov prvenac, i prvenci Egipatski, označavaju veru odvojenu od ljubavi prema bližnjemu, koja, kao što je rečeno, nije vera, nego znanje o stvarima koje pripadaju veri. Razlog da su prvenci Egipatski predstavljali tu veru je to, što su Egipćani, od svih onih koji su sačinjavali reprezentativnu Crkvu posle potopa, Egipćani su više znali od ostalih obrede Crkve (br. 4749,4966,6004). U to vreme, svi su obredi predstavljali duhovne stvari koje postoje u nebu. Egipćani su bili bolje upoznati s ovim stvarima od drugih; ali u toku vremena počeli su da vole sama znanja, i, kao što se to radi i danas, da smatraju da su znanja ono što je najvažnije u Crkvi, a ne u životu ljubavi prema bližnjemu. Na taj su način izokrenuli ceo red u Crkvi, a kad je jednom red bio izokrenut, istine koje se nazivaju istinama Crkve, bile su falsifikovane, jer istine, koje se primenjuju protivno Božanskom redu, kao što je slučaj kada se primenjuju na zla, a među Egipćanima na magiju, više nisu u njima istine, nego ono što ističe iz zala na koja su /te istine/ bile primenjene, a što je od njih načinilo obmane. Ovo ćemo ilustrovati /primerom/ klanjanja teletu među Egipćanima. Oni su znali šta tele predstavlja, naime, dobro ljubavi prema bližnjemu; sve dok su ovo znali i ovo mislili, dok su gledali na tele, ili kada su pripremali telad za gozbu ljubavi prema bližnjemju, kakve su gozbe bile održavane kod drevnih, i kasnije kada su telad služila kao žrtve paljenice, mislili su zdravo i bili su u isto vreme s anđelima u nebu, jer ovi su u teletu videli ljubav prema bližnjemu; međutim, kada su počeli da prave tele od zlata, i da ga postavljaju u svoje hramove, i da im se klanjaju, počeli su da misle ludo (nezdravo), i da, u isto vreme, budu /povezani/ s paklenim /duhovima/. Na taj način su izokrenuli jednu istinitu pretstavu u jednu lažnu (falsifikovanu) pretstavu.

7780. *Do prvenca sluškinje za žrvnjem*, označava lažne (falsifikovane) istine vere koje su na poslednjem mestu. Ovo se vidi iz značenja prvenca, koji označava veru (vidi upravo gore, br. 7779); i, pošto označava veru, to označava i istinu u kompleksu, jer istina pripada veri, jer u nju treba verovati; i iz značenja sluškinje, koja označava spoljašnje osećanje istine, ili osećanje za znanja (vidi br. 1895,2567, 3849); ali sluškinja za žrvnjem označava najviše spoljašnja osećanja za znanja, jer *za žrvnjem* označava ono što je na poslednjem mestu. Kaže se, *za žrvnjem*, jer se žrvnjem označavaju stvari koje pripadaju veri; jer žrvnjem se žito pretvara u brašno, i tako se /brašno/ priprema da postane hleb, a brašno označava istinu od koje dolazi dobro, a hleb označava dobro samo, koje postaje iz toga /brašna/. Sledstveno, sedenje za žrvnjem označava učiti i upijati ono što služi veri, a preko vere, ljubavi prema bližnjemu. Otuda to, da su drevni, kada bi opisivali prve korene nauka vere, to opisivali sedenjem za žrvnjem, a one početne koene stajanjem za žrvnjem. Zbog ovoga značenja, Gospod, kada opisuje poslednje vreme Crkve, kaže, *Dvije će mljeti na žrvnjima, jedna će seuzeti, a druga će se ostaviti* (XXIV.41); što ne bi bilo rečeno, da mlin ne označava ono što pripada veri: šta mlin i mlevenje označavaju u unutrašnjem smislu, vidi br. 4335. Što je tiče onih istina vere koje su na prvome mestu, i onih koje su na poslednjem, treba znati da one istine vere koje proističu neposredno od dobra ljubavi prema bližnjemu, te su na prvome mestu, jer one su dobra u formi (forme dobra), dok su istine na poslednjem mestu gole istine, jer kada se istine izvode uzastopno, onda se po jedan stepen povlače od dobra, i na kraju postaju gole istine: ovakve su istine označene sluškinjama za žrvnjem.

7781. *I od stoke što je god prvenac*, označava preljubočinska dobra vere. Ovo se vidi iz značenja prvenca, koji označava veru, i iz značenja stoke, koja označava osećanja dobra, a u obrnutom smislu, osećanja zla (vidi br. 45,46,142,4724,5198). Stoka ima ovo značenje zbog pretstava u drugom životu (br. 3218); da je stoka imala ovo značenje pri žrtvovanju (br. 2180,2805,2807,3519). Pošto stoka ima ovo značenje, stoga prvenac stoke označava dobro od istine, ovde preljubočinsko, jer pripada Egipćanima, koji su izokrenuli istine i dobra primenjujući ih u zle svrhe.

7782. *I biće vika velika po svoj zemlji Egipatskoj*, označava unutrašnje žaljenje (lamentaciju). Ovo se vidi iz značenja vike, zbog toga što su prvenci mrtvi, a u unutrašnjem smislu, zbog prokletstva, koje je označeno žaljenjem. Velika vika označava unutrašnje žaljenje, jer što je veće žaljenje, to je ono više unutrašnje (dublje).

7783. *Kakve još nije bilo i kakve ne će nikad biti*, označava da je stanje bilo takvo da nije bilo ničega sličnog tome. Ovo se može videti iz onoga što je gore objašnjeno, br. 7642,7686.

7784. *Ali kod sinova Izrailjevih nigdje ne će ni pasjezikom svojim maći*, označava da kod onih u duhovnoj Crkvi ne će biti ni najmanjeg prokletstva i žaljenja. Ovo se vidi iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji su u duhovnoj Crkvi (vidi br. 6426,7201,7215,7223); i iz značenja psa koji ne će maći jezikom, što označava da ne će biti ni najmanjeg prokletstva ni bilo kakvog žaljenjam, jer je to suprotno velikoj viki koja će se čuti u zemlji Egipatskoj, što označava unutrašnje žaljenje (lamentaciju) (vidi br. 7732), i to zbog prokletstva koje je označeno smrću prvenaca. Pod onima koji su u duhovnoj Crkvi, kod kojih ne će biti prokletstva, ne treba razumeti one kod njih nema nikakvog zla, nego da njih Gospod čuva od zla u dobru. Njihov proprium je samo zlo i samo proketo, ali je priprium, koji primaju od Gospoda, dobar, stoga bez iakakvog prokletstva. Na ovo se misli kada se govori o onima koji su u Gospodu, da kod njih nema prokletstva. Izraz, da *ni pas ne će jezikom maći*, je zbog značenja psa. Pas označava ono što je najniže od svega, ili podnožje (baza) u Crkvi, kao i one koji su izvan Crkve, i koji brbljaju mnogo o stvarima Crkve, a razumeju malo; i, u obrnutom smislu, one koji su sasvim izvan vere Crkve, i koji govore o veri podrugljivo. Da psi označavaju one koji su izvan Crkve, jasno se vidi kod Mateje, *Isus reče ženi kja bješe Grkinja rodod Sirofeničanka, i moljaše Ga da istjera đavola izkćeri njezine; stani da se najprije djeca nahrane; jer nije pravo uzeti hljeb od djece i bacati psima; A ona odgovarajući reče Mu: da, Gospode; ali i psi pod trpezom jedu od mrva djetetovih* (XV. 26-28; Marko VII.27,28); ovde, pod decom se misli na one unutar Crkve, a pod psima na one izvan. Isto je označeno *psima koji lizahu rane Lazareve* (Luka XVI.21), jer tamo bogat čovek, u unutrašnjem smislu, označava onoga koji je

unutar Crkve, i koji stoga obiluje duhovnim bogatstvom, a to su spoznaje istine i dobra. Psi označavaju one unutar Crkve koji su na najnižem mestu, koji brbljaju mnogo o stvarima Crkve, a malo razumeju; i, u obrnutom smislu, one koji govore o stvarima vere podrugljivo, kao kod Isaije, *Svi su mu stražari slijepi, ništa ne znaju! svi su mu psi nijemi, ne mogu lajati, sanjivi su, mio im je drijemež* (LVI.10); I kod Davida, *Nek se vrate u veče, laju kao psi, i idu oko grada. Evo ruže jezikom svojim, mač im je u ustima, jer, vele, ko će čuti? Neka tumaraju tražeći hrane i ne nasitivši se neka noći provode* (Psalam LIX. 6,7,14). Ponovo, *Da ti ogrezne noga u krvi neprijateljskoj, i jezik pasa tvojih da je liže* (Psalam LXVIII.23). Kod Mateje, *Ne dajte svetinje psima; niti mećite bisera svojega pred svinje, da ga ne pohaze nogama svojim, i vrativši se ne rastrgnu vas* (VII.6). Otuda najniža od svih stvari, koja treba da se baci, označava se mrtvim psom (1 Samuilova XXIV.14; 2 Sam. IX.8; XVI.9).

7785. *Ni među ljudima ni među stokom*, označava ni u pogledu istine ni u pogledu dobra. Ovo se vidi iz značenja čoveka (ljudi, *vir*), što označava istinu (vidi br. 3134); i iz značenja stoke, koja označava osećanje dobra, stoga označava dobro (vidi upravo gore, br. 7781).

7786. *Da znate da je Jehova učinio razliku između Izrailjaca i Egipćana*, označava sa ciljem da bi karakter razlike između onih koji su u zlu i onih koji su u dobru, bio poznat. Ovo se vidi iz značenja znati (*sciri*), što označava biti poznat (*notum esse*); iz reprezentacije Egipćana, što označava one koji su u zlu; prethodno su Egipćani označavali one koji su u obmani, ali sada kada su bili opustošeni u pogledu istina Crkve koje su poznavali, oni označavaju one koji su u zlu; jer smrću prvenaca označava se prokletstvo, koje je stanje zla:- i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, što označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi gore, br. 7784), stoga one koji su u dobru; oni koji su u duhovnoj Crkvi, oni se vode pomoću vere u ljubav prema bližnjemu, a to je pomoću istine u dobro.

7787. *I doći će sve te sluge tvoje k Meni*, označava one koji su potčinjeni. Ovo se vidi iz značenja Faraonovih sluga, koji označavaju one koji su potčinjeni (vidi gore, br. 7773).

7788. *I pokloniće Mi se*, označava poštovanje zasnovano na strahu od istine Božanske. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji označava istinu Božansku kao gore, i iz značenja pokloniti se, što označava poniznost, ali ovde, jer se kaže o onima koji su u zlu, označava poštovanje zasnovano na strahu. Kaže se, poštovanje zasnovano na strahu, jer zli ne poštuju istinu Božansku čak ni Božansko Samo, osim onoliko koliko /poštovanja/dolazi od straha, jer oni koji su u paklu, ti vole samo sebe. A oni koji vole samo sebe, ti nemaju poštovanja za drugoga, jer oni sve poštovanje za druge, čak i za Božansko Samo, okreću ka sebi. Gde ima ljubavi, tu ima i poštovanja, gde nema ljubavi, tu nema ni poštovanja, osim onoga koje je zasnovano na strahu. Otuda to, da zli u drugom životu bivaju kažnjavani, dok na kraju više nemaju želje da ustaju protivu dobrih, i da ih napadaju; jer oni se uzdržavaju da ne čine zlo samo iz staha od kažnjavanja.

7789. *Govoreći: idi, i ti i sav narod koji je pristao zatobom (koji je do tvojih noga)*, označava molbu da odu od onih koji su u istini od Božanskog, od najvišeg do najnižeg. Ovo se vidi iz značenja izaći, što označava otići; iz reprezentacije Mojsija koji se ovde označava sa *ti*, što označava istinu Božansku; iz značenja naroda, što označava one koji su u istini od Božanskog; jer sinovi Izrailjevi, na koje se misli pod narodom, predstavljaju one koji su u istini od dobra, i u dobru od istine, a u ovom slučaju one koji su u istini od Božanskog, jer se kaže *narod koji je pristao zatobom*, jer Mojsije predstavlja istinu Božansku; i iz značenja nižih stvari, jer one označavaju prirodne stvari, jer su prirodne stvari ispod duhovnog sveta: da noge označavaju prirodne stvari, vidi br. 2162,3761,4938-4952. Otuda to, da se kaže, i narod koji je do tvojih nogu. Od najvišeg do najnižeg je isto tako označeno: Mojsijem najviše, jer on označava istinu Božansku, a narodom do njegovih nogu, sve one u opšte i posebno koji su u istini od Božanskog

7803. U pogledu govora duhova kod stanovnika zemlje Jupitera; ima duhova koji kažnjavaju, ima duhova koji poučavaju, a ima i duhova koji upravljaju nad njima. Duhovi koji kažnjavaju, pokazuju se na levoj strani, i naginju se prema nazad i kada su tamo, izvlače iz čovekovog sećanja sva njegva dela i misli; ovo je lako duhovima da urade, jer kada su blizu čoveka, oni u istome trenutku ulaze u njegovu memoriju (vidi br. 6192,6193,6199,6214). Ako nađu da je učinio ili mislio nešto

zlo, oni ga ukoravaju, a i kažnjavaju bolom u zglobovima ruku i nogu, ili bolom u oblasti stomaka; i ovo mogu duhovi da urade vešto, kada im je dopušteno. Kada ovakvi duhovi prilaze čoveku, izazivaju užas i strah, po čemu čovek zna da oni dolaze. Zli duhovi su u stanju da unesu strah kad se nekome približe, naročito kada priđu onima koji su, u životu u svetu, bili razbojnici. Da bih saznao kako ovi duhovi deluju kad priđu duhovima svoje vlastite zemlje, bilo je dopušteno da jedan takav duh priđe i meni. Kad se približio, zahvatio me je užas popraćen strahom; ali ja nisam drhtao od straha iznutra, nego izvana, jer sam znao da je to bio duh takvog karaktera. Video se i pokazao kao taman oblak, u kome su se pokazivale male pokretne zvezde: pokretne zvezde označavaju obmane, a zvezde stajaćice označavaju istine. On mi je prišao s leve strane otraga; i počeo da me kori za dela i za misli, koje je izvlačio iz moje memorije, od kojih je /stvari/ nešto nepravedno gradio, ali u tome su ga sprečavali anđeli, koji su bili prisutni. Kada je primetio da je sa nekim ko nije sa njegove zemlje, počeo je da sa mnom govori, pa je rekao, da kada dođe čoveku, on zna sve stvari u opšte i posebno šta taj čovek, radi i misli, i da ga strogo prekoreva, i da ga kažnjava raznim bolovima.

7804. Duhovi koji poučavaju, i oni se pokazuju na levoj strani više napred. I oni izgledaju tamni, ali se ne pojavljuju kao oblaci, nego obučeni u vreće. Ovi se nazivaju Instruktorima, a oni prethodni, Kastigatorima.

7805. Kad su prisutni ovi duhovi, tada su prisutni i anđeoski duhovi koji su isto tako sa te zemlje, i zauzmu sedište kod glave, i kao da je ispunjavaju na poseban način. Njihovo prisustvo se tamo oseća kao blago disanje, jer se plaše da zbog njihovog približavanja čovek ne oseti i najmanju bol ili bojazan. Oni upravljaju duhovima koji kažnjavaju i onima koji poučavaju, sprečavajući prve da ne nanese više bola čoveku nego što Gospod dopušta, a upućujući one druge da govore istinu. Bilo mi je dato da razgovaram i s ovima anđeoskim duhovima.

7806. Postoje dva znaka koja se pokazuju ovim duhovima, kada su sa čovekom. Vide jednog ostarelog čoveka (vir), sa belim licem; to je njima znak da govore samo istinu; isto tako, vide jedno lice na prozoru; to im je znak da treba da odu odatle. I ostareli čovek, i lice na prozoru, pokazali su se i meni: kada se pokazao drugi /znak/, duh je odmah od mene otišao.

7807. Dok je duh koji kažnjava bio sa mnom, anđeoski duhovi su držali moje lice veselim i s osmehom, s oblasti oko usana isturenom i moj usta lagano otvorena; ovo anđeli izvode vrlo lako pomoću influksa. Rekoše da kada su prisutni kod stanovnika svoje zemlje, oni čine da ovi imaju izraz zadovoljstva.

7808. Ako posle kažnjavanja i poučavanja, čovek ponovo čini zlo, ili misli da učini zlo, i ako se ne obuzda u skladu sa zapovestima istine, ako se kastigatori vrata, sledi strožije kažnjavanje: ali anđeoski duhovi umeravaju kaznu već prema nameri dela, i prema volji u mislima.

7809. Duhovi tamo razgovaraju s ljudima: ali čovek ne razgovara s duhovima, osim ove reči, kada ga se poučava, da to više ne će raditi. Niti mu je dopušteno da kaže nekom od svojih /drugova/ da je duh s njim razgovarao; ako to uradi, biva strogo kažnjem. Kada su duhovi s Jupitera bili sa mnom, u početku su mislili da su sa čovekom s njihove vlastite zemlje; ali kada sam ja razgovarao s njima, i kad sam pomišljao da bih objavio te činjenice, i kada im nije bilo dozvoljeno da me kazne ili poučavaju, tada su primetili da su sa strancem.

7810. Drugi put je opet jedan kastigator duh došao k meni i, kao i pre, prišao mojoj levoj strani niže od sredine tela, i hteo da me kazni; ali su ga u tome sprečili njihovi anđeli koji su isto tako bili prisutni u to vreme. Tada mi je /kastigator duh/pokazao vrste kažnjavanja, koje su dopuštene da se vrše nad ljudima njihove zemlje, ako čine zlo, ili imaju nameru da ga čine. Pored bolova u zglobovima, uzrokuju se bolna grčenja oko sredine stomaka, što se oseća kao stezanje kajiša; pored toga, i lišavanje disanja, a ponekad u gušenje; zabrana da se jede bilo šta osim hleba, i na kraju, pretnja smrću ako ne prestanu da rade takve stvari, a onda i lišavanje bračne, porodične, i društvene radosti; na taj se način izaziva žalost.

7811. Iz ovih se činjenica može zaključiti da njihovi anđeli, koji seda kod glave, imaju neku vrstu sudske vlasti nad čovekom, jer oni dopuštaju, obuzdavaju, i utiču. Međutim, bilo mi je dato da im kažem da ne treba daveruju da anđeli sude, nego da je Gospod jedini koji sudi, i da se od Njega ulivaju u njih /u anđele/sve stvari koji oni naređuju i zapovedaju kastigatorima i instruktorima duhovima, a što izgleda kao da dolazi od njih.

7812. Pored duhova, koji su pominjani, ima i duhova koji navode na obratne stvari; to su oni koji su, dok su živeli u svetu, bili izagnani iz društva drugih, zato što su bili zli. Kada se oni približe, pojavljuje se nešto kao leteća vatra, koja klizi ispod lica. Oni se postavljaju ispod čovekovih leđa, i otuda govore prema gore. Ono što oni kažu, obrnuto je od onoga što duhovi instruktori govore, a što dolazi od anđela; naime, da ne treba da žive u skladu s poukom, nego prema svojoj naklonosti, i razuzdanosti; pored drugih sličnih stvari. Oni obično dolazi posle odlaska drugih duhova; ali ljudi na toj zemlji znaju ko su i kakvoga su karaktera ti duhovi, i ne obraćaju pažnju na njih. Ipak, na ovaj način, oni uče šta je zlo, a tako i šta je dobro; jer se preko zla uči šta je dobro, pošto se kvalitet dobra upoznaje preko onoga što je suprotno. Svako opažanje neke stvari je u skladu s odgovorom (refleksijom) koja se odnosi na njene razlike od stvari koje su suprotne na razne načine i u raznim stepenima.

7813. O duhovima i stanovnicima planete Jupitera nastavićemo da govorimo na kraju sledećeg poglavlja.

EXODUS (Knjiga Izlaska)

POGLAVLJE DVANAESTO.

DOKTRINA /NAUK/ O LJUBAVI PREMA BLIŽNJEM.

7814. Čovek je tako stvoren da može da gleda nagore ili iznad sebe, a isto tako i da može da gleda nadole, ili niže ispod sebe. Gledati iznad sebe je gledati prema bližnjem, prema svojoj zemlji, Crkvi, nebu, osobito prema Gospodu; dok je gledati ispod sebe, gledati prema zemlji, svetu, a posebno prema samome sebi.

7815. Razlog da je gledati prema bližnjem, svojoj zemlji, i Crkvi, gledati iznad sebe, je, zato što je to gledati prema Gospodu; jer Gospod je u ljubavi prema bližnjemu; a to je /priroda/ ljubavi prema bližnjemu gledati prema bližnjemu, zemlji, i Crkvi, to jest, hteti im dobro. Dok oni gledaju ispod sebe, koji se otkreću od ovih, i hoće dobro samo sebi.

7816. Gledati iznad sebe znači biti uzdignut od Gospoda, jer niko ne može gledati iznad sebe osim kad ga uzdigne On koji je iznad. Dok je gledati ispod sebe od čoveka, jer u ovom slučaju on ne dopušta da bude uzdignut.

7817. Oni koji su u ljubavi prema bližnjemu, ti gledaju iznad sebe, jer njih Gospod uzdiže; dok oni koji nisu u dobru ljubavi prema bližnjemu i u /dobru/ vere, ti gledaju ispod sebe, jer njih Gospod ne uzdiže. Čovek gleda ispod sebe onda kada okrene ka sebi influks istine i dobra od Gospoda. Onaj ko okreće ka sebi dobro i istinu koji ističu od Gospoda, taj vidi sebe i svet pred sobom i ne vidi Gospoda s Njegovim dobrom i istinom, jer su ovi (dobro i istina iza njega, zbog čega (dobro i istina) potamne za njega, tako da ne mari za njih, pa ih na kraju i osporava.

7818. Pod gledanjem iznad sebe i ispod sebe misli se na to kao na cilj, to jest, to se voli iznad svega. Na taj način, gledanje iznad sebe znači imati za cilj ili voleti iznad svega ono što se odnosi na Gospoda i na nebo; dok je gledati ispod sebe imati kao cilj i voleti iznad svega ono što se odnosi na sebe i na svet. I čovekovo se unutrašnje okreće tamo gde se okreće njegova ljubav.

7819. Čovek koji je u dobru ljubavi prema bližnjemu i veri, i on voli sebe i svet, ali samo kao sredstvo koje vodi nekom cilju. Ljubav prema sebi kod njega potčinjena je ljubavi prema Gospodu, jer on sebe voli kao sredstvo koje vodi cilju, koji je u tome da služi Gospodu; tako da ljubav prema svetu kod njega služi ljubavi prema bližnjemu, jer on voli svet kao sredstvo radi cilja, koji je u tome, da služi bližnjemu. Stoga kada se sredstvo voli radi cilja, tada se ne voli sredstvo nego cilj.

7820. Iz ovoga se može videti da oni koji su u svetskoj slavi, to jest, na položajima i u bogatstvu, iznad ostalih, mogu da gledaju iznad sebe prema Gospodu isto onako kao i oni koji nisu na položajima i u bogatstvu; jer oni gledaju iznad sebe onda kada smatraju da su položaj i bogatstvo sredstvo, a ne cilj.

7821. Gledanje iznad sebe je svojstveno čoveku, dok je gledanje ispod sebe svojstveno životinjama. Iz toga sledi, da onoliko koliko čovek gleda ispod sebe ili nadole, toliko je životinja, i toliko je slika pakla; a onoliko koliko gleda iznad sebe, ili nagore, toliko je čovek, i toliko je slika Gospoda.

7825. *I Jehova reče Mojsiju i Aronu*, označava obaveštavanje od istine Božanske. Ovo se vidi iz značenje reči, kad Jehova govori o stvarima koje treba da se ustanove u Crkvi, što označava obaveštavanje govoreći o onome što sledi; i iz reprezentacije Mojsija i Arona, koji označavaju istinu Božansku, Mojsije istinu koja proističe neposredno od Božanskog, Aron istinu koja proističe posredno (vidi vr. 7009,7010,7089,7382).

7826. *U zemlji Egipatskoj*, označava kada su oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi i još uvek bili u susedstvu onih koji napadaju. Ovo se vidi iz značenja zemlje Egipatske, a to je mesto gde su oni koji napadaju; jer Faraon i Egipćani pretstavljaju i označavaju one u Crkvi koji su u veri odvojenoj od ljubavi prema bližnjemu, i koji u drugom životu napadaju one koji su naklonjeni dobru (vidi br. 6692,7097,7107,7110,7126,7317); a zemlja Egipatska označava sama napadanja (br. 7278), dok sinovi Izrailjevi označavaju one koji pripadaju duhovnoj Crkvi i koji su napadani (br. 6426,5537,6868,7215,7223); da su ovi u drugom životu u susedstvu onih koje napadaju, vidi br. 7240. Ovo susedstvo označeno je time što su sinovi Izrailjevi po sred zemlje Egipatske, naime, u zemlji Gesenskoj, dok su napadaji označeni teškim radom koji im je nametnut. Iz ovoga se sada vidi da reči, *Jehova reče Mojsiju i Aronu u zemlji Egipatskoj*, označavaju obaveštavanje od istine Božanske, kada su oni, koji pripadaju duhovnoj Crkvi, još uvek bili u susedstvu onih koje napadaju.

7827. *Govoreći, ovaj mesec da vam je početak (glava) mesecima*, označava da je ovo najvažnije od svih drugih stanja. Ovo se vidi iz značenja meseca, što označava kraj prethodnog stanja i početak sledećeg, stoga jedno novo stanje (vidi br. 3814); i iz značenja glave (početka), kada se time opisuju meseci u godini, a u unutrašnjem smislu, kada se opisuju stanja života, u ovom slučaju početno /glavno stanje/. Iz ovoga se vidi da reči, *ovaj će mesec vama biti glava (početak) mesecima*, označavaju da je ovo bilo najvažnije od svih stanja. Razlog zašto je ovo bilo glava svih, sadržan je u pojedinostima koje slede.

7828. *Da vam je glava (početak) mesecima*, označava početak od kojega polaze sva stanja u večnost. Ovo se vidi iz značenja biti prvi, kada se govori o mesecima u godini, a u unutrašnjem smislu, /govori se / o stanjima života, ovde označavajući

početno; iz značenja meseca, koji označavaju stanja (vidi upravo gore, br. 7827), i iz značenja godine, koja označava period života od početka do kraja; da godina ima ovo značenje, vidi br. 2906; ovde, pošto se to kaže za one koji su u duhovnoj Crkvi u drugom životu, to je period od početka do večnosti: da godina ima i ovo značenje, vidi br. 2906. Od ovoga meseca je učinjena glava (početak) mesecima, i prvi od svih, jer on označava oslobođenje onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi, a koji su do ovoga vremena bili u ropstvu, jer su bili držani u nižoj zemlji, i tamo bili napadani od zlih /duhova/, koji su pretstavljeni Faraonom i Egipćanima. Njihovo prvo stanje, da su bili oslobođeni, bilo je ono glavno, od kojegga se nastavljaju sledeća stanja u večnost, je ovi su bili oslobođeni zahvaljujući Gospodovom dolasku na svet, to jest, bez Gospodovog dolaska na svet oni se ne bi bili oslobodili, a bili su oslobođeni onda kada je Gospod ponovo usta (uskrsnuo). Iz ovoga se vidi da je stanje kada su oslobođeni njima bilo početno (glavno) stanje. Isto je bilo posle i s onima koji su pripadali duhovnoj Crkvi, koji se ne bi bili spasili da Gospod nije došao u svet i proslavio Svoje Ljudsko, to jest, učinio ga Božanskim. Da su pre Gospodovog dolaska oni u duhovnoj Crkvi držani u nižoj zemlji, i da su bili oslobođeni i spaseni od Gospoda, vidi br. 6854,6914, i da su uopšte oni koji su pripadali toj Crkvi bili spaseni Gospodovim dolaskom, vidi br. 2661,7035,7091 na kraju; stoga gornje reči označavaju, u najvišem smislu, da je gloriifikacija i uskrsnuće Gospoda u pogledu Njegovog Ljudskog, izvor svakog spasenja.

7829. Stihovi 3-6. *Kažite svemu zboru Izrailjevu i recite: desetoga dana ovoga meseca svaki neka uzme jagnje ili jare, po porodicama, po jedno na dom; Ako li je dom mali za jagnje ili jare, neka uzme k sebi susjeda, koji mu je najbliži, s onoliko duša koliko treba da pojedu jagnje ili jare. A jagnje ili jare da vam bude zdravo, muško, od godine; između ovaca ili između koza uzmite. I čuvajte do četrnaestoga dana ovoga meseca, i tada sav koliki zbor Izrailjev neka ga zakolje u večje. Kažite svemu zboru Izrailjevu i recite, označava influks s obaveštenjem svima koji pripadaju duhovnoj Crkvi; desetoga dana ovoga meseca, označava stanje inicijacije (uvođenja) unutrašnjih /delova uma/; svaki neka uzme jagnje ili jare, označava u pogledu nevinosti; po porodicama, po jedno na dom, označava u skladu s posebnim dobrom svakoga; Ako li je dom mali za jagnje ili jare, označava*

ako posebno dobro ne bude dovoljno za nevinost; *neka uzme k sebi susjeda, koji mu je najbliži*, označava povezivanje sa približnim dobrom od istine; *s onoliko duša koliko treba da pojedu jagnje ili jare*, označava dopunjavanje dobra za nevinost, od samo toliko istina od dobra, koliko se može usvojiti; *A jagnje ili jare da vam bude zdravo*, označava neukaljanu nevinost; *muško*, označava ono što pripada veri od ljubavi prema bližnjemu; *od godine*, označava puno stanje; *između ovaca ili između koza uzmite*, označava dobro nevinosti, unutrašnje i spoljašnje; *I čuvajte do četrnaestoga dana ovoga mjeseca*, označava sveto stanje; *i tada sav koliki zbor Izrailjev neka ga zakolje*, označava pripremu za uživanje svima onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi, *u večer*, označava poslednje i prvo stanje.

7830. *Kažite svemi zboru Izrailjevu i recite*, označava influks s obaveštenjem svima koji su u duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja reči, što označava influks (vidi br. 2951,5481,5743); da isto tako označava i obaveštavanje, naime, o stvarima koje treba da se vrše dok se oslobađaju, očito je iz onoga što sledi; i iz značenja zbora Izrailjevog, što označava sve istine i dobra u kompleksu; jer se zborom Izrailjevim označavaju sve stvari istine i dobra, ili sve stvari vere i ljubavi prema bližnjem (vidi gore, br. 3858,3926,6335); i pošto je ovakav slučaj, to zbor Izrailjev označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (br. 6337), jer istine i dobra sačinjavaju Crkvu. Da sinovi Izrailjevi pretstavljaju duhovnu Crkvu, vidi br. 6426,6637,7215,7223.

7831. *Desetog dana ovoga mjeseca*, označava stanje inicijacije unutrašnjeg /dela uma/. Ovo se vidi iz značenja desetog, to jest, desetog dana, što označava stanje unutrašnjeg, jer dan označava stanje (br. 23,487,493,576,4850,56729, a deset označava ostatke br. 576,1906,2284), to jest, istine i dobra pohranjena od Gospoda u čovekovom unutrašnjem (br. 1050,7560,7564); a pošto su ostaci u unutrašnjem /delu uma/, i pošto se čovek kroz njih priprema i uvodi u to da primi dobro i istinu od Gospoda, stoga deseti dan označava stanje inicijacije unutrašnjeg. Da se čovek kroz ostatke preporađa, i da se stoga uvodi u primanje influksa dobra i istine od Gospoda, vidi br. 5342,5898,7560, jer ta su dobra i istine od Gospoda, a ne od čoveka, br. 7564. Mesec označava celo jedno stanje od početka do kraja (br. 3814), stoga celo stanje oslobađanja, koje je označeno

Pashom u njenom kompleksu. Iz ovih razmatranja očito je da reči, *desetog ovoga mjeseca*, označavaju stanje inicijacije unutrašnjeg. Ovo stanje, naime, stanje inicijacije unutrašnjeg, bilo je od desetog do četrnaestog dana toga meseca, kada paskalno jagnje treba da se čuva: paskalno jagnje označava dobro nevinosti, koje je najdublje dobro, a pošto njegovo čuvanje označava ono što je najdublje, s unutrašnjim u kojemu je, treba da se u međuvremu drži odvojeno i da se čuva od stvari koje su nečiste. Ovo je stanje inicijacije, to jest, pripreme da se primi influks dobra i istine od Gospoda. Ovo je sveti /smisao/ koji je sadržan u ovim rečima, jer da se nešto sveto nije tu pohranjeno, ne bi bilo zapovedeno, da se uzme paskalno jagnje desetog u mesecu, i da se drži do četrnaestog dana, niti da se zakolje u večer, i da se pojede pečeno na vatri, a ne skuhanu u vodi, i da ako nešto osane do jutra, da se to spali na vatri, da se nijedna kost ne ostane do jutra, a ako ostane da se spali na vatri, da se ne sme nijedna kost slomiti, uz ostale pojedinosti, u kojima svako ko razmišlja mora da vidi svete stvari s kojima još do sada niko nije upoznat; i da su to svete stvari, koje pripadaju Crkvi i nebu, i koje se odnose na Božansko, od kojega su došle pojedinosti u Reči.

7832.*Svaki neka uzme jagnje ili jare, označava u pogledu nevinosti. Ovo se vidi iz značenja jagnjeta ili jareta, što je ovde označeno malom stokom, koja označava nevinost, jagnje koje označava nevinost unutrašnjeg čoveka, a jare nevinost spoljašnjeg (br. 3519).*

7833.*Po porodicama, po jedno na dom, označava u skladu s posebnim dobrom svakoga. Ovo se vidi iz značenja doma (domaćinstva) njihovih otaca, što označava da je dobro jedne porodica različito od dobra druge; jer dom ili domaćinstvo oca označava čoveka u pogledu unutrašnjeg dobra (br. 3128). Ovde je ovakav slučaj: sva plemena u Izrailju označavaju sve istine i dobra vere i ljubavi prema bližnjemu u jednom kompleksu; a svako pleme jednu vrstu dobra ili istine (vidi br. 3858,3926,6337,6640); stoga svaka porodica u unutar svoga plemena označavala je posebno dobro, odnosno dobro jedne odvojeno od dobra druge; dok je dom otaca unutar porodica označavao posebno dobro jedne vrste. Razlog da su ove stvari bile označene plemenima, porodica, i kućama, po kojima su se sinovi Izrailjevi razlikovali, je bio u tome, da bi predstavljali nebo, jer se dobra tamo*

razlikuju u vrste, podvrste, i pojedinosti; a i stoga što se anđeli međusobno povezuju u skladu s ovim /razlikama/. Treba da se zna da nikad ni u jednom slučaju dobro jednog nije isto kao i dobro drugoga, nego da se razlikuju, i da su toliko različiti da se razlikuju u unuverzalne vrste, i one niže vrste, čak i pojedine i jedinstvene. Da su dobra ljubavi i vere tako različita, vidi br. 684,690,4149,5598,7236. Otuda je sada očito zašto je zapovedeno da svaki treba da uzme od sitne stoke po domovima otaca, sinu stoku za svaki dom.

7834. *I ako je dom mali za za sitnu stoku (za jagnje ili jare), označava ako određeno (posebno) dobro nije dovoljno za nevinost. Ovo se vidi iz značenja doma, što označava određeno (posebno) dobro (vidi upravo gore, br. 7833); iz značenja biti pre malo, što označava ne biti dovoljno; i iz značenja sitne stoke, koja označava nevinost (vidi upravo gore, br. 7832).*

7835. *Neka uzme k sebi susjeda, koji mu je najbliži, označava povezivanje sa približnim dobrom od istine. Ovo se vidi iz značenja uzeti, sa najbližim susedom, sitnu stoku /jedno jagnje ili jare/ zajedno, što označava povezivanje; i iz značenja suseda najbližeg tvome domu, koji označava približno dobro od istine; da bliski sused označava sličnost (bliskost), jasno se vidi; i da dom (kuća) označava dobro, vidi br. 7833. Kaže se, dobro od istine, jer se govori o onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi, jer oni imaju dobro od istine, jer dobro od istine je istina u volji i u delu; jer kada se istine vere primi s osećanjem koje pripada ljubavi prema bližnjemu, ono se usađuje u unutrašnje /delove/ uma; a kada se istina oplodi (reprodukuje), tada se oplođava i osećanje kojemu je istina bila pridružena, i tada se pokazuje kao dobro. (prim. prev. Istina koja se pretvara u delo, pokazuje se kao dobro). Otuda to, da je dobro te Crkve dobro od istine, a koje se naziva i duhovnim dobrom.*

7836. *S onoliko duša koliko treba da pojedju jagnje ili jare, označava ispunjavanje dobrom za nevinost, od onoliko istina od dobra, u skladu sa usvajanjem (prim. prem istine od dobra su one istine koje do kojih dolazi onaj čovek koji čini dobro, i one se nazivaju i istinama u vilji ili unutrašnjim istinama) Ovo se vidi iz značenja broja duša (onoliko duša), što označava onoliko istina od dobra, jer onoliko (broj) u Reči se koristi da se opiše istina, a označava i dušu duhovnog dobra; iz značenja*

reči, koliko treba da pojednu, što označava njegovo usvajanje (usvajanje dobra); da jesti označava usvajati, vidi br. 3168,3513,3832; i iz značenja sitne stoke, koja označava nevinost (vidi gore, br. 7832). Ispunjavanje dobrom radi nevinosti označeno je uzimanjem iz kuće najbližeg suseda onoliko /osoba/ koliko je potrebno da se /se pojedne/ jagnje ili jare; da (kuća) označava dobro, vidi gore, br. 7833. Istinom od dobra o kojoj se ovde govori, označava se istina koja je od dobra; jer oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi, dok se nanovo rađaju, uvode se u dobro ljubavi prema bližnjemu preko istina vere; ali kada se /istine vere/ uvedu u dobro ljubavi prema bližnjemu, istine koje se rode posle iz toga, nazivaju se istinama od dobra. Ali se nikako ne može saznati kakav je slučaj s pojedinostima sadržanim u ovome stihu, ako se ne zna kakav je slučaj sa društvima u nebu; jer su ta društva predstavljena povezivanjima (odnosima) sinova Izrailjevih prema plemenima, porodicama, i kućama. Sa društvima u nebu, ovakav je slučaj: Celo nebo je jedno društvo, kojim Gospod vlada kao da je jedan čovek; opštih društva ima koliko ima i udova, utrobe, i organa u čoveku: dok posebnih društava ima koliko i malih delova sadržanih u svakom udu i organu; a posebnih društava ima onoliko koliko i manjih delova koji sačinjavaju veće delove. Da je slučaj ovakav, vidi se iz korepondencija (saobraznosti) čoveka, i njegovih udova, organa, i utrobe sa Velikim Čovekom, to jest, sa nebom, o čemu je bilo govora iz iskustva na kraju nekoliko poglavlja. Iz ovih se razmatranja može videti kakav je slučaj s razlikama između društava u nebu. Ali sa svakim pojedinačnim društvom, ovakav je slučaj: ono je sastavljeno od određenog broja anđela, koji se slažu u pogledu dobara. Dobra su razna, jer svaki anđeo ima posebno dobro (odlikuje se posebnim dobrom); ali ova dobra koja se slažu, njih Gospod raspoređuje u takav oblik, da zajedno predstavljaju jedno dobro. Ovakva su društva bila predstavljena kućama otaca među sinovima Izrailjevim. To je razlog da se sinovi Izrailjevi nisu razlikovali samo po plemenima, nego i po porodicama i po kućama; i da kada se imenuju, imena njihovih otaca pominju se redom sve do plemena; kao, na primeru Samuila, da je bio iz *Ramatajim-Sofima, iz gore Efraimove, kojemu ime bješe Elkana, sin Jerohama, sina Elijuva, sina Tohuva, sina Sufova, Efraćanin* (1 Samuilova I.1; tako isto i o Saulovom ocu, da je bio od *Benamina, njegovo ime da je bilo Kiš, sin Abijela, sina Zerora, sine Behoratova, sina Afija, sina čovjeka (vir) od Benamina* (1 Samuilova

IX.1); i od mnogih drugih. Ovakve se pojedinosti pominju, kako bi se u nebu znalo kakvo je dobro, pošto se postupno izvelo od prvoga oca, bilo je njime i predstavljeno. Pored toga, u nebu je ovakav slučaj: ako jedno društvo nije potpuno, kako bi trebalo biti, uzima se iz susednog društva onoliko /anđela/ da bi se oblikovalo to dobro, u skladu sa potrebom svakoga stanja, i njegovih promena, jer se oblik dobra menja kako se i stanje menja. Ali treba i to primetiti, da u trećem ili najdubljem nebu, koje je sledeće iznad neba gde su duhovni /anđeli/ (jer ovo sačinjava srednje ili drugo nebo), vlada nevinost, jer Gospod, k ji je nevinost sama, uliva se (utiče) neposredno u to nebo; dok u drugo nebo, gde su duhovni /anđeli/, Gospod se uliva (utiče) s nevinošću posredno, to jest, kroz treće nebo. Upravo preko ovoga influksa se društva u drugom nebu raspoređuju i sređuju u skladu s njihovim dobrima; pa se stoga, u skladu s influksom nevinosti, stanja dobra manjaju, pa se stoga se povezivanja među društvima menjaju. Iz ovih se razmatranja može videti kako treba razumeti sadržaj ovoga stiha u unutrašnjem smislu, naime, da ako pojedino dobro nekog /društva/ nije dovoljno za nevinost, treba da dođe do povezivanja s obližnjim dobrom od istine, kako bi se ispunilo za nevinost, od toliko istina od dobra, u skladu s njegovim usvajanjem. *(prim. prev. Autorivo shvatanje nevinosti u duhovnom i nebeskom smislu je u tome, da čovek ili anđeo želi da ga Gospod vodi u svemu, a ne njegov proprium. Ako nema dovoljno takvih anđela ili duhova, oni se dovode iz susednog društva. Bez toga nijedno društvo ne može da bude u sastavu neba.)*

7837. *A jagnje ili jare, savršeno (bez mane),* označava neumrljanu nevinost. Ovo se vidi iz značenja sitne stoke, koja označava nevinost (vidi gore, br. 7832), i iz značenja savršen (bez mane), što označava bez mrlje, jer svaka mrlja u duhovnom svetu označava neku obmanu ili zlo.

7838. *Muško, označava ono što pripada veri od ljubavi prema bližnjemju.* Ovo se vidi iz značenja muškog, što označava istinu vere (vidi br. 2046,4005), to jest, veru koja potiče od ljubavi prema bližnjem, jer istina vere nije istina vera osim kada je sa, i od dobra ljubavi prema bližnjem. Pashalno jagnje je trebalo da bude muško, jer ono predstavlja nevinost onih koji su u duhovnoj Crkvi, a oni koji su u duhovnoj Crkvi nisu ni u jednom drugom dobru osim u onome koje potiče od istine vere, jer

to se naziva dobrom kada se /istina vere/ pretvori u delo iz osećanja ljubavi prema bližnjem (vidi br. 7835). Otuda to, da je jagnje moralo da bude muško. U drugim slučajevima žensko jagne se moglo koristiti, kada je trebalo pretstaviti bogoštovanje od dobra.

7839.*Od godine(sin od godine, biće vam)*, označava potpuno stanje. Ovo se vidi iz značenja sina, koji označava istinu (vidi br. 489,2813,3373,3704), i iz značenja godine, što označava jedan ceo period od početka do kraja (vidi br. 2906). Za jedno stanje se kaže da je potpuno kada je dobro takvo da u njemu ništa ne nedostaje da bi primalo influks nevinosti; istine vere povezane s dobrom ljubavi prema bližnjem čine da dobro postaje takvo; jer duhovno dobro postaje takvo zbog istina vere ; to je ono što je ovde označeno sinom od godine (starim godinu dana). Ali stanje nije potpuno kada istine još nisu načinile dobro takvim da može da prima odgovarajuće stanje nevinosti; u ovom poslednjem stanju su oni koji se nanovo rađaju. Prehodni su u istini preko koje se dolazi do dobra, dok su poslednji u istini koja je od dobra; ili, prehodni su u poslušnosti prema istini, dok su drugi u poslušnosti iz osećanja koje ih vodi da čine istinu; stoga su oni prvi ljudi koji pripadaju spoljašnjoj Crkvi, a drugi su oni koji pripadaju unutrašnjoj. Pošto sin od godine označava potpuno stanje, stoga se tako često zapoveda da jagnje ili jare bude sin od godine, kada se prinosi kao žrtva, kao u Izlasku XXIX.38; Levitskoj IX.3;XIV.10,XXIII.12,18,19; Brojevima VI.9,11. Kod Jezikilja, *tamo gde se govori o novome hramu, napisano je, i knez (prvak) će prinositi svaki dan Jehovi na žrtvu paljenicu jagnje od godine, zdravo; svako jutro da ga prinosi (XLVI.13)*, gde novi hram označava Gospodovo duhovno carstvo; znez (prvak) je onaj ko je u pravim istinama, a otuda u dobru; žrtva paljenica označava bogoštovanje Gospoda od dobra nevinosti; a sin od godine označava potpuno stanje.

7840. *Između ovaca i između koza , uzmite*, označava dobro nevinosti, spoljašnje i unutrašnje. Ovo se vidi iz značenja jagnjeta, što označava dobro nevinosti (vidi br. 3994); i iz značenja jareta ili jagnjeta, u čemu je nevinost (vidi br. 3995,4005,4006,4871); da jagnje označava unutrašnje dobro nevinosti, a jare spoljašnje dobro nevinosti, vidi br. 3519. Na šta se misli pod unutrašnjom i spoljašnjom nevinosti, biće u kratko rečeno. U svakom dobru mora da bude

nevinosti, da bi to bilo dobro. Bez nevinosti dobro je kao kao da nema dušu; razlog je to, što Gospod utiče (uliva se) pomoću nevinosti, i njome oživljava dobro kod onih koji se nanovo rađaju. Dobro koje nevinost oživljala, ono je unutrašnje i spoljašnje: unutrašnje dobro je kod onih koji se nazivaju ljudima unutrašnje Crkve, dok je spoljašnje dobro je kod onih koji su ljudi spoljašnje Crkve. Ljudi unutrašnje Crkve su oni čije je dobro primilo kvalitet od unutrašnjih istina, koje su kao one koje pripadaju unutrašnjem smislu Reči; dok su ljudi spoljašnje Crkve oni čiji kvalitet dolazi od spoljašnjih istina, kao što u one u doslovnom smislu Reči. Ljudi unutrašnje Crkve su oni koji čine dobro bližnjemu iz osećanja ljubavi prema bližnjemu, dok su ljudi spoljašnje Crkve oni koji to čine iz poslušnosti. Svaki čovek, dok se nanovo rađa, prvo postane čovek spoljašnje Crkve, a kasnije čovek unutrašnje Crkve. Oni koji pripadaju unutrašnjoj Crkvi, prevazilaze inteligencijom i mudrošću one koji pripadaju spoljašnjoj Crkvi, i oni su stoga dublje u nebu (više u unutrašnjem mebu). Iz ovih je razmatranja sada jasno na šta se misli pod unutrašnjom i spoljašnjom nevinošću.

7841. *I čuvajte ga*, označava vreme i stanje uvođenja (inicijacije). Ovo se vidi iz značenja desetog dana, od kojega sitna stoka treba da se drži do četrnaestog dana, što označava stanje uvođenja unutrašnjeg /čoveka/ (vidi br. 7831).

7842. *Do četrnaestog dana meseca*, označava do svetog stanja. Ovo se vidi iz značenja četrnaestoga dana, što označava sveto stanje; da dan označava stanje, vidi gore, br. 7831; a četrnaest, kao i sedam, označavaju ono što je sveto, vidi br. 395, 433, 716, 881, 5265, 5268, jer umnoženi brojevi označavaju isto kao i oni koji se množe (vidi br. 5291, 5335, 5708), to jest, označavaju isto što i prosti (vidi br. 5291, 5335, 5708). Otuda to, da je pasha trebala da počne četrnaestog dana meseca, da traje sedam dana, i da se završi dvadeset i prvog, dan koji je isto tako označava ono što je sveto, jer se do njega dolazi umnožavanjem tri sa sedam; stoga je prvoga dana pashe trebalo da se održi sveti sabor, i na dvadeset i prvi dan sveti sabor (saziv) (stih 16).

7843. *I tada da sav koliko sabor Izrailjev neka ga zakolje*, označava pripremanje za uživanje (gozbu) onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja zaklati, kada se kaže o jagnjetu ili jaretu za pashu, što označava pripremu za

uživanje (gozbu), naime, dobra nevinosti, što je označeno jagnjetom ili jaretom, i iz značenja svega zbora Izrailjevog, što označava sve uopšte koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi gore, br. 7830). Zbor ili skupština označava istine od dobra koje pripadaju onima koji su u duhovnoj Crkvi; jer skupština se odnosi na istinu, a zbog na dobro.

7844. *U večer* (u senci večeri), označava poslednje i prvo stanje. Ovo se vidi iz značenja večeri, koja označava stanje obmane, ali i stanje neznanja istine, jer senka večeri označava obmanu, ali isto tako i neznanje istine. Jer sva vremena dana, kao i sva godišnja doba, označavaju u duhovnom smislu promenljivost stanja u pogledu istine i dobra (br. 5672,5962,6110); njihov kraj i njihov početak je večer, stoga kada se kaže, *u večer*, *u senci večeri*, to obuhvata sva stanja. Stoga u ovome odlomku, u večer, označava stanje oslobađanja onih koji su u istini od dobra, i stanje prokletstva onih koji su u obmani od zla, koja su stanja označena odlaskom sinova Izrailjevih iz Egipta, čiji su prvenci bili pobijeni. Da se ovo naziva večerom, vidi se iz ovih reči kod Mojsija, *ondje kolji vazam (jagnje za pashu) u večer o sunčanom zahodu u isto vrijeme kad si pošao iz Egipta* (Zak. Ponovljeni XVI.4,6). Iz ovih se razmatranja jasno vidi da u večer znači kraj stanja napadanja, i početak stanje oslobađanja onih koji su pretstavljeni sinovima Izrailjevim; od toga početnog, stanje kod ovih traje do jutra, što je uzdizanje u nebo. U večer označava i kraj stanja napadanja, i početak stanja prokletstva onih koji su pretstavljeni Egipćanima; ali njihovo stanje ide do večeri, što označava bacanje u pakao. Bacanje ovih poslednjih u pakao označeno je potapanjem u Crvenome Moru (Sufskom Moru); dok je uzdizanje onih prethodnih u nebo pretstavljeno njihovim ulaskom u zemlju Hanansku. U Reči se često pominje večer, i to označava poslednje ali i početno stanje Crkve, poslednje kod onih kod kojih Crkva prestaje, a prvo kod onih kod kojih ona počinje. Zboga ovoga, večer pre svega označava Gospodov dolazak, jer je tada kraj prethodne Crkve, i početak nove, kad se prvo stanje naziva večerom, zato što /tada/ čovek Crkve počinje od slabe svetlosti i napreduje ka jasnoj svetlosti, što je njemu jutro. Da se Gospodov dolazak u svet označava večerom i jutrom, jasno se vidi iz Danila, *Tada čuh jednoga sveta gdje govori drugome, dokle će trajati ta utvara za svagdašnju žrtvu i za napad pustoši da se gazi svetinja i vojska? I reče mi: do dvije tisuće i tri stotina dana i noći, onda*

će se svetinja očistiti (VIII.14,15); da u ovom odlomku večerje označava poslednje vreme, kada se crkva potpuno opustošila, i kada je Gospod došao u svet, a jutro označava svetlost i podizanje jedne nove Crkve od Njega, što je očito. Tako kod Zaharije, *Nego će biti jedan dan, koji je poznat Gospodu, ne će biti dan i noć, jer će i u večerje biti svetlost* (XIV.7). Kod Sofonije, *I taj će dan biti ostatku doma Judina; ondje će pasti; u domovima Askalonskim lijegaće u večerje, jer će ih pohoditi Jehova Bog njihov i povratiti roblje njihovo* (II.7); ovde večerje označava prvo stanje Crkve koja se podiže. Zato što večerje označava kraj jedne stare Crkve, i prvo jedne nove, stoga je bilo zapovedeno da Aron i njegovi sinovi pripreme vidjela (svetiljke) da gore od večerje do jutra pred Jehovom (Izlazak XXVII.20,21). Da večerje označava poslednje stanje Crkve, kada je gusta obmana jer više nema vere, i gusto zlo jer više nema ljubavi prema blišnjemu, vidi se kod Jeremije, *Teško nama, jer dan nađe, i sjenke večernje oduljaše* (VI.4). Kod Jezikilja, *I govorih u jutru narodu, a u večerje mi umrije žena* (XXIV.18). Kod Davida, *U jutru cvjeta i uvene, u večerje se pokosi i sasuši* (Psalam XC.6).

7845. Stihovi 7-11. *I neka uzmu krvi od njega i pokrope oba dovratka i gornji prag na kućama u kojima će ga jesti. I neka jedu meso iste noći, na vatri pečeno, s hljebom prijesnijem i sa zeljem gorkim neka jedu. Nemojte jesti sirovo ni u vodi kuhano, nego na vatri pečeno, s glavom i s nogama i s drobom. I ništa nemojte ostaviti do jutra; ako li bi što ostalo do jutra, spalite na vatri. I ovako jedite: opasani, obuća da vam je na nogu i štap u ruci, i jedite hitno, jer je prolazak Jehovin. I neka uzmu krvi od njega, označava svetu istinu koja potiče od dobra nevinosti; i pokrope oba dovratka i gornji prag, označava istine i dobra Prirodnog; na kućama, označava one stvari koje pripadaju volji od dobra; u kojima će ga jesti, označava uživanje; I neka jedu meso iste noći, označava kada budu prokleti oni koji su zli; na vatri pečeno, označava dobro ljubavi; s hljebom prijesnijem, označava ono što je očišćeno od svake obmane; i sa zeljem gorkim, označava pomoću neprijatnosti iskušenja; neka jedu, označava uživanje. Nemojte jesti sirovo, označava ne bez ljubavi; ni u vodi kuhano, označava da ne će poticati od istine; nego na vatri pečeno, označava nego će poticati od ljubavi; s glavom i s nogama i s drobom, označava od najdubljeg sve do spoljašnjeg. I ništa nemojte ostaviti do jutra, označava trajanje ovoga stanja ilustracije (prosvetljenja) u nebu; ;*

ako li bi što ostalo do jutra, spalite na vatri, označava stanje iskušenja kao sredstava koja vode jednom cilju; I ovako jedite, označava uživanje u stanju odvojenosti od zlih koji napadaju, i čuvanje ovih /koji su bili napadani/; opasani, označava u pogledu unutrašnjeg; obuća da vam je na nogu, označava u pogledu spoljašnjeg, i štap u ruci, označava u pogledu sredstava; i jedite hitno, označava osećanje za odvajanje; jer je prolazak Jehovin, označava Gospodovu prisutnost, i oslobađanje kroz Njega.

7846.*I neka uzmu krvi (od njega), označava svetu istinu koja proističe od dobra nevinosti. Ovo se vidi iz značenja krvi, što označava svetu istinu koja proizilazi od Gospoda (vidi br. 4735,6978,7317,7326); a pošto je to krv jagnjetova koja označava dobro nevinosti, (br. 3994), stoga označava svetu istinu koja potiče od dobra nevinosti.*

7847.*I neka pokrope oba dovratka i gornji prag, označava istine i dobra Prirodnoga. Ovo se vidi iz značenja oba dovratka, što označava istine Prirodnog; i iz značenja praga, koji označava njegova dobra (dobra Prirodnog). Dovraci i prag imaju ovo značenje, jer kuća označava samoga čoveka, ili njegov um, a delovi koji pripadaju vratima označavaju stvari koje služe kao uvođenje; da su ovo istine i dobra koja pripadaju Prirodnom, očito je; jer prirodni čovek prima pouku pre racionalnog, i stvari koje čovek nauči, su prirodne, u koje se uzastopno usađuju duhovne stvari, koje su unutrašnje; iz ovoga je se vidi kako Prirodno, u odnosu na istine i dobra, služi za uvođenje. Pored toga, prag i dovratnici imaju slično značenje kao i počeonik (čeona traka) i ruke kod čoveka. Anđeoske ideje su takve da se prirodne stvari odnose na stvari kod čoveka; razlog tome je to, što je duhovni svet ili nebo u formi čoveka. Sve stvari toga sveta, to jest, sve duhovne stvari koje su istine i dobra, odnose se na tu formu, kao što je pokazano na kraju nekoliko poglavlja, gde se govorilo o korespondencijama (saobraznostima). I pošto u idejama anđela prirodne stvari postaju duhovne, tako je i sa kućom. Njima je jedna kuća čovekov um; spavaće odaje i apartmani su unutrašnji delovi uma, a prozori, vrata, pragovi i dovratnici su spoljašnji delovi uma, koji uvode /u kuću, to jest, u unutrašnje delove/. I pošto su anđeoske ideje takve, one su žive; tako da stvari koje su mrtvi predmeti u prirodnom svetu, postaju, kada pređu u duhovni*

svet, živi predmeti; jer sve duhovno živi, jer proističe od Gospoda. Da dovratnici i prag imaju slično značenje kao i počeonik (čeona traka) i ruke kod čoveka, vidi se iz ovih reči kod Mojsija, *Za to ljubi Jehovu Boga svojega iz sve duše svoje i iz sve snage svoje I veži ih /trake s rečima/ na ruke za znak, i neka ti budu kao počeonik među očima. I napiši ih na dovratnicima od kuće svoje i na vratima svojim* (Zak. Ponovljeni VI. 5,8,9; XI.13,18,20); pošto se odnose na nešto slično, to se pominju i jedne i druge /stvari/. Da u duhovnom smislu, prag i dovratnici označavaju dobra i istine Prirodnog, preko kojih se /čovek/ uvodi u duhovne stvari, vidi se iz opisa novoga hrama kod Jezikilja, koji hram označava duhovnu Crkvu. Dovratnici i pragovi tamo se često pominju, i mere se, što se nikad ne bi desilo da te stvari ne označavaju nešto što pripada Crkvi i nebu, to jest, da ne označavaju nešto duhovno, kao u sledećim odlomcima kod proroka, *I neka knez dođe kroz trijem od vrata spoljašnjih, i neka stane kod dovratnika, a svećenici neka prinesu njegovu žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu, i on pokloniv se na pragu neka otide, a vrata da se ne zatvaraju do večera* (XLVI.2); da hram ovde ne označava hram, nego Gospodovu Crkvu, svako može da zna; jer stvari koje su tamo opisane u nekoliko poglavlja nisu se dogodile niti će se ikada dogoditi. Da u najvišem smislu hram označava Gospoda u pogledu Božanskog Ljudskog, On sam uči kod Jovana (II.19-22), otkuda, u reprezentativnom smislu, hram označava Njegovu Crkvu. Jedan je anđeo izmerio pragove na tom novom hramu (Jezikilj XL.9,10,14,16,24; XLI.21,25), koje merenje ne bi imalo nuku važnost da pragovi i dovratnici ne označavaju nešto što pripada Crkvi. Pošto dovratnici i prag označavaju duhovne istine i dobra u Prirodnom, koji služe za uvođenje, stoga je novi hram načinjen u obliku kvadrata (Jezikilj XLI.21), i stoga su u Solomunovom hramu dovratnici bili napravljeni od maslinovog drveta (1 o Carevima VI.31,33); maslinovo drvo je označavalo dobro od istine, ili dobro koje pripada duhovnoj Crkvi.

7848.*Na kućama*, označava one stvari koje pripadaju volji od dobra. Ovo se vidi iz značenja kuće, koja označava čoveka (vidi br. 3128), i ljudski um (br. 3538,4973, 5023,7353), stoga ono što pripada volji, a u ovom slučaju volji od dobra. Razlog da kuća označava i volju (*voluntas*), je to što ona označava čoveka, a čovek je čovek zato što ima svoju volju (*velle*). Osim toga, bilo da govorite o čoveku ili o njegovome umu, dolazi se na isto; jer čovek nije čovek zbog forme njegovoga tela,

nego zbog njegovoga uma, i on je onakav čovek kakav je i njegov um, to jest, onakav kakvi su njegov razum i volja, naročito kakva je njegova volja.

7849. *U kojima će ga jesti*, označava uživanje. Ovo se vidi iz značenja jesti, što označava usvajanje (vidi br. 3168,3513 kraj, 4745), ali u ovome slučaju /označava/ uživanje, jer se govori o stanju uvođenja. Slučaj je ovakav. Kad su oni koji su, pre Gospodovog dolaska, bili držani u nižoj zemlji, (br. 6854,7091 kraj,7828), trebali da budu oslobođeni, trebalo je da budu pripremljeni da primaju influks dobra i istine od Gospoda, jer su morali da prođu po sred pakla; i da ne bi, dok prolaze, zla i obmane na njih uticale od paklenih duhova okolo, trebalo je da budu pripremljeni, tako što će biti u punom stanju istine i dobra. Ali, po Gospodovoj Božanskoj milosti, biće više o tome rečeno o tome prolazu u onome što sledi. Ovo pripremanje, ili uvođenje u stanje primanja dobra i istine, opisano je stvarima koje je trebalo činiti između desetog i četrnaestog dana meseca, i koje je treba činiti u vezi sa jedenjem pashalnog jagnjeta.

7850. *I neka jedu meso*, označava uživanje dobra. Ovo se vidi iz značenja jesti, što označava uživanje (vidi gore, br. 7849): i iz značenja tela /mesa/, što označava čovekov proprium oživljen od Gospodovog Božanskog Ljudskog, stoga /označava/ svo nebesko i duhovno dobro kod čoveka (vidi br. 3813,6968). Drevnima je bilo savršeno poznato da meso (telo) ima ovakvo značenje, ali je nepoznatzo u ove dane, tako da se svako čudi kada za to čuje. Ako se kaže da je to duhovna korespondencije, to se ne razume; ako se kaže da je to jedno značenje, to se razume, ali u smismu koji je različit od duhovne korespondencije, to jest, da je to nešto sasvim odvojeno; a to je u stvari duhovna ili označavajuća korespondencija koja je spojena s onim čemu ona korespondira (čemu je saobrazna), kao što čovekov vid korespondira s njegovim očima, njegov sluh s njegovim uhom, misao koja je duhovna, sa formom njegovog unutrašnjeg /uma/, a kroz ovo i s govornim organima; ili, kao što volja, koja je isto tako duhovna, povezana sa mišićnim vlaknima, preko kojih se izvodi pokret. Takav je slučaj sa svakom duhovnom korespondencijom ili svakim značenjem, u odnosu na njegovo prirodno, sa kojim korespondira. Ko ne vidi da Gospod ne misli na telo i krv u smislu slova kod Jovana, *Zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete tijela sina čovječijega i ne pijete*

krvi njegove, ne ćete imati žiota u sebi. Koji jede Moje tijelo i pije Moju krv, ima život vječni, i ja ću ga podići u poslednji dan. Jer je Moje tijelo prava hrana, i Moja krv pravo piće (VI.53-55)? Da telo označava Božansko Dobro Gospodove Božanske Ljubavi koja potiče od Njegovog Božanskog Ljudskog, i da je krv Božanska Istina koja proizilazi od Njegovog Božanskog Dobra, kao i čovekovo uzvratanje, to malo ko zna u ove dane; a oni koji bi mogli da znaju, nisu voljni da znaju; to što ne žele da znaju, to dolazi od toga što nemaju osećanja za istinu radi same istine, nego samo radi svetskih prednosti, kao i zbg toga što su prirodni ljudi skloni da sve shvataju na prirodan način. Ove su stavri označene jedenjem mesa /tela/ pashalne večere, stoga i što je označeno Svetom Večerom koja je tada ustanovljena. Što se tiče hleba i vina, koji označavaju isto što i telo i krv, u Svetoj Večeri, vidi br. 2165,2177), 4976,5915). Da u duhovnom smislu Reči, telo ne znači telo, pored toga što se to vidi i iz drugih odlomaka, jasno je iz ovoga /odlomka/ kod Jovana, *I vidjeh jednog anđela gdje stoji na suncu i povika glasom velikijem govoreći svijem pticama koje lete ispod neba, dođite i skupite se na veliku večeru Božiju, da jedete mesa od careva i mesa od junaka, i mesa od konja i onijeh koji sjede na njima, i mesa od sviju slobodnjaka i robova, i od malijeh i od velikijeh* (XIX. 17,18), gde telo /meso/ označava dobra raznih vrsta.

7851.*Iste /te / noći,* označava kada dođe do prokletstva zlih /duhova/. Ovo se vidi iz značenja noći, što označava stanje pustošenja istine i dobra (vidi br. 221,709,2353,7776), stoga /označava/ prokletstvo: jer kada više nema ni istine ni dobra, nego je sve obmana i zlo, to je prokletstvo, u ovome slučaju prokletstvo onih koji napadaju one koji su u duhovnoj Crkvi.

7852.*Nego na vatri pečeno,* označava dobro koje dolazi od ljubavi. Ovo se vidi iz značenja onoga što je pečeno na vatri, što označava dobro ljubavi, jer vatra označava ljubav (br- 934,4906,6849,7324), a ono što je pečeno, to označava ono što je ispunjeno ljubavlju, stoga /označava/ dobro. U Reči se pravi razlika između onoga što je kuhano i onoga što je pečeno, jer se vatrom označava ljubav, a vodom, istina; tako u ovome odlomku, jer kaže se, Nemojte jesti sirovo, ni u vodi kuhano, nego na vatri pečeno (stih 9); razlog je to, što pashalno jagnje označava dobro nevinosti, a to je dobro ljubavi prema Gospodu. Iz ovih razmatranja jasno je

što je označeno u duhovnom smislu pečenom (ili prženom/ ribom kod Luke (XXIV.4243); a isto tako i ribom koja je stavljena na oganj naložen, kada se Gospod pokazao učenicima, o čemu je napisano kod Jovana, *Kada dakle izljezoše na zemlju, vidješe oganj naložen, i na njemu metnutu ribu i hljeb. A dođe i Isus, i uze hljeb, i dade im, tako i ribu* (XXI.9,13); riba označava istinu Prirodnog (br. 991), dok vatra naložena i mala riba označava istinu duhovnog dobra u Prirodnom. Onaj ko ne veruje da Reč ima unutrašnji smisao, taj ne veruje da tu postoji tajna skrivena u ovim okolnostima, kada se Gospod pojavio, da je bila riba na ognju naloženom, i da ju je Gospod dao njima da je jedu. Pošto pečeno na vatri označava nebesku ljubav, a u obrnutom smislu označava zlo koje dolazi od ljubavi prema sebi i svetu, to se kaže kod Isaije, *Polovin uložiti na oganj, uz polovinu jede meso ispekavši pečenje,a polivinu ovoga spalih na oganj, i na uglju od njega ispekoh hljeb, ispekoh meso i jedoh* (XLIV.16,19); govoreći o klanjanju rezanim likovima; rezani lik označava obmanu od zla, koja se tako opisuje; peći pečenje i peći meso, označava činiti zlo od nečiste ljubavi. Da u obrnutom smislu oganj označava zlo ljubavi prema sebi i svetu, ili požude koje dolaze od tih ljubavi, vidi br. 1297,1861,5071,7324,7575).

7853.*Sa hljebom prijesnijem*, označava ono što je očišćeno od svake obmane. Ovo se vidi iz značenja onoga što je prijesno ili neuskislo, a to označava ono što je pročišćeno od obmane (vidi br. 2342); presni (beskvasni) hleb ima ovo značenje zato što kvasac označava obmanu, o čemu će biti više govora u onome što sledi.

7854.*Sa zeljem gorkim*, označava /da će se do toga doći/ preko neprijatnih stvari u iskušenjima. Ovo se vidi iz značenja gorkoga zelja ili gorčine, što označava neprijatne stvari, ovde iskušenja; jer dobro nevinosti, koje je pretstavljeno pashalnim jagnjetom, ne može da bude usvojeno ni od koga osim preko iskušenja; presni hleb označava takvo dobro koje, zato što je usvojeno preko iskušenja, trebalo je da se jede sa gorkim zeljem (travama); osim toga, to je kasnije bio njima hleb nevoljnički, kao mana (Zak. Ponovljeni VII.15,16; XVI.3), jer je bio bez kvasca, to jest, bez ijedne obmane od zla; jer čovek ne bi podneo čistu istinu i čisto dobro. Da gorko zelje označava neugodne stvari, jasno je iz Isaije, *teško onima koji zlo zovu dobro, a dobro zlo* (V.20). Ponovo, *Ne će piti vina uz*

pjesme, ogrknuće silovito piće onima koji ga piju (XXIV.9). Da gorke stvari označavaju neprijatne stvari kod iskušenja, vidi se iz ovih reči u Knjizi Izlaska, Odande dođoše u Maru, ali ne mogoše piti vode u Mari, jer bješe gorka. Tada stade narod vikati na Mojsija, gorerći: šta ćemo piti? A Mojsije zavapi ka Jehovi, a Jehova mu pokaza drvo, te ga metnu u vodu, i voda posta slatka. Ondje im dade uredbu i zakon, i ondje ga okuša (iskuša) (XV.23-25). Isto tako kod Jovana, I treći anđeo zatrubi, i pade s neba velika zvijezda, koja goraše kao svijeća, i pade na trećinu rijeke i na izvore vodene. I ime zvijezdi bješe Pelen; i trećina vode posta pelen, i mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijahu grke (Otkr. VIII.10,11); grke vode ovde označavaju neprijatne stvari u iskušenjima; ljudi koji pomriješe od voda, stoje za one koji su pali u iskušenjima.

7855.*I neka jedu, označava uživanje. Ovo se vidi iz onoga što je rečeno gore, br. 7849.*

7856.*Nemojte jesti sirovo, označava ne bez ljubavi. Ovo se vidi iz značenja jesti, što označava uživanje (br. 7849); i iz značenja sirovog, što označava bez dobra ljubavi. Da sirovo ima ovo značenje, jasno se vidi iz značenja pečenog na vatri, što označava dobro ljubavi (vidi gore, br. 7852); sirovo je ono što nije pečeno na vatri, što označava dobro ljubavi (vidi br. gore, br. 7852); pošto je sirovo ono što nije pečeno na vatri, stoga označava ono što je bez ljubavi.*

7857.*Ni u vodi kuhano, označava da ne će poticati od istine koja pripada veri. Ovo se vidi iz značenja voda, koje označavaju istine koje pripadaju veri (vidi br. 2702,3058,3424,4976,5668); otuda skuhanu u vodi označava ono što potiče od dobra koje dolazi od istine vere; ovo se dobro razlikuje od dobra koje pripada ljubavi, koje je označeno pečenim na vatri (br. 7852). Sve duhovno dobro potiče ili od vere, to jest, kroz veru, ili od ljubavi. Kada se čovek nanovo rađa, dobro kod njega potiče od istine vere, jer on tada čini /dobro/ u skladu s istiniom, a ne iz osećanja istine, nego iz poslušnosti, jer je tako zapovedeno; ali posle, kada se preporodi, on to čini iz osećanja, stoga iz ljubavi. Ova dva stanja se vrlo razlikuju u Reči, zato što čovek ne može da bude u oba u isto vreme. Onaj ko je u prvom stanju, ne može biti u drugom, pre nego se rodi nanovo; a onaj ko je u drugom, ako se vrati u prvo, gubi osećanja da čini dobro iz ljubavi, i to zamenjuje stanje*

vere koja je samo služilo da bi ga uvelo u dobro, pa stoga pada ispod i toga stanja. Ovo je, u unutrašnjem smislu, označeno Gospodovim rečima kod Mateje, *neka onaj koji je na krovu ne silazi u kuću da nešto uzme; niti onaj koji je u polju vraća da se vraća da uzme haljine svoje* (Matt. XXIV.17,18); isto tako /to je označeno/ Lotovom ženom koja se okrenula natrag (Luka XVII.31,32). Iz ovoga se može razumeti šta je označeno uživanjem dobra koje dolazi od dobra koje dolazi od istine vere, što je označeno jedenjem mesa pečeniog na vatri, a ne skuhanog u vodi. Pošto prinosi i žrtve paljenice označavaju bogoštovanje Gospoda iz vere i ljubavi, što označava bogoštovanje od vere, a žrtve paljenice bogoštovanje iz ljubavi, i pošto jela napravljena od žrtava predstavljaju glorifikaciju Gospoda i radost zbog uživanja dobra od Njega, to je bilo dopušteno u ovim prilikama kuhati meso, jer glorifikacija Gospoda, i radost zbog uživanja dobara, proističu od osećanja istine koja pripada veri, kao is svako ispovedanje /vere/. Da se meso žrtava kuhalo, vidi Knjigu Izlaska XXIX.31,32; 1 Samuilova II.13,15; 1 o Carevima XIX.21. Takvo je značenje kuhonog kod Zaharije, *I svi će lonci u Jerusalimu i u Judi biti svetinja Jehove nad vojskama, i svi koji hoće da prinesu žrtvu dolazeći uzimaće ih i kuhati u njima; i u taj dan ne će više biti Hananejaca u domu Jehovinom nad vojskama* (XIV.21).

7658. *Nego pečeno na vatri*, označava da treba da dolazi od ljubavi. Ovo se vidi iz značenja pečenog na vatri, što označava dobro koja potiče od ljubavi (vidi gore. br. 7852).

7859. *I s glavom, i s nogama, i s drobom*, označava počev od najdubljeg pa do spoljašnjeg. Ovo se vidi iz značenja glave, kada se kaže, i s nogam, i s drobom, što označava najdublje, jer je ono najviše, a u duhovnom smislu najviše je ono najdublje (br. 2148,3084,4599,5146); da glava označava ono što je unutrašnje, a noge ono što je spoljašnje, vidi br. 6436; i iz značenja noga, koje označavaju spoljašnje, jer su noge, u odnosu na glavu, niže stvari pa označavaju spoljašnje stvari; i iz značenja utrobe, što označava delove koji su još niže, kao što su trbuh i creva. Zapovest da se peče s glavom, i s nogama, i s drobom, predstavljala je da unutrašnje i spoljašnje stvari mora da budu povezane, to jest, mora da se ujedine. Unutrašnje su stavri one koje pripadaju unutrašnjem čoveku, dok su spoljašnje

one koje pripadaju spoljašnjem čoveku; ili, unutrašnje su stvari one koje pripadaju duhovnom čoveku, dok su spoljašnje one koje pripadaju prirodnom čoveku. Ovi mora da se povežu, to jest, da deluju kao jedinstvo, da bi čovek bio u Gospodovom carstvu; one su odvojene onda kada spoljašnji ili prirodni čovek deluje drugačije nego što to hoće duhovni ili unutrašnji čovek. Iz ovih se razmatranja vidi šta je označeno zapovešću da se pashalno jagnje mora ispeći na vatri, s glavom, i s nogama, i s drobom; drobom se označava još više spoljašnje Prirodno, ili Čulno. Da postoji Božanska tajna u ovim zapovestima, svako može da vidi, jer je pashalno jagnje najsvetija stvar u toj Crkvi; ova se sveta tajna ne pokazuje osim preko duhovnog značenja stvari i reči, kako su ovde objašnjene.

7860. *I ništa nemojte ostaviti do jutra*, označava trajanje ovoga stanja pre stanja ilustracije (prosvetljenosti) u nebu. Ovo se vidi iz značenja jutra, što označava nebo i stanje ilustracije tamo /u nebu/ (vidi br. 2405,5740,5962); da ne ostaviti ništa do jutra označava trajanje toga stanja, očito je, jer tada će prestati prethodno stanje. Unutrašnji smisao, kao što je pokazano, govori o oslobađanju od napadanja na one koji su u duhovnoj Crkvi: stanje njihovog oslobađanja pretstavljeno je pashom, dok je stanje njihovog uzdizanja u nebo pretstavljeno ulaskom u zemlju Hanansku; na ovo se stanje misli pod jutrom. Ova su dva stanja sasvim različita, kao što se razlikuju sredstvo koje vodi cilju, i sam cilj; kada se pokaže cilj, tada se ispunjava ono što se odnosilo na sredstvo. Iz ovih je razmatranja jasno zašto je bilo zapovedeno da ne ostane ništa do jutra.

7861. *Ako bi šta ostalo do jutra, spalite na vatri*, označava posredno stanje koje vodi cilju kroz iskušenja. Ovo se vidi iz značenja onoga što ostane do jutra, što označava stanje posredno koje vodi poslednjem, a to je uzdizanje u nebo, jer jutro označava uzdizanje u nebo i ilustraciju /u nebu/ (br. 7860); vreme pre jutra označava stoga posredno stanje; u ovome je stanju bilo dopušteno uživati u onome što je ostalo, ili to jesti, ali ne posle; - i iz značenja spaliti ognjem, što označava pretrpeti iskušenja. Iskušenja su označena sagorevanjem na vatri, jer se čišćenje izvodi vatrom, jer kada je čovek u iskušenjima, on je i u požudama, koje su vatre.

7862.*I ovako jedite*, uživanje u stanju odvojenosti od zlih koji su napadali, i čuvanju /toga stanja/. Ovo se vidi iz značenja jedenja, što označava uživanje (vidi gore, br.7849). Pošto se sada govori o odlasku iz Egipta, a odlazak označava odvajanje od onih koji napadaju, stoga je ovo stanje označeno sa, I ovako jedite; da to označa i čuvanje, to je očito.

7863.*Opasani*, označava u pogledu unutrašnjeg /uma/. Ovo se vidi iz značenja slabina, koje označavaju ono što se odnosi na bračnu ljubav (br. 3021,4277,5050-5062), stoga /označava/ ono što pripada ljubavi prema dobru i istini, jer bračna ljubav od njih potiče (vidi br. 686,2618,5054). Iz ovoga razloga, a i stoga što su slabine iznad nogu, koje označavaju spoljašnje (o čemu vidi niže), one stoga označavaju unutrašnje. Biti opasan oko slabina označava biti spreman da se primi influks dobra i istina od Gospoda, i postupati u skladu s influksom; svako opasivanje i stavljanje pojasa označava spremnost da se prima i da se deluje, jer su tada sve stvari u opšte i posebno dovedene u red; drugačije je kada nisu opasani.

7864.*Obuća da vam je na nogu*, označava u pogledu spoljašnjeg. Ovo se vidi iz značenja obuće, što označava spoljašnje ili poslednje stvari Prirodnog, koje pokrivaju unutrašnje Prirodnog; i iz značenja nogu, koje označavaju Prirodno (vidi br. 2162,3147,4938-4952).

7865.*I štap u ruci*, označava u pogledu sredstva. Ovo se vidi iz značenja štapa u ruci, što označava sredstvo, kada se govori u putovanju i o biti došljak; a kada se pominju slabine i obuća na nigama, to označa unutrašnje i spoljašnje.

7866.*I jedite hitno (hitajući)*, označava osećanje odvojenosti. Ovo se vidi iz značenja hitnje (žurbe), jer hitnja dolazi od osećanja (vidi br. 7695); u ovom slučaju, osećanja odvojenosti, jer je od onih koji napadaju, a koji su označeni Egipćanima.

7867.*Jer je prolazak Jehovin*, označava prisustvo Gospoda, i oslobađanje kroz Njega. Ovo se vidi iz onoga što je već rečeno, osobito o oslobađanju kroz Gospodov dolaza, onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi (br. 6854,6303, 6905).

7868. Stihovi 12-16. *Jer ću proći po zemlji Egipatskoj tu noć, i pobiću sve prvence u zemlji Egipatskoj od čovjeka do živinčeta, i sudiću svijem bogovima Egipatskim, ja Jehova. A krv ona biće vam znak na kućama u kojima ćete biti; i kad vidim krv, proći ću vas, te ne će biti među vama pomora, kad stanem ubijati po zemlji Egipatskoj. I taj će vam dan biti za spomen, i praznovaćete ga od koljena do koljena; praznujte ga zakonom vječnijem. Sedam dana jedite hljebove prijesne, i prvoga dana uklonite kvasac iz kuća svojih; jer ko bi što jeo što sa kvascem od prvoga dana do sedmoga, istrijebiće se duša ta duša iz Izrailja. Prvi dan biće sveti sabor; tako i sedmi dan imaćete sveti sabor; nikakav posao da se ne radi u te dane, osim što treba za jelo svakoj duši, to ćete samo gotoviti. Jer ću proći po zemlji Egipatskoj, označava prisutnost kod onih koji napadaju; tu noć, označava stanje njihovoga zla; i pobiću sve prvence u zemlji Egipatskoj, označava prokletstvo (osudu) onih koji su u veri odvojenoj od ljubavi prema bližnjemu; od čovjeka do živinčeta, označava njihove zle požude, od unutrašnjih do spoljašnjih; i sudiću svijem bogovima Egipatskim, ja Jehova, označava Gospoda, da je On jedini Bog. A krv ona biće vam znak na kućama u kojima ćete biti, označava svedočenje volje od dobra; i kad vidim krv, označava opažanje te istine od strane onih koji donose prokletstvo; proći ću vas, označava da će uteći odatle; te ne će biti među vama pomora, označava da prokletstvo iz paklova se neće osećati; kad stanem ubijati po zemlji Egipatskoj, označava kada budu prokleti oni koji su u veri odvojenoj od ljubavi prema bližnjem; I taj će vam dan biti za spomen, označava kvalitet toga stanja u bogoštovanju; i praznovaćete ga, označava bogoštovanje Gospoda zbog oslobođenja od prokletstva; od koljena do koljena, označava u onim stvarima koje pripadaju veri i ljubavi prema bližnjemu; praznujte ga zakonom vječnijem, označava bogoštovanje Gospoda u skladu s redom neba za one koji su u duhovnoj Crkvi. Sedam dana, označava ono što je sveto; jedite hljebove prijesne, čišćenje od obmana; i prvoga dana uklonite kvasac iz kuća, označava da apsolutno ništa lažno neće biti u dobru; jer ko bi što jeo što sa kvascem, označava onoga koji usvoji obmanu; od prvoga dana do sedmoga, označava potpuno sveto stanje; istrijebiće se duša ta iz Izrailja, označava da će taj biti odvojen od onih koji su u duhovnoj Crkvi, i da će biti proklet; Prvi dan biće sveti sabor, označava da će u početku svi biti zajedno; tako i sedmi dan imaćete*

sveti sabor, označava na kraju stanja; *nikakav posao da se ne radi u te dane*, označava uzdržavanje od zemaljskih i svetskih stvari; *osim što treba za jelo svakoju duši*, označava kada se usvoji duhovno i nebesko dobro; *to ćete samo gotoviti*, označava da će se tada posvetiti samo tim stvarima.

7869. *Jer ću proći po zemlji Egipatskoj*, označava prisustvo kod onih koji napadaju. Ovo se vidi iz značenja prolaziti kroz, kada je to kroz zemlju i kada Jehova prolazi, što označava prisustvo; i iz značenja Egipćana, što označava one koji su napadali one u duhovnoj Crkvi (vidi br. 6692,7097); oni su ovde označeni zemljom Egipatskom.

7870. *Tu noć*, označava stanje njihovoga zla. Ovo se vidi iz značenja noći, što je stanje kada vlada samo zlo i obmana ; jer noć je suprotna danu, a gusta tama svetlosti; a dan i svetlost označavaju /stanje/ kada vlada istina i dobro; otuda noć označava i poslednje vreme Crkve, jer tada vladaju obmana i zlo, pošto nema istine i ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 2353,6000): noć označava i potpuno pustošenje (br. 7776), i prokletstvo (br. 7851). Iz ovoga se jasno vidi da se stanje onih koji su u paklu, naziva noć; ne da tamo vlada gusta tmina, jer oni vide jedan drugoga, nego zato što se stanje istine i dobra, koje je u nebima, naziva dan, pa se stoga stanje obmane i zla naziva noć: gusta tmina prevladava tamo gde nema svetlosti iz neba koja bi se ulivala otuda; jer se tada njihovo sopstveno svetlo (lumen) gubi, i postaje gusta tama. Svetlo (lumen) u kojoj oni vide, ono doista dolazi od Gospoda kroz nebo, jer u drugom životu svetlost dolazi samo iz toga izvora /od Gospoda/, oi ona se kod onih koji su u paklu, prima, zato što imaju sposobnost da razumeju . Njihova sposobno da razumeju istinu njima ostaje, kod svakoga, ma koliko da su u zlu ili u obmani; ali kad nebeska svetlost ulazi iz ove sposobnosti u volju, to jest, kada ne će da razumeju, i kada uđe u zlo i obmanu kod njih, ova se nebeska svetlo pretvara u lumen (slabo svetlo) koja je kao svetlo od užarenoga ugljevlja; koja se lumen , kao što je primećeno, pretvara u gustu tminu kada se tu ulije svetlost neba. Da u paklovima postoji svetlo koje je kao od užarenoga ugljevlja, vidi br. 1528,3340,4418,4531; a da se ova lumen pretvara u gustu tamu, kada tu prodre svetlost neba, vidi br. 1783,3412,4533,5057,6000. Iz ovih se razmatranja može videti, da u drugom životu svako ima svetlost u skladu s

njegovom sposobnošću da razume i da bude poučen u istinama od dobra, ili u obmanama od zla.

7871. *I pobiću sve prvence u zemlji Egipatskoj*, označava prokletstvo onih koji su u veri odvojenoj od ljubavi prema bližnjemu. Ovo se vidi iz značenja pobiti, što označava prokletstvo, jer pobiti znači ubiti ili usmrtiti, a smrt u duhovnom smislu označava prokletstvo (vidi br. 6119); i iz značenja prvenca, kada se odnosi na Egipćane, koji predstavljaju one koji su u obmanama od zla, što označava veru bez ljubavi prema bližnjem (vidi br. 3325,7039.7766,7778,7779). Da u pravom smislu, prvenac, kada se govori o duhovnoj Crkvi, označava veru koja dolazi od ljubavi prema bližnjemu, vidi br. 367,2435,6344,7035; stoga, u obrnutom smislu, prvenac označava veru bez ljubavi prema bližnjemu.

7872. *Od čovjeka do živinčeta*, označava njihove zle požude, unutrašnje i spoljašnje. Ovo se vidi iz značenja izraza, od čovjeka do živinčeta, što označava osećanje unutrašnjeg i spoljašnjeg dobra (vidi br. 7424,7523); jer čovek (homo) označava osećanje unutrašnjeg dobra, a živinče (domaća životinja) osećanje spoljašnjeg dobra; stoga, u obrnutom smislu, kao ovde gde se govori o Egipatskim prvincima, oni označavaju zla osećanja, ili unutrašnje i spoljašnje požude. Da životinje označavaju dobra osećanja, a u obrnutom smislu, zla osećanja ili požude, vidi br. 45,46,142,246,3519,5198).

7873. *I sudiću svijem bogovima Egipatskim*, označava njihove obmane koje treba da budu proklete. Ovo se vidi iz značenja bogova, što označava obmane (o čemu niže); i iz značenja suditi, što označava prokleti, jer osuditi ili presuditi je ili na život ili na smrt; na život je spasenje, na smrt je prokletstvo. U Reči se bogovi često pominju: kada se anđeli nazivaju bogovima, označavaju se istine (vidi br. 4295,4402,7268), otuda u obrnutom smislu, bogovi kod naroda (Neznabožava) označavaju obmane (br. 4402,4544). Razlog da se istine nazivaju bogovima je to, što istina proizilazi od Božanskog samog, i ona je u sebi Božanska, stoga se oni koji je primaju, nazivaju bogovima; ne da su oni bogovi, nego da je istina u njima Božanska; otuda to, da je u izvornom jeziku izraz za Boga Elohim, u množini. Božansko samo je Božansko Dobro, ali ono što proističe od njega je Božanska

Istina, koja ispunjava celo nebo. Pošto izraz bog znači istinu, to on u obrnutom smislu označava obmanu.

7874.*Ja Jehova,* označava Gospoda da je On jedini Bog. Ovo se vidi iz onoga što je ranije objašnjeno (br. 7401,7444,7598,7661).

7875.*I krv ona biće vam znak na kućama, u kojima ćete biti,* označava svedočenje (testiranje) volje od dobra. Ovo se vidi iz značenja biti za znak, što označava svedočenje; i iz značenja kuća, koje označavaju ono što pripada volji od dobra (vidi gore br. 7848).

7876.*I kad vidim krv,* označava opažanje te istine od strane onih koji proklinju. Ovo se vidi iz značenja videti, što označava opažati (vidi br. 2150, 2325, 2807, 3764, 4723, 5400); da to označava opažanje od strane onih /paklenih duhova/koji proklinju, videće se iz onoga što sledi, kao i iz značenja krvi, koja označava istinu od dobra nevinosti (ako gore, br. 7846). Rečeno je šta je istina dobra nevinosti. Dobro nevinosti je dobro ljubavi prema Gospodu, jer oni koji su u toj ljubavi, ti su u nevinosti. Otuda to, da oni koji su u najdubljem ili trećem nebu, da su u nevinosti više od ostalih, jer su oni u ljubavi prema Gospodu. Zbog nevinosti, oni koji su u tome nebu, izgledaju drugina kao mala deca, a u stvari oni su najmudriji u celom nebu (vidi br. 2306), jer nevinost počiva u mudrosti (br. 2305, 3495, 4797). Istina dobra nevinosti i kojoj su oni, nije istina vere, nego dobro ljubavi prema bližnjemu, jer oni koji su u trećem nebu, oni ne znaju šta je vera, stoga ni šta je njena istina, jer su oni u opažanju istine vere, iz onoga što oni trenutno znaju da li je nešto ovako ili onako, niti pak oni umuju niti raspravljaju o tome da li nešto tako ili ne; ono što je u opažanju na ovaj način, to nije stvar znanja. Drugačije je sa duhovnim /anđelima/ koji su u drugom nebu; ovi se vodi istinom koja pripada veri ka dobru koje pripada ljubavi prema bližnjemu, pa stoga oni umuju o otome da li je nešto istina ili nije, jer oni ne opažaju njeno poreklo, pa tako istina njima postaje znanje, i to nazivaju doktrinama vere. Da su oni koji su u trećem nebu u opažanju istine vere pa stoga se ne pozivaju na znanje, vidi br. 202, 337, 2715, 3246, 4448. Kako to da Jehova koji kaže I ću videti, govoreći o Sebi, označava opažanje onih koji uzrokuju prokletstvo, koje u stvari uzrokuje pakleni duhovi, može se videti iz onoga što je već pokazano, naime, da se zlo pripisuje Jehovi ili

Gospodu, iako od Njega ne dolazi nikakvo zlo, nego od pakla (vidi br. 3447, 6991, 7533, 7632, 7643). Kada zlo dopušta onaj koji je u stanju da ga ukloni, onda izgleda kao da dolazi od Njega koji ga dopušta: tako je i u slučaju Egipatskih prvenaca koji su predati smrti (pobijeni); ovo se pripisuje Jehovi, jer se kaže, *Jer ću proći po zemlji Eripatzskoj tu noć, i pobiću sve prvence u zemlji Egipatskoj..... A oko pola noći pobi Jehova sve prvence u Egiptu od prvenca Faraonovog koji ščaše sjedjeti na prijestolu njegovu do prvenca sužnja u tamnici (u jami)* (stihovi 12,29), ali ipak u ovome stihu/ stih 23/, kaže da to čini onaj koji ubija /krvnik/, naime, *Ja ću proći ona vrata, i ne ću dati krvniku da uđe u kuće vaše da nas ubija /stih 23/.* Sličan je slučaj i s pustošenjem u drugom životu, kao i sa prokletstvom i bacanjem u pakao što je, u unutrašnjem smislu, označeno pomorima, smrću prvenaca, i potapanjem u Crvenome Moru. Jehova ili Gospod ne pustoši nikoga, a još manje proklinje i baca u pakao, nego to čini sam zli duh; to čini zlo koje je u njemu. Otuda to, da se izrazom videću krv označava opažanje od strane onih koji uzrokuju prokletstvo. Što se tiče dopuštanja, to se ne može objasniti u malo reči, jer u tome ima mnogo tajni. Kada se zli /duhovi/ osuđuju i kada se muče, dozvola za to nije data od onoga ko to hoće, nego od onoga ko to ne će a koji zbog cilja, a to je spasenje celog ljudskog roda, ne može da pomogne, jer bi to bili činiti zlo , što je sasvim protivno Božanskom. Ali, po Božanskoj milosti Gospodovoj, više će biti o tome rečeno u na drugome mestu.

7878.*Proći ću vas*, označava da će prokletstvo pobeći otuda, naime, prokletstvo koje je dolazi od paklova. Ovo se vidi iz značenja proći (mimoići), kada se kaže za prokletstvo, koje će bežati odatle. Tako isto i sfera prokletstva , koja izbija iz paklova, mimoilazi (beži) od onih koji od Gospoda u istini i dobru; jer prokletstvo se uliva u one koji su u istini i dobru; jer oni suprotni, jedan beži od drugoga. Na taj način sve uredbe o pashalnom jagnjetu, pečenje i jedenje, kao i krv na dovratnicima i pravogu, na ovo se odnose, - da će krvnik (onaj koji ubija) mimoići njihove kuće, a u unutrašnjem smislu znači da će ono biti izuzeti od prokletstva; naime, oni su bili pripremljeni radi cilja, naime, da bi prokletstvo pobeglo od njih (da bi ih mimoišlo); proces pripreme se tu opisuje, u unutrašnjem smislu, uredbama u odnosu na pashalno jagnje.

7879. *Te neće biti među vama pomora (pomor vam ne će biti krvnik),* označava da prokletstvo od pakla ne će uticali (ulivati se). Ovo se vidi iz značenja pomora, što označava prokletstvo, jer je ovaj pomor bio smrt prvenaca u Egiptu (vidi br. 7778); i iz značenja krvnika (pomora koji ubija), što označava pakao koji uzrokuje prokletstvo. U pogledu pakla koji uzrokuje prokletstvo, ovakav je slučaj: Prokletstvo zlih /duhova/ u drugom životu i njihovo bacanje u pakao ne dolazi neposredno od duha koji je u zlu (koji je zao), nego od paklova. Sva zla koja su tamo, nastaju zbog influksa od paklova, i nijedno bez toga influksa; a ona /zla/ nastaju u skladu sa stanjem zla u kojemu su duhovi koji se pustoše i koji postaju prokleti; a stanje zla je u skladu sa lišavanjem dobra i istine. Komunikacija sa paklovima se odvija u skladu sa tim stanjem. *(prim. prev. Fraza, lišavanje dobra i zla, treba da se ovako razume: zli duhovi se lišavaju znanja o dobru i istini kao i spoljašnjih i licemernih dobrih dela koja služe za njihovu vezu s nebom, a preko čega lakše napadaju dobre duhove. To im se dobro i istina oduzimaju /oni ih se više ne sećaju/, kako bi ostavili na miru dobre, i živeli među sebi sličnima u paklovima);* a paklovi su uvek spremni da nanesu zlo; jer nanošenje zla je njihovo najveće uživanje u životu. Pošto su paklovi takvi, Gospod ih drži zatvorenima; jer da su optvoreni, ceo bi ljudski rod nestao, jer paklovi neprestano dišu uništenjem svih. Kada su sedamdeset hiljada ljudi (viri) nestali u pomoru zbog toga što je David prebojao ljude (2 Samuilova XXIV.), i kada su sto osamedest pet hiljada bili ubijeni u okolu od Asiraca (2 o Carevima XIX.35), to je bio uticaj od paklova, koji su tada bili otvoreni. To bi se i danas dogodilo, kada bi se oni otvorili; stoga ih Gospod drži zatvorene. Prokletstvo ne može da utiče (da se ulije) u one koje Gospod drži u dobru i istini, što je označeno rečima, ne će biti među vama pomora, što se vidi upravo gore, br. 7878.

7880. *Kada stanem ubijati po zemlji Egipatskoj,* označava kada budu prokleti oni koji su u veri odvojenoj od ljubavi prema bližnjemu. Ovo se vidi iz onoga što je gore rečeno, br. 7871.

7881. *I taj će vam dan biti za spomen,* označava kvalitet toga stanja u bogoštovanju. Ovo se vidi iz značenja dana, a što označava stanje (vidi br.

23,487,488,5962,6110); i iz značenja za spomen, što označava kvalitet (vidi br. 6888).

7882.*I praznovaćete ga Jehovi*, označava bogoštovanje Gospoda zbog oslobađanja od prokletstva. Ovo se vidi iz značenja praznovati Jehovi, što označava bogoštovanje Gospoda, i to baš zbog oslobađanja od prokletstva, jer zbog toga je to postao praznik (svetkovina). Da je pasha ustanovljena zbog oslobođenja kroz Gospoda onih koji su bili u duhovnoj Crkvi, vidi br. 7867.

7883.*Od koljena do koljena*, označava u onim stvarima koje pripadaju veri i ljubavi prema bližnjemu. Ovo se vidi iz značenja koljena (pokolenja), što označava stvari vere i ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 613,2020,2584,6239).

7884.*Praznujte ga zakonom vječnijem*, označava bogoštovanje Gospoda u skladu sa redom u nebu za one koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja zakona vječnoga, što označava red u nebu (nebeski red) (o čemu niže); i iz značenja praznovati, što označava bogoštovati Gospoda (vidi upravo gore, br. 7882), i jer se to kaže sinovima Izrailjevim da oni treba da ga praznuju, tu se misli na one koji pripadaju duhovnoj Crkvi. Zakon (uredba) vječni označava red u nebu (nebeski red), jer su se svi zakoni (uredbe) zapovedeni sinovima Izrailjevim, ulivali iz reda u nebu. Pod bogoštovanjem u skladu s nebeskim redom (redom u nebu) misli se na činjenje dobra u skladu sa Gospodovim zapovestima. U sadašnje vreme, bogoštovanje Gospoda znači uglavnom bogoštovanje ustima u nekom hramu, ujutro i uveče. Međutim, suštinski, bogoštovanje Gospoda nije u tome, nego u životnim službama, koje bogoštovanje je u skladu sa redom u nebu. I bogoštovanje ustima je bogoštovanje, ali ono nema vrednosti osim ako postoji i bogoštovanje životom, jer ovo bogoštovanje je iz srca; prvo, da bi postalo bogoštovanje, treba da proizlazi od drugoga.

7885.*Sedam dana*, označava ono što je sveto. Ovo se vidi iz značenja sedam, što obuhvata ono što je sveto, i sedam dana, što označava ono što je sveto, vidi br. 395,433,716,881,5265,5268.

7886. *Jedite hljebove prijesne (beskvasne)*, označava čišćenje od obmana. Ovo se vidi iz značenja prijesnih hljebova, što označava čišćenje od obmana (vidi br. 2342).

7887. *I prvoga dana uklonite kvasac iz kuća svojih*, označava da apsolutno ništa lažno ne sme da bude u dobru. Ovo se vidi iz značenja prvoga dana, što označava početak toga stanja (da dan označava stanje, vidi gore, br. 7881); iz značenja kvasca, što označava obmanu, o čemu niže; i iz značenja kuće, što označava dobro (vidi br. 2233,2234,7835,7848). Iz ovoga je jasno da reči, I prvoga dana uklonite kvasac iz kuća svojih, označavaju da od samoga početka toga stanja ne sme da bude ništa lažno u dobru. Što se tiče dobra, slučaj je ovakav: Dobra su beskonačna po raznovrsnosti, i ona su onakva kakve su njihove istine; otuda to, da dobro dobija onakav karakter kakv su istine koje u njega ulaze. Istine koje u njega ulaze, retko su prave, nego su izgledi istine, a koji su isto tako obmane, ali nisu suprotne istinama; međutim, kada se ove uliju u dobro, a što je slučaj kada se život oblikuje prema njima, u stanju neznanja u kome su oni koji su nevini, i kada je cilj činiti dobro, na njih Gospod ne gleda kao na obmane, niti ih u nebu smatraju obmanama, nego ih smatraju sličnostima istini, i primaju ih kao istine, u skladu sa kvalitetom nevinosti: otuda dobro dobija svoj kvalitet. Iz ovih se razmatranja vidi na šta se misli pod po izrazom, da neće biti ništa lažno u dobru.

7888. *Jer ko bi god jeo što s kvascem*, označava ko god usvoji obmanu. Ovo se vidi iz značenja jesti, što označava usvajanje (vidi br. 2487,3396,4745); i iz značenja onoga što je sa kvascem (ukvasalog), što označava obmanu (vidi gore, br. 7887).

7889. *Istrijebiće se duša ona iz Izrailja*, označava da će taj biti odvojen od onih koji su u duhovnoj Crkvi, i da će biti proklet. Ovo se vidi iz značenja biti istrebljen (otkinut), što označava biti odvojen, a isto tako i proklet; i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, što označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi, o čemu često gore. Razlog da onaj koji ima obmanu u dobru mora da se odvoji i prokune je u tome, što ako u dobru ima obmane, a što je označeno kvascem, to ga čini pogodnim da prima zlo iz paklova koji donose prokletstvo. Da kada se oni / iz duhovne Crkve/ oslobađaju od onih koji ih napadaju, tada se prokletstvo uliva sa svih strana, a oni

koji su u pravom dobru, ili u dobru bez obmane, prelaze netaknuti prikletstvom, o tome vidi br. 7878.

7890.*Od prvog dana do sedmog dana, označava puno sveto stanje. Ovo se vidi iz značenja sedam dana, što označava sveto stanje (vidi gore, br. 7885), a isto tako i puno stanje (br. 6508), što je isto tako označeno i sedmicom. Da sedmica označava jedan ceo period ili manje, od početka do kraja, vidi br. 2044,3845.*

7891.*Prvi dan biće sveti sabor, označava da će u početku svi biti zajedno. Ovo se vidi iz značenja prvoga dana, što označava početak, naime, osobađanja od onih koji napadaju, a kroz to i od prokletstva; i iz značenja svetoga sabora, što označava da će svi biti zajedno. Sabor se sazivao zato što da bi svi Izrailjci bili zajedno, i kako bi na taj način predstavljali nebo, jer u ovim prilikama su bili podeljeni na plemena, a plemena na porodice, a porodice na kuće. Da je nebo bilo predstavljeno, sa tamošnjim društvima, kroz plemena, porodice, i kuće sinova Izrailjevih, vidi br. 7836; zato su se ovi sabori nazivali svetima, i održavali su se na svakoj svetkovini (Levitska XXIII.27,36; Brojevi XXVIII.26;XXIX.1,7,12). Zbog ovih okolnosti, svetkovine su nazivali svetim saborima, jer je bilo zapoveđeno da na njima budu svi muškarci. Da su se svetkovine nazivale svetim saborima, vidi se kod Mojsija, *Tri puta godišnje neka dođe svako muško pred Jehovu Boga tvojega na mjesto koje izbere: na praznik prijesnih hljeboba, na praznik nedjelja i na praznik sjenica; ali niko da ne dođe prazan pred Jehovu* (Zak. Ponovljeni XVI.16).*

7892.*Tako i sedmi dan imaćete sveti sabor, označava na ovaj način kraj stanja. Ovo se vidi iz značenja sedmoga dana, koji je bio poslednji dan svetkovine, što je označavalo kraj. Šta je označeno svetim saborom, rečeno je maločas gore, br. 7891.*

7893.*I nikakav posao da se ne radi u te dane, označava uzdržavanje tada od zemaljskih i svetskih stvari. Ovo se vidi iz značenja posla i rada, koji bi kao cilj imali svetske i zemaljske stvari, stoga se *nikakav posao ne će raditzi u te dane*, što označava uzdržavanje od takvih stvari. Razlog da je tako strogo bilo zabranjeno raditi bilo kakav posao na praznike i na Sabate bio je taj, što su u prilikama predstavljali nebeske i duhovne stvari. Ovo stanje (prilika) bilo bi poremećeno da*

su radili neki posao kojemu je cilj svet ili zemlja; jer su reprezentativi Crkve bili ustanovljeni među Jakovljevim potomcima, kako bi se održavala komunikacija između neba i čoveka, a što je cilj radi kojega Crkva postoji. Ova se komunikacija ne bi bila održala da nije bilo pod pretnjom smrti zabranjeno raditi bilo kakav posao u dane svetkovina i Sabata; jer je njihov karakter bio takav, da su njihovi umovi bili zaokupljeni svetskim i zemaljskim stvarima, u koje su bili utonuli svim svojim srcem. Da su stoga bili slobodni da rade u to isto vreme, komunikacija preko reprezentativa bi bila pokvarena i uništena. Ali kasnije su iste svetkovine održavane radi nebeskoga života u takvim prilikama, i radi nauka (doktrine), kako bi u tim prilikama naučili šta su vera i ljubav prema bližnjemu.

7894. *Osim što treba za jelo svakoj duši,* označava kada se usvoji nebesko i duhovno dobro. Ovo se vidi iz značenja jesti , što označava usvajanje (vidi br. 2187,2343,3168,3596,4745). Da ono što je nebesko i duhovno treba da se usvoji, označeno je stvarima koje su ustanovljene u odnosu na pashalno jagnje.

7895. *To ćete samo gotoviti,* označava da će se tada truditi samo oko tih stvari.

7896. *Stihovi 17-20. I držite dan prijesnih hljebova, jer u taj dan izvedoh vojske vaše iz zemlje Egipatske; držite taj dan od koljena do koljena zakonom vječnijem. Prvoga mjeseca četrnaesti dan u večer počnite jesti prijesne hljebove pa do dvadeset prvoga dana istoga mjeseca u večer. Za sedam dana da se ne nađe kvasca u kućama vašim: jer ko bi god jeo s kvascem, istrijebiće se duša ona iz zbora Izrailjeva, bio došljak ili rođen u zemlji. Ništa s kvascem nemojte jesti, nego jedite hljeb prijesni po svijem stanovima svojim. I držite dan prijesnih hljebova,* označava da ne sme da bude obmane; *jer u taj dan izvedoh vojske vaše iz zemlje Egipatske,* označava da je tada bilo stanje ljubavi prema bližnjemu i vere, uz pomoć čega se izvelo odvajanje od onih koji su bili u zlima i u obmanama; *držite taj dan od koljena do koljena zakonom vječnijem,* označava bogoštovanje iz vere i ljubavi prema bližnjem u skladu sa redom u nebu; *Prvoga mjeseca četrnaesti dan,* označava početak svetoga stanja; *u večer,* označava kraj prethodnog stanja i početak novoga; *počnite jesti prijesne hljebove,* označava usvajanje preko dobra od istine očišćene od obmana; *pa do dvadeset prvoga dana istoga mjeseca,* označava kraj toga svetog stanja; *u večer,* označava kraj prethodnog stanja i

početak novoga; *Za sedam dana*, označava celi period ovoga stanja; *da se ne nađe kvasca u kućama vašim*, označava da se apsolutno ništa od obmane ne sme približiti dobru; *: jer ko bi god jeo s kvascem, istrijebiće se duša ona iz zbora Izrailjeva*, označava da jde proklet onaj ko spoji obmanu sa svojim dobrom; *bio došljak ili rođen u zemlji*, označava onoga koji je u Crkvi, bilo da je u njoj rođen ili ne. *Ništa s kvascem nemojte jesti*, označava da se mora sve učiniti da se ne usvoji ni jedna obmana; *nego jedite hljeb prijesni po svijem stanovima svojim*, označava da istina treba da bude usvojene u unutrašnjem /čoveku/, gde je dobro.

7897. *I držite dan prijesnijeh hljebova*, označava da ne će biti obmane. Ovo se vidi iz značenja prijesnijeh hljebova, što označava ono što je očočćeno od sve obmane (vidi br. 2342).

7898. *Jer u taj dan izvedoh vojske vaše iz zemlje Egipatske*, označava da je to bilo stoga što je tada bilo stanje ljubavi prema bližnjemu i vere, preko čega je izvedeno odvajanje od onih koji su bili u zlkma i obmanama. Ovo se vidi iz značenja dana, što označava stanje (vidi gore, br. 7881); iz značenja vojske, što označava stvari koje se odnose na ljubav prema bližnjemu i veri (vidi br. 3448,7236); iz značenja izvesti, što označava biti odvojen; i iz značenja Egipćana, što označava one koji su u zlima i obmanama, kao često gore.

7899. *Držite dan taj od koljena do koljena zakonom vječnijem*, označava bogoštovanje iz vere i ljubavi prema bližnjem u skladu sa Božanskim redom. Ovo se vidi iz značenja držati, što označava bogoštovanje, jer se taj dan držao onda kada se slavila pasha; iz značenja koljena (pokoljenja), što označava one stvari koje pripadaju veri i ljubavi prema bližnjemu (vidi gore, br. 7883); i iz značenja zakona vječnoga u skladu sa Božanskim redom (i ovo vidi gore, br. 7884).

7900. *Prvoga mjeseva četrnaesti dan*, označava početak svetog stanja. Ovo se vidi iz značenja prvoga, što označava početak (kao gore, br. 7887,7891); i iz značenja četrnaestog dana, što označava sveto stanje. Da broj četrnaest označava ono što je sveto, vidi gore, br. 7842, i da dan označava stanje, vidi br. 7881. Broj četrnaest označava ono što je sveto, jer potiče od sedam, koji broj, kada se pomene u Reči, označava ono što je sveto, jer prosti i složeni brojevi označavaju isto (br.

5291,5335,5708). Pošto je pasha (vazam) najsvetija svetkovina, stoga je bilo zapovršeno da treba da se slavi četrnaestog dana meseca, a završi dvadeset i prvo dana, što isto tako označava ono što je sveto. To je bio razlog da se naloži da onaj ko ne može da slavi pashu (vazam) u prvome mesecu, treba da je slavi sledećeg meseca, isto tako četrnaestog dana, o čemu je napisano kod Mojsija, *Ko bi (vir) bio nečist od mrtvaca ili bi bio na daljem putu između vas ili između vašeg natražja, neka slavi vazam (pashu) Jehovi, drugoga meseca četrnaestog dana u večer neka ga slave, s prijesnijem hljebovima i s gorkim zeljem neka ga jedu* (Brojevi IX.10,11).

7901. *U večer*, označava kraj prethodnog stanja, i početak novoga. Ovo se vidi iz značenja večeri, što označava kraj prethodnog stanja i početak drugoga (vidi br. 7844).

7902. *Počnite jesti prijesne hljebove*, označava usvajanje, preko dobra, istine očišćene od obmane. Ovo se vidi iz značenja jesti, što označava usvajanje (vidi br. 2187,3596,4745). Razlog da označava usvajanje istine preko dobra je u tome, što se istina usvaja preko dobra, a dobro dobija svoje kvalitet, kao što je rečeno, od istine, pa stoga, da bi se istina usvajala, to mora da bude preko dobra, a da bi se dobro usvajalo, to mora da ide preko istine. Ovo se vidi iz značenja onoga što je beskvasno, što označava istinu očišćenu od svake obmane (vidi br. 2342). Što se tiče istine očišćene od obmane, treba znati da kod čoveka nikad ne može da bude čista istina, kako zbog toga što obmana neprestano ističe od zla u kome je i koje je u njemu /čoveku/ ukorenjeno, tako i zbog toga što su istine povezana jedna s drugom; pa stoga, ako postoji jedna obmana, a osobito ako ih ima više, istine same su ukaljane njima, te povlače nešto od obmane. Ali se za istinu kaže da je čista od obmane kada ga Gospod drži u dobru nevinosti. A nevinost se sastoji u tome da čovek priznaje da u njemu nema ništa osim zla, i da mu sve dobro dolazi od Gospoda; kao i u tome, da veruje da poznavanje ili opažanje svega, stoga i istine vere, nije od njega samoga, nego od Gospoda. Kada je čovek u ovakvom stanju, obmana se može od njega ukloniti, a istina od Gospoda uvesti. To je stanje koje je označeno beskvasnim hlebom, kao i jedenjem pashalnog jagnjeta.

7903.*Do dvadeset prvog dana istoga mjeseca, označava kraj tog svetog stanja.* Ovo se vidi iz značenja dvadeset i jednog dana, što označava sveto stanje, kao i kraj toga stanja. Označava sveto stanje, jer je proizvod sedam i tri pomnoženo jedno s drugim, a sedam označava ono što je sveto, a to označava i broj tri; da dvadeset i jedan označava kraj toga stanja, očito je, jer je to posljednji dan.

7904.*U večer, označava kraj prethodnog stanja, i početak novoga (kao gore, br. 7901).*

7905.*Sedam dana, označava ceo period ovoga stanja.* Ovo se vidi iz značenja sedam dana, što označava sveto stanje (kao gore, br. 7885), kao i ceo period od početka do kraja, ili puno stanje (br. 728,6508), a na isti način kao i sedmica (br. 2044,3845). Pošto su označene ove stvari, zapovedeno je da ova svetkovina traje sedam dana.

7906.*Da se ne nađe kvasca u kućama vašim, označava da apsolutno ništa od obamne ne će doći blizu dobra.* Ovo se vidi iz značenja kvasca, što označava obmanu (o čemu niže), i iz značenja kuće, koja označava dobro (vidi br. 3652,3720,7834,7835). Da kvasac označava obmanu, može se videti iz odlomka gde se govori o kvascu, kao i iz onoga što se kaže da u uskvasanom i o neuskvasanom kod Mateje, A isus im reče: čuvajte se kvasca farisejskoga i saducejskog. Tada razumješe da ne reče kvasca hljebnoga da se čuvaju, nego nauke farisejke i saducejske (XVI.6,12): ovde kvasac označava lažni nauk (doktrinu). Pošto kvasac označava obmanu, bilo je zabranjeno krv od žrtve prinositi na hljebove uskvasale, i da ne prenoći do jutra žrtva praznika vazama (pashe) (Izlazak XXIII. 18;XXXIV.25), i pošto krv od žrtve označava svetu istinu čistu od svake obmane (vidi br. 4735,6978,7846,7850), to je bilo zapovedeno i da hljeb koji se prinosi ne treba da se peče sa kvascem (Levitska VI. 14-17), i da hljebovi i pogačice treba da budu bez kvasca (Levitska VII.11-13). O onome što se dalje odnosi na uskvasalo i neuskvasalo, treba znati da se čišćenje istine od obmane kod čoveka ne može izvesti bez kvasanja ili fermentacije, tako nazvane, to jest, bez borbe obmane s istinom, i istine s obmanom; nego kada se borba završi, istina pobeđuje, a obmana pada dole kao talog, i tako se istina pročišćava, kao vino koje postaje prozirno posle fermentacije, kada talog padne na dno. Do ove fermentacije ili

borbe najviše dolazi onda kada se stanje kod čoveka menja, naime, kada počne da dela od dobra koje pripada ljubavi prema bližnjemu, a ne od istine koja pripada veri; jer kad čovek postupa od istine vere, stanje još nije pročišćeno, ali je pročišćeno onda kada deluje od dobra koje pripada ljubavi prema bližnjemu, jer tada deluje od volje, dok je pre delovao od razuma. Duhovne borbe ili iskušenja su fermentacije u duhovnom smislu, jer tada obmane pokušavaju da se povežu s istinama; ali ih istizine odbijaju, i na kraju ih bacaju kao na dno, i tako se čiste. U ovome smislu treba razumeti ono što Gospod uči o kvascu kod Mateje, *Carstvo nebesko je kao kvasac koji uzme žena i metne u tri kopanje brašna dok sve ne uskisne* (XIII.33); kopanja označava istinu od koje potiče dobro; i kod Osije, *Svi čine preljubu: kao peč su koju užari hljebar, koji prestane stražiti kada zamijesi tijesto pa dokle uskisne* (VII.4). Jer, kao što je rečeno, do ovakvih borbi ili fermentacija dolazi onda kada je čovek u stanju koje prethodi novom životu, stoga je zapovedeno, *da Do prvoga dana po sedmoj nedjelji muž nabrojite pedeset dana; onda prinsite nov dar Jehovi. Iz stanova svojih donesite dva hljeba za žrtvu obrtanu, od dvije desetine efe bijeloga brašna da budu s kvascem neka budu pečeni; to su prvine Jehovi* (Levitska XXIII.16,17).

7907. *Jer kod bi god jeo što s kvascem, istrijebiće se duša ona iz zbiora Izrailjeva,* označava da je proklet onaj koji pripoji obmanu svome dobru. Ovo se vidi iz značenja jesti, što označava usvajanje (vidi br. 2343,3168,3513 kraj,3513,4745), a tako isto i povezivanje (vidi br. 2187), jer onaj ko usvaja, taj to povezuje sa sobom; iz značenja onoga što je kvasalo, što označava obmanu (vidi gor, br. 7906); iz značenja biti istrebljen (izbačen) , što označava biti odvojen, i biti proklet (vidi br. 7889); iz značenja duše, što označava čoveka; i iz značenja zbora Izrailjeva, što označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 7830,7343). Iz ovih se razmatranja vidi jasno da se rečima, svako ko jede sa kvascem, biće istrebljen iz zbora Izrailjeva, označava da onaj koji pripaji obmanu svome dobru, da će biti odvojen od duhovne Crkve, i proklet.

7908. *Bilo da je došljak ili rođen u zemlji,* označava onoga ko pripada Crkvi, bilo da nije ili da je rođen u njoj. Ovo se vidi iz značenja došljaka, što označava onoga kojega poučavaju u istinama i dobrima Crkve, i koji prima pouke (vidi br.

1463,4444), stoga označava onoga koji nije rođen u Crkvi, ali u nju dolazi; i iz značenja rođen u zemlji, što označava onoga koji je rođen u Crkvi.

7909.*Ništa s kvascem nemojte jesti*, označava da se mora obratiti najveća pažnja da se ne usvoji obmana. Ovo se vidi iz značenja ukvasalog, što označava obmanu (vidi gore, br. 7906); i iz značenja jesti, što označava usvajati sebi (i ovo vidi gore, br. 7907). Česta zabrana da se jede ono što je sa kvascem, kao u stihovima 15,17-19, sadrži nastrožije upozorenje protivu obmane. Razlog da se upozorava da se ne usvoji obmana je to, da bi čovek bio u dobru. Obmana se ne slaže s dobrom, nego ga razara, jer obmana pripada zlu, a istina dobru. Ako se obmana usvoji, to jest, ako se čvrsto veruje, nema primanja dobra nevinosti, stoga ni oslobodađanja od prokletstva. Jedno je usvojiti sebi obmanu, a drugo je biti joj pripojen; oni koji su joj pripojeni, ti je odbacuju kada im se pokaže istina; ali oni koji usvoje obmanu, ti je zadržavaju, i odupiru se istini kada im se ona pokaže. To je stoga razlog da se često zabranjuje jedenje onoga što je sa kvascem.

7910.*Jedite hleb prijesan u stanovima svojijem*, označava da istina treba da se usvoji u unutrašnjem /čoveku/, tamo gde je dobro. Ovo se vidi iz značenja stanova, koji označavaju ono što pripada umu, to jest, inteligenciji i mudrosti (vidi br. 7719), stoga ono što pripada unutrašnjem /čoveku/, jer tamo su inteligencija i mudrost, a tako isto i dobro; i iz značenja jesti beskvasni hleb (pogače), što označava usvajanje istine sebi (vidi nekoliko odlomaka gore). Što se tiče usvajanja koje se postiže u unutrašnjem, i što se tiče dobra tamo, neka se zna, da kod onih koji su u Gospodu, to jest, koji su u životu vere i ljubavi prema bližnjemu, dobro obitava u unutrašnjem /čoveku/, i onoliko koliko je /dobro/ unutrašnje, toliko je dobro čistije i više nebesko, dok istina obitava u spoljašnjem /čoveku/, i što je više spoljašnja kod njih, toliko je istina više lišena dobra; razlog za to je to, što je čovek svojim unutrašnjim u nebu, a u svojim najdubljim on je u Gospodu, dok je svojim spoljašnjim u svetu. Otuda to, da istine koje pripadaju veri, ulaze spoljašnjim putem, dok dobro ulazi unutrašnjim putem (vidi br. 7756,7757), kao i to, da se usvajanje istine izvodi u spoljašnjem, gde je dobro.

7911. Stihovi 21-24. *I sazva Mojsije sve starješine Izrailjske, i reče im: izberite i uzmite i jagnje ili jare po porodicama svojim, i zakoljite vazam (pashu). I uzmite*

kitu izopa i zamočite je u krv, koja će biti u zdjeli, i pokropite gornji prag i oba dovratka krvlju, koja će biti u zdjeli, i ni jedan od vas da ne izlazi na vrata kućna do jutra. Jer će zaći Jehova da bije Egipat, pa kad vidi krv na gornjem pragu i na oba dovratka, proći će Jehova mimo ona vrata, i ne će dati krvniku da uđe u kuće vaše da ubija. I držite ovo kao zakon sebi i sinovima svojim do vijeka. I sazva Mojsije sve starješine Izrailjske, označava rasvetljenje razuma onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi, preko influksa i prisustva istine Božanske; i reče im, označava opažanje; izberite, označava da treba da se prinude; i uzmite i jagnje ili jare, označava primanje dobra nevinosti; po porodicama svojim, označava u skladu s dobrom svake istine; i zakoljite vazam (pashu), označava pripremanje za Gospodovo prisustvo, i oslobađanje koje sledi; I uzmite kitu izopa, označava spoljašnja sredstva preko kojih se može očistiti; i zamočite je u krv, označava svetu istinu koja pripada dobru nevinosti; koja će biti u zdjeli, označava dobro koje je u dobru Prirodnog; i pokropite gornji prag i oba dovratka, označava dobra i istine koje pripadaju Prirodnom; krvlju, koja će biti u zdjeli, označava svetu istinu koja je u dobru nevinosti u Prirodnom; i ni jedan od vas da ne izlazi na vrata kućna, označava da treba da ostanu čvrsti u dobru koje da se ne gleda od istine; do jutra, označava /da treba da se gleda/ prema rasvetljenju. Jer će zaći Jehova, označava prisustvo Božanskoga; da bije Egipat, označava otkuda dolazi prokletstvo onih koji su u veri odvojenoj od ljubavi prema bližnjemu; pa kad vidi krv na gornjem pragu i na oba dovratka, označava opažanje svete istine koja pripada dobru nevinosti u Prirodnom; proći će Jehova mimo ona vrata, označava da će prokletstvo bežati odatle; i ne će dati krvniku da uđe u kuće vaše, označava da se obmana i zlo iz paklova ne će nikako približiti volji; da ubija, označava prokletstvo koje oni sami sebi donose; I držite ovo kao zakon sebi i sinovima svojim do vijeka, označava da sve ovo treba da bude u skladu sa Božanskim redom od sada za one koji pripadaju duhovnoj Crkvi.

7912.*I Mojsije sazva sve starješine (knezove) Izrailjske, označava rasvetljavanje razuma onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi preko influksa i prisustva istine Božanske. Ovo se vidi iz značenja sazvati, kada se kaže o istini Božanskoj, koja označava influks i prisustvo (vidi br. 6177,6840,7390,7451,7721); iz reprezentacije Mojsija, koji označava Božanski Zakon, stoga i Reč i istinu Božansku (vidi*

predgovor Knjizi Stvaranja XVIII., i br. 4859 kraj, 5922,6722,7080,7382); iz značenja starešina, koji označavaju glavne stvari mudrosti i inteligencije koje se slažu s istinom i dobrom (vidi br. 6524,6525,6890), a koje pozvati ili učiniti prisutnim je prosvetliti razum; i iz reprezentacije Izrailja, koji označava duhovnu Crkvu (vidi br. 4286,6426,6637). Iz ovih je razmatranja očito da Mojsijevo pozivanje svih starešina u Izrailju, označava rasvetljenje razuma onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi preko influksa i prisustva instine Božanske.

7913.*I reče im*, označava opažanje. Ovo se vidi iz značenja reči u istorijskim delovima Reči, a što označava opažanje (vidi br. 1791,1815,1819,1822,1898,1919,2080,5687,5877,6251).

7914.*Izberite*, označava da treba da se prinude. Ovo se vidi iz značenja izbrati, kada se kaže o dobru nevinosti koje će primiti oni koji su u duhovnoj Crkvi od Gospoda, a što označava sebe prinuditi; jer dobro nevinosti, koje je dobro ljubavi prema Gospodu, čovek duhovne crkve ne može primiti osim ako se prinudi, jer on teško veruje da je Gospod jedini Bog, i da je Njegovo Ljudsko Božansko; stoga, pošto nije u veri, on ne može da bude ni u ljubavi prema Njemu, niti stoga u dobru nevinosti, osim ako se prisili. Da čovek mora da se prisili, a kada prisiljava samoga sebe, to je od slobode, ali ne kada je prisiljen /od drugih/, vidi br. 1937,1947. Ovo je označeno sa izbrati, naime, malo pashalno jagnje. Da izbrati sadrži neke tajne koje nisu vidljive u smislu slova, to je očito. (prim. prev. pashalno jagnje je kod Hrišćava Uskršnje jagnje, jer je Hrišćanski praznik Uskrsa zamenio Jevrejski praznik Pashe, kod Hrišćana, kao spomen na prelaz iz tame u svetlost, iz stanja greha u greha u novi život u Hristu).

7915.*I uzmite sebi jagnje ili jare*, označava primiti dobro nevinosti. Ovo se vidi iz značenja pashalnog jagnjeta, koje je ovde jagnje ili jare (mlado od stada), što označava dobro nevinosti (vidi br. 3519,3994,7840).

7916.*Po porodicama svojim*, označava u skladu s dobrom od svake istine. Ovo se vidi iz značenja porodica, kada se govori o sinovima Izrailjevim, koji predstavljaju duhovnu Crkvu, a što su dobra od istine, jer dobra te Crkve nazivaju se dobrima od istine. (prim. prev. *Kada neko čini dobro iz poslušnosti prema duhovnoj istini, to*

se naziva dobrom od istine; a kada neko shvata dublju istinu jer čini dela ljubavi prema bližnjemu, onda se kaže da je ta istina od dobra). Porodice imaju ovo značenje, jer u unutrašnjem smislu, ovde se označavaju samo duhovne stvari, to jest, stvari vere i ljubavi prema bližnjemu; u tome smislu, porodice označavaju ono što potiče od dobra preko istine, a što su dobra od istine.

7933.*Kao što je kazao, označava u skladu s obećanjem u Reči. Ovo se vidi iz značenja kazati, kada Gospod govori o nebu, u koji su oni, koji su pripadali duhovnoj Crkvi, trebali da budu uvedeni, prema obećanju u Reči; jer Reč, kako u knjigama Mojsijevim tako i kod Proroka, govori, u unutrašnjem smislu, o oslobađanju onih koji su, pre Gospodovog dolaska, bili držani u nižoj zemlji i koje su zli /duhovi/ napadali, i o njihovom uzdizanju u nebo, i koji su tamo označeni sinovima Izrailjevim; ovo je obećanje koje je ovde označeno rečima, kao što je Jehova kazao. Gospodove česte izjave o onome što u Njemu treba da se ispuni, i da se u Njemu ispunjavaju sve stvari koje su u Pismu, odnose se na ono što je u unutrašnjem smislu Reči, jer ovaj govori samo o Gospodovom carstvu, a u najvišem smislu, o Gospodu Samome; kao izjave kod Luke, *Isus reče učenicima: ovo su riječi koje sam vam govorio još dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je za Mene napisano kod Mojsija i u prorocima i u psalmima. Tada im otvori um da razumiju Pismo (XXIV.44,45). Opet, Uze pak dvanaestoricu i reče im: evo idemo gore u Jerusalem, i sve će se svršiti što su proroci pisali za sina čovječijega (XVIII.31). I kod Mateje, Ne mislite da sam došao da pokvarim zakon ili proroke: nijesam došao da pokvarim, nego da ispunim. Jer vam zaista kažem: dokle nebo i zemlja stoji, ne će nestati ni najmanjega slovca ili ijedne title iz Zakona dok se sve ne svrši (V. 17,18). Ove, kao i druge izjave Gospodove na drugim mestima u pogledu ispunjenja Zakona i Proroka označavaju, kao što je rečeno, stvari pretskazane o Njemu u unutrašnjem smislu. U tome smislu, sve stvari kako u opšte tako i posebno, čak i u svakoj joti ili najmanjem slovcu, govore o Gospodu; stoga se kaže da nijedna jota ili slovence neće nestati iz Zakona dok se sve stvari ne ispune. I kod Luke, *Lakše je pak nebu i zemlji proći nego li jednoj titli iz Zakona propasti (XVI.17). Onaj koji ne zna da u unutrašnjem smislu, pojedinosti, čak i najmanje, govore o Gospodu i o Njegovom carstvu, i da je stoga Reč najsvetija, ne može razumeti šta je označeno ovim izjavama, da ni jedna titla ne će nestati, i***

nijedno slovice propasti, i da je lakše da nebo i zemlja prođu; jer pojedinosti, koje se vide u spoljašnjem smislu, ne izgledaju tako značajne; dok je unutrašnji tekst (štivo) neprekinuto tako, da se ni najmanji deo ne može izostaviti, a da se ne prekine niz.

7934. *I držite ovo (ovu službu) kao zakon*, označava bogoštovanje zbog izbavljenja (oslobođenja). Ovo se vidi iz značenja držati, što označava da nešto treba čuvati (održavati) (kao gore, br. 7931); i iz značenja služiti ili službe, što označava bogoštovanje Gospoda.

7935. *I kad vam reknu sinovi vaši*: označava unutrašnje opažanje istine, koje pripada savesti. Ovo se vidi iz značenja reći, što označava opažanje (vidi gore, br. 7913); i iz značenja sinova, koji označavaju istine (vidi br. 489,491,533,3373,4257). Razlog da označava unutrašnje opažanje koje pripada savesti je to, što je predmet o kome se govori, buduće stanje ili budućnost onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi, i koje je Gospod oslobodio (izbavio), da ova istina treba da bude usađena u njihove umove, da oni svoje izbavljenje duguju samo Gospodu. Opažanje ove istine pripada savesti, jer oni u duhovnoj Crkvi nemaju opažanje kao oni koji su u nebeskoj Crkvi, a umesto opažanja imaju savest. Kod njih se savest rađa i oblikuje od istina Crkve u kojima su bili rođeni, koje su upili u detinjstvu i kasnije, i koje su potvrdili životom, i kao su tako postale stvar vere. Delo u skladu s tim istinama je u skladu sa savešću, a postupci suprotni njima su suprotno savesti. Ove /istine/ ostaju upisane u unutrašnjoj memoriji, i na kraju su kao stvari koje su zapečaćene u detinjstvu, koje se posle pokazuju kao poznate, i kao da su urođene, kao govor, misli, sećanja, i razmišljanja, a u spoljašnjem, kao hod, pokreti /ruku/, i izrazi lica, i mnoge druge stvari s kojima čovek nije rođen, nego su stečene navikom. Kada se istine vere utisnu na ovaj način, a što se događa u unutrašnjem čoveku, one postaju bliske, i na kraju, kao urođene, one prisiljavaju čoveka da misli, da hoće, i da postupa u skladu s njima. Ovo /životno/ načelo naziva se savest, a život duhovnog čovek se ceni prema tome da li su istine od kojih misli, i istine po kojima postupa, prave istine vere, a dobra od kojih postupa da li su prava dobra ljubavi prema bližnjemu. Isto tako, iz nizova koji slede, vidi se da gornje reči označavaju unutrašnjue opažanje koji pripada savesti.

7936.*Kakva vam je to služba?* označava da kada su u bogoštovanju, naime, tada postoji opažanje koje pripada savesti. Ovo se vidi iz značenja službe, koja označava bogoštovanje (vidi gore, br. 7934).

7937.*Recite im:* označava misao. Ovo se vidi iz značenja reći, što označava misao (vidi br. 3395,7094). Reći ovde označava misao, jer, upravo gore, br. 7935, reći označava opažanje koje pripada savesti; a ovo je odgovor koji je, kao odgovor opažanju koje pripada savesti, misao.

7938.*Ovo je žrtva za prolazak Jehovin,* označava bogoštovanje Gospoda zbog izbavljenja. Ovo se vidi iz značenja žrtve, koja označava bogoštovanje (vidi br. 922,6905); i iz značenja proslaska, što označava prisustvio i izbavljenje onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi (vidi br. 7093kraj, 7867).

7939.*Kada prođe mimo kuće sinova Izrailjevih,* označava da je prokletstvo pobeglo od dobara u kojima ih je Gospod držao. Ovo se vidi iz značenja proći mimo (kao gore, br. 7878,7928); iz značenja kuća, koje označavaju dobra (vidi br. 3652,7933-7835); i iz reprezentacije Izrailja, koji označava duhovnu Crkvu, kao često gore. Razlog da se kaže da ih je Gospod držao u dobru je to, što kada su prolazili kroz mesta prokletstva ili kroz paklove, a što je bio slučaj kada su bili izbavljani, tada ih je Gospod držao u dobru. S ovim ciljem, oni su bili pripremljeni; proces njihovog pripremanja opisuje se u uredbama koje se odnose na krv i na pashalno jagnje, i na to kako da se ono jede, u stihovima 3-11,15-20,22,43-48 ovoga poglavlja. Da dok su bili izbavljani, da su prolazili kroz mesta prokletstva ili kroz paklove, videće se u onome što sledi.

7940. *U Egiptu,* označava kada su u blizini zlih /duhova/. Ovo se vidi iz značenja Egipćana, koji označavaju zle /duhove/ koji napadaju one koji su u duhovnoj Crkvi, kao često gore; otuda Egipat označava stanje ili mesto gde su oni bili; da su bili u blizini, to je očito, jer su bili i zemlji Gesenskoj. Da bi se videlo kakav je ovo slučaj, vidi šta je gore rečeno, br. 7932 /a/.

7941.*Ubijajući (moreći) Egipćane,* označava kada su oni koji su pripadali Crkvi a koji su bili u veri odvojenoj od ljubavi prema bližnjemju, kad su oni postali prokleti

(bili osuđeni). Ovo se vidi iz značenja ubijanja po Egiptu, što označava prokletstvo onih koji su u veri odvojenoj od ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 7766,7778,7926).

7942.*A domove vaše sačuva*, označava da ih nije dotaklo ništa od prokletstva, jer su bili u dobrima od Gospoda. Ovo se vidi iz onoga što je gore objašnjeno, kod br. 7939.

7943.*Tada narod savi glavu i pokloni se*, označava poniznost, i ustima i srcem. Ovo se vidi iz značenja saviti se, što označava spoljašnju poniznost, koja se izražava ustima; i iz značenja pokloniti se, što označava unutrašnju poniznost, koja je od srca (vidi br. 5682,7068).

7944.*I otidoše i učiniše sinovi Izrailjevi, kako zapovijedi Jehova preko Mojsija i Arona*, označava da oni koji pripadaju duhovnoj Crkvi, da moraju da se pokoravaju istini Božanskoj. Ovo se vidi iz značenja otići i učiniti, što označava pokoravati se; iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji pripadaju duhovnoj Crkvi, kao često gore; i iz reprezentacije Mojsija i Arona, koji označavaju istinu Božansku, Mojsije unutrašnju istinu a Aron spoljašnju (vidi br. 7089,7382).

7945.*Tako učiniše*, označava delo od volje. Ovo se vidi iz okolnosti da se oni učiniše ponavlja, i da u prvom slučaju to označava delo od razuma, ali u ovom označava delo od volje. U Reči je često ponavljanje jedne zajedničke stvari; ali jedna se odnosi na istinu koja pripada razumu, a druga na dobro koje pripada volji. Cilj je ovoga, da bi postojao nebeski brak između dobra i istine u svakoj pojedinosti Reči (br. 683,793,801,5502,6343), i , u najvišem smislu, Božanski brak, koji postoji između Dobra u Gospodu i Božanske Istine koja proističe od Njega (br. 3004,5502,6179). Iz ovih okolnosti vidi se i to, da je Reč najsvetija.

7946. Stihovi 29-34. *A oko pola noći pobi Jehova sve prvence u zemlji Egipatskoj od prvenca Faraonova koji šćaše sjedjeti na prijestolu njegovu do prvenca od sužnja u tamnici, i što god bješe prvenac od stoke. Tada usta Faraon te noći, on i sve slugе njegove i svi Egipćani, i bi vika velika u Egiptu, jer ne bješe kuće u kojoj ne bi mrtvaca. I dozva Mojsija i Arona po noći, i reče: ustajte, idite iz naroda mojega, vi i sinovi Izrailjevi, i otidite, poslužite Jehovi, kao što govoriste. Uzmite i ovce svoje i govеda svoja, kao što govoriste, idite, pa i mene blagoslovite. I*

Egipćani navaljivahu na narod da brže idu iz zemlje, jer govorahu: izgibosmo svi. I narod uze tijesto svoje još neuskislo, umotavši ga u haljine svoje, na ramena svoja. A oko pola noći pobi, označava potpuno stanje obmane od zla; Jehova sve prvence u zemlji Egipatskoj, označava prokletstvo onih koji su bili u veri odvojenoj od ljubavi prema bližnjemu; od prvenca Faraonova koji šćaše sjedjeti na prijestolu njegovu, označava falsifikovane istine vere koje su bile na prvome mestu; do prvenca od sužnja u tamnici, označava falsifikovane istine vere koje su bile na poslednjem mestu; i što god bješe prvenac od stoke, označava preljubočinsko dobro vere; Tada usta Faraon te noći, on i sve sluge njegove, i svi Egipćani, označava da su svi i svaki od prokletih, kada su bili uvedeni u poptunu obmanu od zla, osetili odbojnost prema i strah od onih koji su bili u duhovnoj Crkvi; i bi vika velika u Egiptu, označava unutrašnje žaljenje; jer ne bješe kuće u kojoj ne bi mrtvaca, označava da nije bilo nikoga ko nije bio proklet; I dozva Mojsija i Arona po noći, označava afluks istine od Božanskog u tome stanju; i reče: ustajte, idite iz naroda mojega, označava da oni treba da odu od njih; vi i sinovi Izrailjevi, označava s njihovom istinom od Božanskog, i s istinom kroz koju se dobro stiče i s istinom koja je od dobra; i otidite, poslužite Jehovi, označava oni treba da bogoštuju Jehovu; kao što govoriste, označava u skladu sa voljom; Uzmite i ovce svoje i goveda svoja, označava spoljašnje i unutrašnja dobra ljubavi prema bližnjemu; kao što govoriste, označava u skladu sa voljom; idite, označava da treba sasvim da odu; pa i mene blagoslovite, označava da oni treba da se založe; I Egipćani navaljivahu na narod, da brže idu iz zemlje, označava da su ih zbog odbojnosti i straha nagonili da odu; jer govorahu: izgibosmo svi, označava da je na taj način pakao njihova sudbina (njihov deo). I narod uze tijesto svoje još neuskislo, označava prvo stanje istine od dobra, u kojemu nema ni malo obmane; umotavši ga u haljine svoje, označava uživanje u osećanjima koja prate istine; na ramena svoja, označava u skladu sa svom moći.

7947. *A oko pola noći, označava stanje potpune obmane od zla. Ovo se vidi iz značenja pola noći (ponoći), što označava popuno opustošenje (vidi br. 7776), to jest, lišavanje svega dobrog i istinitog, zbog čega dolati do stanja popune obmane od zla. Da je ovo stanje zla (zlo), vidi br. 2353,6000,7870.*

7948.*Pobi Jehova sve prvence u zemlji Egipatskoj, označava prokletstvo vere odvojene od ljubavi prema bližnjemu. Ovo se vidi iz značenja pobiti, što označava prokletstvo (kao u br. 7871); i iz značenja prvenaca u zemlji Egipatskoj, što označava veru odvojenu od ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 7039,7766,7778).*

7949.*Od prvenca Faraonovog koji šćaše sjedjeti na prijestolu njegovom, označava falsifikovane istine vere koje su bile na prvome mestu. Ovo se vidi iz onoga što je već objašnjeno u br. 7779, gde se javljaju iste reči.*

7950.*Do prvenca sužnja u tamnici, označava falsifikovane istine vere koje su bile na poslednjem mestu. Ovo se vidi iz značenja prvenaca u zemlji Egipatskoj, koji označavaju veru odvojenu od ljubavi prema bližnjemu (kao upravo gore, br. 7948), stoga i falsifikovanu istinu vere, o čemu će se ubrzo govoriti; i iz značenja sužnja koji je u tamnici (u jami), što označava one koji su na poslednjem mestu, jer je on /sužak u tamnici/oprečan (suprotan) Faraonovom prvincu koji je trebao da sedi a njegovom prestolu, koji označava falsifikovanu istinu vere koja je na prvome mestu (br. 7779,7949). U približnom duhovnom smislu, sužnjem u tamnici označava se telesno Čulno, koje je u potpunom mraku u pogledu istina i dobara, pošto nisu sposobni ni da opažaju čak ni ono što je u unutrašnjem Čulnom; otuda je to, da su time označeni oni koji su na poslednjem mestu. Prvenac u zemlji Egipatskoj označava falsifikovanu istinu vere, jer prvenac u Egiptu označava veru odvojenu od ljubavi prema bližnjemu (br. 7948). Oni koji su u ovoj veri, ti su u potpunom mraku u odnosu na istine vere. Oni ne mogu da budu ni u kakvoj svetlosti, a stoga ni u opažanju onoga što je istinito, i da li je istinito; jer sva duhovna svetlost dolazi kroz dobro od Gospoda, a to znači kroz ljubav prema bližnjemu. Jer ljubav prema bližnjemu je kao plamen od kojega proizlazi svetlost, jer dobro pripada ljubavi, a ljubav je duhovna vatra, od koje potiče prosvetljenje. Onaj ko veruje da oni koji su u zlu mogu da budu prosvetljeni u odnosu na istine vere, jako se vara; oni mogu da budu u stanju potvrđivanja, to jest, oni mogu da potvrđuju doktrine svoje Crkve, a ponekad vrlo vešto i pronicljivo, ali oni ne mogu da vide da li je ono što potvrđuju istinito ili nije. Da se i obmana može potvrditi, čak i tako da izgleda kao da je istina, ali da mudar čovek ne treba da potvrdi pre nego li vidi da li je to tako ili nije, vidi br. 4741,5033,6885,7012,7680. Stoga onaj*

ko je u zlu u pogledu života, on je u obmani svoga zla, i ne veruje istinu, ma kako da je poznaje. Da ne veruje, biće mu dato da sazna u drugom životu, kada se njegovo opažanje bude slagalo s njegovom voljom; on će tada kvariti (izvrtati) i osećati odvratnost prema istini i odbaciti je, a priznavaće kao istinu ono što je njoj obrnuto, to jest, obmanu. Otuda se sada vidi da oni koji su u veri odvojenoj od ljubavi prema bližnjemu, falsifikuju istine koje pripadaju veri.

7951. *I što bješe prvenac od stoke, označava preljubočinko dobro vere, kao pre (br. 7781).*

7952. *Tada usta Faraon one noći, on i sve sluge njegove i svi Egipćani, označava da su svi i svako koji su bili prokleti, kad su bili uvedeni u potpunu obmanu od zla, osećali odvratnost protiv, i strah od onih koji su bili u duhovnoj Crkvi. Ovo se vidi iz značenja noći, što označava stanje potpune obmane od zla (kao gore, br. 7947), a otuda /označava/ prokletstvo; jer bilo da kažete stanje potpune obmane od zla, ili prokletstvo, isto je, jer oni koji su u tome stanju, prokleti su; - i iz značenja Faraona, njegovih sluga, i svih Egipćana, koji označavaju sve i svakoga. Da to isto tako označava da su osećali odvratnost protivu, i strah od onih koji su bili u duhovnoj Crkvi, vidi se iz onoga što sledi; jer Faraon je pozvao Mojsija i Arona, i rekao da oni treba da odu od njegovog naroda, i tako su ih Egipćani izagnali (stih 39).*

7953. *I bi vika velika u Egiptu, označava unutrašnje žaljenje (žalost), kao br. 7782, gde se javljaju iste reči.*

7954. *Jer ne bješe kuće u kojoj ne bi mrtvaca, označava jer nije bilo ni jednoga koji nije bio proklet. Ovo se vidi iz značenja ne bješe kuće u kojoj nije bilo mrtvaca, što označava da nije bilo /tamo/ nikoga ko nije bio proklet; i iz značenja mrtvaca, što označava prokletoga (vidi br. 5407,6119,7494,7871).*

7955. *I dozva Mojsija i Arona u noći, označava afluks istine od Božanskog u tome stanju. Ovo se vidi iz značenja dozvati, što označava prisustvo i influks (vidi br. 6177,7451,7721), u ovom slučaju afluks, jer se kaže za one koji su bili u stanju prokletstva, to jest, koji su bili u stanju potpune obmane od zla; ti ne mogu iznutra primati nikakav influks istine i dobra, nego samo spolja, a što je samo afluks; - i iz*

reprezentacije Mojsija i Arona, koji označavaju istinu od Božanskog, a ne istinu Božansku, jer se to odnosi na one koji su u prokletstvu; - i iz značenja noći, što označava stanje prokletstva (vidi gore, br. 7851,7870). (prim. prev. influks je primanje dobra i istine od Gospoda u unutrašnjem, a afluks u spoljašnjem čoveku).

7956.*I reče: ustanite, i idite iz naroda mojega, označava da oni treba da odu. Ovo se vidi bez objašnjavanja.*

7957.*Vi i sinovi Izrailjevi, označava s tom istinom od Božanskog, s istinom kroz koju se dolazi do dobra, i s istinom koja je od dobra. Ovo se vidi iz reprezentacije Mojsija, koji označava istinu od Božanskog (vidi upravo gore, br. 7955); i iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji su u duhovnoj Crkvi (vidi često gore), stoga one koji su u istini preko koje se dolazi u dobro, i istine od koje je dobro. Jer duhovna Crkva se razlikuje od nebeske Crkve u tome, što se preko istine, koja je od vere, uvodi u dobro, koje je od ljubavi prema bližnjemu, tako da ona ima istinu kao suštinu. Uvođenje se izvodi preko istine, jer se ljudi preko nje uvode u ono što treba da se čini, i kada čine (tvore) tu istinu, ona se naziva dobrom; iz ovoga dobra kasnije, kada su već uvedeni, oni vide istine, u skladu sa kojim oni tada postupaju. Iz ovoga je očito da je sve isto bilo da govorite o onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi, ili o onima koji su u istini kroz koju se dolazi do dobra, i u istini koja je od dobra.*

7958.*Idite, poslužite Jehovi, označava da treba da bogosluže Jehovi. Ovo se vidi iz značenja poslužiti, što označava bogoštovati. Da se pod Jehovom, kada se imenuje u Reči, misli na Gospoda, vidi br. 1340,1736,2921, 6303,6905.*

7959.*Kao što govoriste, označava u skladu sa voljom. Ovo se vidi iz značenja govoriti, što označava volju (vidi br. 2626).*

7960.*Uzmite i ovce svoje i goveda svoja, označava unutrašnja i spoljašnja dobra ljubavi prema bližnjemu (vidi br. 2566,5913,6048).*

7961.*Kao što govoriste, označava u skladu sa voljom (kao upravo gore, br. 7959).*

7962. *I idite*, označava da treba da sasvim odu. /da se više ne vraćaju?/ Ovo se vidi iz značenja ići ili otići, što označava odlazak, a pošto se ponavlja, to označava da sasvim treba da odu.

7963. *Pa i mene blagoslovite*, označava da oni treba da se zauzmu (posreduju). Ovo se vidi iz značenja blagosloviti, što označava posredovati (zauzeti se). Jer blagoslov ovde znači da oni treba da se mole za njega. Da moliti se za Faraona označava posredovati, vidi br. 7396,7462.

7964. *I Egipćani navaljivahu na narod da brže idu iz zemlje*, označava da su zbog osećanja odvratnosti i straha navaljivali da ovi odu. Ovo se vidi iz značenja navaljivati da odu. Da je to bilo zbog odvratnosti (gađenja) i zbog straha, očito je, jer oni koji su potpuno u obmani od zla, oni osećaju odvratnost prema istini od dobra, tako da ne mogu da izdrže njihovo prisustvo. Otuda to, da se oni koji su u zlu, sami se bacaju u pakao u dubinu već prema karakteru i veličini zla, kako bi bili daleko od dobrih, i to ne samo zbog osećanja odbojnosti nego i iz straha, jer osećaju muke u prisustvu dobrih.

7965. *Rekoše: izgibosmo svi*, označava da je tako pakao njihova sudbina (njihov deo). Ovo se vidi iz značenja izginuti, što označava pakao. Da smrt u duhovnom smislu označava pakao, vidi br. 5407,6119.

7966. *I narod uze tijesto svoje još neuskislo*, označava prvo stanje istine od dobra, u kome nema ni malo obmane. Ovo se vidi iz značenja testa, koje označava istinu od dobra; jer brašno i belo brašno označavaju istinu od dobra; jer brašno i belo brašno iznačavaju istinu, testo, koje je od njega napravljeno, označava dobro od istine, a hleb, koji je od testa, označava dobro ljubavi; kad hleb označava dobro ljubavi, testo i brašno označavaju dobra i istine u njihovom redu: da hleb označava dobro ljubavi, vidi br. 276,680,2165,2177,4976 ,5915; i iz značenja pre nego je uskislo, što označava ono u čemu nema nimalo obmane: da kvasac označava obmanu, vidi gore, br. 7906. Da je ovo, naime, kada su bili izbavljeni, prvo stanje, očito je, jer se kaže da je narod odneo to testo, stoga /se kaže/da su otišli; a drugo se stanje opisuje u sledećem stihu (39), pečenjem testa koje su bili doneli iz Egipta, u neuskisle pogače, jer u njima nije bilo kvasca, što označava da

od istine od dobra opet je proizvedeno dobro u kome nije bilo ni malo obmane. Ovo su dva stanja u kojima su oni u duhovnoj Crkvi, kada u dobru držani od Gospoda; prvo, da od dobra koje pripada volji, oni vide i misle istinu; drugo, da od braka dobra i istine oni proizvode istine koje, kada se hoće i kada se tvore, ponovo postaju dobra, i tako neprekidno. Tako se umnožava i grana istina među onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi. U duhovnom svetu, ovo se pretstavlja kao stablo s lišćem i plodovima; lišće označava istine, a plodovi označavaju dobra od istine, dok semena označavaju dobra sama, od koji druga niču (izbijaju).

7967. *Umotavši ga (korita za mešenje) u haljine svoje, označava uživanja /koja prate/ osećanja, koja se drže istina. Ovo se vidi iz značenja umotati, što označava uživanja osećanja (vidi br. 7356); iz značenja korita za mešenje, što označava uživanja u osećanjima (vidi br. 7356); iz značenja umotati, što označava držati se /nečega/; i iz značenja haljina, što označava istine (vidi br. 1073,2576,6914,6918). Kazaćemo na šta se misli pod uživanjima u osećanjima koja se drže istina. Sve istine koje ulaze kod čoveka, povezane su s uživanjima, jer bez uživanja istine nemaju života. Iz uživanja koja su povezana s istinama, zna se u kakvim uslovima postoje istine kod čoveka. Ako uživanja dolaze od zlih osećanja, to je uživanje zlo kod njih; ali ako je uživanje ono koje dolazi od dobrih osećanja, to je dobro uživanje; jer se anđeli, koji su kod čoveka, neprestano ulivaju (utiču) kod čoveka s dobrim osećanjima, a ona tada izazivaju istine koje se s njima povezuju; u drugu ruku, ako se istine ne povežu s dobrim osećanjima, anđeli se uzalud trude da izazovu stvari koje pripadaju veri i ljubavi prema bližnjemu. Iz ovih se razmatranja vidi šta se označava uživanjima u osećanjima koja prate istine, koja su označena kotaricama za mešenje koje su umotane u njihove haljine.*

7968. *Na ramena svoja, označava sa svom moći. Ovo se vidi iz značenja ramena, što označava svu moć (vidi br. 1085,4931-4937).*

7969. *Stihovi 35,36. I učiniše sinovi Izrailjevi po zapovijesti Mojsijevoj, i zaiskaše u Egipćana nakita (posuda) srebrnoga i nakita (posuda) zlatnijeh i haljina. 36. I Jehova učini, te narod nađe ljubav (milost) u Egipćana, te im dadoše; tako oplijeniše Egipćane. I učiniše sinovi Izrailjevi po zapovijesti Mojsijevoj, označava spoljašnja znanja istine od dobra oduzetog od zlih /duhova/ koji su u Crkvi, da bi*

se dala dobrim /duhovima/ koji joj pripadaju. *I Jehova učini, te narod nađe milost u Egipćana, označava strah prokletih od onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi: te im dadoše (posudiše); označava da su /ove stavri/ bile prenešene; te oplijeniše Egipćane, označava da su oni koji su u prokletstvu, da su bili sasvim opustošeni od takvih stvari.*

7970. Posebno objašnjenje ovih reči već je dato dva puta (Izlazak III.21,22, br. 6914-6920; XI.2,3, br. 7768-7773), stoga je ponavljanje nepotrebno.

7971. Stihovi 37-39. *I otidoše sinovi Izrailjevi iz Ramese u Sokot, oko šest stotina tisuća (hiljada) pješaka, samijeh ljudi, osim djece. I drugih ljudi mnogo otide, s njima, i stoke sitne i krupne vrlo mnogo. I od tijesta koje iznesoše ispekoše pogače prijesne, jer ne bješe uskislo kada ih potjeraše Egipćani, te ne mogoše oklijevati, niti spremi sebi brašnjenice. I otidoše sinovi Izrailjevi iz Ramese u Sokot, označava prvo stanje odlaska, i njegov karakter; oko šest stotina tisuća (hiljada) pješaka samijeh ljudi, označava sve stvari istine i dobra vere u kompleksu; osim djece, označava dobro nevinosti. I drugih ljudi mnogo, označava dobra i istine koje nisu prave; otide s njima, označava ono što je bilo pripojeno; i stoke sitne i krupne vrlo mnogo, označava dobro stečeno preko istine unutrašnje i spoljašnje, u velikom obilju. I od tijesta koje iznesoše ispekoše pogače prijesne, označava da je od istine od dobra ponovo stvoreno dobro u kome nije bilo nimalo obmane; jer ne bješe uskislo, označava zato što u istini od dobra nije bilo nimalo obmane; kada ih potjeraše Egipćani, te ne mogoše oklijevati, označava /da je to bilo stoga što/su bili udaljeni od onih koji su bili u obmani od zla; niti spremi sebi brašnjenice, označava da nisu imali kod sebe druge podrške od istine i dobra.*

7972. *I otidoše (otputovaše) sinovi Izrailjevi iz Ramese u Sokot, označava prvo stanje odlaska, i njegov kvalitet. Ovo se vidi iz značenja otići, što označava red i ustanove života (vidi br. 1203,3335,4882,5605); otuda putovanje sinova Izrailjevih, o kome se govori u Izlasku, označava stanje života i njihove promene od prve do poslednje. Ovde, stoga, putovanje od Ramese do Sukota označava prvo stanje i njegov kvalitet; jer imena mesta, isto kao i osoba, sva označavaju stvari i njihov kvalitet (vidi br. 768,1224,1264,1876,1888, 5095,6516).*

7973. *Oko šest stotina tisuća pješaka, samijeh ljudi, označava sve stvari dobra i istine vere u jednom kompleksu (skupini). Ovo se vidi iz značenja šest stotina tisuća (hiljada), što označava sve stvari vere u jednom kompleksu, jer ovaj broj proizlazi od šest, a isto tako i od dvanaest, a dvanaest označava sve stvari vere i ljubavi prema bližnjemju (vidi br. 577,2089,2129 kraj,2130,3858,3913); otuda to, da je bilo dvanaest sinova Jakovljevih, i da se njihovo potomstvo delilo u isti broj plemena, kao i to da je Gospod izabrao isti broj apostola, naime, kako bi oni predstavljali sve stvari vere i ljubavi ka bližnjemu. U pogledu plemena, vidi br. 3858,3862, 6640,7820,7891); u pogledu apostola, vidi br. 3354,3488,5858 kraj,6397. Razlog što šest stotina hiljada imaju slično značenje je to što veći ili manji brojevi, ili pomnoženi i podeljeni brojevi označavaju isto što i prosti brojevi od kojih su postali (br. 5291, 5335,5708). Ovo se najviše pokazuje na broju dvanaest, koji ima slično značenja, bilo da se podeli u šest ili da se pomnoži u sedamdeset dva, ili u stotinu četrdeset četiri, to jest, dvanaest /da se pomnoži/ sa dvanaest, ili u dvanaest hiljada ili isto u četrdeset i četiri hiljade; kao ovaj broj kod Jovana, Čuo sam njihov broj zapečaćenijeh, stotina i četrdeset i četiri hiljade od svih plemena Izrailjevih (Otkr. VII.4,5 and following). U ovom poglavlju, sinovi Izrailjevi, plemena, i broj ne označavaju ono što je u doslovnom smislu, nego one stvari koje su u unutrašnjem smislu, naime, sve stvari vere i ljubavi prema bližnjemu, pa tako i svako pleme pojedinačno označava jednu vrstu ili jednu klasu /ljubavi prema bližnjemju/, u skladu s kojim je dato objašnjenje u Postanku, poglavlja XXIX, i XXX. Ponovo, I vidjeh, i gle, jagnje stajaše na gori Sinajskoj, i s njim sto i četrdeset i četiri hiljade, koji imahu ime oca njegova napisana na čelima njihovim. I pjevahu kao novui pjesmu pred prijestolom i pred četiri životinje i pred starješinama; i niko ne mogaše naučiti pjesme, osim onijeh sto četrdest i četiri hiljade koji su otkupljeni sa zemlje. Ovo su oni koji se ne opoganiše sa ženama, jer su djevstvenici, oni idu za jagnjegtom svuda gde ono pođe. Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Boga i jagnjeta (XIV.1,3,4)Ovde se jasno opisuje kako su oni, koji su u ljubavi prema bližnjemju, označeni sa onih sto četrdeset hiljada, a isto tako jasno je da ovaj broj označava stanje i kvalitet, jer ovaj broj znači isto što i dvanaest, jer je proizvod dvanaest hiljada pomnoženo sa dvanaest. Slično je i sa manjim brojem sto četrdeset, koji je dvanaest puta dvanaest, u istoj knjizi, I on izmjeri zidove*

Jerusalima, koji silazi od Boga iz neba, sto četrdeset i četiri hvata, što je mjera čovjekova, to jest, anđelova (Otkr. XXI.2,17). U duhovnom smislu zid svetog Jerusalima ne označava neki zid, nego istinu vere koja brani ono što pripada Crkvi (br. 6419); otuda, isto se tako kaže da je bio sto četrdeset četiri hvata. Da je ovako, jasvim je jasno, jer se kaže da je to mera čovjekova, to jest, anđelova; jer se čovekom ili anđelom označava sve što pripada istini i dobru vere. A to se vidi i iz dvanaest dragih kamenova koji su bili u temeljima zida, i iz dvanaest vrata, od koji su svaka bila jedan biser (stihovi 19-21); jer drago kamneć označava istine vere koje potiču od dobra ljubavi prema blišnjemu (br. 643,3720,6426); a tako i vrata i biser. Otuda se sada vidi da manji i veći broj oznčavaju slično kao prosti broj iz kojega je sastavljen /veći broj/. Da svi brojevi u Reći označavaju stvari, vidi br. 482,487,575,2252,3252,6175. Iz ovih se sada razmatranja može videti da broj šest stotina hiljada ljudi koji su otišli iz Egipta označava takve stvari. Da ovaj broj ima ovakvo značenje, malo ko može da poveruje, zato što je to istorijska činjenica, a sve istorijsko drži um prikovanim za spoljašnji smisao, a ovaj ga odvaja od unutrašnjeg smisla; uprkos toga, ovaj broj ima takvo značenje, jer nema jednog sloga, ni jote u Reći, koja nije u sebi sveta, jer ona označava ono što je sveto; a da nema ničega svetoga u golom istorijskoj činjenici, to svako može videti.

7974. *Osim djece, označava dobro nevinosti.* Ovo se vidi iz značenja odojčadi i male dece koja označavaju dobro nevinosti (vidi br. 430,1616,2126,2305,4797,5608).

7975. *I drugih (pomješanih) ljudi mnogo, označava dobra /i istine/ koja nisu prava.* Ovo se vidi iz značenja pomešanih mnogo, što označava dobra /i istine/ koja nisu prava; jer kada sinovi Izrailjevi predstavljaju prava dobra i istine, koja pripadaju duhovnoj Crkvi (br. 7957), pomešanih mnogo koji ih prate, označavaju istine i dobra koja nisu prava. Jer s onima koji pripadaju duhovnoj Crkvi, ovakv je slučaj: Oni imaju prava dobra i istine, ali imaju i dobra i istine koja nisu prava. Jer čovek duhovne Crkve nema opažanje dobra i istinje, nego kao dobro i istinu priznaje i veruje ono što doktrina njegove Crkve uči; otuda to, da ima toliko mnogo istina koje nisu prave, pa stoga i dobara koja nisu prava, jer dobra dobijaju svoj kvalitet od istina. Da su duhovni /ljudi, duhovi/ u mnogim istinama koje nisu prave, vidi br.

2708,2715,2718,6945,7233; da stoga imaju istine koje nisu čiste, vidi br. 6427; ali ih ipak Gospod drži u dobrima koja su uglavnom prava, što se izvodi pomoću influksa kroz njihovo unutrašnje (br. 6499), u ovom slučaju su istine i dobra ne prava odvojeni, i odloženi na stranu; ova /dobra/ su označena velikm pomešanim mnoštvom (narodom). Oni na sličan način označavaju one koji su u Crkvi, ali ne unutar nje, kao što je to slučaj s Narodima (Neznabošcima) koji žive u poslušnosti i uzajamnoj ljubavi prema bližnjemu; oni nemaju pravih istina, zato što nemaju Reč. Ovi, kao i istine same koje nisu prave, označeni su velikim narodom kod Jovana, *I čuh broj zapečaćenijeh, sto i četrdeset i četiri hiljade zapečaćenijeh od sviju koljena sinova Izrailjevih....Po tom vidjeh, i gle, narod mnogi, kojega niko ne može izbrojiti, od svakoga jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred prijestolom i pred jagnjetom, obučen u haljine bijele, i palme u rukama njihovijem* (Otkr. VII.3,9).

7976. *Otide s njima*, označava one koji su se pridružili. Ovo se vidi iz značenja otići s njima, kada se kaže za dobra i istine, što označava one koji su se pridružili; jer su istine i dobra ne prava doista odvojeni od pravih dobara i istina kod duhovnoga čoveka, ali se ne oduzimaju; oni ostaju pridruženi na strani gde su sklonjeni (br. 7975 kraj). Slično je i sa Gospodovom Crkvom kod Naroda koji nemaju prave istine; oni su i u nebu pridruženi onima koji su u pravim istinama i dobrima.

7977. *I stoke sitne i krupne (stečene) vrlo mnogo*, označava dobro stečeno kroz istinu unutrašnju i spoljašnju, u velikom obilju. Ovo se vidi iz značenja stada, koje označava unutrašnje dobro, i iz značenja stoke, koja označava spoljašnje dobro (vidi br. 2566,5913,6048,7960); da je stečeno, označeno je sa stečene; jer sve dobro kod onih koji su u duhovnoj Crkvi stečeno je kroz istine, jer bez istine vere oni ne znaju šta je duhovna istina, niti šta je duhovno dobro. Oni su doista sposobni da znaju šta je građanska istina, kao i moralna istina, i njihova dobra, jer su ova u harmoniji sa stvarima u svetu, od kojih im dolazi opažanje; ali duhovna istina i njeno dobro nisu u harmoniji sa stvarima u svetu, jer su u mnogim slučajevima od njih različite; stoga oni u duhovnoj Crkvi treba da budu poučavani /u istinama Crkve/. Ove su primedbe napravljane kako bi se znalo, da svo dobro kod onih koji su u duhovnoj Crkvi, mora da se stekne kroz istinu. Da vrlo mnogo označa u velikom obilju, jasno je.

7978. *A od tijesta koje iznesoše iz Egipta ispekoše pogače prijesne, označava da je od istine od dobra opet stvoreno dobro u kojemu nije bilo ni malo obmane. Ovo se vidi iz značenja pečenja, kada se kaže o istini od dobra, koja je označena testom; iz značenja testa, što označava istinu od dobra (vidi gore, br. 7966); i iz značenja presnih pogača (kolača), što označava dobra u kojima nema ni malo obmane. Da neuskisle /stvari) označavaju ono u čemu nema obmane, vidi br. 2342,7906. Da je ovo drugo stanje istine od dobra, u kome su bili kada su bili izbavljeni, vidi gore, br. 7966,7972. Da pogače (kolači) označavaju dobra, jer su one hleb, i da hleb, u unutrašnjem smislu, označava dobro ljubavi, vidi br. 276,680,4976,5915; ali hleb od pogače razlikuje se od hleba u opšte po tome, što hleb od pogače označava dobro ljubavio prema bližnjem, stoga duhovno dobro, a obični hleb označava dobro ljubavi prema Gospodu, stoga nebesko dobro. Ovo duhovno dobro bilo je označeno prinosima (ponudama), koje su prinošene i spaljene sa žrtvom na oltaru; jer se ponuda pekla u pogače i u kolače, što se može videti iz Knjige Izlaska XXIX.2,3,23,24,41; Levistke II.2 i sledeći stih; VI.13,14; Brojevi VI.15,19; XV.18-21. Slično je označeno sa dvanaest pogača koje su ispečeni u kolače, o čemu je napisano kod Mojsija, *I uzmi bijeloga brašna, i ispeci dvanaest kolača, svaki kolač da bude od dvije desetine efe. I postavi ih u dva reda, po šest u jedan red, na čistom stolu pred Jehovom. I na svaki red metni kada čistoga, da bude za svaki hljeb spomen, žrtva ognjena Jehovi* (Levitska XXIV.5-7). Iz ovih razmatranja može se jasno videti da kolači označavaju ono što je sveto, jer se inače ovakva zapovest ne bi bila dala; pa stoga što su označavali ono što je sveto, oni su nazvani svetinja nad svetinjama (stih 9, isto poglavlje); ali su ovi kolači označavali dobra nebeske ljubavi, a oni koji su stavljani u peć da se ispeku, označavali su dobro duhovne ljubavi. Iz ovih se razmatranja, i iz onih koja su dodata odlomcima gore navedenim, može se jasno videti da je nešto slično označeno hlebom u Svetoj Večeri.*

7979. *Jer ne bješe uskiso, označava zato što u istini od dobra nije bilo nikakve obmane. Ovo se vidi iz značenja testa, za koje se kaže da nije bilo uskiso, što označava istinu od dobra (vidi gore, br. 7966); i iz značnje ne bješe uskiso, što označava bez obmane (vidi br. 2342,7906).*

7980. *Kad ih potjeraše Egipćani, ne mogaše oklijevati, označava /da je to bilo zato/ što su bili odvojeni od onih koji su bili u obmani od zla. Ovo se vidi iz značenja poterati, što znači biti odvojen (vidi gore, br. 7964); iz značenja Egipta, koji označava one koji su u obmani od zla (vidi gore); i iz značenja ne moći oklevati, što označava nužnost odvajanja.*

7981. *Niti sebi spremi brašnjenice, označava da kod sebe nisu imali druge potpore od istine i dobra osim onoliko koliko je označeno neuskislim testom, koje označava istinu od dobra u kojoj nema nimalo obmane (vidi br. 7966). Ovo se vidi iz značenja brašnjenica, što označava podršku od istine i dobra (vidi br. 5490,5953).*

7982. *Stihovi 40-42. A baviše se (boraviše) sinovi Izrailjevi u Egiptu četiri stotine i trideset godina; I kad se navrši četiri stotine i trideset godina, u isti dan izadoše sve vojske Jehovine iz zemlje Egipatske. Da se ta noć svetkuje Jehovi, u koju ih izvede iz Egipta; to je noć Jehovina, koju treba da svetkuju sinovi Izrailjevi od koljena do koljena. A baviše se (boraviše) sinovi Izrailjevi u Egiptu, označava trajanje napadanja; četiri stotine i trideset godina, označava njihov kvalitet i stanje; I kad se navrši četiri stotine i trideset godina, označava vreme Gospodovog dolaska, kada su bili izbavljeni; u isti dan, označava da je tada; izadoše sve vojske Jehovine iz zemlje Egipatske, označava one koji su u istini i dobru, i koji su do tada mi zadržani, kada su izvedeni. Da se ta noć svetkuje Jehovi, označava Gospodovo prisustvo kod onih koji su bili u istini i dobru, i kod onih koji su bili u zlu, a otuda u samoj obmani; u koju ih izvede iz Egipta, označava izbavljanje iz duhovnog ropstva; to je noć Jehovina, koju treba da svetkuju, označava da su tada bili držani odvojeni od svake obamne i zla; sinovi Izrailjevi od koljena do koljena, označava one koji su u duhovnoj Crkvi kod kojih je bilo dobro od istine i istina od dobra.*

7983. *U koju ih izvede iz Egipta (a trajanje boravka), označava trajanje napadanja. Ovo se vidi iz značenja boravka, što označava stanje života (vidi br. 1293,3384,3613,6051), a u ovome slučaju, stanje napadanja, jer je to stanje života o kome se sada govori, a koje je označeno brojem četiri stotine i trideset godina, na koje se stanje ovi reči odnose.*

7984. *Četiri stotine i trideset godina*, označava njihov kvalitet i stanje. Ovo se vidi iz značenja trideset, što označava stanje puno ostataka, jer je taj broj rezultat pomnoženih tri sa deset, a tri označava puno stanja (br. 2788,4495,7715), a deset /označava/ ostatke (br. 576,1906,2284); šta je puno stanje, biće pokazano u onome što sledi; i iz značenja četiri stotine, što označava trajanje pustošenja (vidi br. 2959,2941). Da svi brojevi označavaju stvari i stanja, i da složeni broj ima slično značenje prostim brojevima od kojih je sastavljen, vidi gore, br. 7973. U pogledu pustošenja, ono što je označeno sa četiri stotine godina, je dvostruko, naime, pustošenje zla i obmane, i pustošenje dobra i istine. Kod onih koji su prokleti, dolazi do pustošenja dobra i istine, ali kod onih koji su spaseni, dolazi do pustošenja zla i obmane. Pustošenje je lišavanje. Da se zli koji su bili u Crkvi, pustoše u pogledu dobra i istine, bilo je ranije pokazano, jer su uzastopni stepeni pustošenja označeni pomorima u Egiptu; ali dobri se pustoše u pogledu zla i obmane, jer se ovi kod njih postupno odvajaju, to jest, odbacuju na stranu, dok se dobra i istine skupljaju u sredinu. Ovo skupljanje dobra i istine označeno je ostacima, i kada dođe do puniog stanja ostataka, oni se uzdižu u nebo. I ovo stanje je ono koje se označava sa trdeset, a pustošenje sa četiri stotine. Kod dobrih pustošenje zla i obmane, i uvođenje dobra i istine, izvodi se kroz napadanja, kao i preko iskušenja, pa se preko ovih sredstava ovajaju obmane i zla, a dobra i istine je uvode; i ovo se nastavlja dok stanje nije puno. Šta se označava punim stanjem, biće ukratko rečeno. Svako ko je proklet i svako ko se spasava, ima određenu meru koja se može ispuniti, a zli, to jest, oni koji su prokleti, imaju određenu meru zla i obmane; a dobri, to jest, oni koji se spasavaju, imaju određenu meru dobra i istine /*prim. prev. meru do koje mogu da primaju dobro i istinu kao dopunu onoga što su primili u svetu*/. Ova mera kod svakoga ispunjava se u drugom životu, ali neki imaju veću meru a neki manju. Mera se stiče u svetu kroz osećanja koja pripadaju ljubavi; što više neko voli zlo i obmanu, taj sebi stiče veću meru, a koliko više neko voli dobro i istinu, toliko je i njegova mera veća. Granice i stepeni širenja mere jasno se pokazuje u drugom životu, i ne može da se preko nje pređe, ali se može ispopuniti, i ispunjava se dobrima i istinama u slučaju onih koji su bili u osećanju dobra i istine, a zlima i obmanama u slučaju onih koji su bili u osećanju zla i obmane. Iz ovoga je jasno, da je ta mera u stvari sposobnost

primanja ili zla i obamne, ili dobra i istine, koja je stečena u svetu. To je označeno punim stanjem, a to je označeno sa trideset; to je opisao Gospod u parabolama o talentima (Mateja XXV.14-30, i o kesama kod Luke XI.13-25); i na kraju ovim rečima kod Mateje, *Jer svakome koji ima, daće se, i preteći će mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeće se od njega* (XXV.29); i kod Luke, *I reče onima koji stajahu pred njim: uzmite od njega kesu i podajte je onome što ima deset kesa. I rekoše mu: Gospodaru! on ima deset kesa. A on im odgovori: jer vam kažem da će se svakome koji ima dati; a od onoga koji nema, uzeće se od njega i ono što ima* (XIX.24-26). Da se svakome ispunjava mera, Gospod uči i na drugome mestu kod Luke, *Dajte, i daće vam se: mjeru dobru i nabijenu i sresenu i prepunu daće vam u naručje vaše. Jer kakvom mjerom dajete, onakom će vam se vratiti* (VI.38). Iz ovih se razmatranja vidi na šta se misli pod punim stanjem.

7985. Kaže se da su sinovi Izrailjevi boravili u Egiptu četiri stotine i trideset godina; i dalje, da su na kraju četiri stotine i trideset godina, u isti dan, da su vojske Jehovine izašle iz zemlje Egipatske; međutim, boravak sinova Izrailjevih od Jakovljevog odlaska u Egipat do odlaska njegovih potomaka u to vreme, nije bio više od dvesta i petnaest godina, što se vidi iz hronologije Svetoga Pisma. Jer Mojsije je bio rođen u Amramu, Amramu od Kata (Kohata), a Kat od Levija; a Kat je zajedno s njegovim ocem Levijem došao u Egipat (Postanje XLVI.11). Kat je živio sto trideset i tri godine (Izlazak VI.18), a Amram, od koga su rođeni Aron i Mojsije, živio je sto trideset i sedam godina (stih 20); a Mojsij je bio čovek (vir) star osamdeset godina kad je stajao pred Faraonom (Izlazak VII.7). Ne pominje se u kojoj godini života Amram je bio rođen od Kata, niti u kojoj godini života Mojsije je bio rođen od Amrama, ali da to nije bilo četiri stotine i trideset godina, očito je, jer godine života obojice ne dostižu četiri stotine i trideset godina, nego samo tri stotine pedeset, kao što se vidi. ako se sto i trideset, koliko je živio Kat (Kohat), dodaju godinama života Amrama, koji je živio sto i trideset godina, ali se dodaju osamdeset godina Mojsijevih kada je stajao pred Faraonom; a još je manje ako se dodaju godine od njihovog rođenja koje su dvesta i pedeset godina, što se može videti iz hronologije. A od silaska (daska9 Abrahama u Egipat do odlaska (izlaska) sinova Izrailjevih bilo je četiri stotine i trideset godina, što se može videti iz hronologije. Otuda se sada vidi četiri stotine i trideset godina ovde znače ceo

period vremena od Abrahama, a ne od Jakova. Da su ovde godine zabeležene, i da su nazvane godine bavljenja (boravka) sinova Izrailjevih uEgiptu, je zbog unutrašnjeg smisla, u kojemju one označavaju ouno stanje i trajanje pustošenja onih koji su bili u duhovnoj Crkvi, i koji su držani u nižoj zemlji do Gospodovog dolaska, i koji su tada bili izbavljeni (vidi br. 6854,6914,7035,7035,7091,7828,7932 /a/).

7986.*I kad se navršī četiri stotine i trideset godina, označava vreme Gospodovog dolaska, kada su bili oslobođeni (izbavljeni). Ovo se vidi iz značenja četiri stotine i trideset godina, što označava puno stanje i trajanje pustošenja ili napadanja onih koji su bili u duhovnoj Crkvi, a koji su bili držani u nižoj temlji do Gospodovog dolaska, a tada su oslobođeni (vidi upravo gore, br. 7985, i br. 6854,6914,7828, 7828,7932 /a/); otuda kraj tih godina označava Gospodov dolazaka kada su bili spaseni.*

7987.*U isti dan, dogodilo se, označava da je tada /to se desilo/, što označava stanje (vidi br. 23,487,488,493,5962,7680); otuda u isti dan označava da je to bilo u tome stanju, stoga tada, naime, kad je Gospod došao, što je označeno krajem četiri stotine i trideset godina, kada su oni iz duhovne Crkve bili izbavljeni, a što je označeno izlaskom vojska Jehovinih iz Egipta.*

7988.*Izađoše sve vojske Jehovine iz zemlje Egipatske, označava da su oni koji su bili u istini i dobru, i koji su bili držani u nižoj zemlji do tada, da su bili izvedeni. Ovo se vidi iz značenja izaći iz zemlje Egipatske, što znači biti izveden i izbavljen od napadanja; (da izlaženje označava izbavljenje, to je jasno, da zemlja Egipatska označava napadanja, vidi br. 7278); i iz značenja vojska Jehovinih , što označava istine i dobra koja pripadaju duhovnoj Crkvi, tako označavajući one koji su u istini i dobru (vidi br. 3448,7236). Da su istine i dobra vojske Jehovine, vidi se jasno kod Danila, *I iz jednoga od njih izide jedan rog malen i naraste vrlo velik prema jugu i istoku i prema krasnoj zemlji. I naraste dori do poglavara toj vojsci i uže mu svagdašnju žrtvu, i sveti stan njegov obori. I vojska bi dana u otpad od žrtve svagdašnje, i obori istinu na zemlju, i što činjaše napredovaše mu. Tada čuh jednoga sveca gdje govororaše: dokle će trajati ta utvara za svagdašnju žrtvu i za otpad pustoši da se gazi svetinja i vojska? I reče im: do dvije tisuće i tri stotine**

dana i noći; onda će se svetinja očistiti (VIII.9-14). Očito je da vojske ovde označavaju istine i dobra; jer se kaže da je bacio na zemlju mnogu vojsku i nekoliko zvezda, a posle da je bacio istinu na zemlju, i da će je vojska gatiti nogama do večeri i jutra, to jest, do Gospodovog dolaska. Pošto su istine i dobra vojske Jehovine, stoga se anđeli nazivaju Njegovom vojskom u Prvoj Knjizi o Carevima, *A Miheja mu reče: za to čuj riječ Jehovinu: vidjeh Jehovu gdje sjedi na prijestolu svojem, a sva vojska nebeska stajaše mu s desne i s lijeve strane* (XXII.19); i kod Davida, *Blagosiljajte Gospoda, anđeli njegovi, koji ste silni krjepošću, izvršujte riječ njegovu. Blagosiljajte Gospoda, sve vojske njegove, sluge njegove* (CIII.20,21); anđeli se nazivaju vojskom zbog istina i dobara u kojima su. I nisu samo anđeli nazivani vojskom Jehovinom, nego i vidjela nebeska, kao sunce, mesec, i zvezde, i to zbog toga što sunce označava dobro ljubavi, a mesec dobro vere, a zvezde poznavanja dobra i istine. Da se ova videla (svetila) nazivaju vojskama, vidi se iz Knjige Postanka, *I tako se dovrši nebo i zemlja, i sva vojska njihova* (II.1); gde vojska označava videla nebeska, a u unutrašnjem smislu, u kome se govori o novom stvaranju, one /zvezde/ označavaju istine i dobra. Tako kod Davida, *Hvalite Ga, svi anđeli Njegovi; hvalite Ga sve vojske Njegove; Hvalite Ga, sunce i mjesec; hvalite Ga, sve zvijezde* (Psalam CXLVIII.2,3); da sunce označava dobro ljubavi, a mesec dobro vere, vidi br. 1529,1530,5377,7083; a da zvezde označavaju poznavanja dobra i istine, vidi br. 1808,2120,2495,2849,4697. Razlog što sunce, mesec, i zvezde označavaju dobra i istine je to, što je Gospod u nebu sunce nebeskim /anđelima/, a mesec duhovnima (vidi br. br. 1521,1529-1531,3643,7171,7173); i zbog toga što anđelska staništa sijaju kao zvezde u skladu sa rečima kod Danila, *I razumni će se sjagti kao svjetlost nebeska, i koji mnoge privedoše pravdi, kao zvijezde vazda i do vijeka* (XII.3). Pošto se anđeli, zbog istina i dobara nazivaju vojskama Jehovinom, a tako i sunce, mesec, i zvezde, i pošto sva istina i dobro proizlaze od Gospoda, stoga se Gospod u Reči naziva Jehovom Sabaotom ili od vojska (br. 3448); On se tako naziva i zbog toga što se On bori za čoveka a protivu paklova. Iz ovih se sada razmatranja može videti šta se označava vojskama Jehovinom. Da sinovi Izrailjevi, koji su izašli iz Egipta, nisu bili ta vojska, nega da su je pretstavljali, vidi se po njihovom životu u Egiptu, po tome što onda nisu znali za Jehovu, niti su znali Njegovo ime, dok se ono nije otkrilo Mojsiju u

grmu od kupine (Izlazak III.13-16); a i zbog toga što su bili baš kao i Egipćani, obožavali su tele, što se može zaključiti iz poglavlja XXXII; kao i iz njihovog života u pustinji, gde su bili takvi, da nisu mogli biti uvedeni u zemlju Hanansku; tako da nije bilo ničega na šta bi se pozvali da ih se nazivalo vojskom Jehovinom.

7989. *Ta se noć svetkuje Jehovi*, označava Gospodovo prisustvo kod onih koji su bili u istini i dobru, i kod onih koji su bili u zlu, a otuda i u samoj obmani. Ovo se vidi iz značenja noći, koja označava stanje prokletstva (vidi br. 7851); i iz značenja svetkovati Jehovi, što označava Gospodovo prisustvo, pa stoga i zaštitu, jer oni koji su u dobru i istini kroz to imaju prosvetljenje, a oni koji su u zlu i obmani, bivaju zaslepljeni; isto tako, uz pomoć Gospodovog prisustva, izbavljaju se od prokletstva oni koji će biti uzdignuti u nebo, jer se oni odvajaju od zla i drže se u dobru, i to velikom silom Gospodovom; isto tako, uz pomoć Gospodovog prisustva, bivaju prokleti oni koji treba da se bace u pakao, jer se stepenom Gospodovog prisustva pokazuje koliko su u zlu (br. 7926,7643). Otuda to, da se ovo stanje i vreme nazivaju noć svetkovanja Jehovinog. Gospodovo prisustvo se opisuje u onome što sledi stubom od oblaka danju, a stubom od ognja noću, koji ih vodi (Izlazak XIII.21), a Njegovo prisustvo kako kod onih koji su bili u dobru i istini tako i kod onih koji su bili u zlu i obmani, opisuje se na taj način što se stub postavljao između Izrailjskog okola i okola Egipćana, kao i na taj način da kada je Jehovao gledao iz njega na okol Egipćana, Egipćani su tonuli u Crvenome Moru (Izlazak XIV.19,20,24-27).

7990. *U koju ih izvede iz Egipta*, označava izbavljanje iz duhovnog ropstva. Ovo se vidi iz značenja izvesti, što označava izbaviti; i iz značenja zemlje Egipatske, koja označava /mesto/ gde su bili napadani od zlih, stoga gde su bili u duhovnom ropstvu, prema onome što je navedeno u br. 6854,6914,7932/a/,7985. Za one se kaže da su u duhovnom ropstvu koje Gospod drži u dobru i istini u pogledu unutrašnjeg, ali, u pogledu spoljašnjeg, oni se drže preko pakla u zlu i obmani; otuda dolazi do borbe između spoljašnjeg čoveka i unutrašnjeg. Oni koji su napadani, oni se drže u ovome stanju: a tada se Gospod, preko influksa kroz unutrašnje, bori za njih protivu afluksa zla i obmane iz paklova; u ovome slučaju njih se kao drži u ropstvu, jer zbog influksa od Gospoda, oni su voljni da budu u

dobru i istini, ali zbog afliksa od paklova, njima izgleda kao da nisu sposobni /da budu u dobru i istini/. Do ove borbe dolazi sa ciljem da se spoljašnji čovek dovede u poslušnost unutrašnjem, i da se na taj način prirodne stvari potčine duhovnim.

7991. *To je noć Jehovina, označava da su oni tada bili držani dalje od svake obmane i zla. Ovo se vidi iz onoga što je rečeno upravo gore (br. 7989), o noći posvećenoj Jehovi.*

7992. *Koju treba da svetkuju svi sinovi Izrailjevi, od koljena do koljena, označava one koji pripadaju duhovnoj Crkvi kod kojih ima dobra od istine, i istine od dobra. Ovo se vidi iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji su u duhovnoj Crkvi (vidi često gore), i iz značenja kolena, što označava stvari vere i ljubavi prema bližnjem (vidi br. 2020,2584,6239), stoga označava one kod kojim ima dobra od istine i istine od dobra, jer oni koji su u duhovnoj Crkvi, oni se uvode preko istine koja pripada veri, u dobro koje pripada ljubavi prema bližnjem, ali kada su već uvedeni, oni se vode od dobra ka istinama. Oni koji se vode od dobra ka istinama, to su oni koji sačinjavaju unutrašnju Crkvu, dok su oni koji se preko istine uvode u dobro ,oni koji sačinjavaju spoljašnju Crkvu.*

7993. *Stihovi 43-49. I reče Jehova Mojsiju i Aronu: ovo neka bude zakon za vazam: nijedan tuđin da ga ne jede; A svaki sluga vaš kupljen za novce (za srebro), kad ga obrežete, onda neka ga jede. Došljak ili najamnik neka ga ne jede. U istoj kući da se jede, da ne iznesete mesa od njega iz kuće, i kosti da mu ne prelomite. Sav zbor Izrailjev neka tako čini. Ako bi kod tebe sjedio tuđin i htio i svetkovati vazam Jehovin, neka mu se obreže sve muškinje, pa onda neka pristupi da ga svetkuje, i neka bude kao rođen u zemlji; i niko neobrezan da ga ne jede. Zakon jedan da je i rođenome u zemlji i došljaku, koji sjedi među vama. I reče Jehova Mojsiju i Aronu:, označava obaveštenje od istine Božanske; ovo neka bude zakon za vazam: označava zakone reda za one koji su izbavljeni od prokletstva i napadanja; nijedan tuđin da ga ne jede, označava da su od njih odvojeni oni koji nisu u dobru i istini; A svaki sluga vaš, označava čoveka koji je još prirodan; kupljen za novce (za srebro),označava onoga koji ima neke duhovne istine; kad ga obrežete, označava očišćenje od pljavih ljubavi; onda neka ga jede, označava da će on tada biti s njima. Došljak ili najamnik neka ga ne jede, označava da oni koji čine dobro od*

prirodne naklonosti samo, i oni koji čine dobro radi dobiti, ne će biti s njima. *U istoj kući da se jede*, označava udruživanja u skladu sa dobrima; *da ne iznesete mesa od njega iz kuće*, označava da ovo dobro ne sme da se pomeša s dobrom drugoga; *i kosti da mu ne prelomite*, označava da spoljašnje znanje istine isto tako treba da bude celo. *Sav zbor Izrailjev neka tako čini*, označava da se ovaj zakon reda odnosi na sve koji su u dobru od istine i u istini od dobra. *Ako bi kod tebe sjedio tuđin*, označava one koji su bili poučeni u istini i dobru Crkve, i koji su primili /istinu i dobro/; *i htio bi svetkovati vazam Jehovin*, označava ako je voljan da bude s njima; *neka mu se obreže sve muškinje*, označava da njegova istina mora da se očisti od nečistih ljubavi; *pa onda neka pristupi da ga svetkuje*, označava da će tada biti s njima; *i neka bude kao rođen u zemlji*, označava da će onda biti primljen kao i oni koji su u toj istini i dobru; *i niko neobrezan da ga ne jede*, označava da onaj koji je u ljubavi prema sebi i svetu, da taj ne može biti s njima; *Zakon jedan da je i rođenome u zemlji i došljaku, koji sjedi među vama*, označava da kada onaj, koji je poučen, primi istinu i dobro od Crkve, i koji živi prema njima, taj će biti kao onaj koji, pošto je poučen, živi unutar Crkve, i živi u saglasnosti sa odredbama vere i ljubavi prema bližnjemu.

7994. *I Jehova reče Mojsiju i Aronu*, označava obaveštavanje preko istine Božanske. Ovo se vidi iz značenja Jehova reče, kada se radi o uredbama Crkve, što označava obaveštavanje ili uputstvo (vidi br. 7186,7769,7793,7825); i iz reprezentacije Mojsija i Arona, koji označavaju istinu Božansku, Mojsije unutrašnju, a Aron spoljašnju (vidi br. 7009,7010,7382).

7995. *Ovo neka bude zakon za vazam (pashu)*: označava zakone reda za one koji se izbavljaju od prokletstva i napadanja. Ovo se vidi iz značenja zakona (statuta, uredbe), što označava ono što pripada redu, o čemu ćemo govoriti ubrzo; i iz značenja vazama (pashe), što označava Gospodovo prisustvo i izbavljenje od prokletstva (vidi br. 7093 kraj,7867). U pogledu onoga što se odnosi na red, a što je označeno zakonom (statutom), treba primetiti da svi zakoni (uredbe) koji su bili zapovedeni sinovima Izrailjevim, da su bili zakoni reda u spoljašnjoj formi, ali oni /zakoni reda/ koje su ovi pretstavljali i označavali, bili su istine koje su od dobra; kompleks (skupina) svih zakona reda je Božanska Istina koja proizilazi od

Gospodovog Božanskog Dobra: otuda je očito da je Božansko samo Gospodovo u nebu red, gde je Božansko Dobro suštinsko reda, a Božanska Istina je njegova forma.

7996. *Ni jedan tuđin da ga ne jede*, označava da su od njih odvojeni oni koji nisu u istini i dobru. Ovo se vidi iz značenja došljaka, što označava one izvan Crkve, koji ne priznaju ništa od istine i dobra vere, kao što su bili Narodi u zemlji Hananskoj (vidi br. 2049,2115), stoga označava one koji nisu bili u istini i dobru; i iz značenja ne jesti, što označava ne komunicirati i ne biti povezan s njima, stoga biti odvojen od njih. Ovo što sada sledi, govori o onima koji su trebali jesti vazam zajedno, i o onima koji nisu trebali da ga jedu. Vazam (pasha) je bila večera koja je predstavljala udruživanja dobrih u nebu, a što je predstavljeno uredbama koje slede, gde se ističe ko može da se udruži, a ko ne može. U opštim svetkovinama, i ručkovi i večere, u drevna vremena, su se pravili unutar Crkve, kako bi se članovi udruživali i povezivali u pogledu ljubavi, i kako bi jedan drugoga poučavali u stvarima koje se odnose na ljubav i veru, to jest, u stvarima koje pripadaju nebu (vidi br. 3596,3832,5161). Takva su u to vreme bila uživanja koja su pratila jelo, i ta su uživanja bila svrha radi koje su se vereče i ručkovi pravili. Um i telo bili su hranjeni složno i po saobraznosti (korespondenciji). Otuda su bili zdravi i dugovečni, a otuda su imali i inteligenciju i mudrost, pa i komunikaciju s nebom, a neki su imali otvorenu komunikaciju s anđelima. Ali pošto su unutrašnje stvari u toku vremena nestale, a ostale spoljašnje, pa stoga i svrhe gozbi nisu bile neka duhovna povezivanja, nego su bile radi svetskih povezivanja, to jest, radi dobiti, radi počasti, i radi zadovoljstva, kojim se telo hranilo, ali ne i um.

7997. Da je pashalna večera predstavljala udruživanje anđela u nebima u pogledu dobara i istina, vidi br. 7836,7996; i pošto je to predstavljala, bilo je naređeno da svaka kuća bude za sebe da zajedno jedu, a da drugi ne treba da se pridruže osim oni koji predstavljaju udruživanje kroz ljubav, kao što je to u nebeskim društvima, a da ostali treba da se odvoje. Oni koji su trebali da se odvoje, bili su došljaci, jer su oni predstavljali one koji nisu u dobru i istini Crkve; kao i oni koji su iz drugih zemalja, kao i sluge, jer oni predstavljaju one koji su prirodno skloni ili iz želje za dobiti čine dobro i veruju istinu. Niko od ovih ne može se udružiti s anđelima u

nebima, ali im je dopušteno da lutaju okolo (što je slučaj kada prvo dođu u drugi život, pre nego što prođu kroz pustošenje dobra i istine); a kada žele da uđu u neko anđeosko društvo, i kada osete sferu svetosti od istine i dobra nevinosti, koja je označena pashalnim jagnjetom (br. 7846,7877), ne mogu da priđu, nego iz straha i odbojnosti odmah pobjegnu.

7998. *A svaki sluga vaš (vir)*, označava čoveka (homo) koji je još prirodan. Ovo se vidi iz značenja sluge, koji označava Prirodno (vidi br. 3019,3020,3092,3209,5305), stoga /označava/prirodnog čoveka. Prirodni se čovek naziva slugom, jer on je stvoren da služi duhovnome, a isto tako da mu de pokorava, kao sluga gospodaru.

7999. *Kupljen za novce (za srebro)*, označava nekoga ko ima nešto duhovne istine. Ovo se vidi iz značenja kupiti, što označava pribavljanje (vidi br. 4307,4487,5374,5410,5426); i iz značenja srebra, što označava istinu (vidi br. 1551,2954,5658), u ovome slučaju duhovne istine, jer kuljeni sluga, u unutrašnjem smjislju, prirodni čovek, pa je stoga gospodar, koji da kupi, duhovni čovek. Kakav je ovo slučaj, ne može se znati osim ako se zna kako Duhovni kupuje, to jest, kako sebi pribavlja i usvaja Prirodno. Kada se čovek preporađa, njegovo Unutrašnje i Spoljašnje, to jest, njegovo Duhovno i Prirodno, u početku se ne slažu, jer Duhovni hoće ono što pripada nebu, dok Prirodni hoće ono što pripada svetu; ali Duhovni čovek tada stalno utiče u Prirodnoga, i dovodi ga u saglasnost; ovo se izvodi preko istine; a ono što Duhovni sebi pridoda (pribavi), naziva se kupljenim srebrom, to jest, stečenim i usvojenim preko istine.

8000. *Kada ga obreže*, označava čišćenje od prljavih ljubavi. Ovo se vidi iz značenja obrezivanja, što označava čišćenje od ljubavi prema sebi i svetu, stoga od prljavih ljubavi (vidi br. 2039,2059,2632,4462,7045).

8001. *Onda neka ga jede /pashalno jagnje/*, označava da će taj biti s njima. Ovo se vidi iz značenja jesti, naime, pashalno jagnje zajedno s ostalima, što označava komunicirati i biti povezan (vidi br. 2187,5643); jer (kao što je navedeno gore, br. 7836,7996,5697), pashalno jagnje je predstavljalo anđeoska udruživanja u pogledu dobara i istina; a uredbe o došljacima, slugama, onima iz stranih zemalja, najamnicima, i putnicima, o kojima se ovde govori, u unutrašnjem smislu, ukazuju

na to s kim se može udružiti, a s kim ne može. Otuda to da jedenje označava biti s njima, ili biti udružen, a ne jesti s njima, znači biti odvojen.

8002.*Došljak i najamnik da ga ne jede*, označava da oni koji čine dobro iz prirodne naklonosti ili radi dobiti, da oni ne će biti s njima. Ovo se vidi iz značenja došljaka, što označava one koji čine dobro samo zbog prirodne naklonosti, o čemu ubrzo; iz značenja najamnika, koji označava one koji čine dobro radi dobiti, o čemu ubrzo, i iz značenja ne jesti to, što označava ne biti s njima (vidi upravo gore, br. 8001). Razlog zašto došljak označava one koji čine dobro samo iz prirodne sklonosti je to, što što su došljaci bili oni koji su došli iz drugih naroda, a koji su bili tu nastanjeni i koji su boravili s Izraljcima i sa Jevrejima u jednoj kući, i stanovali zajedno, što označava biti zajedno u dobru. Ali pošto su, kao što je rečeno, bili iz naroda izvan Crkve, dobro koje su označavali nije dobro Crkve, nego dobro koje ne pripada Crkvi, a koje se naziva prirodnim dobrom, jer je ono nasledno po rođenju; ponekad ovakvo dobro potiče od lošeg zdravlja ili nesposobnosti /rasuđivanja?/ ; ovakvo je dobro označeno došljacima /stranim državljanima/. Ovo se dobro sasvim razlikuje od dobra Crkve, jer se kroz dobro Crkve oblikuje savest kod čoveka, a to je plan (polje) na koje utiču anđeli, i preko kojega se ostavruje komunikacija s njima; jer se plan (polje) za anđele ne može oblikovati kroz prirodno dobro. Oni koji su u ovome dobru, čine dobro kao da su u tami, po slepom nagonu, a ne kao u svetlosti istine, snagom influksa od neba; stoga oni su u drugom životu kao pleva, koju nose tamo amo kako zli tako i dobri /duhovi/, više zli nego dobri, koji znaju uz umovanje da dodaju osećanja i ubeđivanja; i uvakvom slučaju, anđeli ne mogu da iz odvoje, jer anđeli deluju preko istina i dobara vere, i utiču na plan /polje/ koje je iznutra čovek oblikovao od istina i dobara vere. Iz ovih se razmatranja vidi da oni koji čine dobro samo iz prirodne naklonosti, da ne mogu da se udružuju s anđelima; o njima i o njihovoj sudbini u drugom životu, vidi br. 3470,3471,3518, 6208,7197. Da su došljaci oni koji ne žive u svojoj zemlji, ni u svojoj kući, nego u stranoj zemlji, jasno se vidi kod Mojsija, *Ali da se zemlja ne prodaje za svagda, jer zemlja je moja, a vi ste došljaci i ukućani kod mene (XXV.23)*. Kod Davida, *Poslušaj molitvu moju, Gospode, i čuj jauk moj. Gledajući suze moje, nemoj mučati, jer sam gost u tebe i došljak kao i svi stari moji (XXXIX.12)*. I u Knjizi Postanka, *Abraham reče sinovima Hetovijem; stranac sam i*

došljak kod vas; dajte mi da imam grob kod vas da pogrebem mrtvacu svojega ispred očiju svojih (XXIII.4). Došljak i stranac označava onoga ko je došao i koji je stanovnik druge zemlje, samo što je došljak onaj koji prima pouku u istinama Crkve, i prima je, dok stranac označava onoga koji nije voljan da primi pouku u istinama Crkve, jer nije voljan da ih primi. Što se tiče najamnika, a to su bili oni koji rade za nadnicu i kao sluge, ali nisu kupljeni, da se ovi nazivaju najamnicima, vidi Levitska XIX.13;XXV.4-6; Zak. Ponovljeni XXIV.14,15 Pošto su najamnici radili za nadnicu (nagradu), to oni označavaju, u unutrašnjem smislu, one koji čine dobro radi dobiti u svetu; a u još više unutrašnjem smislu, oni označavaju one koji čine dobro radi nadnice ili nagrade, to jest, koji žele da steknu zaslugu kroz dela. Oni koji čine dobro radi dobiti u svetu, nikako ne mogu da se udruže s anđelima, jer oni svet gledaju kao cilj, to jest, obilje i ugled, a ne nebo, to jest, blaženstvo i sreću duša. Cilj određuje dela i daje im kvalitet. O onima koji čine dobro samo radi dobiti, Gospod ovako govori kod Jovana, *Ja sam pastir dobri; pastir dobri dušu polaže svoju za ovce; a najamnik, koji nije pastir, kome nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide i ostavlja ovce, i bježi: i vuk razgrabi ovce i raspudi ih. A najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce (X. 11-13).* I kod Jeremije, *Egipat je lijepa junica; ali pogibao ide, ide sa sjevera. I najamnici su usred njega kao teoci ugojeni, ali se i oni obrnuše i pobjegoše, ne ostaše, jer dođe na njih dan nesreće njihove, vrijeme pohoda njihova (XLVI.20,21).* Da se stranci i najamnici ne dovode u vezu u pogledu svetih stvari s onima koji pripadaju Crkvi, jasno je kod Mojsija, *Niko drugi da ne jede svetijeh stvari, ni ukućanin sveštenikov ni nadničar (najamnik) da ne jedu svetijeh stvari (Levitska XXII.10);* i da se od stranaca kupuju sluge (robovi) koji će služiti za uvek, jasno je kod istoga, *A rob (sluga) tvoj i robinja (služkinja) tvoja što ćeš imati, neka budu od onih naroda koji će biti oko vas, od njih kupujte roba i robinju. I između sinova stranaca koji budu kod vas, između njih kupujte i iz porodica onijeh koji budu kod vas, koji se rode u zemlji vašoj, i ti neka vam budu imanje za uvek (Levitska XXV-44-46);* sinovi stranaca koji tu stanuju označavaju spoljašnja znanja, koja potiču iz prirodnog svetla (lumena); da duhovne istine treba da nad njima vladaju, označeno je time što se sluge (robovi) treba da se kupuju od sinova stranaca kao imanje za uvek. Međutim, oni koji čine dobro radi nagrade u drugom životu, koji se isto tako nazivaju nadničarima (najamnicima),

razlikuju se od onih o koji je maločas bilo govora, po tome što oni vide kao cilj života sreću u nebu; ali pošto taj cilj određuje i okreće njihovo Božansko bogoštovanje od Gospoda ka sebi, pa otuda žele dobro samo sebi, a drugima samo onoliko koliko ovi njima služe, i pošto je u ovom slučaju ljubav ka sebi u svemu /što rade i misle/, a ne ljubav prema bližnjemu, stoga oni nemaju prave ljubavi prema bližnjemu. Ni ovi nisu sposobni da se udružuju s anđelima, jer je anđelima sasvim odbojna ideja plate ili nagrade. Da dobro treba da se čini bez očekivanja nagrade, Gospod uči kod Luke, *Ljubite (voliite) neprijatelje svoje, i činite dobro, i dajite u zajam ne nadajući se ničemu; i biće vam velika plata, i bićete sinovi Najvišega* (VI.32-35; isto tako XIV.12-14). O dobru zasluge (zaslužnom dobru), i njegovom kvalitetu, vidi vidi br. 1110,1111,1774,6393,6478. Razlog da je Gospod tako često rekao (kao kod Mat. V.11,12;VI.23,35; XIV.4; Jovana IV.36) , da oni koji čine dobro, da će primiti nagradu u nebu je to, što čovek, pre nego li je rođen nanovo, ne može a da ne misli o nagradi; ali drugačije je kada je već rođen nanovo; on se tada ljuti ako misli da on čini dobro bližnjemu radi nagrade, jer on oseća uživanje i blaženstvo kada čini dobro, a ne oseća tako u nagradi. Da je, u unutrašnjem smislu, nagrada uživanje u osećanju ljubavi prema bližnjemu, vidi br. 3816,3956,6388,6478.

8003. *U istoj kući da se jede*, označava udruživanja u skladu s dobrima, kao bi sačinjavali jedno dobro. Ovo se vidi iz toga, što je pashalno jagnje predstavljalo anđeoska udruživanja u nebu, i da svaka kuća sinova Izrailjevih predstavljala jedno posebno društvo (vidi br. 7836,7801,7996,7997). Sva se anđeoska društva razlikuju jedno od drugoga prema dobrima, i to u rodove, podrodove, i pojedince (vidi br. 3241,4625); oni koji su u sličnom društvu, ti se udružuju. Razlog da ovi sačinjavaju jedno dobro je to, što svaka jedinica ne nastaje od jedne stvari, nego od više; jer od mnogih ali složnih pojedinosti, proizlazi jedna forma, koja čini jedno kroz harmoniju, koja je forma dobara ljubavi (vidi br. 3241,3244-3746, 7833,7836). Iz ovih se razmatranja vidi jasno da u istoj kući da se jede označava udruživanje u skladu sa dobrima, kako bi zajedno činili jedno dobro; da jedenje, naime, pashe označava biti udružen, ili biti s njima, vidi gore, br. 8001.

8004.*Da ne iznesete mesa od njega iz kuće,* označava da ovo dobro ne treba da se pomeša s dobrom drugoga. Ovo se vidi iz značenja iznositi iz kuće, što označava davati drugome da jede, stoga pomešati s drugim dobrom koje nije dobro svoga vlastitog društva; i iz značenja mesa, koje označava dobro (vidi br. 6968,7850). Jer se društva u nebu razlikuju u skladu sa funkcijama svih udova, tkiva, i organa u telu, kao što je pokazano na kraju nekoliko poglavlja; funkcija svakoga uda, tkiva, i organa odnosi se prema korespondencijama na posebno dobro, različito od drugoga. Iz ovoga je jasno, da su dobra mnogostruka, i da od njih nastaju različite forme, koje, uzete zajedno, mogu da sačinjavaju najsavršeniju nebesku formu, oni nikako ne treba da se izmešaju, jer ako se izmešaju, razlikovanje bi nestalo. Ovo se označava na taj način što im nije dopušteno da iznose meso iz kuće.

8005.*I kosti da mu ne prelomite,* označava da će i spoljašnje istine biti cele (sačuvane). To se vidi iz značenja kosti, što označava poslednje u čemu se završavaju unutrašnje stvari kao u svojim temeljima, kako bi ih podržavale da se ne razvoje (popucaju); takvo poslednje u duhovnim stvarima je Spoljašnje znanje, jer sve duhovne istine i dobra ulivaju se u skladu s nižim /principima, načelima/, i završavaju se na kraju u spoljašnjim znanjima, i tu se pokazuju vidljivim čoveku. Da mu ne prelomite kosti označava će biti celo (sačuvano), to je očigledno. Za spoljašnja znanja se kaže da su cela, kada primaju k sebi samo istine koje se slažu s njihovim dobrom, jer Spoljašnje znanje je zajednički sadržatelj (prijemnik). Pored toga, spoljašnja znanja su slična kostima kod čoveka; ako nisu cela, to jest, u svome redu, kao kada su kosti iščašene, ili kada su iskrivljene, oblik tela se menja zbog toga, a s tim i pokreti. Spoljašnje znanja o istinama su stvari doktrine (nauka).

8006.*Sav zbog Izrailjev neka čini tako,* označava da je ovaj zakon reda za sve koji su u dobru od istine i u istini od dobra. Ovo se vidi iz značenja zbora Izrailjevog, koji označava sve istine i dobra u jednom kompleksu br. 7830), to jest, one koji su u istini koja vodi dobru, i u dobru koje vodi istini (br. 7957), stoga one koji su u duhovnoj Crkvi. Razlog da svi ovi treba da drže vazam (pashu) je to, da bi predstavljali izbavljenje onih u duhovnoj Crkvi koji su bili držani u nižoj zemlji do Gospodovog dolaska (br. 6854,6914,7091 kraj, 7849,7932); i kako bi jedući u istoj

kući predstavljali anđeosko udruživanje u nebu (br. 7836,7996,7997), tako kada ceo zbor Izrailjev to čini, da bi predstavljali celo nebo. Za sve to vreme nije bilo Crkve, nego samo reprezentativ Crkve, koji se odnosio na potomstvo, koje je bilo označeno potomstvom Avramovim od Jakova. preko reprezentativa (pretstava) Crkve bila je omogućena komunikacija s nebom, a preko neba s Gospodom; otuda to, da je svoj naciji bilo zapovedeno da se strogo pridržavaju uredaba i zakona, posebno uredaba o pashi, pod pretnjom da se ta duša istrebi (otstrani) (Brojevi IX.13).

8007.*Ako bi kod tebe sjedio došljak (tuđin),* označava one koji su bili poučeni u istini i dobru Crkve, i koji su primili /tu pouku/. Ovo se vidi iz značenja došljaka (tuđina), što označava one koji su bili poučeni, i koji su prihvatili uredbe i zakone Crkve (vidi br. 2025,4444.7908); kaže se, kada došljak sjedi kod tebe (boravi kod tebe), jer se došljakom označava biti poučavan i življenje /prema poukama/ (br. 1463,3672); stoga su došljacima označeni samo oni koji su bili poučeni u istini i dobru Crkve, i koji su primali /pouke/, ali koji su i živeli prema njima.

8008.*I htio bi slaviti vazam (pashu) Jehovin,* označava ako je taj voljan da bude zajedno s vama. Ovo se vidi iz značenja slaviti pashu Jehovi, ili jesti je, što označava biti zajedno s njima (vidi br. 8001).

8009.*Neka mu se obreže sve muškinje,* označava da se ova istina mora očistiti od nečistih ljubavi. Ovo se vidi iz značenja biti obrezan, što označava biti očišćen od nečistih ljubavi (vidi br. 2039,2056,2632,3412,3413,4462,7045); i iz značenja muškinja (muškaraca), što označava istinu vere (br. 749,2046,4005,7838).

8010.*Pa onda neka pristupi da ga svetkuje,* označava da će tada on biti s njima (vidi gore, br. 8008).

8011.*I neka bude kao rođen u zemlji,* označava da će ovaj biti prihvaćen kao i onaj koji je u toj istini i dobru, i koji je očišćen od prljavih ljubavi. Ovo se vidi iz značenja rođen i zemlji, što označava onoga ko je rođen unutar Crkve, i u njenoj istini i dobru, stoga je on očišćen od prljavih ljubavi; za njega de kaže da je kao rođen u zemlji, jer se zemljom označava Crkva. Da zemlja u Reči označava Crkvu, vidi br. 566, 662, 1066, 1067, 1262, 1413, 4535, 5577; razlog zašto zemlja označava Crkvu

je to, što zemlja u Reči označava zemlju Hanansku, a zemlja Hananska označava Gospodovo carstvo i Crkvu (br. 1413, 1437, 3481, 4116, 4240, 4447, 4454, 4516, 5757, 6516). Pod svakom zemljom koja se pomene u Reči, anđeli misli ne na tu zemlju, nego na naciju koja u njoj živi, a kada se misli o naciji, onda se misli o njenom karakteru u pogledu njenog duhovnog kvaliteta, to jest, u pogledu onoga što pripada Crkvi. Poznato je da kada se pomene zemlja, pokaže se ideja o karakteru te nacije, jer ovakav je slučaj među ljudima, a mnogo više među anđelima, koji misle duhovno o svemu što je prirodno.

8012. *I niko neobrezan da ga ne jede (vazam),* označava da onaj ko je u ljubavi prema sebi i prema svetlu, taj ne može biti s njima. Ovo se vidi iz značenja neobrezanog, što označava onoga ko je u ljubavima prema sebi i svetlu (vidi br. 2056, 3412, 7045); i iz značenja jesti ga, to jest, od pashe (vazama), što označava biti s njima (vidi gore. br. 8001).

8013. *Zakon da je jedan i rođenome u zemlji i došljaku,* označava da će onaj koji, kada je poučen, i kada primi istinu i dobro Crkve, i koji živi u skladu s njima, da će biti kao onaj, koji je prethodno bio poučen, i koji živi u saglasnosti sa zapovestima vere i ljubavi prema bližnjemu. Ovo se vidi iz značenja izraza zakon da je jedan, što označava slično pravo, to jest, da će ovaj biti kao i drugi; i iz značenja rođenog u zemlji (domorotca), koji označava onoga koji je rođen unutar Crkve, i u njoj istini i dobru u pogledu doktrine i života (vidi upravo gore, br. 8011); i iz značenja došljaka koji sjedi među vama, što označava onoga koji je poučavan u istini i dobru Crkve, i koji prima pouku, i živi u skladu s njom (vidi i gore, br. 8007). Kaže se, u skladu sa zapovestima vere i ljubavi prema bližnjemu, zbog razlike; jer pre preporoda život je u skladu sa zapovestima vere, a posle preporoda, on je u skladu sa zapovestima ljubavi prema bližnjemu. Pre preporoda niko ne zna iz osećanja šta je ljubav prema bližnjemu, nego samo iz doktrine (nauka), u skladu s njenim zapovestima, koje se nazivaju zapovestima vere, prema kojima je tada život podešen; ali posle preporoda, zna se iz osećanja šta je ljubav prema bližnjemu, jer čovek tada voli svoga bližnjega, i iz srca hoće mu dobro, pa je u tome slučaju život uređen prema upisanom /u srcu/zakonu, jer tada postupa od osećanja ljubavi prema bližnjemu. Ovo se stanje sasvim razlikuje od onoga koje mu prethodi. Oni

koji su u prvome stanju, ti su u tami u pogledu istina i dobara vere, dok su ovi poslednji u svetlo u upoređenju s prethodnim; ovi poslednji vide istine i potvrđuju ih u jasnoći, dok prethodni vide istine i potvrđuju ih ne za to što su im jasne, nego iz ubeđenja da su doktrine njihove Crkve istine; i pošto ih ne vide jasno, oni mogu da potvrde obmane isto kao i istine, a onda kad ih potvrde, vide ih kao da su istine. Iz ovih razmatranja se jasno pokazuje šta je označeno sa živeti u skladu sa zapovestima vere, a šta /kad se kaže/ da neko živi u skladu sa zapovestima ljubavi prema bližnjemu. Što se tiče došljaka, u nekim prilikama je zapovedeno da se ne pravi razlika između domorodaca i došljaka koji tu borave s njima, iz razloga što se narodi (Neznabošci), od kojih su neki bili došljaci, isto tako primaju u nebo s onima koji su unutar Crkve, onda kada, preko pouke, prime istine vere. O narodima (Neznabošcima) u drugom životu, vidi br. 932, 1032, 1059, 2049, 2284, 2589-2604, 4190, 4197. Otuda je bilo to da je bilo zapovedeno, da došljak bude kao onaj koji je rođen u zemlji, kao kod Mojsija, *Tako ako među vama bude došljak ili koji se bavio među vama, pa bi primio žrtvu ognjenu za miris ugodni Jehovi, neka čini onako kako vi činite. Zbore! vama i došljaku koji je među vama jedan da je zakon, jedan zakon od koljena na koljeno; došljak će biti kao i vi pred Jehovom. Jedan zakon i jedna uredba da bude vama i došljaku koji je među vama* (Brojevi XV. 14-16). *Ponov o, Ko je došljak među vama, neka vam bude kao onaj koji se rodio među vama; jer ste i vi bili došljaci u zemlji Egipatskoj* (Levitska XIX.34). *Opet, Zakon da vam je jedan, došljaku da bude kao i rođenom u zemlji* (levitska XXIV.22). *Ponovo, I ako bi među vama živio stranac i slavio vazam (pashu) Jehovi, po zakonu i uredbi za vazam neka ga slavi; a zakon da vam je jednak i strancu i onomu ko se rodio u zemlji* (Brojevi IX.14).

8014. Stihovi 50,51. *I učiniše svi sinovi Izrailjevi kako zapovijedi Jehova Mojsiju i Aronu, tako učiniše. I taj dan izvede Jehova sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske u četama njihovijem. I učiniše svi sinovi Izrailjevi kako zapovijedi Jehova Mojsiju i Aronu, označava čin poslušnosti u skladu s istinom Božanskom; tako učiniše, označava čin od volje (koji izvire iz volje). I taj dan, označava stanje Gospodovog prisusutva; izvede Jehova sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske, označava da je Gospod izbavio od prokletstva one koji su bili u dobru od istine i u istini od dobra; u četama njihovijem, označava one koji se razlikuju po kvalitetu dobra od istine.*

8015. *I učiniše sinovi Izrailjevi kako Jehova zapovijedi Mojsiju i Aronu, označava čin poslušnosti u skladu s istinom Božanskom. Ovo se vidi iz onoga što je rečeno gore (br. 7944), gde se pojavljuju iste reči.*

8016. *Tako učiniše, označava čin volje. Ovo se vidi iz značenja učiniti, a kada se izraz ponavlja, onda označava čin volje (kao gore, br. 7945).*

8017. *U taj dan, označava stanje Gospodovog prisustva. Ovo se vidi iz značenja dana, što označava vreme i stanje (vidi br. 23,487,493,4850,7680); to označava stanje Gospodovog prisustva, jer je to bio dan pashe, a pasha označava Gospodovo prisustvo i izbavljenje onih koji pripadaju duhovnoj Crkvi od duhovnog ropstva (sužanjstva) i od prokletstva (br. 7867); da je tada i došlo do izbavljenja, označeno je onim što se kaže u sledećem stihu, naime, *Jehova izvede sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske u četama njihovijem. Da je ovo bilo sutradan posle pashe, vidi se iz Mojsija, Pođošē iz Ramese prvoga meseca petnaesti dan, sutradan poslije vazama (pashe), i izidoše sinovi Izrailjevi rukom podignutom pred očima svijeh Egipćana. A Egipćani pogrebavahu prvence svoje koje pobi Jehova među njima, kad i nad bogovima njihovijem izvrši Jehova sudove* (Brojevi XXXIII.3,4). Da Gospodovo prisustvo izbavlja od prokletstva one koji su u dobru, a donosi prokletstvo onima koji su u zlu, vidi br. 7926,7989.*

8018. *Jehova izvede sinove Izrailjeve iz zemlje Egipatske, označava da je Gospod izbavio od prokletstva one koji su bili u dobru od istine i u istini od dobra. Ovo se vidi iz značenja izvesti, što označava izbavljenje; iz reprezentacije sinova Izrailjevih, koji označavaju one koji su u duhovnoj Crkvi ili , što je isto, one koji su u dobru od istine i u istini od dobra (vidi gore, br. 7957,8006), i iz značenja zemlje Egipatske, koja označava prokletstvo, jer je prokletstvo sada označeno stanjem Egipćana (br. 7766,7778). Da Gospod izbavlja od prokletstva one koji pripadaju duhovnoj Crkvi, to jest, one koji su bili u dobru od istine i u istini od dobra, vidi br. 6854,6914,7091 kraj,7828,7932. Njihovo izbavljenje kroz Gospoda, kada je uskrsnuo, označeno je Gospodovim silaskom onima ispod /onima u nižoj zemlji/; a pokazalo se ustajanjem mrtvih iz grobova, o čemu je ovako napisano kod Mateje, *I grobovi se otvoriše, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli; i izišavši iz grobova po uskrsenju Njegovu uđošē u sveti grad i pokazāše se mnogima**

(XXVII.52,53). Njihovo ustajanje iz grobova, i ulaženje u sveti grad, i njihovo pokazivanje, dogodilo se kao potvrđivanje da su oni, koji su bili dotle držani u duhovnom ropstvu, bili izbavljeni kroz Gospoda, i da su bili uvedeni u nebo. U unutrašnjem smislu, nebo je označeno svetm gradom; zbog toga se i naziva svetim gradom, ali u stvari nije bio svet nego osvetogrđen (profanisan), jer su u njemu tako okrutno postupili prema Gospodu Samom, koji je bio pretstavljen u svim obredima njihove Crkve, i koji je bio opisan u Reči koja je bila kod njih, i koji je na taj način bio Bog njihove Crkve. Slično je označeno ovim odlomkom kod Danila, *I u to će se vrijeme izbaviti narod tvoj, svaki koji se nađe zapisan u knjizi. I mnogi od onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudiće se, jedni na život vječni, a drugi na sramotu i prijekor vječni* (XII.1,2). Kao i ovim rečima kod Jezikilja, *Za to prorokuj, i kaži im: ovako veli Jehova Bog vaš: ja ću otvoriti grobove vaše, i izvešću vas iz grobova vaših, narode moj, i dovešću vas u zemlju Izrailjevu. I poznaćete da sam ja Jehova, kad otvorim grobove vaše, i izvedem vas iz grobova vaših, narode moj. I metnuću duh svoj u vas da oživite, i naseliću vas u vašoj zemlji, i poznaćete da ja govorim i činim, govori Jehova* (XXXVII.12-14); zemljom Izrailjevom, ili zemljom Hananskom, označava se nebo (br. 8011); ovim se rečima kod proroka opisuje novo stvaranje ili rađanje čovekovo; kao i oživljavanjem onih koji su u duhovnoj Crkvi kroz Gospoda.

8019. *U četama njihovijem*, označava one koji se razlikuju u skladu sa kvalitetom dobra od istine. Ovo se vidi iz značenja četa /vojnih/, koje označavaju dobra i istine, vidi br. 7833,7836,8003. Kaže se u skladu sa kvalitetom dobra od istine, zato što svako dobro ima svoj kvalitet od istine, pa se stoga razlikuje (vidi br. 3804,4140,5345,5355,6916).

8020. Iz uredaba i zakona o jedenju pashalnig jagnjeta, o čemu smo čitali u ovome poglavlju, sasvim je jasno da postoje nebeske tajne sadržane i sakrivene u pojedinostima, i da se bez poznavanja unutrašnjeg smisla, o njima ne može ništa znati, osim da se tu govori o obredima u spoljašnjoj formi, i da tu nema ništa nebesko, još manje Božansko; kao na primeer, zašto pashalno jagne treba da bude jagnje ili jare; zašto treba da bude muško, i samo godinu staro; zašto treba da bude zaklano četrnaestoga dana meseca; zašto treba da se krvlju pokropi prag i

dovraci, zašto treba da se jede pečeno na vatri, sa neuskislim pogačama i sa gorkim zeljem, a ne sirovo ili kuhano u vodi; zašto treba da se ispeče, sa glavom na nogama i po sredini; zašto ne sme da se ostavi do jutra, i zašto ono što ostane treba da se spali na vatri; zašto treba da jedu beskvasne ponače (kolače) sedam dana, i zašto su su izganjali /iz zbora/ onoga ko bi jeo ono što je bilo uskvasalo; zašto došljak, stranac, i najamnik nisu trebali da jedu, dok je sluga kupljen za srebro, mogao da jede, kao i došljak, ako su bili obrezani; zašto se moralo jesti u istoj kući, niti se smelo meso iznositi iz kuće; i zašto se nijedna kost nije smela prelomiti. Zašto se toliko pojedivosti pominju, i zašto su zapovedene, ostaje sasvim nepoznato osim ako se znaju zakoni reda u duhovnom svetu, kojem /redu/ ove korespondiraju (kojima su saobrazne), i osim ako se zna, iz unutrašnjeg smisla, šta svaka pojedivost u tome svetu, to jest, u nebu, označavava a posebno ako se ne veruje da u svim stvarima u opšte i posebno ima nešto duhovno. Kada ne bi bilo nešto duhovno u svim ovim stvarima u opšte i posebno, anđeli, koji su kod čoveka, kada se čita Reč, razumeli bi malo ili ništa iz nje; jer anđeli shvataju duhovno sve što je opisano u Reči na prirodan način.

NASTAVAK O DUHOVIMA I STANOVNICIMA PLANETE JUPITER.

8021. Jedan od onih duhova s Jupitera, koji je već pominjan kao onaj koji unosi strah kada dođe, postavio se na moju levu stranu, ispod lakta, i govorio sa mnom iz toga položaja. Njega je govor bio hrapav, a izrazi su se tako malo razaznavali i tako malo su bili odvojeni jedni od drugih, tako da sam dugo morao da mislim pre nego sam razumeo njihovo značenje; i dok je govorio, unisio je neki strah. Reče mi da je to način na koji se govori na njihovoj zemlji; i da ee nego li im dođu u posetu njihovi anđeli, oni /ovi duhovi/njima se šalju da ih pripreme. On me je zamolio da ih lepo primim kada dođu; ali bilo mi je dato da odgovorim, da ovo nije zavisilo od mene, jer da se kod mene primaju svi u skladu s onima što su sami.

8022. Posle toga su stigli anđeli sa ze zemlje; bilo mi je dato da opazim iz njihovog govora sa mnom da je vrlo razlikuju od anđela naše Zemlje; jer se njihov govor se nije izvodio pomoću reči, nego pomoću ideja (slika), koje su se širile svuda po

mome unutrašnjem /čovjeku/; otuda su imali influks u lice, tako da se lice slagalo sa svakom i najmanjom pojedinosti, počevši od usana da bi se nastavilo prema obodima u svakom pravcu. Ideje, koje su bile umesto slovnih izraza, bile su razbirljive (diskretne), ali samo malo. Izjavili su da je to način na koji oni razgovaraju s njihovm narodom na njihovoj zemlji, gde se govori licem, počev od usana.

8023. Posle su sa mnom razgovarali pomoću ideja koje su bile manje razbirljive (diskretne), tako da se skoro ništa unutrašnje nije opazalo. U mome opažanju, to je bilo kao značenje reči kod onih koji obraćaju pažnju samo na značenje, odvojeno od reči. Ovaj mi je govor bio razumljiviji od prethodnog, i bio je ispunjeniji. Kao i prethodni, i ovaj je uticao u lice, ali influks se nastavio u skladu sa karakterom govora; međutim, nije počeo od usana, kao prethodni, nego od očiju. Rekoše da oni ovako govore i s ljudima na njihovoj zemlji, ali samo s onima koji se ističu u razumevanju unutrašnjeg smisla i opažanja.

8024. Kasnije su govorili na način koji je bio tečniji i puniji; ali sada nisu mogli da ponešavju lice odgovarajućim pokretom; ali sam bio svestan influksa u mozak, i da je delovao na mozak na sličan način.

8025. Na kraju, govorili su na način da je njihov govor ulazio samo u unutrašnji intelekt; bio je kao proređen vazduh (zrak). Osetio sam sami influks, ali nisam osetio njegove pojedinosti. Rekoše da su oni ljudi na njihovoj zemlji i da s ljudima govore na ovaj način, i da su oni od onih koji odmah posle smrti idu u nebo.

8026. Ove vrste govora su slične fluidima (tečnostima); prva vrsta je bila kao voda koja teče, druga kao voda manje gustine, treća kao atmosfera (vazduh, zrak), a četvrta kao proređen vazduh (zrak).

8027. Duhovi već pomenuti, koji su bili na mojoj levoj strani, govorili u u intervalima, uglavnom moleći me da se ponašam skromno prema njihovim anđelima; jer bilo je duhova s naše Zemlje koji su uvodili stari, koje se nisu dopadale. On je rekao da u početku nije razumevao šta su anđeli govorili, ali da je kasnije razumeo, kada je došao na moju levu stranu. Tada ni njegov govor nije više bio promukao (hrapav) kao pre, nego je bio kao i govor drugih duhova.

8028. Iz ovih činjenica može se jasno videti kako stoji ova stvar u odnosu na red u nebu, pa stoga i na zemlji; naime, pre nego anđeli dođu, jedan se duh njima šalje koji ih pripremi, a koji unosi strah, i ohrabruje ljude da prime anđele ljubazno; taj duh govori u intervalima (sa prekidima), govoreći im da u početku on sam ne razume šta anđeli kažu, ali da kasnije razume, kada dođe u bolje stanje (kada postane bolji); jednom rečju, on je neprestano pri ruci pripremajući um (animus), i nastojeći da otkloni nedostojne slučajeve. O ovim slučajevima, setio sam se Jovana Krstitelja, da je to bilo u skladu s redom neba, da on bude poslan pre, i da najavi Gospodov dolazak, i da pripremi put da se On dostojno primi, prema onome što je napisano kod Mateje III.3; Luke I.17; III.4; Jovana I. 23.

8029. Iz onoga što je do sada bilo rečeno nekoliko puta o stanju čovekovom posle smrti, vidi se da malo njih, kada stignu u drugi život, ulaze odmah u nebo, nego ostaju neko vreme ispod nebam da bi se stvari koje pripadaju zemaljskim i telesnim ljubavima, koje su doneli sa sobom sa sveta, izbrisale, i kako bi se pripremili da budu u jednom društvu s anđelima. Slično se dešava i sa ljudima drugih zemalja /planeta/naime, posle smrti oni su prvo ispod neba s duhovima, da bi kasnije, kada su pripremljeni, postali anđeli. Bilo mi je dato da vidim, kada su duhovi s te zemlje postali anđeli, da su se pojavili svetli konji kao u vatri, kao u slučaju Ilije, da je tako bio odnesen. Svetli konji kao u vatri označavaju prosvetljeni razum (ili intelekt); jer u Reči konji označavaju Intelektualno (br. 2760-2762,3217,5321,6125,6534), a vatreni konji i ognjena kola, u kojima je Ilija bio odnesen, označavaju razumevanje Reči u pogledu njenog unutrašnjeg /smisla/ (br. 2762).

8030. Ovo anđeosko nebo u koje su odneseni, je prvo nebo njihove zemlje /planete/, i ono je sasvim odvojeno od prvog ili poslednjeg anđeoskog neba naše zemlje. Oni koji su u tome nebu, vide se obučeni u plavetno, pokriveno malim zlatnim zvezdama, jer oni veruju da je ovo najviše nebeska boja. kada su za svioga biotravna na zemlji posmatralči zvezdano nebo, nazivalki su da domom anđela, od čega je dolazilo to da im se dopadala plevetna boja.

8031. Duhovi te zemlje nikako ne žele da budu u društvu sa duhovima naše Zemlje, jer se razlikuju po naravi i po načinu ophođenja: jer oni kažu da su duhovi

s naše Zemlje lukavi, i da su brzi i spretni kada smišljaju zla, i da znaju i misle malo o onome što je dobro, a isto tako da , za razliku od njih, ne priznaju Jednoga Gospoda samo. Osim tioga, duhovi sa zemlje Jupiter su mnogo mudriji od duhova s naše Zemlje, o kojima kažu da mnogo govore a malo misle, i da stoga ne mogu da opažaju mnoge unutrašnje stvari, niti mogu da opažaju ono što je dobro. Iz ovoga zaključuju da su ljudi s naše zemlje spoljašnji ljudi.

8032. O duhovima i stanovnicima planete Jupiter govoriće se na kraju sledećeg poglavlja.

KRAJ DEVETOG TOMA